

ФРИДРИХ ГЕРСТЕКЕР

ПИРАТИТЕ ПО МИСИПИ

Превод от немски: Веселин Радков, 1988

chitanka.info

ФРИДРИХ ГЕРСТЕКЕР
1816—1872

Преди години, когато западните щати още не се смятаха за територия на Съюза^[1], когато параходите все още не пореха водите на могъщата река, а търговските връзки с вътрешността на страната се поддържаха само от тежки недодялани килови и плоскодънни лодки (често наричани много сполучливо — „ковчези“), на един от многобройните острови на Мисисипи — Стак или Кроунест Айланд, или както сега го наричат — остров Номер 94, се беше организираща разбойническа банда, която не само избиваше и грабеше, а и правеше фалшиви пари в свърталището си, откъдето заля с банкнотите си всички западни провинции. Законите бяха твърде слаби, за да закрилят населението на Съюза, и ето защо ловците и фермерите се видяха принудени сами да се защитават.

Но в страна, където една четвърт от населението постоянно пътува, е много трудно, та дори почти невъзможно да бъде разкрито даже и едно убийство, понеже, ако не се намеси случайността, рядко има налице други доказателства, освен факта, че човекът просто липсва. Близките му дори не го оплакват, защото и през ум не им минава, че може да е мъртъв. Предполагат, че се е отправил на път за Тексас или пък за някой от другите нови щати, и се надяват след време пак да се върне при тях.

Но всяко престъпление си има край. Безнаказаните злодеяния правеха убийците все по-дръзки и по-дръзки, мрежата им от връзки се разпростираше все по-надалеч и тяхното разкриване бе неизбежно. В Арканзас и Тексас междувременно бяха образувани регулаторски съюзи^[2] и така бе разкрита престъпническата колония на онзи остров, а регулаторите раздадоха ужасно правосъдие сред виновните.

Една част от така наречената „Банда на Мърел“ беше във връзка с речните пирати. Самият Мърел бе заловен и ако не се лъжа, го тикнаха в затвора. Но онези, които попаднаха в ръцете на ловците и фермерите, не отидоха зад решетките — кървав беше денят, сложил край на онези разбойничества.

Сцената на моя разказ, в който съм се опитал да опиша разбойническите безчинства съвсем достоверно, преместих в градчето Хелена и неговата най-близка околност. Всъщност истинският остров се намира малко по-надолу и носи названието Номер 61.

[1] Разпространено по-рано наименование на Съединените американски щати. — Б.пр. ↑

[2] Регулатори — доброволци сред американските пионери (ловци, фермери), обединили се за борба срещу бандитизма в новите щати. — Б.пр. ↑

1.

СТАРИЯТ ФЕРМЕР

Там, където Уобаш разделя двата щата Илинойс и Индиана и носи бистрите си води към Охайо, където, бълбукайки и плискайки се, тя се вие ту между стръмни скалисти брегове, ту между уханни поляни и осеяни с цветя прерии, или пък под сенките на тъмната вековна гора образува хиляди тихи заливчета и си играе закачливо с тръстиката и полюляващите се върби, като ту се плъзга тихо и спокойно над кръгли речни камъни и зелени чимове, ту внезапно се втурва лудешки от средата на коритото си встрани и подхваната от насрещното течение, образува малки пенести вълни, като блести и искри — там през пролетта на 1840 година, оставили карабините до себе си в тревата, върху обрасъл с гъста гора хълм се бяха излегнали двама мъже.

Единият от тях беше още млад и як, едва ли имаше повече от двадесет и три, двадесет и четири години, а дрехите му издаваха, че е по-скоро моряк, отколкото ловец. Малката кръгла мушамена шапка с широката развяваща се панделка бе сложена небрежно и напето върху русите му къдрави коси. Синьото моряшко яке бе изпънато от рамене, на които можеше да завиди и някой Херкулес, червената му вълнена риза бе стегната на врата от черна копринена кърпа, а белите му панталони от непромокаем док бяха препасани с тесен колан. На него висеше кожената ножница на обикновен матроски нож и придаваше завършен вид на моряшкото облекло на непознатия.

Но че човекът се чувствуваше и в горите като у дома си, доказваха сръчно изработените мокасини на краката му, както и убитият от него дивеч — едра млада мечка, изпъната в цялата ѝ дължина на тревата пред него. Голяма хрътка на черни и сиви ивици седеше край така щастливо придобитата плячка и все още не откъсваше умния си поглед от нея. Провисналият език, учестеното тежко дишане, та дори и една доста значителна рана на лявата ѝ плешка, откъдето все още се стичаха бавно капки кръв, доказваха

колко тежък е бил ловът и колко скъпо ѝ е струвала победата над по-силният неприятел.

Другият ловец, старец на около шестдесет години, отстъпваше наистина по сила и издръжливост на своя по-млад спътник, но въпреки това никое от движенията му не издаваше напредналата му възраст. В очите му гореше все още почти младежки огън, а страните му бяха покрити със здрава руменина. Според обичая на заселниците той носеше обикновена памучна ловна риза, украсена с ресни, високи кожени гамаши и груби обувки. Но вместо тесния моряшки нож на неговия спътник в пояса му се виждаше широкото тежко острие на ловджийски нож, а през рамото му бе праметнато увито на руло вълнено одеяло, пристегнато с широка ивица лико.

Очевидно двамата мъже бяха легнали в тревата, за да си поотдъхнат от напрежението на лова, на мястото, където бяха убили своя дивеч. Ето че сега старият наруши пръв мълчанието:

— Том — каза той, — не бива да оставаме тук дълго време. Слънцето залязва, а един господ знае само колко път имаме още до реката.

— Не се тревожи, Еджуърт — отвърна по-младият и като се протегна, погледна нагоре към синьото небе, което им се усмихваше през сенчестите клони. — Ей там насреща, където дърветата са поразредени, протича Уобаш, няма и хиляда крачки оттук, а до свечеряване нашата плоскодънна лодка и при най-добро желание няма да успее да мине оттам. Щом се свечери, ще бъдат принудени да спрат, защото в тъмнината и дядо господ няма да може да избегне коренищата и дънерите, осеяли цялата река, даже и да постави на кормилото цялото си небесно войнство. Освен това от мястото, където ги оставихме, ще трябва да изминат поне петнадесет мили^[1], докато ние пресякохме направо, избягвайки завоя на реката.

— Изглежда, познаваш местността доста добре — каза Стария.

— Струва ми се да — отвърна замислено другият, — две години съм ловувал тук и познавам всяко дърво и всеки поток. Беше по времето, преди да се запозная с Диксън, с чиято шхуна отплавах по-късно за Бразилия. Нещастникът никога не е и помислял, че ще намери там такъв ужасен край.

— Не си ми разказвал още нищо.

— Може би ще чуеш всичко тази вечер. Мисля, че сега трябва да си потърсим място за лагеруване, а призори ще се спуснем към реката, където ще чакаме пристигането на нашата лодка.

— Но как ще пренесем дивеча? Макар и да не е много далеч, ще падне голямо мъкнене.

— Ами тук ще го оставим — извика по-младият, скочи на крака и затегна колана си, — ако онези юнаци искат да ядат мечо месо, нека си го вземат сами.

— А ако не спрат тук?

— Няма как да не спрат — каза Том, — а освен това Бил, кормчията, знае, че ако не се появим преди него, трябва да ни изчака в тази местност. Значи няма защо да се опасяваме от подобно нещо. Дявол да го вземе, та лодката няма да продължи без капитана си я!

— Така е — обади се старият Еджурт, като последва примера на по-младия си спътник и се приготви за тръгване, — но в такъв случай предлагам да изрежем ребрата и някои други хубави парчета от нашата плячка, да окачим останалото тук, на клоните, и после да се спуснем ей там, наляво, където, ако се съди по вида на дърветата, сигурно минава някакъв поток. Иска ми се да имаме прясна вода за през нощта.

Тази предвидливост не бе излишна и мъжете се заловиха бързо за работа, за да използват малкото време, оставащо до края на деня. Намериха и поточето, а край него и необичайно голямо количество сухи клони и клончета, значителна част от които беше вече наистина полуизгнила. Но повечето от тях можеха да се използват превъзходно за лагерния огън и скоро над набързо разпалената жарава започнаха да се пекат ребрата на убитата мечка, докато ловците се изтегнаха на одеялата си и впериха поглед в езичетата на пламъците.

Читателят сигурно е разбрал вече от разговора на двамата мъже, че те бяха от екипажа на голяма плоско дънна лодка, която, натоварена с уиски, лук, ябълки, пушени еленови бутове, сушени праскови и царевица, бе потеглила от фермата на Еджурт, разположена по горното течение на Уобаш, и сега се намираше на път за Ню Орлиънс или пък към някой от по-нагоре разположените пристани, където мъжете се надяваха да продадат изгодно продуктите си. Старият Еджурт, заможен фермер от Индиана и собственик на лодката и товара ѝ, носеше у себе си и доста голяма сума суха пара, за да закупи стоки в някой от южните градове, може би и в самия Ню Орлиънс и

после да ги откара до своето доста усамотено поселище. Едва преди две години той се беше преселил край Уобаш; по-рано бе живял в щата Охайо. Обаче там престанал да се чувства добре, тъй като непрекъснато увеличаващото се население прогонваше дивеча и старият човек, както сам се изразяваше, щял да стане съвсем меланхоличен, ако от време на време не можел да види някоя и друга прилична следа в гората.

А пък Том, далечен негов роднина и сирак, преди няколко години също бе изявил голямо желание да свие гнездо край Уобаш. Обаче изведнъж бе променил намеренията си и щом срещна случайно стария Диксън, моряк и приятел на баща му от младежките години, дори отново тръгна да пътува по море.

В Синсинати се качи на борда на построената от Диксън шхуна, пренасяща хранителни продукти от Севера за Ню Орлиънс, където ги продадоха и взеха товар за Хавана. После шхуната плава известно време край южните брегове на Америка, докато Диксън не бе сполетян от злата си участ, както това беше вече споменато от Том.

Макар че младият моряк се бе завърнал наскоро от своите пътешествия, изглежда, неговото родно място му предлагаше твърде малко, за да може да го задържи. Във всеки случай той се съгласи веднага и с удоволствие да придружи стария Еджуърт при пътуването му надолу по реката, показвайки такова съвършено безразличие към всичко, засягащо неговото бъдеще, че Еджуърт често поклащаше глава и казваше, че било крайно време да се завърне у дома си и да стане уважаван, порядъчен фермер. Иначе в морето и сред безгрижните си другари, живеещи ден за ден, щял съвсем да се запусне и подивее.

И ето че за да се поотърсят от скуката на продължителното пътуване с лодка, те бяха скочили с карабините си на брега на реката на мястото, където тя правеше голям завой, и подпомогнати от ловджийската „слука“, бяха убили този великолепен дивеч. А в същото време лодката, принудена да следва всички извивки на реката, продължаваше бавното си пътуване под грижите на петима яки hosiers^[2], като се носеше по течението на долината.

— Така ми харесва в гората — каза най-сетне Том след продължително мълчание, като се хвърли на постелята си и отправи поглед нагоре към осветените от огъня клони. — Това се казва живот — мечи ребра и сухо време. Липсва ни само малко мед, но такава

младо месо има великолепен вкус и без мед. Мътните го взели! Понякога, докато си лежах на палубата, както сега под тези чудесни дървета, гледах нагоре към звездите и ме обхващаше носталгия. Еджурт, казвам ти, че... ти сигурно никога не си изпитвал мъка по родния край, а?

— Мъка по родния край ли? Не — отвърна старият човек с въздишка, докато слагаше в карабината си пресен барут и след като покри затвора ѝ с кърпата си, я постави до себе си, — това не, но съм изпитвал достатъчно много друга мъка. Да не говорим за това, никак не ми се иска да си развалям вечерта. Нали щеше да ми разкажеш какво се е случило в Бразилия с Диксън или как му беше там името.

— Е, щом това може да те развесели — промърмори Том, — тогава имаш доста причудлив вкус. Но такива сме ние, хората, е по-голямо удоволствие слушаме нещо тъжно за другите, отколкото нещо весело за нас самите. Но моята история е кратка.

Бяхме навлезли в устието на малката река Сан Хосе и мислехме да разпродадем там товара си на туземците или на плантаторите. Носехме уиски, брашно, лук и калай — очаквахме да направим особено добра търговия с калай. Но до свечеряване не успяхме да се доберем до описаната ни плантация и ето защо завързахме малкия плавателен съд с дебело корабно въже за млада палма, растяща близо до брега, приготвихме си скромната вечеря, опънахме мрежите, които ни пазеха от комари, и легнахме да спим. Изобщо не ни мина през ум да поставим пост или да вземем други предпазни мерки. Считахме местността за съвършено безопасна.

Не знам кое време е било вече през нощта, когато легналият съвсем близо до мен Диксън ме ръгна в ребрата и ме попита дали не съм чул нещо.

Доколкото си спомням все още в просъница му отвърнах малко троснато да върви по дяволите и да остави другите хора на спокойствие и вероятно бях отново заспал, когато изведнъж усетих как скоро след това той ме сръга пак, този път доста грубо, и ми прошепна тихо: „Събуди се, Том! Събуди се! На брега става нещо!“ „Хайде бе!“ — извиках аз и бързо седнах, защото сега за пръв път ми мина мисълта за индианци, които може би там имаха същите страстни увлечения като този нецивилизован народ тук при нас. Седяхме тъй един до друг, всеки под своята мрежа, и се вслушвахме напрегнато дали няма да

доловим нещо съмнително. Изведнъж Диксън извика: „Хора, насам! Тези подлеци са тук!“ И скочи на крака, докато аз светкавично посегнах към ножа си, но в бързината не успях да намеря проклетото желязо. А Диксън сигурно си бе оплел краката в тънката лека материя на мрежата. Дочух някакъв шум и след като бързо се извърнах, съзрях две тъмни човешки фигури, които се плъзнаха като сенки през борда в шхуната и се нахвърлиха върху него.

В същия миг аз настъпих един прът, използван от нас предишната вечер, и той бе единственото оръжие, което можеше да бъде от полза в случая. Мълниеносно го вдигнах над главата си, извиках на другите да отсекаят въжето (на борда имаше още трима моряци и един юнга) и стоварих тежкото дърво върху главите на двамата негодници, които в следващия миг скочиха през борда или по-вероятно паднаха във водата.

Докато моряците, все още полусънени, се изправяха, олюлявайки се, юнгата показва достатъчно самообладание да пресече въжето с една брадвичка, която за щастие се намираше наблизо. Още в следващия миг шхуната се понесе надолу по течението, подхваната от силния отлив.

По-късно двама от моряците, Майърс и Хаут, ме увериха, че също така били поочукали кратуните на петима от онези типове, които се били вкопчили в борда на шхуната. Не мога да кажа, разбира се, дали е истина. Но нашият нещастен капитан бе мъртъв. Гърдите му бяха пронизани с копие, а главата му — ударена с боздуган, и когато най-сетне можахме малко да се посъвземем на другия бряг, той остана да лежи безжизнен на палубата.

— А какво стана със стоките?

— Продадох ги още същата седмица, после натоварих „Шарлот“, така се казваше шхуната, с различни неща, които могат да се продадат при нас, и четири месеца по-късно влязох в пристанището на Чарлстаун, където живееше вдовицата на Диксън. На бедната жена ѝ бе много мъчно за нейния мъж, но парите, който ѝ занесох, я поутешиха малко. Във всеки случай след около два месеца тя се ожени за някакъв плантатор от околността. Това е животът.

— Тя поне е знаела, къде е останал мъжът ѝ — прошепна старият човек, — знаела е, че е мъртъв, и как е умрял. А колко родители чакат децата си по цели месеци, цели години, надяват се, че у

всеки непознат, минаващ по улицата, във всеки пътник, почукал през нощта на вратата им, ще разпознаят любимия лик на рожбата си и най-сетне се принуждават да признаят в себе си, че очакваният отдавна е мъртъв.

— Да, боже мой — каза Том и хвърли нов клон в жарта, за да поддържа малко по-буйни пламъците, — това е една много стара история. Колко много загиват само в тези гори, да не говорим за реките, и близките им научават рядко или пък изобщо никога не научават какво е станало с тях. Колко хиляди изчезват в морето! Но нищо не може да се промени, а и колкото пъти животът ми се е намирал в опасност, никога не съм мислил за това.

— Понякога те все пак се връщат — каза старецът с малко по-радостен глас. — Потропват внезапно на бащината си къща, когато вече отдавна са ги отписали, и родителите прегръщат детето си, плачейки от радост.

— Но не става често — отвърна Том доста безразлично. — Паракордите изяждат сега голям брой хора, направо със стотици. Това... но ти се смъкваш от одеялото си — прекъсна той, — вярно, че нощта е топла, но да лежиш направо на влажната земя едва ли ще е много здравословно.

— Свикнал съм — отвърна старецът, отново потънал в своите нерадостни мисли.

— Дори и да си свикнал, щом имаш одеяло, защо да не го използваш?!

— Там, където лежах, има сигурно корени или камъни, убиваха ми на рамото и затова се дръпнах встрани.

— Е, ами лесно можем да го оправим — каза Том добродушно. — И изобщо ще е по-добре да насъберем суха шума, на която да легнем, отколкото да се търкаляме на твърдата земя. Я стани за малко, след четвърт час всичко ще е готово.

Еджурт се надигна, пристъпи към пращия огън и тикна с крака си в пламъците няколко изпаднали настрани клони. В това време Том махна одеялото и затърси с ръка отдолу скритите корени.

— Дявол да го вземе — извика той най-сетне през смях, — вярвам ти, че не си могъл да лежиш повече тук. Отдолу има цял куп еленови кости, а не корени. Как не сме ги забелязали веднага!

При тези думи той нахвърля костите пред огъня и започна да събира сухата шума наоколо, докато пригответи доста широка постеля. После грижливо разпростря отгоре одеялото, занесе още няколко клона до огъня, за да може да го поддържа през нощта, събу си мокасините, съблече якето, покри се с него и легна върху одеялото, за да поспи няколко часа и да не пропусне пристигането на лодката на зазоряване.

Еджуърт обаче бе взел една от захвърлените край него кости и я оглеждаше с много по-голямо внимание, отколкото всъщност заслужаваше този толкова незначителен предмет.

— Ти какво, не си ли уморен? — попита го най-сетне неговият спътник, който искаше да спи. — Остави тези смрадливи кости и си лягай! Докато се усетим и ще се съмне.

— Том, това не е еленова кост! — каза Стария и се наведе към огъня, за да огледа по-добре и по-подробно намиращата се в ръката му кост.

— Е, тогава ще е от вълк или от мечка — промърмори с натежал език неговият другар, който бе вече полузаспал.

— От мечка ли? Не е изключено — отвърна замислено Стария, — да, може да е и от мечка. И аз не знам... но ми прилича на човешка кост...

— Я сритай веднъж това куче, та да остави проклетото си ровене — изръмжа Том ядосано. — Човешка кост... е какво пък толкова. Но как са могли човешки кости... — Внезапно той бързо седна на земята съвсем разсънен и се огледа боязливо нагоре към дърветата.

— Какво ти е? — попита Еджуърт изплашено. — Какво ти стана изведнъж?

— Проклет да бъда, ако — каза Том замислено, — ако не ми се струва...

— Какво ти се струва? Какво ти става?

— Наистина ли костта е човешка?

— Така ми изглежда. Трябва да е тазова кост на човек, защото е твърде дебела, за да е от елен, и е твърде дълга, за да е от мечка. Но какво ти става?

Том усърдно обуваше мокасините си и сега скочи на крака.

— Ако костта е човешка — каза той, — тогава познавам онзи, на когото е принадлежала. Аз самият го покрих с клони, когато го

намерихме. Затова имаше тук такава голяма купчина полуизгнила дървесина. Да, наистина, това е мястото, а ето и същия дъб, под който му направихме гроб. Ей това тук трябва да е кръст и този кръст изсякох тогава в стеблото със собствения си томахок. Бедният човек!

— Ами по какъв начин умря и кой бе той?

— Само един господ знае кой беше той, но умря по много подъл и отвратителен начин. Един боцман, чиято лодка бе хвърлила котва долу край брега, тъкмо където очакваме утре да спре и нашата, го уби като куче, и то заради няколко мизерни долара.

— Ужасно! — каза старецът и се отпусна назад върху одеялото, оставяйки костта до себе си, докато Том отново зае така набързо изоставеното си място и подпря с длан глава.

— Тогава търсехме тук горе пчели — продължи Том, забил поглед пред себе си — и Бил...

— Кормчията ли? — попита Еджурт.

— Не, онзи нещастник — отговори Том.

— А как му беше другото име?

— Никога не го е споменавал. Бяхме заедно само четири дни и доколкото разбрах, той идваше от Охайо. Бил беше показал на онзи негодник няколко долара и вечерта, когато насядахме край огъня, на оня много му се искаше да го подлъже да играе хазарт. Но Бил не играеше хазарт и това вече озлоби онзи нехранимайко. След няколко нощи той успя по някакъв начин да отдели от нас нещастното момче и да пренощува сам с него. През същата нощ ние лагерувахме близо до клисурата, където днес стреляхме първия път по мечката. Тръгвайки от малката прерия, бяхме стигнали дотам, като преследвахме един пчелен рояк. На другия ден никой от двамата не се мярна пред очите ни и когато при залез-слънце се добрахме до брега на реката, лодката бе изчезнала.

Пренощувахме близо до брега. Стеблото на старата сикомора^[3] сигурно се намира все още там, където бяхме запалили огън, защото се бе заклешило здраво между две скали. На следващото утро вниманието ни беше привлечено най-напред от лешоядите, голям брой от които летяха в определена посока.

— Слушай — каза моят спътник, ловец от Кентъки, с когото ходех тогава заедно на лов, — слушай, онзи негодник боцманът е пречукал Куция.

— Куция ли? — сепна се Стария изплашено. — Защо го е наричал Куция?

— Десният му крак беше малко по-къс от левия и той куцаше леко, не много. И наистина, щом стигнахме тук, на хълма... никога няма да забравя тази гледка, дори и да живея хиляда години... ей тук лежеше тялото му, а лешоядите... но какво ти е, Еджуърт, какво ти стана? Да не...

— Ами Куция... или Бил, както сте го наричали... имаше ли белег на челото?

— Да, голям червен белег... ти да не си го познавал?

Старият човек закри лицето си с ръце и се отпусна на постелята си в безмълвна мъка.

— Но какво ти е, Еджуърт? За бога, човече... какво ти става? — извика морякът, скачайки изплашено на крака. — Съвземи се, кой е бил онзи нещастник?

— Детето ми... моят син! — изхълца старецът.

— Всемогъщи боже! — каза Том покъртен. — Ужасно! Бедни, бедни, татко!

— И не сте го погребали?

— Погребахме го в гроб, обичаен за ловците — отговори младият човек състрадателно. — Нямахме у себе си нищо друго, освен нашите малки индиански томахоки, а земята бе суха и твърда... но аз те измъчвам с моите думи...

— Разказвай по-нататък, моля те, нека науча всичко — замоли се старият човек.

— Положихме го тук, под този дъб, довякохме пръти и клони, за да не може да се докопа до него никакъв звяр, колкото и силен да е той, а както е известно, мечките не се докосват до трупове, и най-накрая изсякох с томахока си ей този обикновен кръст в стеблото на дъба.

Еджуърт бе втренчил безмълвно поглед пред себе си. Но след кратко мълчание той отново стана, огледа се тъжно наоколо и промълви:

— Значи ние лагеруваме върху неговия гроб... и на моя беден, беден Уилям му е било съдено да свърши по такъв начин! Но костите му не бива да лежат така пръснати наоколо, изложени на дъжд и вятър. Ще ми помогнеш да ги погребам, нали, Том?

— Разбира се, само че... нямаме никакви инструменти.

— В лодката има две лопати и няколко кирки... хората ще трябва да ни помогнат. Макар и да са изминали дълги години, искам да окажа на сина си последна почит. Това е всичко, което мога да сторя за него.

— Не е ли по-добре да се преместим от другата страна на огъня?
— попита Том.

— Да не мислиш, че изпитвам боязън от мястото, където е било погребано моето нещастно дете? — отвърна му старецът. — И това е все пак среща, макар и много болезнена. Но, лека нощ, Том, ти сигурно си твърде изморен от премеждията през деня. Нека малко поспим, преди да се е разсъмнало.

Старият човек се отпусна на постелята си и затвори очи сигурно само защото му беше жал за неговия по-млад спътник. Сънят не искаше да се спусне над натежалите му от сълзи клепачи и щом хладният утринен вятър зашумя в короните на дърветата, той стана, разпали отново буен огън от почти догорялата жарава и се зае да събира пръснатите наоколо кости. Събуден от шума, Том почна мълчаливо да му помага, приближавайки се към мястото, където на около тридесет крачки от огъня, свит на кълбо до нисък бряст, лежеше Вълчо. Макар че двамата бяха иначе много добри приятели, старото куче го посрещна твърде недружелюбно, като заръмжа недоволно и заплашително.

— Вълчо! Не те ли е срам, приятелю? — попита младият човек, приближавайки се към него. — Да не сънуваш нещо, мързелив звяр такъв... зъбите си ли ми показваш?

Но кучето не се успокояваше, а само заръмжа още по-силно. Том се спря и каза към Еджуърт, който пристъпи до него:

— Я погледни кучето, там под шумата има нещо и то не иска да ме пусне да се приближа до него. Какво ли може да е то?

Еджуърт отиде до кучето, побутна предпазливо главата на животното настрани и между лапите му намери черепа на сина си. Сега кучето започна да скача високо към стареца и да скимти.

— Умното животно знае, че костите са човешки — каза морякът.

— Мисля, че то ги е познало! — извика старецът изплашено. — Бил го отгледа и от мига, когато проходи, не правеше нито крачка из гората без него.

— Но това е невъзможно — костите не може да са запазили някаква миризма. На колко години е кучето?

— На осем, но е умно като всяко друго животно, което е проследявало дири — каза старецът. — Вълчо, я ела насам — обърна се той към кучето, — познаваш ли все още Бил, твой добър господар?

Вълчо седна на земята, повдигна тясната си глава, погледна стария човек предано в очите и внезапно нададе не особено силен, но протяжно плачевен вой. Еджурт коленичи до него и разплакан прегърна врата му. А Вълчо заблиза гальовно челото и бузите му като неколнократно се опита да сложи лапата си на рамото му.

— Глупости! — каза Том, когато здравата започнаха да го побиват тръпки при това странно поведение на кучето. — Животното просто надушва човешки останки и реагира също както при човешка кръв. Щом внезапно я усетят, кучетата започват да вият тъй, че да ти се скъса сърцето.

— Остави ме да си мисля така, Том — замоли се старецът, изправяйки се най-после отново, — хубаво ми става да видя, че дори у животното се е запазил споменът за един добър приятел.

Прекъсна го изстрел, разнесъл се откъм посоката, където трябваше да се намира реката.

— По дяволите! — извика Том. — Дали нашите юнаци не са пристигнали вече с лодката... тези тюлени трябва да са пътували и през нощта, та едва се е съмнало.

— Направи ми услугата да ги извикаш тук! — помоли го Еджурт.

— По-добре ще е да дойдеш с мен — каза младият човек колебливо, — само се измъчваш на това място и...

— Ще бъда спокоен, когато дойдеш, Том. Бъди така добър и ги извикай!

След минута младият човек беше нарамил карабината си и закричи към брега на реката. Еджурт коленичи до дъба, който години наред бе протягал закрилящо ръце над останките на сина му, и остана така, докато чу стъпките на лодкарите. После скочи на крака и се отправи срещу тях твърдо и спокойно.

Още долу при реката Том бе запознал набързо мъжете със случилото се и сега те започнаха мълчаливо и съсредоточено да копаят тесния гроб, който щеше да прибере костите на нещастния млад човек.

След това положиха внимателно събраните останки вътре, затрупаха с пръст изкопа, оформиха отгоре малката могила и после също така тихо понесоха върху раменете си плячката от лова към лодката.

— Ехей! — викна им останалият на борда кормчия, човек с подивяла външност, с обезобразено от едра шарка лице и черни коси, безредно провиснали край слепоочията му. — Месо от мечка! Проклет да бъда, ако това не е най-разумното нещо, извършвано досега от нашия стар капитан. Но побързайте, момчета, да се махаме оттук, губим време, а водата спада с всяка секунда.

— Ще ходим още веднъж до горе — каза един от тях.

— Е какво, по дяволите, има да правите още горе?

— Ами нищо, искаме само да отнесем дотам тухлите от нашата кухня и доколкото може, да направим от тях надгробен паметник.

— Ама че сте глупци — ядоса се кормчията, — а как ще готвим после?

— Във Винсент има възможност да си набавим други — каза Том, — а на теб няма да ти навреди, ако отнесеш малко от тях до горе.

— Наели са ме да управлявам лодката, а не да мъкна камъни — промърмори човекът и се изтегна спокойно на палубата. — Стига и тази глупост, че сте разбутали горе онези стари кости. И без вас щяха да си изгният.

Мъжете не му отговориха, натовариха се с тухлите и се заизкачваха по стръмния речен бряг. На гроба издигнаха непретенциозен надгробен паметник за убития ловец, подновиха кръста върху дъба и полека-лека се наканиха да напуснат мястото, където Еджуърт стоеше, все още обхванат от скръб и мъка. Но ето че той се сепна от своята замисленост, стисна приятелски ръцете на всички лодкари, нарами карабината, подвижна на кучето и тръгна пръв към лодката с твърди и уверени крачки.

Половин час по-късно заскърцаха тежките гребла на неповратливия плавателен съд и с тяхна помощ той бе насочен към течението. После лодката трмаво се отправи към средата на реката и се понесе бавно надолу по своя еднообразен път. Ала щом се озова в средата на течението и набра добра скорост, лодкарите прибраха веслата и се изтегнаха удобно върху дъските, за да се наслаждават на първите лъчи на топлото утринно слънце.

Еджуърт обаче седеше заедно с кучето си на кърмата на тежката лодка и гледаше безмълвно и тъжно към чезнещите в далечината дървета, които бяха надвесили клоните си над гроба на неговото дете.

[1] Английска миля = 1609,3 м. — Б.пр. ↑

[2] Хузиърс (амер.) — подигравателно прозвище за жителите на северните щати, които от своя страна наричали така жителите на щата Индиана. — Б.пр. ↑

[3] Дърво от вида на смокините. — Б.пр. ↑

2.

СБИВАНЕТО. СМАРТ И ДЕЙТЪН

В малкото градче Хелена, в Арканзас на брега на Мисисипи цареше необикновено оживление и суетния. По всичко личеше, че тук се беше насъбрало населението от цялата околност. Навсякъде се виждаха групи от разпалено разговарящи мъже, част от които бяха облечени в ловджийски ризи с пъстри ресни, каквито са носили първите ловци и фермери, а други в сините памучни палта на малко по-цивилизованото градско население. Силните ръкомахания и припряността на разговорите им показваха, че те в никакъв случай не бяха делнични.

Изглежда, по-голямата част от човешката тълпа се беше насъбрала пред хотел „Юниън“, най-хубавата странноприемница на града, и собственикът ѝ, висок слаб човек с руси коси, изпъкнали скули и остър нос, но със сини добродушни очи, наблюдаваше вече от доста време с видимо задоволство блъсканицата и оживлението пред своята входна врата. Вътре в странноприемницата в никой случай не липсваше работа. Жена му, подпомагана от слугите си и един негър, едва смогваше да задоволи желанията на посетителите и да застеле леглата на онези, които живееха далеч от Хелена. Въпреки това ханджията упорито не променяше спокойната си поза и ни най-малко не се интересуваше какво става вътре в странноприемницата.

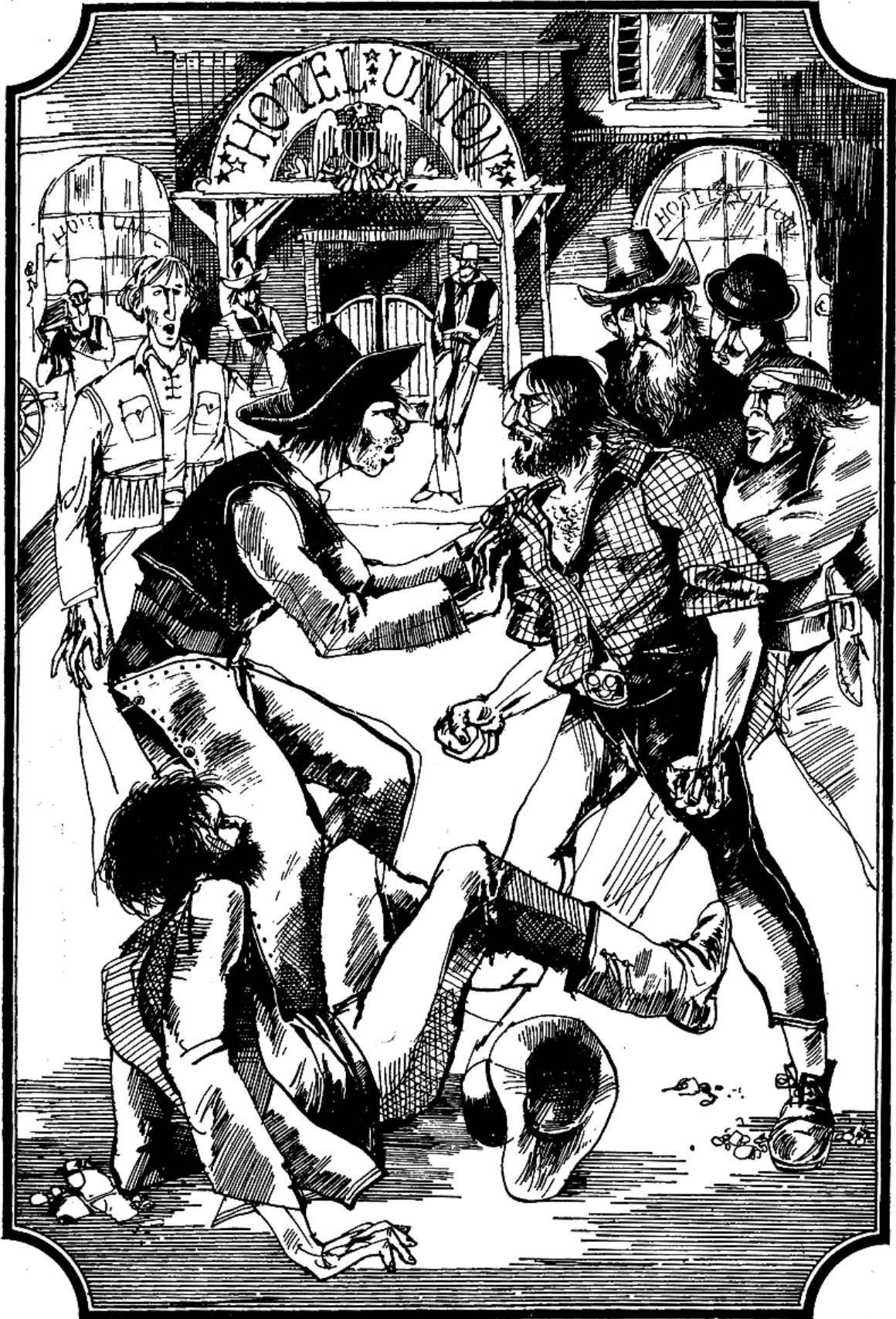
Междувременно от споровете, а може би и от употребата на алкохолни напитки досегашните спокойни и приятелски разговори започнаха да се израждат все повече и повече. Отначало се дочуха тук-там отделни люти ругатни и заплахи, после изведнъж остър вик и дива блъсканица възвестиха най-сетне, че се е стигнало до сбиване — онова, което усмихващият се ханджия, изглежда, очакваше с копнеж от дълго време.

Той стоеше на мястото си с поприведено напред тяло, тикнал и двете си ръце дълбоко в джобовете на панталона, подпрял дясното си рамо на рамката на вратата, и направо си му личеше какво голямо

удоволствие му доставя това сбиване, чийто развой сигурно отговаряше изцяло на желанията му.

Човекът, нанесъл първия удар, бе нисък набит ирландец с огненочервена коса и може би още по-червена брада, облечен в риза с навити ръкави и отворена яка и възкъси тясно прилепнали панталони, което придаваше на фигурата му своеобразна комичност. На Патрик О'Тул обаче съвсем не му беше до смях, а още по-малко пък до шеги, щом имаше няколко капки уиски в кръвта си или някаква причина за „порядъчна кавга“, както той самият се изразяваше. Макар и да не беше скандалджия, той бе винаги последният, който напускаше някое място, където съществуваша и най-слабите изгледи за юнашко сбиване.

Но колкото и да бе прав, този път Патрик или Пат, както обикновено го наричаха в градчето, се озова много скоро в толкова по-неизгодно положение, защото едва противникът му се търколи пред него в прахта, и по-голямата част от хората, наблюдавали досега кавгата почти или съвсем безучастно, се втурнаха към него, канейки се да отмъстят за падналия на земята човек.

— Назад! Махайте се, кучи синове! — изкрещя ирландецът и започна да раздава безразборно наляво и надясно толкова силни и точни удари, че нападателите мигновено се отдръпнаха на безопасно разстояние. — Тук се бием честно! — извика той и набързо вдигна ръкава си, който непрекъснато се смъкваше. — Честен бой, негодници такива, един срещу един или срещу двама и трима, но не срещу осем или девет. Чумата да ви тръшне, ще ви блъскам по кратуните, докато омекнат и заприличат на мозъците ви... подлеци такива!

— Честен бой! — завикаха и неколцина от тълпата, опитвайки се да изблъскат назад останалите войнствено настроени мъже. Но в този миг се изправи и поваленият на земята човек. Като закриваше с лява ръка посиненото си око, той измъкна бързо с десницата си скрития дотогава под жилетката му нож и с див вик се нахвърли върху спокойно очакващия го ирландец.

Без да помръдва от мястото си, Пат парира удара, като улови нападателя за китката, простря го на земята за втори път с юмрука си, мислейки, че чувството за справедливост у зрителите ще бъде достатъчна гаранция за предотвратяването на друго подобно нападение.

Но, изглежда, тълпата в никакъв случай не бе благосклонна към него. Най-напред отведоха победения настрани и после бурята се разрази над ирландеца с пълна сила.

— Повалете това ирландско куче! Повалете го! — забесня тълпата. — Посегна на един гражданин на Съединените щати — какво търси тук този чужденец, дошъл през океана?

— Да го хвърлим във водата! — изкрещя широкоплещест бледолик здравеняк с дълбока, току-що заздравяла рана, започваща от левия ъгъл на устата му и стигаща чак зад ухото, която придаваше на лицето му див и зловещ израз. — Да го хвърлим в Мисисипи! И без това ирландските и немски нехранимайковци подбиват цените на бедните почтени работници! — и като изсвири немного силно, но по твърде особен начин, той се нахвърли толкова неочаквано върху изненадания ирландец, че за миг успя да го извади от равновесие. Въпреки това едва ли щеше да победи опитния в юмручните схватки О'Тул, ако най-близко стоящите до него, а и други, които бързо си пробиха път напред, не го бяха сграбчили от всички страни и не го бяха повалили на земята.

— Хвърлете негодника в Мисисипи! — беснееше множеството. — Вържете му ръцете на гърба и го оставете да плува! Да се маха в Ирландия, пътьом може да си поръча кораб! — извика един друг и макар че отделни миролюбиво настроени хора, които никак не искаха едно такова обикновено спречкване да завърши тъй трагично, се опитаха енергично да се намесят и да спасят поваления човек, те бяха изтласкани с лекота назад и побеснялата сган помъкна тържествуващо жертвата си към брега на реката.

Положението на О'Тул бе извънредно критично. И той самият знаеше твърде добре, колко враждебно бе настроена спрямо него една част от населението на Хелена, за да не се опасява от най-лошото. Но отчаяните му усилия да се освободи едва ли биха донесли някаква полза — численото превъзходство на неприятелите му бе твърде голямо. И ето че сред човешкото мнозинство внезапно се хвърли един-единствен човек, улови ръката на ирландеца и спря побеснялата тълпа. А този човек не беше никой друг, освен нашия мил ханджия Джонатан Сمارт, който изрече сега своето „Стойте — стига толкова!“ с такъв авторитет, сякаш беше назначен за мирови съдия.

Впрочем тълпата не показва никакво желание да приеме спокойно тъй неочакваното и неканено вмешателство.

— Отдръпни се, Сمارт, пусни човека и върви по дяволите! — закрещяха срещу него. Но въпреки това Сمارт не помръдна от мястото си, а извика с твърд глас:

— Господ да ме убие, ако оставя и косъм да падне от главата му!

— Тогава така да бъде! — викна един от противниците му, измъкна своя терцерол^[1], насочи го към ханджията и натисна спусъка. За голям късмет на човеколюбивия спасител оръжието засече, но Джонатан Сمارт не беше от хората, които гледат спокойно как се прицелват в тях. С бързо движение той измъкна скрития под връхната му дреха ловджийски нож, дълъг поне дванадесет цола^[2], и в следващата секунда нанесе толкова силен удар към ужасено отскочилия назад човек, че тежкото острие неминуемо щеше да му разцепи черепа, ако бе стоял неподвижно. Но понеже искрящите от гняв очи на разлютения Сمارт му издадоха твърде ясно какво го очаква, човекът се отдръпна бързо със силен вик и острието на ножа успя да го засегне само отпред по рамото, като с един удар разряза дрехата му чак до подгъва.

Ударът бе нанесен с твърде голяма сила, за да може някой да се усъмни в напълно сериозното намерение на ханджията. А и сега погледът му се плъзна по лицата на останалите с такова нескрито и предизвикателно упорство, че те пуснаха неволно ирландеца. Но едва почувствал се свободен, О'Тул скочи бързо на крака с явното намерение веднага да поднови боя. Обаче Смарт държеше здраво десницата му и преди смаяните за момент мъже да успеят да вземат някакво ново решение, ханджията повлече ниския ирландец към своя дом и скоро след това двамата изчезнаха в къщата.

— Убил ме господ! — извика внезапно бледният здравеняк с белега. — Нима ще понесем мълчаливо подобно нещо? Та кой е този дългокрак негодник, някакъв янки, дошъл в Арканзас, за да нарежда на цяла тълпа почтени мъжаги какво да правят и какво не, а? Е, ами запалете тогава покрива над главата на този негодник!

— Бога ми, ще го сторим... хайде, момчета, вземете огън от собствената му кухня! — забуйства тълпата. — Унищожете кръчмата, този нехранимайко и без това не дава нищо на вяра!

Сганта се насочи към странноприемницата и кой знае докъде щяха да стигнат в своя буен, разпален гняв, ако в този миг пред тях не се бе възправил един мъж с най-дружелюбно изражение на лицето и не ги бе помолил с високо вдигнати ръце и силен глас да му обърнат мъничко внимание. Той бе висок и строен, с високо, открито чело, тъмни очи и коса и нежни, почти женствено красиво очертани устни. В цялото му поведение имаше нещо повелително и все пак гъвкаво, а облеклото му, състоящо се от фино черно сукно и снежнобяла риза, издаваше също така, че той заема някакъв пост, който го издигаше над заобикалящата го среда. Адвокат и лекар, той беше дошъл от северните щати едва преди година и със своите знания и приятни обноски си бе спечелил тук за кратко време не само значителна клиентела, но и беше назначен като мирови съдия за града и областта.

— Джентълмени! — заговори сега той на мъжете, които странно защо веднага се заслушаха внимателно в думите му. — Джентълмени, размислете какво искате да сторите. Намираме се под закрилата на законите на Съединените щати и съдилищата са готови да защитят както вас срещу посегателството на други хора, така и другите срещу вашето посегателство. А мистър Смарт дори не ви е обидил, напротив, направи ви услуга, като ви предпази да не извършите насилие, което

вероятно щеше да има лоши последици за някои от вас. По-скоро би трябвало да сте му благодарни. Мистър Сمارт е и иначе във всяко едно отношение почтен човек.

— Да го вземат дяволите! — извика човекът, срещу когото ханджията бе извадил ножа си. — Да сме му били благодарни... почтен човек. Подлец е той и за малко щеше да ме разполови като портокал. Да върви в ада! Да подпалим бърлогата му, това е моят съвет!

— Джентълмени! Ако мистър Сمارт ви е обидил — заговори отново съдията, — аз съм убеден, че той ще се опита да направи всичко, за да поправи допуснатата грешка. Елате да отидем при него и нека тогава заличи случилото се с приятелски думи и малка глоба в уиски, която ще му наложим. Доволни ли сте?

— Е, по дяволите — да! — каза онзи с белега. — Нека ни почерпи. Но ако някой път отново ми се изпречи на пътя, няма да се отърве толкова евтино.

— Да не беше засякъл само проклетият терцерол — измърмори недоволен един друг, — чумата да го тръшне този скъперник, който продава такива мизерни стоки.

— Да вървим в странноприемницата, момчета. Нека Сمارт извади уиски, а ако откаже, сатаната да му е на помощ!

— Към странноприемницата, към странноприемницата! — заликува тълпата. — Трябва да ни черпи, иначе ще изпотрошим боклуците му на хиляди парчета!

Разюзданата сган се понесе към странноприемницата със силни крясъци и кой знае дали замисленото от адвоката приятелско уреждане на кавгата нямаше да доведе тук до още по-сериозни инциденти. Обаче Сمارт си познаваше хората твърде добре и знаеше, че ако наистина пусне множеството в къщата си, тогава щеше да бъде изцяло в ръцете на полупияните вече типове и щеше да се види принуден да изпълнява всяко тяхно желание, ако не искаше да изложи живота и собствеността си на най-голяма опасност. Ето защо, щом водачите на бандата се приближиха до вратата му, той изведнъж се появи на прага най-спокойно, насочил към тях готовата си за стрелба карабина, и заяви твърдо, че ще застреля първия, който сложи крака си на неговите стъпала.

Смарт беше известен като отличен стрелец и в заплашително насоченото към тях дуло се таеше сигурна смърт. Но адвокатът и сега се зае да помирява двете страни, като обясни на ханджията, че мъжете нямали намерение да се държат повече враждебно спрямо него, и го помоли да остави карабината си настрана, за да нямало вече нищо, което да напомня за раздори и сбиване.

— Дай на тези добри хорица няколко литра уиски — приключи той после речта си — и те ще пият за здравето ти. Нали все пак е по-добре да живееш със съседите си в мир и приятелство, отколкото във вражда и кавги.

Самият Смарт познаваше от доста време адвоката като порядъчен, а когато бе необходимо и като решителен човек, и ето защо при спокойните му думи сваля приклада на карабината, но без да махне ръката си от спусъка ѝ, след което отвърна дружелюбно:

— Много мило от ваша страна, мистър Дейтън, че положихте всички усилия да предотвратите сбиването и кръвопролитията, някои от вашите господа колеги не биха сторили същото. За да видите, че и аз съм напълно склонен отново да се сприятеля с тези добри хора, срещу които иначе нямам абсолютно нищо, с удоволствие съм готов да ги почерпя с един цял галон^[3], но... ще им го изнеса навън. В къщата си имам жени и джентълмените сигурно ще бъдат съгласни да си изпият брендите навън, на открито, където няма да бъдат смущавани от присъствието на дами.

— Ехей, бренди ли? — попита онзи с белега. — Наистина ли ще ни дадеш галон бренди и ще заявиш ли, че съжаляваш за случилото се?

— Разбира се! — отвърна Джонатан Смарт, докато ъгълчетата на устата му потръпнаха подигравателно. — И то ще получите от най-чудесното прасковено бренди, каквото имам в странноприемницата. Съгласни ли са господата?

— Ей, хиляди моряшки проклетия — да! — извика един друг. — Дай брендите навън, щом вътре има фусти, един порядъчен мъжага няма да се чувства така добре. Но побързай, Смарт. Днес ни намираш в дяволски добро настроение и можеш да се поздравиш. Затова не ни карай да те чакаме дълго.

След пет минути в рамката на отворената врата се появи як, широкоплещест негър, с почти необичайно ясно изразени етиопски

черти на лицето и докато оглеждаше все пак подозрително насъбралото се множество, изнесе в лявата си ръка голяма стомна, а в другата — половин дузина металически чаши. Мъжете го посрещнаха ликувайки, опитаха питието, за да разберат дали наистина е от обещаното им добро качество, и после, като вдигаха голям шум, се отправиха към реката, където се качиха в една от закотвените там плоскодонни лодки, за да пиянстват и буйстват до късно през мощта. Дейтън остана още известно време, гледайки безмълвно след втурналите се напред хора, и както изглежда, се бе замислил сериозно. Но Сمارт скоро смути неговите размисли. Той облегна карабината си на парапета на верандата и слезе при мировия съдия, който му се беше притекъл така приятелски на помощ.

— Благодаря ви, сър — каза той, докато му подаваше дружелюбно ръка, — благодаря ви за думите, казани толкова навреме, надали можехте да се намесите в по-подходящ момент.

— Изпълних само гражданския си дълг — отвърна съдията усмихнато, — тълпата се подчинява охотно на някой решителен човек, а ако се улучи подходящият момент, тогава една сериозна дума върши понякога много работа.

— И аз не знам — обади се Сمارт, като поклати глава и хвърли неособено приятелски поглед към реката, — обикновено подобни хорица не отстъпват лесно нито пред кротки думи, нито пред насочено към тях оръжие. Най-често те са типове, които няма какво друго да губят на тоя свят, освен живота си и тъй като не дават пет пари за него, тръгват дръзко срещу всяка опасност. Впрочем аз се радвам, че се отървах тъй евтино, защото проливането на кръв си остава винаги грозна работа. Но я влезте за малко в заведението, веднага ще дойда при вас, ще трябва само да видя какво прави моята старица в кухнята и да ѝ поръчам всичко необходимо.

— Благодаря — каза съдията, — но трябва да си вървя. Днес с последния параход дойдоха писма, а отгоре по реката очаквам пристигането на хора по търговски сделки. Но ако бъдеш така добър, прескочи по-късно за малко до нас. Доведи и жена си — ще трябва да си поговорим с теб и за други работи.

— Налага се жена ми да си остане у дома — отвърна Смарт усмихнато, — странноприемницата е пълна с хора, но аз самият... е,

ами аз на всичко отгоре отдавна не съм бил при мисис Дейтън. А дали онези типове няма да се върнат?

— Не се страхувай — успокой го съдията, — тези хора са буйни и сприхави, а може би и малко груби, но не ги смятам за способни на умишлено злодеяние. Вероятно биха запалили покрива над главата ти в първия див пристъп на гняв. Но щом той премине, никой от тях няма и да помисли повече да те безпокои.

— Толкоз по-добре — обади се Джонатан Сمارт, — впрочем и без това не се страхувам. Когато излизам, моят Сципион стои на пост, а ловджийският рог може да се чуе от прозореца из целия град. И така довиждане, след половин час ще дойда.

С тези думи ханджията се прибра в странноприемницата и веднага се озова пред своята „половинка“, както тя самата имаше обичай да се нарича. Впрочем било заради многото работа, било заради разигралата се сцена, той я завари в отвратително настроение.

Мисис Сمارт в никой случай не беше от жените, които могат безмълвно да таят у себе си задълго своя гняв. Каквото ѝ беше на сърцето, трябваше да си намери отдушник, без значение какво е то. Така че сега тя тикна назад бонето си, което носеше също ѝ в кухнята заради силната жар в огнището, сложи двете си ръце на хълбоците, държейки все още в дясната дългата дървена готварска лъжица, и посрещна крачещия бавно към нея съпруг с острите думи:

— Тъй, та какви особено умни неща забърка днес пак господинът? Обърне ли си човек гърба, и ето че се зададе някакво нещастие. И никой нищо не може да направи в цялото селище, без мистър Сمارт да няма пръст в тази работа и да не навре носа си в нея.

— Мисис Сمارт — каза Джонатан, който тъкмо сега бе в твърде добро настроение, за да позволи да му бъде развалено от възмущението на неговата съпруга, — днес спасих един човешки живот, а ми се струва...

— Ах, я остави, човешки живот — прекъсна го разпалено мисис Сمارт, — човешки живот или не, какво те засяга животът на другите хора! За жена си трябва да мислиш, но тя може да се съсипва и измъчва, да опъва и робува, все му е едно на нашия господинчо.

Изхвърля ей така на цели галони чудесно прасковено бренди на улицата, сякаш там го е намерил. А аз трябва да се трудя тук с пот на чело и да печеля хляба на всички ни!

— ... че съвсем не бе скъпо откупен при онова напечено положение — продължи спокойно Сمارт, без ни най-малко да обърне внимание на думите на жена си.

— А аз ти казвам, че трябваше да се съобразиш с мен — разпали се още повече от думите му ядосаната жена, — трябваше да се съобразиш, ако поне малко те е грижа за собствената ти плът и кръв. Но нали Филипчо може да си порасте и така, какво ли те интересува. Твоето безобразно стопанисване ще унищожи всичко, непременно ще го унищожи и когато нещастното момче някога стане голямо, вероятно няма да има едно местенце, където да се подслони, жесток баща такъв!

— И жестокият баща нямаше къде да се подслони, когато порасна — отвърна мистър Сمارт добродушно усмихнат, потривайки ръце. — Обаче мистър Сمارт старши му даде най-различни добри съвети и после те донесоха толкова добри плодове, че след неколнократна беритба Сمارт младши успя да построи най-хубавата странноприемница в цяла Хелена. Сега Смарт старши е вече мъртъв, а Смарт младши стана Смарт старши и ако в естествен ред сегашният Смарт младши...

— Е, престани най-после с тези глупости за младши и старши, залови се за работата си, погрижи се за конете в обора, прати ми тук негъра и го накарай да набере боб от нивата. Трябва да прескочи и до търговеца, за да донесе бурето със захар... човече, ще ме пратиш в гроба с твоето лекомислие.

— ... последва съветите на Смарт старши, тъй както на времето си Смарт старши последва съветите на своя баща — продължи несломимият янки спокойно и безгрижно, — тогава можем твърдо да се надяваме, че и без наше съдействие Смарт младши ще се препитава по почтен начин.

— Сципион трябва да дойде тук! — изкрещя сега мисис Смарт, вече наистина побесняла, като удари с крак по пода и тресна дръжката на лъжицата върху малката масичка. — Чуваш ли, Джонатан? Сципион трябва да дойде, а сега изчезвай, човече, ти, който искаш да ме умориш, или кълна се в името на бога, ще използвам моето кухненско право^[4] — и с бързо движение тя грабна медния черпак с дългата дръжка и го потопа в котела с вряща вода, който съскаше и кипеше над огъня.

Разбира се, мистър Сمارт знаеше, че въпреки честите словесни схватки, водени ожесточено от мадам, между тях двамата никога не се бе стигало до насилствени действия, защото тя познаваше твърде добре сериозния и твърд характер на своя съпруг. Но за да сложи край на всяка препирня и да настрои по-дружелюбно разгневената си половинка, която иначе му беше вярна и добра съпруга, той се оттегли спокойно към вратата и хванал дръжката ѝ, попита само дали мисис Сمارт има да поръчва още нещо, тъй като му се налагало да отиде по работа на още няколко места.

Впрочем жената прие това отстъпление като мълчаливо признание на нейния авторитет и настроена вече значително по-милостиво, изля горещата вода обратно в котела, изтри с престилката потта от зачервеното си лице и с все още полуядосан, но вече не така рязък тон, каза:

— Не, мистър Смарт, щом си имате работа, няма какво да се грижите за моята. Ще ви кажа само, че конете...

— Всички са нахранени и напоени — обади се Смарт.

— А бурето със захар...

— Намира се в бара.

— Но боба...

— Набран е от Сципион още преди половин час.

— Ами двете стаи, които трябваше да бъдат приготвени за най-новите ни гости...

— Всеки миг могат да се нанесат в тях — отвърна Джонатан усмихнато. — Мистър Смарт и Сципион се погрижиха за всичко има ли още нещо?

Жената, сега наистина ядосана, че вече нямаше никакви забележки, шеташе с все по-голямо усърдие край огнището, опитвайки се вече два пъти напразно да вдигне над него тежкия железен котел.

След като забеляза това, Джонатан се притече бързо, грабна го за дръжката и постави огромния съд с лекота на мястото му, после се обърна усмихнат към своята половинка, която вече едва ли му се сърдеше, целуна я здравата по зачервеното добродушно лице и в следващия миг излезе бързо през вратата навън, на открито, пъхнал дълбоко ръце в джобовете на панталона си и подсвирквайки си с всичка сила с уста „Янки Дудъл“^[5].

[1] Малък джобен пистолет с две цеви. — Б.пр. ↑

[2] Цол — стара мярка за дължина, равна на 2.54 см — Б.пр. ↑

[3] Мярка за вместимост, равна на 4.62 л. (в САЩ) — Б.пр. ↑

[4] „Кухненското право“ в Северна Америка, използвано нерядко особено на параходите, се е състояло в следното: с готварската лъжица се е плисвала към тавана вряща вода точно над онзи, който е трябвало да бъде изгонен от кухнята, ако той не се е спасявал навреме с бягство, горещата вода се е стичала обратно върху него. — Б.а. ↑

[5] Старият химн на Съединените щати. — Б.пр. ↑

3.

ХОТЕЛ „ЮНИЪН“ И НЕГОВИТЕ ГОСТИ

Читателю, виждал ли си вече някога общата зала за посетители в американска странноприемница? Не? Жалко, това би ми спестило описанието ѝ. Също като нашите железопътни гари и тези общи зали в целите Съединени щати имат такава прилика, която не може да се отрече в нито един щат, нито в Севера, нито в Юга; тя се наблюдава не само в най-скъпите заведения на източните градове, но и в обикновените „Grog-shops“^[1] из полуцивилизованите райони. Тезгяхът, независимо дали е покрит с мраморни плочи, или е зад мръсна дървена решетка, е снабден с обичайните малки шишенца с ментовка и Стантън Битърс^[2], та всеки посетител да може да подправи питието си с някоя от тези две силни спиртни напитки, а зад него са наредени искрящи лъскави гарафи, които с цветното си съдържание подканят посетителите да си пийнат. Празните места между тях са запълнени с портокали и лимони, а по най-горните полици се перчат великолепни бутилки шампанско, както и сладки ликьори с пъстри етикети по шишетата. Но пътникът никога няма да се почувства уютно в тези обществени заведения, независимо дали носят названието „хотел“, „странноприемница“, „гостилница“, или пък „пансион“. Както всичко в Америка, с изключение на някои частни жилища, е създадено и уредено само за краткотрайно ползване и консумация и е лишено от всякакъв истински уют, така и странноприемниците са уж създадени за удобство на пътуващите.

Цялата вътрешна уредба ни доказва това. Столове са поставени само пред камината и посетителите се събират по стар навик около нея дори и през лятото, когато не гори огън, дъвчат тютюн и плюят в непобутнатата пепел. Никой не сядва с чашата си на маса, за да прекара в бърбрене с приятеля си поне половин час. Никой не се обляга удобно назад в стола си, за да погледа влизащите и излизащи хора. Всички стоят на групи, току-що напълнената чаша се изпива набързо, най-

много понякога да се хвърли бегъл поглед на някой вестник и посетителят отново тръгва забързано по своите работи или удоволствия.

Хотел „Юниън“ не правеше изключение от това правило. Срещу вратата се намираше тезгяхът, зад който един млад човек, изглежда, едва намираше време да напълни поръчаните чаши. Вляво беше камината, вдясно два прозореца гледаха към „Елмстрийт“, а два други прозореца до вратата откриваха гледка през верандата към широката „Фронт стрийт“ и същевременно към пристаните за параходи и лодки, както и към реката. В средата на доста обширното помещение бе поставена четириъгълна маса и дузина столове. На масата се намираха няколко вестника — „Стейт Газет“, „Чероки Адвокейт“ и „Ню Орлиънс Булетин“. Малко огледало и неизбежният американски часовник над камината допълваха мебелировката.

Но по-интересни бяха хората, които стояха наоколо из залата. Само двамина седяха, и то като украшения от двете страни на камината, обърнали гръб на останалите и вдигнали високо крака на перваза до часовника.

Централно място сред посетителите заемаха четирима мъже: един млад адвокат от Хелена на име Робинс, един фермер от околността на Литъл Рок, някакъв едрококалест момък, който въпреки светлосиния си фрак от вълнен плат и черната поизносена филцова шапка имаше във вида си нещо очебийно моряшко, и най-сетне така нареченият „Мейлрайдър“ — пощенският куриер, който разнасяше на кон кожения пощенски чувал между Хелена и Стронгс Постофис, недалеч от реката Сент Френсис. Разговорът се въртеше сега около описаното преди малко сбиване, по-голямата част от което присъстващите бяха наблюдавали през прозореца, и пощенският куриер — дребно сухо човече на около двадесет и пет години — бе особено озадачен, че такъв голям брой яки мъжаги с дързък вид първо бяха сплашени от един-единствен човек, а после пък друг им беше попречил да пристъпят към изпълнение на отмящението си.

— Джентълмени! — каза той, говорейки разпалено, при което употребяваше необичайно често това почетно обръщение, сякаш така искаше да убеди слушателите си, че и той самият принадлежи към тази особена категория хора. — Джентълмени, мъжете на Арканзас започват да се израждат, демократическият принцип загива. Откъм Изтока нахлуват все по-опасни монархистически възгледи. Джентълмени, боя се, че ще доживеем и такова време, когато във Вашингтон ще короноват някой крал и тогава кралят ще се казва Хенри... Клей!

— Хенри? Глупости! — каза презрително фермерът. — Ако това стане, тогава нека си запазят краля за себе си, в Изтока. Хич няма да припари тук, отвъд Мисисипи, гарантирам ви. По дяволите, дедите ни, паднали за своите деца, ще се обърнат от срам в кървавите си гробове, ако внуците, нараснали на милиони, не съумеят да защитят онова, което те извоюваха срещу численото превъзходство на противника. Това са побъркани идеи, които могат да бъдат донесени само от чужденци. Израснали в позор и вериги, те не са в състояние да си представят, че някой народ би съществувал, ако не бъде воден за поводата от някакъв си монарх. Мътните го взели, неотдавна четох в една книга, как придворните лакеи в градовете отвъд Голямата вода^[3] пълзят смирено с превити гърбове и си играят на изискани маниери. Чумата да ги тръшне — дойде ли ни някога такава измет тук, в Арканзас, ха — дръж — как ще ги подгоним с кучетата!

— Ха-ха-ха-ха! — разсмя се дребничкият адвокат. — Хауит се разпали здравата. Сдържаност, доблестни ми гражданино, сдържаност! Нашата конституция ни защитава срещу подобна опасност?!

— Ах, я остави ти конституцията — промърмори Хауит, — ако самите ние не се защитим, конституцията и разните там адвокати също няма да са в състояние да го сторят. Тя ще бъде отменена, а те ще си сменят боята — всичко това сме го преживявали вече. Не, фермерът е онзи, който представлява същината на щатите, и тъкмо неговата свободна земя би попаднала под властта на едно деспотично правителство. В такъв случай той би трябвало да култивира земята и да допринася за непрекъснатото развитие на промишлеността, за нарастването на приходите от година на година, а накрая дори няма да има право да си отвори устата, когато стане въпрос за собственото му щастие или нещастие. Не, фермерът или по-скоро народът крепи

държавата — не конституцията, а на държава без народ не може да помогне и най-добрата конституция.

— Ами да, нали и аз това казвам — намеси се с тънкия си глас пощенският куриер, без да разбира много добре какво иска да каже другият, — затова и аз се учудих, че тези хора се оставят да бъдат така сплашвани и водени от един-единствен човек. По дяволите! Де да бях аз между тях, щях да покажа на онзи янки — при тези думи той се огледа да не би ханджията да е нейде из помещението — какво означава да посягаш на свободни американски граждани.

— Напротив — отвърна спокойно фермерът, — зарадвах се, че хората се вразумиха. Онова, което бях чувал по-рано за Хелена, почти ме бе накарало да повярвам, че в цялото градче живеят само негодници. Драго ми е, че сега ще се завърна у дома с друго мнение. Защото, е, не е нещастие понякога един такъв свободен и безгрижен народец малко да се разбуйства, щом след това всеки ще се прибере спокойно у дома си.

— Но тази нощ много малко от тях ще се върнат у дома си! — подхвърли през смях онзи със синия фрак. — Тези веселяци започват с галона бренди, но никак няма да се учудя, ако спрат едва след изпразването на цяло буре. Крясъците им долитат чак дотук.

— А всъщност какво се случи тук? — попита сега фермерът, обръщайки се към останалите. — Пристигнах тъкмо когато отвън бяха поставили натясно ирландеца, а после внесох кобурите на седлото си в задната стая. Да не е имало днес съдебно заседание?

— Съдебно заседание? — повтори онзи в синия фрак. — Не, нищо подобно, друга беше работата — земята и къщата на Хоулк бяха продадени на търг.

— Къщата на Хоулк ли? Къщата на богатия Хоулк? — извика Хауит учудено. — Но това съвсем не е възможно. Дявол да го вземе, само преди осем дни минах оттук и изобщо дума не ставаше за подобно нещо.

— Да, нещата се променят — обади се Синия смеейки се, както знаете, Хоулк тръгна с товарна лодка за Ню Орлиънс. Но, изглежда, нейде по пътя се е блъснал в някое коренище или му се е случило някакво друго нещастие. Накратко, цялата лодка е изчезнала безследно, а преди пет дни тук се появи синът на Хоулк... — Та Хоулк имаше ли син? — попита фермерът. — Нали изобщо не беше женен?

— От предишен брак — отвърна Синия, — неколцина тукашни хора са познавали семейството. Младият Хоулк искал много да остане тук, но още на втория ден го хванала треската и ето защо тази низина му опротивяла толкова, че още на третия ден обявил продажбата на цялото имение. Тази сутрин се състоя търгът, а младият Хоулк отпътува отново за Батън Руж с парахода, който спря тук днес по обед.

— Мътните го взели, ама че бързо е направил сделката. Тогава сигурно хубаво място е отишло на безценица, а? — попита куриерът, който също така бе влязъл в пивницата едва по време на сбиването.

— А не! — отвърна адвокатът. — Местата за строеж са почти от най-хубавите в Хелена и се намериха доста кандидати. Аз самият участвах в наддаването, също и съдията Дейтън, изглежда, имаше голямо желание да сключи тази сделка. Но в крайна сметка ханджията ги купи и плати веднага в суха пара, както беше условието. Смарт май е напечелил доста пара тук в Хелена.

— Странно, много странно — промърмори фермерът под носа си. — Хоук ми каза веднъж, че нямал ни дете, ни коте в Америка и искал да продаде цялата си собственост и да се завърне в Германия.

— Е да — обади се Синия, — имаше си той такава слабост, да минава все още за млад човек. Винаги отричаше, че е бил вече женен. Нали познавате младата вдовица оттатък, точно до Дейтън. — И сочейки с палец през рамото си, той разкриви и без това некрасивото си лице в грозна и зла усмивка.

— Бедната жена — каза млад търговец от Хелена, който се бе приближил току-що до тях и бе чул последните думи. — Ходи из града като сянка, казват, че много обичала Хоулк.

— Ами нали се бяха сгодили вече — намеси се адвокатът. — След като той се върнеше от Ню Орлиънс, щеше да бъде сватбата. Но човек предполага, господ разполага. Сега Мисисипи е брачното му ложе, а собствената му лодка — ковчег.

В последно време твърде много лодки бяха сполетени от нещастия — каза замислено фермерът. — Знам, че само от Литъл Рок са потеглили три, които никога не са пристигнали на местопредназначението си. Държавата би трябвало да направи нещо повече за отстраняването на огромните количества дънери поне по самото течение. Боже мили, колко хора загинаха вече по този начин и какви ли не стоки погълна ненаситната Мисисипи!

— Е, ама най-често самите хора са си виновни! — извика ядосано Синия. — Щом някой хубостник реши да превози стоки по реката, без ботушът му да се е отделял някога от твърдата божия земя, той вземе, че си направи нова плоскодънна лодка или купи някоя стара, натовари в нея партакешите си, седне отзад при кормилото и си мисли — реката сама ще ме води надолу, накъдето искам, нали плаваме по течението. Да, плаваме надолу по течението, докато се закачим някъде, а после е вече твърде късно. Мисисипи не обича да се шегуват с нея, а не един или двама са губили стоките и живота си заради някакви си мизерни четиридесет или петдесет долара, за да не ги дадат на някой свестен лоцман или кормчия.

— Моля за извинение — каза фермерът. — Но всички, потеглили от Литъл Рок, имаха на борда си лоцмани, хора, които даваха честната си дума, че били плавали по реката от десет или петнадесет години. Въпреки това загинаха. Ала на такива хора не можеш да надникнеш в сърцето. Някои се представят за лоцмани, а после се доверяват на късмета си, че ще ги поведе през опасностите надолу по реката. В най-благоприятния случай те постепенно се запознават с течението и при това печелят добре. А в най-неблагоприятния случай може би могат да плуват и така спасяват на брега скъпоценните си особи.

— Джентълмените говорят за лоцмана, който неотдавна бе изхвърлен тук на брега, така ли? — попита едно дребно съсухрено човече със снежнобяла коса, дълбоко изрязани черти и сиви святкащи очи, което се присъедини в момента към тях от една друга група. — Да, той бе великолепен екземпляр за онагледяване на костни счупвания — дясната бедрена кост, левия пищял, четири ребра отляво, а дясната ръка буквално надробена, така че парчета от костта бяха изскочили навън, тилът му — силно наранен, и въпреки това човекът не беше умрял. Бях решил, че за мен е въпрос на чест да го поддържам жив още цял час, но не беше възможно. Крещеше непрекъснато.

— Велики боже — каза фермерът и потръпна при тези думи, — в такъв случай от милосърдие е трябвало да цапардосате този нещастен човек по главата. А какво му се беше случило?

— Котлите на парахода „Генерал Браун“ се бяха пръснали — отвърна адвокатът, — струва ми се, че тогава загинаха петнадесет души.

— Да, но без особени други наранявания — обади се дребничкият доктор, — двама негри с откъснати глави, на една жена ѝ бе смазан гръдният кош...

— Ама защо трябва да знаем всичко това с такива подробности? — извика фермерът и се извърна, изпълнен с погнуса и възмущение. — Бога ми, докторе, разваляте на хората апетита!

— Моля за извинение — каза дребосъкът, — но подобни случаи са извънредно важни за науката и в това отношение аз наистина не познавам по-подходящо място в целия свят от бреговете на Мисисипи за наблюдения над ранени хора и трупове. Преди да се случи онзи интересен инцидент край Фурш ла фав, живях около три седмици във Виктория, срещу устието на Уайтривър и Монтгомърис Пойнт. И всяка седмица, та често даже и през ден на тамошния бряг бяха изхвърляни трупове. Веднъж между тях имаше един мъж, на когото точно над дясната бедрена кост му бяха...

— Е, ама да те вземат дяволите! — извика Синия ядосано. — Хиляди харпуни и моржове, имам дебела кожа, през живота си съм виждал неведнъж как тече кръв, но когато някой ти описва страданието и мъката толкова подробно и не престава да предъква все едно и също, то най-сетне ти се втръсва, отвращава те и те кара целия да настръхнеш.

— Всякакво научно обяснение, дадено на хора, които си нямат никакво понятие от наука — извика ядосаният от тези думи дребосък, нахлупвайки още по-здраво сивата си копринена шапка, — хора, познаващи само кожата на себеподобните си, без да се интересуват дали вътре в тях има кости, или памук — всякакво научно обяснение от някой разумен човек, имал глупостта да им го даде, отива на вятъра и аз не виждам защо трябва да пиляя скъпоценното си време тук, за да правя услуга на подобни хора.

И без да изчака някакъв отговор или да удостои останалите с поглед, той взе стария чадър от памучен плат, облегал на съседния стол, стисна го под мишница и бързо излезе през вратата, размахвайки възбудено ръце.

— Слава богу, че си отиде. Винаги когато е наблизо, ме побиват тръпки и аз не знам какво да направя, но бих могъл да се закълна, че се размириша на трупове, щом влезе в стаята — каза адвокатът.

— Та този ли е практикуващият тук лекар? — попита фермерът, който бе изпратил дребничкия човек с учуден поглед.

— Лекар ли? Опазил господ — отвърна през смях Синия. — Тукашните хора го наричат така, защото говори само за рани, трупове и операции. Но с това вече е подвеждал неведнъж пришълци да се съветват с него за различни заболявания, което после им се е отразявало страшно зле.

— Сигурно никой не е отишъл при него втори път — обади се фермерът.

Синия се изсмя високо и извика: — Не, наистина не е. Никой жив човек не може да се похвали, че е бил лекуван от „доктор“ Мънроув. Петимата, които бяха при него на лечение, разбира се, всичките току-що заселили се, умряха набързо и сега някои от тях се пазят цели, а други пък на парчета в чист спирт или бог знае в какво в работния му кабинет, както той самият го нарича. Затова и никоя икономка не можа да се задържи в дома му.

— Какво ли сатанинско удоволствие трябва да е това, тъй да се любуваш на най-страхотни сцени — потръпна фермерът.

— Да, и сега вече то се е превърнало у него наистина в страст — взе думата адвокатът. — Когато неотдавна научи за линчуването край Фурш ла фав, както и за изгорения методистки проповедник, за малко щеше да умори коня под себе си, за да пристигне там навреме и да присвои овъглените останки на убиеца.

— А не се ли чу нищо повече за избягалите съучастници? — попита фермерът. — В Литъл Рок разправяха, че Котън и мулагът били офейкали.

— Да, наистина! — намеси се адвокатът. — Вярно, че онези от Фурш ла фав не са се интересували повече от тях, защото са искали само да се отърват от бандата. Но седмица след това бегълците са били забелязани от Хот-Спринг-Каунти, а тъй като по-рано убитият предводител на регулаторите Хийткът е живял тъкмо там, двамата са били преследвани най-ревностно. Обаче Котън е хитра лисица и сигурно по това време е бил прехвърлил вече Мисисипи.

— Хмм, да — добави Синия, — казват дори, че вече са го виждали чак оттатък във Виктория. Той няма да се мерне повече в Арканзас.

— Ами индианецът наистина ли е изгорил проповедника? — попита младият търговец все още невярващо. — Наистина, всички вестници го писаха, но на мен все ми се струва невероятно. Как е възможно законите да допуснат подобно нещо!

— Ха, законите — извика Синия презрително, — та какво ли могат да направят законите, щом народът си знае неговата? Законите са за старите жени и децата, които могат да бъдат сплашени от всяка писарушка. Който не се закриля тук сам, на него законите не могат хич нищо да му помогнат.

— Аз съм на съвсем друго мнение — отвърна фермерът. — Тъкмо законите доведоха нашата държава дотам, където се намира в момента, и всеки добър гражданин е задължен да ги спазва. Аз вярвам, че тук-там из пустите райони наистина има места, където те не са в състояние да оказат благотворното си въздействие, и тогава насилствените действия предизвикват насилствени мерки. Но иначе за един гражданин на Съединените щати не би трябвало да има нищо по-свято от законите, защото само те му дават гаранция за неговата свобода. Но, джентълмени, става късно и много ми се иска да се изкача до Колби, преди да се е стъмнило. И така, лека нощ. След няколко дни отново ще намина насам и тогава, Бродли — обърна се той към младия търговец, — струва ми се, ще можем да сключим сделката. Горещ имам да изплатя само няколко стари дълга, но вероятно ще ми останат необходимите пари. И така — гуд бай!

След тези думи фермерът плати на тезгяха малката си сметка, поиска да му изнесат кобурите, праметна ги през седлото на своя — нетърпеливо ровещ земята кафяв кон, възседна го и след като поздрави още веднъж, се понесе в тръс надолу към гората, опасала градчето.

---

[1] Непретенциозни кръчми, типични за реквизита на Дивия Запад, където се предлага предимно грог или други спиртни напитки. — Б.пр. ↑

[2] Вид силна горчива ракия. — Б.пр. ↑

[3] Индианско наименование на океана. — Б.пр. ↑

4.

ДОМЪТ НА СКУАЙЪР^[1] ДЕЙТЪН

Когато се раздели с ханджията Джонатан Сمارт, скуайър Дейтън тръгна по един път, който водеше към покрайнините на градчето. Скоро достигна красива къща в западния край на Хелена, около която огромните дървета на вековната гора бяха изсечени дотам, че клоните им да не се надвесват над покрива ѝ. Светлозелените жалузи се открояваха толкова по-приятно на фона на боядисаната в бяло къща, а изгряващият в този момент месец заблестя силно в, лъскавите стъкла на прозорците на първия етаж, които бяха лукс, срещан твърде рядко в обикновения Запад.

Но и вътрешността на малкото жилище отговаряше напълно на солидния му и приятен вид. Наистина то не тънеше във великолепие и разкош, но масивните мебели от махагон, снежнобелите завеси, креслата и столовете, тапицирани с тъмна дамаска, показваха достатъчно ясно, че тук живеят ако не богати, то поне заможни хора. Много други дребни неща като например изящните порцеланови фигурки и вазички, масичката с прибори за шев в левия ъгъл до прозореца с малки кошнички за плетиво отстрани, придаваха на стаята онова очарование, което може да внесе само присъствието на жени.

Малка весела компания се бе събрала около кръгла маса, придърпана в близост до канапето. На масата съскаше тумбест самовар и съдията, който почука сега на входната врата, хвърляйки към силно осветените прозорци на първия етаж, кой знае защо, сериозен почти тъжен поглед, дочу силен радостен смях.

Ето че смехът внезапно замря или поне бе заглушен от опияняващите звуци на немски валс, изтръгнати от нечий сръчни пръсти от роял със силен и благозвучен тон. Мистър Дейтън бе принуден да прибегне до звънеца, за да извести присъствието си на

прислугата, която бе застанала горе на стълбите и слушаше с увлечение хубавите мелодии.

Но след като влезе вече в къщата, изглежда, че предишната му веселост се възвърна, поне погледът му стана по-открит и радостен.

Той изкачи стъпалата с бързи крачки и в следващия миг се озова в стаята, заобиколен от веселата глъчка.

— Най-сетне, най-сетне! — извика жената, която бе свирила на рояла, и щом мистър Дейтън се появи на вратата, скочи на крака и се завтече към него. — Милостивият господар ни накара днес непростимо дълго да го чакаме.

— Така ли? — попита съдията усмихнато, поздрави приятелски намиращите се в стаята, хора и после целуна леко по челото жена си, приближила се да го посрещне. — Нима днес, макар и за миг, съм липсвал на моята малка палава балдъза?

— Да, липсва ми — извика веселото момиче и с рязко тръсване на главата отхвърли дългите тъмни къдрици по челото си, — и само за миг ли? Ех, изглежда, моят мил и строг съдия си мисли, че неговата балдъза може да се чувства добре и да бъде щастлива, макар и за миг, без него. Но днес случаят е и малко по-особен. Мистър Лайвли ви чака тук вече от цял час и на сърцето му сигурно тежи някаква угнетяваща ужасна тайна, защото през този час от устните му не се е отронила и една дума, а и мисис Брийдълфорд...

— Моля за извинение, госпожице — прекъсна я мисис Брийдълфорд, която едва можа да изчака да вземе думата, — в никой случай не е така, защото наистина не мисля, че можете да се оплачете от ленивостта на моя език. Познавам своята слабост, госпожице, и както тъй добре се изразява достопочтеният мистър Соуторп, това е вече крачка към поправянето, щом някой наистина познава собствените си слабости. Вярно, че моят покоен съпруг — търпелив и нежен ангел — твърдеше винаги точно обратното. Вярвате ли, скуайър Дейтън, тази добра душа искаше да ме убеди, че действително не съм говорела много! „Брийдълфорд — му казах обаче, аз. — Брийдълфорд, не върши грях, знам каква съм, да, Брийдълфорд, познавам своите слабости и дори според теб да не говоря твърде много, самата аз чувствавам съвсем добре, че говоренето е мой недостатък, но тъй като ми е познат, ще положа всички усилия да отвикна от него.“

— Чашка чай, добра ми мисис Брийдълфорд — прекъсна мисис Дейтън пороя от думи, — моля, заповядайте. — Използвайки краткото прекъсване, Адел седна отново на ролята и из стаята проехтя такъв вихрен танц, че всяко продължение на започнатата автобиография на мисис Брийдълфорд бе задушено още в зародиш.

— Не е ли минавал още пощенският куриер? — попита мистър Дейтън, когато най-сетне редът и спокойствието бяха възстановени.

— Куриерът ли? Не, но, изглежда, че мистър Лайвли има желание да ни предаде своето поръчение — отвърна Адел и намигна дяволито към младия човек, който очевидно се чувстваше извънредно неудобно.

Джеймс Лайвли наистина седеше на мястото си, сякаш не знаеше къде да се дене. Изглежда, ръцете и краката му пречеха. Ту изпъваше далеч напред краката си, ту ги прибираще под стола, скръстваше ръце и въртеше палци с голяма бързина. После пък отпускате дясната си ръка към десния заден крак на стола и с възможно най-голямо усърдие се опитваше да смъкне с ноктите си политурата му, след което вадеше с лявата си ръка огромната копринена кърпа от джоба си, за да я натика веднага обратно на мястото ѝ. Накратко, Джеймс се чувстваше като риба на сухо или като заек върху лед и ако понякога отправяше плахо поглед към хубавото жизнерадостно момиче, достатъчно бе само да срещне дяволитите ѝ очи, за да наведе пак глава, а лицето му да придобие веднага великолепия цвят на варен рак. После, сякаш в опит за паническо бягство, той посегна дълбоко под стола си, където преди това бе оставил филцовата си шапка. Но междувременно по знак на мисис Дейтън младата мулатка я беше взела и я бе сложила отзад на рояла. Сега той седеше на тапицирания в бяло стол като върху живи въглени.

Впрочем Джеймс Лайвли иначе съвсем не беше толкова свенлив и недодялан. Израснал в гората, от него нямаше по-добър ловец и фермер в цялата област. При това храбър до безумие, неотдавна се бе осмелил сам да се счепка с един ягуар и го бе убил, а в юмручен бой побеждаваше и най-добрите. Но за да покаже всички тези качества, бе необходимо да се намира в гората, а в обществото на дами не смееше да си отвори устата и макар че познаваше своя недостатък, също както и мисис Брийдълфорд познаваше своя, не му беше възможно да преодолее тази боязън, която сковаваше езика и движенията му. Но

смущението не се беше проявявало никога така очебийно както днес. То, изглежда, дори бе достигнало своята върхна точка при направените от Адел леки намеци, когато скуайър Дейтън се намеси, приближи се до младия човек и изведнъж му възвърна куража с едно приятелско „Помози бог, мистър Лайвли, какво прави баща ви и как е фермата?“.

Самият факт, че съдията го заговори, думите, засягащи неговата позната, родна среда въздействаха на този горянин като благотворна магия. Той скочи на крака, пое дълбоко дъх, хвана бързо протегнатата му десница и отговори, сякаш от плещите му се беше смъкнал огромен товар:

— Благодаря, скуайър, всички са добре... поне горе-долу... кафявата крава се разболя вчера, всъщност заради нея дойдох и в града... но... имах и нещо друго специално — и той хвърли скришом плах поглед към жените, а лицето му се покри отново със силна руменина. — Аз... само че не знам...

— Да не е нещо, което засяга само мен? — попита съдията.

— Моля, млади господине, не се стеснявайте — намеси се пак Мисис Брийдълфорд съвсем ненадейно, — не мислете, че като сме жени, не бихме съумели да пазим тайна така добре, както и мъжете.

Напротив, мистър Лайвли, напротив, аз например знам, че говоря малко повече, това си е просто моя слабост, ами за какво собствено ни е дал господ уста и език? Но що се отнася до тайни, още моят мил покоен Брийдълфорд казваше винаги, макар че всъщност не е хубаво човек сам да се хвали, но нали тази мила душа лежи сега студена и вкочанена в гроба. „Луиз — казваше винаги той. — Луиз, ти наистина си много дискретна. И десет инквизитори не биха изтръгнали от устата ти онова, което не би искала да кажеш, мисля, че по-скоро би си отхапала езика“, казваше мистър Брийдълфорд, но...

Едно бурно алегро изпод бързите пръсти на Адел отново прекъсна думите на мисис Брийдълфорд и Лайвли, който досега напразно се бе опитвал да отговори на въпроса на съдията Дейтън, спечели поне време да си поеме дъх.

— Не, скуайър — каза той и тъй като в този миг не знаеше какво да прави с ръцете си, в обзелото го отчаяние той ги пхна в джобовете си, но вероятно осъзнавайки непристойността на подобно поведение, веднага рязко ги извади с такава бързина, сякаш бе докоснал вътре живи въглени. — Не, скуайър, майка ми само мислеше... баща ми

каза... дали вие и... дамите не бихте имали желание или... ще сте така добри утре да се поразходите за малко до нас и... докато желаете и докато ви харесва при нас, да останете на чист въздух. Майка каза...

Адел наостри уши. Но мисис Брийдълфорд веднага се зае да отговори, въпреки че поканата съвсем не бе отправена към нея. Без да оставя на другите присъстващи ни най-малкото време, тя се понадигна от мястото си и поглеждайки младия мъж над очилата си, с леко приведена глава каза:

— О, мисис Лайвли е много мила, сър, много мила и макар че сега реката отново започва да се покачва и надолу по течението идват стоки в изобилие, а задълженията се множат, човек все трябва да намери веднъж седмица или две, за да посети съседите си и да поддържа с тях доброто старо разбирателство. Мистър Брийдълфорд бе свършено прав, като казваше: „Луиз, ти нямаш представа, колко е хубаво да живееш със съседите си в мир и дружба — сговорчивостта представлява половината живот.“ Следващата седмица, най-късно в понеделник, мисля, че ще мога да си доставя това удоволствие. Моля ви, мистър Лайвли, да поздравите вашата майка най-сърдечно от мен. — И тя седна и изпи чашата с чая, сякаш имаше нужда от отдих и подкрепа след току-що преживяното напрежение.

Смаяна от тази готовност на мисис Брийдълфорд, този път Адел, изглежда, съвсем забрави своята музикална помощ, та дори и Джеймс, макар да знаеше на каква репутация се радва мисис Брийдълфорд в Хелена, седеше на мястото си занемял и едва ли бе наясно дали действително я беше поканил по погрешка заедно с другите, или не. Ако това наистина бе станало, не му оставаше нищо друго, освен да преглътне горчивия хап. Но за негов ужас тъкмо сега се сети какво мнение имаше майка му за мисис Брийдълфорд — беше го чул едва тази сутрин. Можеше да си представи горе-долу колко щяха да се зарадват у дома на забърканата от него каша.

Изпълненият му със страх поглед се прикова сега в излъчващото нежност лице на мисис Дейтън, защото той не се осмеляваше да погледне другото дяволито и вечно засмяно същество. Мисис Дейтън каза приятелски:

— Моите сърдечни поздрави за вашата мила майка, сър, а ние ще гледаме да направим нашето идване възможно. Нека и тя да идва по-честичко в Хелена и да се отбие някой път у нас, когато пътят ѝ води

насам. Но елате, приближете стола си към масата, хапнете си, не се стеснявайте! Ще пиете ли с нас мляко? Ето тук има всичко, заповядайте! Как е всъщност баща ви?

— Благодаря, госпожо, благодаря — каза Джеймс, който сега започна да диша по-свободно, тъй като имаше възможност да обърне гръб на Адел, — старият върви към подобрене. Пак бяхме заедно на лов за мечки и можете да си представите, че вече не лежи смъртно болен. От такава слаба треска бързо ще се оправи.

— Ами все още ли ходи бос из гората? — попита Адел и седна безшумно на стола, поставен близо до канапето, така че сега се намери точно срещу младия ловец.

Джеймс отново започна да шава неспокойно на мястото си, видя се принуден да разкопчае дрехата си, защото му стана непоносимо горещо. Изглежда, мисис Брийдълфорд искаше да се заеме и с този отговор, понеже се обърна към младото момиче с едно: „Да, да, мис Адел, що се отнася до ходенето бос...“ Обаче в изблик на похвално състрадание Дейтън парира опита ѝ, като сам заговори мисис Брийдълфорд. По този начин Джеймс спечели време да се съвземе и тъй като освен това разговорът се насочи към близки за него неща, той започна да става все по-уверен и по-непринуден.

— Настинката на стария човек сигурно се дължи на лошия му навик да не носи нито обувки, нито чорапи — каза мисис Дейтън. — Мисис Лайвли не би трябвало да търпи подобно нещо.

— Ах, нищо не помага — обади се Джеймс. — Татко е много своенравен в това отношение. Каквото веднъж си научи, никой не може да му го избие от главата.

— Също като моя покоен съпруг, мистър Лайвли — намеси се сега мисис Брийдълфорд в разговора въпреки всички опити да бъде отвлечено вниманието ѝ. — Също като моя покоен съпруг. „Брийдълфорд — казвах често аз, — ти ще се погубиш, студеното и влажно време е смърт за теб. Съветвам те да обуваш вълнени чорапи.“ Мислите, че ме е послушал? За нищо на света. „Луиз — казваше той, — нищо не разбираш, човешкият организъм е устроен така...“

За съжаление семейство Дейтън не научи през тази вечер как всъщност е устроен човешкият организъм, защото тъкмо в този миг, когато Адел се канеше вече отново да заеме току-що изоставеното си място пред рояла, някой задърпа толкова силно звънеца, че мисис

Брийдълфорд подскочи изплашено с думите „Исусе, боже мой“, а мисис Дейтън и Адел погледнаха изненадани към вратата. Само съдията Дейтън остана спокоен на мястото си и каза, усмихвайки се:

— Сигурно е мистър Сمارт. Помолих го тази вечер да намине за малко при нас. Да, това са неговите стъпки.

— Мистър Сمارт, притежателят на хотел „Юниън“ ли? — попита Адел и се завтече към остъкления шкаф, за да донесе още една чашка за новия гост.

— Същият — каза съдията, — но ето го и него самия.

В стаята влезе Джонатан Сمارт, сваляйки с бързо движение забравената от него в замислеността му шапка. Подаде на всички наоколо ръка за поздрав, с изключение на мисис Брийдълфорд, на която се поклони мълчаливо, после седна на подадения му набързо от мулатката Нанси стол с извънредно самодоволна и благоразположена усмивка.

— Well^[2], лейди и джентълмени, страшно се радвам да ви видя в добро здраве — каза той, — благодаря, мис, благодаря, не пия мляко, по-добре малко ром в чая.

Мис Адел му беше подала чашката и тъй като последните думи от разговора се бяха отнасяли тъкмо до влезлия човек, сега се възцари кратко мълчание. Сمارт забеляза това и се обърна към мисис Дейтън:

— Моля, мадам, бих съжалявал много, ако съм прекъснал или смутил разговора ви. Наистина идвам малко късно, но скуайър Дейтън...

— Съвсем не, мистър Сمارт, съвсем не — прекъсна го бързо мисис Брийдълфорд, — тъкмо говорех за... ах, боже мой, ами за какво говорех... да, моята нещастна памет, мистър Смарт, моята нещастна памет. Още моят скъп покоен съпруг казваше винаги: „Луиз — казваше той, — твърде много си напругала мозъка си в младостта, много си пресмятала и мислила — въжето се къса, когато се опъне твърде много.“ Това са собствените му думи, мистър Смарт. „Ах, Брийдълфорд — казвах му аз тогава, — имаш право, знам, известни ми са моите слабости, но паметта е божи дар и комуто бог я отнеме, не бива да се оплаква. Би било лошо, Брийдълфорд“, казвах аз...

— ... ме покани така любезно, че особено след случилото се днес ми беше невъзможно да кажа не — продължи мистър Смарт вече

започнатото изречение, обърнат към мисис Дейтън, без ни най-малко да се смути.

— Какво е станало днес? — попита Адел бързо. — Пак ли имаше сбиване в градчето? Чухме шума и крясъците, но все още не сме научили нищо.

Мисис Брийдълфорд остави обратно вдигнатата вече чаша и наостри внимателно уши в очакване на новината.

— Нима скуайър Дейтън хич нищо не ви е разказал? — попита ханджията.

— Абсолютно нищичко — извикаха трите жени в един глас.

— Ами той ми направи една услуга — каза Джонатан Сمارт, — както обикновено става...

— Но, драги Сمارт — прекъсна го съдията, усмихвайки се, — направих само онова, което ми повелява дългът като мирови съдия на това селище.

— ... между съседи — продължи Джонатан невъзмутимо. — Спаси ми живота, без да обръща ни най-малко внимание на опасността за самия себе си...

— Тези нехранимайковци никога нямаше да стигнат до крайност. Наистина ми преписваш твърде големи заслуги.

— ... като се изправи решително срещу цяла банда лодкари, способни на всичко, и им попречи да ме убият и да подпалят къщата ми. Това е с няколко думи цялата история.

Съдията, изглежда, разбра, че първо ще трябва да остави ханджията да се доизкаже, и усмихвайки се, се примири с това. Едва когато Сمارт замълча, той отвърна:

— Обаче не споменавах, че преди това ти спаси живота на нещастния ирландец, излагайки на опасност своя собствен живот, тъй като един от негодниците се опита да стреля срещу теб.

— Но наистина днес в Хелена са ставали страшни работи — извика мисис Дейтън ужасена.

— Не беше по-лошо, отколкото през много други дни — каза ханджията, повдигайки рамене, — просто Хелена се е прочула в това отношение, по-точно казано, прочула се е с лошата си слава.

— Точно каквото казваше винаги моят мил покоен съпруг, мистър Сمارт, съвсем същото: „Луиз — казваше той, — когато умра, не оставай да живееш в Хелена, махни се оттук. Твърде си нежна,

твърде си слаба за този див и неуреден живот — ти не подхождаш на тази сурова среда“ — милият човечец. И наистина, още на смъртния му одър обещах, че ще се махна. „Брийдълфорд — казах му аз, — умри си спокойно, когато вече не си при мен, ще отида на север.“ Но, боже мой, една бедна самотна жена не може да прави онова, което ѝ се прище. Ами нали от нещо трябва да се живее, сигурно ще ми се наложи да остана тук, където изкарвам вече оскъдната си прехрана, защото не виждам с какво и как бих могла да започна всичко отначало в някой друг град. Трудолюбива съм, поне това трябва да ми признаят завистниците. Моят скъп покоен съпруг казваше винаги: „Луиз — казваше той, — ти ще отидеш в гроба от работа, хич и не помисляш, че принадлежиш към нежния пол. Но след време все някога ще го проумееш — казваше той, — когато съсипеш здравето си и когато няма да съм жив.“ Нямате представа, мисис Дейтън, как този човек предвиждаше всичко — беше цял пророк, сега могат да ви побият тръпки, като си помислите, че е възможно подобно нещо. А също и що се отнася до моята самота, помислете си само, мисис Дейтън, и за нея ми каза много неща и ме предупреждаваше само час преди смъртта си, още я виждам милата душа да лежи пред мен с бледото си хлътнало лице. Та той ми каза: „Луиз...”

— Но, струва ми се, че сега има някой у вас — прекъсна я на това място мистър Сمارт, и то както изглеждаше, с някакво особено съчувствие.

— У дома? — извика мисис Брийдълфорд, скачайки от мястото си, изплашена от неговия тон и въпрос. — У дома ли, мистър Сمارт? У нас няма жива душа, днес се видях принудена да изгоня германеца, когото държах досега, за да върши грубата работа, защото си позволи такъв тон... Но, за бога, сър, правите такава угрижена физиономия. Да не би у нас да се е слу... Мистър Смарт, заклевам ви във вашата мъжка чест...

Джеймс Лайвли и съдията Дейтън бяха принудени да отдръпнат бързо столовете си назад, понеже мисис Брийдълфорд изхвъркна иззад масата за чай така неудържимо, че те едва успяха да се махнат от пътя ѝ. Но мистър Смарт остана съвсем спокоен и каза:

— Не се плашете напразно, мадам, онова, което съм видял, може би съвсем няма...

— Но какво сте видели, в името на всички светии? — извика мисис Брийдълфорд в смъртна уплаха, без да обръща каквото и да било внимание на останалите.

— ... това значение, което вие, изглежда, му отдавате сега — продължи Сمارт изречението си.

— Господине, човече... ще ме накарате да изпадна в отчаяние! — изкрещя мисис Брийдълфорд, грабна с лявата ръка своето боне и пренебрегвайки всякакъв фасон и мода, го нахлупи на главата си, докато с десницата си се опитваше да докопа някое от копчетата на синия фрак на мистър Сمارт. Обаче ханджията посрещна тази атака, като улови протегнатата към него ръка и сърдечно я разтърси.

— Какво видяхте? Но говорете де, по дя... в името на всемогъщия бог!

— Всъщност нищо особено — отвърна Смарт, без да пуска все още десницата на разпалилата се жена. — Когато минавах покрай вашата къща преди около четвърт час, някой стоеше пред задния прозорец и чукаше на капаците. Тъй както някой път, когато си нямаме друга работа...

— И какво направи този мъж после? — попита мисис Брийдълфорд нетърпеливо.

— Не се интересуваме от неща, които иначе малко ни засягат, аз се спрях за миг да видя какво всъщност ще направи този някой, за когото впрочем съвсем не съм казвал, че е бил мъж, напротив — беше жена.

— Жена ли? — извика мисис Брийдълфорд учудено.

— Капаците на прозореца оставаха затворени — продължи да разказва ханджията — и тогава жената започна да обикаля къщата, при което си позволих волността да я последвам. Щом достигна вратата, тя почука няколко пъти и след това се опита да отвори с два различни ключа.

— Ай, мръсницата! — извика мисис Брийдълфорд възмутена до крайна степен. — И отключи ли?

— Наистина съжалявам, че не мога да ви отговоря точно, мадам. В този миг погледнах часовника си и разбрах, че съм закъснял вече с половин час за уговорената среща със съдията, и така изоставих жената в нейните усилия да отключи, които, искам да се надявам, са останали напразни.

— И вие не я заловихте и не я предадохте на съда? — извика мисис Брийдълфорд с неописуемо възмущение, наметна с трескава бързина палтото си, грабна голямата си чанта и затърси навсякъде из стаята още някакъв предмет. — Не извикахте помощ и не простряхте на земята тази крадла, която е искала насилствено да се вмъкне в тъмна доба в дома на мирни хора? Не сте...

— Но, любезна мисис Брийдълфорд — попита Адел загрижено, — какво търсите още, не мога ли да ви помогна?

— Не, моето боне, скъпа мис, моето боне — каза жената, докато погледът ѝ кръстосваше стаята от единия край до другия.

— Но то е на главата ви, мадам — каза с любезен поклон ханджията.

— Лека нощ, мисис Дейтън, лека нощ, мистър Лайвли, ах! Скуайър, не бихте ли ми направили услугата да дойдете с мен — каза сега мисис Брийдълфорд, — нали сте тук мирови съдия и ако наистина крадци и убийци са...

Съдията направи движение, сякаш искаше да изпълни молбата ѝ, но зад гърба на мисис Брийдълфорд Сمارт заклати глава така настоятелно и с такава комична сериозност, че Дейтън, ако наистина имаше такова намерение, се отказа от него и само за да успокои жената, каза:

— Бих дошъл с вас с голямо удоволствие, мадам, но с мистър Лайвли имаме още една важна работа, която трябва да уредим веднага, не търпи отлагане. Обаче мойт слуга ще ви придружи и ако се окаже необходимо, веднага помолете за помощ от мое име полиция и изпратете някой да ме повика. Тогава ще дойда при вас.

Мисис Брийдълфорд изобщо не чу последните думи. Тя сграбчи за китката стоящото долу край стълбата мулатче и задърпа със себе си към пътната врата изненаданото момче, което погледна страхливо назад към господаря си. Но мистър Дейтън му махна засмяно с ръка да я следва спокойно и веднага след това двамата изчезнаха през пътната врата, за да се притекат на помощ на изпадналото в беда жилище на една „бедна изоставена вдовица“.

— Но драги мистър Сمارт — каза сега мисис Дейтън, като пристъпи към прозореца и се загледа загрижено подир жената, — поне да бяхте заговорили непознатата, която се е опитвала да отключи вратата на мисис Брийдълфорд.

— Това действително щеше да бъде много трудна работа — обади се Сمارт усмихнато и потри доволно ръце. — Мисис Брийдълфорд отиде да гони Михаля. Искам да кажа, ще си даде изключително голям труд да търси някого, който не съществува.

— Не съществува ли? — извика Адел учудено, а Джеймс, който познаваше ханджията от по-рано, се разсмя силно. — Не съществува? Жената, която сте видели...

— Не съм виждал жив човек — отвърна Джонатан, като си седна на мястото и подаде толкова спокойно чашата си на мисис Дейтън да я допълни, сякаш не се беше случило абсолютно нищо необичайно.

— Ами жената с ключа? — попита усмихнато съдията Дейтън.

— Беше най-доброто хрумване, което съм имал някога — отбеляза ханджията с невъзмутима физиономия, — иначе мисис Брийдълфорд щеше през цялата вечер да ни занимава с автобиографични бележки и исторически очерци из живота на нейния „скъп съпруг“.

Ако нещастната потънала в пот мисис Луиз Брийдълфорд можеше да чуе гръмкия смях, който в този миг накара да потреперят прозорците на малката уютна стая, а освен това научеше и причината за него, положително гневът ѝ нямаше да има граници. Но взела нещастното мулатче на буксир, тя се носеше неудържимо към жилището си, мислейки, че е застрашена от опасност. Думите, които мърмореше под носа си, бяха загадъчни и сърдити.

Малката компания, освободена сега от досадното присъствие на вдовицата, в най-добро настроение приближи столовете си още по-близо до масата и дори Джеймс изгуби голяма част от предишното си смущение. Всеобщата веселост го беше посближила с жените и най-чистосърдечно той си призна, че се бил изплашил до смърт, когато мисис Брийдълфорд без много церемонии счела, че поканата, отправена всъщност само до двете домакини, се отнася и до нея, и я приела.

— У дома — каза той — ще се облекчат здравата, ако тя изпълни заканата си да дойде, защото за тази жена се разправят лоши истории.

— Един господ знае защо иммахме честта да ни посети — обади се мисис Дейтън. — Вече три пъти идва у нас и остава до късно през нощта, без ние да сме пристъпили прага ѝ или пък да сме я молили пак да ни посети. Но какво да правя? Тя просто идва, сяда и започва да ни

измъчва с часове с нейните страхотни разкази. На тръгване обикновено взема на заем цял куп дреболии, като игли, коприна, парче платно или кухненски принадлежности и други предмети, които също така редовно забравя да ни върне.

— Мога да си призная — каза Сمارт, — че бях изненадан да я заваря тук във вашата компания. Мисис Брийдълфорд не се радва вече дори на някаква съмнителна репутация в Хелена, а това означава много. Малкото останали тук наистина свестни хора, не само че са се отдръпнали от нея ами дори са ѝ забранили да им прекрачва прага. А едно хубаво утро и мисис Сمارт има много оживен разговор с тази жена, който никак не беше ласкав за мисис Брийдълфорд. Той се проведе от страна на моята жена от горната част на верандата, а от страна на онази лейди — от долната. Вярно, че в тази словесна битка победата бе извоювана от мисис Брийдълфорд, защото, поддържана от твърде голяма и доста одрипавяла част от младите хора на Хелена, тя остана още доволно дълго на заетото от нея място с ръце на кръста и зачервено лице, а в това време аз издърпах мисис Сمارт обратно в къщи, наистина не без нейната значителна съпротива. Естествено оттогава мисис Брийдълфорд не биваше да пристъпва прага на жилището ни, но, изглежда, стаеният у нея гняв не се е разпрострял и върху мен, понеже тази вечер се държа с мен необичайно, почти очебийно любезно и дружелюбно.

— Мисля, че все пак се отнасят несправедливо към тази мисис Брийдълфорд, колкото и да не мога да я понасям и аз самият — взе сега думата съдията. — Запознат съм горе-долу с всички слухове, които се носят за нея, наблюдавал съм я внимателно и съм заповядвал да я наблюдават. И въпреки това единственото, в което я подозирам и което наистина би било противозаконно, е, че продава тайно уиски на негри. Ако това подозрение се окаже основателно, ще я накажа както ми повелява дългът на съдия, без да ми попречат нито дружелюбността ѝ, нито омразата ѝ. Впрочем и на мен би ми било по-приятно, ако ни освободеше от посещенията си, но нали знаете какво е положението в Арканзас. Ако човек направо забрани на хората подобно нещо, тогава в целия град ще се закрепси за гордост и високомерие. В такъв случай по-добре е да предпочетете по-малкото зло, за да се очакват и по-малко неприятности.

— Да, скуайър — каза Джеймс и пламна като божур, защото взе сега думата пред двете жени, — може и да сте прав. Но щом веднъж при нас из фермите се разбере, че някой човек е лош и хората престанат да се занимават с него, тогава никой никому не отправя вече упреци за това. Така мисля аз.

— Мистър Лайвли е съвсем прав, Дейтън — намеси се живо Адел, — с такава жена и аз не бих се церемонила дълго. Та какво ли би могла да ни стори, ако ѝ забраним да ни стъпва в къщата? А така ще се отървем от едно мъчение, което понякога наистина е едва поносимо. Е, а мистър Лайвли ще се кае, че ни е поканил.

— Мис Адел — заекна Джеймс и улови с двете си ръце здраво и конвулсивно долната част на стола си, — майка ще... вие едва ли ще повярвате колко... исках да кажа... опитайте само, излезте само веднъж от града... и макар при нас да няма толкова красиви цветя като... — Той имаше страшно желание да каже „като вас“, но не можа... наистина не можа. Думите му се забиха в гърлото като харпуни и той не ги изрече.

— Като тук ли, мистър Лайвли? — подхвърли Адел през смях, която помисли, че „като“ се отнася до Хелена. — Като тук ли? Ах, боже мили, тук цветята представляват печална гледка, понеже гората е изпогазена в цялата околност, а, изглежда, че дори и дърветата не понасят добре вечния пушек и дим и дивото брутално бесуване на хората. Близо до града те изглеждат грозни и болни, докато по-надалеч имат сякаш много по-свежи, по-живи краски и много по-уханен аромат.

— Ах, мис, веднъж само да видите колко красиво, колко великолепно е при нас! — възкликна Джеймс, комуто мисълта за родната гора бе придала нова смелост, макар и да не намери куража да каже на младото момиче кого е имал предвид при споменаването на цветята. — Никъде по света не е тъй прекрасно, както сред девствената гора, а едно утро, един слънчев изгрев под свежите листа, покрити с роса, струват колкото цяла година, прекарана в отвратителната суетня на градовете. Дивите животни и птиците го знаят също твърде добре. Те бягат към най-потайните и спокойни кътчета, където не може да ги достигне човешкото око. Там сърната си играе със сърнето, а веселите певци извиват най-чудесните трели ѝ пеят толкова дълго и така

великолепно, докато листата започнат да стават неспокойни и да танцуват.

— Брей, виж ти — обади се усмихнато съдията Дейтън, като си отрязва тясна ивица тютюн за дъвкане и подаде останалото парче на Джонатан Сمارт, — накрая мистър Лайвли май ще го избие на поезия. Съчинявали ли сте вече стихове?

— Аз ли? — възкликна Джеймс и едва сега забеляза за свой безкраен ужас, че погледите на цялата компания бяха насочени само към него. — Аз... не... никога през живота си. — Ръцете му напразно затърсиха предишната си здрава опора, изоставена в разгорещеността на разговора.

— Но мистър Сمارт май е писал вече стихове — каза мисис Дейтън, като се опита да отклони разговора в друга насока и така да помогне на нещастния младеж да излезе от затруднението си. Джонатан Сمارт хвърли кос поглед към мисис Дейтън.

— Един янки и стихове — каза той най-сетне, подсмивайки се, като обхвана с две ръце лявото си коляно. — Великолепна идея. Не, мисис Дейтън, не се занимавам с такива неща. Няма полза от стихове. И все пак, колкото и странно да ви се струва, веднъж наистина написах едно стихотворение и го посветих на моята жена, когато бяхме още сгодени.

— О, моля, моля, мистър Смарт, трябва да ни покажете някой път стихотворението — замоли се Адел. — Така много обичам да чета стихове.

— И особено такива — усмихна се ханджията, — от които човек направо може да си умре от смях, нали? Е, ако още беше у мен, нямам нищо против. По-късно дойде време самият аз да му се смея.

— Значи сте го унищожили?

— О, не, напротив, то е в ръцете на онова лице, за което бе написано.

— В ръцете на мисис Сمارт?

— В нейните и сега се използва горе-долу по начина, по който се използват лошо хвърлените индиански копия срещу самите им собственици.

— Това е като гатанка — каза мисис Дейтън.

— Но лесна за отгатване — продължи Смарт. — Веднъж в един твърде романтичен час — мистър Лайвли, понякога и вие изживявате

подобни часове, нали? — написах стихотворение за тогавашната мис Розали Хендър. Както става обикновено в такива стихотворения, аз възхвалявах в него не само нейната несравнима красота и приветливост, като изброявах поотделно чаровете ѝ в графите: алабастр, перли, слонова кост, звезди, кадифе, рози и теменужки, ами признавах с една наистина всичко пренебрегваща скромност... непредпазливост колко съм недостоеен да притежавам такава идеална жена. Въпреки това в края му аз исках твърде сериозно ръката ѝ. Дотук всичко бе добре. Мис Розали не бе от камък, а Джонатан Сمارт беше тогава съвсем порядъчен млад момък с напета и стройна фигура. Няколко години си живяхме така спокойни и доволни, а аз, разбира се, съвсем бях забравил стихотворението и неговото съдържание. И ето че веднъж се случи...

— Писмо за съдията Дейтън — каза Нанси, като отвори вратата в този момент и подаде някаква леко сгъната хартия.

— Кой го донесе? — попита съдията.

— Пощенският куриер — отвърна мулатката. — Каза, че било бързо!

Съдията Дейтън отвори писмото и се обърна с него към светлината, за да може да вижда по-добре. Джонатан обаче, който бе замлъкнал за миг, след като бе прекъснат, продължи сега спокойно разказа си, и то по своя обичаен начин, започвайки веднага с думата, на която беше спрял:

— ... мистър и мисис Сمارт да се поскарат, нещо, което става понякога между съпрузи, и джентълменът направи на своята лейди някои може би недотам ласкави забележки относно нейните лични качества. Тя, изглежда, бе подготвена за това, защото внезапно, без всякакво предупреждение, извади на бял свят онова отдавна забравено стихотворение и с висок, непрекъснато усилващ се глас, колкото и да протестирах, прочете тържествуващо съдържанието му, което наистина малко противоречеше на току-що направените от мен изказвания. Тази сцена се е повтаряла оттогава няколко пъти и ако въз основа на натрупания опит човек има правото да поучава младежта и да я предпазва от погрешни стъпки, то аз бих желал да препоръчам на тук присъстващия младеж Джеймс Лайвли най-настоятелно да не изпраща стихове с подобно съдържание на младата дама, която смята някога да отведе у дома си като достойна съпруга. Тя избрана ли е вече? — този

въпрос завари човека, към когото бе отправен, толкова неподготвен, че той подскочи изплашено на стола си. Но този път самият мистър Дейтън му спести отговора, защото се изправи бързо на крака, отиде до прозореца, погледна навън, хвърли поглед на часовника си и после каза:

— Мила жено, получих току-що за нещастие едно писмо, че още тази вечер трябва да посетя тежко заболял човек.

— Тук, в Хелена ли? — попита мисис Дейтън угрижено.

— Не, за съжаление не — каза съдията, — а на десет мили оттук. При това положение, ако изобщо ми разреши състоянието на пациента, ще се върна едва призори. Слушай, Нанси, я кажи на Цезар да оседлае коня ми!

Мисис Дейтън въздъхна дълбоко.

— Ах, Джордж — прошепна тя тъжно, — сигурно за теб е много хубаво, че хората се възползват от твоите способности, но и аз не знам, все пак ми се иска да можеше по-често да си оставаш у дома. Честата нощна езда сигурно ще ти съсипе здравето.

— Не се тревожи — отвърна усмихнато съпругът ѝ, обличайки палтото си, донесено по негов знак от Нанси, — положително няма да ми навреди, разбира се, и аз бих предпочел да бъда сред вас, но какво да сторя? Нима да оставя в страх и тревога болните, които ми имат доверие, само защото не ми е приятно да си нарушавам спокойствието? Съжалявам тези нещастни хорица, тъй като изобщо лечението в целия щат е предоставено почти изцяло в ръцете на шарлатани.

— Тук съдията има право — каза Джонатан, — истинска благодат е, за която направо не можеш да се наплатиш, ако успееш да намериш някой свестен лекар. Но, откровено казано, не бих искал да съм на мястото на този човек, който никога не знае дали ще може вечерта да си легне спокойно в леглото, или не. А пък и заплащането е вятър работа. А кой е болен?

— Немецът, който се засели там неотдавна — отвърна съдията, — струва ми се, че се казва Брандер.

— Аха, вероятно втрисане. Е, не е чак толкова опасно. Но чувам, че долу идва конят. И така, лейдис, сега аз също ще се сбогувам с вас. Мистър Лайвли, ще си тръгнете ли с мен, или ще останете още при дамите?

— Не, боже опази — каза Джеймс бързо и веднага след това се изплаши от тази своя невъзпитаност. — Аз... аз исках само да кажа, че и аз трябва да се прибирам у дома, иначе ще стане много късно. По един и същ път ли ще яздим, мистър Дейтън?

— Едва ли — отвърна съдията, докато слагаше лявата си шпора, — ще язда по пътеката край реката, водеща към Бейли. Тъй е по-близо.

— Но тогава ще бъдете принуден да минете долу през мочурището — каза Джеймс. — А там и посред бял ден е трудно проходимо.

— Няма значение — обади се усмихнато съдията, — там всяка педя земя ми е позната и неотдавна поокастрих надвисналата над пътеката висока тръстика. И така, лека нощ, деца, лека нощ. Надявам се рано сутринта да пием пак заедно кафе, а после ще мога да си почина както трябва.

— Лейдис — каза Лайвли и направи дълбок поклон пред мисис Дейтън, без да поглежда даже и крадешком към Адел, — ще ми разрешите ли да кажа на родителите си, че вие... ще дойдете утре?

— И това, и още много, много поздрави на майка ви — отвърна мисис Дейтън дружелюбно и подаде ръка на младия човек. Той я стисна сърдечно и в голямото си притеснение изобщо не я пусна повече, защото в този момент подготвяше мислено и няколко думи за мис Адел. Изглежда, мисис Дейтън подразбра какви чувства вълнуваха Джеймс, защото тя каза усмихнато:

— А мога ли да взема и Адел?

Джеймс ѝ стисна ръката така, че тя за малко да извика, но после я пусна бързо и каза:

— Сигурно мис Адел ще скучае страшно много при нас.

— Тогава може би ще трябва да остана тук при мисис Брийдълфорд? — попита дяволитото момиче.

— Мис! — извика Джеймс изплашено.

— Е, ще тръгваш ли, Лайвли? — извика Смарт от пътната врата. — И твойт кон е вече тук.

— Значи ще дойдем и двете, мистър Лайвли, непременно — успокои мисис Дейтън младежа, комуто в това време Нанси донесе шапката. Лайвли се спусна бързо по стълбите, като извика зарадвано „лека нощ на всички“, и с един скок се озова върху седлото на игривия си кон, който го поздрави с радостно цвилене.

Няколко секунди по-късно Дейтън и Лайвли препуснаха в две различни посоки. Сمارт нахлупи здраво шапката си над очите, пхна ръце дълбоко в джобовете на панталона си и безкрайно самодоволно закрачи надолу по улицата, подсвирквайки си под носа. Междувременно той не се отправи веднага към собствения си дом, за чиято сигурност гарантираше тишината в града, а първо отиде на пристана за лодки, където бяха вързани дванадесет или тринадесет от онези дълги недодялани плавателни съда. Задържаха ги само дебели въжета, а широки дъски ги свързваха с брега, тъй като тези лодки служеха и като плаващи магазини, чрез които жителите на южните щати получаваха произведенията от Севера стоки.

---

[1] Скуайър (англ.) — мирови съдия в САЩ. — Б.пр. ↑

[2] Well (англ.) — е, добре. — Б.пр. ↑

5.

НОЩНОТО ПЪТУВАНЕ. ОСТРОВЪТ

Светла и весела, луната огряваше бързо носещите се мътни води на реката и само от време на време отделни леки облачета закриваха не за дълго светлия ѝ диск и сенките им се простираха върху обширната низина. Водата тихо бълбукаше под тежките лодки, а течението налепяше по дъските им мръсножълти мехури пяна. Навремени покрай тях преминаваше някой дънер, а крясъкът на гмуреца отговаряше сегиз-тогиз сякаш на подбив на гръмкия кикот на гуляйджиите, който се разнасяше все още от една от ярко осветените лодки и от по-нагоре разположената кръчма. Често от прохладната стихия изскачаше по някой огромен сом и гладката му сребриста кожа проблясваше на лунната светлина. Но иначе цареше спокойствие — тихо, зловещо спокойствие се разпростираше над широката река и на неговия фон толкова по-рязко и ужасно ехтяха крясъците на диво буйстващите хора.

Смарт крачеше бавно по брега и тъкмо бе достигнал прекършеното стебло на младата сикомора, използвана от лодкарите за завързване на лодките, когато към него се приближи някаква човешка фигура, в която той веднага разпозна ирландеца, спасен от него само преди няколко часа. Той се приближаваше бавно и, изглежда, хвърляше от време на време подозрителни погледи към лодките.

— Олеле, О'Тул — извика ханджията, — пак ли те сърби кожата и толкова голямо ли е желанието ти да опиташ студената вода на реката, та забравяш всяка предпазливост и се осмеляваш да се приближиш до хората, които съвсем наскоро ти бяха издали смъртна присъда? Едва ли втори път усилията ми ще се окажат достатъчни, за да те отърва от тях.

— Дяволите да ги вземат — промърмори ирландецът, който при първите думи не бе успял да различи добре кой му говори и бе посегнал бързо с ръка встрани, към пояса си, за да сграбчи вероятно някое скрито там оръжие. Наистина той се успокои, щом съзря ханджията, но продължи все пак със спотаена злоба: — Това е цяла

банда, жадна за грабеж, подла банда, състояща се само от негодници, които се държат един за друг като свински черва. Сمارт, можеш да ми вярваш, или не, но нека свети Патрик ме изостави в смъртния ми час, ако не се опасявам, че зад тези типове се крие нещо много по-опасно, отколкото предполагаме сега.

— Зад лодкарите ли? — попита презрително усмихнат ханджията. — В такъв случай наистина им оказваш твърде голяма чест. Диви и груби хора са те, живеят ден за ден безгрижно и безнравствено и също като моряците проиграват и изпиват всеки долар, който преди това са спечелили с кървава пот.

— Не е само това — отвърна ирландецът, поклащайки глава, — бога ми, не е само това. Тези нехранимайковци са се сдушили и имат помежду си уговорени сигнали, главата си залагам за това. Щом един от тези мерзавци изсвири — впрочем аз запомних начина на изсвирване, — и всички заедно се нахвърлиха върху мен също като хайка ловджийски хрътки, когато чуят ловджийския рог. Но почакайте, почакайте, обесници, ще ви открия дирите, бъдете сигурни, и тогава нека господ да ви е на помощ!

— Ей там долу се отдели някаква лодка от брега — каза Сمارт и посочи надолу по реката, където непосредствено до последната тежка плоскодънна лодка излетя като стрела малка островърха лодка, подобна на йола^[1], насочи се отначало към средата на течението, а после продължи пътя си надолу по реката. Вътре седеше някакъв човек, но не успяха да различат кой беше той.

— Та накъде ли е тръгнал? — попита ирландецът.

— Сигурно е от някоя товарна лодка със стоки, проиграл е тук както обикновено оскъдните си долари и сега трябва да гребе с всички сили, за да я догони, тъй като тя междувременно е отминала напред.

— Тогава ей там се задава и останалият екипаж — каза ирландецът, понеже в същия момент голям платноход се плъзна по реката, но не пое по пътя на малката лодка, а насочи нос малко наляво срещу течението, сякаш искаше да достигне другия бряг колкото може по-нагоре.

— Отсреща на Уитълхоуп ще му дойдат днес гости — каза Смарт, — много ще се зарадва.

— Да не би да отиват при Уитълхоуп?

— Ако ли не, ще трябва тази вечер да изминат още най-малко пет мили, преди да успеят да се доберат до някоя друга къща, а да изминеш пет мили през тресавищата в тъмна доба — благодаря. Бих предпочел да пренощувам близо до брега на реката. Тогава москитите ще оставят поне нещичко от мен, но ако човек е сред тресавищата, струва ми се, че ще го оглозгат до кости.

— Бога ми, няма да е никаква загуба, ако сега им се случи на негодниците нещо подобно — промърмори ирландецът. — Но става късно, лека нощ, Смарт, ще вървя да спя. Впрочем от днес съм твой дължник, защото без теб сега щях да лежа дълбоко на дъното в тези мръсни води. Дано бог даде някой път да мога да ти се отплатя!

— Ах, О'Тул — отвърна ханджията засмяно и му подаде ръка, — направих го само от корист, иначе щях да изгубя един от най-добрите си клиенти. Но, шегата настрана, за в бъдеще се пази малко по-добре от тези диваци. Не е никаква чест да се разправяш с тях.

Джонатан Смарт се отправи бавно обратно към града, за да се прибере у дома си. О'Тул обаче остана на мястото си, ослушвайки се внимателно в посоката, откъдето се чуваха ударите на греблата, докато най-сетне те изведнъж престанаха или пък вятърът се беше обърнал и не донасяше вече шумовете до западния бряг. Ирландецът се ослушва внимателно още известно време и после промърмори под носа си ядосано:

— Да вървят по дяволите, засега нищо не мога да направя. Но почакайте, утре ще прескоча до Уитълхоуп и тогава само сатаната може да ми попречи да попадна на следите на тези подлечи.

Впрочем лодката съвсем не се стремеше да достигне отсрещния бряг, както бе предположил ирландецът, макар че, погледнато откъм Хелена, тя сякаш имаше подобно намерение. Тя пресече реката в права посока само до едно място близо до привидната си цел.

— Стоп! — каза сега изведнъж някакъв груб басов глас и четиримата лодкари едновременно вдигнаха нагоре греблата си, така че блестящите капчици вода започнаха да се стичат обратно до ръба на лодката. Заповедта беше дадена от кормчията, който бе същевременно и стар наш познат — човекът с белега, играл в Хелена такава опасна роля за нещастния ирландец. А и деветимата мъже в лодката —

четирима на греблата и петима, излегнали се удобно между тях, съставяха по-голямата част от онези, които бяха взели такова непочтено участие в схватката срещу О'Тул.

Лодката, макар и вече почти без употребата на веслата, все пак се движеше с достатъчна скорост, за да може да бъде управлявана с кормилото, и то надолу по течението.

— Бих предпочел да се приближа още малко до брега — каза един от тях и повдигна глава, поглеждайки към сушата.

— А защо? — попита Белязания. — Първо, ще се изложим на опасността да заседнем в пясъка и, второ, може да привлечем вниманието на онези горе в къщата, а и в двата случая няма да имаме никаква полза.

— Откъде ще заобиколим кръглия Остров на върбите?

— Отляво.

— Навярно там водите са най-дълбоки, а?

— Не заради това, нашето малко „Кенгуру“ все ще прескочи плитките места. Впрочем положението хич не е толкова лошо, защото при сегашното ниво на водата от двете страни на острова и по най-плитките места имаме дълбочина от шест стъпки, а на нас са ни необходими най-много една и половина.

— Е, както кажеш, не съм запознат с реката, но колко път ни чака до долу?

— Може би са около четиринадесет мили от Хелена — обади се Белязания. — Още една миля по-надолу и пак започваме да гребем, прехвърляме се през реката обратно и трябва да се доберем до пристана най-късно за час и половина, а може би и по-скоро. А сега мирувайте! Тук по брега има няколко къщи и колкото по-малко вдигаме шум, толкова по-добре.

Островърхата лодка продължи да се плъзга безшумно по течението на реката, изминавайки значително разстояние, но после по знак на предводителя мъжете потопиха веслата във водата, носът ѝ се обърна към западния бряг и лодката отново полетя по реката, вдигайки високо водни пръски. Приближаваше се все повече и повече до брега, дори се плъзна толкова близо до мрачната девствена гора, че можеха да се различат искрящите светулки и да се доловят плачливите крясъци на нощните птици.

На това място бе разположено някакво поселище и за да преминат покрай него колкото може по-безшумно, веслата бяха обвити с парцали, никой не продумваше нито дума и лодката се заплъзга така близо край брега, че мъжете можеха да докоснат клоните на дърветата, надвесили се над водата. Ето че едно от греблата се закачи в един стърчащ клон и се изплъзна от ръката на човека, който го държеше. Обаче кормчията незабавно извъртя кърмата на лодката към понесеното от водата гребло и успя навреме да го улови, ала все пак не можа да попречи на няколко весла да се ударят в борда и по този начин да предизвикат доста силен шум, който се разнесе над тихата река.

В този миг те се намираха тъкмо под една от къщите. Кучетата се разляяха и изтичаха към стръмния бряг, откъдето можеха ясно да различат тихо преминаващата лодка.

— Е-хей! — извика силен глас от малката полянка пред къщата. Веднага след това един мъж по къси ръкави скочи на стеблото на една сикомора, стърчащо над стръмния речен бряг, и размаха светла кърпа в знак на това, че желае да разговаря с гребците.

Вече нямаше съмнение, че са забелязани. Незабавно и със спокоен глас кормчията отвърна: „Какво има?“ и извъртя лодката така, че носът ѝ се озова срещу течението. В същото време подвижна на седящите в предната част на лодката да уловят някой клон и да не го изпускат, докато говори с човека.

— Ама, по дяволите, Нед — прошепна боязливо седящият пред него гребец, — полудя ли? Да не би да искаш онези от сушата...

— Спокойно, ти казвам — прекъсна го кормчията, — не ми пречи. Не бива да събуждаме подозрения.

— Накъде отива лодката? — извика отново гласът от брега.

— Надолу по реката, до Монтгомърис Пойнт.

— Има ли още едно място на борда?

Кормчията се позабави с отговора си. „Какво ли, по дяволите, искат тия?“ — прошепна си той под носа.

— Има ли място на борда за един пътник? — повтори човекът.

— Мътните го взели, тук ще има какво да намажем — закиска се един от гребците, — кажи „да“, Нед, за бога, кажи „да“! Този човек сигурно има великолепен куфар, от който иска да се отърве.

— Не! — извика все пак кормчията. — Имаме твърде голям товар на борда. Ако ни срещне някой параход, би могло да ни се случи

нещастие — и без да обръща повече внимание на следващия въпрос, заглушен и без това от пененето на реката около дъба, довлечен от водата близо до тях, той даде с висок глас заповед да пуснат клона. Веднага след това носът се насочи отново по течението и лодката продължи тъй внезапно прекъснатото си пътуване.

— В името на сатаната, какво ти става днес? — гневеше се човекът, който се бе обадил преди малко, обръщайки се недоволно към кормчията. — Сам прогонваш хората, които искат да ни донесат своите хубави неща, и така направо ни лишаваш от нашата печалба. Капитанът ще има да ругае здравата, щом го научи.

— Дръж си мръсната уста затворена — изръмжа Белязания, — толкова ти е акълът. Днес вършихме предостатъчно щуротии в Хелена. Ти да не искаш заради някакъв си жалък куфар да се изложим на опасността да открият свърталището ни, а? Да не искаш тук да събудим у хората подозрение, заради което полицаите от околността да се лепнат по петите ни след няколко седмици? Не, достатъчно глупаво беше, че днес започнахме онази свада, за която пак ти даде повод. Нека спрем дотук. Впрочем никак не ми е приятно, че ни видя онзи глупак от брега. Е, той поне не знае кои сме. Но сега си плюйте на ръцете, юнаци мои, защото капитанът сигурно ни очаква. Освен това съм любопитен да разбера какъв ли ще бъде следващият ни удар. Може би тази нощ той ще ни нареди какво да правим.

Сега лодката се понесе като стрела по гладката повърхност на реката и не след дълго от тъмнината изплуваха ясните очертания на висок мрачен остров, покрит с огромни дървета, който бе посрещнат от мъжете със задоволство като крайна цел на нощното им пътуване.

Този остров, чиито брегове бяха покрити с тръстика, върби и високи дървета, също както и всички останали острови в Мисисипи, не се отличаваше с никакви особени белези. Номерът му^[2], с който бе познат на лодкарите и който беше отбелязан по речните карти, бе също като повечето от малките острови той се посещаваше много рядко, а в последно време слизащите по реката лодки изобщо не спираха на него, понеже се говореше, че по-голямата му част била опустошена от ураган.

И наистина, особено на местата, където биха могли да спрат удобно по-големите лодки, стърчаха навсякъде толкова много широко разклонени и чепати върхари, че всяко акостиране на брега би било

невъзможно. Имаше само едно свободно и открито място, което, изглежда, е било използвано по-рано. Но сега то бе преградено откъм реката с многобройни коренища, стърчащи от стремително носещите се води, и лодкарят, надявал се може би да завърже тук лодката си преди настъпването на тъмнината, грабваше изплашено и трескаво веслата си и с почти отчаяно напрежение на силите отклоняваше лодката си от мястото, което неминуемо щеше да му донесе гибел.

В такива случаи кормчиите вероятно проклинаха, че държавата не проявява повече усърдие за прочистването на реката от подобни опасни „приятелчета“. Може би се заклеваха тайно в себе си в бъдеще да останат във фарватера, отбелязан на техните карти, насочващи ги да минават от другата страна на острова, като с бързото продължаване на пътя си несъзнателно избягваха една опасност, която би била много по-гибелна и за тях, и за лодките им, отколкото всички коренища по Мисисипи, взети заедно. Но после иззад гъсталака на островния бряг всеки от тях биваше проследяван от няколко подигравателно засмени очи и нечий груб глас промърморваше в брадата си:

— Радвай се, момчето ми, че обърна внимание на предупреждението да не слизаш тук на брега, иначе нощта ти щеше да бъде по-спокойна и по-дълга, отколкото някога си мечтал през живота си.

Вярно, че никому не минаваше и през ум, че тези коренища бяха поставени изкуствено с помощта на котви и скрити шамандури. От разстояние изглеждаха съвсем естествени, а тайната им можеше да бъде разкрита само от непосредствена близост и при внимателно оглеждане. Но кой ли от лодкарите ще вземе да си губи времето по такъв начин? Гледката на мъртвите стърчащи от водата дървета беше достатъчна, за да ги накара още отдалеч да избегнат тези „лодкоразрушители“.

Островът, разположен сравнително близо до левия речен бряг, беше дълъг три английски мили. В горната си част той бе доста широк и направо недостъпен от голямото количество довлечени от водата дънери и коренища, а в долната си част завършваше с остър нос. Но там се беше образувала доста значителна плитчина, простираща се може би на една миля надолу по течението, която водеше до островче, разположено на около половин миля по-надолу по реката. То носеше също името Номер 61, тъй като водата между двата острова бе твърде

плитка, за да минат по-големи лодки оттам. В действителност обаче то бе напълно отделено от горния по-голям остров дори и при най-ниското ниво на реката, а през юни, когато откъм Скалистите планини се спускаха водите от разтопените снегове, понякога бе и напълно заливано от тях. Впрочем обитателите на големия остров наричаха малкото островче „Бърлога при тревога“, понеже гледаха на него като на последно убежище, в случай че бъдат разкрити.

Номер 61 бе по-добре защитен откъм дясната страна на реката. Тук го обграждаше доста висок пясъчен нанос, който на около двеста крачки от брега на големия остров завършваше пак с тясна ивица суша, гъсто покрита с върби и фиданки на памуковото дърво. Тази ивица се разпростираше почти паралелно на острова, като, същевременно и тя бе защитена откъм дясната си страна от пясъчен нанос, широк обаче само няколко клафтера^[3].

И така до острова можеше да се приближи човек само откъм лявата, или източната страна, където най-близкият до него бряг бе брегът на щата Мисисипи, но тук взетите мерки сигурно щяха да накарат да се откаже от слизване на сушата всеки, който би проявил подобно желание. Самото течение и плавателните води на Мисисипи се намираха изцяло откъм дясната страна на острова и разстоянието между онази тясна междинна ивица суша и Арканзас възлизаше на една английска миля, докато пространството между Номер 61 и щата Мисисипи представляваше едва половината от това разстояние.

По двата бряга на реката срещу острова се намираха наистина няколко ниски блокхауса^[4], каквито обикновено строят дърварите по Мисисипи, за да продават насечените дърва на преминаващите параходи. Но в тях само нарядко живееше някой и те бяха станали почти необитаеми. Разположеният на територията на Арканзас^[5] блокхаус нямаше вече дори и покрив и заплашваше да не устои на следващата буря, която сигурно щеше да го събори право в реката.

Малко по-добре запазена изглеждаше къщата на брега на щата Мисисипи, но въпреки това тя много повече приличаше на обор, отколкото на човешко жилище. Многобройните следи от конски копита доказваха, че това място се използва твърде често, а няколко доста утъпкани пътеки водеха в източна посока към едно мочурище и се губеха в гъбестата му почва, стояща почти десет месеца в годината под вода.

А който все пак случайно успееше да слезе на брега на острова, въпреки взетите предохранителни мерки, и не попаднеше веднага на единствената проходима пътека, щеше да е принуден да си проправя път на неколкостотин крачки през ужасния тръстиков пояс, покриващ брега на всеки остров. Сред тръстиката обаче лежах не отсечени, а изтръгнати из корен дървета в такъв див безпорядък, че никой не можеше да се надява да се провре през тази хаотична растителност, без първо да си просече пътечка с помощта на ножа или брадвата. Но тъй като никой не очакваше каквато и да било изгода от това, естествено и никому не хрумваше мисълта да пилее сили и време с подобна безполезна работа.

И въпреки всичко тук се таеше цяло поселище, така дълбоко скрито и находчиво разположено, че оставаше незабелязано дори и от острия поглед на ловците. То се състоеше от девет малки блокхауса, един доста голям склад и пет една до друга построени и свързани помежду си конюшни. Постройките образуваха нещо като двор и бяха разположени подобно на индианските укрепени селища така, че можеха да бъдат защитавани дори и при внезапно нападение на числено по-силен противник. Складът и един от малките блокхауси се издигаха в средата, а наоколо на изток, откъм страната на щата Мисисипи, оборите образуваха здрава непреодолима стена, снабдена с амбразури, докато на западната, по-малко застрашена страна се намираха отделните постройки, свързани помежду си само с високи двойни дървени огради. Обитателите на острова разчитаха особено много на закрилата на едно малокалибрено въртящо се корабно оръдие с дълга цев, поставено върху плоския покрив на склада, с което като последно средство за спасение можеха да сеят гибел и смърт сред евентуалните нападатели.

Пространството пред склада и малкия блокхаус, в който живееше капитанът с жена си, беше свободно и сега през лятото бе покрито отгоре с широки сенници, нашарени с пъстри ивици. В останалите къщи живееха семейните членове на това общество, като изключение правеше само една широка и просторна постройка, определена за обща квартира на ергените. Ергенският дом, наричан обикновено „Бачълърс Хол“, служеше и за сборно място. Водачите на бандата се събираха в малка стаичка, подредена за тази цел в сградата на склада само за

тайни съвещания. Едва по-късно взетите решения се предлагаха за всеобщо гласуване в „Бачълърс Хол“.

Но капитанът имаше някаква особена, почти непонятна власт над тези непокорни, буйни и груби хора, които не признаваха нищо друго на света, освен собствените си закони. Той бе съумял да ги накара да го уважават по единствено възможния начин — чрез превъзходството на духа си, както и чрез многократно доказаната си храброст, която действително граничеше с безумие. Затова те се страхуваха от него почти толкова, колкото го и уважаваха, и Кептън Кели беше име, което никога не биваше да се изрича на шега или пък подигравателно.

Само два пъти водеха към убежището на престъпниците, закриляно от привидно естествени преграждения. Единият от тях започваше от брега, и то близо до вече споменатите коренища, поставени по изкуствен начин, насочваше се първо към средата на острова, след което се отклоняваше леко наляво. Но този път имаше за задача да заблуди неканения посетител дори и тогава, когато той би открил истинската пътека, защото го отвеждаше до малко тресавище, където неминуемо би потънал, ако не се върнеше навреме. А другият път, закрит от нахвърляни клони, завиваше надясно и достигаше до форта точно при петата конюшня. От югоизточната страна на форта покрай дясната или източната страна на тресавището, право към южния нос на острова водеше добре прочистен път до грижливо скритите на това място лодки, пазени за крайна необходимост. Наистина на една защита на форта можеше да се гледа като на последно отчаяно средство за спечелване на време, необходимо за достигане до лодките. Най-сигурната закрила на бандата си оставаше тайната, обгърнала цялото ѝ съществуване, и нейното запазване трябваше да бъде главният стремеж на всички.

Страшни клетви свързваха съзаклятниците и тази организация се бе разпростряла толкова нашироко, а от друга страна, мъжете бяха така тясно свързани помежду си, че онзи, който би поискал да предаде бандата, никога нямаше да е сигурен дали човекът, комуто се доверява, не е неин член и дали той няма да предаде изменника на отмъщението ѝ.

Освен това островът предлагаше винаги сигурно убежище на преследваните от закона и щом веднъж те стъпеха на него, всякаво полицейско издирване оставаше напразно. В такъв случай обикновено

се казваше, че беглецът е офейкал в Тексас, докато той преспокойно си седеше в безопасност на острова. Но предводителят на тази банда бе постъпил много умно, като бе определил награда за онзи, който предотвратеше предателството на някой от членовете и убиеше изменника. Премията — хиляда сребърни долара — сама по себе си бе достатъчно привлекателна, за да поддържа будно вниманието на бандитите, пръснати из околните райони, даже и ако грижата за собствената им сигурност не ги безпокоеше чак дотам.

Всяка първа събота от месеца бе определена като ден за събрание, което бе ръководено от капитан Кели. Връзките им с Арканзас бяха слаби, затова пък толкова по-тесни бяха те с щата Мисисипи. Един пост, заел място на върха на най-високото дърво, също като някой моряк, застанал на марса^[6], можеше да наблюдава двата бряга на реката. Той имаше за задача да следи за възможни сигнали или да изпрати помощ на свои другари, изпаднали в беда. А за тази цел в северозападния край на острова винаги се намираше лодка, готова да отплава. Пътеката, водеща до тази лодка, можеше да бъде намерена само от посветени хора, но самата лодка бе на доста открито място, тъй като плитката вода държеше по-големите плавателни съдове винаги на значително разстояние от нея и ето защо не съществуваше опасността да бъде забелязана.

Но стига толкова за устройството на едно свърталище, с което и без това ще се запознаем по-подробно в течение на повествованието. Сега ще трябва да насочим вниманието си към живелите на острова на престъпниците.

---

[1] Малка лека лодка. — Б.пр. ↑

[2] Многобройните острови на Мисисипи биха затруднили специалното наименуване на всеки от тях и биха объркали лодкарите. Затова те са номерирани. Само някои от тях, притежаващи определени особености, са получили собствени имена. От устието на Охайо до Ню Орлиънс (около 1000 английски мили) островите в Мисисипи наброяват 125. — Б.а. ↑

[3] Клафтер (нем.) — мярка за дължина = 1.82 м. — Б.пр. ↑

[4] Здрави, устойчиви на студ и нападения къщи, изградени от цели трупи. — Б.пр. ↑

[5] На това място река Мисисипи минава между щатите Арканзас и Мисисипи. — Б.пр. ↑

[6] Марс (хол.) — площадка на корабна мачта за наблюдател. — Б.пр. ↑

6. ОБИТАТЕЛИТЕ НА ОСТРОВА

В „Бачълърс Хол“ беше шумно и оживено. Разположили се около силен огън, който пламтеше в огромното огнище, по земята бяха насядали и налягали около дузина мъже с яки фигури, а димящите тенекиени канчета в ръцете им или поставени до тях по пода, показваха достатъчно ясно по какъв начин бяха прекарвали изтеклата част от нощта. Облеклото им беше обичайното облекло за лодкарите по Мисисипи, а оръжия не носеха или поне не се виждаха. Обаче по стените редом с дългите американски карабини висяха немски пушки, френски сачмени пушки, пистолети, ловджийски ножове, испански ками, харпуни, голямо количество брадви и секири, а хамаците доказваха как жителите на тази разбойническа крепост продължаваха тук част от предишния си моряшки живот. Макар че се намираха на твърда земя, те все пак не искаха да се откажат съвсем от старите си навици.

Пееха се пиянски и любовни песни, но винаги само на полувисок глас и докато едни се занимаваха все още с изпичането на големи парчета еленово месо и късове от пуйка в жарта на огнището, други се мъчеха усърдно да тактуват с пети и пръсти бързите танцови мелодии, които сръчните ръце на широкоплещест негър изтръгваха от една цигулка.

Ето че сега: вратата се отвори. Нахлупил ниско над очи широкопола черна филцова шапка, облякъл стройната си снага в дълга лоцманска дреха и широки моряшки панталони, в помещението влезе един снажен мъж, който огледа набързо с изпитателен поглед събралите се мъже.

Той беше Ричард Кели, предводителят на бандата. Колкото буйни и вироглави да бяха иначе тези обявени извън закона хора, изпитвайки известна почит, може би страх или поне боязън, те все пак прекъснаха веселието си веднага, щом съзряха своя предводител, и не замърмориха недоволно, когато той отвърна на шумния им поздрав само с леко кимване. Те мълчаливо го проследиха с поглед как отиде до огнището и остана там няколко минути, загледан в припукващата жаравя, а после с ръце на гърба започна да се разхожда с бързи крачки нагоре-надолу.

— Не се ли е завърнала още лодката от Хелена? — обърна се той най-сетне към един от хората си, появил се току-що на прага на вратата.

— Все още не, сър — отвърна човекът, — но ми се струва, че я чух, когато бях при закотвените дънери, и очаквам завръщането ѝ. Сега исках само да попитам дали няма нещо за уреждане отвъд, в щата Мисисипи, преди да сме прибрали лодката на безопасно място.

— Нека лодката остане малко по-нагоре от коренищата под сенчестите клони на чинара — каза Кели и се тръшна на един стол, приготвен за него до огнището. — Още тази нощ трябва да пристигнат конете от Арканзас, тъй като Джонс твърдо ни обеща, а след това те не бива да остават тук нито минута. Трима от вас ще трябва да ги откарат веднага до Виксбърг. Останалото ще научите там от полицаия Брукс.

— Забавно е да гледаш — засмя се един от мъжете — как водим за носа почитаемите съдебни власти. Едва ли ще намерите град в целия Запад, където полицаи, пазачи в затворите и адвокати или пък дори пощенски чиновници и мирови съдии да не са наши съюзници и

приятели. Да пъхнеш някого в затвора в щатите Мисисипи или Арканзас за извършване на престъпление, е все едно да го помилваш, при положение че е наш човек. Представи си само, капитане, преди осем дни в Синквил са направили Тоби Едноокия даже прокурор. Де да можех да чуя поне веднъж някоя от речите му!

По лицето на капитана пробягна лека усмивка, но после той внезапно се обърна към обадилиия се човек и му каза:

— Ела, Блекфут, искам да обсъдя нещо с теб! — И без да изчака никакъв отговор, той се отправи пръв навън, към откритото, огряно сега от луната пространство, което бе оградено от постройките и засенчено само от няколко ниски дръвчета. — Да, Блекфут — каза Кели навън, след като човекът се приближи до него, — работите ни вървят добре, но не сме подготвени достатъчно за крайния случай. Твърде много хора знаят тайната ни и колкото трудно и опасно да е едно предателство, то все пак не е изключено.

— Ха, по дяволите, кой ли би могъл да ни стори някакво зло? — обади се другият със злъчен смях. — А дори и наистина да открият свърталището ни, много ми се иска да видя онзи, който ще ни залови живи.

— А нима това е всичко, което ни заплашва? — попита Кели. — И няма ли тази загуба да е достатъчна? Да, непоправима загуба ще е, ако ни отнемат скривалището и заедно с него едно такова убежище, каквото няма из целите Съединени щати. Не, Блекфут, няма защо да упорстваме, подобен случай би ни засегнал по-лошо от пленничество, от което бихме могли винаги да се измъкнем. Но както и да е, ние сме длъжни да обмислим предварително най-лошия случай и да вземем всички възможни предпазни мерки.

— Ами нямаме ли лодки... нямаме ли малко по-надолу разположения малък остров... нямаме ли колибата в тресавището отсреща, където никой не може да ни последва, ако не познава истинската пътека, намираща се почти винаги под вода?

— И въпреки всичко това не е достатъчно — каза Кели, свали при тези думи голямата си широкопола шапка от главата и прекара пръсти през косата си.

Капитанът на речните пирати имаше внушителна фигура. Тъмните му къдри се спускаха буйно над високото и фино изваяно чело, големите му черни очи, оживени сега от някаква дръзка мисъл,

блестяха с неукротим пламък, а горната му устна се повдигаше язвително и самонадеяно, когато той измърмори полугласно, сякаш повече на себе си, отколкото на своя другар:

— Нека опулят слабите си очи от смайване... нека се чудят и зяпат, когато вече повярват, че сме им паднали сигурно в ръцете, и тогава... ха-ха-ха... вече виждам глупавите им слисани физиономии... виждам ги как стоят на брега и зяпат подир нас и после си правят всевъзможни изводи, какво би станало, ако не бяха действали така глупашки и непредвидливо както сега или изобщо, ако бяха постъпили малко по-разумно.

— Но какъв план имаш, мога ли да го науча? — попита изцяло преданият на капитана Блекфут, който, за разлика от Кели, бе с едрококалеста фигура. — Изобщо не мога да се досетя какви странни мисли ти минават така изведнъж през главата.

— Какъв план имам ли? — попита Кели след кратко мълчание. — Ще чуеш — започвам да се тревожа за нашата безопасност.

— Какво? Предател ли има сред нас? Подозираш ли някого, капитане, казвай кой е негодникът?

— Не, не, няма такова нещо — каза Кели и погледна усмихнато разгневеното, но и изплашено лице на Блекфут. — Опасността отмина, но много скоро може пак да ни застраши. Нали знаеш, че в смъртния си страх Раусън е искал да издаде тайната ни. Цяло щастие е било за нас, че, от една страна, регулаторите не са заподозрели нищо и, от друга, че индианецът със своята прибързаност е попречил на Раусън да ни предаде. Ако го беше сторил, сега убежището ни щеше да бъде загубено, защото, дори и да ни бе останало време да отървем живота си, то той щеше да бъде и единственото, което щяхме да успеем да спасим, а заедно с нашето имущество щяхме да видим как изчезват и плодовете на тригодишна тежка работа. Трябва да предотвратим подобно нещо. Не бива отново да ни заплаши такава опасност, без да сме подготвени за нея по-добре.

— Но как? Какво можем да предприемем? — попита Блекфут замислено.

— Много, много неща и сме длъжни да направим каквото е по силите ни. Така например отсега нататък не бива да носим тук онова, което получаваме за нашата плячка в Ню Орлиънс. В крайна сметка ще се окаже, че го събираме само за сганта, която ще надуши бърлогата

ни. Имаме съюзници в Хюстън, в Тексас. Всичко плячкосано трябва да изпращаме натам. И ако тук бъдем предадени, тогава ще имаме не само едно безопасно място, но и средства, за да можем да започнем отново. Предприемчивите хора намират винаги работа. Но дори и това все още не е достатъчно. Ако неприятелят ни прегради южната пътека към лодките или пък ако ги открие, тогава и животът ни ще бъде в опасност, понеже и да можем да задържим форта за кратко време, то все пак неизбежно ще бъдем победени от числено превъзходящия ни противник.

— Добре, ама какво може да се направи? — промърмори Блекфут. — Освен това нашите истории се разиграват тук вече цели три години, а жива душа нито в Арканзас, нито в Мисисипи, подозиращо за общество се е настанило преспокойно на това прелестно местенце.

— Именно защото три години бе така спокойно — каза Кели сериозно, — трябва да бъдем предпазливи, като имаме примера и на други начинания от подобен род. Освен това през последната година организацията ни се разрасна толкова много, че вече изглежда почти невъзможно да остане в тайна още дълго време. Във всички градове по реките на Съединените щати живеят наши агенти и колцина от тях няма да прибегнат в краен случай към крайни средства също като оня Раусън, за да спасят първо собствената си кожа? Точно това трябва да предотвратим. Все още има една възможност да се измъкнем от евентуалното преследване.

— И коя е тя? — попита Блекфут в напрегнато очакване.

— Един параход — прошепна Кели и потърси с очи в лицето на своя доверен човек какво впечатление ще му направи това предложение.

— Параход ли? — попита Блекфут, изненадан от дързостта на подобна мисъл. — Ха, няма да е никак лошо, гръм и мълния, тогава бихме могли да плаваме нагоре по Мисисипи или да влезем направо в Мексиканския залив. Бога ми, да имаме параход, това е гениална идея. Но... ще го купуваме ли, или ще си го набавим по друг начин? И когато разполагаме вече с него, как ще направим така, че винаги да е близо до нас, което на всяка цена ще е необходимо? Хрумването ти звучи превъзходно, но колкото и да размислям, не ми идва на ум, как бихме могли да го осъществим.

— И все пак е възможно — отвърна Кели. — Блекфут, ти ще трябва да станеш капитан на парахода, ще го обявим за пощенски параход и ще пътува, да речем, между Мемфис и Наполиън. Това ще ни даде същевременно възможност да намерим занимание на нашите хора и ще бъдем тясно свързани с онези селища, където живеят помагачите ни. Освен това пощенската линия ще ни даде преимущество параходът да бъде винаги наблизо, дори ще можем да го оставяме тук на котва по цели дни или седмици. Преминаващите лодки ще си мислят, че сме се опитали да заобиколим острова откъм лявата му страна и сме заседнали на пясъка... Гребците от Хелена са оставили сигурно лодката си направо под върбите, а? — прекъсна той внезапно.

— Да, Боливар слезе долу при тях, смятат да върнат обратно сала, за да прекарат конете.

— Ще ми се Питър да беше малко по-предпазлив — каза капитанът мрачно. — Иначе е старателен и върши работа, но не би трябвало да забравя, че някой път със своето безразсъдство ще си строши главата, а и нас, останалите, ще вкара в не по-малка беда.

— Той не обича да мисли — засмя се Блекфут, — въпреки че досега е получавал наистина достатъчно уроци, последният удар в лицето му съвсем не бе от най-леките... Но да се върнем на нашия параход: къде ще го купим най-изгодно и изобщо няма ли да ни изпразни твърде много касата?

— Струва ми се в Ню Орлиънс или още по-добре в Синсинати. Имаме достатъчно пари — отвърна капитанът. — Според сведенията Дяволския Бил, както го наричате, слиза с богато натоварена лодка по Уобаш, в която се намирала страшно много суха пара, а от Питсбърг, Синсинати, Луизвил, Шонитаун, Падука, Сент Луис и Мемфис днес получих писма, известяващи за скорошното пристигане на великолепно плячка. От днес нататък ще удвоим постове след мръкване, за да не пропуснем сигнала. Нощите са кратки и преди разсъмване плякосаните лодки трябва да са винаги край левия бряг под върбите, иначе все пак някоя от преминаващите лодки би могла да заподозре нещо.

— А кой ще се заеме с покупката на парахода? — попита Блекфут. — Ти самият ли ще тръгнеш нагоре по реката и ще го

спазариш в някой от северните градове, или ще предоставиш всичко на някой от нашите комисионери?

— Аз ще отида — отвърна Кели замислено, — ако тъкмо тогава не ми попречат други важни неща. Вероятно ще е необходимо да предприема малко пътешествие из вътрешността на страната. Не е ли пристигнал все още някакъв отговор от Симроу?

— Не, странно, но не се обажда. Доколкото знам, той е още в Джорджия и известието, изпратено ни отдавна от него, бе благоприятно, но иначе никой не може да ни даде никакви сведения за него.

— Изглежда, той здравата поработи в Джорджия — каза Кели. — Но оттогава сигурно си мисли, че е работил само за себе си и е използвал помощта ни само докато му е била необходима. Срещу подобно нещо обаче има средства... почакай малко... май че той не познава още дребничкия ни американски адвокат Брум, нали?

— Не, мисля, че не. Той дойде четири седмици след като онзи ни напусна.

— Добре, нека Брум прескочи до него. Да вземе един от нашите коне и там може да го продаде. Утре рано сутринта ще ти дам писмото, което ще вземе със себе си... Стой, щях да забравя... трябва да изпратиш някой човек до мочурището, преди да бъдат откарани конете. Уотърфорд си има там друга работа и иначе не би присъствувал при това начинание. Отнесоха ли дъските на пристана?

— Да, както ни беше наредил, всичко е готово. Но исках да те попитам какво стана с продажбата на парцела в Хелена? Възприеха ли нашия новоизпечен наследник?

— Мина великолепно — отвърна Кели усмихнато, — в скоро време можем отново да повторим този трик, планът беше чудесен! Донесе ни много пари.

— И нищо ли не подозират? Нима хората са наистина тъй добри да вярват, че Хоулк е потънал с лодката и стоките и че смъртта му се дължи на нашите изкупителни жертви, коренищата?

— Разбира се, че го вярват — каза Кели презрително. — Тези хорица мога да ги накарам да повярват, че небето представлява само синьо боядисана восъчна хартия, а земята — калъф за съхраняване на стари скелети.

— Ха-ха-ха — разсмя се бандитът. — Ама че е забавно. Чудно ми е също, че и продажбата на последните три лодки в Ню Орлиънс мина добре. Впрочем трябваше да ги боядисаме, някой път дяволът си няма работа.

— Да, в бъдеще ще го правим — каза Кели замислено, — още вчера наредих да донесат боя. Нека и следващата лодка, която пленим, да бъде откарана в Ню Орлиънс, но ако товарът ѝ е скъп. Ето ти адреса на търговеца, който се грижи за експедирането на стоките.

— Кой от нашите хора да отиде?

— Изпрати когото искаш, само не негъра, тук ще ни върши по-добра работа и... чакай... още нещо... вчера в Хелена е пристигнал някакъв човек, който отива в Литъл Рок, за да закупи земята, намираща се насреща в Арканзас. Ще тръгне утре рано от Хелена и ще язди бял кон.

— Сам ли е?

— Не, пощенският куриер ще е с него и ще се погрижи за останалото. Но двамата трябва да продължат да яздят заедно до Строите Постофис. Непознатият няма да пренощува там, защото ще му се види скъпо. Ще иска да се добере до къщата, отдалечена от Строите Постофис на три мили. След две мили от дясната страна не е изключено да съзре някаква светлина... разбираш ме, нали?

— Ясно, не ми се вярва някой да ни досажда там... Но какво ще стане с девойчето, което доведоха вчера момчетата — то просто не е на себе си. Струва ми се, че момичето се е побъркало.

— По дяволите, а кой ви е наредил да взимате фустата на острова! — извика Кели и удари гневно с крак в земята. — Не заповядах ли съвсем ясно на кентъкиеца да я очисти? Този негодник ми се струва вече доста своенравен. Опасявам се...

— И аз му нямам твърде голямо доверие — прошепна Блекфут, — напоследък Боливар ми обърна внимание на няколко неща, които никак не ми харесват.

— Негърът има набито око, нека го наблюдава внимателно. Потопихте ли двете разтоварени лодки?

— Да, отпратих ги на няколко мили надолу по течението, иначе ще станат твърде много тук наблизо.

— Точно така! Може би ще е добре да оставим да се виждат останките на една или две лодки долу край малкия остров, така

другите ще се страхуват да спират на брега.

— Нищо ли няма да казваме още на останалите за парахода?

— Няма да е лесно да го запазим в тайна — обади се Кели след кратко мълчание. — Налага се да го заплатим заедно и затова всички заедно ще трябва да обсъдим въпроса. Ами къде е сега момичето?

— Беше в номер две ей тук, горе — промърмори Блекфут, — но мисис Кели се съжали над бедното създание и го взе при себе си.

— Какво? Джорджина я е прибрала у дома? — попита капитанът разгневено. — Хиляди дяволи, нали знае, че не обичам подобни неща. Момичето трябва да се махне, трябва да се махне веднага, Блекфут! Да ми изпратиш Боливар! И без това тук има твърде много жени. Ако съществува нещо, което ме кара да се опасявам за нашата сигурност, то е точно това обстоятелство. Според законите ни на острова могат да останат само дванадесет жени, а тази пленница е вече осемнадесетата.

С бързи крачки, скръстени ръце и стиснати устни капитанът започна да ходи насам-натам пред вратата на голямото помещение, от което сега отново долитаха тихите звуци на цигулката. Но скоро вниманието му бе привлечено от идващите от Хелена лодкари, които в този момент се приближиха един след друг по тясната пътека и поздравиха предводителя си. Без да отговори на поздрава им, той попита сериозно и недоволно:

— Къде са писмата?

— Ето ги, капитане — каза Питър или Белязания, под което прозвище той е известен вече на читателя, — ей това писмо ми даде пощенският чиновник две минути преди да отплаваме.

Кели взе писмата и се отправи към жилището си, разположено съвсем близо до склада. Но преди да го достигне, той се спря и обръщайки се към Блекфут, каза:

— Изпрати ми негъра. И ако конете от Арканзас пристигнат още тази нощ, остави ги да си починат през нощта. Обаче рано сутринта, щом съберат вече сили за ново пътуване, двама от вас ще трябва да тръгнат на изток. Сандър не е ли с вас?

Млад строен мъж с дълги руси коси и сини очи, който можеше да мине и за красив, ако не го загрозяваше сега натежалият му пиянски поглед, излезе напред и като се олюляваше, изломоти:

— Кептън Кели... аз... имам че... имам честта...

— Добре, добре, Сандър, легни си и се наспи, ще ми трябваш утре рано сутринта. И така, лека нощ! — Без да дочака никакъв отговор, той закрачи към къщата и изчезна зад вратата ѝ.

Другите мъже останаха още известно време във вътрешния двор, а Сандър, пийнал си тази вечер очевидно малко повече, отколкото можеше да носи, се заклатушка към „Бачълърс Хол“, тикнал ръце дълбоко в джобовете си, като си мърмореше полугласно под носа:

— Дяволски спокойно го каза този Кели „ще ми трябваш утре рано сутринта“, така ли, капитане? Наистина ли? — Той извърна глава и с безизразния си пиянски поглед втренчено се заяпа в ярката светлина, идваща иззад пердето на прозореца на Кели. — Така ли, сър? Трябвам ти утре рано сутринта... о, разбира се, сър, вероятно се налага пак да завъртя главата... да завъртя главата на някое нещастно момиче и да му разбия сърцето? Ах! Какво хубаво занимание! Изключително хубаво занимание, но, по дяволите... искам първо да бъда представен на дамата, джентълмени. Има мигове, джентълмени...

— Ела, Сандър! — каза Блекфут и без да се церемони повече, го хвана за ръката. — Двамата сме уморени и ще си лягаме да спим. По дяволите, човече, не забравяй, че утре ще имаш подпухнали и помътнели очи, а това би могло много лесно да събуди у дамите подозрение, че си гулял.

— Ах... certainement... наистина — проломоти младото конте, — да вървим тогава да спим, ние... покорителите на женски сърца, ние... да живее богът Амур, Блекфут... да живее богът Амур и всяко красиво лице! Но ти няма да ми се разсърдиш, Блекфут, нали? Да вървят по дяволите такива сурати като тези, дето ги носите между ушите си ти и Питър. Не бих искал да гледам света с подобно лице, дори и ако собственикът му си има милиончета. Бога ми, не!

— Добре де — изръмжа Блекфут и по устните му заигра злобна усмивка, — не всички могат да бъдат такива красавци като теб. Но хайде, уморен съм, да си лягаме. Може би утре рано пак ще имаме работа — и без да обръща повече внимание на думите на пияния, той го задърпа енергично към неговото легло. Искаше преди всичко да го види заспал, успокоен от присъствието му, за да не започне отново да надига чашите и на следващото утро да бъде свършено неспособен за работа.

7. ДЖОРДЖИНА

Сега искам да въведа читателя в една малко необикновена стая.

Изглежда, че тук бяха обединили усилията си всички страни и всички изкуства, за да украсят едно помещение, което биха превърнали във великолепна стая само с една десета от вещите, намиращи се в него. Но претрупано така със скъпоценности и украшения, то приличаше по-скоро на склад за стоки в някой от по-големите градове, отколкото на тихо място за домашно уединение.

Три от стените на стаята бяха покрити с великолепни копринени тапети, но само тук-там си личаха ярките цветове на арабеските им с вътъканите в тях сребристи и небесносини нишки. Почти изцяло те бяха закрити с огромни огледала, прекрасни картини с маслени бои, фигури от бронз и слонова кост, тежки сребърни свещници и скъпоценни оръжия. Също така необичаен вид имаше и претрупаната с украшения четвърта стена, която според онова, което можеше да се види от нея, бе обзаведена в стила на корабна каюта: малки четириъгълни прозорчета с месингов обков се редуваха с тесни махагонови плоскости. Останалата площ от стената бе покрита с най-различни индиански скъпоценни предмети, като оръжия, бойни украшения и дрехи. Големи тропически растения извисяваха короните си чак до тавана и засенчваха прозорците, а слабата светлина на една висяща лампа, окачена на богато украсения таван, хвърляше над помещението бледи отблясъци.

Богатството на обзавеждането не оставяше добро впечатление, претрупаната украса и разкош по-скоро объркваха, отколкото радваха окото, което напразно търсеше къде да се спре, за да си почине.

Посред цялото това великолепие, облечена в бели свободни одежди, млада жена лежеше, изтегнала се на разкошен ориенталски диван, който бе покрит с меки, добре издути възглавници. А пред нея, на ниска табуретка се беше свило някакво момиче, което, стопено от дълбока скръб, криеше лицето си в длани.

— Той ще се завърне, дете — утешаваше го жената, като леко сложи изящната си ръка върху главата на плачещото момиче, — ще се завърне, само се успокой, мило чудаче такова. Слушай, ами той може би те търси в този момент.

— Ще се завърне ли? — извика треперещо младото момиче и повдигна обляното си в сълзи лице. — Ще се завърне? Никога! Той лежи дълбоко на дъното на реката, ударен от подъл куршум, видях го да пада във водата, чух пляска й, а после... после изгубих съзнание. Велики боже, сигурно съм се побъркала, защото, ако е истина онова, което след това някакъв страшен сън ми представи пред очите, то моето нещастно сърце не би го понесло!

Джорджина нетърпеливо се изправи, полуседнала на дивана.

— Хайде — каза тя и нежно повдигна главата на момичето, — хайде, Мари, разкажи ми всичко, което ти се е случило. Досега научих само името ти, и то след дълго питане. Откакто те освободих от ръцете на онзи грубиян, ти почти само плачеш. Интересувам се за теб. Но ако искаш да продължавам да ти помагам, бъди искрена. Как попадна в... в ръцете им?

— Нима пак трябва да отворям все още прясната рана? — попита нещастницата с тих, почти беззвучен глас. — Но нека бъде така, ти ме защити от грубите ръце на онзи човек и ще чуеш с няколко думи всичко за мен... Но все още не знам къде се намирам — прошепна тя след кратко мълчание, докато погледът ѝ се местеше объркано и учудено по околните предмети. — Все още ми се струва, че съм в плен на някаква магия и някакъв ужасен сън ме държи в ноктите си. Но въпреки всичко усещам, че съм жива и будна, виждам мъждукащата светлина на онази лампа, усещам на бузата си топлия ти дъх, събудила съм се, ала самото събуждане бе страшно.

Да знаеш, че притежаваш напълно цялото щастие, което може да ти бъде предложено на този свят, и после изведнъж да изгубиш всичко, това боли. Обаче ти ставаш нетърпелива, о, ти не можеш да изчакаш краткото време, което ми е необходимо, за да ти разкажа страданията си, а аз... аз ще трябва да ги понасям през целия си живот. Но ти си права: глупава съм. Оплаквам собственото си нещастие, а не се сещам, че той умря заради мен.

Изминаха около шест месеца, откакто влезе за пръв път в бащината ми къща. Да ти разкажа ли как се запознахме и как започна

любовта ни? Не, ти не би ме разбрала, гледаш ме тъй сериозно и гордо, може би дори ми се присмиваш. Достатъчно е, че се обичахме. И родителите ми го уважаваха, те благословиха нашия брачен съюз и аз станах негова жена. Междувременно той бе разказал на баща ми за красивия великолепен Юг, за живота в плантациите на Луизиана. Двамата отпътуваха натам, за да огледат земята, а Едуард купи край Ачафалая плантацията на един стар креол, който имаше намерение да прекара последните години от живота си във Филаделфия при децата и роднините си. Преди няколко седмици мъжете се завърнаха, фермата ни бе продадена, баща ми превърна дори големите ни стада в суха пара и придуман от Едуард, двамата сами направиха голямата плоскодънна лодка, върху която натоварихме всичкото ни останало имущество и по течението на Мисисипи се отправихме към нашето ново красиво отечество. Баща ми искаше да наеме някой човек, който да направлява лодката ни надолу по реката. Но Едуард настоя сам да върши тази работа, тъй като, както каза, познавал всеки пясъчен нанос и всеки заседнал дънер. Преведе ни щастливо по Уобаш, Охайо и надолу по Мисисипи. Но тук, изглежда, водата, станала по-дълбока и по-безопасна, го направи твърде непредпазлив. Завчера вечерта, тъкмо срещу някакъв остров, лодката ни заседна на пясък и тогава... велики боже, ще полудея, ако трябва да си припомням пак всичко това!

— А Едуард? — попита жената, изправи се бързо на крака и неспокойно започна да ходи насам-натам из стаята. — Баща ти, майка ти?

— Мъртви, всички са мъртви! — прошепна нещастницата. Главата ѝ клюмна.

— Ти ще останеш при мен, Мари — каза младата жена. — Няма да те откъснат от мен... той няма право, няма право да ми откаже тази молба — прошепна тихо тя. — Ами ако все пак го направи, ако наистина е забравил всичко, което ми обещавахе по-рано? Добре, поне да опитаме.

— Ще си легна да спя — измърмори момичето и отметна с ръка падналите на челото си къдрици, — ще си легна да спя... главата ме боли. Лека нощ, Джорджина.

Мари стана и се отправи към вратата. Джорджина прихвана с ръце нещастното създание, което едва можеше да се държи на крака, и го отведе през една врата, прикрита с разкошна завеса, в малка

стаичка, намираща се в самия склад и отделена от многото временно приборани на това място стоки само чрез тънка дъсчена стена. Едва бедното момиче се бе отпуснало там на една постеля и се бе завило с меки одеяла, за да се предпази от студения нощен въздух, когато вратата на другата стая се отвори и влезе Кели, нахлупил шапка ниско над очите си.

Джорджина отпусна завесата и в следващия миг застана пред съпруга си.

— Къде е момичето? — бяха първите му думи, а очите му зашариха бързо из малкото помещение.

— Това ли е поздравът на Ричард тази вечер за неговата Джорджина? — попита жената със смесица от шега и упрек в гласа си. — Нима очите на моя Ричард търсят тази вечер първо едно чуждо създание, а отбягват погледа на неговата съпруга?

— Не, Джорджина — каза Кели и сериозният израз на лицето му бе омекотен от лека усмивка, — както винаги очите ми са твои роби, само въпросът ми се отнасяше до непознатата. — Той притегни жена си до себе си. — Добър вечер, моя Джорджина — прошепна той след това и я целуна по устните, — но къде е момичето, не си постъпила правилно, като си го прибрала при теб.

— Ричард, остави ми това нещастно същество — замоли се Джорджина и обви врата му с ръце, — остави ми я тук. Нали знаеш, че момичетата, които живеят на острова, не са за мен, мразят ме, защото не участвам в разюзданите им удоволствия. А цялото поведение на Мари издава една по-висока степен на образование, отколкото обикновено може да се очаква от скромните фермерски деца. Искам да я задържа при мен, може би ще успее да ѝ върна малка част от онова, което... други са ѝ отнели.

— Мило дете — отвърна Кели и се отпусна нехайно на дивана, — това са делови работи и ти знаеш нашите закони. Колкото и да уважавам нежния пол, все пак трябва да протестирам срещу участието му в неща, от които би могъл да зависи животът ни.

— Ричард — каза красивата жена, — ти никога не искаш да направиш нещо за мое удоволствие, за каквото и да те помоля, винаги измисляш някакво оправдание. Дори не искаш да ме заведеш в Хелена.

— Вече ти казах, че и аз самият не бива да се мяркам там — отвърна усмихнато мъжът.

— Добре, тогава не ми забранявай поне общуването с единственото човешко същество, което... бих могла да погледна без погнуса.

— Голямо ласкателство за мен.

— Днес си непоносим.

— Раздразнителна си, Джорджина — каза капитанът по-дружелюбно от преди, — но бъди разумна. Тази непозната не може да остане тук, където няма начин Сандър да избегне срещата си с нея.

— Значи той е бил онзи негодник...

— Тихо, ще бъдеш по-предпазлива и по-снизходителна в изразите си, като научиш, че тъкмо той е човекът, който ускорява изпълнението на планове ни. Последната пленена лодка донесе такъв значителен капитал в суха пара, злато и сребро, че вече реших да отстъпя на досегашните ти молби. Разбирам, че е неизбежно положението ни тук да става все по-опасно с всеки изминал ден. Тайната ни едва ли е все още тайна и за мен самия е загадка как можа да остане толкова дълго неоткрита. Ще се отправим за Хюстън и оттам към вътрешността на Мексико. И така бъди готова за бързо потегляне.

— Ами острова?

— Нямам нищо против да продължат да го използват под ръководството на някой друг.

— Но ще те освободят ли от длъжността на предводител?

— Може би ще тръгнат с мен — каза капитанът, очевидно разсеян — но каквото и да става, онази фуста не бива да остава тук. Едно предателство, преди да сме се подготвили, може да бъде гибелно за всички ни.

— Какво ще правите с нея? — попита Джорджина разтревожено.

— Боливар ще я придружи до Начес. Доволна ли си?

— Ти винаги налагаш волята си — промърмори жената и смръщи ядосано красиво извитите си вежди. — По-рано твоята любов бе друга. Ти не знаеше друго щастие, освен щастието да бъдеш край мен. Боях се да изрека някое желание, защото ти презираше дори смъртната опасност, за да го изпълниш. Сега обаче...

— Джорджина, бъди разумна — помоли я Кели и като я улови за ръката, я придърпа нежно към дивана. — Все пак трябва да разбереш, че не мога да залагам на карта сигурността и живота на всички ни заради някаква полуобезумяла фуста. Ако имах възможността винаги

да бъда тук, тогава щях да изпълня желанието ти с удоволствие, самият аз щях да бъда за безопасността ни, но така...

— Пак ли ще заминаваш?

— Налага се, спешни работи ме карат да тръгна утре рано заранта за Монтгомърис Пойнт, а може би и за Виксбърг.

Джорджина сложи ръката си на рамото му и го гледа в очите дълго и изпитателно.

— А защо винаги ме напускаш? Защо сега не можеш да останеш тук както по-рано? Ричард, Ричард, ако разбера, че ме лъжеш...

— Но, дете, направо фантазираш. Онази, побърканата, те е заразила.

— Побъркана ли? — промърмори Джорджина. — Мъжът, излъгал я, че я обича... Ричард, ако открия, че ме мамеш... ти, на когото съм принесла в жертва живота си, живота на родителите си...

— Джорджина — прошепна мъжът и сложи успокояващо ръка на раменете ѝ, — ти си неразумна и ревнива. Ами за кого работя и печеля сега? Заради кого заживях извън закона, който беше причината да пролея за пръв път кръв? Виж какво, прощавам ти ревността, тя е израз на любов. Обаче ти си и несправедлива. Не бива да ме мериш със същия аршин, с който мериш другите хора, срещани от теб всеки ден. Знаеш, че не съм като тях, иначе не би тръгнала с мен. Но ти трябва да ми имаш и доверие.

— Добре — извика Джорджина и скочи от дивана, — ще ти имам доверие, но пусни ме поне веднъж из широкия свят, остави ме да поговоря с хората, с които общуваш. Тогава ще те следвам като твоя вярна жена навсякъде, накъдето поискаш. Но поне това, поне това желание ми изпълни!

— И тъкмо то — отвърна капитанът, усмихвайки се — ще ни създаде повече трудности, отколкото би могла и да сънуваш.

— Значи не искаш? — извика веднага Джорджина.

— Кой е казал подобно нещо? — попита Кели и втренчи изпитателно погледа си в нея. — Джорджина — продължи той тихо след кратко мълчание, — станала си недоверчива към мен. Някой е застанал между нас и помрачава любовта ни.

— Ричард! — извика Джорджина.

— А дори и да е само някоя сянка — продължи капитанът, без да се остави да го прекъснат, — ти не си вече същата като преди. Какво

търсеше наскоро метисът на брега? Срегнах го случайно тъкмо когато слизаше от лодката, и го изпратих обратно. Да не би да му е било наредено да ме следи?

— И ако е така, какво? — извика Джорджина гордо и невъздържано.

— Така си и мислех — отвърна капитанът. — Бедно дете, значи наистина нямаш вече доверие в твоя Ричард? Е добре, ще получиш доказателство за обратното. Изпращай момчето на брега, когато искаш, ще може свободно да напуска острова и да се връща на него, нека ти съобщава как и къде ме е виждал. Доволна ли си?

— А момичето?

— Сандър ще ме придружава — каза Кели замислено. — Е, добре, нека остане при теб, докато се завърне Блекфут. Но след това не се противопоставяй повече на една мярка, която ще бъде взета само за твое и за наше добро. Все още ли се сърди Джорджина на своя Ричард?

Младата жена обви ръката си около врата му.

— Кой може да ти се сърди, щом си толкова мил?

— Тогава забрави — прошепна усмихнато капитанът, — забрави всяка зла и враждебна мисъл. Налага ни се да посрещнем заплашващите ни отвън опасности, нека поне ние тук живеем в мир и събираме сили за последната решителна крачка към безопасност и спокойствие!

В това време пред жилището на капитана стояха Блекфут и негърът Боливар, загърнати в топлите си моряшки шуби.

— Мътните го взели — каза Боливар, като се опитваше да прогони досадните москити, — иска ми се да знам дали маса^[1] Кели има намерение да свършим още някаква работа тази вечер, или не.

— Потърпи, момчето ми — изръмжа старият боцман и се загърна още по-добре с връхната си дреха, — все ще можеш да почакаш. С фустите човек не е възможно да се оправи тъй бързо, както с мъжете. Но прав си, продължи дяволски дълго... да знаех само какво иска всъщност, тогава бих могъл малко да си понаправя и моите сметчици.

Негърът се изсмя тихо.

— Кептън Кели ти казва само онова, което той иска. Боливар го познава по-добре. Ако каже, че отива нагоре по реката, тогава залагам

главата си, че ще тръгне надолу. А спомене ли Арканзас, то Арканзас ще е последното място, където ще го търси Боливар.

Блекфут погледна изкосо негъра, тикна ръце в джобовете си и закрачи бавно насам-натам.

— Бил ли си някога с капитана в Хелена? — попита той след кратко мълчание.

Боливар кимна.

— А знаеш ли — попита боцманът, пристъпвайки една крачка към него, — знаеш ли какво...

— Пст, за бога — прошепна чернокожият, протягайки ръка към боцмана, за да го накара да млъкне, като в същото време хвърли боязлив поглед към вратата, — по-скоро Боливар ще се съгласи да се изправи със завързани ръце пред прокурора и масса Блекфут да свидетелства срещу него, отколкото да говори тук за неща, засягащи капитана. Велики боже, как се разплати неотдавна с испанеца: ушите отрязани, носът отрязан, а човекът — оставен гол в блатото. Бррр, белият е все пак много по-жесток от негъра.

Горе откъм върха на дъба, под който бяха застанали, се разнесе рязък писък, наподобяващ кряска на нощния сокол, не успял да сграбчи плячката си и принуден разочаровано да се издигне обратно във въздушното си царство.

— Проклятие — изруга негърът, — само това ни липсваше, бога ми, сега пристигат сатанинските коне от Арканзас. Е, ще падне нощен труд. Ех, ами тогава ми се искаше...

— Капитанът отдавна ги очаква — прекъсна го Блекфут. — А и няма да ни се отвори работа с тях, още от залез-слънце нашите хора са отсреща на брега.

— Ще ги прехвърляме ли веднага отвъд Мисисипи? — попита Боливар.

— Не, не бива да рискуваме. Както сега страната е разбунена от проклетите регулатори, това би означавало да насочим онези подлеци по следите си. През блатото ще преведем само двата коня, които ще трябва да прехвърлим отвъд на всяка цена — така следите им ще водят към града от вътрешността на страната. За това ще се погрижи Маус, в Мелвил го знаят и кучетата и няма да събуди никакво подозрение. Другите коне ще откараме до Висксбърг по вода.

— Само да знаех какво ще става с онази нова фуста вътре — промърмори негърът. — Първо те викат да дойдеш, а после — нищо.

— Вътре навсякъде стана тъмно — каза Блекфут. — В никой случай няма да потрябваш преди зазоряване. И така, върви дотогава при закотвените коренища и след като разтоварването на конете на острова завърши успешно, ще полегнем за някой и друг час. Вероятно утре ще имаме дяволски много работа.

Откъм десния бряг на острова се разнесоха равномерни, но бързи удари на весла и наострилите слух мъже успяха ясно да доловят как лодката се бори с всички сили с течението, което беше доста силно на това място.

— Аха — Боливар кимна ухилено, — на кормилото е пак онзи мистър Умников, все иска да се покаже по-мъдър от другите и всеки път още в самото начало насочва лодката твърде нагоре. Мисли, че така ще преодолее по-лесно течението, а после все се мъчи да се измъкне от пясъчния нанос.

— Трябва да са доста нагоре край носа — обади се Блекфут.

— Да, но да не ти разправам с какъв труд... ама наистина, ето ги, вече пристигат. По дяволите, трябва здравата да са поработили с веслата!

В това време Блекфут бе отворил вратата на „Бачълърс Хол“ и беше разбудил гуляйджиите, налягали по кожи и одеяла. Те се подчиниха на вика му с недоволно мърморене, задето бе смутено спокойствието им, и, клатушкайки се, започнаха да се надигат от твърдите си постели, за да помагат при разтоварването на конете на острова.

Въпреки слабата и неясна лунна светлина то стана бързо. Изглежда, жителите на острова бяха свикнали с подобна работа и само след час широката лодка бе скрита на сигурно място редом с останалите плавателни съдове, а конете — подслонени в оборите, където млад метис се погрижи за тях и им донесе храна. Междувременно Боливар им настла мека шума, та да има къде да легнат. Колкото и да бяха гладни, нещастните животни бяха твърде изтощени, за да хвърлят дори и поглед към храната, и се отпуснаха обезсилени на земята.

— Я слушай, Джонс — каза Блекфут, когато влезе в конюшната и огледа изтощените животни, — струва ми се, че си карал нещастните

същества да препускат до смърт, целите са облени в пот, а студеното въздушно течение над реката сигурно ги е довършило.

— Ха, ако ще и всичките да отидат по дяволите — изръмжа мъжът, — по-добре те, отколкото аз. Чумата да ги тръшне, това са последните, които измъквам от Арканзас.

— Казват, че преди няколко седмици там ти нашарили здравата гърба — засмя се Блекфут.

— Да, но онзи, който го стори, не лежи ли сега край Илевънпойнтс ривър с разбит череп, а? — изсъска ниският човек. — Не се ли намират сега неговите коне тук, в конюшните на острова?

— Гръм и мълния, същите коне ли са? — възкликна смаяно боцманът. — Тогава имаш повече кураж, отколкото си мислех... а кой те преследваше?

— Кой ли? Изглежда, целият щат беше на крак. Вече си мислех, че съм загубен, спасих се като по чудо. Веднъж дори видях преследвачите си, но се добрах щастливо до тресавището и тъй като го познавах твърде добре, ми се удаде да заблудя неприятеля. Но ако лодката ви не беше вече отвъд до брега, бога ми, щях да зарежа конете, за да спася собствената си кожа. Едно знам със сигурност — на онези повече няма да им падна в ръцете.

— Жалко, че спипаха Раусън — каза Блекфут, — той беше великолепен доставчик, мътните го взели, в цяла Америка не познавам друг човек, когото бих предпочел пред него при изпълнението на някое по-засукано начинание.

— Я не ми говори за този подлец — изръмжа Джонс, — ако капитанът не беше дошъл навреме, негодникът щеше всички ни да предаде. Дявол да го вземе, винаги съм вярвал, че Раусън е истински мъж. Но се беше разцивилрил като някоя стара баба. Я да се случеше на мен! Поврага, по-скоро езика си бих изтръгнал, отколкото да призная нещо.

— Кели беше там под чуждо име, нали?

— Наричаше се Уортън — отвърна Джонс и се захили, — а да можеше да видиш отнякъде колко хитро съумя да попречи на вероломния проповедник да проговори. Впрочем с индианеца нямаше шега... Кой ли идва насам?

Двамата мъже се извърнаха бързо, накъдето сочеше конекрадецът и видяха, че към тях се приближава човешка фигура,

загърната в тъмна дреха. Беше капитанът, който хвана Блекфут за ръката и го отведе със себе си на известно разстояние настрани, без да удостои другия нито с поглед, нито с някоя дума. След като бегло се огледа наоколо, за да се убеди, че никой не ги подслушва, той прошепна тихо:

— Джорджина настоява да изпраща метиса на брега. И така Боливар ще го взима с лодката, щом тя пожелае... но той не бива повече да достига брега на реката. Разбираш ли ме?

— Метисът ли? — попита Блекфут учудено. Капитанът само кимна и после продължи:

— Указанията за поведението на Сандър се съдържат в това писмо, всичко останало ти е известно.

— Ами какво пише Дяволския Бил, кога ще пристигне тук? — попита боцманът.

— Всеки момент — отвърна Кели, — всъщност според неговите пресмятания е трябвало да пристигне в Хелена още вчера. Нали не си забравил сигнала му?

— Не, той винаги преминава с лодката покрай острова и щом стигне до закотвените дънери, стреля и малко по-надолу оставя лодката да заседне.

— Добре, а дали са отвели още снощи коня ми отсреща и дали е нахранен?

— Ха, разбира се — увери го Блекфут, — сигурно ще може да препуска здравата, нали два дни си е почивал. Ами какво ще правим с онова момиче?

— Ще го... предоставя на грижите на негъра — промърмори капитанът, — утре рано сутринта сам ще му дам необходимите указания. Но засега лека нощ, легни малко да поспиш и... наглеждай внимателно онзи обесник.

— Джонс ли?

— Да, не бива да напуска острова, без да положи клетва.

— Той ни е предан — каза Блекфут.

— Толкова по-добре за него — отвърна капитанът и веднага след това отново изчезна в къщата.

---

[1] Обръщение на някогашните чернокожи роби в Америка към белите. — Б.пр. ↑

8.

ЕЗДАТА НА ДВАМАТА ПРАТЕНИЦИ

Вече от час и половина слънцето бе на небето, когато двама мъже на красиви яки коне язدهха през онази залята в по-голямата си част с вода почти непроходима низина, която обгражда Мисисипи по двата ѝ бряга на ширина от няколко мили. Не можеше и дума да става за някаква пътека, по храстите и дърветата не се забелязваше дори и най-малкият белег, че някога тук е действала усърдната ръка на човека. Из околността чудесно вирееха тръстика и храсталаци, доколкото им позволяваха гъстите сенки на шумнатите дървета, а, изглежда, че тук и пълзящите растения се развиваха особено пищно. Само нарядко слънчевите лъчи успяваха да пробият хаоса от листа и клони и където това им се удаваше, там танцуваше гъст облак москити на топлата слънчева светлина, прогонваща влажните пелени на нощния въздух.

Но, изглежда, ездачите бяха привикнали на заобикалящата ги пустош. Не се оглеждаха нито наляво, нито надясно из тази дива местност, погледите им бяха насочени само пред копитата на конете, за да намерят някакъв горе-долу проходим път.

Колкото по-възрастният и по-якият от тях подходеше на околната среда, толкова повече по-младият изглеждаше тук не на място. Някой човек, незапознат по-отблизо с обстоятелствата, наистина би се зачудил, ако видеше на благородния кон стройната изящна фигура, облечена почти контешки, и то на едно място, където всяко разумно човешко същество сигурно би си помислило, че е възможно да се срещне само някой ловец на мечки.

Младежът бе облечен точно по последната парижка мода от онова време, в лек светлокафяв фрак с бяла копринена жилетка и кафява копринена кърпа около врата, а освен това носеше и панталони на едри карета. За да предпази долната част на панталоните си от кални пръски, той ги беше обвил по маниера на горяните с широки парчета яркочервена фланела^[1], достигащи нагоре чак до над коленете, като същевременно предпазваше от изцапване и обувките си. На

главата си имаше фина черна филцова шапка, а изпод нея надничаха дълги буйни руси къдри. Ако не беше покаралият мъх над горната му устна, с неговите сини невинни очи той би могъл да мине и за момиче, преоблечено в мъжки дрехи. Но в ничии човешки гърди не е туптяло сърце, така достойно за сатаната, както в неговите, никъде не можеха да се срещнат очи и поглед, които да лъжат повече, отколкото при този негодник, който, подобно на змия, улеснен от излъсканата си външност, се прокрадваше в сърцата на онези, които искаше да унищожи и над чието нещастие после злорадстваше.

На острова се беше представил като Едуард Сандър и с изкуството си да се преструва и сатанинската си злост бе принесъл вече огромна полза на бандата. Но никой не можеше да каже нещо определено за предишния му живот и понеже по-голямата част от хората на организацията, към която се числеше и той, също така нямаха никаква причина да се гордеят с миналото си, никой не го и разпитваше. Той се представи за син на плантатор от Джорджия и това напълно задоволи околните.

Неговият затворен характер го правеше доста самотен и сред другарите му по време на кратките му престои на острова. Той не се сприятеляваше с никого, само с капитана и жена му бе в дружески отношения, което наистина можеше лесно да се обясни с по-високата степен на образование, отличаваща го от съмишлениците му.

Единственият от тях, с когото се беше сближил и с когото бърбеше от време на време, бе Блекфут, сегашният му придружител, който гледаше на грабежа в известна степен като на занаят и често твърдеше, че се бил превърнал за него в страст, както за ловците преследването на мечки. Предан на своя капитан, Блекфут бе верен и откровен поне спрямо другарите си. Но той обичаше Сандър особено заради това, защото онзи лицемерно се преструваше на също тъй искрен към него. Всъщност Сандър бе далеч от мисълта да споделя с Блекфут неща, които според него той нямаше нужда непременно да знае.

Блекфут се беше облякъл като обитателите на дивите гори. Носеше карабина и голям ловджийски нож и се представяше за заселник, установил се да живее наскоро близо до брега на Мисисипи, който има голямо желание да вложи една част от състоянието си в някакви изгодни спекулативни сделки. Но засега целта и на двамата

беше Хелена, като, разбира се, Сандър си имаше своите специални тайни инструкции.

— Мътните го взели такова яздене — наруши най-сетне Сандър мълчанието, което бяха пазили дотогава, заети твърде много с неравностите на пътя. — Човек би могъл да си строши врата, а едва ли не при всяка крачка калната вода те залива целия. Хубаво ще изглеждам, като стигна в Хелена. Къде ли, по дяволите, остана проклетият път! Накрая в целия този хаос ще стигнем отсреща и там ще се окаже, че сме се отпразили на запад към някоя красива местност, неоткрита още от никого.

— Не бой се — засмя се Блекфут, — пътят за Хелена трябва да се намира най-малкото на миля пред нас. Човече, не забравяй, че бяхме принудени да яздим съвсем бавно и често доста да заобикаляме, за да избегнем езерата и гъсталаците, през които е невъзможно да се премине. Но за твоя утеха тук теренът става малко по-добър. Най-лошото е зад гърба ни и сега ще можем поне да яздим един до друг и да си побъбрим.

Изглежда, че Сандър хич не беше възхитен от тази утеха, защото измърмори недоволно няколко неразбираеми думи, но в крайна сметка преглътна раздразнението си, притисна леко слабините на коня и препусна редом до своя другар, който го наблюдавайте с ироничен поглед.

— Добре изглеждаш — каза той и устата му се разчекна в широка подигравателна усмивка. — Но пада ти се, защото не последва съвета ми и не наметна одеялото.

— Да, та после една седмица да не мога да се отърва от космите му, нали? — отвърна Сандър намръщено. — Не, изсъхналите кални петна могат да се изчеткат по-лесно. Но по дяволите тази езда, я ми разкажи по-подробно за парахода. Значи ще купуваме параход, а?

— Е да, нали вече ти казах. Това е най-умната мисъл, каквато е имал някога Кели. Хиляди тюлени и моржове, ама дяволски хубав номер ще бъде, ако някой път съседите ни надушат и после изведнъж видят как цялата банда отплава с пълна пара. И със злато не можеш да заплатиш такъв майтап.

— Не можеш — промърмори придружителят му, — защото залогът в играта са нашите глави. Но работата с парахода би могла да се проточи. Естествено ще вземем и нашите оръдия и преди да

достигнем мексиканския бряг, ще се позанимаем малко с пиратство. Сега, през лятото, когато в Мексиканския залив е почти винаги тихо, работата сигурно ще потръгне прекрасно. Каквито шхуни и други помалки плавателни съдове видим, ще бъдат наши, да, който знае дали няма да можем да вземем на абордаж и някой от параходите на Съединените щати и да натоварим знаменита плячка. Вярно, че първо трябва да се сдобием с парахода.

— Е, въпросът ще бъде внесен пред откритото събрание и ще бъде решен вдругиден, последната събота от месец юни. Осем дни покъсно параходът може да е вече на наше разположение.

— Естествено екипажът би трябвало да се попълни само от нашите хора.

— Разбира се, по същото време ще се направи и изборът на хората за различните постове, иначе после направо кръв ще се лее и всеки ще иска да бъде капитан, а не огняр или обикновен моряк.

— Сигурно капитанът е събрал много суха пара — каза Сандър замислено, — в последно време пристигнаха огромни суми. Колко ли може да има в касата?

— Не знам — отвърна Блекфут, — вероятно в събота ще направи също и отчета. Но, изглежда, е изпратил много пари в Мексико, където, както чух, бил закупил за нас доста земя.

— А получавал ли е такова поръчение от организацията? — попита Сандър, обръщайки се внезапно към своя придружител.

— Едва ли — каза боцманът — но и за какво ли? Щом е счел, че е полезно и необходимо, то и ние, останалите, можем да сме доволни. Откровено казано, след последната история край Фурш ла фав и след известията, които хич не звучат утешително, аз съвсем не се чувствам тъй сигурен край Мисисипи, както по-рано. Винаги си мисля, че рано или късно може да ни се случи нещо, и може би тъкмо това е минало през ума и на капитана. Затова планът с парахода и закупената земя е много добър.

— Да — каза Сандър, — разбира се... тоест, ако бъдат набавени с парите, които са на съхранение у капитана, иначе не. Иначе ще изпразним собствените си джобове до последния цент и после пак ще бъдем зависими от организацията или от капитана, който и без това ни държи твърде изкъсо. Е, все ми е тая, нямам ни дете, ни коте, а имуществото ми може да се пренесе и без параход. Затова няма да дам

нито цент, вие, останалите, можете, разбира се, да постъпите както ви харесва. Що се отнася до мен, ще си вървя по своя път.

— А накъде води той сега? — попита Блекфут. — Все още изобщо не си ми казал какво всъщност ще търсиш в Хелена.

— Какво ще търся ли? — каза Сандър и челото му се покри с мрачни бръчки. — Попитай ме по-добре какво ме карат да търся. Искях да остана още няколко дни на острова, за да си почина от несгодите на последното уморително пътуване. Мътните го взели, не е лека работа да преведеш една лодка по Уобаш, Охайо и Мисисипи чак дотук... а после и онези сцени. Но не, не ме оставиха дори да си отспя тази сутрин, ами трябва да измина сега и този път, по който, бог да ме убие, никоя жива душа няма да ме види да минавам втори път.

— Ас каква цел отиваш в Хелена?

— Да подмамя едно хубаво младо момиче да напусне дома си.

— Хубаво младо момиче ли? Невъзможно е заради някакво си любовно приключение Кели да...

— Едва ли — прекъсна го Сандър, — първо, цената, заложена от него, би била твърде висока, и, второ, останалите обстоятелства не говорят за това. По-вероятно е да става въпрос за някое наследство.

— Наследство ли? Откъде?

— Питаш ме твърде много и аз самият си блъсках вече главата, за да разбера. Впрочем... в кой щат беше капитанът наскоро, когато отсъства толкова дълго?

— В Джорджия. Да не мислиш, че е било във връзка с това наследство?

— Защо не? Та нали и Симроу също е в Джорджия, а Кели е в много оживена кореспонденция с него.

— Тъй ли? Нищо не ми е споменавал — обади се Блекфут и втренчи замислено погледа си в предния край на седлото. — А познаваш ли вече дамата от Хелена, при която искаш да бъдеш въведен?

— Да, от Индиана е — отвърна другият все още разсеяно.

— Така ли? Значи старо познанство... е, тогава няма да има нужда от други препоръки. Играта е наполовина спечелена. А как се казва?

— Въпреки всичко имам една препоръка до неин роднина, в чийто дом тя живее... до някой си мистър Дейтън!

— Мистър Дейтън й е роднина? — възкликна Блекфут и в смайването си така силно дръпна юздите на коня, че той се изправи на задните си крака.

— Да, писмото е за него — каза Сандър, — а момичето е една млада гъска от провинцията, но не му липсва природна интелигентност. Познава ме и в цялата работа няма нищо трудно.

— Какво ли може да се цели в случая?

— Ха, по дяволите, какво ме интересува! Поръчано ми е само да я отведа, по възможност с добро, най-късно до събота вечер на едно точно описано ми място и после да предоставя останалото на капитана. В замяна ще получа хиляда долара от собствения му джоб. Ами ти какво ще търсиш горе в Хелена... да не е пак по някаква дребна частна работа, а? Слушай, Блекфут, днес така си се издокарал, надявам се, че...

— Надяваш се? Какво? — промърмори спътникът му. — Глупости, в главата ти има само щуротии. И все пак — продължи той, като се подсмихна след кратко мълчание — моята задача се отнася този път до една лейди.

— Така си и мислех! — извика Сандър и се приведе над шията на коня си, като се смееше. — Така си и мислех — Блекфут в града в ролята на галантен мъж на посещение на една дама... божествено... ха-ха-ха... незаменимо!

— Е, не виждам какво пък има чак толкова за хилене, дори и да е тъй — промърмори Блекфут. — Впрочем — продължи той и също се засмя — малко ще си подвиеш опашката, щом разбереш коя е всъщност дамата, която според теб съм тръгнал да ухажвам. Казва се Луиз Брийдълфорд.

— Господ да ни е на помощ — извика Сандър ужасен, — този змей още ли живее в Хелена? Е, тогава бог да се смили над мен, ако тя ме зърне. Всъщност не ми е особено приятно, защото веднъж ми помогна да направя във Виксбърг един удар, за който не ми се иска да се разтръби тъкмо докато се намирам в Хелена. На всичко отгоре по онова време бях там под фалшиво име.

— Не се страхувай — успокои го Блекфут, — тя ще мълчи, защото, ако някой има причина да премълчава миналото си, това е тъкмо тя. Но ако все пак някога започне да те заплашва, кой знае дали по този начин няма да се надява да те изнуди за нещо, тогава я попитай

най-приятелски дали все още има някакъв малък запас от дългите пирони, набавени ѝ преди няколко години от мистър Долинг. Чуваш ли? Не забравяй името Долинг.

Сандър извади своя портфейл и си отбеляза думата.

— Долинг — повтори той умислено. — Долинг, къде ли съм чувал вече това име? Ами каква е тази работа с пироните?

— Може да ти е безразлично — промърмори Блекфут. — Давам ти лекарството, не питай откъде съм го взел, ами го използвай, щом имаш нужда от него. Но ето че излязохме на пътя, сега ще можем да накараме конете да препуснат както трябва, иначе ще пристигнем твърде късно в Хелена.

По тези съображения, а може би и за да избегне други въпроси от страна на придружителя си, той заби пети в слабините на животното и бързо препусна към водещия за Хелена път, който свързваше това селище по суша с устието на Уайтривър и разположения над него, Монтгомърис Пойнт. Сандър го последва. Отпуснал поводите на животното си, той се мъчеше старателно да изчисти с малка четка за дрехи облеклото си от калните пръски, да подреди дългата си мека коса и да възстанови напълно развалената си от ездата фризура дотолкова, доколкото му позволяваха бързите движения на галопиращия кон и помощта на малко джобно огледало.

---

[1] Вид разтеглив плат. — Б.пр. ↑

9.

СРЕЩА НА СТАРИ ПОЗНАТИ

За да удържи обещанието, дадено предишната вечер, мисис Дейтън бе направила всички необходими приготовления, които щяха да направят възможно неколкодневното им пребиваване във фермата. След като мистър Дейтън се завърна късно сутринта доста изтощен от продължителната езда, решиха веднага след ядене да тръгнат на посещение у семейство Лайвли, с което мисис Дейтън се беше сприятелила преди доста време още в Индиана.

Малобройната фамилия бе завършила преди малко непретенциозния си обяд и завърналият се едва преди няколко часа съдия бе прочел току-що две пристигнали за него писма и ги беше сложил във вътрешния си джоб, когато пред вратата се разнесе конски тропот и Адел изтича към прозореца, за да види кой спря пред тяхната къща. Но едва хвърлила поглед надолу, тя извика изненадано:

— Мистър Хос, кълна се във всичко живо по земята! Не, подобно нещо нито се е чувало, нито се е виждало!

— А кой е този мистър Хос? — попита усмихнато съдията Дейтън. — Наистина, него нито сме го виждали, нито сме го чували. Но тъй като, изглежда, че добре познаваш джентълмена, може би ти си и причината, за да ни посети тук.

— Много е възможно — отвърна Адел непринудено, — жена му беше моята най-добра приятелка, ти сигурно я познаваш от по-рано, Хедвиг — Мари Морис, дъщерята на стария богаташ Морис. Но много ми се иска да знам какво е довело мистър Хос в Арканзас. Мислех, че се намира вече отдавна в плантацията си в Луизиана.

— Ето го, че идва, и самият той ще ти разясни тази загадка — каза съдията Дейтън. Наистина в следващия миг откъм стълбите се дочуха бързи стъпки и веднага след това, след кратко почукване и почти без да изчаква подканващото „влез“, в стаята се появи същият млад мъж, когото срещнахме вече сутринта по време на ездата му, но, разбира се, под друго име.

— Мис Адел! — извика той и се отправи бързо към младото момиче, подавайки му ръка. — Сърдечно се радвам да ви видя тъй здрава и весела. Вероятно имам честта да се срещна тук с мистър и мисис Дейтън?

Съдията Дейтън и жена му се поклониха, а съдията каза дружелюбно:

— Нашата малка приятелка ви забеляза още докато бяхте навън, мистър Хос, ако не се лъжа, тя разпозна във ваше лице стар познат.

— Тогава едва ли ще имам нужда от официалното представяне на това писмо — каза измамникът, като леко се поклони на младата дама. — От мистър Поръл е, сегашния прокурор на Синквил, който бе тъй добър заедно със сърдечните поздрави да ви изпрати и известие за съществуването на такава незначителна личност като мен.

— Ах от Поръл, наскоро ли бяхте при него? — попита съдията и взе писмото. — Изминаха години, откакто не сме се виждали.

— И въпреки това все още говори за вас с чувството на голяма привързаност и приятелство. Преди няколко седмици стана прокурор и сега е в доста добро положение, във всеки случай заема един много доходен и извънредно почетен пост.

— Но как е мисис Хос, сър? Какво прави Мари и къде е тя сега? — прекъсна го Адел. — Не казвате ни думичка за нея и за родителите ѝ. Мислех, че сте в някаква плантация в Луизиана.

— Нима можех тогава да съм тук? — попита Хос. — Не, не закупихме плантацията в Луизиана, защото в Мемфис, където за щастие спряхме за един ден, до ушите ни достигнаха такива лоши и неблагоприятни известия за онази местност, че предпочетохме да пожертваме незначителното капаро, отколкото да изразходваме толкова значителни капитали за някакъв парцел, който щеше да се окаже по-късно почти без стойност. Тогава чухме за продажбата на една плантация край Синквил в Мисисипи, слязохме там на брега, разбрахме, че цената е умерена, а земята и постройките — великолепни, и още през същата седмица сключихме сделката.

— И сега Мари живее край Синквил? — възкликна Адел, радостно изненадана. — О, колко хубаво! Та това е само на някакви си шест мили от Хелена, ах, ще я посетя още в следващите дни.

— Всъщност целта на моето идване е да ви помоля за това — отвърна Хос, — само че в такъв случай се пригответе за едно по-

продължително посещение, защото Мари сигурно няма да ви разреши да се върнете тъй бързо. Дори получих настоятелното поръчение да ви взема веднага с мен, стига само да е възможно. Отвъд, на другия бряг, оставих колата и се прехвърлих с коня си, защото не знаех точно дали живеете в самия град, или жилището ви е в околностите на Хелена.

— Ха, ами какво ще стане тогава с посещението у семейство Лайвли? — попита мистър Дейтън. — В крайна сметка ще ти се наложи да го отложиш.

Адел погледна сестра си и по лицето ѝ се разля лека руменина.

— Не, не е възможно — подхвърли мисис Дейтън. — Снощи предизвестихме чрез младия Лайвли, че ще ги посетим днес. Мисис Лайвли сигурно е направила куп приготовления и с право би ни се разсърдила много, ако не отидем. Ами ако мистър Хос ни придружи дотам? Стане ли това, тогава Адел ще може спокойно да тръгне сутринта с вас, а и вие няма да сте били целия път напразно.

— С вашето разрешение ми доставяте голяма радост — отвърна Хос. — Всъщност не е трудно да разберете, че в новото имение има неотложни работи, които очакват бързото ми завръщане, но нека пък веднъж татко ме отмени за някой и друг ден. Слава богу, сега той се чувства доста здрав и силен и няма да му навреди. Освен това от дълго време имам желанието да се запозная по-отблизо със скуайър Дейтън, за когото съм слушал в Синквил вече толкова хубави неща.

— В такъв случай ще трябва да съжалявам още повече, защото поне днес ще се наложи да се лиша от компанията ви — отвърна любезно съдията. — Моята работа не ми разрешава да напусна Хелена за няколко дни, но все пак се надявам скоро отново да ви видим у нас, и то за по-продължително време. Ето че и конете идват — прекъсна той изведнъж, — е, мистър Хос, сега веднага ще можете да поемете задълженията на рицар и закрилник, които иначе щеше да се наложи да изпълнява моят стар Цезар.

— Гордея се с доверието, което ми оказвате при едно толкова краткотрайно запознанство, и ще се опитам да се окажа достоен за него — каза Хос. — Само едно ме безпокои — не ми е познат пътят до семейство Лайвли... не знам...

— Ще ви го покажа — извика Адел бързо и като забеляза усмивката на сестра си, се изчерви заради твърде голямата си припряност, която я бе издала.

— Бих последвал една толкова красива водачка, дори и да знаех, че целта ни е смъртта! — извика бързо мистър Хос.

— Ай, ай, сър — рече съдията предупредително, — тези думи са опасни за един млад съпруг. Ако ги чуеше жена ви!

— Мари и аз знаем какъв е смисълът им — каза Адел дружелюбно и непринудено. — Понякога мистър Хос съчинява и стихове, а на поетите се разрешава да преувеличават малко. Но конете ни чакат. И така, рицарю, аз ще ви водя.

С тези думи, докато Хос все още се сбогуваше със съдията Дейтън, хубавото момиче улови сестра си за ръка и като се смееше, я затегли надолу по стъпалата. Цезар се приближи с коня на мисис Дейтън. Преди Хос да успее да ѝ помогне, Адел отведе едно дребно пъргаво пони до поставения там за тази цел дънер, покачи се на него и оттам скочи леко и сигурно на седлото. Мнимият Едуард Хос успя само да постави нежното ѝ краче в малкото червено кожено чехълче, служещо за стреме. После той също се метна на гърба на своя неспокойно ровещ жребец и малката група препусна по тесния горски път, който минаваше през подножието на хълмовете и водеше към фермата на стария Лайвли, отдалечена на около шест-седем английски мили.

В същото време, когато двете дами и техният придружител изчезнаха в гъсталаците на гората, по течението на Мисисипи се появи една от големите плоскодънни лодки, която, както личеше по всичко, се канеше да спре в Хелена. Освен петимата лодкари, полагащи върховни усилия с дългите тежки весла да насочат лодката към брега, край кормилото се намираха още двама мъже, и то твърде добри наши познати, а именно старият Еджуърт и придружителят му Том Барнуел. Близо до тях седеше старата сива хрътка и с интерес оглеждаше брега, където, както умното животно добре разбираше, скоро щеше да стъпи след дългото пътешествие по вода.

Но имаше едно лице на борда, което съвсем не бешедоволено от слизането на брега — кормчията. Още отпреди той бе изказал цял куп доводи против спирането в Хелена, но накрая се видя принуден да се подчини и сега стоеше настрана навъсен и мълчалив. В един момент обаче неговият потискан гняв отново избухна и той каза:

— Проклет да бъда, ако спирането ни в това забутано селище не е чиста щуротия. Ще трябва да работим после като волове, за да се измъкнем от насрещното течение, а тук няма да получим и половината от онова, което биха ни платили във Висксбърг, та дори и в Монтгомърис Пойнт.

— Иска ми се да знам какво те тегли постоянно към Монтгомърис Пойнт — отвърна старият Еджурт, — това трябва да е някакъв образец за търговски център, идеалът на всички лодкари по Мисисипи.

— Ами къде се намира? — попита Том. — По-рано и аз съм бил по Мисисипи, но това селище изобщо не ми е известно.

— Сигурно е, че в тази страна има и други селища, които не са ти известни — промърмори лоцманът, — за една година тук стават страхотни промени. Я погледни отсреща Хелена — когато дойдох за пръв път до Мисисипи, имаше само няколко къщи, а сега си е направо цял град. В Монтгомърис се построи преди около четири години първата къща, а ето че сега това селище стана ключ към целия Запад. Защото всички параходи, пътуващи надолу по течението, избират, разбира се, по-краткия път през Уайтривър и Арканзас и никога не минават оттам, без да спрат на брега. А там живеят търговци, които внушават респект. Веднъж един от тях, един-единствен, ни закупи целия товар брашно от лодката, а далеч не беше най-богатият измежду тях.

— Е, тъй да бъде — каза старият Еджурт, — щом имаш такова невероятно доверие в онова забутано селище, тогава ще спрем и там, но първо искам да разбера какви са цените на тукашния пазар. Аз пък от своя страна имам доверие в Хелена и изобщо не проумявам защо поне да не опитаме да се отървем тук от товара си. И тъй, давайте, момчета, давайте, след няколко минути сте на брега и после ще можете да прекарате една приятна вечер.

Мъжете натиснаха тежките весла. Така те достигнаха най-сетне по-тихите води на реката, които течаха непосредствено пред града. Тогава Том улови дългото въже, завързано за носа на лодката, пристъпи до самия край на носа и докато преминаваха бавно съвсем близо покрай завързаните на това място плавателни съдове, той скочи върху най-близката лодка. Притича по нея до брега и завърза дебелото въже за една от железните халки, поставени там за тази цел.

Двама от лодкарите останаха да пазят лодката, а останалите начело със стария Еджуърт и Том със сивата хрътка закрачиха нагоре към града, за да разузнаят какво е положението, какви са цените на стоките от Севера и изобщо да разберат дали и по какъв начин тук може да се направи някоя сделка.

Само Бил, кормчията, не тръгна с останалите, а отначало започна да се шляе сякаш безцелно по брега, докато спътниците му се изгубиха от очите му. После сви надясно, закрачи бързо нагоре по водещата към реката „Уолнътстрийт“ и веднага след това почука на вратата на ниска самотна къща. В следващия миг на горния ѝ прозорец се показва миловидното лице на мисис Брийдълфорд. Но едва хвърлила поглед към улицата и разпознала посетителя, тя се отдръпна с вик на почуда, а може би и на радост. Веднага след това се разнесе шумът от бързите ѝ стъпки по стъпалата, по които тя слизаше с почти младежка бързина, за да отвори вратата на добре дошлия гост.

— Е, Бил, прекрасно е, че идваш — бяха първите ѝ думи, с които го поздрави, издаващи, че още от по-рано е била с него ако не в интимни, то поне в приятелски отношения. — От три дни очите си изглеждах по теб и все напразно. Но моят мил покоен съпруг беше съвсем прав. „Луиз — казваше ми винаги. — Луиз...“

— О, я върви по дяволите с проклетото си дърдорене — изръмжа недотам приказливият гост, без да се съобразява, че разговаря с дама. — Кажи ми по-добре какво е положението на острова и дали мога да видя в Хелена някого от нашите хора.

— Е, е, господин Мърморко — възкликна вдовицата обидено, — все пак ми се струва, че човек не бива да си загубва всичките добри маниери горе в Севера и когато влиза в домовете на другите хора, би могъл да казва поне „добър ден“. И аз през целия си живот съм обикаляла света и не съм вече толкова зелена, та да позволявам на всеки довтасал глупак да ме ругае. Но вече знам, че моят блаженопочивш съпруг имаше право, „Луиз — казваше той, — ти си...“

— ... мила и прекрасна жена — прекъсна я, като ѝ подаде приятелски ръка Бил. Той познаваше мисис Брийдълфорд твърде добре, за да разбере, че е на път веднъж завинаги да си развали отношенията с нея. — Струва ми се, че си имала вече достатъчно време да опознаеш грубия Бил. Вярно, че той не е от най-префинените

хора, но думите му съвсем не трябва да се разбират дословно. И така, красива моя мисис Брийдълфорд, какво е положението в околността? Какво прави капитанът и бандата и дали бих могъл да намеря някои от момчетата тук в Хелена, ако ми потърбва помощта им?

— Сто на сто, Бил — извика сега някакъв глас от горния край на стълбата, — сто на сто, как си, стари приятелю? Носиш ли ни плячка? Е, тя ни е добре дошла, особено ако си заслужава трудът.

— Бога ми, това е Блекфут! — възкликна тържествуващо кормчията и радостно се затича към стълбата. — Идваш, сякаш съм те викал, и ще можеш да ми помогнеш да разкарам от Хелена един дърт глупак, който, изглежда, е решил твърдо тук да продаде стоката си. Товарът му не е голям, но той носи у себе си най-малкото десет хиляди долара в чисто злато и ако разпродаде тук партакешите си, ще се качи на първия параход и ще се измъкне от капана ни.

— По дяволите, няма да го направи — извика Блекфут, — но я се качи, горе ще го обсъдим по-добре.

— Е да... ама не знам дали мога да си позволя — каза усмихнато кормчията и се огледа за мисис Брийдълфорд, — нашата любезна домакиня...

— Ах, я върви по дяволите с твоята любезност — каза с все още гневен глас жената, — после можеш да правиш комплиментите си. Качвай се горе, там Блекфут е запознат с обстановката и нека той те обслужи. Аз си имам тук още работа.

— Каж ми сега преди всичко, какво става на острова — попита Бил, когато двамата седяха пред бутилка ром и кошничка, пълна с препечени хрупкави бисквити, — всичко наред ли е?

— Да, работите вървят великолепно — отвърна Блекфут, — но добре, че пристигаш днес. Както знаеш, утре вечерта е нашето редовно събрание и ще се обсъждат извънредно важни неща. Кели се опасява, че рано или късно ще бъдем предадени, и иска да се погрижи за сигурността ни чрез покупката на параход. А иначе се случват и други интересни неща. Впрочем ще се наложи да останеш тук поне още един час, иначе ще пристигнеш твърде рано, сега се смрачава доста късно.

— Добре ми е известно — каза кормчията ядовито, — но се страхувам, че вече изобщо няма да успея да помръдна оттук стария твърдоглавец. Надява се да направи голяма търговия в Хелена.

— Хмм, а какво би станало — обади се Блекфут замислено, — а какво би станало, ако аз му закупя боклуците?

— Кой, ти ли? Е, само това ни липсваше — разсмя се Бил. — Изобщо не ни трябва никой, който да иска да купува. Трябва да го убедим, че по-надолу ще намери по-добър пазар за стоката си, а останалото все ще се нареди.

— Бил — каза Блекфут и се почука многозначително по челото с върха на десния си показалец. — Бил, ти май съвсем си оглупял! Да не ме мислиш за толкова тъп! Ако купя лодката или товара, то се разбира от само себе си, че не живея тук и че е необходимо да ми бъде откарано всичко, да речем, до Монтгомърис Пойнт или до някое друго място.

— Бога ми, фантастична идея! — извика силно Бил и така удари с юмрук по масата, че чашите подскочиха. — Така да бъде! Ти ще играеш ролята на търговец, ще се качиш на борда, а после аз с най-голямо удоволствие ще накарам лодката да заседне в пясъците малко по-надолу от острова. Чакай — хрумна ми нещо, нека си направим и една шега: ще кажеш, че си от Виктория, и това ще ми бъде като оправдание да оставя остров Номер 61 от дясната, а не от лявата ни страна, както е указано в речната карта — в такъв случай няма да имам нищо против да ругаеш Монтгомърис Пойнт и тамошната търговия. На Стария ще му стане драго, защото мисли, че не съм прав, и така ще влезе още по-лесно в клопката. Освен това той има нещо против мен, струва ми се, че това е просто един вид инстинкт. Е, не му се сърдя, съвсем не е безпричинно, а преди да изминат и две денонощия, причините му ще се умножат.

— Какви причини? — попита Блекфут.

— Да не говорим повече за това — махна с ръка Бил и изпразни на един дъх стоящата пред него чаша. — За подобни неща един опитен и практичен човек не приказва с удоволствие. Мълчанието по някой въпрос не е навредило още никому, а дрънкането е докарало нещастия на не един човек. Но ето я и мисис Брийдълфорд, е, женичке, още ли се сърдиш? Когато влязох при тебе, главата ми се пръскаше от ядове, но сега Блекфут пак оправи всичко.

Мисис Брийдълфорд в никой случай не беше от личностите, които биха могли да се сърдят дълго на някого, за когото знаят, че е в

състояние да им бъде от полза, и когото бяха вече използвали. Ето защо тя прояви готовност за помирение и само каза:

— Добре, добре, Бил, знам, че не искаше да бъдеш лош. Но защо, за бога, си си пуснал тази ужасна брада? Изглеждаш направо страховито, децата сигурно бягат от теб. Не, Бил, хайде, трябва да я обръснеш. И без това не си дотам хубав, та да ти е нужно да си носиш и пръчка, за да се отбраняваш срещу момичетата. Сега се сещам какво казваше винаги моят покоен съпруг: „Луиз — казваше той, — по света има лица...“

— Но, добра ми мисис Брийдълфорд — прекъсна я Блекфут, като улови приятелски ръката ѝ, — знаеш за какво те бях помолил, а ето че седя тук вече цял час и напразно чакам. Наистина ще трябва да си тръгвам, първо, защото иначе Кели страшно ще се разгневи и, второ, ние двамата с него имаме да уреждаме тук една работа, която също така не търпи отлагане. И тъй... ако ти е възможно да...

— Брей, че бърза този човек — каза жената и започна да търси под многобройните си фусти и сред различни потайни гънки нещо, което или бе скрито така, че не можеше да го намери, или бе изгубено. Изглежда, че и мисис Брийдълфорд таеше подобни предположения, защото изведнъж започна да се опипва навсякъде трескаво и страховито и извика изплашено: — Е, само туй ми липсваше! — Но най-сетне тя намери търсеното, чертите на лицето ѝ се проясниха, дълбока въздишка повдигна гърдите ѝ и тя измъкна старо портмоне от кафява кожа, обковано с металическа рамка. Отвори го с малкото ключче, висящо на него, и извади известно количество банкноти, както и монети, увити грижливо в хартия.

— Тъй, на ти ги, вампир такъв, ти, който взимаш последните пари на една бедна самотна вдовица — каза тя. — На ти ги, ненаситен касиер такъв, ти, който идваш всеки месец тъй редовно като пълнолунието и новолунието и на туй отгоре все мърмориш, че ти е малко.

— Да, да — засмя се Блекфут, — много ти се иска само да ти носим стоките и по-нататък да не ни интересува какво ще получим за тях. В това ти вярвам. Но наистина няма защо да се оплакваш, тъй като, ако някой извлича полза от цялата работа, това си ти, а на всичко отгоре си седиш в безопасност и на топличко в Хелена, докато ние излагаме живота си на опасности под открито небе и в късна доба.

— В безопасност и на топличко ли? — възкликна остро мисис Брийдълфорд. — Дрънкаш тъй, защото акълът ти е толкоз. В безопасност! Сякаш снощи не се е опитвала някаква зла душа да се вмъкне тук разбойнически с помощта на подправени ключове, докато бях отишла наблизко да посетя няколко приятели, които ме бяха поканили.

— Какво, у вас ли? — попита бързо Блекфут. — Дали са искали само да крадат?

— Само да крадат ли, мистър Блекфут? Струва ми се, че и то е достатъчно за една бедна самотна вдовица. Само да крадат! Ама моля те, сър, какво друго очакваш още от някой такъв крадец и разбойник? Но моят мил покоен съпруг винаги ми казваше: „Луиз — казваше той, — твърде си доверчива, много си добра, скъпо ще ти струва твоят житейски опит, още много ще те лъжат, още много ще те обиждат“, казваше той, милата душа, която лежи сега в своя студен гроб. Но аз познавам онова подло женище, което се опитва по всички възможни начини да се вмъкна в домовете на хората. Познавам тази скитница, за която никой не знае откъде идва й къде й е мястото. Ако ми се мерне някой път пред очите, ако има само пак нахалството да ми каже с нейното невинно овче изражение: „Добро утро, мисис Брийдълфорд“, тогава аз ще...

— Но коя е тя? Кой мислиш би могъл да има желание да тършува из къщата ти? — прекъсна Блекфут словесния поток.

— Няма значение — отвърна все още разгневената жена, — сама си знам къде ме стяга обувката. Но доколкото ми е известно, никой няма право да се интересува от личните ми работи. Аз съм честна жена и всичко, купено от мен, заплащам в суха пара. А откъде го имат хората, от които го купувам, това, разбира се, не мога да знам в качеството си на лейди, а не ме и засяга. „Луиз — казваше винаги моят блаженопочивш съпруг, — гледай си своите собствени работи, а не работите на другите хора. На жената й прилича да си седи у дома и да бъде въздържана. Това е, което прави нежния пол така мил — казваше моят покоен съпруг, — и ако ти нямаше тази единствена слабост (а аз знам, че я имам, и не мисля, че е чак толкова голям недостатък), щях да те соча на другите жени за пример.“ И аз мисля, че когато собственият съпруг каже подобно нещо на жена си, и на всичко отгоре,

когато двамата са насаме, сигурно то трябва тогава да е вярно, а не да е само ласкателство.

В това време Блекфут преброи спокойно дадените му пари и ги пхна в портфейла си, а Бил се изправи и се приближи до прозореца, откъдето можеше да наблюдава една част от реката.

— По дяволите, Блекфут — извика той, — крайно време е да се залавяме на работа, иначе само ще си пропилеем тук времето. Ако искаме да уредим всичко още тази вечер, не бива да губим нито миг. Но може би няма да е голямо нещастие, ако се наложи да стане и в ранни зори. Никой няма да ни попречи между острова и левия бряг, още повече, ако и ти самият бъдеш на борда. Тогава няма да имаме много работа и ще можем да уредим всичко бързо и безшумно. И изобщо стрелбата посред нощ не ми харесва особено много. През деня никой няма да ѝ обърне внимание, но всеки, който я чуе през нощта, ще се попита: Какво беше това? Откъде се разнесе? И тъй, какво ще кажеш, ако слезем сега при Стария и го поразпитаем? Страшно ще ме е яд, ако си намери тук някакъв купувач и ни отмъкне изпод носа хубавата плячка.

— Готов съм — каза Блекфут и се изправи, — и тъй нашият план остава в сила. Мисис Брийдълфорд, що се отнася до нашата уговорка, лодката, за която говорих преди, има отзад на кърмата си червено-зелено знаменце, останалото ти е известно. Хайде със здраве!

Изглежда, достопочтената жена никак не беше довольна, че гостите ѝ я напускат, преди да е разбрала точно какви са плановете им. Но двамата съмишленици бързо излязоха от къщата и се отправиха към брега, без да ѝ обръщат повече ни най-малко внимание.

Междувременно мъжете от Уобаш се бяха изкачили бавно нагоре по улиците на града. Но докато лодкарите влязоха в една от кръчмите, за да освежат пресъхналите си гърла, Еджуърт се опита да се осведоми за цените на стоките в момента и скоро разбра, че тук може да очаква всъщност по-малка изгода, отколкото, изглежда, се беше надявал. Сякаш търговците изобщо нямаха желание да купуват. Ако не се смяташе един конен пощенски куриер, те нямаха и никакви връзки с вътрешността на страната, а онова, което им бе необходимо за задоволяване нуждите на самия град, получаваха на най-ниски цени от мисис Брийдълфорд. Казаха му да се обърне към нея, ако имал намерение да пласира стоките си тук.

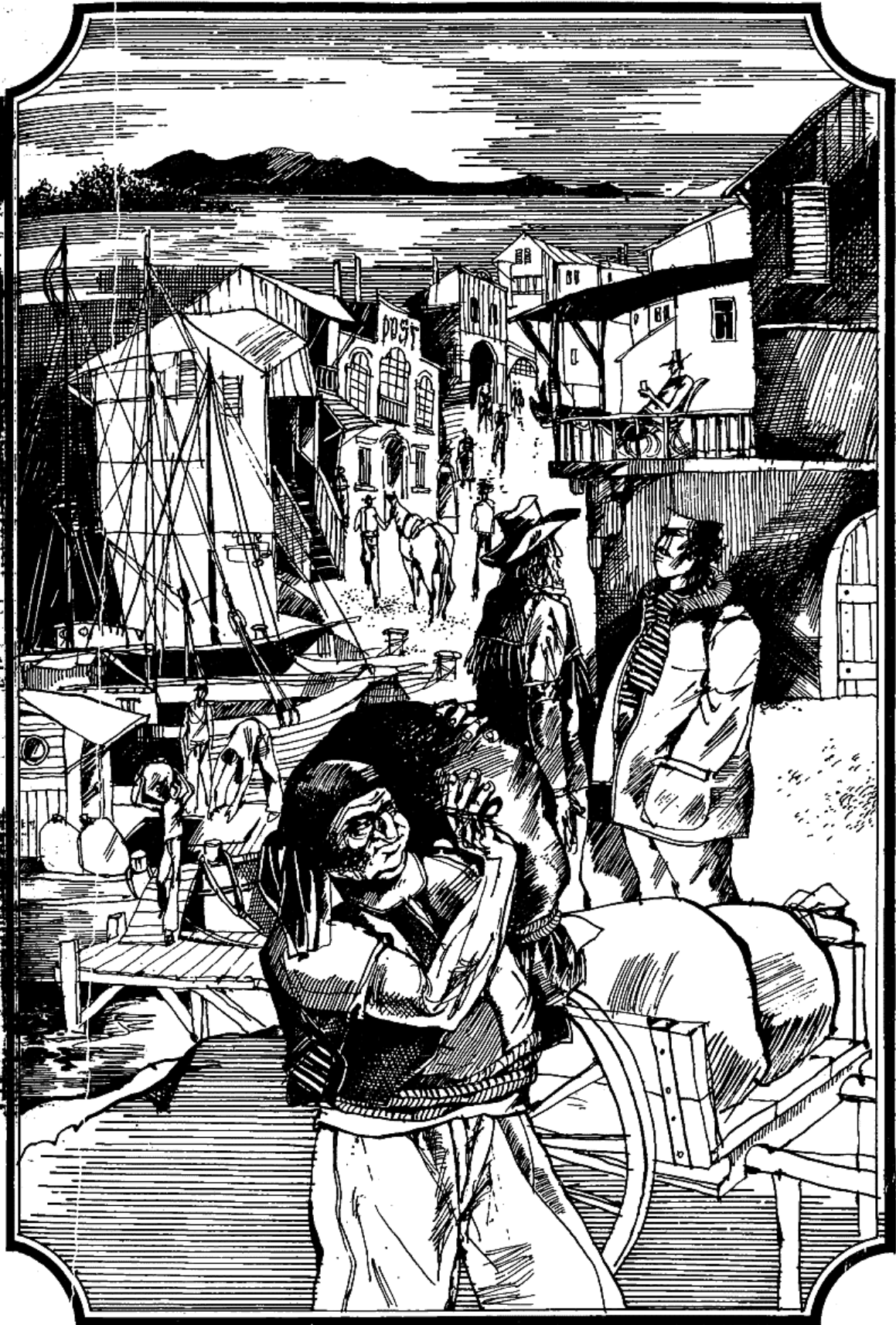
— Слушай, Том — каза старият Еджуърт, докато се връщаха към лодката, — иначе си представях Хелена. Тук няма да постигнем нищо. Но на онзи обесник Бил му нямам много-много доверие. Един господ знае какво имам против него, ала не мога да го погледна, без да не ме хване яд, макар и да чувствам, че не съм справедлив към него, тъй като дотук ни води великолепно. Постоянно ми дърдори само за Монтгомърис Пойнт... може би най-сетне си има там приятели или роднини, та дори и собствен магазин и смята да закупи за него евтино стоки. Искане ми се да подразбера как стоят нещата. Казват, че оттук до Монтгомърис Пойнт имало само петдесетина мили, а малко по-нататък било и устието на Уайтривър. Но ми се ще, ако има някаква възможност, дотам вече да съм продал товара си. Затова сядай в нашата малка йола и тръгвай бавно напред, като пътуваш покрай брега. Можеш да си вземеш провизии. По Мисисипи са разположени доста малки градчета, където можеш да спреш и да събереш сведения. А не намериш ли нищо подходящо до Монтгомърис Пойнт, е, поне там ще имаш възможността на място да поразпиташ предварително по-точно за условията и цените, преди да съм пристигнал с лодката. Аз ще остана тук до зазоряване, защото трябва да дам да ми оправят карабината, на която, един господ знае само как е могло да стане, ненадейно се е счупила малката пружина. Понякога човек забравя по Мисисипи колко му е необходимо оръжието и изобщо никак не ми е приятно да обикалям по света с една такава безполезна тояга.

— Пружината ли се е скъсала? — попита Том учудено. — Наистина, много ми се иска да знам как ли е могло да стане. Нали по-нагоре край Айрънбанк свали от високия бряг с изстрела си дивата пуйка?

— Да, и сигурно тогава се е счупила, иначе не мога да си го обясня — отвърна старецът. — Но няма значение, в градчето има оръжеен майстор и той ще ми сложи нова пружинка. И тъй, побързай, момчето ми, и гледай да направиш добри сделки. А няма ли да е по-добре, ако ти дам някои от хората? Изобщо май ще е по-разумно да вземеш един човек, за да можете да се сменяте в гребането.

— Ами, опазил бог — засмя се Том и махна с ръка, — слънцето наистина напича здравата, ама и аз няма защо да бързам чак толкова. Изпрати ми долу край реката само Боб, тенесиец, за да ми помогне малко да пренесем в йолата всичко необходимо за из път. Не забравяй

и малкото шише с уиски и не се бави много, та да мога още преди мръкване да измина колкото може по-голямо разстояние надолу по реката. Чакай, и още нещо! — извика той, след като се беше обърнал вече да си върви. — Малко по-нагоре от Монтгомърис Пойнт, където според речната карта трябва да се намира остров Номер 67, ми дайте знак, че идвате. Можете да стреляте или още по-добре е да окачиш вместо знаме една от твоите червени фланелени ризи, та да не греба напразно няколко мили срещу вас.

И младият човек се спусна с леки стъпки към брега, където подготви за път йолата с помощта на двамата останали на пост лодкари. После опъна отгоре тясно платно, за да го пази от слънчевите лъчи, и скоро след това махна с ръка за дружески поздрав на Еджуърт, отблъсна лодката от брега и я насочи към течението.

Старият човек остана още известно време на брега и тъкмо гледаше замислено подир лодката, която се смаляваше все повече и повече, когато долови зад гърба си крачки. Щом се обръща, той разпозна своя кормчия, който се спускаше към брега на реката и накрая се спря до него.

— Това не беше ли Том? — попита той, без да откъсва поглед от малкия плавателен съд. — Отгоре ми се стори, че прилича на него.

— Да, Том беше — отвърна кратко Еджуърт и се наклони да се върне обратно в града.

— Е, ами за какъв дявол тръгва преди нас? — възкликна кормчията учудено. — Не му ли харесва вече компанията ни? А на всичко отгоре взима от лодката и йолата. Ами ако ни потрябва?

— Тогава ще бъдем принудени да се оправяме без нея — отвърна фермерът спокойно, — а впрочем, ако те интересува, той тръгна преди нас към Монтгомърис Пойнт, за да се запознае с цените за моя товар. Призори ще го последваме.

Язвителна усмивка пробягна по лицето на Бил, щом чу така желаната вест, и ако Еджуърт бе забелязал триумфалния му поглед, той сигурно щеше да стане по-внимателен. Но Стария не обърна никакво внимание на омразния за него кормчия, който го спря още веднъж с думите:

— Горе в хотел „Юниън“ има един търговец от Виктория, който е чул за твоя товар. Попита ме дали си на лодката и дали би могъл да се изкачиш до горе, защото искал да купува.

— Къде се намира Виктория? — попита Еджуърт и се спря.

— Виктория ли? Малко по-нагоре от устието на Уайтривър, отсреща, на другия бряг — отвърна Бил. — Може да се види от Монтгомърис Пойнт.

— А как се казва този човек?

— Не знам, не съм го питал. И всъщност хич не прилича на истински търговец, но можеш и сам да поговориш с него.

Еджуърт се упъти бавно към хотел „Юниън“, а Бил промърмори, продължавайки да крачи по брега:

— Върви, стари глупако, и виж дали костите ти ще се запазят в Мисисипи тъй добре, както костите на сина ти край Уобаш, Върви и се попазари пак, това е последният пазарлък, който правиш на този свят.

10.

ФЕРМАТА НА ЛАЙВЛИ

Състояща се от две крила, сред зелената гора се гушеше твърде внушителна и уютно подредена за подобни условия къща. Тя бе заобиколена от висока дъсчена ограда и както изглежда, разполагаше с всички удобства, които човек може да си пожелае в тази гъста девствена гора, където усърдната ръка на човека едва бе успяла да извоюва от пищната растителност едно свободно местенце. Огромните неподвижно извисили се стебла изглеждаха все още така, сякаш просто търпяха дребнавата суетня на цивилизацията под себе си, там, където работеха и се трудеха неуморни хора — силни мъже и нежни жени, и радостна детска глъчка нарушаваше спокойствието на дивата гора, където петлите посрещаха всяко утро със звънкия си поздрав, а лястовичките си бяха свили гнезда и сега полагаха всички усилия да научат своите малки да летят, но и където през нощта вълците все още се промъкваха покрай оградата, а ягуарът или дивата котка всяваха често ужас сред питомните домашни животни, където нерядко се виждаха елени сред пасящите стада и мечката честичко посещаваше вечерно време царевичните ниви.

Пред къщата на току-що отсечен дънер, отърколен на това място за тази цел, седеше един все още държелив старец, чиито живи и бистри очи бяха виждали сигурно повече от шестдесет пъти как идва и си отива пролетта. Той бе гологлав и бялата му коса падаше до загорелия му от слънцето врат. Беше облечен във вълнен фрак, целият на черни и бели точки, и също такива панталони, синя вълнена жилетка и снежнобяла риза. Но краката му бяха боси и, изглежда, от време на време ги хапеха многобройните москити. Без да поглежда към тях, той замахваше сегиз-тогиз надолу с червената копринена носна кърпа, която държеше в ръка, за да си вее на лицето и да се разхлажда.

Само на няколко крачки от него стоеше друг, значително по-млад човек, който бе усърдно зает с одирането на наскоро убит сръндак.

Животното бе закачено със задните си крака на едно дърво, а едно черно нюфаундлендско куче с бели гърди и крака и кафяви петна по муцуната и над очите, типични за американската порода ловни кучета, бе вдигнало към него умните си и внимателни очи.

Младият ловец, чиято кожена ловна риза бе захвърлена до него на земята, бе облечен изцяло според обичая на ловците от Запада. Но русите къдрави коси и сините очи му придаваха вида на чужденец и само лекият западен диалект, оцветил неговия чист английски в малката песничка, която тананикаше под носа си по време на работа, свидетелстваха за американския му произход и възпитание.

Той беше Уилям Кук, зетят на стария Лайвли, дошъл само преди няколко дни от Фурш ла фав тук при родителите на жена си, който сега имаше намерение да разработи собствена ферма, разположена непосредствено до имота на своя тъст. Засега обаче, докато къщата му бъдеше построена, той живееше с малкото си семейство при Лайвли, и то в лявото крило на вече споменатата постройка. Тъкмо в това време на вратата ѝ се появи младата му жена с най-малкото дете на ръце. Две сламеноруси и червенобузести малки юначета са щураха между окастрените стволоче из обширния двор, като ту припкаха подир пъстрите пърхащи пеперуди, ту ядосваха сериозния петел, който се опитваше да се измъкне от малките си неуморни мъчители с безкрайно недоволено кудкудякане и дълги подскоци. Когато разбра, че е невъзможно, преситен от тази игра, той литна най-сетне на оградата, размаха там криле и за най-голямо възхищение на застаналите отдолу момчета, започна да кукурига с все сила.

Но малкото, което бе все още в ръцете на майка си, бе забелязало междувременно братчетата си и ритайки нетърпеливо с крачета, протегна към тях дебелиите си ръчички.

— Ха, ами пусни го на земята този ревльо, Бетси! — подвижна ѝ засмяно мъжът. — Пусни го на земята, не виждаш ли, че иска да помага?

— Но сигурно ще се нарани — каза загрижено майката, — тук е толкова неравно и каменисто.

— Глупости, детето трябва да се запознае със земята, нека само си търси пътя — отвърна бащата и усмихнатата млада жена остави малкия ревльо на земята. Без да губи повече време, той запълзя към баща си, който му махаше приветливо с ръка.

Обаче едрото черно нюфаундлендско куче, което досега бе седяло край господаря си, се втурна с големи скокове към малкото човече, лавна няколко пъти срещу него и после се опита внимателно да захапне малката му дрешка около кръста, за да улесни придвижването му или да го пренесе до своя господар.

— Остави го да ходи, Боус — извика ловецът засмяно, — остави го да ходи...

— Уилям — прекъсна го старият, като потриваше доволно ръце и се подсмиваше. — Уилям, този дивеч е направо фантастичен, човек може само да мечтае за такъв екземпляр, ребрата му ще имат великолепен вкус. Добре, че днес по обед отиде още веднъж към тръстиковия пояс, така си и мислех, че все ще намериш нещо.

— Ах, тате, мисленето — засмя се младият човек, като го прекъсна, — мисленето е страшно несигурна работа. След това всички казват така, а строго погледнато, човек си мисли, докато се промъква дебнешком по време на лов, че зад всеки храст и зад всеки хълм има някакъв дивеч. Затова и толкова обичам туй промъкване. Няма по-разкошно удоволствие от него, може би, с изключение на хайките за мечки, и ми се струва, че ако ме питаш мен, веднага бих се превърнал в индианец, само да...

— ... Има някой, който да ми сади царевица и сладки картофи, нали? — прекъсна го засмяно старецът. — О, да, мисля, че и на мен би ми харесвало да се разхождам само тъй за удоволствие по цял ден из гората без никакви други задължения, освен да донеса у дома хубаво месо. Но не става. Моето момче например сега щеше да си стои с пръст в устата, ако добрият му баща се беше занимавал през младежките си години само с одимяването на цевите на карабината. Не, ние сме затова... дявол да ги вземе тези москити, днес хапят като пощурели. — При тези думи той затърка един подир друг босите си крака — ... затова сме тук, за да печелим хляба си с пот на чело, както казва онзи стар лицемер. Това ще рече, че трябва да се мъчим и трепем, та да имаме през годината достатъчно царевица и сладки картофи.

— Бре да се не види! — обади се Кук и вдигна учудено поглед от работата си. — Ами че ти държиш днес направо цели речи, а иначе те съвсем не са твоя слабост.

— Не, момчето ми — отвърна старият човек, — но при вас, младите, трябва от време на време да се удари на съвест, да ви се поговори. Това е наше задължение и ми става добре, когато някой път мога тъй открито да си кажа мнението, без моята старица веднага да се обади, защото винаги взима вашата страна.

— Е-хей — възкликна Кук, — тогава може би искаш да ми държиш проповед срещу лова, а? Незаменимо! Взели ме дяволите, това вече е един път!

— Да, и то не само срещу лова — продължи старият човек, докато повдигаше бавно и внимателно десния си крак и старателно се прицелваше с ръка в един москит, който го хапеше по големия пръст, — не само срещу лова, ами и срещу богохулните ти ругатни. — Ръката му замахна надолу, но москитът навреме се спаси от опасността. — Проклет звяр — прекъсна старият човек поучителните си думи с полувисок глас, — също и срещу богохулните ти ругатни — продължи той веднага след това.

— Ха-ха-ха! — разсмя се Кук и каза: — Може би не бива да казвам „проклет звяр“, а?

— Глупости — промърмори Лайвли и започна да чеше мястото, където го бе ухапало току-що малкото насекомо. — Глупости, но, ха, Боус става неспокоен. Вероятно идват нашите гости.

Действително в този миг Боус скочи бързо на крака, задуши въздуха за кратко време в посока на гората и после силно залая. Неговият лай бе последван светкавично от останалите едри ловджийски кучета, повечето от които бяха налягали на сянка, но сега веднага се присъединиха към Боус. На лаенето на хайката отговори веселият ловен вик на Джеймс. Кучетата възторжено се втурнаха срещу младия си господар и скоро след това поздравиха с весел лай и вой малката група ездачи, които се появиха и се приближаваха в бърз тръс към грубо изработената от летви подвижна преграда, откъдето се влизаше във фермата.

Кук бързо изтича, за да я дръпне настрани, но Джеймс, озовал се изцяло в стихията си, му подвикна само едно весело „Здравей!“ и в същия миг, подтикнат от притисването с бедра и дръпването на юздата, пъргавият му жребец се изправи на задните си крака и със смел скок прелетя над бариерата, висока поне четири стъпки. Сандър или Хос, както се наричаше той сега, също добър и ловък ездач, не искаше

естествено да остане по-назад от ловеца, който бе излязъл да ги пресрещне недалеч от фермата, и последва примера му. Но когато двамата скочиха от седлата и забързаха към оградата, за да свалят прътите на земята, Адел, чието игриво пони танцуваше под нея и хапеше юздата, осуети намерението им, тъй като тя, изглежда, нямаше никакво желание да отстъпва на мъжете.

— Внимавайте, джентълмени! — извика тя, засили се малко и преди мисис Дейтън да успее да възкликне едно изплашено „За бога, Адел!“ и да схване добре какво бе всъщност намерението на дръзкото момиче, то се приближи в галоп и прескочи, но не входната врата, а оградата, която бе по-висока с около една стъпка от нея. В следващия миг тя спря коня си пред вратата на къщата, където, преди мъжете да успеят да ѝ помогнат, скочи бързо на земята, изтича нагоре по стълбите и бе посрещната най-сърдечно от старата мисис Лайвли и младата жена на Кук. Но тя получи от тях също и упреци за своето лекомислие.

В това време Кук бе свалил преградата, за да пусне мисис Дейтън да влезе, и скоро малката компания се събра в най-добро настроение пред вратата на къщата, в сянката на орехово дърво с широка корона, където всеки седна върху каквото намери наблизко — дънери, столове или преобърнати сандъци. В това време мисис Лайвли въпреки възрастта си не позволи на никой друг да ѝ отнеме удоволствието да донесе голямата кана с кафе и с помощта на мисис Кук напълни сините чашки и металическите канчета (защото домакинството ѝ не разполагаше с такъв голям брой чашки за кафе), след което ги подаде на своите така желани гости.

— Ха, кафе след ядене, мисис Лайвли? — възкликна Адел учудено. — Съвсем нов обичай! Та кой пие по такова време кафе?

— Научих го от немците, моите по-раншни съседы, дете — каза старата жена, — и това е едно великолепно откритие. Кафето никога не е така вкусно, както след ядене, с изключение на сутринта и вечерта, а човек трябва все пак да поприготи нещичко за толкова мили гости, та да не им пресъхнат съвсем устата.

— Ами кой е красивият младеж, дето дойде с вас? — прошепна Кук на младия Лайвли, който бе застанал до него. — Това лице ми се струва познато.

— Дявол го знае кой е — отвърна Джеймс и хвърли към непознатия поглед, който в никакъв случай не беше приятелски, — не съм го канил. Държи се с мис Адел, сякаш са израснали заедно или сякаш й е брат, но аз знам, че тя изобщо няма брат.

— Великолепна коса! — каза Кук.

— Великолепна коса ли? — промърмори Джеймс презрително. — Прилича на стиска коноп, а тебеширенобялото му лице би могло да ми развали апетита, ако той не ми беше вече развален и без това от неговото присъствие.

Кук се усмихна. Не беше трудно да се прозрат подбудите, причинили гнева на младия човек. Но, изглежда, че и Адел беше забелязала нещо, защото, докато нейният съсед разговаряше усърдно с нея, тя отправи към Джеймс няколко пъти полузакачливи, полунетърпеливи погледи и най-сетне, когато мисис Дейтън поде дълъг разговор с двете фермерски жени за масло, сирене, млади прасенца и стари крави, тя го повика да седне до нея.

— Е, сър — каза тя и погледна с големите си искрящи очи така настойчиво и пронизващо момъка, поставен от нея по този начин в най-голямо затруднение, че той, макар и сигурно да бе имал най-доброто намерение да се покаже мил и любезен и да се отърси от тази проклетата стеснителност, свали широкополата си сламена шапка и започна да я върти между ръцете си, — нали по пътя обещахте да ми разкажете онова приключение, което сте имали наскоро с някакъв стар ягуар. Както чувам, кожата му висяла ей там отсреща на персимонията. А господин Хос твърди, че не било възможно един-единствен човек, въоръжен само с нож, да убие пантера.

— Ами, не знам... — заекна Джеймс, защото му се струваше, че ще е едва ли не страшно грозно да започне да се хвали сега с подвизите си пред младата дама, — все пак не знам... мистър Хос... може би...

— ... е по-трудно да се счепкаш с някой ягуар, отколкото да го разкажеш по-късно — каза Хос и по устните му заигра подигравателна усмивка. — Да, да, в един такъв разказ обикновено се забравят кучетата, които излагат телата си на неприятеля, застрелваш животното от сигурно разстояние, а после забиваш няколко пъти ножа си в гърдите и слабините на умрелия звяр, за да имаш по одраната му

кожа доказателства за геройствата си. И аз съм ходил вече на подобен лов.

Джеймс погледна към него и почувствува нещо извънредно отблъскващо и възмутително в поведението на този човек, облегал се небрежно близо до момичето. Но едва схванал смисъла на думите му, които в самото начало бяха останали непонятни за простичкия му и честен ум на горянин, и кръвта нахлу в главата му, а пък почти непреодолимата му дотогава боязън и сковаващо стеснение започнаха постепенно да изчезват.

— Щом като веднъж съм заявил — каза той и гласът му почти се задави от обхваналия го гняв, — че съм убил пантера в двубой само с ножа си, с това не съм искал да кажа, че са ми помагали кучета или барут и куршуми. Не знам, непознати човече, къде си се научил на подобни възгледи, ала тук, в гората, те не са на място. Никой от тукашните мъже, когото Джеймс Лайвли нарича свой приятел, не би изрекъл някоя лъжа.

— Драги мистър Лайвли — отвърна усмихнато Хос, чиито планове в никакъв случай не предвиждаха започването на кавга, — сигурно знаете много добре, че онова, което наричаме ловджийски истории, не бива да се поставя в графата лъжи. Един ловец има привилегията да бъде поет и както новелистът не бива да представя в разказа си сухите факти в чист вид и неукрасени, така и на ловеца не само че му е разрешено, ами донякъде се и изисква от него да облече в пъстри одеяния ловните си приключения, а ако не е преживял такива, да превърне обикновения лов в интересна ловна авантюра.

— Не разбирам много добре какво искате да кажете с всичко това — рече Джеймс и изпразни на един дъх поднесената от майка му чашка. — Не мога да проумея и как ловът може да се превърне в ловна авантюра. Обаче едно е сигурно — никога досега не съм забивал ножа си в някое животно, ако това не е било необходимо. А що се отнася до ей онази кожа, то Кук е свидетел на цялата история и видя как се сдобих с нея.

— Като стана дума за удари с нож — прекъсна старият Лайвли навреме разговора, започнал да става доста сериозен, — ми хрумна една забавна случка, която преживял веднъж баща ми.

— Мистър Лайвли, няма ли да седнете? — заговори сега Адел младия фермер и в същото време премести стола си малко назад, така

че да има възможност да се седне съвсем близо до нея на един поставен на това място дънер. Джеймс се възползва бързо от разрешението ѝ, но поради наистина неоснователния си страх да не досажда на красивата си съседка, той се настави толкова далече от нея, колкото му позволяваха все още стърчащите клони. Така той, разбира се, попадна върху най-ръбестата и грапава част от дънера, но въпреки всичко в този миг не би заменил мястото си и срещу най-хубавия стол с мека тапицерия в целите Съединени щати.

— И така баща ми... — започна отново старият Лайвли.

— Хайде, старо, по-добре да ни разкажеш историята вътре — прекъсна го изведнъж жена му. — Смрачава се, слънцето залезе и дамите от града биха могли да се простудят. После ще ми бъде много неприятно, ако се окаже, че са дошли до нас, само за да пипнат някоя хрема или и нещо още по-лошо.

— Но, скъпа мисис Лайвли — възпротиви се мисис Дейтън, — тук, навън, е още толкова красиво, тъкмо сега онези чудни цветове на все по-силно избледняващите вечерни облаци придават на тъмната борова гора нещо толкова чаровно и романтично.

— Всичко туй може и да е хубаво — каза старата жена, — поне звучи много красиво, но е без значение. У дома ще сме по-добре, а ако мисис Дейтън иска да погледа облаците още малко, може да го стори най-удобно от стаята. Хайде, Джеймс, помогни ми да внеса нещата вътре... ами къде е Кук? Ах, той прибира бутите и ребрата на елена. Умно постъпва. Днес сутринта Джеймс застреля и една дива пуйка. Слушай, Лайвли, вземи каната за кафе... така, деца, елате, за десетина минути ще можем да се настаним вътре великолепно и тогава ще се повеселим. Стара жена като мен се чувства много добре, когато види около себе си толкова много мили и весели лица като тази вечер.

И без да изчаква други възражения, мисис Лайвли сама започна да внася в къщата пръснатите наоколо предмети, така че младите хора се видяха принудени да започнат да ѝ помагат. Скоро след това всички насядаха развеселени около голямата маса, преместена в средата на помещението, и старият Лайвли, който, изглежда, се чувстваше в стихията си, започна да разказва куп интересни ловни случки и приключения. А в това време жена му тичаше насам-натам и поднасяше всичко, каквото можеше да се намери в кухнята и в килера, като само от време на време прекъсваше трескавата си работа, за да

каже на Адел и мисис Дейтън колко много се радва, че най-сетне се били отзовали на поканата ѝ и че не бива и да помислят да си отиват, преди да минат шест, седем дни. Тя се възпротиви енергично на намерението на Адел още на следващия ден да посети някаква приятелка край Мисисипи и заяви, че мистър Хос ѝ бил много скъп гост, но ако искал да отмъкне със себе си милата Адел, щял да си има работа с нея и тогава не го очаквало нищо хубаво.

Сърцето на Джеймс заби лудо. Значи ето защо бе дошъл тук с нея онзи сладкодумен непознат. Той искаше да отведе мис Адел още на следващото утро. Проклятие, в какви ли отношения се намираше всъщност с Адел? Да не би най-сетне да е... Гореща вълна обля Джеймс.

— Мис Адел — каза той с глас, издаващ вътрешната му възбуда, — значи вие... вие искате да ни напуснете?

— Да, мистър Лайвли — отвърна младото момиче и по устните му заигра дяволита усмивка. — Мистър Хос иска да ме заведе в новата си плантация при... при сестра си.

Ако в този миг земята се беше разтворила с тътен пред краката на Джеймс Лайвли, кръвта му пак нямаше да се смрази така бързо в жилите. Тя искаше да разгледа новата плантация на мистър Хос... да посети сестра му... бедни Джеймс, тогава изгледите ти за успех са твърде малки! Веднага след това кръвта му нахлу в главата и зачука в слепоочията и той скочи на крака, за да прикрие вътрешното си вълнение.

— Хей, Джеймс, къде ще ходиш? — попита баща му.

— Ще пренеса останалото еленово месо зад къщата — извика назад забързалият се Джеймс, — тук е окачено много ниско над земята и в крайна сметка кучетата биха могли да го докопат.

— Прав си — каза старецът, — щях да забравя. А преди две седмици тук щеше за малко да стане нещо много забавно, мистър Хос, трябва да ви разкажа тази история. — И мнимият мистър Хос, забелязал с извънредно самодоволна усмивка защо Джеймс беше станал и излязъл навън, заслуша привидно търпеливо интересната случка с някакъв убит елен и свързаните с нея обстоятелства. Но в действителност той слухтеше със свръхнапрегнато внимание да дочуе думите на мисис Дейтън и мисис Лайвли, намиращи се в момента в най-оживен разговор относно някакво семейство в щата Джорджия, с

което мисис Дейтън и Адел имали далечно родство и където последната била възпитана и отгледана като собствено дете.

— Можете твърдо да се упоавате на това, мисис Дейтън — уверяваше я старата жена, — завчера Лайвли получи писмо оттам, Боже мили, та ние живяхме там шестнадесет години и познаваме всяко дете. Казват, че старият Бенуик преживял жена си само с три денонощия, а според писмото завещанието е било отворено още в сряда. Всеки момент можете да получите известие.

— Тази сутрин пристигнаха две писма за моя мъж — каза мисис Дейтън, — но, изглежда, че са търговски писма, иначе той положително щеше да ми спомене нещо.

— Ха, съдилищата не бързат с такива случаи, добра ми мисис Дейтън — отвърна мисис Лайвли, — не са така чевръсти при изпращането на известия, особено ако става въпрос за изнасяне на пари извън страната.

— Коя от двете бихте предпочели? — обърна се сега внезапно старият Лайвли към своя слушател, и то така директно, че последният се стресна, но запази самообладание колкото да отговори наслука на въпроса му.

— Първата, непременно първата.

— Е, виждате ли, това ме радва — каза старият човек, — такова беше и моето мнение. Джеймс, казах му аз, трябва непременно да избереш първата и... взели ме дяволите, ако в крайна сметка той все пак не спечели.

— Великолепно — каза Хос разсеяно, без да има представа, какво означава това „първата“ и „последната“ и какво всъщност е можело да се спечели. Адел обаче, след като се видя така внезапно изоставена от двамата си съседи, седна насреща до мисис Кук, която току-що бе сложила изморените деца да спят. Със своя дружелюбен нрав и детинското си бърборене тя скоро до такава степен спечели сърцето ѝ, че мисис Кук я хвана приятелски за ръката и възкликна:

— Ах, мис Адел, как ми се иска да останете тук и от вас да излезе някоя пъргава и работлива фермерска жена. Ще видите колко ще ви хареса при нас. Тук е твърде красиво, особено през пролетта и лятото, когато хората в градовете почти загиват от жегата и прахоляк.

— И на мен много ми харесва живота във фермите — каза Адел и лека руменина обагри страните ѝ, — но ние, бедните момичета,

мисис Кук, сме принудени в крайна сметка да отидем винаги там, където ни отведе съдбата. Цяло щастие е, ако ни се разреши тогава да последваме гласа на сърцето си.

— Да, мис Адел, това е щастие — отвърна добрата жена, — вие дори не знаете колко лесно и с какво удоволствие човек се лишава от всичко по-маловажно, само и само да може да бъде заедно с онзи, когото е обикнал тъй сърдечно. Всичко ти се вижда толкоз по-лесно и някои работи, за които иначе изобщо не си мислила, че би могла да извършиш, стават сякаш от само себе си.

— С неудоволствие ли напуснахте старата си ферма? — попита Адел.

— Ние ли? Ами и да, и не — каза мисис Кук, — земята край Фурш ла фав беше прекрасна и след всичко случило се можеше да се очаква, че нямаше да бъдем повече безпокоени от онази престъпна паплач. Но тук живеят родителите ми и брат ми. А татко, майка и Джеймс са толкова мили и чудесни хора, та ние двамата си помислихме, че ще е по-добре да живеем близо до тях и да ги имаме за съседи. Може би след време Джеймс ще си избере някое момиче, което ще го обича, и тогава бихме основали тук чудесна малка колония. О, мис Адел, да можехте да се заселите наблизо!

— Хайде, деца, време е да спим — каза неочаквано старият Лайвли, който бе успял щастливо да завърши историята си и се беше изморил. Старият човек изобщо държеше на едно равномерно разпределение на времето и тъй като поради тесните помещения мъжката и женската част от гостите се налагаше да прекара нощта в различни сгради — дамите щяха да спят в къщата на Лайвли, а мъжете в жилището на семейство Кук, — то и той самият нямаше да може да заспи, преди другите да са си легнали. Ето защо мисис Дейтън, която познаваше тази му привычка, стана от стола си и с това даде знак и на всички останали.

Адел се канеше също да се присъедини към другите, когато погледът ѝ срещна погледа на Джеймс, който бързо и стеснително извърна очи, сякаш бе заловен в извършването на престъпление. Но Адел със смътното чувство, че е допуснала някаква грешка, се страхуваше, макар всъщност и сама да не знаеше защо, че го е засегнала по някакъв начин, и сега каза тихо:

— Мистър Лайвли... аз... може би ми се сърдите, защото мислите, че не ценя достатъчно поканата на вашите родители и още утре искам да си замина, нали? Но става въпрос за една моя мила приятелка, която не съм виждала от сватбата ѝ, и ако няма да бъда в тежест на мисис Лайвли, в най-скоро време ще дойда пак и ще поостана при вас по-дълго време. Тук ми харесва много... много повече, отколкото в Хелена.

— Много сте любезна, мис Адел — отвърна Джеймс, изпаднал в най-голямо смущение, — та как бих могъл да си позволя да ви се сърдя... ах... изобщо не знаете...

— Лека нощ, лейдис — каза Хос и без много да се церемони, пристъпи между двамата, — лека нощ, мис, наспете се добре, защото ни очаква изморителна езда — той хвана ръката на младото момиче, притисна я до устните си и излезе бързо от къщата, а Джеймс, който забеляза, че сега бе останал последен от мъжете и очевидно дамите очакваха да бъдат оставени сами, го последва също така чевръсто. По-скоро по стар навик той взе със себе си карабината и патронташа си, които бяха окачени над вратата.

Както казваше сам, той не обичаше да спи без оръжието му да е близо до него.

Но в дома на Кук над вратата бе поставена вече карабината на самия Кук и затова младият човек окачи патронташа си на облегалката на един стол, а карабината си подпря в ъгъла до своята постеля.

11.

КОТЪН И ДАН

За да можем да разберем по-добре събитията в тази следваща глава, нека се запознаем по-отблизо с околността, където бяха разположени фермите на семействата Лайвли и Кук.

Цялата долина на Мисисипи и особено западният бряг на тази огромна река представлява блатиста местност, където само нарядко се издигат малки хълмове. Тя преминава често в непроходими тресавища и езера. Тази долина се състои почти изцяло от много плодородна земя, но е разположена толкова ниско, че е изложена не само на наводненията на Мисисипи, но през зимата бива заливана и от останалите пресичащи я реки, които прииждат от дъждовете и водата им няма къде да се оттече. Едва горещите лъчи на августовското и септемврийското слънце успяват отново да я изсушат. По този начин хиляди квадратни мили земя се намират осем или девет месеца през годината под вода, а през останалата част от годината изпускат толкова силни изпарения, че заселникът може да се радва, ако се отърве само с една треска, която го разтърсва до мозъка на костите. Обаче земята, която тук се поддава на обработване (а през низините се простират отделни сухи места), е великолепна и дава изключително богата реколта. Само това плодородие може да накара фермера да живее в топлия нездравословен въздух на тези мочурища, дори и да се занимава повече с животновъдство. Разбира се, за тази цел той си избира възможно най-високо разположените места, за да бъдат защитени неговите ниви и дом поне от прииждащите води.

Затова и околностите на Хелена, иначе също така уединени, както и всички останали места из долината на Мисисипи, са заселени най-нагъсто и обработвани най-интензивно, понеже откъм северозапад дотук се простират почти единствените възвишения между Сент Луис, отдалечения на 1300 мили Мексикански залив и брега на Мисисипи.

В северното подножие на тези хълмове се намираше и фермата на Лайвли. Немного високата ограда бе заобиколена от гъсти

храсталаци с пъстри цветове, които от своя страна надвесваха клоните си над малко поточе, извиращо на около половин миля нагоре измежду хълмовете, което минаваше покрай северното им подножие и се вливаше в Мисисипи съвсем близо до Хелена.

Непосредствено до потока, на около двеста крачки от жилищните сгради, сред хаоса от растения се издигаше стара индианска надгробна могила. Лайвли беше запланувал да построи на това място малък блокхаус и донякъде да го превърне в нещо като градинска беседка. За тази цел бяха вече отстранени всички храсти и клони, препречващи гледката към жилищните сгради, а от околността бяха отсечени и извлечени отделни дървета, които щяха да послужат за изграждане на основите.

Луната сипеше сребристите си лъчи върху земята и заливаше с магическа светлина покритите с искряща роса листа, ала не смогваше да достигне до това място, заобиколено нагъсто от черничев дървета.

Но това кътче не бе чак толкова самотно и изоставено, както може би си мислеха бърборещите и смеещите се хора, които, радвайки се на хубавата вечер, се разхождаха сега все още насам-натам пред постройките, без да подозират, че някой ги наблюдава.

Две тъмни човешки фигури стояха в сянката на дърветата и от дълго време безмълвно се вслушваха в шумната суетня на нищо неподозиращите фермери. Ето че най-сетне едната от тях наруши мълчанието и се обърна тихо към другата:

— Чумата да ги тръшне с това тяхно дрънкане и бърборене — каза човекът с предпазливо приглушен глас, — не ти ли се струва, че тук сякаш се е спряла да нощува някаква френска или индианска сган? Слушай, Дан, туй място никак не ми харесва. Сигурно дяволът ни доведе днес тук, където са се събрали всички съседи, и то заедно с кучетата си. А надушат ли ни веднъж тези зверове, тогава отпиши я! Струва ми се, че се излагаме съвсем ненужно на голяма опасност.

— Не е чак толкоз лошо, колкото си мислиш — отвърна другият и по тъмното му лице пробягна злобна усмивка. — Съвсем наблизко минава поток, само с няколко скока сме в него и като се има предвид посоката, от която духа вятърът, обзалагам се на каквото искаш, че кучетата изобщо не са в състояние да ни надушат. Впрочем не се бой, че ще ме пипнат при моя хубав номер — не ми е за пръв път. Не, ще

удържа на думата си и ще ти донеса карабина, можеш да разчиташ на мен. Само да не усещах толкова ужасен глад.

— Глад, все глад и ядене, ядене и глад — изръмжа ядовито спътникът му, — предпочитам да гладувам, но да имам оръжие.

— Ядене и глад ли? — възкликна мулатът, защото той бе именно такъв, и хвърли поглед към другаря си. — А кога ядох за последен път, масса Котън, и какво беше то? Царевича, твърда царевича, която се наложи да крада от една таванска стаичка, за което още нося в бедрото си две сачми. Не ни ли гонят от две седмици като диви зверове? И не е ли твоя по-голямата част от вината? Отдавна да са ни забравили и да сме продължили необезпокоявано пътя си, но не, ти трябваше непременно да нападнеш оня човек посред пътя, а после на всичко отгоре се чудиш, че населението от три области е по петите ни и че заради нас целият щат е на крак. Освен това ти си бял и можеш много по-лесно да се отбиеш в някоя къща, без да събудиш подозрения. Но ако аз се появя нейде, първият им въпрос ще бъде за моя документ^[1], а вторият — къде е полицаят. Не, такъв живот ми е дошъл до гуша и ще се развеселя едва когато видя зад гърба си тези робски щати и почувствам под краката си канадска земя^[2].

— А преди да стане това, има да изминеш още доста мили — промърмори белият. — Дан, Дан, изобщо нямаш представа как настървено търсят избягали негри в Мисури и Илинойс. Страшно трудно е да се промъкне човек оттам.

— Да, да — отвърна мулатът замислено, — често съм си мислил за това. В края на краищата може би ще е по-добре да отидем на острова. Хиляди проклетия, кучетата водят по-добър живот от нас! Нима е толкоз чудно тогава, че хората стават по-лоши, отколкото са всъщност, и че човешкият живот няма по-голяма стойност от живота на някой ягуар или вълк!

— Не, не отивам на острова — измърмори Котън, — поне дотогава, докато мога да се надявам да се измъкна по друг начин. Вярно е, че там животът ни няма да бъде застрашен и бихме могли да си починем от мъките и несгодите, които изтърпяхме заедно с теб. Но клетвата, клетвата... а после ще бъдем обградени само от шпиони и доносници, които все дебнат да спипат някого и да спечелят голяма премия чрез неговите може би необмислени думи, казани без никаква зла умисъл. Не, това не е работа за мен. Освен това, който ще, нека има

доверие в подобни неща, но аз нямам. Утре или вдругиден всичко това ще свърши зле, а аз все съм събрал толкоз опит по света, та да знам, че щом се наложи някой да плаща сметката в подобни случаи, това са винаги онези хора, които най-малко са имали нещо общо с цялата работа и най-малко са видели и чули. Но ако междувременно нямаме друг изход, ако не успеем да се изплъзнем от преследвачите си с някоя лодка, е добре, тогава няма да имам вече нищо против. Сега обаче нека опитаме първо да тръгнем на изток, защото надали ще им се стори вероятно, че ще се опитаме да избягаме в тази посока. И тъй, донеси ми само някоя порядъчна карабина, защото за пътуването ни ще трябва да се сдобием с пари, а това не може да стане без оръжие. Щом те придружава бял, никой няма да те попита за документа от господаря ти — никой няма право да те пита и ще бъде цяло чудо, ако не успеем да изминем щастливо оставащите ни мизерни неколкостотин мили.

— Е, щом нищо друго не ни липсва — обади се Дан ухилено, — тогава се надявам тази нощ да премахна единствената ни пречка. Има ли изобщо някаква карабина в едно от двете крила на къщата, а залагам главата си, че там се намират поне три, то тя ще бъде тук още преди зазоряване и после — адио, Арканзас!

— Но не забравяй и патронташа — каза Котън, — иначе карабината ще е безполезно парче желязо.

— Смяташ ме за страшно глупав. Но ще се наложи да почакаме още няколко часа, защото онези обесници, изглежда, нямат никакво намерение да лягат да спят.

— Чудно ми е, че кучетата са толкова тихи — пошепна Котън след кратко мълчание, по време на което бе наблюдавал внимателно къщата и околността ѝ, — никой от песовете не се обажда, а сигурно са поне единадесет или дванадесет.

— Много лесно е за обясняване — закиска се хитрият мулат и посочи с ръка към сградата. — Ей там зад къщата виси еленово месо и двамата видяхме как един от мъжете го отнесе натам. Кучетата са добри, никое от тях няма да го докосне, но и никое от тях няма доверие на другите. Всичките са налягали под него и го пазят и аз мога да си заложа главата, че нито едно от тях няма да ме надуши, когато се промъквам към къщата.

— Ако не се лъжа — промърмори белият, — това е фермата, където би трябвало да живее Кук, а той не се шегува. Пипне ли те,

тогава именно главата ти ще е онази телесна част, с която ще трябва да си платиш сметката. У теб ли са оръжията ти?

— Задаваш ми странни въпроси — каза мулатът, като измъкна един дълъг нож и го завъртя така, че той проблесна слабо в тъмнината. — Невъоръжен, и то само сред бели? Не, наистина това би било не само дързост, а направо безумие. Който иска да ме хване жив, ще трябва да е много ербап, защото и пистолетът ми е зареден.

— Ами ако въпреки всичко кучетата се разлаят? — попита Котън сериозно.

— Тогава скачаш в потока както се уговорихме — прошепна мулатът, — ще се срещнем при трите кипариса.

— Ами ако там има вече хора?

— Хмм, не е много вероятно, но не е и изключено. Е, ами тогава ще трябва да се върнем пак в къщата, където влязохме вчера през нощта с взлом. Знаеш вече скривалището ни. Оттам можем лесно да се доберем и до Мисисипи. Хиляди проклетия, да не беше пролял тъй излишно кръвта на онзи човек, нямаше да ни гонят толкова далеч на юг и сега може би щяхме да бъдем вече в Канада.

— О, върви по дяволите с твоите морални проповеди — изръмжа Котън, — донеси ми карабината, а останалото остави на мен. Струва ми се, че онези се канят да си лягат.

— Ами време му е вече — каза мулатът, — но преди това трябва и да заспят.

Котън не се беше излъгал. Както винаги из тези мочурища нощният въздух бе страшно влажен и мъжете скоро се оттеглиха в дома на Кук, за да подредят постелите си колкото може по-удобно.

В малкото помещение се намираха само две легла. В едното легна старият Лайвли, а другото си поделиха Кук и Хос. Джеймс пък се изтегна в средата на стаята върху меча кожа заедно с най-голямото момче на Кук, хлапак на около осем-девет години. На малката масичка до дясната стена потрепваше пламъчето на лоена свещ, осветявайки помещението дотолкова, колкото да могат да се разпознаят три-четири грубо изработени стола и един шкаф, който се намираше между огнището и вратата. Иначе, с изключение на няколко полици, където бе сложено скромното бельо на американското домакинство, не се забелязваха други мебели. Дрехите на мисис Кук бяха окачени на куки над леглата.

Момчето на Кук си легна последно. Едва бе изгасило свещта и се бе настанило върху кожата, когато баща му, намествайки се на скърцащия креват, го попита дали е сложило мандалото на вратата.

— Не, тате — отвърна момчето, — нали кучетата са отвън.

— Както току-що чух, всички кучета са налягали зад къщата под еленовото месо — отвърна Кук.

— Сигурно е, че никой няма да ни открадне — подхвърли Хос през смях, — достатъчно сме на брой, а в къщата има няколко карабини.

— Работата не е за смях — каза старият Лайвли и се намести по-удобно, — миналата седмица по някои по-отдалечени от реката места са станали много кражби, а завчера, както ни разказа Джеймс, е бил нападат в къщата си някакъв човек твърде наблизко. Джеймс, нали ти ни разказа тази история?

— Вероятно са искали да откраднат някоя карабина от дома на Боулуей — отвърна Джеймс. — Но Боулуей се появил навреме и ги прогонил. После още същата нощ влезли с взлом в дома на Ислоу, ранили тежко стария в главата и са задигнали, каквото са могли да докопат в бързината — предимно дрехи и безполезни неща, но и един пистолет.

— Да, но както чух от Дрейпър, после Ислоу е забелязал, че му липсва и портфейлът — каза Кук, — а вътре имало ако не пари, то много ценни за него книжа.

— Къде се видяхте с Дрейпър? — попита Джеймс.

— В гората. Дойде, защото чул изстрела ми, и ми помогна да вдигнем елена на коня.

— И нямате ли никакви предположения, джентълмени, кои ли може да са тези негодници? — попита Хос.

— Вероятно Котън и мулатът, предишният помощник на Аткинс — каза Кук. — Казват, че Котън е убил и човека от Пойнсет Каунти, по петите му са били всички шерифи и полицаи, за да го заловят, ала напразно.

— А не се ли знае изобщо в каква посока е избягал? — продължи да пита Хос.

— Не, досега не се знае. Както изглежда, бегълците са искали да се отправят на север, тъй като от Фурш ла фав са се прехвърлили през Арканзас и са достигнали вече пътя, пресичащ блатото Сент Френсис

от Мемфис към Бейтсвил. Там обаче извършили убийството и веднага по петите им тръгнало цялото поселище от Лангуел, все опитни ловци, тъй че те били принудени пак да избягат обратно в блатата. Дали сега са променили плана си и искат може би да се прехвърлят през Мисисипи, или пък в случая става въпрос за други хора, никой не знае. Едно е сигурно, че се скитат из околността и ние вече сме се уговорили, намерим ли и най-малката следа от тях, да свикаме всички съседи и да организираме истинска хайка за залавянето на негодниците.

— Преди няколко дни на Хайнце също са му изчезнали немалко неща — обади се старият Лайвли, почти вече задрямал, — няколко обувки и... и старият Хайнце...

— И него ли са откраднали? — подхвърли Кук, смеейки се.

— Аха — промърмори старецът и веднага след това тежкото му дишане доказва неспособността му да продължи участието си в разговора.

Постепенно и на другите започна да им се доспива. Кук направи още няколко забележки, но вече с доста натежал език и очи, които се затваряха, а най-сетне и неговото хъркане издаде, че е заспал.

Така изминаха може би няколко часа. В малкото поселище цареше дълбока тишина. Мълчанието се нарушаваше само от монотонното квакане на жабите и от време на време от вика на някоя нощна птица, излязла да търси плячка. Луната, забулвана сегиз-тогиз от преминаващите облаци, изпращаше над поляната своята слаба призрачна светлина.

Ето че тихо и предпазливо някаква тъмна човешка фигура се запромъква през откритото място, отделящо жилищната сграда от съседния гъсталак. Стъпките на човека бяха недоловими, безшумно бе всяко негово движение и след като достигна вратата, която беше само притворена, той остана няколко минути плътно прилепен до страничния дирек, заслушан внимателно в тихото дишане, идващо от вътрешността на къщата. Едва след като острият му слух не долови нищо подозрително, той отвори портата със сигурно движение и се промъкна вътре.

---

[1] По онова време всеки цветнокож, тръгнал на път, е трябвало да притежава „паспорт“, издаден от господаря му, с името на господаря

и целта на пътуването на негъра. — Б.пр. [↑](#)

[\[2\]](#) Избягалите роби не са се чувствали в безопасност дори и в северните щати, а чак в Канада, тъй като тогавашното ѝ правителство отказвало тяхното депортиране. — Б.пр. [↑](#)

12. МУЛАТЪТ

Мулатът, защото това беше той, се спря предпазливо и внимателно се послуша, за да разбере дали всички действително спяха и да не би някой да дебне и да наблюдава среднощния неприятел. Дълго остана в това положение.

Непроницаема тъмнина цареше в малкото помещение, подслонило мъжете, изморени от жегата и напрежението на деня. Огънят в огнището бе догорял и само между гредите на покрива бледата сумрачна светлина на луната намираше някакъв достъп. Нищо не помръдваше — никакъв шум не се долавяше, освен равномерното дишане на спящите. На мулата му се струваше, че чува ударите на собственото си сърце толкова ясно, та се изплаши да не го издадат и здраво притисна върху гърдите си широката мазолеста длан, за да превъзмогне тази моментна слабост.

Най-сетне той, изглежда, се убеди, че тук все още не го застрашава никаква опасност. Сега той посегна тихо над вратата, където фермерите винаги оставят дългите си карабини върху две забити в стената колчета, и когато ръката му усети цевта на оръжието, по лицето му пробягна победоносна усмивка. Той го свали бързо и решително... Обаче трябваше да вземе и патронташа, а по обичая на ловците той висеше обикновено на колчето, на което бе опрян прикладът на карабината.

Но... „Проклятие!“ — изруга тихо той, когато напипа празното място. Патронташът не беше там и къде ли щеше да намери сега малката торбичка между мъжете, които сигурно спяха леко? Нямаше ли със сигурност да го издаде и най-незначителният шум и щеше ли да му бъде възможно да избяга, ако го откриеха и започнеха да го преследват? Но сега колебанията не можеха да му помогнат, понеже знаеше, че без карабина белият му спътник нямаше да успее да го преведе през робовладелческите щати към свободата. Стискайки здраво зъби, хванал с десницата си дръжката на ножа, той затърси

пипнешком път покрай лявата стена, като се надяваше да намери така желания патронташ, окачен на облегалото на някой стол, или, ако не там, то непременно край огнището.

Сега той се озова вече до шкафа, в който се намираха протичките кухненски съдове на семейството, а долу стърчеше ключът — кракът му се докосна до него. Положително тук трябваше да се съхраняват и хранителните продукти, а в този миг той бе измъчван толкова силно от непоносим глад, че забрави всичко друго, дори и опасността, на която се излагаше, и отвори малката врата на шкафа колкото можеше по-безшумно.

Там напипа голяма паница, в която, както скоро се убеди, имаше мляко. Допря я жадно до пресъхналите си устни и започна да пие на големи глътки. Едва можа да се реши да свали паницата от устата си. После продължи пътя си пипнешком, за да намери евентуално нещо, което щеше да може да вземе със себе си. Наистина успя да открие само няколко парчета царевичник, но ги тикна бързо под ризата си, стегната с колан, след което отново надигна съда до устните си.

— Остави ми малко и на мен! — каза внезапно някакъв глас съвсем близо до него и сковаващият страх за малко не го накара да изпусне на земята тежката паница. Крайниците му се разтрепериха — той остана безмълвен като едва смееше да диша.

— Мистър Кук! — каза отново същият глас. — Мистър Кук!

— Какво има? — попита онзи полусънен от леглото си. — Изгони го навън... прескочил е оградата.

— Кой? — попита Хос учудено.

— Жребецът — промърмори Кук.

— Глупости, тоя и насън пак дрънка за коне и огради... стори ми се, че си станал и пиеш нещо.

— Да, да... какво има? — извика сега Кук, който, разсънвайки се, се изправи в леглото.

— Страшно ожаднях — каза Хос — и ми се стори, че те чувам да пиеш. Къде се намира водата?

— Отвън до вратата, върху малката дъска, веднага вляво — отвърна му сега напълно разсънелият се Кук, — кратунката за вода виси отгоре на един пирон. Но не предпочиташ ли мляко? В шкафа има пълна паница и без това ще се вкисне до сутринта.

Бързо и тихо мулатът остави супника и измъкна ножа от пояса си. Разкриването му изглеждаше неизбежно, защото едва ли можеше да направи й крачка в тъмнината, без да се издаде. Изобщо не знаеше върху какво или върху кого щеше да стъпи.

— Не, благодаря — отвърна Хос, — предпочитам вода, но тук е такава тъмнина, че човек може да си счупи главата.

— Пораздухай въглените в огнището — подвижна му Кук, — надясно в ъгъла има малко борови подпалки.

Мулатът стисна ножа си по-здраво и сега се надяваше само, щом се разгори огънят, да използва първите мигове на изненадата на мъжете, за да се измъкне щастливо навън. Но преди това не биваше в никой случай да рискува да напуска мястото си, защото в тази тъмнина едва ли можеше да каже точно в каква посока бе вратата и освен това само там, където се намираше в момента, му оставаше надежда да не бъде открит. Ето че Хос задуха в горещата пепел с всичка сила, но не успя да предизвика появата на никакво пламъче, а само няколко пъти си напълни очите с пепел. Най-сетне той скочи на крака и извика ядосано:

— По дяволите този огън! Тук няма вече никаква следа от жарава.

— Но не можеш да се объркаш и изобщо не е необходимо да излизаш навън — обясни му Кук, — щом стигнеш до прага, кофата с водата се намира веднага отляво.

— Колко е часът? — попита Джеймс, който също се беше събудил.

— Не може да е станало кой знае колко късно! — отвърна Хос. — Но, мътните го взели, сега пък си посиних крака в затвора на някаква карабина и... какво е това? Та вратата е отворена, вероятно някой от проклетите песове се е намъкнал вътре. Но кой ли си е оставил карабината тук на земята!

— Не може да е моята карабина! — извика Кук. — Вчера вечерта сам я сложих горе на мястото й.

— Тогава самичка е слязла долу — измърмори Хос, — тъй като е подпряна тук, а доказателството за това се вижда на пиццала ми.

— Тогава я е пипало това проклето момче, хей, Бил!

— О, остави го, за бога, да спи. Би било жалко да му прекъсваме хубавото хъркане. Господ да ни е на помощ, свири като по ноти!

При тези думи Хос отново постави пушката на мястото ѝ върху колчетата, после застана на прага, намери кофата и започна да пие от студената вода с неколkokратни възклицания на явно задоволство.

— Ах! — каза той, докато търсеше с дългата дръжка на кратунката пирона, на който бе висяла. — Добре ми дой де... когато си много жаден, няма нищо по-прекрасно от глътка вода.

— Особено когато в нея има уиски — намеси се Кук, който също се приближи до кофата, за да утоли жаждата си. — Ами къде са кучетата? Хей, Дайк... хей, Нед, Боус, Уоч, ехей! Къде сте се сврели, негодници такива!

Животните, които дотогава бяха лежали зад къщата, се появиха, скимтейки, замахаха с опашки пред вратата и започнаха да подскачат към господаря си.

— Я се махайте, долу! — извика Кук. — Какво сте налягали всички зад къщата под еленовото месо? Един е достатъчен. Уоч, ще излезеш ли? Боус, дяволите да ги вземат тези кучета, ще се махнеш ли, негоднико!

— Ама какво им стана? — попита Джеймс.

— Ах, тези обесници се мъчат с всички сили да влязат вътре — ядоса се Кук — и душат, сякаш са застанали под дърво, на което има дива котка. Дяволите да ги вземат!

Само с големи усилия му се удаде да затвори вратата, защото двете най-едри кучета, изглежда, бяха решили да влязат насила в къщата. В крайна сметка Кук успя да сложи дървеното мандало, опипом си намери пътя до постелята, водейки за ръката Хос, и си легна, като продължи обаче да ругае „зверове“, както ги наричаше той, останали да лежат отвън пред вратата и да скимтят.

Най-сетне Хос заспа отново, но Кук все още се търкаляше в леглото, защото с всяка изминала минута кучетата ставаха все по-неспокойни и по едно време започнаха да драскат по вратата и по стената на къщата, където бе шкафът. Едно от тях дори започна да вие по страхотен начин.

— Не! — изкрещя накрая Кук и отново скочи. — Така човек ще полудее. Ако сега тези негодници не млъкнат веднага, дяволите ще ги вземат! Но те наистина трябва да надушват нещо, иначе изобщо не биха могли да се държат тъй странно като пощръктели.

— Надушват ли? — промърмори Хос, отново разбуден от шума. — Ами че какво ли ще надушват тук? Когато бях застанал на прага и държах в ръката си карабината, тези глупави животни вероятно са си помислили, че ще ходим на лов за миешци мечки. Сега само това ми липсваше.

В това време, препъвайки се, Кук се отправи към вратата, рязко я отвори и като посрещна радостно залаялите го кучета с градушка от ругатни, хвърли по тях няколко, попаднали му подръка по-тежки предмета.

— На! — извика той. — На ти негоднико... и на тебе... звяр такъв, на ти... на... и на тебе. А сега се размърдайте, дяволи такива, и само да сте посмели да гъкнете! Махайте се при месото, където ви е мястото!

Най-сетне кучетата се подчиниха, макар и с голяма неохота, и Кук затвори вратата за втори път.

— Ама че е тъмница тук — каза той, като се обърна, за да се върне опипом до леглото си, — можеш да си извадиш очите. Къде ли се намирам всъщност сега? Мътните го взели, това тук е шкафът... тогава трябва да вървя надясно.

— Тук съм — каза Хос, който лежеше на едно легло с него.

— Ей сегичка идвам! — отвърна Кук, застанал в този миг на не повече от педя пред ножа на мулата, който се бе притиснал колкото може повече до стената. Една-единствена крачка, едно-единствено протягане на ръката и Кук неизбежно щеше да се докосне до него. Не беше трудно да се предвиди, че принуденият да прибегне към крайни средства мулат нямаше да се поколебае да обезвреди фермера, който в този миг му препречваше пътя за бягство. Но непосредствено пред тъмната човешка фигура Кук се извърна, прескочи през Бил и Джеймс и пипнешком се добра до леглото си, на което се хвърли изморен и скоро след това заспа.

Дълбока тишина се възцари отново в помещението, чуваше се само равномерно дишане на спящите хора. Тогава мулатът надигна лицата още веднъж, изпи и остатъка от млякото и се запромъква обратно към вратата, колкото бе възможно по-тихо. Но ето че кракът му се удари в някакъв стол, преместен на пътя му от Кук, и спокойното дишане на двамата от спящите престана да се чува. Той разбра, че се бяха разбудили или поне сънят им бе смутен. Замръзна неподвижно на

мястото си, но скоро забеляза, че сигурно само второто предположение е било вярно, тъй като след кратко време те отново се включиха в общия хъркащ и пухтящ хор.

След като Дан се опита да премести предпазливо стола настрана, пръстите му докоснаха някакъв кожен ремък върху облегалото на стола. Той заопипва бързо надолу по него и откри така желания патронташ. Веднага го окачи на врата си и тъкмо когато се намери да продължи пътя си, напипа на седалката на стола още един патронташ. Кой ли от тях принадлежеше на карабината над вратата? За миг той се спря в нерешителност, но за да бъде по-сигурен, взе и двата, приближи се безшумно до портата, напипа карабината, поставена пак горе от Хос, свали я тихо и вдигна мандалото, за да отвори вратата.

Дали кучетата стояха все още на стража? В такъв случай той щеше да бъде загубен. Сърцето му заблъска лудо, когато поотвори леко вратата. Щастлива случайност — не се виждаше нито едно от кучетата. Заповедта на господаря им ги беше отпратила всичките зад къщата и ако сега Дан успееше да спечели само петдесетина крачки преднина, щеше да бъде спасен.

— Ти ли си, мистър Хос? — попита Джеймс, който бе разбуден в този миг от студения въздух, появил над него. — Кой стои на прага?

Не последва никакъв отговор, не се чу никакъв звук и Джеймс помисли, че е сънувал. А крадецът бе застанал навън пред прага, студеният нощен въздух охладил пламналите му страни и той се запромъква предпазливо в тъмнината към близкия гъсталак. Вече бе достигнал ниската дървена ограда и треперещ се прехвърляше през нея, когато левият му крак закачи дръжката на една мотика и тя падна на земята.

Ето че сега залая Боус, последва го Уоч и след миг кучетата изтичаха иззад къщата. Но мулатът побягна към гората с големи мощни скокове, държейки карабината високо над главата си. Той достигна гъсталака тъкмо когато хайката кучета надуши дирята му и се разлая. Тъй като не можеше да види спътника си, извика:

— Във водата, във водата! — После, без да губи нито секунда, той самият скочи в малкия поток и колкото може по-бързо започна да газии във водата надолу по течението.

Само няколко секунди по-късно, като лаеха и джафкаха, на това място се появиха кучетата с наведени към земята муцуни, и без да се

двоумят повече, прецапаха потока и затърсиха на отвъдния му бряг. Ето че едно младо ловджийско куче залая стръвно, натъкнало се вероятно на дирята от някой заек или миешко мече, и въпреки че отначало Боус и Уоч не изглеждаха склонни да повярват на вдигнатия от него шум, все пак се оставиха да бъдат подмамани от лудешкото бесуване на хайката и с големи скокове се втурнаха подир останалите, за да не пропуснат лова и както винаги — да бъдат първи в преследването.

— Ха-ха-ха — засмя се тихичко мулатът, докато се вслушваше внимателно във все по-отдалечаващия се шум, — как ще се измъчат сега песовете да намерят нещо, което изобщо не съществува. Но времето минава... ей, Котън, къде си?

— Тук! — прошепна белият и се промъкна през потока тихо към него. — Мътните го взели, можеше да свърши и зле! И сигурно не си взел карабината, а?

— Така ли мислиш? Ето я, вземи я бързо... ето ти и патронташите, един от двата все ще е с куршумите за тази карабина. Но сега да се махаме! Ако вятърът бе благоприятен, докато кучетата лежаха край къщата, сега, след като се завърнат, ще стане толкоз по-неблагоприятен за нас.

— Трябва да навлезем между хълмовете. Там най-лесно ще се отървем от всяко преследване — каза Котън.

— Да, но не бива да излизаме от потока през първия половин час, а после трябва здравата да си плюем на петите. Кук е дяволски добър следотърсач, а сигурно и останалите не му отстъпват.

— И така, да тръгваме! — прошепна Котън, докато опитваше с шомпола дали оръжието е заредено. — Тук с всяка изминала секунда става все по-несигурно, а откакто почувствах в ръката си пушката, страшно ми олекна на сърцето.

Двамата мъже закрачиха бързо напред из плиткия поток, който разделяше няколко хълма един от друг, и излязоха от него едва тогава, когато изви твърде силно на запад, а те се отправиха към реката Арканзас. На това място десният бряг преминаваше в една, макар и камениста равнина, докато левият бряг, стръмен и скалист, се издигаше нагоре чак до хребета на хълма.

Котън и Дан искаха да отидат до Хелена, където се надяваха да успеят да се скрият за известно време. Но заплашеше ли ги и там

опасност, е, тогава лесно щяха да откраднат някоя лодка, за да избягат отвъд реката.

— Ах, как ми се иска тези проклети кучета да бяха отишли по дяволите! — извика Джеймс, скачайки от леглото. — През цялата нощ вдигаха такъв неистов шум, че човек изобщо не може да мигне.

— Хей, какво има? — попита сега и Кук, като се мъчеше да се отърси от съня. — С кого говореше, Джеймс... кой беше на прага?

— Ама какво им стана на кучетата? — обади се също и полусънненият Хос.

— С кого говорих ли? — отвърна Джеймс, търкайки очи. — Ами откъде, по дяволите, да знам? Вратата се отвори, мога да се закълна в това, и си помислих, че е някой от вас. Но бях толкова сънен, та помислих, че съм се излъгал. Веднага след това започна тази олелия с кучетата, които сега...

— За бога, вратата е отворена, а карабината ми я няма! — извика в този миг озовалият се междувременно на прага Кук, където, едва забелязал, че мандалото е вдигнато, почти инстинктивно потърси с ръка оръжието си.

— Та нима вратата може да се отваря отвън? — попита сега Хос.

— Опазил бог! — възкликна Кук, удряйки гневно земята с крак. — Над всички пролуки са заковани грижливо дъски. Сигурно Някой от вас е вдигнал мандалото.

— Но никой от нас не е помръдвал от мястото си! — каза Джеймс.

— Тогава някой друг е бил вътре! — изкрещя Кук. — Чумата да го тръшне! Сега разбирам защо кучетата бяха извън себе си и защо искаха да влязат вътре на всяка цена, а аз, глупакът му с глупак, помогнах на онзи подлец да се измъкне.

— Нямате ли нейде в къщата огниво? — попита Хос. — В такава тъмница човек би могъл да се пребие.

— Почакай... пусни ме да мина — каза Джеймс, — веднага ще разпаля огъня. Тук аз знам кое къде е, ти няма да намериш нищо.

В това време Кук затърси пипнешком в тъмнината патронташите.

— Небеса и пъкъл! — изръмжа той под носа си. — Да не би онзи безбожен мерзавец да е... Бил... Бил! Ама, че сън има това момче! Бил, къде окачи патронташа?

Щом чу името си, Бил се стресна от съня си, ала известно време не можа да схване какво искаха от него.

Но Джеймс, зает старателно с разпалването на жарта в огнището, каза:

— Единият виси на стола вляво от вратата, а другият... проклета пепел, ама че щипе в очите... а другият трябва да е на стола, той е моят.

— На кой стол? — попита Кук.

— На онзи, дето е близо до вратата, край шкафа.

— Тогава са изчезнали! — изскърца със зъби Кук, захвърляйки стола встрани, така че той падна върху все още полусъннения Бил и го накара да се изправи на крака по-бързо, отколкото иначе можеше да се очаква.

— И двата ли? — възкликна Джеймс изплашено и освети навсякъде из стаята с току-що запалена борина. — И моят ли? Бога ми... сам го оставих ей на онзи стол. И карабината я няма, а вратата е отворена. Значи няма защо да се съмняваме повече в станалото. Някой крадлив кучи син е бил в стаята и сега тайничко ни се присмива.

Мъжете се облякоха с трескава бързина, а Бил раздуха още по-силно пламъците в огнището и запали също така отново и свещта, та да могат да огледат поне малкото помещение. Когато Кук забеляза изпразнения от млякото съд, яростта му надмина всякаква граница. Но какво можеха да сторят? Според положението на звездите бе минало едва един часът, а да започват преследване в такава тъмна нощ без кучетата, би било равносилно на лудост. Но пък, ако не тръгнеха по петите на бегълците до зазоряване, те щяха да спечелят такава преднина, че една гонитба положително нямаше да има никакви надежди за успех.

— Как пък точно сега кучетата ни се виждат, ни се чуват! — каза Джеймс ядосано и се послуша навън в нощта. — Може би накрая най-умното ще е да оседлая коня си и да навляза в гората. Не е изключено животните да са попаднали на вярната следа, да са принудили негодника да се покатери на някое дърво и сега да лежат под него и да вият.

— Глупости! — отвърна старият Лайвли, който междувременно също се беше вече облякъл. — Ако онзи обесник е изскочил през вратата, когато си му извикал, тогава да е имал най-много двеста

крачки преднина, преди кучетата да са се втурнали по петите му, а после не му е останало вече време да избяга. Малко по-късно е трябвало да го застигнат, ако наистина са последвали вярната диря. Не, те са хукнали напосоки и кой знае кога ще се върнат.

— Ами какво ще стане, ако надуем рога, тате? — каза Бил. — Може би кучетата не са отишли толкова надалеч и все още могат да го чуят.

— Едва ли ще ни помогне, но нека опитаме. Дяволите да го вземат, ама че щеше да ми е кеф, ако кучетата бяха спипали негодника на местопрестъплението!

— Е, все още не е късно да го спипат! — промърмори Джеймс. — В цевта си имам поне един куршум и се надявам да перна с него онзи подлец. Но къде, по дяволите, ми е едната обувка? Нали и двете ги оставих тук една до друга!

— И аз не мога да си намеря ботушите — каза Хос, — е, само това ни липсваше, онзи нехранимайко да ни е взел и обувките.

— Сигурно са навън — измърмори Кук ядовито и излезе пред вратата, — струва ми се, че хвърлях разни предмети, подобни на обувки и ботуши, по проклетите песове, когато нямаха никакво намерение да прекратят воя си.

— Хубава работа — обади се Хос, докато търсеше навън в тъмнината изчезналите си ботуши, стъпвайки бос по треските и разхвърляните наоколо дърва, — чудесно се върви така бос по острите клечки. Боже мили... струва ми се, че си подбих пръстите на краката.

В този момент Джеймс му се притече на помощ с горяща борина и скоро те намериха пръснатите наоколо обувки. В това време Кук наду рога и неговият звук се разнесе силно и пронизително в тихата нощ. Но дълго време усилията на фермера оставаха напразни и той вече сърдито се канеше да захвърли инструмента, когато тихо скимтене възвести приближаването поне на едно от кучетата. Веднага след това се появи Боус, притиснал здраво между задните крака дългата си пухкава опашка и почти докосвайки земята с корем, той се повлече смирено към господаря си, сякаш искаше да му покаже по всякакъв възможен начин колко дълбоко съкрушен се чувства заради съвсем непристойното си за едно порядъчно куче поведение и колко много съжaliaва за сторената грешка.

Но Кук бе твърде зарадван от завръщането на вярното животно, за да го отрупва дълго с упреци. Той само го посрещна вместо поздрав с няколко цветисти ругатни, които Боус прие безмълвно, а после започна да го милва по главата с нескрита радост.

— Само така, стари приятелю, остави ги другите обесници да вървят където искат, ние двамата все ще открием дирята на негодника. Само веднъж да се зазори, би трябвало да е влязъл в съюз с дявола, за да не остави някаква следа, тъй като не ще да е могъл да се понесе из въздуха.

— Но къде да търсим? — попита Джеймс. — Изобщо не разбирам как са могли кучетата да изгубят дирите му, след като са били тъй близо по петите му.

— Мисля, че е избягал през потока — обади се старецът. — Вятърът духа от тук на там и те не са успели да го надушат, а ако е нагазил и във водата, тогава няма нищо чудно, че е заблудил кучетата.

— В такъв случай сигурно е тръгнал надолу по течението му, към Мисисипи — каза Джеймс, — може би е оставил вързано някое кану там, където потокът е плавателен поне за такива лодки, и докато тичаме из планините по стари следи, той отдавна ще е изчезнал надолу по реката или пък отсреща в другия щат.

— Но снощи там нямаше никакво кану — възрази синът на Кук, — сигурен съм. Още преди смрачаване бяхме долу заедно с Хенри Търнър, за да уловим няколко риби, и се завирахме под всеки храст.

— Не видяхте ли никакви следи? — попита баща му.

— Никакви. Търсихме много внимателно дири от видри и сигурно щяхме да забележим в меката земя отпечатъците на хора.

— Тогава е отишъл към хълмовете — възкликна Кук. Впрочем, ако тук е замесен проклетият избягал мулат, в което едва ли мога повече да се съмнявам, то бог да се смили над конете ни. В такъв случай не бива да губим нито секунда.

— Но в такава тъмна доба едно преследване няма да ви донесе кой знае каква полза — взе думата Хос, който бе стоял дотогава замислен край огнището. — Няма ли да е по-добре, ако изчакате настъпването на деня и след това отидете до най-близкия съдия, за да направите оплакване?

— Та как ли ще ни помогне той? — попита презрително старият Лайвли. — Ако рече да върши нещо, ще трябва пак да ни вика. Не,

трябва да започнем преследването, и то веднага, нека Бил доведе конете! За щастие те се намират отвъд потока сред тръстиката, накъдето не е възможно да се е отправил мулатът, защото иначе кучетата щяха да го спипат.

— Тъй е, Лайвли има право — извика Кук, — докато е все още тъмно, бихме могли да водим конете за юздите и да търсим предпазливо по бреговете на потока. А щом Боус разбере веднъж какво се иска от него, после останалото е лесно.

— Но само с едно куче работата ще бъде малко трудна — обади се Джеймс. — Боус може да търси само по единия бряг, а възможно е беглецът да е излязъл от потока на другия му бряг. Ако, разбира се, изобщо е вървял в потока — това ще трябва тепърва да се докаже.

— Сигурно е вървял в него — каза Кук, — иначе кучетата щяха да го надушат. Но както и да е, човек наистина трябва да има късмет при една такава нощна хайка. А останем ли си спокойно у дома, още по-малко можем да очакваме, че ще свършим нещо, тъй като той няма да се върне насам. И така, тръгваме, Бил, доведи ни конете, седлата са ей там, в ъгъла. Идвате ли с нас, мистър Хос?

— Ха, разбира се — отвърна той, — дори и да не съм такава хрътка като един опитен американски пионер, все пак се надявам да свърша добра работа. Впрочем искам още веднъж да ви обърна внимание, че може би ще е по-добре да се направи най-напред оплакване до съдилищата за тази работа. След това можем винаги да...

— За бога, не искаме да създаваме работа на съдилищата — каза Джеймс раздразнено, — сега наистина нямаме никакво време да мислим за тях. На всичко отгоре крадецът е въоръжен, добре въоръжен, понеже карабината на Кук стреля точно, и сме длъжни дори и само заради съседите си да останем поне толкова близо по петите му (ако не успеем да го настигнем), че той да не може да извърши и други пакости.

— Да, наистина, добре е въоръжен — изскърца със зъби Кук, докато запасваше широкия си кожен пояс с ловджийския нож. — Но нека бог се смили над него, ако ми падне в ръцете. Ще му забия тази стомана между ребрата.

Той изскочи сега навън, за да помогне на сина си да доведе конете, които никак не изглеждаха съгласни на подобна нощна езда. И кучетата се върнаха едно по едно, но се бяха държали твърде зле, за да

може да им се окаже някакво голямо доверие. Ето защо с думи и камшик им бе заповядано да останат при къщата, понеже ловците се опасяваха, и то не без основание, че многото носове щяха да донесат само объркване и несполука. Сега Боус остана единствената надежда на своя господар, но и тя бе твърде слаба, като се имаше предвид колко несигурно е подобно преследване. Та кучето дори не знаеше какъв дивеч трябва да гони.

Старият Лайвли отиде до другата постройка, за да донесе карабината си и да въоръжи с нея Кук, а той самият взе една лека пушка, намираща се също над огнището, която бе използвана заради малкия си калибър само при лов на катерички. Хос получи една стара сачмалийка, също тъй собственост на Кук, която той бе купил веднъж от някакъв немец, дребен търговец, и така въоръжени, мъжете започнаха преследването на крадеца.

Единственото, което им обещавахе известни изгледи за успех, беше да пуснат умното куче по дирята още от самата къща, а то, изглежда, схвана твърде добре какво трябваше да прави. Но при потока изчезваха всякакви следи и те затърсиха трескаво нагоре и надолу по бреговете му, докато утрото разпротря над низината сивата си здрачевина. Но нямаха никакъв успех.

Въпреки уверенията на Бил те претърсиха още веднъж потока, без обаче да открият ни най-малка следа от лодка, и нямаше как да не си признаят: единствената възможност да догонят беглеца беше да вървят нагоре по потока.

— Не ни остава нищо друго — каза най-сетне Кук намръщено, — освен още веднъж да се изкачим на хълмовете. Става светло и кой знае дали мерзавецът не е оставил в тъмнината нейде следите си така, че да успеем да ги забележим на дневна светлина. Ти, Бил, ще отведеш конете до дерето между втория и третия хълм, тръгни пред нас и ни чакай там, където отсякохме завчера крушата. Ако ни потриват преди това, което ми се иска от все сърце, ще надуя рога. Но ако дотогава не открием следата, не ни остава нищо друго, освен да тръгнем в различни посоки, за да съобщим на съседите си за случилото се, та след това съвместно да организираме хайка. Мерзавецът трябва и ще бъде заловен, защото, да се намъкнеш в жилището на някой ловец и да откраднеш оръжията му, това е такова престъпление, което заслужава назидателно наказание дори само заради нечуваното си нахалство.

Колкото по-голямо старание влагаха фермерите в преследването, толкова по-неловко, изглежда, се чувстваше Хос и сигурно щеше да остане в къщата, тъй като и облеклото му не беше пригодно за тази цел, ако не го подтикваше страхът, че е възможно онзи беглец да е от хората на острова. Ако го заловяха, можеше и да признае нещо, което да има неприятни последици за тях. Но ако той самият присъстваше, тогава, все щеше да съумее да попречи на едно самопризнание или пък да предотврати последиците му, а може би дори и да помогне на крадеца да избяга, без значение кой бе той.

13. ПРЕСЛЕДВАНЕТО

Мъжете вървяха предпазливо нагоре по бреговете на потока: старият Лайвли и Кук с Боус — по западния, или левия бряг, погледнато от извора на потока, а Джеймс и Хос — по източния, близък до възвишения бряг. Впрочем, изглежда, Боус се беше отказал от всякаква мисъл за лов. Непрекъснато подканян да търси следи и дири там, където нямаше и помен от живо същество (с изключение на следи от дребен дивеч, презиран от него дълбоко), на всичко отгоре и в местност, където никога не се навърташе по-едър дивеч, той изгуби всякакъв интерес към цялата работа, провеси опашка и се помъкна подир хората.

— Не бива да разчитаме повече на кучето — каза най-сетне Хос на Джеймс, когато двамата изкатериха няколко канари и погледнаха към другите двама и Боус от една малко поиздадена напред скала, — изглежда тъй, като че ли се кани да заспи.

— Нека открием и най-малката подозрителна следа и той пак ще се въодушеви. И с нас хората е също така. При безрезултатен лов се чувстваме уморени и отпаднали, но само да прошумоли нещо в шумата или да открием и най-малката следа от близостта на тъй желаната плячка и в същия миг забравяме всякакво чувство на отпадналост. На мен самия ми се е случвало подобно нещо вече хиляди пъти.

— Но аз наистина не разбирам къде ли ще намерим нещо подозрително — промърмори Хос. — Оттук може да мине и цяла армия, без да е възможно да се различи някоя следа по пръснатите наоколо камъни и скали.

— Тъй ли мислите? — попита Джеймс и по устните му заигра усмивка. — Да, да, обикновено господата от града са толкова неловки в гората, колкото...

— ... господата от гората в града — довърши Хос подигравателно, като отправи към него скришом язвителен поглед.

Джеймс, изглежда, почувства, че той има право, защото почервения като рак, но прехвърли карабината, на чийто приклад бе поставил лявата си длан, на другото си рамо и посочи към земята пред себе си.

— Какво е това според вас?

— Това ли? — попита Хос и се наведе внимателно над посоченото място. — Това? Ами нищо друго, освен малко шума и твърде много камъни с няколко мизерни тревички между тях.

— И все пак преди не повече от четвърт час между същите тези камъни е стъпвал елен — отвърна Джеймс.

— Но по какво познавате? Не мога да различа абсолютно нищо, което би потвърдило подобно предположение.

— Наистина ли не можете? — попита ловецът. — Тогава ще се постарая да ви докажа, че не сме предприели това преследване, без да сме в състояние да го проведем както трябва. Виждате ли как един от по-малките камъни е поизместен? Съвсем мъничко наистина, но тясната ивица от по-влажната основа се различава ясно. А там точно в сивия мъх се е провлачило копитото и ето тук, долу, на всичкото отгоре си личи и отпечатъкът от върха му. Но... какво е това? Бога ми...

— Е? — попита Хос учудено. — Та какво виждате толкова особено по каменната плоча? Ако онзи обесник не е имал под краката си длета, на това място не е било възможно да остави някаква следа.

— Открихте ли нещо, Джеймс? — извика Кук от отсрещната страна.

— Ела насам и сам виж — отвърна му Джеймс, — тук има нещо, което непременно заслужава внимание.

Малко по-късно Кук и Лайвли бяха до него и се заоглеждаха наоколо напрегнато и изпитателно.

— Кога валя за последен път? — попита Джеймс.

— Завчера вечерта — каза старецът.

— И мислиш ли, че тази вода е могла да се задържи тук, на камъка, още от по-предишната нощ? — продължи Джеймс, посочвайки към каменната плоча близо до себе си. — Не е ли трябвало вятърът отдавна да я изсуши?

— Може вятърът да е изсушил голяма част от водата — възрази Хос, — а това, което виждаме, да са само остатъците.

— Не, невъзможно е! — отсече старият Лайвли. — Тъкмо този камък е малко наклонен и дъждът би трябвало да се оттече, а водата да

се събере ей тук, долу, но това място е сухо. Бога ми, попаднахме на вярната дияря!

— Да, наистина! — извика Кук зарадвано. — Сигурно това е мястото, където беглецът е излязъл от потока, и водата, стекла се от краката му, не е успяла все още да изсъхне.

— И на мен първо това ми мина през ума — потвърди Джеймс, — а сега, Кук, нека видим дали Боус струва лула тютюн. Цяла нощ търчахме насам-натам и той трябва да знае, че търсим нещо. Заведи го до следата и да видим какво ще ни каже.

— Боус — извика Кук кучето. — Боус, ела, приятелю, какво мислиш за тази дияря? Търси, кучето ми, търси и се стегни, момчето ми.

Боус се подчини на нареждането, но, изглежда, нямаше кой знае какво желание да полага повече усилия. Твърде често се бяха допитвали до мнението му през тази нощ, за да може да вижда в това все още нещо особено почетно или необичайно. Бавно и трмаво той се изкачи на скалата, без да си прави труда да сведе муцуната си към земята.

— Я го виж ти това лениво добиче! — възкликна с негодувание Джеймс. — Учудва ме само, че този пес все още си повдига краката. На негово място аз бих си легнал по-добре веднага и... ха... сега надуши нещо.

И наистина Боус спря внезапно, наостри уши, огледа се бързо наляво и надясно и ето че като помириса още веднъж скалата, на която беше стъпил, козината му настръхна. Той изръмжа тихо и погледна към господаря си, помахвайки опашка.

— Сигурно е бил някой вълк — каза Джеймс недоволено.

— Вълк или негър! — възкликна Кук. — И в двата случая реагира по един и същ начин.

— Негър ли? Тогава наистина е мулатът, избягал от Фурш ла фав, и сега вече няма да ни се изплъзне. Дяволите да го вземат, време е да сложим край на безчинствата му. Какво иска да каже кучето?

Боус поглеждаше въпросително с умните си очи нагоре към своя господар и щом той го помилва галовно по широкия врат и го подкани да последва диярята, кучето замаха опашка с все сила, за да даде израз преди всичко на безусловната си готовност да се подчини на заповедта. Но след това показва зъбите си, ръмжейки, обиколи няколко

пъти с величествени крачки около скалата и започна да се изкачва бавно към стръмния планински хребет, свело муцуната си ниско над земята.

Ловният вик на Кук накара сина му да дойде при тях с конете и в същото време въодушеви Боус. Мъжете наскочаха на седлата и потеглиха подир кучето, което само в началото спираше от време на време, за да позволи на ловците да го настигнат, но щом видя, че са вече на конете, направи няколко странни скока във въздуха с радостен, не особено силен лай и после затича напред бързо и без никакво колебание.

Конниците го следваха отблизо, тъй като гората не беше много гъста на това място, и Боус, закатерил се отначало по планината в права линия, се отби сега по една пътека, която идваше от вътрешността на страната и се спускаше към Мисисипи, водейки от северозапад на югоизток. Хос се възпротиви на това, като твърдеше, че кучето сигурно се е заблудило и че беглецът положително е офейкал по-скоро навътре в гората, отколкото по посока на твърде нагъсто населения речен бряг. Кук пък се обади усмихнато, че трябвало само да се остави кучето му спокойно да тича, то си знаело работата. Междувременно опитното око на горския обитател бе открило вече няколко отпечатъка от стъпки по по-меките места в почвата, които бяха оставени безспорно от беглеца, и разсеяха и последните съмнения у Кук относно посоката, поета от него.

Внезапно Боус се спря, затърси нещо в кръг по земята и после, изглежда, реши да изчака мъжете. Досега те бяха поглеждали по-често към гората, отколкото към кучето, за да не би да им се изплъзне и нещо друго от погледа, но достигайки скоро до мястото, където кучето се беше спряло нерешително, те намериха ясните следи от неотдавна напуснато и набързо използвано място за лагеруване. Тук бе горял малък огън, а разпръснатите наоколо пера и кости доказваха достатъчно ясно, че е бил изненадан див пуяк, бил е убит и част от него е била изядена веднага.

— Бога ми, бил се е разположил тук доста удобно! — обади се Кук през смях. — Как ли не сме чули изстрела!

— Кой знае каква преднина има този мерзавец — отвърна Джеймс, — но във всеки случай печеното сигурно го е забавило. Той едва ли вярва, че някому е хрумнало да го преследва. А сега напред, не

бива пак да си пилеем времето със зяпане и дрънкане. Боус също става нетърпелив.

Джеймс имаше право, Боус седеше край огнището, поглеждаше към господаря си скимтейки и с нетърпение ровеше земята ту с лявата си предна лапа, ту с дясната. Но Кук беше слязъл от коня си и след като оглежда почвата внимателно в продължение на няколко минути, извика:

— Тук виждам следи и съм готов да заложа коня си срещу някое зайче, че са оставени от двама души. Едната от тях е широка следа от обувка, а другата е лекият отпечатък на мокасин. Обувката оставя ясни дири. Ако двамата са продължили пътя си по хребета, където наистина биха могли да се придвижват най-бързо, тогава нямаме повече нужда от кучето, ще следя обувката само с очи.

И наистина обещанието му не беше никак пресилено. Скочил пак на седлото, той яздеше бързо начело, малко поприведен напред, забил поглед в земята, а тъй като сега и Боус търсеше по-старателно, преследването обещавахе да им донесе успех. Въпреки спирането си на това място, бегълците, изглежда, не бяха губили повече време, защото преследвачите яздиха по следите им цял час, и то в доста бърз тръс, обаче, без да успеят да забележат абсолютно нищо, когато Боус изведнъж спря, наостри уши, навири опашка и с тихо ръмжене възвести, че е забелязал нещо много подозрително.

Ездачите незабавно спряха конете си и се заоглеждаха внимателно наоколо. Но ето че Кук отново заби пети в хълбоците на коня си, нададе ловния си вик и извика на своите спътници:

— Ето ги къде тичат, напред, заловете ги живи или мъртви!

— Ура! — затържествува Джеймс. — Сега да видим дали няма да си върна патронташа, чумата да ги тръшне тези негодници... ехей, как драснаха само — хупи!

Конете полетяха в пълен галоп по неравния каменист терен и макар че Хос не беше свикнал на подобно бясно препускане, животното, което яздеше, не му остави време за дълги размишления. Напротив, то се опитваше непрекъснато да бъде начело, нещо, което никак не радваше ездача му. Но Хос скоро разбра, че не бе възможно да обуздае коня си. Придружавани от силния конски тропот, ездачите се носеха неудържимо напред като дивото войнство на Водан^[1] и с всяка, изминала секунда се приближаваха до бегълците все повече и повече.

Там, където преследвачите се бяха натъкнали на следи от малък огън, Котън, който смяташе за невъзможно да бъдат надушени дирите им, беше убил див пуяк, набързо го беше нарязал на парчета и изпекъл, та по-бързото им бягство да не бъде възпрепятствувано поне от отпадане на силите им поради гладуване. Котън би останал и на това място да си полежи с удоволствие, понеже се чувстваше доста сигурен с тази добра карабина, придобита чрез дързостта на мулата. Но Дан не искаше да чуе за това и толкова разпалено го увещаваеше, така много говори за опасността, на която били изложени тук, та Котън най-сетне започна да проумява, че повече не бива да се бавят от тази страна на Мисисипи.

След като се изкачиха на планината, идвайки откъм потока, те се озоваха тъкмо над къщата на Лайвли. Тъй като тукашната гора им беше непозната, те тръгнаха по една спускаща се наляво пътека, за която мислеха, че води към Хелена. Но пътеката описваше полукръг на север и свършваше в тресавището. Ако двамата мъже не бяха преследвани, това тресавище надали щеше да им създаде особено големи затруднения, понеже там пътеката се разклоняваше и по отклонението ѝ можеха да стигнат за не повече от час до брега на Мисисипи, която описваше тук дъга и навлизаше доста навътре в щата. Обаче Котън, който мислеше, че са поели към Хелена, загърна по-голямата част от пуяка във вълненото си одеяло, раздели останалото с Дан, за да го изядат пътьом, и потегли, последван от мулата. Дан, далеч не толкова безгрижен като белия си спътник, се оглеждаше страхливо наоколо, за да види дали не ги заплашва отнейде опасност.

— По-добре да бяхме отмъкнали и конете, както исках да постъпим още отначало — наруши той най-сетне мълчанието. — Отдавна да бяхме стигнали вече до Мисисипи.

— И щяхме да оставим такива дири, които можеш да проследиш и в непрогледен мрак — измърмори Котън. — Не, така е по-добре, а освен това мисля да се прехвърлим през реката и там все ще ни се удаде случай да отмъкнем няколко добри коня. Е? Какво ти става пак? Мътните го взели, днес си като някоя стара баба. Всеки миг се спираш, ослушваш се и имаш вид на вкисната мътеница. Ама какво има сега,

дявол да го вземе! — извика престъпникът, сам почувствал безпокойство, щом забеляза израза на ужас по лицето на спътника си.

— Нищо ли не чуваш, масса Котън? — попита Дан шепнешком.

— Е, какво? Какво да чуя? Отвори си устата, де! Какво да чуя?

— Конски тропот!

— Конски тропот? Глупости! — отвърна му другият ядосано, ала неволно се огледа боязливо наоколо. — От коя посока?

Без да му отговори, мулатът легна на земята и здраво притисна ухо към каменистата земя. В следващия миг той скочи на крака и извика:

— Да бягаме, да бягаме, кълна се във всичко най-свято, преследват ни! — И без да дочака съгласието на другаря си, той побягна с големи скокове надолу по склона. Котън, който дори не губи време сам да провери правилността на това опасение, се затича подир него колкото можеше по-бързо. Но откритието на Дан се потвърди твърде скоро, защото шумът от провиращите се през гъсталака преследвачи ставаше все по-силен и по-ясен и когато Котън хвърли бърз поглед, назад, успя да различи дори мъжете, които, ликувайки, препускаха неудържимо към тях и след няколко минути положително щяха да застигнат жертвите си.

Котън забеляза голямата опасност, но и в същия миг разбра, че единствената му надежда за спасение се крие в това, да раздвои вниманието на преследвачите. Малко го бе еня дали щяха да спипат мулата, или не, стига да съумееше да спаси собствената си кожа. И когато сега намиращият се на няколко крачки пред него Дан побягна по ръба на една отвесно спускаща се надолу тераса, Котън изведнъж скочи от нея с безумно смел скок, после се провря през гъсталака от ниски сплетени кестени и хикории и вярваше, че по този начин се е отървал от преследвачите си. Може би това щеше да му се удаде, тъй като никакъв кон не можеше да го последва. Обаче с острия си поглед Кук бе забелязал вече на рамото на беглеца собствената си карабина, а в лицето му бе разпознал покрития със зловеща слава Котън. Запознат с всяка педя земя, Кук се спусна по хълма веднага от мястото, където се намираще в момента, за да му пресече пътя, а Хос, който от своя страна се интересуваха повече от белия, отколкото от мулата, последва храбрия ловец с цялата бързина, на която беше способен.

Пътят, избран от Котън, бе действително дотам препречен от буйна растителност, че изглеждаше почти непроходим за коне. Но Кук, свикнал от младини с хайките за мечки, не виждаше в подобна езда нищо необичайно и преследваше беглеца, без изобщо да се съобразява с опасностите, които накареха Хос на няколко пъти да дръпне силно юздите на коня си. Обаче това никак не му помогна. Изглежда, че двете животни смятаха да се състезават, и единственото, което му оставаше да прави, беше да се задържи на седлото.

Облагодетелстван от неравния терен, Котън беше спечелил малка преднина. Сега обаче, когато една малко по-открита местност бе дала предимство на конете, изглеждаше, че бягството му се приближава към своя край. Кук, който летеше по петите му, му извика вече да се предаде доброволно, за да не бъде застрелян като псе. В същото време ловецът полагаше най-големи усилия да задържи Боус, който непрекъснато искаше да се нахвърли върху беглеца и да го спре. Но в ръката на Котън проблясваше острието на нож и Кук знаеше много добре, че храброто му куче щеше да бъде загубено, ако се приближеше на метър от докарания до отчаяние човек. Същевременно Котън не се страхуваше от карабината на преследвача си, защото онзи нямаше време да спре, а камо ли да се прицели. Обаче с всеки скок конят се приближаваше все повече и Котън видя, че не след дълго положително щеше да бъде заловен ако не успееше да отнеме живота на преследвача си, за да спаси себе си.

Само три конски дължини отделяха двамата един от друг, когато беглецът внезапно се обърна. Вдигна светкавично карабината и, изглежда, че последният час за Кук бе ударил, защото Котън беше отличен стрелец. Но от бързото бягство кръвта му беше кипнала, по челото и страните му се стичаха блестящи капчици пот и замъгляваха погледа му. Наистина той насочи смъртоносното дуло срещу втурналия се след него ездач, но треперещата ръка не смогваше вече да държи оръжието здраво и сигурно, цевта играеше насам-натам и щом пръстът му натисна спусъка, куршумът изсвири безобидно покрай лявото слепоочие на ловеца и проби шапката на следващия го по петите Хос.

Дивият предизвикателен и триумфиращ вик от устата на Кук издаде колко безрезултатен е бил изстрелът и преследваният човек отново побягна. Бе дошъл мигът, когато щеше да се реши съдбата му. Кук се опита да стреля, но разбра, че в този миг успехът от един

изстрел е твърде съмнителен, и затова улови карабината за цевта, вдигна я и замахна, за да нанесе с нея мощен удар, който щеше да бъде гибелен за беглеца. Но в същия миг конят му се спъна с предните си крака в някаква лоза, направи още един скок напред, за да се отскубне от нея, ала веднага след това се строполи на земята и заедно с вече вдигнатата карабина запокити в краката на престъпника, отскочил бързо встрани, Кук, който в този момент изобщо не внимаваше за коня си, а с поглед неотклонно следеше своя неприятел.

Работата бе взела за ловеца твърде опасен обрат, защото сега той бе в ръцете на един отчаян враг. Но мига, в който Котън светкавично се извърна към Кук и понечи да отблъсне яростното нападение на кучето, към тях в галоп се приближи Хос, без обаче в действителност да има никакви намерения, от които Котън да трябваше да се страхува. Ала престъпникът бе уверен, че вижда в негово лице нов преследвач. Силите му бяха изчерпани, краката му едва го държаха и само инстинктът за самосъхранение го държеше все още на нозе. Със силата на отчаянието той запрати изпразнената карабина срещу кучето, отскочило назад с вой, грабна онази, която бе изпусната от падналия ездач, втурна се надолу по един склон, осеян с многобройни отърколили се камъни, и долу, щом видя, че вторият ездач не го последва, побягна отново, ала този път с по-добри изгледи за спасение, спускайки се по останалата част от склона на планината към благостата низина.

Чрез бягството на Котън двама от преследвачите се бяха отклонили от дирите на Дан, обаче въпреки това той се поколеба дали да продължи да бяга сам, или пък да последва белия си спътник, с когото още не бяха уговорили място, на което биха могли да се срещнат пак, в случай че се разделят. Обаче Джеймс не му остави много време за размишления. Копитата на пъргавия му кон се приближаваха с тропот по острите камъни и с думите: „Ура, подлецо, пипнах ли те!“ той летеше към мулата.

Инстинктивно Дан отново се обърна и побягна, но веднага след това няколко бора, повалени напреки на пътя му, възпряха неговия бяг и макар че ги прескочи с трескава бързина, те почти не представляваха препятствие за галопиращия след него кон. Той прелетя над тях със смел скок и когато нещастникът извърна глава, видя преследвача си на не повече от двадесетина крачки.

Ето че по-надолу по склона на възвишението се разнесе изстрел, там вероятно се решаваше победата на неговия спътник, на която бе заложена последната му надежда. Само двама неприятели бяха по петите му. Все още бе възможно да ги възпре чрез решителна съпротива. И така той направи бързо няколко скока встрани към един висок бор, спря се тук с готов за стрелба пистолет и извика с глас, почти задушаван от напрежение и вътрешна възбуда:

— Назад! Който направи още една крачка, ще умре!

И бащата, и синът бяха живели твърде дълго из горите, за да могат да се съмняват в истинността на тази заплаха. Но пък сега и двамата знаеха, че жертвата не можеше повече да им избяга. На никой от тях не му идваше на ум да се изложи съвсем безсмислено като мишена. Още от времето на индианските войни те бяха усвоили определена тактика и сега чевръсто обърнаха конете си, скочиха от седлата и всеки от тях се плъзна също тъй бързо зад най-близкото до него стебло, за да имат както прикритие срещу неприятелските куршуми, така и да могат да наблюдават всяко движение на мулата.

А Дан, който може би си помисли, че ще успее да се възползва от този миг, за да спечели отново малка преднина, понечи да избяга бързо в гъсталака, веднага щом видя мъжете да скачат от конете си. Но добре, че хвърли още един поглед назад, защото карабината на стария Лайвли бе насочена вече към него и почти неволно мулатът тутакси се хвърли на земята, за да избегне смъртоносния куршум.

— Джеймс! — извика старият иззад своето дърво. — Подлецът се е прикрил добре, мога да видя само дулото на пистолета му. Ако ти е възможно да му пратиш някой куршум в краката, не се колебай, но... пази се!

— Не бой се, тате — отвърна синът, — той не може да се прицели в мен, защото съм го взел на мушка и ако посмее да се подаде само два-три сантиметра, ще получи куршума ми.

Кратко време и тримата мъже останаха неподвижни по местата си, защото и двамата Лайвли бяха дочули изстрела откъм склона на възвишението и сега, без да излагат излишно собствения си живот на опасност, искаха първо да изчакат резултата от действията на Кук, преди самите те да предприемат решителни стъпки. Знаеха много добре, че мулатът не може повече да им се изплъзне и Джеймс нададе своя силен ловен вик, който не остана задълго без резултат. Откъм

посоката, в която бе избягал Котън, зашумоляха храсталаците и от гъсталака изскочи Хос на запенения си кон.

Дан също така дочу шума и се подаде малко напред. Тогава пръстът на стария Лайвли натисна спусъка и изстрелът проехтя из гората. Но Лайвли нямаше никакво намерение да стреля по самия мулат, а се беше прицелил само в едно висящо на дънера парче кора, за да изплаши беглеца и да го накара да се предаде. Той обаче, мислейки вероятно, че със своето движение е открил някоя част от тялото си или може би е одраскан от някое парче на разлетялата се кора, скочи неволно бързо напред, като съвсем забрави, че би могла да го застрашава беда и от страна на Джеймс. Последният насочи карабината си светкавично към Дан и стреля. Улучен в бедрото, мулатът извика и падна на земята.

Но тази рана в никой случай не беше опасна, тя имаше целта само да попречи на мулата да продължи бягството си. Сега обаче, надавайки дивашки викове, към мястото на двамата се приближи в галоп Хос с безредно развени руси коси, с разпокъсани от тръните и храстите дрехи и високо вдигната сачмалийка. Скочи от коня до ранения човек и още в следващия миг стовари тежкия си приклад върху главата му. Обаче явно недоволен от това, той отново замахна, ала вече и Джеймс бе достигнал мястото и се хвърли към него.

— Стой, сър, стой ти казвам! Нима си свикнал да изтезаваш хора, които лежат ранени на земята?

— Чумата да го тръшне този мерзавец! — изкрещя Хос с дрезгав глас и се опита да се откопчи от младия човек. — Човече, остави ме да счупя черепа на този нехранимайко или може би искаш някой от бандата да се измъкне, докато приятелят ти лежи застрелян долу в клисурата?

— Какво?... Кук? — извика Джеймс ужасен и пусна ръката на злодея, който незабавно пак вдигна тежкото оръжие, за да убие тежко ранения. Междувременно обаче се бе приближил и старият Лайвли, който не беше вече така пъргав като сина си, изтръгна без много церемонии пушката от ръката на разбеснелия се Хос, захвърли я надалеч, после пристъпи до изгубилия съзнание мулат и извика ядосано:

— По дяволите, сър! Когато тръгваш с джентълмени на лов, дръж се като джентълмен. Този пленник е наш и искаме да остане жив, за да получим някои разяснения за кражбите из околността.

— Но съучастникът уби твоя зет — извика Хос.

— Той тъкмо преваля хълма и идва насам — отвърна спокойно старецът. И наистина, към тях се приближаваше Кук, пеша, с разкъравено чело и карабина в ръка. Той бе чул изстрела и сега прехвърляше ниския хребет на възвишението, който се простираше вълнообразно в северозападна посока. Кук поиска преди всичко да разбере защо Хос не му беше помогнал по някакъв по-добър начин и не бе стрелял със сачмалийката си поне в краката на Котън. Хос отвърна, че бил на твърде голямо разстояние, и каза, че бил помислил Кук за смъртно ранен.

— Е, тогава наистина бе много любезно да бъда оставен сам на земята — измърмори Кук. — Но виж ти, наистина тук лежи мулатът! Мъртъв ли е?

После с няколко думи той разказа за преследването на Котън и за злосчастното падане на коня му решителния миг. По-нататъшното преследване било безполезно, тъй като Боус би проследил дирята на един мулат, но не и дирята на бял, дори и да бъдел в състояние все още да тича. Ударът, нанесен му от беглеца, когато кучето се канело да се нахвърли върху него, бил засегнал плешката и гръбнака му, тъй че дори и да не била повредена някоя кост, Боус едва би бил в състояние

да се движи. Сега той куцукаше с видимо напрежение подир господаря си.

Мъжете решиха да вземат мулата със себе си у дома, защото фермата беше във всички случаи по-близо от Хелена. Там щяха да обсъдят и всичко останало.

Куршумът, на Джеймс беше пронизал бедрото на Дан и раната кървеше силно. Но, изглежда, че ударът с приклада се бе оказал за него много по-опасен, понеже дясната му ръка, вдигната от него, за да посрещне стоварващото се отгоре му оръжие, бе счупена близо до китката, а между гъстата черна къдрава коса от дясната страна на главата му бликаше кръв. Сега старият Лайвли го превърза, доколкото можеше, обаче мулатът не издаваше никакви признаци на живот. Само слабите удари на сърцето му показваха, че е още жив, и те нямаха друг начин да го пренесат, освен върху два конски чула, опънати между конете на Кук и стария Лайвли, които образуваха по този начин вид носилка. С нея те можеха, разбира се, да се придвижват много бавно по неравния терен.

Обаче Джеймс заяви, че този път няма да остави белия да се отърве толкова леко, а че иска да проследи дирите му, докъдето това му е възможно. Той помоли баща си да го извини пред дамите, понеже го задържала важна работа, нетърпяща отлагане, после нарами карабината си, скочи на коня и потегли по следите на Котън с най-голямата възможна бързина. Впрочем последният бе сигурно ранен, защото Джеймс забеляза на няколко места кървави петна. Но от един камък нататък те изчезваха. Вероятно на това място той се беше превързал, тъй като не се е опасявал повече от преследване, и сега на младия човек не му оставаше нищо друго, освен да търси да различи някаква следа там, където окото на лаика би видяло само девствена и дива природа, никога недокосвана от човешки крак.

---

[1] Върховен бог на древните германци. — Б.пр. ↑

14.

БОЛИВАР. БЯГСТВОТО НА МАРИ

Приблизително по същото време, когато Том Барнуел отблъсна йолата от брега на Хелена, за да проучи възможностите за добра търговия в Монтгомърис Пойнт и на следващото утро да се срещне пак с голямата лодка на Еджуърт, изпод ниско надвисналите върби на острова малка тясна ладия се насочи към течението на Мисисипи, държейки курс към арканзаския бряг. В нея седяха двама души — негърът Боливар и младият метис Олайо. Първият от тях бе хванал веслата и гребеше с все сила, а другият пък, излегнал се отзад на кърмата на малката лодка в небрежно надменна поза, държеше лекото кормило.

Той носеше обикновено сиво облекло, състоящо се от риза и панталони, по чиито шевове бяха пришити червени шнуrowe. До него лежеше шапка от същия плат, но на главата си имаше голяма широкопола сламена шапка, за да го предпазва от палещите лъчи на слънцето. Боливар пък, изглежда, малко им обръщаше внимание, дори по-скоро се чувстваше добре, понеже бе свалил шапката, жакета и ризата си и беше останал само по широките си сиви ленени панталони, тъй че слънчевата жар се сипеше направо върху мускулестите му плещи. В лодката имаше няколко дебели оловни плочи, върху които бе хвърлен някакъв чувал.

Изглежда, между двамата, между мъжа и момчето, не съществуваха особено приятелски отношения, защото негърът гледаше намръщено пред себе си, без да разменя със спътника си нито дума, а Олайо сякаш на подбив си подсвиркваше една от така наречените „нигърски“^[1] песни, като при това зяпаше с подигравателна усмивка по посока на широката ивица гора, към която се приближаваха все повече и повече.

Момчето Олайо беше метис, произхождаше от бялата и червенокожата раса, което според североамериканските възгледи го поставяше значително над негъра. А и без това той беше

облагодетелстван и предпочитан от господарката си пред всички останали като някое глезено дете, така че дори и към белите мъже на острова той се държеше ако не властно, то във всеки случай дръзко и недружелюбно. Затова никой не го обичаше и само страхът от капитана въздържаше тези сурови хора да не накажат някой път момчето здравата. Боливар, единственият негър на острова и следователно стоящ по-долу от момчето, чиято тирания бе принуден да понася доста често, без да получи каквото и да било удовлетворение от Кели, нито пък да бъде чул от Джорджина, хранеше дълбока омраза към Олайо и сега, когато погледнеше към момчето със зла и тържествуваща усмивка, в очите му не се четеше нищо добро.

Най-сетне Боливар наруши мълчанието и като преустанови гребането за кратко време, изръмжа:

— По дяволите, дръж кормилото право или изобщо го остави. Мътните го взели, нямам намерение да се трепя само защото на младия господинчо му се приискало да насочва лодката ту насам, ту натам. Не е детска игра да гребеш в такава жега.

— Е, на теб поне няма да ти се развали тенът — подигра му се метисът, — но я си трай! Може да ти е все едно или по-точно трябва да ти е все едно дали ще потопиш греблата няколко пъти повече, или не, глупак такъв!

— Но не бива да спираме толкова нагоре по брега — отвърна само мрачно негърът, — не виждаш ли ей там по-надолу онова светлозелено петно? Точно там тръстиката се простира до самия бряг. На това място навътре се врязва малко заливче и в него ще оставим лодката. И тъй или сега води както трябва, или по-добре остави кормилото.

— Бре, бре, бре, стари мърморко — подигра се момчето, — ами ако не искам? А? Но от мен да мине, толкоз по-скоро ще се отърва от отвратителната ти компания. Нека веднъж бъде твоята воля. Къде ще намеря коня?

— Ще ти покажа мястото, когато стигнем.

— А пътя?

— Няма и петстотин крачки до него оттам в западна посока.

— Няма ли някакво отклонение наляво или надясно?

— Няма — каза мрачно негърът, — не бой се. Не можеш да сбъркаш пътя.

Изглежда, Олайо се успокои и оттам нататък започна да работи с кормилото по-равномерно. А Боливар заоглежда изпитателно ширналата се повърхност на реката. Не се виждаше нищо друго, освен три или четири големи товарни лодки, носени надолу от водите бавно и лениво. Ето че малката лодка попадна в по-силно течение, преминаващо бързо съвсем близо покрай брега, и Боливар загреба с всички сили.

— Дръж малко по-навътре в реката — викна той на момчето, — още малко, така, иначе водите ще ни завлекат ей под онова дърво.

— Реката се покачва! — обади се метисът, гледайки към бързо преминаващите покрай тях жълти мехури. — Е, време му е, водите на Мисури ни накараха този път да ги чакаме дълго. Но стой, Боливар, стой ти казвам... проклет негър, завря ме тук посред мокрите храсталаци — извика изведнъж момчето, когато негърът зави остро във входа на тесния залив, почти преграден от ниско надвисналите над водата ластари и вейки. Обаче, изглежда, Боливар не обърна внимание на заповедта. — Ще станеш още по-мокър — измърмори той под носа си и в следващия миг с рязко движение захвърли греблата в лодката. Стрелнала се напред от тласъка на последното му мощно загребване, тя се плъзна бързо сред зеления гъсталак и изчезна зад него.

Но какво означаваше сега този рязко прекъснат див и писклив вик на ужас? Това кратко и отчаяно боричкане? Увивните растения потрепериха, а откъм заливчето се появиха малки къси вълни, сякаш някоя голяма риба удряше в него с опашката си по водата. После шумът заглъхна, вейките се укротиха, водата се успокои и за няколко минути се възцари безмълвна зловеща тишина... Най-сетне храсталакът се разтвори и лодката се плъзна навън. В нея стоеше негърът — самичък. Имаше съвсем объркан и възбуден вид, а лицето му бе станало пепелявосиво. Той избърса потта от челото си и докато лодката бе понесена бавно надолу по течението, остана за кратко време изправен, поемайки дълбоко дъх. Накрая хвърли към току-що напуснатия от него гъсталак боязлив, но упорит поглед, после взе веслата и загреба бавно срещу течението покрай арканзаския бряг, за да пресече по-нагоре реката и да се върне на острова.

Само веднъж прекъсна пътуването си, и то на защитено от течението място, непосредствено зад паднало в реката дърво, на чиито клони завърза лодката си за кратко време. Тук се изми до кръста,

изтърка някои части на лодката и после облече ризата и жакета си. Когато вдигна жакета, в лодката изпаднаха две тикнати под него писма. Боливар не можеше да чете, но въпреки това заразглежда адреса на едното от писмата с голямо внимание — върху него имаше кърваво петно. Опита се да го изтрие с широкия си напльончен пръст, ала това не му се удаде, петното стана само още по-голямо и по-грозно. Сега негърът задържа писмото няколко секунди в ръката си и, изглежда, имаше желанието да го изхвърли през борда. Обръщаше го ту от едната страна, ту от другата, но после, сякаш му бе хрумнала по-добра идея, той подсуши с ръкава на жакета си намокреното място колкото можеше по-хубаво и бутна двете писма в широкия джоб на панталоните си.

Вече се канеше да развърже въжето, задържащо острия нос на лодката срещу неспокойно пенещите се в него малки вълни, когато погледът му падна върху мястото, където бе седяло преди това момчето, както и върху останалата там негова шапка. Той пристъпи няколко крачки напред, взе я и се огледа наоколо из лодката — чувалът и оловните плочи бяха изчезнали. Нямаше нищо друго, освен двете гребла и неговата собствена сламена шапка.

— Проклятие — промърмори той под носа си, — та нямам ли хич нищо у себе си? — Опипа цялото си тяло. Ето че ръката му се натъкна на някакъв твърд предмет — беше неговият голям и широк нож — тежко масивно острие с обикновена кафява дръжка. Той го оглежда известно време, после каза тихо на себе си:

— По дяволите! От тях имаме при нас колкото щеш, че и по-хубави, нека този изпълни сега последната си служба.

И с тези думи той набучи малката шапка на острата стомана и протегна ръката си над водата. В следващия миг нагоре плиснаха водни пръски и реката скри веднага потъващото оръжие.

Негърът загреба бавно обратно към острова.

А днес там беше доста шумно и весело. Предишния ден бе пристигнала богата плячка, наскоро се очакваше още по-богата и двамата предводители бяха напуснали острова. Какво чудно тогава, че тези диви и буйни хора се бяха отдали на разюздано веселие, и Питър, останал може би единствен все още трезвен, с големи усилия едва

успяваше да ги обуздае. Той трябваше постоянно да ги предупреждава за последствията, ако някоя от преминаващите лодки дочуе шума. Но сганта не можеше да бъде повече сплашена по този начин и твърдеше, че вече често се било случвало и никой лодкар не би намерил нищо необичайно в това, ако чуе шум и крясъци на някое иначе необитаемо или поне нему непознато място. На всичко отгоре никой не можел да слезе на брега, за това били взети мерки.

Питър, който не виждаше друг изход, се беше опитал вече на няколко пъти да уговори жената на капитана да се появи при пияниците и да ги накара да спазват реда. Тя обаче го утеши със скорошното завръщане на Кели.

Боливар слезе на брега, скри йолата и навлезе сред постройките, където гуляйджиите го приветстваха с диви възторжени викове. Всъщност негърът бе иначе по природа навъсен и затворен човек и предпочиташе да се държи надалеч от белите, които го презираха заради цвета на кожата му. Обаче днес му бе добре дошло едно подобно пиянско увеселение.

В очите му заблестя див огън и надавайки боен вик, той сграбчи предложената му бутилка, като, изглежда, искаше да я изпразни на един дъх.

— Ехей! — викна му обаче един дългуч от Илинойс. — Ехей, да не би да искаш да пресушиш кладенеца наведнъж? Свали шишето! Белоснежке, свали шишето и си поеми дъх, после можеш да се включиш в разговора ни с някоя разумна дума.

— Мътните го взели вашия разговор — изръмжа негърът, — предпочитам брендито ви. Дай ми бутилката, харесва ми. Откъде я докопахте? От северните щати ли, а?

— Ха-ха-ха, това кафяво шоколадче има свръхчувствителен нос — извика илинойсецът през смях, — надушва печеното чак от другата страна на масата, знае, че наскоро плякосахме една скъпоценна лодка от Севера и сега е така дяволски проникателен да разбере, че туй великолепно прасковено бренди идва от Севера. Но, драги мой, ако искаш да пиеш, трябва да покажеш изкуството си, трябва да си спечелиш насъщния хляб, за да бъдеш добре и да живееш дълго на тази земя.

— О, Корни, върви по дяволите с твоите щуротии, дай ми бутилката ти казвам! Не ли? Е, тогава задръж си къркачката и върви в

ада! Сигурно ще може да се намери и някоя друга. — С тези думи Боливар му обърна гръб и се нареди да се отпрати към малката си колиба, намираща се съвсем близо до жилището на неговия господар. Обаче Корни му препречи пътя и докато му подаваше с лявата си ръка отказваното досега шише, той го улови с десницата си за ръката и извика:

— Чакай, мое алабастрово бижу, така не може да ми се измъкнеш тази вечер. Спомняш ли си, стари приятелю, как наскоро проби с главата си питата кашкавал? Представи си, ей тези негодници не искат да ми повярват. Обзаложих се с тях на двадесет долара. Ще ми помогнеш ли да ги спечеля? Делим по равно, снежнобяло гълъбче!

— Тъкмо тази вечер ми е само о такива глупости — изръмжа негърът, — мътните ги взели твоите двадесет долара, днес спечелих повече долари, отколкото може да побере шапката ти... двадесет долара... ха! — И с тези думи той се нареди да се отскубне от белия. Последният обаче нямаше намерение да пусне така скоро веднъж уловения човек и като го стисна само по-силно за ръката, хвърли към останалите поглед, незабелязан от негъра, измъкна нещо от джоба си и извика:

— Ето, Боливар, ето, моя мила чайна розичке, погледни, какво ще кажеш за това ножче, а? Не си ли заслужава труда да направиш веднъж една услуга на приятел заради такъв разкошен предмет?

Сега останалите мъже също се приближиха и докато неколцина от тях отрупаха негъра с молби и въпроси, други започнаха да се смеят и завикаха, че той самият знаел най-добре, че не може да стори подобно нещо, и затова не се съгласявал. Но без да го е грижа повече за подигравките или молбите им, Боливар взе ножа и вторачи възторжения си поглед във великолепно украсената стомана. Ножът беше турски, един бог знае откъде плячкосан, острието му проблясваше матово, а дръжката му бе скъпоценна, със златни и сребърни орнаменти — едно оръжие, достойно да бъде носено от султан.

Ако беше трезвен, сигурно щеше да му се стори подозрително, че буйният боцман залага толкова голяма цена в един незначителен облог. Но възбуден от бързо изпитото силно питие, нуждаещ се тъкмо сега от оръжие, Боливар, изглежда, изведнъж промени решението си.

Огледа се набързо наоколо, после нададе силен ликуващ вик, захвърли старата си сламена шапка в ъгъла и изкрещя:

— Ура, момчета, Боливар ще ви покаже как се забива в пита кашкавал. Иха! Кой ще заложи повече?

Сега настана страшна бъркотия, всички се заблъскаха и закрещяха един през друг, а посред тях Боливар с гол в ръката нож, с тъмнокожото си лице и въртящите се очи, със зъби като от слонова кост, затанцува с екзалтирани бесни скокове и запя някаква мелодия с ехтящия си остър глас. Той продължи да танцува под одобрителните викове на хората, образували сега около него кръг, удряйки по земята петите и пръстите на краката си в такт, който ставаше все по-бърз и по-вихрен.

— Дръжте си, по дяволите, муцуните затворени! — извика сега Питър, като отново скочи между тях, хвана негъра за раменете и се опита да го успокои. — В името на Светата троица — Питър започваше да се кълне в светии само когато наистина бе побеснял от гняв, — човек направо може да полудее! Насила ли искате да ни докарате съседите на главите, та крещите така?

Но Боливар продължи да пее и да танцува, а тълпата закрещя:

— Браво, браво! Нека и Питър танцува, ура за Питър!

— Млъкнете, изчадия адови, млъкнете ви казвам — беснееше Питър, ала без успех. Ето че човекът от Илинойс отново върна сганта към предишната тема:

— Донесете кашкавала! — извика той. — Донесете пита кашкавал!

Веднага неколцина се отдалечиха тичешком и скоро се върнаха с една пита от онзи кашкавал, който се прави в северните щати, особено много в Охайо и Пенсилвания, а после, натоварен на лодки и кораби, тръгва към Юга. Големите му кръгли пити имат диаметър от около 70–80 сантиметра, а дебелина от 12–13 сантиметра, покрити са обикновено с тъмножълта жилава кора, така че придобиват извънредно голяма еластичност. Необходим е много силен удар, за да се разкъса кората в центъра, тъй като обикновено тя поддава на удара като гума. Но Боливар беше правил този номер вече няколко пъти и бе доста уверен в успеха си. Ала човекът от Илинойс, който не можеше да понася негъра, му кроеше нещо съвсем друго и сега бързо започна да си шушука с неколцина от другите.

В това време младо момче постави питата кашкавал върху едно от буретата със захар, подредени до стената. А Боливар, надигнал междувременно бутилката без всякаква мярка, без да му бъде попречено от останалите, направи още няколко скока във въздуха, тикна в пояса си ножа, смятан от него предварително за лична собственост, после хвана питата с двете си ръце и нанесе с челото си по жилавата кора удар с такава неудържима сила, че тя се разпука и гъстата му къдрава коса потъна в меката маса.

Гръмовни овации поздравиха победата на негъра, който вдигна нагоре кашкавала и с подигравателен смях го захвърли в краката на крещящите хора.

— Ето ви вашата извара — извика той, — в подобна каша Боливар може да завре и носа си.

— Та наистина би е само извара! — изкрещя един дребосък, като си проби път напред. — Ама ако е истински кашкавал от Индиана, нищо няма да направиш, коминочистачо!

— Какво? — разпени се срещу него илинойсецът. — Няма да направи нищо? Боливар ли няма да направи нищо? Скапани хузиърс, да не би да имате нещо по-особено във вашите тъпи щати, а? Дайте насам кашкавала от Индиана! Ето пет долара за една пита, донесете най-жилавата, която можете да намерите, а после залагайте колкото искате, аз поддържам облога, че таранът на Боливар ще хлътне в кашкавала като в кутия за дамска шапка от Ню Йорк. Ура, Боливар, ние двамата сме онези хора, които могат да дадат на тази банда да се разбере, нали?

— Ура! — изхълца Боливар, чийто поглед бе започнал да става безизразен и изцъклен. — Донесете една пита от вашия проклет северняшки кашкавал, дайте го ви казвам... тук е юнашката рожба, която може да го унищожи. Къде е северняшкият кашкавал?

— Ето го, душичке! — каза дребосъкът от Индиана, като донесе нова пита и я изправи върху един сандък, облеган до самата стена. — Така, опитай го и ако го пробиеш, тогава името ми да е „дъчмън“^[2].

— Иха... ето, Боливар идва! — изкрещя негърът и се накани да се юрне към новата си цел като някой овен. Но Корни го задържа и извика:

— Чакай! Сума пари съм дал за този кашкавал и не ми се ще да запазя в него като спомен част от къдравата ти перука, та после да ми

се мотае между зъбите. Защото съм убеден, че ще си напъхаш главата вътре. Тъй... нека най-напред го покрия с кърпа, след туй можеш да го пробиваш.

— Покрийте го с кърпа! — изкрещя Боливар, докато останалите се насъбраха около него и му отвлякоха вниманието. Ала Корни захвърли бързо питата настрани и на нейно място постави незабавно кръгъл камък за точене на ножове и брадви със същите размери, като го покри с широката кърпа.

— Но не бива да го хваща с ръце! — извика сега дребосъкът от Индиана. — Дяволите да го вземат, възможно е да му смачка кората отстрани, после, разбира се, че ще се пропука в средата.

— Хо-хо-хо — заликува негърът, — синът на майка ми ще ви покаже как се реже такъв кашкавал, направете място, пазете се! — И с отдръпнати назад лакти, с наведена напред глава, той подскочи високо и в следващия миг се понесе със страшна сила към покрития с кърпа камък, докато останалите го бяха наобиколили в очаквателно мълчание.

Ударът сигурно щеше да повали и някой бик. Боливар също рухна на земята като ударен от куршум и известно време остана да лежи, сякаш бе мъртъв. Но най-сетне съзнанието му се възвърна донейде от силните крясъци на тълпата, той се надигна бавно и отначало, изглежда, не можа да схване добре за чия сметка беше смехът, разтърсващ помещението, и какво се бе случило всъщност с него. Главата му сигурно бучеше страшно, защото той притисна слепоочията си с юмруци и за известно време затвори очи. Но после, когато отново ги отвори, погледът му падна тъкмо върху все още облегнатия на стената камък, от който кърпата се беше смъкнала след удара, и той заogleжда мъжете наоколо, изненадано и смутено. Ала това се стори на дивата сган още по-смешно и от всички страни проехтя оглушителен хохот.

Боливар, който се видя прицел на презрителни подигравки, лесно схвана какъв номер му беше изигран, изправи се, постоя така известно време със святкаци от гняв очи и здраво стиснати зъби, докато пред него се изпречи Корни и го попита подигравателно дали не му се струва, че тези северняшки кашкавали са сушени твърде дълго на слънце. Тогава на него му стана ясно кой е инициаторът на целия номер и преди някой да помисли за опасност и да я предотврати,

негърът се нахвърли мълниеносно върху моряка и веднага сграбчи за гърлото политналия в изненадата си назад човек. Най-близко стоящите наоколо се втурнаха да откопчат побеснелия негър от жертвата му. Но Боливар бе сграбчил здраво Корни и когато най-сетне им се удаде да освободят боцмана, той се строполи окървавен на земята.

Сега негърът с отчаяна ярост започна да се брани срещу числено превъзхождащия го противник, като преди всичко се опитваше да измъкне ножа от пояса си. Но другите му попречиха, повалиха го на земята и му завързаха краката и ръцете. Дори една част от бандата, особено приятелите на Корни, изглежда, имаха голямо желание да го накажат на място заради това, че се беше осмелил да вдигне ръка срещу бял.

Питър, който беше опитал всичко, за да укроти разбеснелите се хора, но вероятно разбра, че няма необходимата власт, се обърна още веднъж към Джорджина и я помоли да се погрижи за спокойствието и реда, иначе не отговарял за нищо. Наистина малко трябвало да се опасяват от преминаващите покрай острова товарни лодки, но на отсрещния бряг можело да се намират ловци, а вятърът духал тъкмо сега към Арканзас. При това той я увери, че Кели специално му възложил задачата да бди за спокойствието на острова и да избягват всяка ненужна опасност, още повече че сега се намирали така близо пред целта на своите желания. Но в момента никой друг, освен самата нея не бил в състояние да възпре тази подивяла сбирщина.

— Ами как да оставя тук Мари? — попита Джорджина.

Нещастното момиче се беше сгушило в един ъгъл бледо, останало без сълзи. През следобеда на миналия ден то бе търсило на няколко пъти възможност да избяга от къщата. Но Джорджина, метисът, а и Боливар не я бяха изпускали из очи. Днес сутринта тя все още не се бе помръдвала от мястото си и, изглежда, не само не обръщаше никакво внимание на заобикалящата я действителност, но и едва ли я възприемаше.

— Тя ще си седи тук спокойно — каза Белязания и хвърли към нещастницата недоволен поглед. — Само това липсваше и тя да започне да ни пречи.

В този миг долетяха дивите резове на пияните лодкари. Джорджина наметна бързо намиращия се до нея шал и веднага след това се появи сред тълпата сериозна и заплашителна.

Не беше чудно, че дори и най-големите грубияни отстъпиха боязливо и почтително пред нея, а шумът замря, сякаш под въздействието на вълшебна дума. Високата благородна фигура на младата красива жена се бе изправила пред тях гордо и повелително, черната копринено мека коса спускаше буйните си къдри по врата ѝ, а

тъмните ѝ очи, засенчени от дълги мигли, се плъзгаха по мъжете, които само до преди секунди се държаха толкова буйно.

Сама негърът беснееше все още, опитвайки се да скъса въжетата си, така че държачият го човек трябваше да напегне всички сили, за да устои на бесните му напъни.

— Какво е направил? — попита най-сетне Джорджина. — Какво означава тази лудница?

Ето че всички поискаха да ѝ отговорят и нестройният шумен хор от гласове направи всяка дума неразбираема. Най-после напред пристъпи Питър и с кратки думи ѝ разказа как бе протекло всичко, а когато спомена за нападението на негъра, шайката закрещя диво:

— Смърт на звяра, който иска да удуши един човек като ягуар!

— Вие мъже ли сте? — ядоса се Джорджина и погледът ѝ се втренчи застрашително в подстрекателите на шайката. — Да не би да искате да разпалите тук бунт и битка, докато сме заобиколени от всички страни с опасности? Не сте ли раздразнили първи негъра? Учудвате ли се, че когато настъпите змията, тя хапе? Вървете си по местата, капитанът ви може да се върне всеки миг и нали знаете какво щеше да ви се случи, ако в този момент той се намираше тук на моето място. Вървете да спите, за да изтрезнеете, и мирувайте. Първият от вас, който още веднъж наруши законите, ще бъде наказан! Ако Боливар е виновен, боят няма да му се размине. Аз съм последният човек, който би го защитил. Щом Кели се завърне, ще се занимае с кавгата ви, но дотогава да има мир!

Лодкарите се подчиниха и се оттеглиха, макар и навъсени, а Питър тъкмо се обърна към негъра, за да го затвори някъде до завръщането на капитана, когато погледът му падна върху вратата на жилището на Кели. Там той забеляза нежната фигура на умопобърканата. Приглаждайки назад разчорлените си коси, тя за миг втренчи изпитателно поглед в мъжете, после припна през откритото място с почти детски смях и изчезна внезапно между отделните къщи.

Всичко това се случи тъй бързо и ненадейно, че в първия миг Белязания, изглежда, направо не повярва на очите си. Но Джорджина, проследила погледа му, едва успяла да зърне развяната дреха, изчезваща зад малката постройка, веднага разбра как стоят нещата.

— След нея! — извика бързо тя и посочи натам. — След нея, заклевам ви, върнете я!

Питър се подчини незабавно на дадената заповед, а и неколцина от най-трезвите се заклатушкаха подир нея, докато останалите, може би зарадвани от удобния случай да се измъкнат необезпокоявани, изчезнаха набързо в жилищата си. Все още завързан, Боливар остана да лежи на земята. Но Джорджина развърза пъргаво въжетата му, защото в момента я интересуваше само залавянето на избягалото момиче. Ала негърът, зашеметен и обезсилен от брентито, от онзи страхотен удар и отчаяното напрежение на всичките си сили в последвалата борба, се олюля няколко крачки и се строполи тежко на земята.

Джорджина захапа нежната си долна устна и удари с крак в земята. Но преследването я занимаваше в тези мигове твърде много, за да обръща повече внимание на негъра. Тя изтича към мястото, където Мари, изглежда, бе прехвърлила оградата, и там зачака нетърпеливо завръщането на пленницата. Изобщо не можеше да си представи, че умопобърканата млада жена, съвършено незапозната с гъсталаците и само с няколко метра преднина, ще бъде в състояние да избяга от мъжете, които познаваха всеки повален дънер и всяко кътче наоколо. Но дали защото полупияните лодкари едва ли знаеха добре какво трябва да правят и само слепешката се юрнаха напред, или пък Питър бе заблуден от първоначалната посока на бягството на лудата, мислейки, че тя ще я запази. Накратко, обитателите на острова кръстосаха цялата околна гора, без да открият и най-малката следа от избягалата жена, и така бяха принудени да се върнат с празни ръце.

Наистина Питър упорито твърдеше, че тя не може все още да се намира сред храсталаците, защото там нямало как да им се изплъзне, а вероятно била паднала в реката и се била удавила. Но това не успокои Джорджина. Тя накара мъжете още веднъж да се разпръснат, за да я търсят, и те се завърнаха, разбира се, пак безуспешно, едва когато тъмнината направи невъзможно всякакво промъкване из гората. През нощта не можеха да сторят нищо друго и Джорджина се утешаваше само с мисълта, че бегълката не е имала никаква възможност да напусне острова и че на следващото утро сигурно лесно ще бъде заловена.

---

[1] Нигър (ам.) — презрително наименование на негрите в САЩ от онова време. — Б.пр. ↑

[2] Презрително прозвище за немците в САЩ. — Б.пр. [↑](#)

15. СРЕЩАТА

Мисисипи, ти река исполинска в онзи далечен свят, понесла буйно и величествено могъщите си води към морето, простряла грамадните си притоци далеч на изток и на запад в сърцето на Скалистите планини, отстоящи на хиляди мили, и към клисурите на дръзко извисилите се Алегени^[1]. Ти взимаш водите си чак от северните езера, покрити с ледена кора, а пътят и коритото ти се оказват тесни, когато събереш сили и поведеш надолу своите вълни в дива битка срещу тихия Мексикански залив. Като някоя разпасана войска те не признават тогава никакъв друг повелител, освен теб самата. Отляво и отдясно разкъсват бреговете и дигите, унищожават каквото им се изпречи на пътя, разпиляват всичко, което понечи да ги възпре, и плячкосват из обширната шумяща гора, притискаща страхливо дърветата си едно в друго, за да посрещне твоите страшни пристъпи. Сякаш на присмех вълните ти изтръгват от прегръдките ѝ хиляди яки стволове и млади жизнеспособни дървета и ги отнасят триумфално, въртейки ги и играейки си с тях, та дори ги използват и като оръжия срещу защитните валове и диги на разтрепераните хора, запокитват ги с ужасяваща сила към тях и нерядко разбиват устоите им. Тогава разпенените вълни се втурват вихрено през мирните нивя и плодородни равнини — безмилостно отвличат всичко, каквото могат да отнесат, а останалото унищожават. И щом се оттеглят, оставят след себе си пустиня, в която често са унищожени дори и най-малките следи от трудолюбието на човека.

Такава е страшната мощ на Мисисипи. Но дойде ли краят на нейното бесуване, само тинестите ивици по хълмовете и дърветата известяват каква височина е била достигната. След това тя продължава да тече, макар и вече обуздана в коритото си, кипяща и клокочеща между подмитите си брегове, от които, сякаш разгневена, че сега ѝ липсва силата да ги прехвърли неудържимо, тук-там отнася по някое парче, като ги размива игриво сред вълните си. Жълтото кално течение

се носи с бясна бързина от завой до завой, образувайки ту тук, ту там мътни въртопи и водовъртежи. Мръсни мехури плават по повърхността му и даже ниско надвесените върби напразно търсят отраженията си в течната кал. А горе по брега, забили върхари в небето, почти несмушавани от човешки жилища, се издигат сериозни и мрачни огромни туловища на вековни дървета. Обширни непроходими тръстикови пояси, преплетени от бодливи лиани, се простират под тях, като изпълват единственото свободно пространство, оставено от гъсторастящите дървета и храсти.

Без особени усилия Том Барнуел бе изминал по придошлата река около десетина мили, като ту гребеше, ту лежеше, небрежно изтегнат в лодката си. Ето че сега забеляза пред себе си посред реката малък кръгъл остров, нагъсто обрасъл с върбалак. Той остави лодката си да се плъзга спокойно по водата и бе отнесен до западния му бряг, където тръстиката достигаше толкова близо до реката, че най-предните стебла бяха паднали във водата и сухите им листа задържаха и разделяха пяната. Повалените дървета образуваха такъв хаос, че погледът на Том, кажи-речи, неволно се задържа на тях и той тъкмо си помисли колко ли ще е трудно тук дори за някоя мечка да си проправи път, когато почти до него, най-много на двадесетина крачки разстояние, сред най-големия гъсталак от тръстика и увивни растения, се разнесоха веселите ясни звуци на цигулка. Том вдигна изненадано поглед. Но скоро у него не остана никакво съмнение, че там действително някой свиреше на цигулка, и лодкарят се огледа за миг боязливо наоколо, за да види дали наистина се намира сред Мисисипи в близост до тръстиков пояс, или по погрешка не бе достигнал до някое неизвестно дотогава поселище.

Но нямаше никакво съмнение: тук сред девствената гора на Арканзас някой изнасяше солов концерт. Том насочи лодката си до самия бряг, завърза я здраво за стеблото на млада сикомора, притисната между други две по-дебели стебла, и тъй като никъде не се виждаше пътека, се изкатери нагоре по стръмния бряг, където обаче се видя принуден първо да си проправя път с ножа в посоката, от която се разнасяше мелодията. Провря се с мъка през гъсталака и най-сетне се добра до някакво повалено или както разбра по-късно — отсечено дърво. Той се изсмя силно, защото самотният музикант бе седнал

върху дънера посред тръстиката, заобиколен от увивни растения и москити.

Той беше млад човек на около двадесет и пет години, с къдрава тъмнокафява коса, облечен само в памучна риза и памучни панталони. До него бе оставена широкопола сламена шапка, а брадвата му беше облежната на ствола, над който сигурно бе работил до преди малко.

Младият човек, извънредно удобно облежнат на един клон, седеше с гръб към Том и движеше лъка по цигулката си така усърдно, сякаш виждаше насъбрани около себе си огромен брой слушатели и трябваше да защитава репутацията си на известен виртуоз.

Щом дочу зад гърба си смеха на човешко същество в тази дива местност, без изобщо да прекъсва свиренето, младежът се полуизвърна към непознатия и със стисната между зъбите си къса лула го заговори с думите: „Е, как си, сър?“, сякаш Том бе някой, когато бе очаквал през цялата сутрин, а не се беше промъкнал неочаквано зад гърба му през непроходимия гъсталак.

— Хелоу, сър! — отвърна Том и пристъпи към цигуларя. — Толкова прилежен така рано? Свириш тъй, че краката ми започват сами да подскачат. Какво, по дяволите, правиш тук сред тръстиката с тази цигулка?

— Свирия Янки Дудъл — обади се заселникът. — Янки Дудъл, а понякога и марша на Вашингтон или пък нещо друго, талантът ми е многостранен. — И за да оправдае думите си, той смени американския национален химн с една едва ли по-малко популярна негърска песен, като, изглежда, изобщо не забелязваше смайването на Том, че го заварва на това място.

— Добре, но, човече, за бога — извика най-сетне Том учудено, — да не би да си отсякъл това дърво, дебело четири стъпки, само за да седнеш на него и да свириш? Та няма ли тук някаква къща наблизо или някакъв подслон, където да живееш?

— Ха, има, разбира се — отвърна засмяно младият човек, свали най-после цигулката и погледна доверчиво Том с големите си тъмни очи, — разбира се, че има къща... и то каква... нима не забелязваш пътеката? Води към Мисисипи, право там, където тя образува в брега малко заливче. Съвсем наблизо са и насечените от мен дърва, които продавам на преминаващите параходи, тоест не на преминаващите, ами на онези, които спрат при мене. Но я ела с мен, трябва да ти

покажа резиденцията си. А впрочем едва сега се сетих: всъщност ти откъде идваш? Отначало ми се стори, като че ли падна от небето, ама сигурно идваш от някое друго място.

— Лодката ми е долу край брега — каза Том.

— Къде? При моята къща ли?

— Не видях никаква къща, минах посред трънаците.

— Ха-ха-ха, тогава ти вярвам, че си се изненадал от моето свирене, щом си се промъквал през гъсталака — засмя се младият дървар. — Но хайде, ела, отсреща си имам много уютно местенце и трябва да ти предложи поне нещичко за хапване, та да не си тръгнеш гладен оттук. Виж — продължи той, когато тръгна пред учудения Том по малката, едва забележима пътечка, — отсякох това дърво, за да го насека и после да сваля цепениците до реката. Но да сечеш непрекъснато дърва сам-самичък, е извънредно скучна работа и затуй обикновено взимам със себе си цигулката и уморя ли се от работа, посвирвам си малко, докато ръцете ми пак се поотпуснат. Но ето я и къщата ми, все още обработената земя е малко, иначе си е съвсем удобна и напълно задоволява нуждите ми.

С тези думи младият човек отстрани последните тръстикови стебла, надвиснали над пътеката, и в следващия миг Том се озова съвсем близо пред стената на малката къща, изградена от неодялани дървесни трупи, която трябваше първо да заобиколят, за да се доберат до тесния и нисък вход. Тук обаче те излязоха на по-свободно място, откъдето се откриваше изглед към реката.

Съвсем близо пред къщата бяха натрупани петдесетина клафтера^[2], ясенови и памукови дърва, но иначе нищо друго не показваше, че някакво човешко същество е работило в тази пустош или пък, че се е установило да живее тук. Никой от трънливите храсти не беше отсечен, освен онези, които са пречили при пренасянето на дървата. Нито лопата, нито кирка бяха преобръщали тук и педя земя. Само брадвата бе освободила от гората това убежище и бе прогонила мечките и леопардите от леговищата им, за да се настани тук сам-самичък нашият весел музикален приятел, който бе дошъл от Кентъки.

Единствените му другари бяха няколко едри жълти ловджийски кучета, целите покрити с белези от рани, които бяха налягали пред вратата на къщата. Макар и да забелязаха, че се приближава непознат човек, изглежда, те не сметнаха, че си заслужава труда да си повдигнат

заради него дори само главите. Нали се приближаваше в компанията на техния господар. Сега те поздравиха господаря си, като направиха един по-оживен опит да размахат съвсем късите си опашки.

Нуждата от храна на кентъкиецъ, изглежда, биваше задоволявана от гората. Малкото хляб, който му бе необходим, получаваше от спиращите параходи, а Мисисипи го снабдяваше с вода и риба. Бравата обаче му даваше възможност да припечели доста хубави пари, от които дори и при най-добро желание той не би могъл да изхарчи нито цент, и така, както сам увери Том, макар и не много бързо, но сигурно щял да постигне целта си — да събере малък капитал, за да се засели по-късно в по-здравословна местност и „повече сред хора“, но въпреки това с условието „да няма съсед наоколо, който да е на по-малко от пет мили разстояние“.

Сега те влязоха в малката къщица. Що се отнася до мебелите, съдовете и приборите, едва ли можеше да има домакинство, което да е обзаведено по-простичко. Празно буре от брашно заместваше масата, за столове служеха няколко грубо одялани пъна, та когато му дойдели гости, да не седели по земята, както казваше самият той. Всичките му готварски съдове се състояха от една-единствена желязна тенджерка без дръжки и капак, ламаринено канче и две вилици, издялани от тръстика. Беше си издялал също така от дърво и нещо като лъжица, но сигурно я използваше само при тържествени случаи, защото тя висеше над огнището, недокосната и покрита с прах. Но затова пък, изглежда, оръжието му бе в по-добро състояние. Над вратата заедно с патронташа бе поставена великолепно карабина, а тъй нареченият „нож скалпирвач“, известен на нашите ловци като „ловджийски нож“, висеше закрепен за ремъка на карабината.

Освен това по земята имаше разстлани различни кожи и едно вълнено одеяло, а опънатата в ъгъла защитна мрежа срещу москити показваше мястото, където кентъкиецът обикновено спеше, тъй като никъде не се виждаше креват. Без подобна мрежа тук не би издържал нито един човек или във всеки случай не би могъл да мигне.

Но, изглежда, че „складът“ му за съестни продукти бе в най-добро състояние, тъй като горе над огнището висяха немалко пушени бутове от елени и мечки, както и широки ивици ребра със сланина също така от мечка. Това му бяха запасите за времето, когато или щеше

да има много работа, или ловът би бил доста беден, или пък, когато самотният човек легнеше болен.

— Е, непознати човече — каза сега кентъкиецът, като измъкна изпод москитовата мрежа някаква паница, грубо издялана от дърво, в която имаше студени, но тлъсти и вкусни еленови ребра и няколко парчета месо от печен пуяк, — разположи се удобно и си взимай, изборът не е голям... чакай, там отдолу има и няколко малки пшенични хлебчета. Впрочем това ядене не е за пренебрегване, дивечът има превъзходен вкус, а и пуякът не може да бъде по-хубав. Липсва ни само глътка уиски, за да си прокарваме храната.

— Ха, ако ти липсва уиски, тогава мога да ти помогна — засмя се Том, — от Хелена се запасих с уиски за една седмица, а ще бъда на път само една нощ. Но шишето е в лодката, ще трябва, изглежда, да се връщам пак през трънаците.

— Ай, опазил бог — каза кентъкиецът, — щом уискито е толкоз наблизко, все ще намерим някакъв начин да го вземем, без да има нужда да пълзим из пущинаците. Тръгвам веднага с моето кану и ще докарам лодката ти тук. Гръм и мълния, малко преди да дойдеш ми се стори като че надушвам уиски. Или имам дяволски добро обоняние, или съществуват предчувствия.

С тези думи той се спусна бързо към реката, качи се в кануто си, изчезна зад малкия нос, който се вдаваше в реката, и само след няколко минути се завърна с лодката на Том, като я завърза на своя пристан. Том му се притече на помощ, след което взе голямото глинено шише с уиски.

— Е, кажи ми сега, за бога, накъде си тръгнал тъй самотен с това шише? — попита най-сетне кентъкиецът, когато бяха вече наситили глада си и си приготвиха втори силен грог в единствената тенекиена чаша. — Не мислиш да се спускаш надолу чак до Ню Орлиънс, нали? Би било дяволски скучно.

— Не — каза Том, — искам само да видя какви са цените в Монтгомърис Пойнт. Товарната ни лодка е по-нагоре край Хелена и тъй като нашият кормчия вдигна голям шум около това селище, ми хрумна мисълта да избързам напред, за да поразпитам малко.

Дърварят се засмя и каза:

— Хич не си е заслужавало труда да изпращате специален пратеник до това забутано поселище. Разбирам да беше поне Наполиън, при устието на Арканзас, но и там не може да се направи някаква особена търговия, защото тамошните хора не купуват повече

от онова, което им е необходимо за собствените нужди, а то е много малко. Не, в Мемфис щяхте да направите много по-добри сделки, ако не искате изобщо да слизате чак до Висксбърг или Начес. Спирахте ли в Мемфис?

— Не, нашият кормчия каза, че сега там не можело да се пласират никакви стоки, понеже тамошните търговци получавали всичко почти изключително от Кентъки.

— Глупости, може да имате страшно умен кормчия, ала, щом твърди подобно нещо, никак не разбира от търговия.

— А може би разбира твърде много — засмя се Том. — Подозирам, че този хубавец има някакъв добър приятел в Монтгомърис Пойнт, на когото иска тихомълком да тикне в ръцете стоката ни. Но си е направил криво сметката, защото, докато имам право и аз да си казвам думата, стоката ни няма да получи човек, препоръчан ни от него.

— Хмм, възможно е — обади се кентъкиецът. — В Кентъки съм чувал най-различни слухове за лодкарите по Мисисипи, които никак не са в тяхна полза. Тук, разбира се, не можеш да научиш нищо по-определено за тях, макар че понякога се учудвам колко често преминават оттук лодки през нощта, и то не само по течението, тъй като в това не би имало нищо странно, не, ами и нагоре срещу течението, и то доста редовно малко преди зазоряване. Един дявол знае кой ли се е разбързал толкова много, че не може да изчака да се разсъмне или пък да дочака някой параход, изкачващ се нагоре по реката, ами предпочита да се трепе и да гребе срещу силното течение на тази река. В Хелена или пък в Монтгомърис Пойнт трябва да има някакъв таен комарджийски вертеп, към който тези оглупели хора се промъкват в тъмна доба, за да хвърлят буквално на вятъра хубавите си пари. Вчера през нощта извиках на една лодка, която минаваше тъкмо покрай ей този нос, и то с увити в платно гребла. При мен беше един съсед, който трябваше да прескочи до Виктория. Но те не поискаха да го вземат, а казаха, че и без това били вече много натоварени. И аз имах удоволствието сам да го сваля надолу. Но какво ме интересува, нека си пръскат парите както си искат, аз знам по-добре какво да правя с тях. И докато онези разюздани типове, живеещи ден за ден, някога няма да имат никакво местенце, където да си подслонят главата, то аз

ще си седя удобно в своята хубава ферма и ще бъда осигурен до края на живота си.

— Но нима държиш спечелените пари тук, у дома си? — попита Том. — Аз не бих посмял, в това отношение Мисисипи няма особено добра слава. Ами когато напускаш къщата?

— Ха, добре съм ги скрил — отвърна дърварят през смях, — никой няма да ги намери тъй лесно. Но и няма как другояче да постъпя, защото, преди да ги поверя на някоя от банките в Арканзас или Мисисипи, бих могъл също така добре и да ги проиграя. Тогава поне ще имам едно развлечение, та макар и лошо.

— И аз не знам — обади се Том, — но във всеки случай смятам, че е опасно да седиш съвсем сам с парите сред гората. Твърде много трупове плават по тази река.

— Да, вярно е! — каза кентъкиецът. — Особено край Виктория водата влачи много от тях. Но не забравяй, че и някои параходи отиват на дъното. Тогава хич не е чудно, че отначало потънали, труповете се появяват отново. Но нима трябва вече да потегляш? Ако отиваш само до Монтгомърис Пойнт, наистина няма какво да изпуснеш.

— Няма как, тръгнал съм вече — каза Том и изправяйки се, изпразни последния остатък от тенекиеното канче — и затова ще продължа надолу. Освен това там трябва да се срещна с моя старец, който в края на краищата би могъл да мине тук покрай мен, без да го видя. Ами я ми кажи къде да наляя това уиски? Много ми се иска да ти го оставя, понеже бая си закъсал...

— Твърде мило! — каза зарадваният кентъкиец. — Приемам този дар с благодарност. Вярно, че ми липсват съдове, но тук имам няколко тръстикови стебла, все ще съберат около половин литър.

— Ами, нищо няма да се побере в тях — измърмори Том, — но чакай, я ми ги дай. Колко път има още до Монтгомърис Пойнт и кога мога да пристигна там?

— Е, може би още около четиридесет и четири мили. Но ако гребеш до свечеряване и през нощта се оставиш да те носи течението, призори ще можеш да стигнеш.

— Добре, тогава задръж шишето, тръстиковите пръчки ще съберат колкото ми е необходимо, докато стигна до долу, а там вече ще намеря уиски.

— Какво? Цялото шише ли? — възкликна изненадано кентъкиецът. — Ай, човече, ама че си великодушен!

— Виждаш — каза усмихнато Том, — че знам какво значи да останеш без уиски, понякога и аз съм бил в подобно положение и затова съчувствам всекиму, сполетян от такава зла участ. Впрочем половината ни лодка е натоварена с уиски и можеш да си представиш, че един галон повече или по-малко е все тая. Но, сбогом, става късно, а много ми се иска утре рано сутринта да сключа всички сделки, заради които всъщност тръгнах надолу по реката. Е, остани си със здраве... а как ти беше името?

— Робърт Бредшо, а твоето?

— Том Барнуел — гласеше отговорът и тясната лодка полетя към средата на течението, където се завъртя няколко пъти, преди Том да успее да хване греблата, а после се заплъзга бързо по жълтите води, подчинявайки се на силните мишци на младежа.

Том се беше забавил при новия си приятел по-дълго, отколкото първоначално бе възнамерявал, още повече че бе изминал една малка част от своя път. Скромното жилище на Бредшо се намираше само на седем английски мили по реката от Хелена, ала Том разчиташе на силното течение, което щеше да го отведе до целта му сигурно, без да полага прекалено големи усилия.

Когато лодката на Том изскочи от малкия залив, слънцето бе кацнало вече върху върховете на дърветата и тъй като в Северна Америка няма здрачаване, а нощта се отличава рязко от своя по-приветлив брат, Том заработи здравата с веслата, за да използва колкото можеше по-добре последната дневна светлина. Вляво от него се намираше така нареченият Кръгъл остров на върбите, равно необитаемо парче земя, няколко метра от чиито брегове се намираха под водата още отсега, когато Мисисипи едва бе започнала да се покачва. Почти всяка година този остров биваше заливан изцяло от реката.

Около центъра му, обрасъл с гъст върбалак, бяха пуснали корени млади фиданки на памуковото дърво — признак за новонанесена почва. Като се изкачваха все по-нагоре и по-нагоре към средата на острова, те образуваха вече равномерни насаждения, които изобщо нямаха вид, че съществуват благодарение на природата, пръскаща

безразборно семена, а сякаш бяха засадени терасовидно от грижовна човешка ръка.

Сега Том остави зад гърба си острова на върбите. Течението на огромната река се носеше надолу в средата на коритото ѝ в продължение на няколко мили до мястото, където един друг остров — Номер 61 — разделяше водите и, като прехвърляше по-голямата им част към западния бряг. Това се улесняваше още и от обстоятелството, че една доста остра извивка на левия бряг точно над остров Номер 61 караше течението да минава направо, кажи-речи, през цялата ширина на реката. Затова почти всички спускащи се лодки преминаваха от дясна страна на острова и само при високо ниво на реката сечаха напреки, спестявайки си двете или трите мили, които иначе биха били принудени да пропътуват, за да минат между източните брегове на Номер 62, Номер 63 и щата Мисисипи.

Том, който не познаваше плавателния път по Мисисипи и определяше посоката на пътуването си само след като обгърнеше с поглед откритата се пред него водна площ от един завой до следващия, забеляза, че на това място реката извива твърде остро на дясно и за да пресече напреки, той зави силно към източния бряг. Това бе положително най-хубавият и кратък път за леката му лодка надолу по реката. Но сега тъмнината започна да се спуска все по-бързо над мътната водна повърхност, като тънък воал легна лека мъгла и дори последната светлина над високите върхари на дърветата по брега бе принудена да отстъпи на една по-бледа пепелява сивота.

По някои от високите сикомори и тополи накацаха цели броеници от бели и сини рибари, за да пренощуват по тях. Направо през реката прелитаха ята цвърчащи блекбърдс — северноамерикански скорци. С глухо грачене враните също се отправиха към обичайните си места за спане, а дълги редици от диви патици преминаваха ниско над водата, вдигайки със себе си тук-там по някой плашлив гмурец, който, след като те отминеха, сякаш ядосан, надаваше тихи жалостиви звуци и отново заемаше предишното си място върху стария, носен от водата дънер, с който от разсъмване бе изминал може би повече от двадесет мили надолу по течението.

Гласовете на жабите се разнасяха откъм гората все по-силно и по-силно, многобройни нощни соколи кръстосваха близо до сушата, а над западния бряг из въздуха плавно се носеше един твърде рядък гост

за тези ниски местности — белоглавият орел. Извил настрана красивата си глава с големи умни очи, той зорко се оглеждаше за някой нещастен див пуяк, който да измъкне с удоволствие от клонаците, за да го отнесе в гнездото си.

Том Барнуел трябваше да гребе здравата, за да не бъде отнесен от течението към горната част на острова. Обаче, след като заобиколи най-издадения нос, той прибра веслата, понеже нямаше защо да се бои от коренища и заседнали дънери, от които леката му лодка би се освободила и сама, облегна се удобно назад и вперил поглед в блещукащите тук-там звезди, се остави на течението да го носи надолу. Дълго остава в това положение, тъмното небе блестеше и искреше с великолепната си украса, а гората шумолеше недалеч от него, докато водите ромоляха и се плискаха под дъските на леката лодка. Беше чудна нощ, над широката спокойна река се бе възцарила дълбока тишина.

Но що за дълбока въздишка се изтръгна от устните на Том? Нима младият моряк носеше в душата си тайно скрита такава силна тъга? Сълзи ли оросиха миглите на суровия мъж?

Той се изправи рязко и отхвърли с едно полугневно движение кафявите къдрици от челото си, без да докосва очите си с ръка — не му се искаше да признае пред себе си появата на сълзи.

— По дяволите тези вечерни часове — промърмори той, — по това време всеки свестен човек има чувството, сякаш сърцето му е от восък. А вдигнеш ли поглед към тъмното небе и видиш ли тук-там няколко блестящи звезди, които ти приличат на очи, започва да ти се струва, сякаш цялата нощна роса се събира в собствените ти очи, а после веднага иска пак да излезе навън. Ха, в гората звездите блестят също така, а онези хиляди и хиляди светулки, които се стрелкат една през друга, блещукат и сякаш плетат истинска огнена мрежа около тъмните сенки на дърветата — и те светят като очи, но благоразумно летят наоколо, без да те гледат тъй втренчено, сериозно и меланхолично като звездите.

Той взе бавно едно от веслата и го потопи във водата. Искеше да приближи лодката си още повече до шумолящите корони на дърветата, озарени в тъмнината от безброй светулки със своеобразна, почти магическа светлина.

— Мътните го взели — промърмори той отново под носа си, като очевидно се мъчеше да смени посоката на мислите си, — какъв ли рай щеше да бъде тук при този великолепен климат и този прекрасен растителен свят, ако нямаше... — Той замълча за малко и се загледа пред себе си, потънал в тъжни размисли, но после продължи, като каза полугласно и намръщено: — ... москити и кърлежи... чумата да ги тръшне всички тези насекоми, тези зверчета, те са в състояние дори от рая да направят ад.

Изведнъж той наостри слух, защото твърде наблизко, откъм най-гъстите храсталаци и дървета, обрасли брега, се разнесе звънък радостен смях на някакво момиче.

— Бога ми, ама че странно — каза смаяно младежът, — та нима тук из тези пуцинаци се е заселила някаква жена също както по-нагоре онзи заселник? Поне би трябвало двамата да се съберат. — И почти неволно той насочи лодката си към онова място, откъдето се беше разнесъл смехът.

— Ха-ха-ха, как пълзят само из храсталаците и как им се иска да пхнат избягалата птичка обратно в златния кафез — извика сега гласът. — Хей, лодкарю, пренеси ме на другия бряг, лодкарю, стъмва се, а влажният нощен въздух прониква през тънките ми дрехи и ми е студено.

Том погледна учудено насреща към гората и се помъчи да проникне с поглед между хаоса от клонаци и дънери чак до брега, където единствено можеше да се предположи, че ще се намира човешкото същество. Сега той се беше озовал край южния нос на остров Номер 61, съвсем близо до мястото, където бяха скрити лодките на обитателите на острова. Но тук брегът бе преграден от още по-непроходими гъсталаци, нападалите във водата дървета лежаха едно върху друго, а сухите им клони, задържали преминаващия покрай тях дървен материал, бяха образували преграда срещу течението. По този начин лодките бяха напълно прикрити и никой непосветен човек не би открил водещия до тях тесен проход, а не би могъл и да предположи присъствието на някакво човешко същество тук, където едва ли и катеричките се решаваха да стъпят на клоните над буйните води. Но ето че погледът на Том бе прикован от някакво светло, трепкащо петно. Там, където тънкият клон на една сикомора стърчеше над реката, горе, почти на самия му край, полюлявайки се като кацнал сокол, седеше

някакво женско създание, облечено в развяваща се тънка рокля, а кикотът, с който то гледаше от опасното си място надолу към изплашения лодкар, смрази от страх и ужас кръвта в жилите му. В първия миг Том наистина повярва, че вижда пред себе си свръхестествено същество.

— Ха-ха-ха, лодкарю — извика му отново жената, — хайде, спри лодката си до брега... иначе ей отсреща луната ще ми освети лицето и ще ми излязат лунички. Така, още малко... а сега внимавай. — И преди Том, последвал повика на жената, подтикван от някакво необяснимо чувство, да успее да ѝ подаде ръка или пък да бъде в състояние да завърже нейде лодката, със смел скок тя се озова до него. Когато той направи крачка към нея, за да я прихване, защото тя се олюля от насрещното движение на лодката и за малко щеше да падне зад борда, плавателният съд подмина южната страна на острова и с шеметна бързина се понесе в средата на реката.

Беше тъмно, само звездите пръскаха бледа несигурна светлина. Подкрепяна от ръцете на младия човек, жената остана на мястото си няколко минути неподвижно изправена, втренчила поглед в острова, който ставаше все по-малък и по-малък. Но после тя се обърна към своя спасител, гледа го няколко секунди в очите, без да мигне, докато с дясната ръка си приглаждаше косите назад, а след това прошепна тихо и боязливо:

— Хайде, Том Барнуел, хайде, откарай ме на другия бряг, сигурно водата е отнесла там трупа на Едуард.

— Мари — извика сега внезапно младежът и цялото му тяло потрепери. — Мари... за бога! Ти тук... и в това състояние!

— Спокойно, добри ми Том — замоли го побърканата, — добре знам, че ме обичаше, но иначе било писано. Появи се Едуард... чакай, какво плува ей там в реката? Нека отидем до там. Струва ми се, че познавам това бледо лице, осветено от звездите — сигурно е моят баща!

— Мари, в името на бога, какво се е случило? — попита младият Барнуел, докато бавно и предпазливо я поставяше да седне на пейката в лодката. — Какви ужаси си преживяла? Къде са родителите ти? Къде е мъжът ти?

— Родителите ми? Мъжът ми? — повтори нещастницата и бе очевидно, че отначало тя дори не разбираше смисъла на думите, които

промърмори механично след Том. Но пред очите ѝ, изглежда, отново изплуваха всички онези почти забравени сцени, объркали мозъка ѝ, защото тя внезапно скри лице в ръцете си и докато, изглежда, я разтърсваха студени тръпки, простена едва-едва: — Всички са мъртви... всички... всички... кървави... не! — извика тя изведнъж и подскочи. — Не са кървави... реката ги изми. Когато Едуард се появи отстрани на повърхността, изглеждаше бял и чист. Усмиваше се... всемогъщи боже, тъкмо тази усмивка ме побърка.

Измежду пръстите ѝ неудържимо избликнаха едри сълзи и макар че, изглежда, болката ѝ не ставаше от това по-малко изгаряща, то поне не бе вече така опасна за цялата ѝ съсипана нервна система. Том се въздържа да прекъсне този изблик на дълго сдържана мъка. С конвулсивно сплетени пръсти той седеше пред бедната жена и все още му се струваше като кошмарен сън, че Мари, Мари, която бе обичал по-рано с цялото си сърце, седи сега тук, в лодката му, сама, умопобъркана, откъсната от близките си или напусната от тях.

Но най-сетне той почувства, че трябва да направи нещо, и то не само да намери подслон за това болно същество, ами и да разбере как би могло да ѝ се помогне и каква е била причината за нейното нещастие. Из главата му се въртяха най-различни неясни предположения, но той отхвърли всичките и само едно от тях му се стори най-вероятно — че някъде наблизо край този остров Мари е претърпяла злополука с някоя лодка, видяла е може би гибелта на всички останали и после единствена се е спасила на един от стърчащите над реката клони.

Единични, не съвсем свързани думи, промълвени по-късно от нея, подкрепиха това негово предположение и за момента той не намери никакъв друг изход, освен да я вземе със себе си надолу по реката, докато срещнеше някой параход, с който можеше да достигне Хелена още преди тръгването на Еджуърт, или пък докато двамата отново се срещнеха. Стария също познаваше Мари от по-рано, а и без това сигурно знаеше по-добре какво да се направи с нещастната жена и къде да бъде подслонена.

Йолата продължи да се носи все така в продължение на няколко часа, а той седеше в нея и подкрепяше главата на нещастницата, докато най-сетне забеляза, че на левия бряг е спрял параход, за да натовари дърва. С помощта на връхната си дреха и доколкото му бе възможно

така набързо той направи постеля за безпомощната жена, която посрещна това най-спокойно, тъй като беше безучастна към всичко наоколо. После той грабна веслата и се насочи право към мястото за товарене на дърва, за да стигне там преди отплаването на парахода. Едва бе успял да завърже лодката си на пристана и с помощта на няколко моряци да качи нещастното момиче на палубата, когато машината заработи отново и „Ван Бурен“, така се казваше параходът, потегли с шумящи колела нагоре срещу течението на реката.

---

[1] Планини в Северна Америка, онази част от Апалачите, разположена източно от Грейт Вали. — Б.пр. ↑

[2] Клафтер (нем.) — стара мярка за обем, възлизаща приблизително на 3 куб. метра. — Б.пр. ↑

16.

ПЛАНОВЕТЕ НА САНДЪР. СТАРИЯТ ЛАЙВЛИ

Заедно със своя печален товар мъжете бавно се връщаха към фермата на Лайвли. Впрочем те съвсем не се бяха отдалечили чак толкова много от нея, защото, както казахме вече, възвишението, изкачено от бегълците, описваше доста голяма дъга. През цялото време мулатът лежеше в одеялата в безсъзнание и само понякога, когато някой от конете се спънеше по неравната почва, той потръпваше и издаваше болезнен вик.

Когато наближиха фермата, мъжете спряха, за да обсъдят преди всичко по какъв начин ще е най-добре да отнесат ранения в къщата, без да изплашат жените твърде много. Сандър, който, разбира се, сега се казваше Хос, предложи да избърза напред. Кук обаче каза, че ще е по-добре, ако това бъде сторено от някой член на семейството, и то не от друг, ами от стария Лайвли, тъй като самият той, Кук, щял може би само да ги изплаши още повече с окървавеното си лице. Старецът се съгласи, нарами карабината си и тъкмо се канеше да тръгне пеша, когато Хос му предложи коня си. Той го възседна и се понесе към дома си в бърз тръс.

Пътюм Лайвли започна да си блъска главата, как ли да подхване работата, та още от самото начало да успокои жените, да не ги изплаши, а веднага да разберат, че всичко е минало щастливо. Защото още преди тръгването на мъжете, те бяха чули, че крадците са избягали въоръжени. Но колкото опитен и полезен да беше старецът в гората, както и в много други случаи, където бе необходимо да се покаже хладнокръвие и кураж, толкова по-безпомощен се чувстваше в момента. Но в крайна сметка той реши да им каже най-напред, че всички са здрави и читави, следват го по петите, водят пленен един от крадците и че възнамеряват също така да заловят и другия още преди свечеряване. По този начин сигурно щеше да ги успокои напълно.

Дошъл до това решение, Лайвли заби голите си пети в хълбоците на пъргавия кон, тъй като старецът беше както винаги бос, и препусна надолу по хълма, в чието подножие можеше вече да различи светлия покрив на малката си къща.

Но, изглежда, жените очакваха завръщането на мъжете с по-голям страх и безпокойство, отколкото си мислеха самите те, защото обстоятелството, че бяха взети всички налични оръжия, доказваше, че става въпрос за сериозна схватка. Човек лесно можеше да се досети, че при подобно преследване възникваше и опасност от сериозна съпротива. А сега, щом видяха, че старецът се завръща сам, страхът им се усили още повече и макар всяка от тях да се опитваше да успокои другата, всички се завтекоха към него с възможно най-голяма бързина, за да чуят незабавно от устата му най-лошото, което можеше да им съобщи.

— Лайвли... за бога, какво се случи? — извика жена му, която с големи усилия се задържа на крака.

— Тате, къде е Кук? Къде е мъжът ми? — извика дъщерята. — Къде си... велики боже... на крака ти има кръв и тук също, на коляното и на бедрото... и дланта ти е кървава. За бога, къде е мъжът ми?

— Къде е Джеймс... къде е Хос? Какво стана с крадците? — извикаха също мисис Дейтън и Адел.

Разбира се, старият Лайвли, атакуван по такъв начин от всички страни, изобщо не можа да си отвори устата, забрави всяка дума от онова, което искаше да каже за успокоение на жените, и чрез мълчанието си само засили техния страх и ужас. Но най-сетне, щом му оставиха малко време, за да събере мислите си, той самият почувства, че е длъжен да им даде някакъв отговор, ала тъй като нишката на мислите му бе вече прекъсната, се вкопчи в последния въпрос и като се мъчеше да направи възможно най-успокоителната физиономия, изпелтечи:

— Още не е умрял... носят го!

— Кого? В името на бога! — изкрещяха двете жени в един глас, а Адел пребледня като платно. — Кого, човече? Кого носят?... Къде е Джеймс? Къде е Кук?

— Подир другия! — извика сега старият Лайвли, съвършено объркан от многобройните въпроси. — Той идва с един, на когото

простреляхме крака.

— Джеймс ли? — извика старата жена.

— Кук ли? — простена младата.

— Глупости! — изръмжа сега старецът, комуто започна да се вдига кръвното. — Мулатът. Боже господи, а бе, жени, ще ме побъркате. Джеймс и Кук са здрави като мен. Кук си разкървави само малко носа... раниха мулата, другият избяга и Джеймс тръгна по следите му.

— Успокойте се — каза сега мисис Дейтън на старата жена, — никой от нашите приятели не е ранен, само са пленили един от крадците и го водят насам.

— Но защо, за бога, ни изплаши така! — извика с упрек в гласа мисис Лайвли.

— Ах, татко — увери го и мисис Кук, — и след един месец няма да мога да се отърся от този страх.

— Е, хубава работа — измърмори старецът в комично отчаяние, — изпращат ме тук специално преди другите, за да послужа веднага като личен пример, че всички са живи и здрави, а аз забърквам такава каша. Всички са добре — Кук и Хос ще пристигнат тук всеки миг... но Боус заедно с Джеймс на Кук... боже мили, човек ще си изгуби тук и малкото акъл, който е имал... Джеймс заедно с Боус на Кук... не, не е така... кучето не искаше да тръгне с него... е по дирите на белия крадец и, изглежда, няма да се върне, без да го доведе него самия или без да разбере точно накъде се е отправил.

Сега старецът се видя принуден да разкаже обстойно случилото се, защото, когато взимаше през нощта пушките, бе успял да каже на жените съвсем бегло, че някой е извършил кражба и ще преследват крадеца. Но този разказ бе изслушан и от едно друго лице, незабелязано дотогава от стария Лайвли, което бе пристигнало тук едва тази сутрин и все още седеше пред допълнително приготвената закуска, когато жените се втурнаха към стария ловец. А този индивид не беше никой друг, освен доктор Мънроув или както го наричаха заселниците. Гробаря, който сега, колебаейки се все още между глада и любопитството, се приближи към жените с полуогризана кост от пуяк в едната ръка, а в другата — с парче добре препечен царевичник, и с нарастващ интерес научи, че е бил ранен някакъв мъж, опасно ранен, и щял да бъде докаран тук.

— Драги мистър Лайвли — обърна се сега той към него.

— Ах, Гро... доктор Мънроув — каза старецът, обръщайки се учудено, а може би и изплашено към човека, когото иначе всеки предпочиташе да отбягва. Та нали фермерите разказваха за него, че надувал трупове отдалече също като лешояд, — тъкмо си дошъл и веднага ще можеш да покажеш изкуството си, да видим дали е възможно да се помогне все още на един клетник, чиято, кожа е продупчена на не едно място. Но ето ги, че вече идват, хайде, тъкмо ще се заловиш заедно с нас на работа. Старо, къде ще го сложим да легне?

— Ах, мили боже! — каза старата жена. — У дома ли ще влезе?

— Е, ами ние не бива...

— Не, не, прав си и той е човек като нас, пък макар и грешник наказан от бога. Да, но тогава не мога вече нищо друго да измисля, освен да го отнесете в къщата на Кук, а вие да се прехвърлите при нас, докато той бъде откаран. Ах, скъпа мисис Дейтън, как се случи така, та дойдохте у нас в такъв лош момент! А всички ние ви се радвахме толкова много.

Мисис Дейтън се нареди да я успокои, но не й остана време, защото в този миг пред портата спря малката кавалкада и Кук и Хос заедно с доктор Мънроув и стария Лайвли внесоха ранения бавно и колкото можеше по-предпазливо през същата врата, през която миналата нощ той бе успял да избяга така щастливо.

Щом отвори очи и разпозна заобикалящата го обстановка, мулатът простена.

Междувременно доктор Мънроув бе отговорил на думите на стария Лайвли само с несвързани и напълно непонятни нему фрази, тъй като набързо му беше назвал цял куп наименования на фрактури, контузии, както и на рани от хладни и огнестрелни оръжия, при които му доставяло огромна радост да наблюдава заздравяването им върху някое човешко същество. Обаче той, изглежда, едва имаше търпение да изчака основния преглед на ранения. Непрекъснато уверяваше, че това бил най-щастливият случай на света, който го бил довел тук в толкова подходящо време. На въпроса на Хос дали вярва, че човекът би могъл отново да дойде в съзнание, той най-сетне, като потриваше радостно ръце, отвърна:

— Е, разбира се, разбира се, ще поживее още два-три дни, надявам се да му направя трепанация^[1], а на дясната ръка и на десния

крак — ампутация.

— Защо? — попита учудено старият Лайвли.

— Оставете ме само да действам, драги господине — отвърна дребничкият човек, като трескаво се суетеше, без да обръща никакво внимание на въпроса му, — оставете ме само да действам. Джентълмени, ей тук, край огъня, мястото е сякаш най-удобно, за да му приготвим постелята... достатъчни са няколко вълнени одеяла... нищо друго не искам за труда си, джентълмени, освен трупа. Сигурно ще ми дадете някой кон на заем, за да го откарам до Хелена... един стар чувал ще свърши работа.

Старият Лайвли се измъкна тихо от стаята. Компанията на дребничкия човек започна да му се струва прекалено зловеща. Дори и Кук щеше да го последва с удоволствие, ако не му се налагаше да остане, за да направи още някои приготовления. Хос постоя известно време замислено край постелята на мулата, без да размени с никого нито дума, наблюдавайки внимателно състоянието му, като най-сетне заяви, че иска да остане при него. Във всеки друг случай Кук може би нямаше да му позволи, но сега, изглежда, това му беше дори добре дошло и не след дълго и той самият напусна къщата, като все пак обеща да се върне скоро, за да получи разяснения за още някои неща от мулата, когато пак дойде в съзнание. Единственото желание на Хос бе да попречи именно на това и щом остана сам с доктора и болния, той се заразхожда нагоре-надолу из стаята със скръстени ръце и здраво стиснати зъби, за да си състави план на действие и да вземе необходимите мерки.

Обаче и той се намираше в критично положение. Причината за неговото посещение у мисис Дейтън заради сестра й Адел бе станала чрез една забележка на старата мисис Лайвли, ако не съвсем неоснователна, то все пак доста въпросителна. Защото бе научил от разговора й с мисис Дейтън, че старите Бенуикови от Джорджия били умрели, а той знаеше много добре от по-раншното си запознанство с Адел Дънмор, че тя бе отгледана от тях и те се бяха отнасяли към нея като към собствено дете. Сега му се струваше, че прозира намеренията на Кели спрямо нея: вероятно я очакваше значително наследство, нали Блекфут му каза, че Кели кореспондирал оживено със Симроу в Джорджия. В такъв случай определената за труда му награда съвсем не отговаряше на печалбата. И така той трябваше на всяка цена да

поговори още веднъж с капитана, преди да съдейства за изпълнението на плана му или поне да му даде да разбере, че е запознат с цялата работа малко по-добре, отколкото, изглежда, подозираше Кели в момента. Но ако после онзи се покажеше неотстъпчив, в което Хос почти не вярваше, е, тогава може би щеше да се намери някакъв начин да отмъкне хубавата плячка за себе си. Разбира се, сега все още не знаеше как щеше да постъпи, но бе достатъчно суетен, за да приеме, че няма нищо невъзможно, щом самият той се намеси в играта. Във всеки случай налагаше се да отложи плана на Кели, за да може да събере необходимите сведения, и залавянето на мулата беше едно добро извинение за това, че не бе изпълнил незабавно дадената му заповед.

Но състоянието на мулата и без друго се превръщаше в нова причина за този му начин на действие. Хос не биваше да го оставя, без преди това да се е убедил, че не е в състояние да разкрие някои тайни, нито пък без да разбере с какви сведения разполага. Ако станеше опасен за острова, то не само клетвата (надали щеше да го е грижа за нея), не, но и собствената му безопасност изискваше мулатът да бъде обезвреден. Единствената му надежда бе сега в това, да отстрани всякакви свидетели и да убие тежко ранения бързо и незабелязано. Никому нямаше да мине и през ум да го прегледа по-подробно и мъртвецът щеше да бъде погребан набързо или пък щеше да бъде предоставен на доктора. И така Хос нямаше защо да се опасява, че щеше да бъде разкрит.

Но планът му бе провален от страстното увлечение на доктори към тежко ранените. Никакви увещания не бяха в състояние да го накарат да напусне стаята, макар и за миг, а той започна даже още отсега да преглежда тялото на мулата, за да види кои части ей пострадали особено много, въпреки че нещастникът, изглежда, изпитваше страшни болки при всяко докосване. Хос обърна внимание на дребосъка, че е абсолютно необходимо да се направят шини на счупените крайници. Но докторът не искаше и да чуе подобно нещо, настояваше за незабавно ампутирание и за тази цел започна да изпразва своите набързо домъкнати кобури. Най-отгоре се намираха цял куп малки шишенца и кутийки, а под тях имаше ножове, триони, скалпели и други лъскави и чисти инструменти.

Ниският усърден доктор постави шишенцата и кутийките върху перваза на огнището, за да не стане някоя беля, а трионите и

останалите инструменти разпростря върху единствената малка маса, намираща се в стаята, така че Кук, който се появи веднъж, се закле тайно в себе си никога повече да не яде на тази маса.

А в това време отсреща, в дома на Лайвли, мъжете се съвещаваха как да постъпят най-добре, та да настигнат избягалия бял, тъй като Кук каза, че според думите на доктора едва ли можели да разчитат, че мулатът ще се възстанови дотолкова, та да могат да очакват от него разумен отговор на някои от въпросите си.

Но докато все още спореха помежду си, се завърна Джеймс и заяви, че Котън отново се бил отправил към реката и едва ли имало съмнение, че или се канел да се спусне по нея на юг, или пък да я прекоси. Трябвало да се опитат да осуетят и двете възможности, не само защото бил извършил вече убийства в Арканзас, заради което била обявена даже и награда за главата му, а и понеже в сегашното му положение не му оставало нищо друго, освен пак да граби и убива. Ето защо мъжете решиха да предупредят и свикат съседите си. За тази цел Джеймс щеше да тръгне в посока към Хелена, за да посети всички заселници из гората и да ги доведе (Кук се намираше съвсем отскоро в околността, за да ги познава добре), докато старият Лайвли щеше да се насочи покрай реката, за да предприеме там също така необходимите стъпки. Но вечерта те щяха да се приберат, за да разберат дали не са пристигнали отнякъде други новини. С право им се струваше невероятно убиецът да направи опит да избяга нагоре по брега на реката, но те смятаха също така за невъзможно да се скрие в града, понеже не можеха и да предполагат, че между Хелена и престъпниците съществува някаква връзка.

В същото време Кук щеше да се опита с помощта на доктора да свести мулата и тъй като понастоящем Дан страдеше достатъчно заради престъпленията си, щеше да му гарантира, че изобщо няма да бъде наказан, ако се съгласи да признае къде са скрити отделни предмети, откраднати край Литъл Рок, и кои са неговите помагачи, неразкрити до този момент.

Жените също започнаха да се приготвят за тръгване, тъй като в дома на Лайвли бе станало съвсем тясно. Но Джеймс, разбира се, не можеше да предположи друго, освен че ще бъдат придружени обратно от Хос, тъй като той и без това беше дошъл, за да вземе мис Адел. И така, преди да възседне коня си, който междувременно бе набързо

нахранен, той отиде отсреща при жените и ги помоли да го извинят, че няма да може да ги поизпрати, но работата, за която ставало въпрос, била твърде спешна, за да има възможност да се отложи, макар и само с четвърт час. През следващата седмица се надявал всичко да бъде уредено и пак щял да слезе до Хелена. Искал да ги доведе тук за по-дълго време, ако нямали нищо против. Джеймс изобщо не знаеше колко много му отиваше сегашното негово смущение, иначе щеше да се смути значително повече.

После той се приближи доверчиво до двете жени, стисна им сърдечно ръцете, метна се на седлото и потегли в бърз тръс, докато старият Лайвли също така праметна карабината си през рамо. Тикна приготвената за него храна в патронташа си и с едно кратко „гуд бай“ се нагани да тръгне по своя път.

— Но, мистър Лайвли — каза мисис Дейтън умолително и се изпречи на пътя му, — пак ли сте бос? Съвсем наскоро бяхте болен, а ходенето без обувки никак не е здравословно. Ами ако се простудите и се наложи да лежите на легло няколко месеца?

Старият човек се усмихна, подобна мисъл му бе толкова чужда, той никога не би могъл да предположи, че е възможно да лежи болен на легло с месеци, не, може би само няколко дни, когато го втресеше, но в никой случай по-дълго.

— Не е толкова страшно — отвърна той и посегна към врата си, за да махне оттам един кърлеж, който бе започнал да му досажда, — свикнал съм вече така и не мога да понасям обувки.

— Ах, няма да го накарате — обади се старата мисис Лайвли, поклащайки глава, — какво ли не съм му говорила, колко ли не съм му се молила, главата му не увира, по-скоро ще остави обувките да мухлясат, отколкото да ги обуе. Най-много някоя неделя да се съгласи да ги носи, когато отиваме с конете на църква.

Старецът започна да се чувства неудобно и се нагани да тръгне, но ето че Адел се изпречи на пътя му и като го улови за ръката, каза:

— Хайде, мистър Лайвли, покажете веднъж, че жена ви не е права и че вие можете и да отстъпите. Днес ще си обуете обувките нали? Виждате ли, ей отсреща се надига буря. Ако завали, а вие сте бос в гората, непременно ще се разболеете.

Лайвли погледна отчаяно към вратата. Не можеше да се отърве от младото момиче тъй лесно, както от жена си. Адел го гледаше в

очите така умолително и чистосърдечно, че той започна, кажи-речи, неволно да стърже грубите си стъпала в пода, сякаш се канеше да ги напъха направо в обувките си. Жена му, щом забеляза това, незабавно се завтече към шкафа, за да донесе толкова рядко употребяваните от стария Лайвли обувки, наричани от него „менгемета“. Веднага след това те се намериха пред него с развързани връзки, изчистени от прахта и когато мисис Дейтън и Адел го помолиха още веднъж много любезно поне само този път да се вслуша в съвета им, той въздъхна дълбоко и най-сетне нахлузи досадните обувки. Докато стягаше връзките им, жена му държеше карабината.

Когато най-накрая си взе за втори път сбогом и закрачи по тесния двор, насреща му се зададе Кук и той мина съвсем близо край намиращото се там дървено корито, за да не може оня да го види, че носи обувки. Толкова странно му се струваше да бъде с тях, че се срамуваше.

— Наистина се радвам! — каза Адел усмихнато, когато старият човек най-сетне прехвърли оградата и изчезна в гъстата гора. — Радвам се, че го накарахме да ги обуе. Сигурно е опасно, когато някой на неговата възраст се излага бос на негодите на времето.

— Учудвам се, че го направи — обади се мисис Лайвли, — но трябва да благодаря само на вас. Колкото и да ме обича, заради мен нямаше да ги обуе. Но сега ми се иска да видя дали ще мога да го накарам да продължи да ги носи, а след като посвикне известно време с тях, накрая все ще го придумам да обува и вълнените чорапи!

В това време старият Лайвли наистина навлезе в гората с необичайните и омразни за него обувки, като пристъпваше бавно и предпазливо, сякаш ходеше в паници. Ала едва озовал се сред сумрака на гъстите дървета, той хвърли поглед назад и се огледа дали фермата все още се вижда от мястото, където се намираше в момента. Да, той забеляза постройките да светлеят между клоните. Тогава продължи още стотина крачки навътре, докато достигна малък гъсталак от ниски дрянови дръвчета.

Тук той облегна предпазливо карабината си на стеблото на една хикория, развърза една подир друга връзките на обувките си, събу ги, закачи ги грижливо горе на шумнатия връх на един нисък дрян, поизпъна левия си крак, а после и десния, нарами отново карабината, но този път много по-бързо и по-радостно, и потегли през тихо

шумолящата гора с такива пъргави и чевръсти крачки и с такава блажена и самодоволна усмивка, че всеки, който го видеше, сигурно щеше страшно да му се зарадва, макар и да крачеше с босите си мазолести ходила по пожълтялата шума и сухите клони.

От този ден нататък татко Лайвли никога не се противеше, когато жена му настояваше да си обуе обувките. Странното беше само, че се появяваше от гората винаги точно на онова място, където беше и навлязъл в нея. Защо, жена му не знаеше, но затова пък той знаеше толкоз по-добре. Трябваше първо отново да обуе окачените там обувки, преди да се покаже пак пред очите на жена си.

---

[1] Трепанация (фр. мед.) — хирургическа намеса чрез отваряне на черепа. — Б.пр. ↑

17.

ДОКТОР МЪНРОУВ И САНДЪР

Двете жени бяха вече готови за тръгване, конете им — доведени, и само Сандър, известен тук под името Хос, все още липсваше, за да ги придружи обратно до града. Макар и да знаеше много добре, че го очакват, и дори да смяташе, че е съвсем редно да придружи на връщане дамите, които бе довел дотук, той все пак не можеше и не искаше за нищо на света да напусне тъкмо сега мястото си, поради споменатите вече причини. Обаче трябваше да се измисли някакво оправдание и тъй като изпокъсаните му от трънаците дрехи не можеха повече да го извинят, понеже Кук на драго сърце му беше предоставил дрехи от собствения си гардероб, Хос помоли мисис Дейтън за кратък разговор на четири очи. Той ѝ обясни, че, изглежда, доктор Мънроув бил човек, за когото било важно само да има под скалпела си някой труп. Но самият той бил следвал медицина и бил убеден, че чрез грижливо лечение раненият все още можел да бъде спасен. Обаче ако го изоставел сега, той щял да бъде безвъзвратно загубен.

Разбира се, както бе и предполагал, мисис Дейтън го закле да не се отделя от мулата и същевременно му благодари за проявеното от него съчувствие към този престъпник, който бил все пак нещастен човек. Те самите били изминавали този път вече неколkokратно без придружител и се надявали само да го видят отново у дома си, и то с добри известия. Хос ѝ обеща и помоли мис Адел, осведомена за положението на нещата с няколко думи от мисис Дейтън, да не му се сърди заради липсата на внимание от негова страна. Надявал се може би още тази вечер да види ранения в такова подобро състояние, че да можел да се лиши поне от неговата помощ. Тогава щял незабавно да се върне в Хелена, за да отведе младата дама при приятелката ѝ.

Естествено Адел нямаше какво да възрази. Всички познаваха доктор Мънроув и се страхуваха от ужасния човек, за когото слуховете разказваха страшни неща, може би невинаги съвсем достоверни. Въпреки това тя възседна дребното си пони недоволна и след като се

сбогува сърдечно с двете добродушни ясени и обеща скоро пак да дойде, препусна мълчаливо напред сред сенките на гората. Беше в лошо настроение, ядосана на самата себе си и на още някого, но на кого и тя не знаеше или пък не искаше да си признае.

В това време доктор Мънроув седеше край мулата и наблюдаваше внимателно и както изглежда, с благосклонно задоволство разкривените от болка черти на нещастника, а Хос пък се беше облегнал на огнището и гризеше нетърпеливо ноктите си.

Най-сетне, като че ли докторът взе някакво решение. Той стана, отиде до масата и започна да пили тук и там най-малкия си трион. Кук, който се бе появил току-що на прага, потрепери, направи кръгом и се отправи към гората, само и само да не чува този шум, пронизващ го чак до мозъка на костите.

Хос едва ли долавяше какво става около него — толкова много бе зает със собствените си планове. Но затова пък толкова по-ужасно впечатление направи тази сцена на мулата, който в този миг за пръв път дойде в съзнание. Няколко секунди той гледа втренчено към доктора, без някой от мъжете да му обърне внимание, но после, сякаш обхванат от смътно предчувствие за онова, което го очакваше, се отпусна със стенание в постелята си. Хос се обърна бързо към него, ала нещастникът бе затворил отново очи и лежеше неподвижно.

— Я слушай, мистър Хос — прекъсна докторът най-сетне мълчанието, като се обърна към него, усмихвайки се и поглеждайки над ръба на очилата си, сякаш тъкмо по време на това негово занимание му беше хрумнало нещо извънредно забавно, — все пак е странно, че понякога в практиката си човек прави някой и друг глупав погрешен разрез, колкото и да е възрастен и опитен. Не мога да не се сетя за това тъкмо сега при точенето на триона. Горе в... ама ти слушаш ли ме?

— Докторе, какво има в това шишенце? — прекъсна го Хос. Докторът погледна към него и извика:

— Внимавай, пази се, не му вади запушалката, това е арсеник, а в жълтото стъкълце има азотна киселина.

— Ами в онова, дето е увито в синя хартия?

— Циановодородна киселина — най-опасна е от всичко друго. По-добре не я пипай. Имам само това шишенце, може да го изтървеш и да се счупи.

— Значи циановодородната киселина действа най-силно като отрова, така ли? — попита Хос, претегляйки замислено шишенцето в ръка.

— Разбира се, тя е ужасна отрова — отвърна докторът. — И за нея бих могъл да ти разкажа две истории, защото вече на два пъти съм имал нещастни случаи с циановодородна киселина — истински, нещастни случаи. Но човек предпочита да премълчи подобни неща. Няма никаква полза от разказването им, а после, когато се предават от уста на уста, обикновено хората представят нещата по-лоши, отколкото са били всъщност.

— И тази отрова убива безпогрешно и бързо? — продължи да пита Хос.

— Остави, за бога, стъкълцето на мястото му — извика докторът боязливо и скочи от мястото си, — наистина ще направиш някоя беля. Попаднала в ръцете на неграмотни хора, тази отрова може да причини ужасни нещастия.

Хос се видя принуден да постави шишенцето обратно на перваза на огнището.

— Тъй — каза сега Мънроув, като внимателно огледа триона през очилата си, — отдавна имам желание да ампутирам крака на някой мулат. Веднъж исках да отрежа крака на слугата на Дейтън, ама съдията не ми разреши и може би така беше по-добре... за момчето искам да кажа, защото организъмът му се справи сам.

Сега той пристъпи към изгубилия съзнание човек, постави инструментите си край него на един стол и започна да го разглежда внимателно.

— Да, да — каза той най-сетне, след като опипа пулса на ранения и сложи ръка на челото му, — както виждам, сега е по-добре, ще трябва значи все пак да пристъпим към ампутацията.

— Наистина ли мислиш, че ще се оправи?

— Да, вероятно, диша съвсем равномерно, пулсът му, макар и ускорен, е все пак по-спокоен отпреди. Ако ми беше умрял, щях да предпочета да го взема целия, обаче сега ще го помоля само за един крак. Затова пък ще му оправя ръката както се полага и ето защо не само, че няма да изгуби от стойността си за своя бъдещ господар, ами може би и ще му бъде още по-ценен. Понякога е твърде добре негрите да имат две ръце за работа и само един крак, та да не могат да бягат.

По дяволите, забравил съм си шините у дома. Е, ами нали в гората все ще се намери изход, сигурно хикорията се бели, ще донеса няколко ивици кора. Сър, моля те да останеш за малко при болния, ще отида само до най-близките дървета, за да взема подходящи парчета, и веднага се връщам. Но... има ли с какво да обеля кората?

Той обърна гръб на леглото и затърси някакво сечиво, а Хос посегна бързо към шишенцето с отровата и го скри в шепата си.

— Ах, ето този томахок ще свърши работа — рече дребосъкът, взе оръжието и закрачи към вратата. — Ей отсреща е застанал и мистър Кук, ще го изпратя междувременно при теб.

Хос махна бързо хартията от шишето и извади ножа си, за да отвори запушалката. Не биваше да губи повече нито минута.

— Вода! — простена в този миг мулатът. Това беше първата му дума откакто беше ранен, Но Хос се стресна и изпусна едно проклетие, защото в момента, когато смяташе, че е пред своята цел, докторът, дочул вика, изведнъж се обърна и с бързи крачки се върна назад. Кук също се приближи към къщата.

— Дявол го взел — извика Мънроув, след като хвърли бегъл поглед към болния, — напълно е в съзнание... бистър поглед... свободно дишане... и без съмнение възстановяващи се жизнени сили. Май наистина ще получа само крака. Мистър Хос, принудени сме веднага да пристъпим към операцията.

— Вода! — простена нещастникът. — Изгарям... всичко ще... всичко ще призная, вода... само вода!

Докторът, колкото и усърдно да преследваше личните си цели, все пак схвана, че тук става въпрос за нещо, което беше сигурно от особена важност за фермерите. И така той подпря главата на ранения, което изтръгна от него силен болезнен вик, и поднесе до устните му тенекиено канче.

Скърцайки със зъби от яд, Хос бързо зави малкото шишенце в хартиената му обвивка, но запушалката му се бе вече повредила от допира с острието на ножа и помещението се изпълни с миризмата на горчиви бадеми.

— Циановодородна киселина! — извика докторът и се полуизвърна към Хос, тъй като все пак не можеше да пусне току-така главата на болния. — Циановодородна киселина! По дяволите, сър, сигурно си си играл с шишето, докато се е счупило, тук мирише силно

на тази киселина. Мистър Кук, добре, че идваш. На този юнак, изглежда, му тежи нещо на сърцето. Нека първо се изповяда, а после ще видим какво може да направи науката за него.

— Жив ли е? Проговори ли? — възкликна Кук и бързо се приближи към постелята. — Как е?

— Зле, сър! — прошепна мулатът. — Много зле... главата ми... о, главата ми!

— Да, лоша рана — потвърди докторът, — във всеки случай черепът е силно засегнат. Вярно е, че мулатите имат всепризнато изключително твърди черепи, но и полученят удар е бил много силен. Моля, побързай с въпросите си, страшно ми се иска да бъда все пак в състояние да му направя трепанация, опитът в тази област е изобщо твърде малък.

— Маса Кук — каза мулатът и протегна бавно ръката си към младия фермер, — познавам ви още от по-рано. Вие сте добър... искате ли... да ми направите една услуга, ако ви призная всичко?

— Говори, Дан — отвърна Кук състрадателно и отново му подаде канчето, тъй като забеляза, че очите на ранения пак започнаха да губят блясъка си, — разкажеш ли ми всичко най-искрено, нищо лошо няма да ти се случи, давам ти честната си дума. Достатъчно си изпатил.

— И онзи човек — простена мулатът, тъй като лошата слава на доктора се носеше из целия Арканзас, — Гробаря... няма да ме... няма да ме вземе и... да ме разреже?

— Щуротии... Гробар... да те разреже — възкликна докторът и намусено се изправи.

— Нищо няма да ти стори, Дан, дадох ти думата си, няма да те докосне нито с нож, нито с трион. Но ти трябва да бъдеш искрен и да кажеш всичко, което знаеш.

— Мистър Кук — каза Мънроув, като бързо се обърна към младия фермер, — даваш съвсем необмислено обещание, едно обещание, което няма да си в състояние да удържиш, без абсолютно да пренебрегнеш науката и благословените резултати от нея, освен това аз хич не вярвам, че животът на този нигър може да бъде спасен без помощта на моя трион.

— Тогава искам да умра — простена мулатът и отново се отпусна на постелята си в безсъзнание.

— Докторе! — каза Кук, след като наблюдава известно време мулата и забеляза, че той вероятно се нуждае от краткотрайно спокойствие, преди да бъде в състояние да отговаря на каквито и да било въпроси. — Ще прескоча за малко до жените да ги попитам какво да правим с този нещастен човечец, защото все пак трябва да се погрижим за него. Веднага се връщам, но ако се съвземе, преди да съм дошъл, моля те, бъди така любезен да не говориш с него за тези ужасни неща, за които обикновено приказваш. Няма да забравиш, нали? Дори и кръвта на здравия се смръзва в жилите, щом чуе подобни работи. — С тези думи той напусна бързо помещението, докато докторът го проследи с гневен поглед.

— Хм... да... хмм! — рече той и си взе от една малка сребърна кутийка щипка енфие. — Хмм... не е справедливо... само това липсваше... такива дръвници да се грижат за науката. Не трябвало дори да говоря за това, не бивало да докосвам мулата „нито с нож, нито с трион“, както се изрази този варварин. За бога, много ми се иска да знам за какво ли друго би могъл да бъде полезен?

Хос беше изслушал цялата препирня с мъчително нетърпение. Но какво можеше да стори? Да предприеме нещо, с което да насочи подозрението им върху себе си, и после да избяга? Но нали тази сутрин бе видял как заселниците проследяваха дири. Освен това още съвсем не бе сигурно, че мулатът наистина знае за съществуването на острова, а да се излага ненужно на подобна опасност бе повече от глупаво. Но ето че последните думи на фермера и гневът на доктора го наведоха на нова мисъл. Може би не беше изключено да спечели доктора за своя план. След кратко обмисляне той се обърна към ядно крачещия из стаята дребосък и каза:

— Доктор Мънроув, аз не бих се учудвал на човек, който няма никаква представа нито от лекарства, нито от наука. Ами на нас какво ни пречи да направим все пак онова, което искаме?

Какво ни пречи ли? — възкликна ядосано докторът, като се спря и погледна Хос. — Какво ни пречи? Не видя ли какви юмруци има този човек? Нима можем да направим насила нещо против волята му?

— Не — отвърна Хос усмихнато, — но с хитрост... ако изобщо е необходимо в случая да се прилага хитрост.

— Но как? — попита докторът и хвърли боязливо един кос поглед към ранения.

— Кук не ти разрешава да докосваш с ръка или по-скоро с инструмент живия човек — каза Хос.

— Да, но...

— Добре, ами ако умре?

— Ама не умира — завайка се докторът. — Такива мулати са жилави като котките и ми се струва, че никой от тях още не е умрял от рана в главата. Те са издръжливи същества, които мислят и живеят само за корема си.

— Добре, ами какво ти пречи да го атакуваш там? — попита Хос коварно.

— Какво ми пречи ли? Как да го разбирам?

— Е, ами работата е много проста... защо носиш тези отрови?

— Не и за да тровя хората, сър! — извика изплашено докторът дребосък.

Вярно, че рязането на човешки крайници и „задълбаването в една наука“, както се изразяваше самият той, се бяха превърнали за него в страст, макар че той бе в състояние да добие от тази наука само повърхностни познания. Ето защо в работата си смяташе всякакви средства за оправдани. Но никога не бе стигал до извършване на убийство, може би и самата мисъл никога не се бе зараждала в главата му, защото сега той в продължение на десетина секунди втренчи смаяния си поглед в младия престъпник. Но Хос, който разбра, че може би още в началото го беше попрекалил, отстъпи бързо и каза:

— Сър, разбери ме правилно, не бих дал на този юнак смъртоносна отрова, а някакво безвредно питие, което все пак би предизвикало вцепеняване, така че то да ти позволи после не само да го вземеш със себе си, понеже неукният фермер сигурно ще го помисли за умрял, ами и да го вдигнеш пак на крака — една победа на истинската наука.

— Хмм, тъй... да, тъй... значи това имаше предвид, а? Хмм, да, това е може би по-скоро възможно. Би могло например...

Но думите му бяха прекъснати от Кук, който се появи в този миг на прага с голямо тенекиено канче, пълно с някакво питие, приготвено от самата мисис Лайвли. Без да се бави, той се отправи към постелята на болния.

— Дан — каза той. — Дан, как се чувстваш?

— По-добре! — прошепна нещастникът след малко, като отвори очи и промърмори тихо думи на благодарност, когато Кук поднесе канчето до устните му. — Маса Кук... ти си добър — каза той после, като се отпусна с дълбока въздишка назад, — много добър... но... накарай двамата мъже да излязат за малко... искам... искам да... ти кажа важни неща.

— Тези двама господи ли, Дан? Ами те могат да останат — каза Кук, — нали не е тайна, която засяга само мен?

— Не — простена Дан и просто му личеше колко го затруднява говоренето, — не... не само тебе... засяга всички в Арканзас, но искам да го кажа само на теб.

Кук помоли двамата мъже да излязат за малко от стаята. Хос изложи всевъзможни съображения, само и само да остане поне наблизко, но Кук настоя твърдо на искането си, понеже мулатът желаше да говори само при това условие. В крайна сметка Хос се видя принуден да се подчини.

След като Кук сложи отвътре на вратата дори и дървеното резе, за да не ги смущава никой, между двамата се състоя продължителен таен разговор.

Едва когато Дан отново изгуби съзнание от много говорене, младият фермер извика двете жени, които бяха предложили услугите си да поемат грижите за болния. Докато докторът не позволи да му отнемат удоволствието също да помогне с нещичко, Кук обсъди с мнимия Хос всичко онова, което току-що беше научил от мулата.

Дан, макар и да знаеше за съществуването на острова, тъй като Аткинс бе откарвал дотам вече много коне и веднъж го беше взел и него самия до брега на реката, все пак не бе в състояние да опише точно местоположението му. Той дори не знаеше със сигурност дали се намира близо над Хелена, или пък нейде надолу по реката, макар и да предполагаше, че е недалеч от града. Но което можа да съобщи със сигурност, беше, че обитателите на острова били извършили ужасни престъпления и Кук искаше сега да изчака само завръщането на мистър Лайвли и Джеймс, за да предприемат нещо незабавно. Те щяха да унищожат разбойническото гнездо и да предадат престъпниците на правосъдието за наказание. Тъй като беше чувал, че Хос е запознат с Мисисипи доста добре, той пожела да научи от него как биха могли най-лесно да се справят с бандата и да й попречат да избяга.

Хос се загледа замислено пред себе си, най-лошите му опасения се бяха сбъднали, животът на всички бе в опасност, бърлогата им — разкрита, а той самият стоеше тук безпомощен, без да може да накаже предателя и дори в момента изобщо не знаеше, какво да направи, за да предотврати този страхотен удар. В първоначалната си уплаха той се опита да представи цялата работа като несъстоятелна и невероятна, като каза, че вероятно мулатът бил съчинил всичко това само за да си спаси кожата. Кук обаче не искаше и да чуе подобно нещо и едва когато Хос забеляза, че в никакъв случай няма да успее да омаловажи пред него думите на мулата, той реши да започне да действа по друг план.

В действителност Кук бе сега все още единственият човек, който знаеше тайната, и ако престъпникът се намираше самичък с него в гората, кой знае дали нямаше да се опита да го убие. Тук обаче подобно нещо бе свързано с голям риск за самия него, а освен това бе напълно достатъчно, ако съумееше да отложи разкриването на острова само с два дни. Това време щеше да му позволи спокойно да предупреди приятелите си, пляката да бъде набързо разделена и всички щяха да успеят да се озоват в безопасност, преди тези тромави горяни да се наканят да им нанесат удар.

— Добре, сър — обърна се той към фермера след дълго и сериозно размисляне, — щом наистина вярвате, че този тип ви е казал истината и имате намерение да обезвредите описаната ви от него банда, не бива да гледате на подобно нещо като на детска игра, защото такива обесници, ако действително съществуват, ще се бият отчаяно, тъй като всичко за тях е заложено на карта. Не ги ли връхлетите с необходимата численост, само ще ги предупредите и по-късно ще намерите бърлогата празна, а аз познавам Мисисипи и бреговете й твърде добре, за да ви уверя, че след това всяко преследване ще е безсмислено. И така, ако искате да имате успех във вашето начинание, обсъдете всичко тази вечер с вашите приятели, вдигнете на крак съседите си утре и елате вечерта или рано в неделя в Хелена. Аз самият тръгвам незабавно обратно за Хелена, ще уведомя съдията, а после ще се прехвърля до Синквил, за да събера и там всичко живо, годно да носи оръжие. Най-късно в неделя следобед ще съм пак в Хелена и тогава още същата вечер ще трябва да нанесем нашия удар, ако искаме да имаме успех.

Всичко това бе напълно логично и разбираемо за младия фермер, който, разбира се, не можеше да подозира Хос. И той самият знаеше, че едва ли е възможно бързо да се събере необходимият брой мъже. И така Кук обеща да пристигне най-късно в неделя сутринта в Хелена, добре въоръжен, заедно с всички съседи, а Хос, за когото сега, разбира се, най-важното беше час по-скоро да предупреди приятелите си за грозящата ги опасност, заяви, че не искал да губи повече нито минута. Бързо доведе коня си, оседла го сам и скоро след това препусна по пътя за Хелена в бесен галоп.

18.

ОТПЛАВАНЕТО. ВЪЗРАЖЕНИЯТА НА МИСИС БРИЙДЪЛФОРД. СРЕЩАТА

През цялото петъчно утро кормчията на Еджуърт настояваше да отпътуват и заплашваше с лошо време и мъгла. Но Еджуърт, който все още изобщо не беше виждал големите мъгли на южно Мисисипи и следователно не се боеше от тях, бе срещнал един приятел, някогашен съсед от Индиана и бърбореше с него цял час отсреща, в странноприемницата на Сمارт. Самият Смарт седеше също при тях, кръстосал крак върху крак, и слушаше спомените на двамата стари хора.

Ето че най-сетне в помещението влезе Блекфут и подкани настоятелно да тръгват. Както каза, трябвало още утре рано сутринта да изпрати стоките и много настоявал веднага да потеглят, та да пристигнали още преди зазоряване.

Човекът от Индиана му даде право, като ги увери, че нямали ни секунда повече за губене, ако искали навреме да достигнат Виктория. Кормчията Бил, приближил се до тезгяха няколко минути след Блекфут, попита стария Еджуърт дали щели да отплават още тази сутрин, иначе с удоволствие щял да се поразходи малко извън града, където живеел негов стар познат, с когото били служили заедно на един кораб.

— Не, човече! — прекъсна го бързо Блекфут. — Невъзможно е. За това имаше време през цялата нощ. Или тръгваме сега, или целият товар не ме интересува вече.

— Е, добре де — измърмори кормчията, изпразни чашата си на един дъх, нахлупи шапката си предизвикателно и излезе от помещението привидно ядосан.

— Неприветлив тип — каза мнимият търговец Блекфут, гледайки подир кормчията, — отдавна ли е на борда ти?

— Да, още от Индиана — отвърна Еджуърт, — и аз не знам защо намразих толкова много този човек, но скоро пътищата ни се разделят. Впрочем той е способен кормчия и си разбира от работата. Познава реката като петте си пръста и дотук води лодката ми добре. Но както казах, ще се радвам, когато се отърва от него... в погледа му има нещо отблъскващо. А Впрочем, крѣчмарю — обърна се той внезапно към ханджията, който мереше в това време отстрани Блекфут с бегли погледи, — оръжейният майстор изпрати ли вече затвора на карабината ми? Поне така ми беше обещал.

— Да, карабината е вътре — каза Сمارт. — Френсис, я подай дългото пушкало, по което работи Тоби!

— Заплати ли му поправката? — запита Еджуърт.

— Да — отвърна Френсис, човекът на тезгяха, — струваше половин долар. Каза, че пружината била счупена, а вътре липсвал целият ударник. Сигурно си разглобявал нейде карабината и си изгубил ударника.

— Глупости! — възкликна Стария. — Не съм докосвал карабината откакто стрелях, почистих я и я заредих отново. Том пък още по-малко я е пипал, защото си има собствена. Един дявол знае как е изпаднал ударникът. Е, както и да е, сега пак стреля, нали? Ами би могло веднага да избумкам заряда, който се намира още в цевта ѝ, а после да я заредя наново. Къде е най-безопасно да се стреля тук?

— Е, ами безопасно изобщо няма — обади се Смарт, — всъщност е забранено в града, но ние не издребняваме чак толкоз. Стреляй само нависоко. Виждаш ли ей там горе, на сухия отчупен клон, е кацнал кълвач... най-горе... тъкмо над стърчащия надясно клон. Виждаш ли го? Можеш да подпреш пушката си на дирека.

В това време Еджуърт бе излязъл навън пред вратата с вдигната за стрелба карабина и сега погледна нагоре към клона.

— Да я подпра ли? — засмя се той. — Да я подпирам за разстояние от деветдесет крачки? Само това ми липсваше. Ако затворът е наред, ще можеш да донесеш кълвача. — Той вдигна бързо карабината, прицели се за секунда и птицата полетя към земята, падайки съвсем близо край ствола.

— Все още върши работа — рече старият човек, доволно усмихнат, като остави до себе си карабината и извади от патронташа си дървена клечка, за да почисти веднага затвора ѝ както трябва. —

Тъй като вече няма нужда да стреляш по индианци, стреляш по кълвачи, тъй върви светът. Човекът е ако не най-голямото, то положително е най-опасното хищно животно — той убива за удоволствие. Но моят търговец става нетърпелив. Тръгвай пред мен, драги приятелю, аз само ще заредя карабината, ще, си платя сметката и веднага ще те последвам.

Блекфут, изглежда, остана доволен от думите му, само го помоли още веднъж да не се бави повече и излезе от стаята. Обаче, след като затвори вратата след гърба си, Сمارт се обърна към Еджуърт и го попита:

— Познаваш ли го от по-рано?

— Не, защо?

— Как стана така, че сключи сделка с него?

— Как ли? Ха, ами намерих го тук, в хотел „Юниън“, и ти самият присъстваше. Бил го е срещнал нейде из града.

— Бил? Кой е Бил?

— Моят кормчия!

— Тъй — рече ханджията след по-продължително мълчание, — тъй... значи Бил ти го препоръча, а? Я слушай, мистър Еджуърт, този тип не ми харесва.

— Защо? — попита Стария и се засмя. — Защото не прилича на търговец ли? Ха, нека това не те безпокои. Нашите индиански търговци също са повече воители и ловци, отколкото търговци, но умеят да боравят еднакво добре и с оръжията, и с теглилките си.

— Но, изглежда, двамата се разбират добре помежду си — каза Смарт.

— Кой, търговецът и Бил ли? Хмм, едва ли е възможно. Този човек ми предложи великолепни цени и дори ми плати вече една част на ръка.

— Забелязах как си разменят погледи — увери го Смарт и се изправи, — би трябвало страшно да се лъжа, ако двамата поне не се познават по-добре, отколкото, изглежда, искат да покажат тук. Ти похубаво внимавай, по реката има твърде много негодници, а особено пък Хелена може да разкаже много нещо за тях. Можеш ли да разчиташ на твоите хора? Защото един чужденец не бива да очаква кой знае каква помощ тук на юг.

— Ха, разбира се, че мога да разчитам — каза старецът, — но все пак разчитам повече на себе си. Впрочем положението не е чак толкова опасно, старият Еджуърт е достатъчно умен, за да съумее да държи далеч от себе си всякаква паплач. Но какво исках да кажа още, мистър Сمارт, някаква млада жена от Хелена ме помоли да я взема заедно с багажа ѝ до Виктория, сигурно е научила от някого, че се каня да спирам там... някоя си мисис... мисис... Евърет, струва ми се. Искане да се махне от Хелена и да се засели във Виктория, ако не се лъжа. Порядъчна жена ли е?

— Ама, разбира се, сър — разпали се Смарт, — тя е добра, работлива жена, чийто годеник съвсем наскоро претърпя нещастие в реката и чиято земя аз купих. Предложих ѝ всяка възможна помощ, но тя отказа упорито да приеме и най-малката подкрепа. Наистина ли иска да се пресели във Виктория?

— Да, тъй ми каза. Но аз наистина трябва да тръгвам. И така, гуд бай! Ако се случи да се размина с Том Барнуел и той дойде пак в Хелена, кажи му, нека веднага се върне обратно. И да свърша по-рано с разтоварването, пак ще го чакам, докато дойде.

С тези думи старият човек нарами карабината си и след като още веднъж подаде ръка на ханджията за сбогом, се запъти надолу към реката, където тъкмо в този момент някакъв мъж караше малкото багаж на мисис Евърет, натоварен на така наречената „дрей“, товарна каручка на две колела. Жената вървеше до каручката.

Тя имаше стройна, красива фигура, цялата облечена в черно. Лицето ѝ бе бледо, а големите сини очи гледаха тъжно. Буйните къдрици на кестенявата ѝ коса изскачаха изпод забрадката ѝ, а понякога тя посягаше скришом към очите си, сякаш да изтрие сълзите, които въпреки всичките ѝ усилия се канеха да се прокраднат изпод дългите ѝ мигли.

Каручката спря край пристана за товарни лодки близо до лодката на Еджуърт и коларят се канеше вече да пренесе на борда част от багажа по тясната дъска, когато на пътя му се изпречи Бил, кормчията, и грубо го попита що за пакети и пътници карал още на борда, те не били сал и не се нуждаели от други хора.

— Остави го, Бил! — каза Еджуърт, който тъкмо се спускаше по брега. — Ще свалим тази лейди във Виктория. Времето е хубаво и нещата ѝ могат да останат горе на палубата.

Кормчията се отдръпна настрани, като мърмореше, но, изглежда, че сега реката привлече вниманието му по-силно, отколкото сушата. Тъкмо в този момент надолу по Мисисипи се спускаха шест или седем лодки от Охайо. Ако се съдеше по спокойното поведение на екипажите им, те сигурно нямаха намерение да спират тук на брега. Горе на палубата се бяха излегнали най-удобно неколцина мъже под палещите лъчи на слънцето и само на кормилото се облягаше лоцманът, подпрял и двете си ръце, гледайки спокойно, към малкото градче.

— Е, ще си намерим компания — обади се Еджуърт, — хей, хора, бързо, вземете нещата на борда, ако се заловим малко по-здравосвеслата, все ще можем да настигнем онези лодки.

Но, изглежда, кормчията не беше много съгласен с това и каза, че недалеч от Хелена се налагало да преминат покрай някакъв остров, където фарватерът бил твърде тесен, и оттам щели да си спестят един завой от осем мили. Но ако се движели няколко лодки заедно, нерядко се случвало една друга да се изтласкат към скрити коренища. Затова нека оставели лодките да плават пред тях и ако нямали на борда си чак толкова добри лоцмани, той смятал да ги застигне още преди Виктория.

Блекфут го подкрепи и лодкарите тъкмо отнасяха последните вещи на борда, а мисис Евърет се канеше да ги последва, когато ѝ бе писано да бъде възпрепятствана по един начин колкото неочакван, толкова и насилствен.

И то, защото мисис Брийдълфорд се бе спуснала по Мейнстрийм и беше разпознала фигурата на младата вдовица, облечена в черно, която, в това нямаше съмнение, се канеше да напусне Хелена с цялото си имущество. Като някаква богиня на отмъщението (доколкото можем да си представим богините на отмъщението с една страшно старомодна избеляла копринена шапка с изкуствени цветя, привързана на главата с голяма яркочервена кърпа, с жълто-зелена памучна рокля и кожени обувки с връзки на кръст) тя се нахвърли върху изплашената жена, сграбчи я за лявата китка и я обсипа с такъв порой от ругатни и заплахи, че нещастното младо същество само пребледня още повече и треперейки цялото, се опита да се отскубне от ръцете на побеснялата мисис Брийдълфорд.

Но последната, разлютена още повече от това, вдигна заплашително свитата си в юмрук десница и изкрещя с почти задушаваш се от злоба глас:

— Така ли? Искаш да избягаш? Ах, ти, гадина такава! Да избягаш като крадец в нощта, а? О, а къде е била изобщо мадам през последните два дни? Къде се е крила тайно, докато е било светло, та после в тъмна нощна доба да опитва бравите на чуждите хора и да наднича през ключалките на чуждите хора?

— За бога, освободете ме от тази луда! — извика мисис Евърет, оглеждайки се отчаяно за помощ и закрила. Но стоящите около нея хора, разбира се, не можеха да си помислят нищо друго, освен че младата красива жена наистина е извършила някакво съвсем особено престъпление, за да бъде спирана по подобен начин на обществено място, и ето защо се побояха да се намесят там, където решение можеше да вземе само законът.

— Така ли? — извика мисис Брийдълфорд, почувствала сега засегната и честта си, и тикна може би за двадесети път назад шапката с цветята, която постоянно ѝ падаше над очите. — Така ли? Значи съм луда, понеже си търся правото и не искам нощно време къщата ми да бъде посещавана от непознати хора? И аз съм самотна вдовица, и аз съм сама, съвсем сама в целия свят, но се държа прилично и резервирано и не обикалям през нощта потайно, из града, нито тичам подир мъжете, та после да тъгувам по всеки, лодкар, удавил се в Мисисипи. „Луиз — казваше винаги моят покоен съпруг. — Луиз, ти...“

— Мистър Еджурт! — замоли се отчаяно младата жена. — Защитете ме от тази смахната жена. Ще ме убие.

— Назад, мастър Ешхолд, или както там ви е името — викна срещу него разгневената дама, — я някой от вас да изтича до съдията... нека дойде скуайър Дейтън веднага, нека дойде и полицаят, ей там е багажът ѝ, парче по парче трябва да бъде разопакован. Искам да видя защо се е опитвала през нощта да ми отвори вратата, искам да видя дали има право да сплашва порядъчни граждани, та да не могат вечерно време спокойно да изпият дори чашка чай у приятели. Къде е полицаят, питам аз?

— Велики боже, нима тук няма никой, който да се застъпи за една бедна жена? — извика нещастната млада вдовица.

Бил и Блекфут следяха цялата сцена, като тайно се подсмиваха. Впрочем това забавяне им бе добре дошло, тъй като по този начин другите лодки щяха да вземат преднина, а и след всичко видяно, естествено и те помислиха, че мисис Брийдълфорд наистина е спипала младата жена в извършването на някакво престъпление, заради което искаше сега да я изправи пред съд. Но Еджуърт, който вярваше, че достатъчно познава хората, не можа да прочете в бледото лице на мисис Евърет нищо лошо и непочтено, затова пък видя в лицето на обвинителката й всички противни човешки черти. Той набързо прекрати цялата разправа, като хвана мисис Брийдълфорд за ръката и я принуди да пусне мисис Евърет, стискайки силно китката й. При това разтърси сърдечно и продължително десницата на мисис Брийдълфорд, която възмутено нададе силен вик, и й обясни, че младата дама е негова пътничка и не бива да си пропусне пътуването. После подаде ръка на мисис Евърет и я отведе бързо на лодката си, докато неговите хора препречиха зад гърба му пътя на спусналата се подир тях вдовица, след което незабавно изтеглиха дъските и отвързаха въжетата. Останалият екипаж наскоча на борда и „Костенурката“ се отдели бавно от пристана.

Отначало широката огромна лодка се понесе край пристана, заплашвайки да се натъкне на едно довлечено до брега дърво. Обаче, щом хората уловиха веслата, иначе толкова непохватният плавателен съд се подчини на кормилото. Насочила нос към средата на реката, лодката се отдалечаваше все повече и повече от опасното място, докато достигне средата на течението, което я понесе на юг към споменатия вече кръгъл Остров на върбите.

Но кой ли може да опише гнева на Луиз Брийдълфорд, която видя жертвата си така внезапно изтръгната от ръцете й. Защото тя бог знае защо, бе достигнала до непоклатимото убеждение, че мисис Евърет е онази млада жена, която според думите на Сمارт се бе прокрадвала преди няколко вечери около къщата й, опитвайки се да отвори вратата с някакъв шперц. Няколкото предмета, които сигурно бе забутала някъде и не можеше да намери, подсилиха още повече нейната увереност и сега тя наистина не виждаше по-спешна работа от тази да изтича до дома на скуайър Дейтън и да се обърне към правосъдието, за да бъде спряна онази лодка и да й се помогне да си получи правото. Обаче нито съдията Дейтън, нито пък някоя от жените

си бяха у дома, поне така я увери Нанси от прозореца, без изобщо да си дава труд да отвори вратата на разпалената лейди.

Полицаят остана сега единствената ѝ надежда. Но за да достигне бързо до дома му, който се намираше в другия край на малкия град, тя трябваше да измине около двеста крачки по тесен коларски път из гъсталака, избуял отново на това място, където по-рано бе изкоренена вековната гора. Тя се отправи незабавно по този път и бързо измина около половината от него. Но един дъб бе повален напреки на пътя и когато тя се наклони да го заобиколи, внезапно пред нея изникна някакъв мъж, чиято външност, в този поотдалечен и рядко посещаван гъсталак, наистина оправдаваше уплахата на иначе недотам страхливата жена.

Облеклото му се състоеше почти само от парцали, косата му се спускаше в безпорядък над челото, а брадата му не беше виждала бръснач сигурно в продължение на седмици. Лицето и ръцете му лепнеха от пот и кръв, а тъпият му недоверчиво шарещ наоколо поглед издаваше престъпника.

— Света дево! — възкликна мисис Брийдълфорд, когато мъжът се изпречи като изневиделица пред нея и не по-малко изненадан, втренчи изпитателно поглед в нея. — Какво искате, сър? Какво сте ме зяпнали тъй упорито, сър? Отивам при полицая, той живее на един хвърлей оттук, а мировият съдия е по петите ми! — С тези думи тя бързо сви малко встрани и се опита да се шмугне покрай зловещата фигура. Непознатият не се помръдна, само я проследи с очи. Ала тъкмо когато тя преминаваше покрай него и обърна още веднъж недоверчиво глава, той прошепна тихо:

— Мисис Долинг!

Изричането на това име я изплаши. Достопочтената лейди се спря изведнъж, сякаш до нея бе ударил гръм, и ужасена и смаяна, тя зяпна с широко отворени очи мъжа, който несъмнено знаеше някаква страшна за нея тайна. Но той, без ни най-малко да обръща внимание на впечатлението, което направиха думите му (ако изключим може би онази предизвикателна усмивка, пробягнала за миг по лицето му), пристъпи бързо към нея и прошепна:

— Наистина ли те следва мировият съдия по петите?

— Не — заекна мисис Брийдълфорд, като, изглежда, все още не можеше да се съвземе от уплахата си, — не... не... не идва.

— Толкоз по-добре, трябва да ме скриеш, моите преследвачи са по петите ми. В гората не успях да се отърва от тези проклети мерзавци, надушват дирите ми като индианци и най-сетне, щом достигнах пътя, се принудих да вървя по него. Но може би са съвсем наблизо зад мен, всяка минута могат да ме открият. И така, побързай, заведи ме у дома си.

— Майчице мила, Хенри Котън! Кълна се в своето здраве й душеспасение! Котън, когото търси цял Арканзас! Човече, и искаш да дойдеш у дома? В моята къща? Не става, невъзможно е... трябва да си вървиш!

— Не мога повече — изскърца със зъби беглецът, — както съм отпаднал и обезсилен, незабавно ще падна в ръцете на преследвачите си. Змии и гущери, трябва да си почина поне един ден! Повече от две седмици ме гонят като див звяр, десетина пъти вече виждах пред очите си път за избавление, бях почти достигнал спасителния бряг, но отново и отново ме подгонваха назад към лишения и гибел, непрестанно ме преследваха и обграждаха и буквално ме принуждаваха да грабя и убивам. Затова ме скрий у дома си, докато бъда в състояние да прехвърля реката или може би и да се спусна надолу по течението. И с някаква лодка... да, а ако няма друг изход, може да отида и на острова. Омръзна ми този живот.

— Не може да дойдеш в къщата ми, сър — извика бързо вдовицата, — аз съм самотна жена и ако...

— О, по дяволите, я остави тези глупости! — прекъсна я Котън ядосано. — Мътните те взели с твоето бърборене! Отведи ме на безопасно място!

— Ама наистина не става — възкликна отчаяно достопочтената жена, — представи си само какво впечатление ще направиш на хората, ако минеш в тези дрехи през града и влезеш в жилището ми. И най-незначителното подпитване за теб тук ще насочи мигновено преследвачите ти към вярната следа и ако направят обиск у дома... не, това не бива да става. Скрый се тук нейде в гората, а аз ще дойда вечерта да те взема и ще уредя да те отведат безопасно до острова. Повече не мога да направя за теб.

— Тъй ли? Наистина ли не можеш? — простена Котън. — Кажи по-добре, че не искаш да направиш повече, но вероятно ще бъдеш принудена. Ала времето минава и аз ти казвам още веднъж, че ме

преследват и ако не ме скриеш, още тази вечер ще бъда в ръцете на моите врагове. Сега ти си в състояние да ме спасиш. Не го ли сториш, е добре, нека последиците се струпат върху главата ти. Само не си мисли, че ще играя ролята на великодушен човек и ще изгния като мъченик в затвора, окован във вериги, или пък ще увисна тържествено на бесилото, докато ти ще вириш тук нос като някоя благочестива лейди. Не, аз ще стана Летейтс евидънс^[1] и можеш да си представиш какво те очаква после!

— Полудя ли? — извика мисис Брийдълфорд изплашено. — Човече, да не искаш да направиш нещастни и мен, и всички останали?

— Не, разбира се, не. Освен ако не ме принудиш. Но в едно нещо си права — мина ли из града така, както съм облечен сега, непременно ще привлече, вниманието на всички, които срещна. Затова върви и ми донеси дрехи, все ще знаеш как да ги набавиш. През това време ще се скрия да те чакам в този малък гъсталак от лаврови дървета. Но не се бави много, защото открият ли ме, докато дойдеш, ти ще носиш вината... а и последиците.

— Но откъде, за бога, ще намеря дрехи! — извика мисис Брийдълфорд отчаяна. — Изобщо не знам...

— Това си е твоя работа — прекъсна я Котън и с безразличие ѝ обърна гръб, — но не забравяй, Долинг, или... нима трябва да ти спомена и още едно име? Мислех си, че това ти стига!

— Ужасен човек! — изпъшка жената. — Ха, бягай... бързо бягай, чувам, че някой идва... скрий се!

От няколко секунди Котън бе наострил слух, понеже и той бе доловил стъпки, само че все още не беше сигурен от коя страна се приближават. Най-сетне той, изглежда, бе вече наясно и като вдигна предупредително пръст към жената, се шмугна бързо в храстите, които се затвориха пак зад гръба му.

Веднага след това по пътя се зададе Джонатан Сمارт, свирейки с уста, пъхнал ръце в джобовете, килнал леко шапката си към тила, и мисис Брийдълфорд едва намери време да събере мислите си и да вземе решение изобщо в каква посока да тръгне, когато Джонатан вече заобиколи споменатия преди това дъб и от своя страна също се изненада, че заварва тук мисис Брийдълфорд самичка, и то очевидно смутена. Първоначално той я заподозря в някаква любовна авантюра, но веднага след това отхвърли тази мисъл като свършено невъзможна

и успя да промълви само едно „Добро утро, мадам“, докато тя профучаваше покрай него, забързана с всички сили обратно към града.

— Бре, да се не види! — възкликна ханджията, като спря и се загледа подир нея учудено. — Страшно бърза мисис Брийдълфорд, страшно бърза... вероятно има важна работа... може би пак ще направи с посещенията си някоя приятелка нещастна за цяла вечер или ще съсипе нечие добро име, или пък за разнообразие ще насъска някоя жена срещу съпруга й... още не го е правила... о, боже, опази! Но какво, за бога, е търсила тук? Някаква среща? Или присъствието й бе случайно? Защо тогава тъй явно се смути?

Смарт започна да претърсва околността за дири, но макар и да му се стори, че различава стъпки на мъж, той беше твърде слаб следотърсач, за да може да стигне до някакво по-определено заключение. После отново пхна ръце в джобовете, отправи се към пътя и продължи да си подсвирква мелодията тъкмо от онова място, където я бе прекъснал при появяването на мисис Брийдълфорд.

Около час по-късно вдовицата мина за втори път през този ден по същия път в посока към дома си и което бе извънредно необичайно — без ни най-малко да се интересува от онова, което ставаше около нея.

На доста голямо разстояние я следваше някакъв мъж, облечен в обикновени фермерски дрехи, с нахлупена ниско над очите широкопола сламена шапка. Скоро след това пътната врата на къщата й се затвори подир него и веднага бе здраво залостена отвътре.

---

[1] Главен свидетел на обвинението — по тогавашните закони той е получавал намалено наказание или дори е бил освобождаван. — Б.пр. ↑

19.

„ВАН БУРЕН“. МИСТЪР СМАРТ СЕ ПОДЧИНЯВА НА ВОЛЯТА НА ЖЕНА СИ

Както вече споменахме, Том Барнуел качи нещастното същество на борда на „Ван Бурен“ и за да се отърве от всякакви досадни въпроси, представи младата жена за болната си сестра, която искал да отведе при свои роднини в Хелена. Мари бе толкова изтощена и отпаднала, че позволяваше да правят с нея всичко, без ни най-малко да възразява. Вярно, че чистачката на каютата се поучуди, когато видя роклята ѝ, изпокъсана от клони и трънаци, и сигурно по странното поведение на нещастницата подразбра истинското ѝ състояние. Но какво ли я интересуваше тя? Работата ѝ беше да се грижи за реда в каютата, а не за реда в мозъците на пътниците. Тя застла леглото на Мари и после я предостави на нейните съновидения и разюздано бълнуване.

„Ван Бурен“ беше един от онези параходи, които пътуват до Сент Луис или до Луизвил и Синсинати. Обикновено отпред бе поставяна голяма дъска, на която се съобщаваше разписанието с едри, отдалеч забележими цифри. В действителност тези плавателни съдове развиваха често сравнително голяма бързина, и то срещу силното течение на Мисисипи.

И този път „Ван Бурен“ се бореше юнашки срещу течението, а зад него се вдигаха нависоко големи вълни, танцуваха и се превръщаха в мръсна кипяща пяна. За няколко часа той трябваше да достигне Хелена, обаче тъкмо край онзи кръгъл Остров на върбите, споменаван вече неколkokратно, лоцманът приближи парахода твърде много до малкия остров и той заседна. Може би морякът познаваше Охайо доста добре, но по Мисисипи пътуваше за пръв път, и то като се ръководеше по речната си карта. Въпреки продължителната усилена работа на машината, те не можаха да се помръднат от това място. Тъй като моряците най-сетне разбраха безполезността от всякакви по-

нататъшни опити, а нощта бе настъпила и нивото на реката се покачваше с всеки изминал час, те се опитаха да се доберат с йолата до брега и да завържат там нейде едно дебело въже, та когато параходът се освободеше, да не бъдат отнесени от течението. Всъщност моряците се надяваха, че призори „Ван Бурен“ щеше да се измъкне сам.

Хората, натоварени със завързването на въжето, разбраха междувременно, че им предстои по-трудна работа, отколкото бяха предполагали. Целият остров бе покрит нагъсто с дървета, но само с тънките стебла на памуковото дърво, които едва ли щяха да удържат някоя товарна лодка, а да не говорим за такъв тежък плавателен съд. По самия край на острова се издигаха най-младите дървета, изключително само фиданки на памуковото дърво. Сухи и гъсти като тръстика, те упорито препречваха пътя на широкия нос на йолата. Вярно, че те еластично се извиваха встрани, когато моряците гребяха с всички сили срещу тях, но после пак изправяха стеблата си и изтласкваха лодката в обратна посока.

Най-сетне моряците се видяха принудени да прекратят опитите си и да скочат във водата, която бе дълбока тук около метър. С дружни усилия те изтеглиха дългото тежко въже колкото може по-навътре в острова, увиха го около няколко стебла и след това се завърнаха на борда, за да изчакат настъпването на деня.

Вярно, че на палубата бяха оставени два поста, които трябваше да поддържат и огъня под котлите. Но както се случва често, отначало постове бяха бодри, слагаха грижливо дърва в огъня и проверяваха дали въжето все още е опънато и дали държи. Ала щом мина полунощ и никой не ги смени, те легнаха върху натрупаните пред котлите дърва и започнаха да си разказват истории, като по този начин се опитваха да останат будни. Но най-сетне и на разказвача му се приспа — слушателят отдавна бе престанал да бъде слушател — и на дремещия колос се възцари дълбока тишина.

Водата тихо ромолеше около носа на парахода, а откъм близкия остров се разнасяше шум, подобен на прибой. Надовлечените дървета и клони възпираха течението, а от време на време върху тях връхлитаха отново освободили се дънери, опитвайки се да разбият тази естествена дига. Над реката се бе спуснала катраненочерна нощ и сякаш горските духове от двата бряга пееха странни зловещи мелодии, а Татко Мисисипи им пригласяше тихо в пенливата си брада.

Нищо не помръдваше на парахода. Само двата поста повдигаха сегиз-тогиз сънено глави и поглеждаха нагоре към звездите и към тихо полюляващите се върби, за да видят дали параходът е все още на старото си място. Но скоро след това монотонният плясък на водата отново затваряше очите им. Твърдата им постеля не бе достатъчно твърда, та да пропъжда от тях дълбокия здрав сън.

А в това време силното неуморно течение опъваше и теглеше завързаното на брега въже, покачващата се река започна да повдига парахода от пясъчното дъно. И колкото повече той се освобождаваше, толкова по-силен ставаше напорът на течението, а въжето се опъваше все повече и повече. Отначало младите стебла удържаха все още доверения им товар, но колкото по-силно течението влечеше парахода, толкова повече се огъваха те и въжето започна да се изплъзва. Те оказваха още известно време някаква съпротива, ала тук-там някои от по-натоварените стебла започнаха да се чупят. Едно дърво измъкна еластичната си корона изпод въжето — с всяка минута опората, необходима за тази огромна тежест, намаляваше и ето че в този миг се прекърши и последното стебло.

Но тласъкът, с който „Ван Бурен“ се освободи от въжето, разтърси целия параход и смути дрямката на безгрижно излегналите се на носа постове. Отначало те отвориха учудено очи и погледнаха към небето. Но над главите им блестяха същите звезди, които бяха гледали и преди да заспят. Ала изведнъж те подскочиха ужасени, защото фиданките на памуковото дърво, чието замечтано полюляване бяха наблюдавали до себе си, сега бяха останали назад. Водата не шумеше вече край носа на парахода, а върбите се отдалечаваха все повече и повече. Мъжете изтичаха към въжето — то висеше разхлабено извън борда. Викът им: „Параходът се е отвързал!“ разбуди светкавично другарите им, които бяха заспали по палубата в топлата лятна нощ.

Всички наскачаха, затичаха насам-натам, объркани и безпомощни. Неколцина измериха дълбочината, други задържаха въжето, а трети започнаха да викат лоцмана. Но никой не помисли за най-важното — че параходът не може да бъде управляван без пара и че първо трябва отново да се разпали огънят и да се сгорещи водата, и едва тогава можеха да се надяват да избегнат някоя сериозна опасност, застрашаваща кораба.

Викът на кормчията обаче успя да събере екипажа за системна работа. Малките котви, намиращи се винаги подръка, бързо бяха завързани за дебели въжета, за да могат да бъдат хвърлени зад борда. В същото време огнярите трябваше да накладат огньовете под всички котли и едновременно да ги допълнят с вода чрез помпите, за да не се случеше още по-голямо нещастие — пръсването на котлите. Вzeti навреме, тези предохранителни мерки трябваше да се окажат достатъчни за възстановяване плавателната способност на парахода. Но неимоверно силното течение ги бе изтласкало вече доста надолу към западния бряг, и то с кърмата напред.

— Дайте върлините! — изкрещя кормчията с дрезгав глас. — Оттласквайте, юнаци мои, помъчете се да улучвате дърветата и отблъсквайте!

Моряците последваха чевръсто заповедта. Изпречеше ли им се случайно някой от пътниците на пътя, биваше блъсван настрани. Те запъваха дългите върлини в откоса на брега, за да могат да намалят поне доколкото бе възможно силата на неизбежния удар. Едновременно с това зад борда бяха хвърлени котвите, но те не можаха да се задържат в мекото тинесто дъно, повлякоха се след парахода и в същия миг „Ван Бурен“, понесен от водата странично към брега, блъсна кърмата си в довлечените дънери така, че огромният плавателен съд потрепери чак до кила, а едното от колелата се строши с трясък.

Изплашените пътници започнаха да се стичат от всички страни, някои от тях дори бяха взели в ръка или на гръб вещите си, готови при първа възможност да скочат на брега или поне в някоя спасителна лодка. В първите мигове бе слисан и целият екипаж, тъй като още никой не знаеше точно колко голяма е повредата и дали корпусът е пострадал дотолкова, та параходът неминуемо да потъне.

Дърводелецът скочи бързо в трюма, опитаха дали работят и помпите. Оказа се, че „Ван Бурен“ се беше врязал с кърмата сред довлечените дървеса и нищо друго не беше повредено, освен едното колело и кормилото. Сега, разбира се, започнаха да отстраняват повредата с най-голямата възможна бързина и доколкото им позволяваха условията. Преди да поправят кормилото, не можеше да се мисли за потегляне и слънцето беше вече високо в небето, когато параходът бе докаран в състояние, което му позволяваше да достигне

поне Хелена. Там всичко трябваше отново да бъде основно ремонтирано.

Тъй като се налагаше да се борят срещу течението само с второто колело, което беше също повредено, работата с кормилото беше изключително трудна. Но най-сетне машината започна отново да работи и пострадалият параход запъшка и застана, потегляйки нагоре по реката също като ранен лъв, повлякъл тъжно простреляната си лапа.

Вече беше прехвърлило пладне, когато достигнаха Хелена и спряха на брега, като преди всичко се заеха да направят парахода годен за плаване. Но Том Барнуел, който в мъчителното си нетърпение си беше пожелавал вече хиляди пъти да е на брега, за да се добере пеша по-бързо до града и да изпревари потеглянето на стария Еджуърт, през цялото утро бе кръстосвал палубата на дълж и шир, обхванат от страшно лошо настроение, и се беше вглеждал напразно в многобройните товарни лодки, преминаващи покрай тях. Всички те си приличаха и на него не му бе възможно да разпознае коя от тях принадлежеше на Еджуърт.

Веднъж дори му се стори, че позна „Костенурката“ по някои дреболии, видими само за моряшкото око, въпреки че мъглата бе започнала да се спуска. Вече беше сложил ръце на устата си, за да извика, когато откри на борда на лодката цял куп сандъци и сред тях някаква жена, която, както му се стори, се суетеше около тях. Значи и това не можеше да бъде лодката на Стария — на борда на „Костенурката“ нямаше жена. Сега му оставаше да се надява, че може би нещо е забавило Еджуърт и той все още не е напуснал Хелена.

Разбира се, много скоро му бе писано да разбере заблудата си — лодката действително бе опътувала, и то, както научи по-късно, малко преди пристигането му. Щом чу, че Стария е взел на борда една жена като пътник, му стана ясно, че преди това не се е бил излъгал. Но всъщност дългото умуване не можеше да му помогне и той се зае незабавно да отведе нещастното момиче, подпряло се безволево на ръката му, в хотел „Юниън“, а за да избегне всякакви въпроси, разказа, както и на парахода, че това била сестра му, дошла от Нью Орлиънс.

Ала тук той трябваше да се пребори с една съвсем неочаквана трудност, защото мистър Сمارт, последвал ги горе до стаята и убедил се скоро сам в безнадеждното състояние на нещастницата, му заяви най-откровено, че що се отнасяло до него самия, той щял да приеме с

най-голямо удоволствие нещастното същество и да осигури прехраната му, но то се нуждаело и от женски грижи, а в момента жена му била тъй претоварена с работа, както никога. Тъкмо затова тя не била в много добро настроение и той увери младия човек, че щяла да протестира с всички сили, ако току-така я натоварели да се грижи за момичето.

— Но, за бога, къде да се дяна с това нещастно същество? — тъжно попита Том, след като разказа на ханджията истинското положение на нещата. — Лодката е тръгнала, трябва да я последвам, защото на борда ѝ се намира не само малкото ми имущество, но и всичките ми дрехи, а не е възможно да оставя така тази нещастна жена в нейното състояние в един чужд град, без закрила и без приятели. Но също така не мога и да я взема със себе си. Затова, добри ми господине, нека остане тук, бъдете сигурен, че ще се върна може би още след няколко дни и тогава ще ви възнаградя богато за стореното от вас добро.

На това място разговорът им бе прекъснат по доста шумен начин, тъй като навън в коридора се разнесе внезапно гласът на мисис Розали Сمارт, която тъкмо сега даваше израз на гнева си със съвсем нелюбезни изрази, че тук можел да нахълта всеки „дрипав лодкар“ и да доведе момичето си в дома ѝ.

— Сестра ли? — възкликна тя, вероятно след някакъв отговор на негъра. — Сестра? Ами, сестра, всеки може да дойде и да каже, че води сестра си. И на всичко отгоре не с всичкия си... е, само туй ми липсваше. Сега, когато ми е пламнала главата от денонощна работа, сега, когато трябва да се блъскам като вол, за да поддържам реда в къщата и да обслужвам здравите посетители, да, и когато, освен това вчера ми избяга слугинчето, отнето ми от онази персона, онази мисис Брийдълфорд, сега ще трябва да ставам и болногледачка? Така ли? Или може би мистър Сمارт смята сам да се грижи за младото девойче? Не, тая няма да я бъде, тя трябва да се махне от къщата ми, и то веднага. Ще видя аз кой раздава тук стаите, мистър Сمارт или аз. Ако иска да се занимава с това, тогава нека поеме и домакинството, да започне да оправя и леглата. После ще стана съвсем излишна... а то тъй се отнасят с мен повече като със слугиня. Но сега искам все пак да видя кой...

Останалото беше вече неразбираемо, защото жената се заизкачва по стъпалата много енергично и стана очевидно, че изгледите за миролюбиво уреждане на въпроса намаляваха с всяка изминала минута.

— Аз сам ще я помоля — каза Том бързо и посегна към шапката си, — тя не може и няма да ми откаже. Сигурно знае какво дължи на собствения си пол и не бива да оставя сърцето си чуждо на всяко състрадание.

Той се наклони да излезе, обаче Сمارт, който досега поглаждаше: замислено брадичката си с показалеца и палеца на дясната си ръка й втренчено гледаше пред себе си, го сграбчи чевръсто за лакътя и каза:

— Чакайте! Ще изпортите цялата работа. Жена ми е душа човек, но ние направихме грешка: момичето получи стая, без да я попитаме, а тя никога не прощава подобно нещо. Отидете ли сега при нея допълнително да я помолите за нещо, което ние вече сме приели за разрешено, ще ви моля само да ме оставите да се отдалеча преди това на около двеста крачки, защото ще чуете най-хубавото конско евангелие, каквото може да ви пожелае човек, а и после молбата ви съвсем няма да бъде изпълнена. Познавам моята...

— Но, за бога, какво да правим? — извика отчаяно Том. — В цяла Хелена вие сте единственият човек, на когото бих поверил тази нещастница, а тъкмо вие ми отказвате. О, не се страхувайте, че може би няма да се върна и няма да платя дълга си, вие не знаете колко скъпо ми беше някога това момиче...

— ... старица твърде добре — продължи Сمارт невъзмутимо. — Но все пак има един начин и си заслужава поне да се опита.

— Кой е той?

— Спокойно... оставете ме да действам... почакайте — и той се огледа из стаята, — да, ще стане. Я скочете навън през прозореца!

— Но, мистър Сمارт! — каза учудено младият лодкар.

— Да, не мога да ви помогна иначе — отвърна ханджията усмихнато, — сега трябва да изиграем една малка комедия. Скачайте само през прозореца и до вечерта не ми се мяркайте в къщата.

— Но това е невъзможно! — извика Том — Не мога да оставя тази нещастница, без да знам, че е подслонена на сигурно място. И... и каква ще е ползата от тази работа? Първо трябва да знам какво ще стане с нея.

— Е, тогава ще бъдем принудени да се откажем от нашия опит — каза! Смарт равнодушно и отново пхна ръце в джобовете си. — Той е единственото нещо, което ми идва на ум. Но щом нямаме време, съжалявам. Може би ще я приеме съдията Дейтън.

— Кой е той?

— Мировият съдия на това селище, женен е, а и без това у тях се намира сега и една роднина на жена му. Може би ще приеме и вашата позната у дома си.

— Мислите ли, че ще мога да го намеря сега? — попита бързо Том.

— Не — отвърна ханджията спокойно, — той замина нанякъде с коня си, а и двете жени също не са у дома си.

Том обиколи няколко пъти неспокойно из стаята.

— А наистина ли се надявате, че ще съумееете да придумате жена си да приеме нещастницата? — попита най-сетне Том, като се спря отчаян пред Смарт.

— Да я придумам ли? Не — отвърна той. — Няма човек по света, който да се похвали, че е придумал за нещо жена ми, но аз ще я накарам... поне се надявам, а това е всичко, което желаете. И тъй, ако обичате — ей къде е прозорецът!

— Ама защо през прозореца?

— Защото тъкмо сега ще се натъкнете отвън на жена ми... О, а може би не можете да скочите от тези метър и половина — два?

Том се нагани да отвърне още нещо, но преглътна, отвори едното крило на прозореца и после отново се извърна към ханджията.

— Сър — каза той, — ако имахте само представа... В този миг се чуха стъпки по коридора.

— Жена ми — каза Смарт простичко и същевременно направи лек поклон, сякаш представяше на младия човек някого, появил се току-що на прага. Том разбра този знак. Без да продума повече, сложи дясната си длан върху дъската на прозореца и с един скок се намери на улицата.

Не изминаха и три секунди, когато вратата се отвори и в стаята влезе мисис Смарт почти със същото зачервено лице, с което я срещнахме в началото на нашия разказ, само че този път руменината й си имаше, изглежда, друга, много по-опасна причина.

Но Сمارт изведнъж започна да се разхожда с бързи крачки нагоре-надолу из стаята, сложил ръце на гърба и тикнал шапката си още по-назад от обикновено.

— Кой ми доведе тук тази госпожица?... — бяха първите думи, които изрече мисис Сمارт, слагайки ръце на кръста, сякаш искаше първо да изтика гнева си от долу на горе. Но тя замълча, след като не забеляза никого при мъжа си, а бе съвсем сигурна, че беше чула гласове. — Всъщност с кого разговаряше тук току-що? — попита тя учудено и се огледа навсякъде. — Много добре чух, че някой говореше.

— Възможно — отвърна кратко съпругът ѝ, без изобищо да я погледне, — може да съм разговарял сам със себе си. Но това е все едно, аз не желая да имам нищо общо със скитащи дрипльовци и съм принуден да те помоля, дете мое, в бъдеще да ме уведомяваш, преди да приемаш при нас гости, тоест такива гости, болни гости.

От смайване мисис Сمارт замръзна на мястото си, без да обели нито дума.

— Много е хубаво човек да е благодетелен — продължи ханджията, без да обръща внимание на учудването ѝ, — обаче не искам да си имам нищо общо със сбирщината от лодките. От цялата работа ще пати само моята глава и само аз...

— Тъй ли? — избухна изведнъж мисис Сمارт, защото Джонатан беше засегнал един въпрос, който никога не я оставяше безразлична. — Тъй, значи главата на господина патела, когато сме имали посетители? Може би той готви яденето, оправя леглата и почиства стаите? Или се грижи за бельото и за другите неща в кухнята и къщата? Нима някога някое божие създание е чувало нещо подобно? Ами откъде дойде момичето? Кой ми я доведе в къщи и какво ще става с нея?

— ... ще бъда отговорен после — продължи Джонатан Сمارт, който я беше гледал спокойно в очите, докато тя говореше и за нищо на света не би оставил недовършено някое започнато вече изречение.

— Искам да знам кой я доведе у дома! — извика мисис Сمارт ядосано.

— Може да ни е безразлично — отвърна Джонатан, — някакъв млад фермер от Индиана, тя му е сестра, а той не познава тук никого и казва, че тази личност щяла да загине мизерно, ако не се заеме с нея

някоя почтена жена, тъй като той трябва сега да продължи надолу по реката, за да си гледа търговията, та да скърпи някак си двата края. Но нас какво ни засяга това? Аз не мога да гледам болни твари и да се грижа за тях и не желая да имам такива усложнения и такава олелия в къщата си.

— Личност, твари? Да, това е начинът, по който господарите на света, мъжете, говорят за някоя бедна жена, която няма копринена рокля и шапка с пера — прекъсна го мисис Сمارт позасегнато. — Не е необходимо да обслужваш и да гледаш никоя болна твар, ама пък едни грижи и обслужване би видяла тя от тебе! Но къде е господинчото, който довежда току-така сестра си в дома на чужди хора?

— Офейка! — възкликна мистър Сمارт, възбуден в най-висша степен. — Офейка, туй е то, което ме ядосва толкова. Направо ми натрапва онази личност, заявява, че аз изобщо не съм имал думата по въпроса, това било работа на домакинята, а благородството на мисис Сمارт било известно и още куп подобни глупости, а след туй офейка право в гората, може би към Литъл Рок или кой знае накъде. Но какво ме засяга това? Щом болната му сестра го интересува толкоз малко, та я оставя по такъв начин в ръцете на непознати хора, аз пък още помалко мога да ѝ съчувствам. Тя не си носи дори една-единствена дреха, няма дори ризка да си смени бельото.

— Мистър Сمارт! — извика мисис Сمارт, възмутена до дъното на душата си. — Принудена съм да ви помоля да подбирате по-прилични изкази, щом искате да говорите за подобни неща в мое присъствие. Аз съм лейди, независимо от това дали живея в Ню Йорк или във Филаделфия. Впрочем къде нареди милостивият господар да бъде отведена болната?

— Отведена? Какво ни интересува? — отвърна Джонатан. — Нека Сципион я остави пред пътната врата, а тя да върви накъдето си ще, не искам да имам повече нищо общо с нея.

— Не можем да я оставим пред вратата — каза мисис Сمارт, — противоречи на дълга ни като хора и християни и аз не ще допусна да се говори зад гърба ми, че съм изхвърлила от къщата си такова бедно създание само защото не е имало пари и дрехи, а е било и иначе тъй нещастно. Впрочем ти нямаш абсолютно нищо общо с цялата работа. Тя не те засяга повече, нямам нищо против момичето да остане тук няколко дни и ако се държи прилично и се възстанови, тогава ще

видим какво ще правим по-нататък. И без това ми е необходима помощ в странноприемницата, ако не искам да се съсия и буквално да се затрия. Но това ти е все едно, ходиш си по твоите работи или удоволствия и не те интересува как се мъчи и трепе нещастната ти жена. Ти, разбира се, нямаш и представа как се чувства едно такова бедно създание, което си няма вече родители и е съвсем само на света. Но такива сте мъжете — всички сте коравосърдечни егоисти, а на всичко отгоре ще ни наставлявате какво да вършим и какво не, когато става въпрос за неща, които може да оправи само една жена... на нас, които сигурно разбираме повече от тези работи и на които бог е дал сърце, за да съчувстваме на страданията на другите хора. Но едно да знаеш: момичето ще остане при мен, докато аз самата го отпратя да си ходи.

И с тези думи мадам Сمارт излезе от стаята, като затръшна силно вратата след себе си и се заизкачва право към стаята на нещастната Мари, разбира се, сега със съвсем различни намерения от онези, които бе изразила преди в своя монолог. А Джонатан отново пъкна ръце дълбоко в джобовете на панталоните си, което му беше навик, когато размисляше над нещо или пък когато се радваше извънредно много. После закрачи нагоре-надолу из малката стая, като си подсвиркуваше с все сила Янки Дудъл.

20.

ИРЛАНДЕЦЪТ СПОДЕЛЯ ПОДОЗРЕНИЯТА СИ С ДЖОНАТАН СМАРТ. РАЗКАЗЪТ НА ТОМ БАРНУЕЛ

Изключително радостните размисли на Джонатан Сمارт бяха прекъснати от едно посещение, което не само смути заниманието му, ами и ангажира вниманието му за по-продължително време.

— Е, О’Тул? — попита ханджията, като го оглеждаше учудено. — Къде се губи вчера и днес през целия ден? Изведнъж изчезна! По дяволите, човече, ама как изглеждаш само!

— Изчезнах ли? — рече О’Тул. — Не, не беше така, ами тайно се измъкнах, да. Но слушай, Сمارт, трябва да разменя две думи с теб, но, откровено казано, предпочитам да си поговорим на открито. Винаги си мисля, че тук, в стаята, не можеш да кажеш нищо, което да не бъде чуто и от съседа, седнал от другата страна на стената. А тъй като хич нямам полза от това целият град да научи веднага какво съм ти съобщил, мисля да се поразходим малко надолу по брега на реката.

— Тъй ли? Значи тайни, а? — засмя се Сمارт. — Е, тогава, изглежда, ще трябва да дойда. Ами за какво се отнася?

— Излез първо навън, там се разговаря по-добре — отвърна ирландецът и без да продума повече, напусна бързо странноприемницата и се отправи към речния бряг, където Сمارт скоро го догони.

— Ама, по дяволите, какво си се разбързал толкова? — рече той, като улови дребното човече за яката и го задържа. — Наистина не сме се запътили пеш за Арканзас, та да правиш такива великански крачки.

— Сمارт — каза О’Тул, като внезапно спря и се обърна към ханджията, — нали си спомняш, че онази вечер някаква лодка се отправи към отсрещния бряг?

— Е, да.

— Добре. Лодката не спря при Уитълхоуп.

— Какъв ужас — отвърна усмихнатото ханджията, — ами че къде спря тогава?

— Точно това не знам — възкликна ирландецът ядосано и удари земята с крак.

— Мистър О'Тул, вярно, че не си ми поставял условие да мълча по този въпрос — отбеляза Смарт тържествено, — но въпреки това те уверявам, и то напълно доброволно, че никому няма да поверя доверената ми тайна, никога няма да призная нещо — дори и при най-ужасни изтезания.

— Смарт, работата е по-сериозна, отколкото си мислиш — каза ядосано О'Тул. — Действително не знам нищо определено, но тези лодки са обгърнати с някаква тайна. Онази например не спря отсреща, ала и не продължи нито нагоре, нито надолу покрай брега. Изминах доста голямо разстояние по него и в двете посоки и навсякъде хората ме увериха, че не било възможно в онзи час да премине лодка с гребла покрай техния бряг, без да са я чули, освен ако веслата не са били обвити с платно. Защо онези обесници се отпавиха към онзи бряг, щом не са искали да спират там? Просто за да ни накарат тук да помислим, че отиват насреща, докато целта им е била в съвършено друга посока. Но тази цел едва ли се намира далеч оттук, иначе не биха си правили труда. Сега съм твърдо убеден (и всъщност точно това исках да ти съобщя), че лодкарите имат някакво свърталище нейде из тресавищата отсреща, а може би и от тази страна, на брега на Арканзас. И ако не вършат нещо по-лошо, поне са открили комарджийски вертепи и се опитват чрез тях да докарат нещастия за други почтени люде. Веднъж на моя брат му свалиха и дрехите от гърба в един подобен вертеп и след това го изхвърлиха пред входната врата полугол. Би било дело на справедливостта, ако бъде ликвидирано такова свърталище и ако от тази местност бъде прогонена подобна банда, която може да донесе на околните не нещо добро, а само безкрайни нещастия. Ей горе кръчмата, наречена от тях „Сивата мечка“, е също такова място и аз от сърце ѝ желая в най-скоро време да бъде отнесена от Мисисипи.

— Хмм, да — каза най-сетне Смарт след известно мълчание, като поглаждаше брадичката си и гледаше сериозно пред себе си. Неволно му дойде на ум онова, което му бе разказал тази сутрин Том

Барнуел, и той плъзна замислено поглед по реката, към която пълзяха леки и прозрачни мъгли, идващи откъм тресавищата, спускайки призрачен воал над водата, отразяваща все още тук-там слънчевите лъчи. — А ти съвсем ли си сигурен, че не спряха отсреща? — попита той най-сетне. Не спряха ли, да речем, малко по-надолу, при Милърови? Защото и оттам има път, който води през блатата.

— И аз тъй си помислих — каза О'Тул — и затова не пожалих сили да сляза дотам, но опазил бог! Негърът на Милър, Джим, нали го познаваш, не е напуснал брега от залез-слънце и се вери и кълне, че жива душа не е минавала оттам, а камо ли да е слизала на брега. А не е възможно да са се заврели нагоре или надолу в тръстиковия пояс, без наистина да са имали някаква съвсем особена причина. Нека само между другото спомена, че бях и долу, при немца, мисля, че се казваше Брандер, за когото наскоро изведнъж съобщиха, че е болен, и при когото докторът трябваше да отиде посред нощ. Но видях, че абсолютно нищо не го боли и изобщо не му е имало нищо през последните два месеца. Е, не искам да кажа... но ето че идва един от бандата, трай си, ще поговорим друг път.

Смарт се обърна бързо, но не забеляза никой друг, освен нашия стар приятел Том Барнуел, който се беше погрижил за лодката си и сега се шляеше нагоре по брега. Щом забеляза ханджията, той забърза към него и още отдалеч му подвигна:

— Е, сър, какво става? Смилихте ли се над бедното момиче? Няма ли да я изхвърлите пак на улицата?

— Е, ами... — усмихна се Джонатан, — бих го направил с удоволствие, ама жена ми не позволява. Настоява да задържи нещастното дете при себе си и да се грижи за него, докато оздравее. А след това окончателно ще остане у дома и ще ѝ помага в домакинството.

— И вие успяхте да ѝ го наложите? — възкликна зарадвано младежът.

— Кой, аз ли? — каза Смарт. — Я попитайте жена ми. Но шегата настрана, сър, я ни разкажете на нас двамата още веднъж, мистър О'Тул е мой приятел и порядъчен мъж, как и къде, но най-точно — къде намерихте момичето и какви сведения ви е дало за себе си.

Том изпълни желанието му с удоволствие и описа колкото можеше по-подробно мястото, където беше намерил по толкова

странен начин нещастницата.

— И нищо повече ли не можете да изкопчите от нещастното създание? Как е попаднала на острова? Дали лодката им се е обърнала, дали се е натъкнала просто на някой дънер, или може би пък... е била нападната? — попита най-сетне Сمارт, след като ирландецът изслуша разказа с най-напрегнато внимание.

— Не — каза Том замислено, — нищо определено, понеже в нейното състояние приказките ѝ едва ли могат да минат за разумни, макар че отделни думи, изтръгнали се от нея, ни карат да предполагаме най-ужасното: тя говореше за разцепени глави и кървави трупове, за съпруга си каза, че бил изплувал от водите чист и блед. Надявам се, че докато се върна, състоянието ѝ ще се подобри, тъй че може би и тя самата ще може да разкаже нещо по-подробно за нещастieto. Ах, господи, възможно е близките ѝ да са били сполетени от някаква ужасна съдба и страхът и ужасът да са я побъркали. Както чух, близо край реката все още имало индианци.

— Значи тя не каза абсолютно нищо, което би могло да има някаква връзка със случилото се? — попита ирландецът.

— Първите думи, които чух — отвърна младият човек — бяха за някаква птичка, която искали да върнат в нейния златен кафез. Тя говореше и за това, че „пъзели из храстите и искали отново да я заловят“. Но то е сигурно от умопомрачението ѝ — тя беше кацнала на клона на едно повалено дърво също като някоя птичка.

— Е, чак златен кафез едва ли е могла да има, ако е била пленена — обади се ханджията.

— На кой остров беше това? — осведоми се ирландецът. — Долу на Номер 63 ли?

— Не съм запознат точно с номерата им — отвърна Том, трябва да е бил вторият или третият оттук.

— Двата от тях бяха близо един до друг, нали?

— Да, струва ми се първо идваше един кръгъл малък остров, обрасъл нагъсто с фиданки на памуково дърво. До него се бяхме спрели и през нощта с парахода.

— Той няма номер и е необитаем — каза ирландецът.

— Тогава, да, наистина, тогава сигурно е последвал онзи, на който намерих Мари, поне не мога да си спомня друг остров, освен

други два по-големи, намиращи се един до друг на известно разстояние по-надолу, между които минах с лодката си.

— Това са номерата 62 и 63, значи другият е бил Номер 61. Но той бе опустошен целият от ураган. Веднъж поисках да спра на брега му, но бе невъзможно да се навлезе в него — дърветата лежаха едно върху друго в невъобразим хаос.

— Да, точно така, на този остров беше и един господ знае само как е попаднала в тази бъркотия от дънери и клони. Спасило я е някакво истинско чудо.

— Смарт, Смарт — каза ирландецът, поклащайки глава, — дали в крайна сметка цялата история няма нещо общо с онази лодка?

— Едва ли е възможно — обади се ханджията, — те отплаваха оттук в сряда вечерта, а в четвъртък... е, не е изключено, ала не ми се вярва...

— Каква лодка? — попита Том с нарастващо внимание. — В сряда вечерта ли?

О'Тул сподели с него подозренията си и как една лодка, отплавала оттук и прекосила реката, но не била забелязана от никого край отсрещния бряг.

— И това стана в сряда вечерта?

— Да, но късно.

— Един млад дървар на име Бредшо, когото срещнах по пътя си, ми разказа, че през онази вечер бил извикал на някаква лодка, пълна с мъже — каза Том.

— Бредшо? Ами той живее малко по-надолу от тази страна на реката. Няма и шест мили дотам.

— Да, точно тъй... разказа ми го още вчера. Твърдеше също, че особено през нощта оттам доста често преминавали лодки, и то както по течението, така и срещу него. Той е на мнение, че сигурно някъде имало комарджийски вертеп, в Хелена или Монтгомърис Пойнт, та тези хора се наемат посред нощ да гребат срещу течението, само и само да не бъдат открити и наказани.

— И все пак си остава странно — каза Смарт, — че тази лодкарска паплач (не ми се сърдете за това наименование) иначе не се бои чак толкоз много от закона. Той наистина е последното нещо, което я смущава.

— Сمارт — извика сега ирландецът внезапно, — дадох дума да издиря следите на тази лодка и ще я удържа. Преди това обаче ще отида при Бредшо и ще го накарам да ми разкаже каквото знае, а после ще претърся един подир друг Острова на върбите и следващите го острови. Намеря ли подозрителни следи, ще потърся помощ. Кълна се в свети Патрик, иска ми се да разбера дали съм толкова загубен, та посред бял ден да виждам призраци там, където ги няма.

— Кога тръгвате? — попита Том.

— Веднага, не отлагам повече нито секунда — гласеше отговорът, — ще дойдете ли с мен?

— Вярно, че и аз съм надолу по течението, но все още не мога да потегля. Поне днес не бива да изпускам из очи онова нещастно момиче. И утре ще успея да стигна съвсем навреме във Виктория, преди Еджуърт да е разтоварил лодката си, още повече че според уверенията на мистър Сمارт Стария щял да ме чака докато пристигна. Един подобен случай сигурно ще извини малкото ми забавяне.

— Добре, нямам нищо против — каза О'Тул, — толкоз спокойно, а може би и по-незабележимо ще мога да започна моето издирване. Но всъщност би трябвало да си взема малко храна.

— Нека ти приготвят нещо у дома. Върви при жена ми, помоли я, кажи ѝ само, че вече...

— За нищо на света няма да ми даде — възкликна О'Тул. — Сمارт, толкоз малко ли познаваш жена си, та можеш да се надяваш, че ще се подчини на подобна заповед? Аз съм ѝ много симпатичен и тя знае, че когато мога, винаги ѝ помагам. Ала днес е в такова ужасно настроение, че хич не ми се ще да ѝ се мяркам пред очите.

— ... си ме помолил да ти дам храна, но съм те скастрил грубо и съм ти казал да вървиш по дяволите.

— Ха-ха-ха-ха — засмя се О'Тул. — Сمارт пак си играе на господар у дома. Е, нямам нищо против, мога да опитам, във всеки случай тъй е по-добре, отколкото, ако кажа, че ти ме изпращаш. Гуд бай, джентълмени, гуд бай, времето тече и, бога ми, започва да се стели истинска мисисипска мъгла. Е, дано само не стане още по-гъста, а на всичко отгоре неотдавна си загубих и компаса. По-добре да ида у съдията и да взема на заем неговия — той го носи винаги в джоба си. По дяволите такова гребане, когато не знаеш къде е север и къде юг.

— Да дойда ли сега и аз у вас? — попита Том ханджията, докато О'Тул се отправяше към жилището на съдията. — Много ми се иска да разбера какво ще стане с момичето, защото не бива да напускам лодката си за дълго.

— Не, все още не — отвърна Сمارт. — По-добре е да не се мяркате пред очите на жена ми още известно време. Тя е душа човек, но много обича винаги да налага волята си. И ако това не ми обърква сметките, я оставям да се радва. Впрочем няма защо да бързате, товарната лодка няма да стигне днес до Виктория. Може би вече е спряла нейде и е завързана за някоя сикомора, защото при тази мъгла, която пълзи нагоре по реката, а следователно по-надолу е още по-гъста от тук, и най-добрият лоцман не би се осмелил да пътува с такава тежка лодка. Иначе ще заседне върху някой пясъчен нанос и ще трябва там да изчака покачването на реката. Или пък, което е и много по-лошо, би могъл да връхлети на някой дънер и после да потъне толкоз надълбоко, че да не може да му помогне дори и покачването на водата. И така — търпение, ще пренощувате при мен, а рано сутринта ще видим какво ще става по-нататък.

Том Барнуел разбра много добре, че е принуден да последва съвета на добродушния ханджия. Сега той започна бавно да се разхожда по брега, за да види дали няма да открие някой познат на другите товарни лодки. Обаче това не стана и той тъкмо се бе накарал да се връща в града, когато чу зад гърба си конски тропот. Веднага след това забеляза две жени, препускащи надолу по пътя, който идва от вътрешността на сушата, стига до реката над самия град Хелена и продължава около стотина крачки по самия бряг, преди отново да се отклони надясно, към жилището на съдията Дейтън.

Том се спря за миг, за да ги пропусне да минат край него, и вдигна поглед към тях. Но шапките им, които ги пазеха от слънцето, му попречиха да различи добре чертите на лицата им. Само когато по-младата спря за миг ясният си поглед върху него, му се стори, че е виждал вече някога това лице, ала тя отмина твърде бързо, за да може да придобие по-голяма увереност. Впрочем сега в главата му се въртяха други, по-сериозни мисли и без да занимава повече мозъка си с ездачката, той се отправи мълчаливо обратно към града.

21.

ТОМ БАРНУЕЛ НАМИРА ЕДНА ПРИЯТЕЛКА НА МАРИ. РАЗГОВОРЪТ МУ СЪС СЪДИЯТА

Онези две жени, които младият лодкар бе срещнал на брега на реката, бяха Адел и мисис Дейтън. Те се връщаха от фермата на Лайвли и сега след кратко препускане се озоваха пред дома си. Мулатчето ги посрещна още на прага на вратата и пое бързо юздите на конете, докато мисис Дейтън го попита най-напред за мъжа си.

— Скуайър Дейтън яхна коня си днес следобед и отиде нанякъде — гласеше отговорът, — мистър О'Тул също го търси. Но той сигурно е пак в Хелена, защото преди малко някакъв моряк от парахода, спрял долу на пристана, доведе коня му и каза, че господарят щял скоро да се върне у дома.

Жените мълчаливо се изкачиха по стъпалата, Адел свали само шапката си и вдигна капака на пианото.

Отначало пръстите ѝ се плъзнаха бавно по клавишите. Докосвайки ги леко, тя загатна отделни мелодии с тихи акорди. Но все по-ясно се открояваше един меланхолично сериозен напев, в който тя, изглежда, се вживяваше, все по-меко преливаха един в друг нежните тонове и едва когато тя изведнъж рязко премина в друг акорд, опитвайки се да пропъди или поне да заглуши предишната си слабост чрез звучни буйни мелодии, очите ѝ пак заблестяха и заискриха с обичайния си огън, а нежните ѝ пръсти заудряха клавишите силно и уверено.

В това време, подпомагана от Нанси, мисис Дейтън бе свалила роклята си за езда и седеше удобно облежната в тапицирания стол, подпряла замислено глава върху дланта си. Прелестното и лице бе малко бледо и само от време на време тя поглеждаше изпитателно към полуизвърналото се към нея младо момиче.

— Какво ти е, Адел? — попита тя най-сетне тихо и устата ѝ потрепна в едва забележима усмивка. — Защо си в толкова лошо настроение?

— Кой? Аз ли? В лошо настроение? Чудновати въпроси задаваш, Хедвиг, никога не съм била по-добре и по-бодра, отколкото в момента — какво може да ми е? Ах, имаш предвид глупавата песничка, която свирех? Ха-ха, просто ми излезе ей тъй изпод пръстите. Не, сега ми се иска да танцувам, да танцувам, докато поне веднъж се натанцувам. А между другото, Хедвиг, младият мъж, който стоеше край брега точно при първите товарни лодки, ми се стори доста познат. Само че го забелязах едва когато преминахме в галоп покрай него. Но той не е от Хелена. Сигурно съм виждала вече някога по-рано лицето му, макар и да е било другаде и да е бил облечен другояче.

— За мен беше непознат! — каза мисис Дейтън. — По облеклото си приличаше на лодкар. Но къде ли се бави пак Дейтън! Ех, де да изпълнеше онова, което спомена наскоро, и да се изселехме оттук! И аз не знам, ала Арканзас хич не ми харесва вече. Тези груби обноски и този суров живот ме дразнят, с малки изключения тукашните хора са толкова недодялани и безчувствени, а Дейтън просто се разкъсва от работа и изобщо не може да се порадва на живота. Както ми каза, иска да се пресели в Ню Йорк.

— И аз ще дойда с вас — каза Адел, като стана бързо от пианото, приближи се до прозореца и започна да барабани бавно по стъклото с пръстите на дясната си ръка, — и на мен не ми харесва вече тук и аз искам да се махна. Струва ми се, че Арканзас е твърде нездравословна страна — учудвам се, че издържахте тук толкова дълго.

— Действително, климатът не е хубав, особено в Хелена — отвърна мисис Дейтън с лека усмивка, — но малко по-навътре, както и по хълмовете и около тях... казват, че въздухът...

— Я виж, идва онзи непознат — прекъсна я бързо Адел, — изглежда, иска да се позапознае с града. Любопитна съм кой ли може... Том Барнуел! Бога ми, Том Барнуел от Индиана! А аз мислех, че е нейде из Африка или Европа.

— Но кой е Том Барнуел?

— Един добър познат на нашето семейство от по-рано и някогашен, както казваха, много пламенен обожател на Мари Морис,

сегашната мисис Хос. Онази любов трябва да е била и причината, за да стане моряк. Но се е върнал бързо.

— Идва точно към нашата къща — установи мисис Дейтън.

— Ха, ами ще го извикам — каза изведнъж Адел. — Том е бил винаги доблестен човек и всички го обичаха. Само, струва ми се, Мари не го разбра тогава и след като той видя, че тя предпочете другия, отстъпи доброволно и напусна Щатите. Дали знае, че тя е наблизко? Но ето че отминава, без да погледне нагоре. Сигурно се е замислил дълбоко, иначе нашата къща положително щеше да привлече вниманието му. Слушай, Нанси, я изтичай долу и кажи ей на онзи млад човек... виждаш ли го, тъкмо се кани да завие зад ъгъла, че една негова стара позната го моли да дойде тук за минутка и че иска да поговори с него.

Мулатката последва незабавно заповедта и Том беше доста учуден, когато го заговориха по такъв начин в един съвсем чужд за него град, но последва веднага поканата и скоро след това се изправи пред Адел, която му протегна ръка за приятелски поздрав.

— Добре дошли в Арканзас, мистър Барнуел, колко хубаво от ваша страна, че не сте забравили териториите на стария Чичо Сам... Мистър Барнуел от Индиана, а това е мисис Дейтън.

— Мис Дънмор! — извика Том учудено. — Мис Дънмор, сънувам ли, или не? Вие тук, в Хелена? А знаете ли... Не, не, как можете да знаете, Мари...

— За бога! — каза изплашено Адел. — Какво ви е, сър, едва сега забелязвам... вие сте смъртно блед... видели сте Мари?

— Да — простена младият човек и скри лице в дланите си, но после, опомняйки се бързо, каза тихо: — Тя е тук!

— Да, знам — отвърна състрадателно Адел, — и да не е точно тук, все пак е наблизко, в Синквил.

— В Синквил? Не, тук е... тук в града.

— Кой? Мари? — извика Адел. — Ами мъжът ѝ?

— О, мис Дънмор! — каза Том умолително, без да отговори на последния въпрос, а може би и без да го чуе. — Винаги сте била вярна и любеща приятелка на Мари, не изоставяйте сега тази нещастница в най-голямата ѝ беда!

— Господи, какво се е случило? — извика Адел и улови за ръката вестителя за нещастieto на Мари. Той разказа на затаилата дъх

жена преживяванията си от предишната вечер, къде и как е срещнал бедното създание, сподели с нея опасенията си и още веднъж я помоли да се погрижи за беззащитното момиче в този чужд за нея град.

Мисис Дейтън, изслушала също така разказа с живо съчувствие, забеляза сега безпомощния ужас, изписал се по лицето на. Адел, и прекъсна младия човек, уверявайки го, че приятелката на нейната Адел ще намери подслон в собствената ѝ къща.

Момичето ѝ стисна ръката с благодарност.

— Но как ще съобщим тази ужасна новина на Хос? — попита тя боязливо. — И как така изведнъж Мари се озовава вчера вечерта наред реката, когато той се е разделил с нея в плантацията си рано сутринта?

— Кой, Хос ли? — попита Том учудено. — Едуард Хос? Той трябва да е бил заедно с нея в лодката. Мари непрекъснато бълнува за съпруга си и казва, че той, както и родителите ѝ са мъртви.

— Как е възможно? — възкликна Адел ужасена. — Тя се е побързала... родителите ѝ са мъртви... а Хос е тук... жив и здрав. Велики боже, каква връзка може да има между всичко това? Нима няколко часа са били достатъчни, за да предизвикат такива страшни промени... или... и аз не знам, свят ми се завива, щом си помисля за тези ужасни неща, не може да е истина.

— Успокой се, мило дете — каза ѝ мисис Дейтън, — сигурно има някакво недоразумение. Мари Хос, която е била оставена от мистър Хос в плантацията вчера сутринта.

— ... сега лежи болна и полуобезумяла в хотела на мистър Сمارт в Хелена — прекъсна я Том потресен. — Де да можеше наистина да съм се излъгал... но всичко това е самата истина... самата страшна истина.

— Трябва да отида, трябва да я видя — извика Адел, — хайде, Хедвиг, нали ще ме придружиш?

— Разбира се, Адел, бих се радвала дори, ако и Джордж дойде там да ни потърси. Той е лекар, както и мирови съдия и се страхувам, че нещастното създание ще има нужда от помощта както на единия, така и на другия.

— О, нека побързаме — замоли се Адел, — всяко забавяне би могло да донесе смъртта на тази нещастница. Тръгвай, Хедвиг, тръгвай!

Тя бързо си сложи преди малко свалената шапка, помогна на мисис Дейтън да наметне един голям шал и се отправи припряно към вратата. Но Хедвиг се спря на прага и поръча на Нанси да каже на мистър Дейтън веднага щом се завърне у дома, че са отишли в хотел „Юниън“, за да посетят една болна. Те го молели на всяка цена да се отбие там при първа възможност.

Долу в хотела не срещнаха никого, освен негъра, който отговори на въпроса им, че мисис Сمارт била горе при болната млада жена. Мистър Сمارт отсъствал, а на самия него му било заповядано да не пуска жива душа да влезе, с изключение на доктора.

— Добре, Сципионе, добре — каза Адел, извади от малката си кесия половин долар и го сложи в грубата му мазолеста длан, — но ние трябва да говорим с младата жена, чуваш ли?

— Да, мисус^[1], щом трябва, това е вече нещо друго — рече негърът с широка усмивка, — моята мисус ми каза изрично да пропъждам всички, които искат да се качат горе, дори и масса. Но щом вие трябва да... — И той направи малко непохватен поклон, докато дамите се заизкачваха по стъпалата. Само когато Том се наклане да ги последва, негърът го хвана за ръката и заяви, че в никакъв случай нямало да го пусне да се качи горе. Но Том, подготвен за такова нещо, му даде подобен подарък и бързо му пошушна:

— Тя е моя сестра, приятелю, и аз също трябва да се кача — след което сложи край на колебанията на Сципион, като без много да се церемони го бутна настрани и последва дамите с бързи скокове. А Сципион пхна двете монети от половин долар в джоба си и обръщайки гръб, със самодоволна усмивка промърмори:

— Цяло щастие, че мисус постави тук поста... иначе можеше да стане голямо нещастие.

В следващия миг двете жени и Том стояха вече пред вратата на болната и след тихо почукване мисис Сمارт отвори, но само толкова, колкото бе необходимо, за да разпознае стоящите отвън хора, като в същото време подхвана с остри думи, но и с твърде приглушен глас, една доста гневна тирада. Но едва-що познала мисис Дейтън и жизнерадостната Адел Дънмор, нейната любимка, мрачното ѝ лице се проясни и като отстъпи назад, тя направи път на жените и на техния придружител.

Мари спеше, все още облечена в изпокъсаната от трънаците бяла рокля. Дългите ѝ къдрици се бяха разпилели по бледото ѝ чело.

Адел се вгледа ужасена в приятелката си и по страните ѝ потекоха едри сълзи.

— Мари, о, бедна, нещастна Мари! — простена тя.

Тези думи бяха прошепнати тихо, почти нечуто, но въпреки това стигнаха до слуха на момичето, унесено само в неспокойна дрямка. То отвори големите си очи. Отначало погледът му учудено обходи заобикалящата го обстановка. После тя се полуизправи в леглото, отметна с ръка косите си назад и протегна усмихнато десницата си към Адел. Изглежда, не намери нищо необичайно в това да види тук така неочаквано приятелката си, макар че би трябвало да се предполага, че тя е някъде много далеч оттук.

— Мари! — извика Адел и като хълцаше, се хвърли към нея. — Мари, бедно... бедно... нещастно дете, къде си била, какво ти се е случило?

— Много мило от твоя страна, че идваш да ме посетиш — каза младата жена и я целуна по челото, — и Том Барнуел е тук... бедният Том. — И със състрадателен поглед тя му протегна ръка, която той мълчаливо пое и леко стисна.

— Мари, ще ми отговориш ли на един въпрос? — прошепна най-сетне Адел, като се опита да се овладее, доколкото можеше. — Ще ме осведомиш ли за нещо, което засяга и двете ни?

— Ами да, с удоволствие — отвърна болната усмихнато, — разбира се, защо не? — Тя беше съвсем спокойна и овладяна, само несигурният ѝ блуждаещ наоколо поглед издаваше душевното ѝ разстройство.

— Добре — каза Адел, полагайки усилия да преглътне сълзите, които заплашваха да задушат гласа ѝ, — кога... кога напусна Синквил?

— Синквил? — повтори Мари учудено. — Синквил? Никога не съм чувала това име. В Индиана няма никакъв Синквил, нали?

— Имам предвид плантацията ти в Мисисипи.

— Плантация ли? В Мисисипи? — попита Мари полуусмихната все тъй зачудено. — Ти, изглежда, фантазираш, глупаче такова... от къде на къде ще имам плантация в Мисисипи? Изобщо не познавам този щат и кракът ми никога не е стъпвал в него.

— Но нима Едуард не е купил имот в Синквил? — попита Адел смаяно.

Досега Мари бе напълно спокойна, очевидно беше забравила съвсем последните ужасни събития. Непознатото място, където се намираше, хората, от които никой не извикваше никакъв спомен за случилото се, споменаването на чужди, непознати за нея имена, всичко това я отвличаше все повече и повече от преживяванията на онази нощ или може би ги превръщаше поне в някакъв страшен сън.

Обаче името на Едуард, произнесено така внезапно, бе онази магическа дума, която разкъса воала, обгърнал я временно със спокойствие. Тя стреснато се полуизправи, притисна челото си с длани и загледа втренчено приятелката си, която отстъпи назад. После скочи бързо от леглото и сочейки към прозореца с протегната ръка, извика:

— Там... ей там изплува!... Косата му е мокра... а звънкият му смях ехти над палубата. Едуард, закриляй жена си!... Ха-ха-ха, това беше чудесно... изхвърли ги през борда... Едуард, закриляй жена си... Едуард!... Ха-ха-ха-ха-ха! — И с един ужасяващ смях тя се отпусна на леглото си в безсъзнание.

Жените слушаха потресени, а дори и сърцето на Том потрепери, щом чу болезнения вик на обичаната някога... и все още обичана жена. Мисис Сمارт първа се съвзе поне дотолкова, та да окаже на бедното създание нужната помощ. И Мари дойде скоро на себе си, а паническият страх, който я беше овладял, сега, изглежда, започна да отстъпва място на една меланхолична болка. Тя заплака тихо и поне спокойно изслушваше утешителните думи на своите приятели. Ала всичките им усилия да получат някакви разяснения относно страшната ѝ тайна останаха безплодни, защото казаното от нея само ги объркваше още повече, тъй като никак не съответстваше на думите на Едуард Хос.

Сега най-важното беше да го уведомят за състоянието на жена му и ето защо Адел реши да го повика чрез писмо да дойде в жилището на сестра ѝ, за да го подготви там предварително за ужасната вест. За тази цел трябваше веднага да бъде изпратен вестonosец до фермата на Лайвли и докато Адел пишеше кратките редове, мисис Дейтън и мисис Сمارт се посъветваха по какъв начин ще е най-добре да пренесат Мари до дома на съдията Дейтън.

Отначало добрата жена изобщо не искаше и да чуе за подобно нещо. Но тъй като скоро се убеди, че под грижите на приятелката си нещастницата щеше да се съвземе много по-бързо, отколкото това бе възможно при нея, тя най-сетне отстъпи и дори предложи услугите си да изпрати у тях болната със собствената си кола, за да не се възбуди твърде много любопитството на вечно скитащите и зяпаци навън безделници.

Пратеникът, който препусна към фермата на Лайвли, трябваше преди това да се отбие в дома на Дейтънови и да нареди на Нанси да приготви малката стая на горния етаж. Сципион, който бе избран за тази работа, току-що беше напуснал жилището на съдията Дейтън и бе тръгнал по пътя, водещ към фермата на Лайвли, когато се завърна самият съдия и научи от Нанси за оставеното известие от жена му.

— Болна приятелка ли? Ами откъде е? — попита я той учудено.

— Мисус не каза нищо — отвърна младото момиче, — но Сип, който ей сегичка беше тук и трябва да отнесе до фермата на Лайвли едно писмо, каза, че тя била сестра на един лодкар, довел я с парахода от Ню Орлиънс.

Без да отговори нищо, съдията Дейтън се изкачи до стаята си, заключи в намиращото се там писалище някакъв доста голям пакет с документи, после извади ключа и дълбоко замислен, се отправи бързо към хотел „Юниън“, обзет от видимо безпокойство.

В това време първоначалната възбуда на Мари почти напълно беше изчезнала, тъй като Адел се бе постарала усърдно да ѝ представи всичко, което я плашеше и измъчваше, като някакъв страшен сън, който обаче си оставал само сън и нищо повече, понеже нейният Едуард бил жив и здрав и още тази вечер щял да я прегърне в обятията си. А пък онова, което непрекъснато разправяла за високи дървета, някаква чудно красива горда жена, сурови и буйни хора, застрашаващи живота ѝ, било също тъй само фантазии, на които тя не бивало да се отдава така безволево, а трябвало да се бори срещу тях.

Ето че по стъпалата се разнесоха стъпки и веднага след това съвсем близо пред вратата гласът на съдията Дейтън попита в коя стая се намира болната. Едва дочула този глас, Мари стреснато се полуизправи в леглото, а лицето ѝ прие израза на ням ужас.

— За бога, какво ти стана пак, Мари? — попита изплашено Адел.

— Тук? Ей тази врата ли? — попита отвън съдията.

— Спасителю Христе... това е той! — изкрещя Мари ужасена.

— Онзи ужасен човек... пазете ме от него... иска да ме върне обратно.

— Мари, успокой се — замоли я Адел, — та това е съдията Дейтън, съпруг на тази жена, добър уважаван човек, който ще те защити от всяка беда.

В този миг вратата се отвори и съдията влезе. Мари втренчи изпитателно погледа си в него, сякаш страхливо и напрегнато се опитваше да прочете мислите му. А съдията Дейтън размени бегло няколко думи с жена си, приближи се после до Мари и след като улови ръката ѝ и я поздрави с пленителния си нежен глас, страхът ѝ намаля и тя се отпусна успокоена на постелята си. Само от време на време, когато затвореше очи и после дочуеше гласа му, тя се стресваше и се оглеждаше пак боязливо из стаята, сякаш искаше да се убеди къде се намира.

В това време колата пристигна и жените придружиха Мари надолу по стъпалата. А Том, останал сам със съдията, му разказа сега най-подробно как стоеше всъщност работата с нещастното момиче, къде я беше намерил и как след всичко чуто у него се били засилили още повече подозренията, че в случая се касае за предварително планирано злодейство, макар и в момента все още да не било възможно да се достигне до същината му. Междувременно присъствието на мистър Хос сигурно щяло да допринесе много за хвърлянето на светлина върху този въпрос.

— И вие мислите, че сте намерили нещастното момиче на някакъв остров? — попита го съдията, следил досега разказа на младия човек с най-голям интерес.

— Да мисля ли? — отвърна той. — Сигурен съм. Това е вторият остров оттук надолу по течението на реката и според ирландеца трябва да е Номер 61.

— Какъв ирландец? Онзи, който често ходи в хотел „Юниън“ ли?

— Това не ми е известно, ала го срещнах на брега наистина с мистър Сمارт, а сега той тръгна надолу по реката, за да изследва онзи остров.

— Кой? Ирландецът? — попита бързо съдията.

— Ами да, а в последно време бил видял най-различни подозрителни неща, твърди дори, че нейде там имало сигурно някакъв

комарджийски вертеп, поддържан от подлата негодническа паплач в околностите на Хелена. Бил доста сигурен в това и сега се спусна по реката, за да се убеди окончателно. Аз самият искам още да поизчакам, да видя как ще се отрази промяната върху състоянието на нещастната жена. После се качвам в моята йола и поемам колкото може по-бързо към Виктория, за да настигна нашата товарна лодка. Впрочем пътем ще се отбия там, където намерих тази нещастница, и за опитен ловец като мене няма да бъде трудно да разбуля какво крие онова място.

— Сам ли ще пътувате? — попита съдията.

— За съжаление трябва да играя едновременно ролята на кормчия и гребец, но няма значение, стига само тази проклета мъгла малко да се поразнесе.

— Да, да — каза Дейтън, — при сегашното положение ще ви бъде невъзможно да пътувате надолу по реката. Хванете ли греблата и вече няма да знаете в каква посока да се отправите. Във всеки случай ви съветвам да изчакате друго време, а дотогава може би ще намерите и някой да ви придружи. Тук почти винаги има хора, които искат да отидат до Виктория.

— Предпочитам да пътувам сам, без придружител — рече Том. — Впрочем, ако някой се съгласи да гребе, за да си плати по този начин пътната такса, не бих имал нищо против. Но едва ли ще се намери такъв човек, а и аз нямам време да чакам. Щом не мога да гребя в мъглата, е добре, тогава ще оставя просто лодката да се носи по течението. Всяко заседнало коренище, покрай което мина, ще ми показва посоката на реката, а освен това отначало ще мога да се придържам близо до брега. Но сега смятам да отида да нагледам лодката си, тя не е привързана с верига, а аз не очаквам особено хубави неща от тукашните негодници.

— Тогава, преди да отплавате, ме изчакайте поне при вашата лодка — каза съдията, — ще ви дам няколко реда до мировия съдия в Синквил, за да получите от него незабавно подкрепа, в случай че действително откриете нещо подозрително. А в това време младата дама ще се намира тук в добри ръце.

— Опасявам се от най-лошото за тази клетница — въздъхна Том и закрачи бавно към брега, докато съдията остана на мястото си, гледайки подир него дълго и замислено.

Той все още стоеше така, когато към него се приближи някакво момче и му подаде едно небрежно сгънато писъмце, запечатано обаче на много места с червен восък. Той го прочете и прибра в джоба си. После тръгна бавно надолу по Мейнстрийм и изчезна в първата пресечка, водеща надясно.

---

[1] Мисус — типично за американските негри изговаряне на „мисис“. — Б.пр. ↑

22.

„СИВАТА МЕЧКА“

Наблизо край Хелена, почти като някакъв преден пост в северния край на града, до самия бряг се намираше самотна къщурка, обградена от север и запад с дървета, на изток — от Мисисипи, а на юг — от ниски гъсти храсталаци, избуяли на мястото на изкоренената преди години гора, останало обаче неизползвано. „Фронт стрийт“ стигаше впрочем чак дотук, поне така известяваше закованата на един дебел дъб неголяма дъска, а цялата близка околност бе разделена на отделни парцели за строеж, закупени от спекуланти, но изоставени, тъй като повечето заселници предпочитаха да се присъединят към бързо разрастващото се градче Наполиън при устието на река Арканзас. И то, защото посредством Арканзас това градче имаше постоянна връзка с целия Запад на Съединените щати, докато чрез огромните блата Хелена бе напълно отрязана тъкмо на запад от нарядко разпръснатите в тази посока поселища. Само една верига от ниски хълмове свързваше Хелена с Литъл Рок и Бейтсвил, а освен това през цялата година до Литъл Рок можеше да се достигне по-лесно с параход. Малки параходи стигаха дори до Бейтсвил, и то още при недотам повишено ниво на водите.

Собственикът на тези места за строеж, разположени близо до брега, изглежда, бе решил, че ще има сметка, ако сам ги застрои, защото издигна доста просторна къща, изсече гората около нея и започна да обработва една близка нива, която беше негова собственост. Но скоро, както става обикновено с пионерите на Запада и заселниците, селището престана да му харесва, Хелена не се беше разраснала тъй бързо, както бе очаквал, и той продаде неголемия си имот на някакъв бивш моряк, покривайки едва-едва разходите си. Новият собственик се настани да живее там, получи от съдията разрешително за продажба на спиртни напитки — с изключение на индианците, негрите и войниците — и сигурно работите му потръгнаха доста добре, понеже скоро след това близо до дома му се

появи голяма плоскодънна лодка, която при покачването на реката се намираще почти на една и съща височина с къщата, но през пролетта стоеше долу в реката, завързана на дълги въжета. Изсечени в земята стъпала водеха нагоре по брега.

В града обаче се говореше с доста голяма сигурност, че нощно време в онази лодка се играел хазарт, и то на значителни суми. Вече неколкратно съдията се беше появявал изненадващо заедно с полицаия, за да извършат обиск, но без да успее да забележи абсолютно нищо подозрително. Тъй като къщата бе разположена доста уединено и нощните песни и пиански крясъци не достигаха до града, скоро престанаха да ѝ обръщат внимание. Кръчмарят, който си набавяше всичко необходимо само от лодките и параходите, слизаше при това извънредно рядко в Хелена, тъй че едва ли някой го познаваше лично.

По-голямата част от следобеда бе вече изминала, мрачно и обвито в изпарения, тресавището се простираше почти във всички посоки като някаква непрекъсната безутешна равнина. Мъглата, която дотогава бе напирала ту тук, ту там на отделни разпокъсани ивици и само от време на време бе разкривала малки части от реката, та дори понякога, при по-силен порив на вятъра и насрещния бряг, се беше превърнала сега в гъста непрогледна маса, неподвижно надвиснала над зловещо течащите под нея води. Дори и все още полъхващият лек ветрец не бе в състояние да направи нещо срещу мъглата. Само от време на време успяваше да откъсне от нея някоя ивица и да я подгони над сушата.

Слънцето не можеше да проникне през мъглата и кървавочервеният му диск, изгубил блясъка си, стоеше мрачно на небето. По пладне то се беше борило напразно срещу гъстите валма от изпарения и сякаш изпълнено с гневно недоволство, изглежда, бе решило да се откаже от тази неприятна схватка и със строг и сърдит вид да се спусне в обграденото си с гори ложе. Ако след това вечерникът не си пробиеше път и не разпръснеше с мощния си полъх своя силен противник, нощта едва ли щеше да успее да се справи с масите му. Влагата на нощната роса и диханието на задрямалата земя подхранваха мъглата все повече и повече, тъй че тя продължи да се разпростира на всички страни и най-сетне дори изпълни цялата гора с млечнобялата си пяна, нещо, което през деня не бе възможно.

Издигащата се близо до брега къщица бе също така обвита в мъгла. Но, изглежда, насъбралото се вътре множество развеселени лодкари го беше малко грижа за нея. Техният шум и весели викове бяха прекъснати за секунди само веднъж, когато вътре влезе някакъв много модерно и елегантно облечен мъж, очевидно чужд за тяхната среда, който, без да се оглежда наляво или надясно, прекоси бързо помещението и веднага след това изчезна в една врата, водеща към задната част на постройката.

Щом влезе в ниската стаичка с изглед към реката, някакъв човек се намери да се измъкне тихо и незабелязано през насрещната врата. Обаче острият поглед на непознатия осуети този опит.

— Уотърфорд! — извика строго той. — Остани! Няма да разследвам сега защо си напуснал поста си... имам нужда от теб. Може би по-късно ще можеш да ми дадеш отговор. Пристигна ли Тоби?

— Не, капитан Кели! — гласеше смиреният отговор на иначе доста дръзко и свирепо изглеждащия негодник, чието единствено око — другото бе станало жертва на някакво сбиване — проблясваше боязливо изпод рунтавата вежда.

— Не е ли? — извика Кели и гневно удари крак в земята. — Чумата да го тръшне този ленивец. Изпрати бързо някой да го пресрещне, още тази нощ трябва да дойде на острова. Побързай, прати Блуи, той е лек и може да накара жребеца си да се понапругне малко повече. Нека веднага го прехвърлят отсреща и да препуска, докато конят рухне под него и чакай, още нещо... щом забележите отсреща сигналната ракета, не е необходимо да чакате други заповеди от мен. Знаете какво трябва да вършите в такъв случай. Но не се бави и изпрати всички, които успееш да събереш, и то нека бъдат готови за незабавно бягство.

Едноокият изчезна през задната врата, а капитанът продължи да се разхожда из стаята в продължение на няколко минути със здраво сплетени ръце. Най-после се спря пред Торби, стопанина на това разбойническо свърталище, който го слушаше страхопочитателно с шапка в ръцете, и му каза с тих глас:

— Надявам се, че в скоро време тук ще пристигне пратеник от езерото. Нека веднага ме последва на острова, дори и в случай че е самият Сандър... трябва да говоря с него. Впрочем кротувайте днес и

утре, премахни всичко, което би могло да събуди подозрения при евентуален обиск и... бъди бдителен. Може би предпазливостта...

Изведнъж Кели замлъкна, понеже навън се разнесе бърз конски тропот. Торби се измъкна от стаята, за да разбере кой е посетителят, ала веднага след това се завърна с изтощения Сандър, който, изгубил шапката си нейде из храсталаците по пътя, с разпилени коси и облечен в чужди дрехи, имаше див и объркан вид.

— Изпрати някой човек при Кели — бяха първите му думи, които прошепна на кръчмаря, — но бързо, бързо, бързо... ушите ти да не са запушени бе, тъпако? Трябва да изпратиш човек при Кели.

— Капитанът е тук — отвърна най-сетне кръчмарят, смаян от странното поведение и ужасния вид на Сандър, — вече попита за твоя пратеник.

Без да изчаква Торби да му казва каквото и да било повече, младият човек го бутна настрани, отметна косата си от челото и бързо влезе в помещението, препълнено с посетители. Посрещнаха го силни тържествуващи викове и от няколко страни към него се протегнаха чаши, за да участва с останалите в пиенето. Но той грабна само една от тях, изпразни я, без да си прави труда да провери съдържанието ѝ и без да благодари дори с едно кимване, влезе в споменатата вече по-горе врата, като я затвори зад гърба си с резето.

Кели беше сам и го наблюдаваше мълчаливо. След като се огледа боязливо из помещението, за да се убеди преди всичко, че не присъства никой друг, Сандър се приближи до капитана и прошепна:

— Предадени сме.

Сандър погледна учудено предводителя си, защото, вместо да се стресне от страшната вест както бе очаквал той, Кели не помести спокойния си студен поглед, впит здраво в него. В отговор попита само:

— Защо не изпълни поръчението?

Сандър, почти изгубил самообладание, се поколеба за миг, а Кели, изключително голям познавач на хората, го прозря веднага. Ала младият престъпник, изненадан може би повече от поведението на капитана, отколкото от въпроса му, се окопити веднага и разказа събитията във фермата на Лайвли колкото можеше по-кратко, но и точно, чак до признанията на мулата, свидетели на които бяха станали докторът и Кук. Причините, поради които не могъл да изостави

мулата, били достатъчно важни и той самият знаел това твърде добре — ето защо всички други планове трябвало да отпаднат сега, когато ставало въпрос да спасяват живота си.

Кели не отвърна нито дума, а пристъпи бързо към малкото прозорче, обърнато към реката, и се загледа замислено навън в белите талази на мъглата. В това време Сандър крачеше нетърпеливо насамнатам, докато най-сетне продължителното мълчание стана за него мъчително и той го наруши с полубоязливо и полудръзко изречените думи: „Е, сър?“

— Е, сър? — повтори капитанът и бавно се обърна. — Стана онова, от което се опасявах отдавна. Нищо друго не ме учудва, освен че онези иначе толкова проникателни ловци с целия си силно развит индиански нюх не разкриха по-рано цялата работа, а и сега ни оставят време да си приберем печалбата в джоба.

— Печалбата ли? — попита Сандър учудено. — Дяволски малко съм сложил в джоба си, надявах се на утрешната подялба на общата каса, която се намира в твои ръце. Тъй страшно съм се охарчил, че едва ли бях могъл да си платя пътуването с парахода до Ню Орлиънс. Печалбата в джоба! По дяволите, капитане, прекалено хладнокръвно приемаш цялата работа! А знаеш ли, че онези мерзавци могат всеки миг да тръгнат по петите ни? Но още нещо... сър, принуден съм да те помоля за предплата, не се знае как стоят нещата и какво може да му се случи на човек, ето защо е хубаво да имаш в джоба си поне толкоз, че да можеш веднага да предприемеш някое малко пътешествие. Предплати ми петстотин долара, а утре вечер ми ги приспадни от моя дял. Трябва да посетя и магазина за дрехи в Хелена и да си набавя ново облекло. Наистина изглеждам като бостанско плашило и съвсем не мога да се мярна пак пред очите на дамите в този вид.

— Ще постъпиш изобщо по-добре, ако днес се държиш малко по-надалеч от тях — каза Кели спокойно усмихнат. — Както чух, дошли са им гости!

— Гости ли? Какви гости? Лайвли тук ли е вече?

— Не, става въпрос за една дама... мисис Хос от Синквил.

— Глупости, я остави сега тези твои шеги. По дяволите, капитане, ножът е опрял до кокала, а ти стоиш тук, шегуваш се и се смееш, сякаш се намираме на борда на някой добър платноход на около хиляда мили от Америка. Сега хич не ми е до шеги.

— А кой ти е казал, че на мен ми е до шеги? — отвърна Кели строго. — Не се шегувам, сър, в този момент мисис Хос се намира под грижите на мисис Дейтън и мис Адел Дънмор, а днес следобед ирландецът О’Тул е тръгнал с лодка към Номер 61. Такива подозрения са го обзели към този невинен остров, че възнамерява да го претърси най-основно. А също така след около час от брега ще потегли един друг млад лодкар, и то със същата цел... Това са новините ми, моите шпиони са добри, нали?

Сандър го бе слушал вцепенен от уплаха и ужас.

— Но как, в името на сатаната, Мари е...

— Спокойно, сър — прекъсна го Кели, — подозирам връзката между всичките събития, но още нищо не е загубено... вярно, трябва да изоставим острова, но нас няма да ни заловят. Тъкмо затова съм тук, да взема предпазни мерки. Впрочем, докато е светло, все още не бива да се мяркаш из града, а съветвам те даже и в тъмнината да връзваш пред лицето си кърпа. Аз самият веднага ще сляза до острова, за да дам необходимите разпореждания. Цяло щастие е, че узнахме всичко тъй навреме, иначе това можеше да бъде за нас тежък удар.

— И както казваш, оттук щял да отплава някакъв млад лодкар, за да открие острова ли?

— Да — отвърна Кели и по устните му заигра подигравателна усмивка, — поне намерението му е такова, но то би могло да се осуети. Той не бива да напусне града. А подобно нещо е дреболия. Няма нищо по-лесно от това да обезвредиш за няколко дни един такъв обесник... ами защо са ни законите?

— Законите ли? — попита Сандър учудено.

— Бъди спокоен, ще се оправя... взел съм вече мерки.

— Но ирландецът...

— ... няма да успее да напусне острова, преди да съм стигнал там, а даже и да успее... преди нашето туткаво правосъдие да поеме случая в ръцете си, ние отдавна ще бъдем извън всяка опасност.

— Правосъдието ли? Ама ти да не мислиш, че тукашните хора ще го чакат?

— Но пък толкоз по-малко ще постигнат после. Живи няма да ни заловят, а още по-малко ще са в състояние да ни последват веднага към нашите скривалища из блатата на Мисисипи. Във всеки случай имаме достатъчно време за бягство и аз съм почти сигурен, че можем да

изчакаме утрешната нощ все още спокойно. Впрочем подготвени сме за най-лошото: тук съм създал добра сигнална система, която ще ни съобщи чак долу на острова дали откъм града ни застрашава опасност и в подобен случай имам също така готови планове, които веднага ще приведем в изпълнение. Ако тези типове искат да използват сила, е добре, тогава ще си проличи в чии ръце се намира тя. Ние сме по-опасни, отколкото подозират.

Той изговори последните думи повече на самия себе си, отколкото към своя съучастник, който в същото време, потънал в дълбок размисъл, дялкахе с ловджийския си нож дълги трески от грубата дървена маса.

— Проклятие! — измърмори той след известно време. — Цяло безобразие е, че трябва да изоставим нашето приятно местенце. Не можеше ли тази пъклена катастрофа да ни сполети два дни по-късно!... Е, капитане, какво става, ще ми дадеш ли парите?

— Нямам толкова много у мен — отвърна Кели спокойно и се отправи към вратата, — но ела пак тук в осем и ще ги получиш, дотогава все пак не ни застрашава опасност. Довиждане! Едва ли е необходимо ти препоръчвам да бъдеш предпазлив.

С тези думи изчезна от стаята, а Сандър остана да седи още няколко мин потънал в мислите си, отправил мрачния си поглед към затворилата се врата.

— Значи тъй — каза той най-сетне, като стана от стола и заби ножа си в сухото дърво. — Значи плановете ти са готови за незабавно изпълнение, но нямаш никакви мизерни петстотин долара за един човек, който внесе в личната ти каса такива огромни суми през последните месеци? И трябвало да чакам, да се крия тук до осем часа, а после може би отново да получа нови рисковани поръчения не и пари нали? Не, приятелче, тъй като, изглежда, си се погрижил добре за собственото си благополучие, то поне ми позволи аз да сторя същото. Няма как мисис Брийдълфорд да не е научила вече за грозещата ни опасност, ще поизтупам нейния джоб. Ако вълшебната дума, казаната ми от Блекфут, не успее да извърши почти невъзможното, а именно да й върже езика, то ще може поне да изкопчи от нея неколкостотин долара. И без това старата вещица е печелила достатъчно чрез посредничеството ми за работа. В града не ме познава никой друг, освен Дейтън и не е трудно да се държа далеч от жилището му.

Той излезе бързо от къщата и скоро изчезна във все по-силно сгъстяващата се мъгла, която изпълваше вече дори отдалечените реката улици.

23.

НЕОЧАКВАНО АРЕСТУВАНЕ

Том крачеше нетърпеливо нагоре-надолу по „Фронт стрийт“ Беше се видял принуден да обещае на съдията, че ще го чака, а ето че той не идваше. Йолата му, готова за отплаване, се намираще съвсем близо до стоящия все още на котва параход „Ван Бурен“, чиято повреда бе отстранена дотолкова, че да може да отплава в единадесет часа на следващия предобед. В нетърпението си Том беше пребродил вече два пъти цялата „Уолнътстрийт“, а от съдията нямаше все още и следа. Вечерта се спусна и Том се закова изведнъж на място, удари гневно с крак в земята и извика:

— Ха, дяволите да го вземат, сега слизам пак към реката и ако той не се мерне никакъв, тръгвам и без неговата хартийка. Мътните го взели, полицаят във Виктория е длъжен да ме подкрепи, ако подозренията ми са основателни, а ако не са, и препоръчителното писмо не може да ми помогне!

Той се спусна по „Уолнътстрийт“ и тъкмо завиваше рязко около ъгъла с „Фронт стрийт“, когато най-неочаквано срещу него се зададе някакъв човек, който, щом го забеляза, веднага притисна към страната си своята носна кърпа, сякаш го болеше зъб, а след това, навел глава, премина бързо покрай него.

Мъглата и вечерният здрач бяха вече почти потопили светлината на отиващия си ден. Но въпреки това слабият светлик бе достатъчен за острото зрение на младия човек да разпознае в набързо прикритото лице на непознатия онези черти, които бяха запечатали в паметта му твърде дълбоко, за да може да ги забрави.

Това беше Едуард Хос. Русата къдрава коса не оставяше място за съмнение, породено може би за миг от грубите фермерски дрехи. Това беше човекът, изтръгнал го от най-сладките му мечти тогава, когато си бе помислил, че е намерил цялото си щастие в близостта на прелестната Мари Морис. Ах, Мари не беше даже подозирала с каква страст се бе привързал към нея грубоватият немец. Беше го обичала

като брат и когато между тях застана Хос със своето богатство, красотата и дух, импониращ на обикновеното момиче, тя му даде ръката си, едва ли осъзнавайки напълно тази своя постъпка. Чак когато Том избяга от отчаяние и при сбогуването си с него, тя забеляза голямата му мъка, изглежда, у нея се породила някаква смътна представа за чувствата му. Но вече беше късно — още на следващия ден старият мирови съдия Морис, чичото на годеницата, който бе обичал Том Барнуел като собствен син и вече бе надявал, че той и племенницата му ще свържат живота си завинаги бракосъчета двамата сгодени.

Този Хос, чийто лик се беше запечатал незаличимо в съзнанието на Том Барнуел, го беше срещнал тук най-неочаквано, а целия вид и поведение не можеха да не събудят в Том подозрението онзи не искаше да бъде забелязан. У него светкавично изплува отново всички онези неясни и страшни предположения, които, откакто бе намерил Мари, често трябваше почти насила да потиска. Хос се намираше тук, докато до него бе изпратено писмо в посока към вътрешността на сушата. Беше в съвсем друга част на града, а не там, където бе подслонена Мари! Дали наистина не искаше да бъде разпознат, или това негово движение бе просто случайно? Всички тези мисли пронизаха светкавично главата на Том Барнуел, когато се спря и се загледа подир бързащия човек. Но още в същата минута той се свърза дотолкова, та да вземе твърдото решение: не биваше в никакъв случай да изпуска из очи този човек, защото, ако наистина все още не знаеше нищо за състоянието на жена си, то бе необходимо да го научи, а ако го знаеше... Том нямаше време за по-продължителни размишления, той последва бързо младия човек, който тъкмо достигна следващия ъгъл. Озовал се на същото място, Том току се намери да му извика, когато видя, че Хос е застанал пред една врата само през една-две къщи, където очевидно бе почукал само преди миг. Той дори не беше забелязал, че срещнатият от него човек го бе последвал.

На това място улицата образуваше площад, понеже лявата редица от къщи, с изключение на първите две, се отдръпваше назад и редом с другите частни жилища тук се намираха малко поотделени от останалите постройки сградите на съда и Каунти Джейл — затворът. А по диагонал отсреща се издигаше къщата, пред която бе застанал сега мнимият мистър Хос, и Том Барнуел се отправи бързо и без никакво колебание към него. Обаче Хос, увлечен твърде много в чукането по

вратата, а може би и обзет от нетърпение, че никой не му отваря, изобщо не чу приближаващите се стъпки на обутите в мокасини крака, защото тъкмо в този миг се наведе към ключалката и подвижна ядосано:

— В името на сатаната, мисис Брийдълфорд, ми това съм аз, Сандър, трябва да ти съобща важни...

Той се изплаши, понеже в същия миг за пръв път долови близо край себе си стъпки, и когато подскочи изненадан, погледът му се спря върху сериозното спокойно лице на Том Барнуел. Вярно, че Том се стъписа от думите му, ала бе твърде много зает с мислите си за Мари, за да им обърне по-голямо внимание. Но вече нямаше никакво съмнение в самоличността на мъжа, застанал пред него. Беше Хос и понеже Том забеляза стресването и изплашения израз на някогашния си съперник, който погледна боязливо надолу по улицата, сякаш се канеше да се спаси с бягство от предполагаемия си неприятел, той му каза спокойно, схващайки неправилно поведението му:

— Не се страхувайте, сър, не ви последвах с неприятелски намерения и действително не тая никаква злоба към вас. Но дори и да не беше така, моята неприязън би отстъпила сега на съвсем други чувства. Знаете ли, че мисис Хос се намира сега в града?

— Аз ли?... Да... да... знам, тъкмо отивам при нея! — заекна иначе толкова дръзкият и самоуверен престъпник, който, изглежда, в този момент бе съвсем изгубил самообладание, осъзнавайки застрашаващата го опасност, а може би и разтревожен, че го бяха срещнали на това място.

— Какво? Знаете ли?... И тъкмо отивате при нея? — попита Том учудено. — Мистър Хос, не мога да разбера... ами кой живее в тази къща?

— А... съдията Дейтън! — извика. Сандър, едва ли съзнавайки какво говори, тъй като все още не се бе съвзел достатъчно поне да погледне в очите младия лодкар, втренчил погледа си в него.

— Съдията Дейтън? — повтори бавно Том, за пръв път обхванат от истинско подозрение. — Току-що назовахте друго име, повикахте някаква жена, на която сте имали да съобщавате нещо важно... не беше ли така?

— Казвам ви, че тъкмо се каня да отида в дома на съдията Дейтън! — извика Сандър, възвръщайки си най-послед изгубеното

самообладание. — Жената, която живее тук, исках само да... тя трябва да наглежда болната ми жена, но, изглежда, че... че не е у дома си.

— Не е тъй, изглежда — отвърна Том студено, твърдо решен да не се отделя от този човек, докато той не му обясни своето странно поведение. — А знаете ли къде е домът на съдията Дейтън?

— Да... знам... намира се в горния край на града... моля ви да го уведомите, че идвам. Веднага ще ви последвам, мистър Барнуел, надявам се да имам удоволствието там пак да се видим.

Той повдигна шапката си и се наклони да обърне гръб на младия човек.

— Чакайте, сър! — каза обаче Том и го хвана за ръбата. — Не мога да ви оставя да си вървите току-така. Мари... мисис Хос лежи, изгубила разсъдъка си, само през няколко улици оттук, вие, вече едва ли мога да мисля другояче, знаете това, но се разхождате из съвършено друг квартал на града, и то в тези дрехи, които очевидно не са ваши.

— Назовават причината и следствието на един дъх, сър — отвърна Сандър с известно нетърпение, съвзел се вече напълно. — Но не ми е възможно тук, на улицата, да ви разкажа откъде съм взел тези дрехи или пък какво ме е принудило да ги облека. Ако, това ви интересува, можете утре да го научите от мистър Лайвли... но сега тъкмо се каня да си купя други дрехи и да се отърва от тези парцали, за да мога да се появя пред дамите в дома на мистър Дейтън в приличен вид. Впрочем много съм ви задължен за съчувствието, което изпитвате към мисис Хос, но същевременно ми се иска да отбележа, че сега, когато съм се върнал и съм в състояние сам да се грижа за жена си, ви освобождавам напълно от тази услуга или любезност, наричайте го както искате.

Говоренето бе възвърнало постепенно на Сандър предишната му дързост и при друг случай Том може би щеше да бъде измамен от сегашното му спокойствие и увереност. Но съвсем явното първоначално смущение, грубите дрехи на иначе направо суетното в това отношение конте, както и думите, доловени от младия лодкар, когато Хос си мислеше, че е съвсем сам, всичко това бе събудило у Том такова подозрение, което не можеше да бъде разсеяно само от изкуствената непринуденост на Хос. Том само пусна ръката му, тъй като от някои от по-близките врати занадничаха главите на любопитни

хора, които искаха да разберат причината за разговора, започнал да става доста шумен.

Също и от горния прозорец на къщата на мисис Брийдълфорд се показва извънредно предпазливо крайчеца на едно боне. От време на време то бе последвано от зачервено чело и чифт големи сиви очи, които обаче се смъкваха надолу веднага щом някой от двамата мъже се обърнеше с лице към къщата.

— Имате право, сър — каза Том, — тази улица не е място за дълги обяснения. Но сега ще ви придружа до дома на съдията Дейтън и надявам се там няма да откажете да ги дадете на дамите... и на вашата жена. Последвайте ме!

— Сър, не виждам какво право имате да се нахвърляте върху мен така на обществено място — възпротиви се Сандър с гневен, но приглушен глас, — освен това компанията ви не ми е дотам приятна, че да се възползвам от нея чак до Дейтънови. Както вече ви казах, тъкмо се каня да се погрижа за тоалета си и преди да съм го направил, не можете да ме накарате да се мярна близо до онези дами, а още по-малко в жилището им. Мисля, че сега ме разбрахте!

— Напълно! — каза той, ала чертите му придобиха сериозен и мрачен израз и като се понаведе към полуизвърналия се от него човек, прошепна: — Не искате да дойдете с мен, но се кълна в десницата си и няма да наруша клетвата си, сър, че ще ви принудя да ме последвате. Тук има някаква тайна и искам да я разбуля.

— Господине!

— Ха... ето че се задава съдията... така, сър. Сега съпротивата е излишна. Избягвайте всякакъв шум заради вас самия и ни последвайте доброволно.

Сандър се намираше в мъчително затруднение. Как щеше да обясни събитията от онази нощ, които Мари бе вече сигурно разкрила? Дали да се опиташе да избяга в гората? Храсталаците започваха само на някакви си стотина метра от тях, а той беше бързоног като вятър и едва ли можеше да се страхува, че ще бъде застигнат от своя неприятел. Но ако това все пак се случеше, тогава всичко, зложено само на една карта... щеше да бъде загубено. Не, имаше още един изход, бягството щеше да бъде последният, понеже той знаеше много добре, че затворът в Хелена не би могъл да му попречи пак да се добере до острова.

— Тогава елате, сър — отвърна той след кратко размисляне, — елате, сега ще се подчиня на вашето странно желание, но пък после и вие няма да ми откажете да ми дадете сметка за поведението си, за което в момента не мога да видя никакво друго основание, освен нечуваното ви нахалство.

— Стига приказки — рече Том навъсено, и се обърна, за да тръгне заедно с младия престъпник, — твърде дълго си говорихме... Скуайър Дейтън, имам удоволствието да ви представя мистър Хос.

— О, наистина, сър, каква щастлива случайност, че вече сте тук, сигурно писмото ви е пресрещнало по пътя... Но, мистър Барнуел, напразно ви търсих долу при вашата лодка, добре, че неколцина моряци от парахода ме отпратиха насам.

— Щастлива случайност ме срещна с мистър Хос — каза Том и хвърли поглед към Сандър.

— Щастлива може да е била само за вас, сър — отвърна Хос навъсено, — аз наистина не съм търсил компанията ви.

— Но, джентълмени — каза Дейтън учуден, — не разбирам...

— Това е той, мистър Никълтън — извика внезапно някакъв глас от средата на улицата и двама мъже, които тъкмо се канеха да ги подминат, се обърнаха и се приближиха към групата, прекъсвайки думите на съдията.

— Кой? Тоя с мушамената шапка ли? — попита полицаят на Хелена.

— Да! Бога ми, какъв късмет! — извика другият. — Дръжте го и го отведете на сигурно място!

— Сър, арестувам ви — каза полицаят и сложи ръката си на рамото на Том — в името на закона!

Том го погледна смаяно. И наистина, всичко това го сполетя толкова бързо и неочаквано, а той самият бе така изцяло зает с намерения от него съпруг на Мари, че забеляза присъствието на останалите хора едва когато го заговориха. Но щом до слуха му достигнаха тези всяващи страх думи, той се обърна бързо и отвърна засмяно:

— Ей, сър! Сигурно сте сбъркали адреса. Този път прахосахте магическото си заклинание не към когото трябва, несъмнено е някаква грешка.

— Не се ли спуснахте вчера по реката и не се ли върнахте после най-неочаквано с парахода? — попита непознатият.

— Разбира се! — отвърна Том. — Е, и?

— Знаех си, знаех си! — извика другият. — Изпълни задължението си на полицаи и не оставяй този тип да ти избяга!

— Но положително има някаква грешка, сър — прекъсна го сега съдията и сложи длан върху ръката на полицая, който все още държеше Том за рамото. — Този джентълмен е някой си мистър Барнуел от Индиана, има познати в моето семейство и сигурно не е...

— Съжалявам, скуайър, но в такива случаи няма приятелство. Впрочем ти самият ми издаде заповедта за арестуване!

— Да, за арестуване на онзи, който беше влязъл с взлом при този човек и му беше разбил ковчежето с парите — каза Дейтън, — а не за...

— Ами ето го тук! — извика тъжителят и с разкривено от гняв лице посочи Том Барнуел. — Това е подлият негодник, който откъм речния бряг се промъква до самотни къщи и щом хората отидат в гората по работа, краде и граби. Този е мерзавецът и аз съм твърдо убеден, че ще си признае къде е дянал сребърния ми часовник, ако дори и сега не е у него.

Междувременно бе настъпила вечерта, но въпреки това около полицая и съдията се насъбра тълпа от любопитни хора, които обградиха малката групичка отвсякъде. Сандър, който сметна, че сега ще е най-добре да се измъкне тихичко, се опита незабелязано да застане зад гърба на лодкаря. Ала Том, въпреки толкова неочакваното обвинение, повдигнато срещу него, не го изпускаше из очи нито за миг и Хос разбра, че ако не иска и той да вдигне шум около себе си, трябва да отложи бягството си за по-подходящо време. Сега Том Барнуел, съзнавайки напълно невинността си, се обърна спокойно към съдията и му каза усмихнато:

— Вероятно някой е отмъкнал нещо от къщата на този човек и сега той подозира мен, един господ знае по силата на каква заблуда. Затова и неговите обвинения не могат да ме обидят. Впрочем колкото и неприятно да ми това в момента, то не трябва в никакъв случай да попречи на откриването на една ужасна тайна, за което стоящият тук мистър Дейтън вероятно е в състояние да ни помогне. Ако господата се опасяват, че бих могъл да им избягам, тогава нека дойдат с нас.

Вашето присъствие, скуайър, ще бъде достатъчна гаранция в случая. Дано след това ще съумея да отхвърля обвинението срещу мен.

— Какво се е случило? — попита полицаят.

— Сигурно ще е нещо, което не ме засяга! — извика ядосано тъжителят. — В никой случай не съм съгласен да обикалям из града с този обесник, докато намери някаква възможност да избяга. Мистър Никълтън, изпълни дълга си. Скуайър Дейтън, длъжен си да ми помогнеш в този случай. Когато този човек офейка, ти ще отговаряш за всичко, което ми е изчезнало.

— А можеш ли да докажеш, че той наистина е онзи, за когото го мислиш? — попита съдията.

— Ела само да слезем до реката — отвърна другият, — двама от моите хора са го видели и могат да се закълнат!

Том Барнуел, който видя, че работата, взета отначало от него просто за някакво недоразумение, започва да става твърде сериозна, още повече че криеше реалната опасност да му отнеме свободата да се движи, сега започна сериозно протестира и призова съдията да му помогне. Но последният само повдигна рамене и заяви, че самият той не можел да действа против закона. Освен това мистър Никълтън знаел добре какво трябвало да прави, а едно възражение от негова страна не би имало никаква полза. Скоро Том разбра, че трябва да се подчини на стеклите се обстоятелства, понеже около разговарящите хора се беше насъбрала гъста човешка тълпа, от която не бе възможно да се избяга. Въпреки това той не изпускаше Сандър из очи и помоли съдията, тъй като самият той не можел, да придружи мистър Хос до дома си и там да поиска от него обяснения за случилото се. Мистър Дейтън му обеща и веднага след това тръгна заедно със Сандър сред тълпата, която му направи път, а полицаят, последван от голям брой безделници, отведе младия лодкар в затвора и там го предостави на размишленията му.

24.

„КОСТЕНУРКА“ СЕ ПРИБЛИЖАВА ДО ОПАСНИЯ ОСТРОВ. ПЛАНЪТ НА БЛЕКФУТ

— Живо, храбри мои юнаци! — извика старият Еджуърт, като стоеше наред палубата на своята широка „Костенурка“ и преценяваше с поглед разстоянието, останало между нея и последните плавателни съдове, завързани на пристана. — Напрегнете мишци, та да достигнем течението, лодките насреща са вече почти край другия бряг.

— Само тъй ти изглежда в мъглата, и те като нас трябва да останат във фарватера — обади се Блекфут, който се изправи до него, ала все още поглеждаше назад към брега, където възмутената мисис Брийдълфорд тичаше насам-натам. Тя, изглежда, в никой случай не се беше примирила с бягството на жертвата си и сякаш с жестовите си, вещаещи отмъщение, заклинаше някое заседнало коренище да забие остриите си зъби в тази презряна лодка и да я потопи заедно с всичко живо на нея.

Кормчията се опита да проникне с погледа си през мъглата нагоре по реката, за да види дали след преминалите вече лодки не следваха и други. Той, изглежда, беше извънредно доволен от заповедта на Стария. Поне ѝ се подчини бързо и охотно, насочвайки носа към течението, докато гребците, навели напред рамене, наблягаха върху дългите стърчащи над палубата весла, приличащи на върлини, и всеки път, преди да извадят от водата прикрепената в долния им край лопата, се стремяха с още един тласък да ѝ придадат най-големия възможен натиск.

Товарните плоскодънни лодки, тези непохватни тежки сандъци, разчитат всъщност на течението и дългите весла им служат единствено за да избягват врязващата се тук-там в реката суша, както и изпречилите се пред тях опасни коренища, а понякога да помагат малко и на плаването по течението. За наетите по тези лодки хора няма

нищо по-неприятно от гребането, макар че то може да е и единствената изисквана от тях работа.

Ето защо не мина много време и те замърмориха срещу това „трепане“, както го нарекоха. Без да си поплюва много, кормчията им тръсна няколко сочни ругатни и ги нарече „ленив добитък“, който предпочитал да си пече широкия гръб на слънцето, отколкото да изпълнява дълга си.

Бил беше широкоплещест здравеняк с юмруци като ковашки чукове, ето защо, изглежда, никой от тях не изпитваше особено желание да се заяде с него, още повече че не бяха прави. Но Еджуърт, който видя, че сега се намират вече във фарватера на плаващите пред тях лодки, най-сетне каза:

— Е, хайде стига толкова, мисля, че вече навлязохме достатъчно навътре, иначе в крайна сметка ще заседнем отсреща на пясъчния нанос, отбелязан ей тук върху речната карта.

— Няма такава опасност — промърмори Бил, — наносът е вече отчасти размит, намира се насреща, откъдето мъглата пълзи насам тъй гъста и неудържима. Погребете още малко, момчета, докато ви кажа... после ще ви е толкоз по-лесно.

— Колко има още до означения тук пясъчен нанос? — попита Еджуърт и посочи към книгата, която държеше в ръка.

— Има още доста — намеси се Блекфут в разговора. — Но... алигатори и мокасини! Мъглата се стеле все по-напористо нагоре по реката. Е, сега не ни липсва нищо друго, освен един истински „мисисипски калпак“, който да ни се нахлупи над очите и ушите. После бихме могли да протегнем напред дългите весла като пипала и пак да не знаем дали се отклоняваме наляво или надясно.

— Ами, не изглежда чак толкоз опасно — обади се Еджуърт, — погледът прониква над половината река и дърветата по двата бряга могат да се различат! Мъглата е съвсем рядка, един хубав вечерник може лесно да я разнесе.

— Дано да е така — отвърна мнимият търговец и се отправи, бавно към кормилото, на което сега Бил беше подпрял небрежно гръб и пъхнал, ръце в джобовете, гледаше пред себе си, сякаш мечтаеше.

— Достатъчно — каза един от гребците и остави своето весло. Другите незабавно последваха примера му.

— Е-хей, какво има? — подвижна кормчията. — Наредил ли съм ви да прекъсвате гребането? Боб, Джонсън, вземете веслата си, трябва да се приближим още до другия бряг.

— За капитана сме достатъчно близо до него — отвърна упорито Боб, висок мъжага с широки рамене и здрави юмруци, — ако не е доволен, той ще ни каже!

— Мътните те взели, негоднико! — извика Бил побеснял, остави кормилото и се втурна към спокойно очакващия го лодкар.

— Е, сър? — засмя се Боб, извъртя се бързо към него и зае стойката на боксьор, като вдигна двата си юмрука приблизително на височината на раменете. — Заповядай, чувствай се като у дома си. Посегни само и ще видиш дали нямам у мен дребни, за да ти разваля.

— Чакайте, хора! — извика Блекфут и пристъпи между тях. — Чакайте, няма ли да мирувате тук на лодката? Работите заедно, а искате да се биете — пфу! Хора, вземете веслата и си гледайте задълженията. Още малко остана и скоро цялата тази незначителна работа ще е зад гърба ви.

— Проклет да бъда, ако греба — изръмжа упорито лодкарят, — освен ако не ми каже мистър Еджуърт. Тогава нямам нищо против да се мъчим с тези върлини и до Виктория, но иначе не се помръдвам вече по палубата. Дявол да го вземе, до гуша ми дойде държането на този тип. Ами защо си държеше човката затворена, докато на борда все още беше Том Барнуел, който му се опъваше? Мисли си, че може да ни тормози? Дяволски се лъже и аз с удоволствие бих му го доказал още преди да сме напуснали борда.

Бил впи коварен и злобен поглед в безстрашния лодкар и, изглежда, много му се искаше да продължи разправията. Обаче Блекфут го погледна бързо и предупредително и той се върна на мястото си с предизвикателно изражение, като тихо промърмори някакво проклетие. През цялото време Еджуърт не обели нито дума, а само наблюдаваше свадата, припомняйки си думите на Сمارт. Благодарение на тях не му убягнаха погледите, разменени между търговеца и неговия кормчия, което превърна в сигурност досегашните му опасения, а именно, че тези двама мъже бяха в съюз. Разбира се, той сметна, че всичко това се отнася само до продажбата на стоките му, и реши да внимава особено много не само при предаването на товара си, но и в парите, които щеше да получи.

Течението бавно носеше лодката надолу и хората се бяха разпръснали по палубата на различни групички, някои от тях на носа, а други в средата на плавателния съд. В задната част, наричана на шега „задна палуба“, стояха заедно само Бил и Блекфут и последният упрекваше сега буйния си другар за неговото безразсъдно поведение.

— Ах, по дяволите, Бил — каза той и посочи към левия бряг, сякаш разговаряше с него за нещо на сушата, — да не си полудял да търсиш свади тъкмо в последния момент? Струва ми се, че съвсем скоро ще можеш достатъчно да си излееш гнева, тъй че няма защо предварително да се горещиш толкова, та да развалиш може би всичко. Защо не си се опитал да заживееш в сговор с тези хора? Може би щяхме дори да съумеем да спечелим неколцина от тях за нашите планове.

— Не и от тези — отвърна упорито Бил, — нито един от тях... змии и гущери, цялото котило ме мрази. Дори и кучето ръмжи, само щом се доближа до него. Наскоро, когато се опитах да го погаля, щеше за малко да ме сдави. Отдавна да съм блъснал зад борда този звяр и да съм го удавил, ама той не се отделя от господаря си.

— Значи от тези тук не можем да очакваме помощ? — попита Блекфут замислено.

— Не, по-скоро тъкмо обратното. Но, взели ги дяволите, малко ще им помогне. Ти само гледай някой път карабината на Еджурт да ти попадне в ръцете по един или друг начин... ето ти няколко клечки, забий една от тях във възпламенителния канал на карабината му, после може да щрака с нея колкото си иска. Не виждам защо трябва безсмислено да си излагам кожата на опасност.

— Дай ги, поне ще опитам, но не ми се вярва старият мошеник да остави в ръцете ми пушкалото си. Е, от опит глава не боли.

— Ами какво ще кажеш, ако си размените карабините? — каза Дяволския Бил. — Твоята е украсена богато със сребро и изглежда чудесно, а стреля един път! Неговата пък е стара и лоша, сигурно лесно ще се съгласи. Но тогава не бива да забравяш клечката в твоята карабина!

— Хмм... не е лошо, всички подобни типове обичат да разменят, а ако му поискам и мъничко да доплати...

— Само да не е много малко, иначе може да заподозре нещо.

— Няма, няма, не съм толкова глупав. Ами какъв ще бъде сигналят този път? Пак като предишния или е определено нещо друго? Не понасям туй стреляне.

— Но все пак то остава най-доброто средство — отвърна Бил, — освен това не сме уговаряли нищо друго и сме принудени да се придържаме към него. Та какъв ли друг сигнал би могъл да се даде в такава мъгла? Защото можеш да бъдеш сигурен, че през тази нощ ще имаме мъгла, и то истинска непрогледна мъгла.

— Нямам нищо против, само се надявам, че нашите юнаци ще бъдат в пълна готовност по местата си, преди тук на борда да са забелязали нещо.

— Там ще бъдат, но и да не са, ще имаме достатъчно време. Ако при тази мъгла заседнем в пясъка, тогава не може и да се мисли да освободим лодката преди разсъмване, а Еджуърт е достатъчно умен, за да не прави подобен опит.

— Вярваш ли, че действително ще намериш острова, ако мъглата стане още по-гъста? — попита Блекфут загрижено и погледна наоколо към тънките млечнобели ивици, които придобиваха все повече и повече формата на облаци. — Взели ме дяволите, наистина мисля, че е по-добре да спрем до брега, преди в края на краищата да преминем покрай острова.

— Не се бой — успокои го Бил през смях, — когато последния път се спуснах по реката, ти беше тъкмо тогава във Виксбърг, мъглата можеше да се реже с нож, но въпреки това намерих мястото, сякаш беше ясен слънчев ден. Ако наистина отмина пясъчния нанос в горния край на острова, е, тогава течението ще ме понесе точно към междинния нанос, а това не е кой знае какво нещастие, само дето после ще си имаме малко работа, докато изкараме лодката от пясъка и я спуснем по течението.

— Ами откъде ще потеглим тогава? — попита Блекфут. — Защото във всеки случай трябва да имаме някакъв изходен пункт.

— Да, разбира се, на около две мили по-надолу от Острова на върбите се намират онези огромни купища довлечен дървен материал, не може да не ги знаеш. Ако не сме в състояние да ги забележим, шумът от водата на това място се чува на половин час разстояние, а оттам остров Номер 61, или по-скоро нашата изкуствено издигната дига, може да бъде заобиколена само с непрекъснато гребане. Дори в

новата речна карта вече са я отбелязали като едва наскоро самообразувал се пясъчен нанос.

— Добре, значи според думите ти ще достигнем острова почти веднага след настъпването на тъмнината. Толкоз по-добре, тогава ще приключим тази история набързо и ще можем да си отспим както му се полага. Но слушай, Бил, онзи надут пуяк, който тръгна с йолата напред, дали няма да ни създаде неприятности? Ако не намери лодката, сигурно ще вдигне шум.

— Погрижили сме се за това — отвърна Бил, — вече съм взел мерки. Но сега стига приказки, изглежда, привлякохме вниманието на Стария върху нас. Я иди за малко напред и чуй какво има толкоз да дрънка с онази фуста... По-късно ще обсъдим плана си още по-подробно. В крайна сметка решаващ ще бъде мигът за действие.

С тези думи той се извърна и хвана кормилото, за да насочи носа малко по-напреки към течението.

В средата на лодката се намираше багажът на младата жена, а тя седеше върху един от куфарите си, спомняйки си все още със страх последната сцена, докато другите ѝ неща лежаха наоколо в безпорядък, тъй както ги бяха нахвърляли гребците на борда. От последната свада между лодкарите, която, изглежда, бе възбудила любопитството на всички, никой не ѝ обръщаше повече внимание. Само Вълчо, ловджийската хрътка на стария Еджуърт, се бе настанил сред багажа до мисис Евърет и беше сложил главата си върху краката ѝ така, сякаш бяха стари познати. Тя му разреши това с удоволствие, защото дори близостта на едно куче бе за нея нещо благодатно и успокояващо сред всички тези непознати и буйни мъже.

Еджуърт се приближи, седна на големия сандък до нея и каза дружелюбно:

— Не се плашете, мадам, почти винаги лодкарите са груби и недодялани хора и особено някои между тях, но вашето пътуване ще свърши скоро. Ако тази мъгла не стане прекалено коварна, надявам се да стигнем Виктория до вечерта. Щом се стъмни, ще наредя да ви направят от моите одеяла малка палатка тук на палубата и тогава ще можете да спите най-спокойно, докато хвърлим въжетата на пристана.

— Познавате ли Виктория, сър? — попита мисис Евърет и погледна стария човек с големите си насълзени очи.

— Не, мадам — отвърна старецът и погали кучето си по главата, — никога не съм бил във Виктория, но често съм чувал хората да споменават това име.

— Значи сте съвсем незапознат с тази местност? — попита младата жена угрижено. — Реката и нейните коварни опасности са ви чужди и не се боите, че в тази мъгла можете да заседнете на някой пясъчен нанос?

— Опасността не е чак толкова голяма, колкото си мислите — отговори Еджуърт. — Ние имаме много добър кормчия, който познава реката отлично, а и малко път ни остава още. Човекът, който закупи моя товар, се намира също на борда и познава реката, тъй че наистина не мисля, че имаме от какво да се опасяваме толкова.

— Ах, боже, колко много хора загиват в тези проклети води! — въздъхна жената.

— Вярно, мадам, вярно — съгласи се с нея старецът, кимайки тъжно с глава, — хиляди са загинали по тази и по другите реки на Запада, но има и зли хора. Не е само реката, която повлича многобройните жертви в дълбините си.

— Значи и вие сте чули вече за онези страшни хора, които извършвали злодеянията си тук, по Мисисипи? — прошепна мисис Евърет изплашено и боязливо. — Може би знаете нещо повече за тях?

— Не разбирам много добре кого имате предвид, мадам — отвърна Еджуърт.

— Вие научихте в Хелена, че наскоро годеникът ми намери смъртта си в тази река, нали? — попита жената.

— Да, мисис Сمارт го спомена.

— Казват, че лодката се била блъснала в някакъв дънер.

— Това е поне най-вероятното. Боже мили, колко нещастни лодкари са загинали вече по такъв начин.

— Но аз не го вярвам — прошепна мисис Евърет.

— Какво? — попита Еджуърт учудено.

— Не вярвам, че лодката на Хоулк е потънала по естествен начин — отвърна младата жена, — имам ужасно подозрение и сега искам да отида във Виктория, където се е заселил брат ми, който е добър адвокат. Нека види дали няма да може да издири престъпниците.

— Ами нямаше ли да е по-подходящо с това да се заеме синът на Хоулк, който, както чух, разпродаде набързо на търг земята на умрелия?

— обади се старият човек. — Не знам дали една жена ще е в състояние да се опълчи срещу тази сган, ако тя наистина съществува.

— Хоулк нямаше никакъв син — продължи мисис Евърет също тъй тихо, както и преди. — Залагам си главата, че онзи човек, който се е представил за негов син, е бил някой измамник. Разговаряхме често... често с нещастния Хоулк за семейството му и той не е премълчавал нищо. Ах, колко пъти ме е уверявал, че е съвсем сам на този свят и има само мен и разчита на мен да направя бъдещия му живот щастлив. Щеше ли тогава да отрече, че има син? Никога!

— Хмм! — изръмжа Еджуърт и се загледа известно време замислено пред себе си, като си спомни думите на Сمارт, казани му на търгване. Неволно погледът му се плъзна насреща към двамата мъже, които изглеждаха вдълбочени в твърде оживен разговор.

Хмм, искаше ми се Том да си беше тук. Един дявол знае защо пуснах момчето да пътува само напред. Слушай, Боб-Рой — обърна се той към един от лодкарите, застанал най-близо до него, и то същия, който се беше скарал с кормчията, — какво мислиш за мъглата? Нали не пътуваш за пръв път по Мисисипи.

— Мисля, че трябва колкото може по-скоро да спрем на брега или да спуснем аварийната котва — отвърна човекът раздразнено, — да се пътува сред тази мъгла е истинско безумие. Срещнем ли някой параход, сме загубени, а ако не срещнем, ни остава все още доста сигурната възможност да заседнем нейде. Ако аз управлявах някоя лодка, щях да знам поне едно: в такава мъгла предпочитам да имам под краката си пясъка на Мисисипи, отколкото водите на Мисисипи — макар че и едното, и другото не е желателно.

— Значи си на мнение, че би трябвало да спрем, ако мъглата се сгъсти?

— Разбира се, че съм на такова мнение, щом си решил да ме попиташ — каза лодкарят, — и без това изпитвам някакво зловещо чувство, като не мога да виждам накъде плавам, а и на всичко отгоре, като сме поверени в ръцете на — и той посочи през рамо с палеца си към Бил, — онзи тип там.

Еджуърт проследи движението му с очи, но прекъсна разговора си с Боб, защото Блекфут се приближи бавно и седна до него.

— Мъглата става непрогледна — каза мнимият търговец, посочвайки надолу по реката, където стената от мъгла се извисяваше

сякаш все по-нагоре и по-нагоре, — става дяволски непрогледна. Можем да бъдем радостни, че имаме на борда толкова добър лоцман.

— Да, да — отвърна Еджуърт и се огледа неспокойно наоколо, — хич не изглежда добре там надолу... дълго време ли траят мъглите по Мисисипи?

— Много е различно, сър, много е различно, понякога лекият вечерник ги разпръсва като нищо, но понякога над реката се спуска толкова жилава мъгла, сякаш е от гума, и колкото повече вятърът я върти и дърпа насам-натам, толкоз повече тя се разпростира наоколо. Но щом изгрее луната, положението вероятно ще се подобри. Във всеки случай можем спокойно да продължим още час или два, докато се озовем наблизко до Номер 63. Обикновено лодките спират там.

— Тъй ли? Значи ме съветвате по-късно да спрем някъде и да вържем лодката? А на мен пък ми се иска да го сторим преди това.

— Не, о, не! — извика Блекфут. — Защо да губим скъпоценно време, щом не е абсолютно наложително. Не се страхувайте, сър, отлично знаете, че и аз като вас желая доброто на лодката и положително не бих заложил ненужно или лекомислено сигурността ѝ на карта... Имате добра карабина. Къде е правена — в Кентъки или Пенсилвания?

Еджуърт беше облегнал карабината си наблизко между две бурета и сега посегна към нея, за да я вземе. Всеки ловец се чувства поласкан, когато хвалят оръжието му.

— Да — каза той, като постави пушката на колената си, насочвайки от предпазливост дулото ѝ към водата, — едва ли има в щатите на Чичо Сам някой по-добър екземпляр от това старо неугледно пушкало. Доста елени съм повалил с него, а и доста мечки. И срещу червенокожите ми е служило вярно и е видяло не един и два горещи кървави дни.

— Не бихте ли желали да я размените срещу друга пушка, която да е поне с по-изящна и по-красива външност? — подхвърли сега Блекфут и подаде на стария собствената си карабина. Тя беше великолепна пушка, богато украсена със сребърни инкрустации, снабдена с някакъв особен затвор с предпазител, какъвто старият ловец още не беше виждал.

— Хмм — каза той и кажи-речи неволно взе чуждото оръжие в положение за стрелба, — чудесна изработка... великолепно стои в

ръката, отлично, тъкмо както аз обичам... трябва да е струвала сума пари в Щатите... страшно много пари. Добре ли стреля?

— Обзалагам се, че от шестдесет крачки без опора ще улуча монета от четвърт долар девет или десет пъти.

— Ехе, тогава моите уважения! Но защо искате да я размените?

— Откровено казано — рече другият и се загледа замислено пред себе си, — ме боли да се разделя с тази карабина, но от друга страна, вече твърдо съм решил. Останала ми е от обичан човек и затова събужда в мен твърде често горчиви и болезнени спомени. Във всички случаи ще я дам някому, а щом все някой път ще попадне в чужди ръце, то вие бихте били тъкмо човекът, комуто бих желал да я дам. Хайде, точно сега ме намирате в настроение и можете да направите добра сделка.

— Аз ще съм последният човек, който би изкарал някаква изгода от настроението на другите — отвърна старият ловец. — Но това между другото. Ние, изглежда, сме на различно мнение и по един друг въпрос. Онова, което ви измъчва чрез болезнения спомен, на мен ми е скъпо и аз дори за куп пари не бих се разделил с това мило старо оръжие. Някога имах син, за него донесох карабината от Кентъки, но нещастното момче... е, все едно... Тя е единственият спомен, който ми е останал от него, и искам да я запазя.

— Значи нямате желание за размяна?

— Ни най-малко, дори и ако цялата ви пушка беше покрита със злато вместо със сребро.

— Ах, мистър Еджуърт, среброто има най-малко значение за една добра пушка — каза търговецът, — знаете го и вие самият, и то по-добре, отколкото съм в състояние да ви го обясня аз. Стойността ѝ е вътре в самата нея и вие сте съвсем прав, че се задоволявате с вашата невзрачна на външен вид карабина. Аз намирам това за естествено дори и да няма друга причина, която да я прави за вас още по-скъпоценна... Моля, ще ми разрешите ли за малко да взема пушката ви... не е ли гравирано на нея името на фабриканта?

— Не знам — отвърна Еджуърт, — никога не съм го търсил. А и ми е доста безразлично дали се е казвал Джон или Хари, стига само работата му да е била добра.

— Да, разбира се, но аз съм приятел с неколцина от оръжейните майстори в Кентъки и ще ми е много любопитно да намеря на нея

някое познато име.

При тези думи той взе карабината в ръка и започна бавно да я върти на всички страни, разглеждайки особено внимателно цевта ѝ, по която се забелязваха все още някакви, макар и неясни букви. Накрая отвори и гнездото за барута.

— Внимавайте, ще ми изсипете барута — извика Еджуърт.

— И без това ми изглежда навлажнен от мъглата — отговори му Блекфут, като извади собствения си рог за барут, — ще, сложим нов барут.

С лявата си ръка той държеше пушката, а в дясната, с която същевременно отвори барутницата, бе скрил една от клечките, дадени му от Бил. Но Еджуърт все още не отместваше поглед от него.

— Какъв барут имате? — попита го той.

— Естествено „Дюмон“ — отвърна Блекфут, — я си подайте дланта... и погледнете какво зърно има. Не е ли великолепно стока?

Еджуърт опита барута с пръсти и в същия миг клечката бе пхната във възпламенителния канал на собственото му оръжие. Блекфут веднага насипа отгоре нов барут и затвори гнездото.

— Да, барутът е добър — каза Стария, като го опита и с език, — чист и с добър вкус, рядко можеш да купиш такъв в Индиана. Ще си взема едно буренце от него на връщане, записал съм си вече в списъка. — С тези думи той си взе обратно пушката от ръцете на Блекфут и я остави до себе си. Мисис Евърет седеше наблизо и само от време на време хвърляше към мъжете по някой бегъл поглед.

— Хей, сър! — извика изведнъж търговецът и посочи към младата жена. — Какво ѝ става? Внезапно пребледня като платно.

— За бога, мисис Евърет — каза Еджуърт и скочи на крака, — лошо ли ви е? Наистина изглеждате много бледа.

— Ще ми мине — прошепна младата жена, притиснала за кратко време своята кърпичка върху очите си, — беше само някакъв пристъп... вълненията в Хелена... бързата промяна... а може би и влажният речен въздух.

— Да, да — каза Еджуърт, — той е главно виновен, трябваше да се сетя по-рано. Но почакайте, веднага ще ви донеса одеялата от долу и след това вече ще ви направим порядъчно място за нощуване. Най-доброто средство за предпазване от влажния въздух са вълнените одеяла.

И без да обръща повече внимание на възраженията на жената, старият човек взе пушката си, отправи се напред към носа и там слезе по една малка стълба в долното помещение. Скоро се върна с три големи одеяла и с помощта на Блекфут се залови усърдно да издига нещо като палатка, под която мисис Евърет можеше спокойно да се отдаде на почивка. Това беше един вид галантност и внимание към женския пол, които са нещо твърде естествено дори и за най-грубите ловци и фермери, и затова всяка жена може сама да пропътува целите Съединени щати, без да е принудена да се страхува, че ще бъде изложена и на най-малките неприятности. В лицето на всеки непознат, станал по случайност неин придружител, тя ще намери човек, който ще я закриля с готовност, макар това да се оказва необходимо в редки случаи.

Впрочем колкото и да благодареше за добрината на стареца, изглежда, мисис Евърет изобщо не искаше да се възползва от нея, понеже тя остана да стои неспокойно на палубата и сякаш отсега нататък започна да наблюдава особено внимателно лодкарите, които все още безгрижно си почиваха. Всички се намираха горе на палубата. Само един от тях се беше заел долу в помещението да приготвя непретенциозната вечеря на екипажа върху поставената там скара или готварска печка. От време на време той се появяваше с пламнало зачервено лице, за да се поразхлади или пък да вземе дърва.

— Хей, каква е тази суша отсреща? — попита изведнъж Еджуърт, посочвайки към някаква тъмна ивица, едва забележима в мъглата. — Възможно ли е да е брегът?

— О, опазил бог! — отвърна Блекфут. — Но кормчията трябва да знае... Каква е тази суша, сър?

— Кръглият Остров на върбите! — отвърна Бил лаконично и поотклони малко носа на лодката, понеже самият той се страхуваше от един пясъчен нанос, започващ от острова, където беше заседнал и параходът „Ван Бурен“.

— Ами ако хвърлим тук котва за известно време, а? — обади се Еджуърт. — Поне докато мъглата се поразсее малко.

— Не може! — възрази Бил. — Невъзможно е да се приближим до острова на по-малко от стотина крачки. Наносът продължава тук доста навътре в реката... я вземете лота!

Еджуърт взе въжето, на което бе закрепено оловото, и го хвърли зад борда. Бил имаше право, на това място реката бе дълбока не повече от три метра и те не биваше да рискуват да се приближат още повече към острова. Но според речната карта течението минаваше от дясната страна на острова и едва четири-пет мили по-надолу се втурваше пак към средата на реката. Както споменахме вече, Номер 61 се намираше на тринадесет английски мили по-надолу от Острова на върбите.

Подпомогната от мъглата, тъмнината все по-бързо започна да настъпва и старият фермер поклати замислено глава, когато от очите му се скриха и последните корони на дървета, все още ясно различни дотогава. „Костенурката“ се носеше сега по течението почти наслуки, без никакъв ориентир и както добре знаеше самият той — сред безброй опасности. Еджуърт беше застанал отпред на носа и бе наострил слух, за да може да долови евентуалното разбиване на вълните в някой влачен от водата дънер или пък шумоленето на дървета по близкия речен бряг. Но всичко си оставаше тихо и спокойно, не се долавяше никакъв звук, беше затихнал дори вятърът, който дотогава разнасяше донейде мъглата, и лодката плаваше бавно по слабо блещукащите води.

Така измина може би половин час. Обзет от нетърпение, Еджуърт ходи вече няколко пъти при кормчията, за да поговори с него за някоя възможна опасност, после с бързи крачки отново подемаше разходката си насам-натам по палубата, изпаднал в нерешителност какво да стори — дали да следва съветите на лоцмана си, или да действа сам тъй както намери за добре, тоест веднага да се отправи към десния бряг и да спре там, докато мъглата се разнесе. През това време Блекфут почти не се бе отделял от него, за да разсейва всяко възможно подозрение, породило се у него. Но сега, когато все повече и повече се приближаваха към съдбоносното място, Блекфут искаше да обсъди със съзаклятника си още туй-онуй и ето защо се оттегли бавно към кормилото, като отначало започна да се разхожда насам-натам край Бил, без да го заговаря. Най-сетне той му зададе на висок глас няколко въпроса за реката в тази местност и накрая двамата подеха тих разговор.

Мисис Евърет се беше оттеглила едва преди няколко минути в направената за нея палатка, но бе повдигала често одеялото на входа ѝ, за да оглежда онази част от палубата, където се намираше мистър

Еджуърт. Сега, щом го видя за пръв път сам и несмущаван от никого, тя излезе от палатката и след като с бегъл поглед се увери, че никой от останалите мъже не се намира наблизо, се отправи към него.

— Ах, мадам — каза старият човек, щом дочу стъпките ѝ и се обърна към нея, — още ли сте будна? Да, да, човек няма спокойствие, щом не знае къде се намира и всеки миг може да очаква опасности, без да е в състояние да ги забележи. И аз самият не се чувствам по-добре.

— Не се боя от опасностите, които крие реката — прошепна бързо мисис Евърет и погледна боязливо към мъжете на кормилото, — вас... а може би и всички нас ни застрашава нещо по-лошо и дано само бог ни даде време да се приготвим да го посрещнем.

— Какво ви е, мисис Евърет? — попита Еджуърт учудено. — Изглеждате много възбудена... от какво се страхувате?

— От всичко — каза жената с все още приглушен глас, — от всичко, ако не сте сигурен във верността на вашите хора.

— Но не мога да разбера...

— Къде ви е пушката?

— Долу край леглото ми.

— Слезте долу и прегледайте затвора ѝ!

— Затворът ли?

— Не се бавете нито миг, защото следващият може да реши гибелта на всички ни.

— Ама от какво се страхувате? Какво му е на затвора на моята карабина?

— Дадохте я преди малко на онзи човек, но аз, която съм израснала в дивата гора и често съм била принудена да си служа с огнестрелно оръжие, докато Евърет се губеше по цели дни и седмици на лов, погледнах случайно към онзи мъж, когато сипваше барут в гнездото от собствения си рог. Ако употребата на това оръжие не ми бе позната, сигурно нямаше да успея да открия нищо особено в поведението му. Той държеше скрито в дланта си нещо остро и се престори, че отваря с него гнездото за барута, но дебнещият поглед, който ви хвърли, ме озадачи. Аз скрих лице в дланта си и започнах да го наблюдавам, без той да може да забележи. Вярно, че докато вие опитвахте барута, той се извърна от вас така, че ръката му закри затвора, но ясно видях как пъхна вътре нещо — клечка или гвоздей, не знам, — а ръката му трепереше, когато веднага след това започна да

насипва барут в гнездото. Забелязах, че доста барут напада по пода. И именно след като видях това, ме обхвана такъв ужасен страх, че кръвта ми се смрази и за малко щях да припадна на палубата. Но оттогава не ми беше възможно да споделя с вас насаме подозренията си и само се страхувам, че е може би късно да предотвратим ужасните намерения на онези хора.

Потънал в дълбок размисъл, Еджуърт постоя няколко минути, втренчил безмълвно поглед в гъстата и непрогледна мъгла, която обгръщаше сега лодката му от всички страни. Най-сетне, обръщайки се бавно към жената, той каза:

— Върнете се спокойно във вашата палатка, добра ми мисис Евърет. Благодаря ви за вашето сведение, но засега не бива да показваме на онези, че сме заподозрели нещо. Сега прозирам всичко, о, защо Том не е тук! Но и без него ще се оправим, веднага ще слеза долу да видя карабината си и да я поставя в изправност. Не се бойте от нищо — моите хора от Индиана са ми предани до последна капка кръв.

Той се отправи бавно към предната част на лодката, където лодкарите бяха отнесли някои от сандъците, за да не им пречат при гребането, и където се намираше единственият вход към долното помещение и към леглата на екипажа.

25.

ЛОДКАТА СПИРА НА БРЕГА. КОВАРСТВОТО НА ПИРАТИТЕ

Докато „Костенурката“ се носеше надолу по течението, мъглата се сгъстяваше все повече и повече. Почти не бе възможно вече да се различават дънерите и клоните, плуващи недалеч от лодката, а за определяне местоположението на брега отдавна не можеше и да се помисли. Дори Блекфут, който не познаваше реката така добре, както приятеля си, скоро започна да става неспокоен, често се оглеждаше изпитателно на всички страни и най-сетне се обърна към кормчията с малко поизплашено и замислено изражение на лицето.

— Слушай, Бил — каза той, — работата започва да става дяволски мътна. Уверен ли си, че ще намериш острова? Не забравяй, че сега поради покачващата се вода течението е станало много по-силно.

— Да, тук сигурно си прав — отвърна Бил, кимайки с глава, — но ти също знаеш, че нашият остров е дълъг няколко мили и ние ще чуваме разбиването на вълните в нахвърляните във водата дънери почти през цялото време, докато плаваме покрай него. Тогава ще бъде лесно да накараме лодкарите да спрат на брега, защото още отсега всички започна да ги обхваща злокобен ужас от реката. Ако и аз не изпитвах същото, бих казал, че съществуват предчувствия.

— Хмм... да, това би могло да се направи. Има ли още много път до врязващия се в реката нос?

— Според моите сметки едва ли има повече от половин миля дотам... но я иди междувременно до носа на лодката и се пооплушай дали няма да дочуеш вече шума на водата. Чакай... още нещо. Сигурен ли си, че пушката на Стария е обезвредена?

— Ха-ха-ха — Блекфут се изсмя ехидно, — това беше дяволски добра идея... може да щрака спусъка, докато го заболи пръстът. Но май всичко това съвсем не беше необходимо — той отнесе долу

старото си пушкало, за да не му се навлажни барутът, и сигурно е, че то ще си стои пак там, когато ще му потрябва тук, на палубата.

След тези думи пиратът се отправи към предната част на лодката и там видя мисис Евърет, която седеше все още върху един от своите сандъци със скръстени ръце и сведена глава и не можеше да се реши да се върне в палатката. Цялото ѝ тяло започваше силно да трепери, щом си спомнеше за хитрото коварство на непознатия, от което можеше да се заключи, че се подготвя нещо ужасно.

— Е, моя млада лейди — каза мнимият търговец, когато се спря при младата жена и видя бледото ѝ и изплашено лице, — все още ли не сте забравили неприятната сцена с онази жена? Ха-ха-ха! Мисис Брийдълфорд лесно кипва, когато мисли, че правата ѝ са засегнати. Всъщност какво се беше случило?

— Един господ знае — простена нещастната жена и положи усилия да не загуби самообладание, — вероятно някакво недоразумение. Никога не съм я обиждала, дори никога не съм разговаряла с нея, нито пък съм прекривала прага ѝ.

— Голяма чудачка е тази мисис Брийдълфорд — рече Блекфут, — много голяма чудачка... но е душа човек, когато има какво да спечели... пожертвувателна за приятели, когато очаква някаква полза... безкористна като никой друг, ако има всичко, каквото иска... и полезна. Нямате представа колко е полезна, мисис Евърет. Прекрасна жена е мисис Брийдълфорд!

Той беше очевидно в извънредно добро настроение, защото продължи, смеейки се, чак до носа, но там се спря и се заслуша напрегнато с нескривано внимание. Изобщо не чу как в този момент Еджурт отново се изкачи по стълбата, последван от високия лодкар. Другите бяха слезли в долното помещение малко преди това.

— Хей, сър — подвижна Блекфут, като внезапно се обърна и видя стареца, застанал до него с карабината си в ръка, — да не би да стреляте по врани в мъглата? Тъкмо се канех да занеса пушката си долу на сухо, а ето че вие изнасяте вашата на палубата.

— Просто стар навик — каза ловецът, — не се чувствам добре без карабината си, а тъй като ще прекарам нощта на палубата, нека поне и тя да е до мен. Гнездото ѝ се затваря отлично и сигурно барутът, който ми сипахте, ще остане сух.

— Е, разбира се, само че не бих ви посъветвал да спите горе, влагата направо пронизвала на вашата възраст...

— Не ми вреди, свикнал съм и вече неведнъж съм прекарвал на открито по време на буря и дъжд. Но хайде, Боб-Рой — обърна се той после към лодкаря, — извикай останалите да се качат горе, мисля, че е по-добре да спрем на брега, не ми се иска повече да пътувам из мъглата!

— Да спираме сега? — попита бързо Блекфут. — Но твърде е рано. Бил смята, че все още нямамо никаква опасност.

— Аз обаче не искам да чакам, докато Бил сметне, че наистина има опасност — отвърна Еджурт. — Дали ще продължим още няколко мили надолу, или ще спрем сега, ми се струва съвсем безразлично. Ей отсреща чувам ударите на брадва, и то доста наблизо, значи там трябва да е брегът, а в такъв случай няма защо да чакаме, докато течението пак ни отнесе към средата на реката. И оттук не тръгвам надолу, преди да е настъпил светъл ясен ден и да се е разнесла мъглата.

Ето че лодкарите се появиха бързо на палубата, взеха веслата и застанаха, готови да започнат своята работа, щом кормилото се насочеше накъдето бе необходимо. Бил обаче, наблюдавал от мястото си настъпилата промяна с учудване, което в никакъв случай не беше радостно, извика ядосано:

— Ха! По дяволите, кой ви е казал, че трябва да гребете? Или искате с всичка сила да се натъкнете на някое заседнало коренище?

— Не, Бил — каза Еджурт, подпря карабината си на палатката, до която все още лежеше Вълчо, и се отправи към кормчията, — ще спрем ей отсреща, откъдето сега се чуват ударите на брадва, и ще останем, докато се вдигне мъглата. Дай кормилото малко по-насам!

— Глупости — изръмжа кормчията, — брегът насреща целият е осеян със заседнали коренища и ако не улучим пристана за лодки, ще се натъкнем на тях с такава сигурност, с каквата знаем, че имаме сега под корпуса си добър фарватер. Оставете върлините на мястото им и почакайте още няколко часа. В началото на Номер 62 има великолепен пристан, а ми се струва, че и на източния бряг на Номер 61 без никаква опасност можем да достигнем едно място, където ще имаме възможност да завържем въжетата.

— Няма значение, Бил — отвърна старецът спокойно, — завий към Арканзас, предпочитам да съм прекалено предпазлив, отколкото после да изгубя и лодката, и товара й.

— Но аз ви казвам, сър — намеси се Блекфут поразгневен, — че не бива да си пилеем повече скъпоценното време без всякаква нужда! Още утре призори товарът трябва да е във Виктория, ако искам изобщо да имам някаква възможност да го оползотворя.

— Е, сър, в случая хич не бива да става дума за „трябва“ — отвърна сериозно Еджуърт. — Впрочем, ако беше само товарът, тогава, както и да е, щях да кажа, нека рискуваме, ако се случи нещастие, няма да се загуби нищо друго, освен пари, обаче тук е заложен и човешки живот на карта. А дори и йолата не е на борда, за да се спасим с нея в случай на нещастие. И тази жена също ми е поверила всичко, което ѝ е останало още на този свят, и затова трябва да сме предпазливи, дори може би още по-предпазливи, отколкото иначе би било необходимо.

— Но този товар не струва за мен нито цент, ако не...

— Е, за бога, ами тогава ми го оставете — прекъсна го студено Еджуърт, — ако не ви доставя стоките във Виктория в определения срок, няма да имате никакви задължения към мен. Стоките не са станали по-лоши от това, че някой е предложил вече да ги купи. Бил, извий към брега, иначе течението пак ще ни отнесе!

Блекфут удари гневно крак в земята, но Бил, останал няколко секунди в нерешителност, изглежда, стигна до някаква по-умна мисъл, защото хвана бързо кормилото, изви го наляво и бавно обърна носа на лодката в посоката, откъдето все още се разнасяха равномерните удари на брадва. Гребците се заловиха здравата за веслата, защото все пак отново знаеха посоката, в която се движеха, и широкият нос бавно запълзя напреки на течението. Отделни дънери или парчета дърво се лепваха начесто към някой от бордовете на лодката, тъй че, когато натискът и тежестта на дървесната маса ставаха значителни, тя трябваше да бъде насочвана срещу течението, за да може да се отърси от своите „опашки“.

— Но я ми кажи, Бил, съвсем ли полудя, та се подчини на този дърт тюлен? — изруга Блекфут, щом се приближи до другаря си край кормилото, докато останалите бяха усърдно заети с работата си. — Ако спрем сега на брега и останем там до зазоряване, аз съм сто на сто уверен, че хубавият ни план ще стане на пух и прах. Вярно, дотогава

мъглата ще се вдигне, но ще бъде светло и можем със сигурност да очакваме, че преминаващите товарни лодки или параходи ще осуетят напълно плана ни.

— Свърши ли вече? — избоботи кормчията и отново насочи лодката срещу течението. — И ти смяташ, че сега е моментът да се възпротивиш? — продължи той след кратко мълчание с приглушен глас. — Сега, когато нищо не можем да сторим двама срещу толкова хора, а само ще се изложим на най-голяма опасност. Нима искаш отсега да събудиш подозрение, което предварително ще направи онези обесници недоверчиви към нас?

— Но как, по дяволите...

— Иначе не си толкова глупав — подигра му се кормчията, без да обърне внимание на възражението му, — я си събери и сега малко акъла и ги остави за известно време да правят каквото искат, и без това вече озадачи стареца с твоята щурава намеса. Още два часа път надолу и течението ще ни закара на уреченото място. А ако те сега завържат лодката на брега и видят, че и ние сме съгласни, ще си легнат спокойно да спят и после няма да има нищо по-лесно от това да развържем лекичко въжето или пък да го прережем. Тогава няма да има какво да ни държи вързани за брега. Не го ли забележат, ще се разбудят само за да продължат да спят вовеки веков, а видят ли го преждевременно, е, тогава ще си имаме малка разправия, но след това няма да могат да променят нищо, още повече че старецът няма у себе си даже и компас. Заради мъглата ще бъдат принудени да продължат да се носят спокойно надолу по течението.

— Тази работа е опасна — каза Блекфут навъсено, — змии и гущери, да бяха почакали тези проклетни лодкари поне още един час! Ама не, точно тогава онзи сатанински дървар отсреща трябваше да цепи дървата си до късно през нощта и видиш ли, едва-що старият сухоземен плъх долови познатите му звуци, и веднага се насочи към тях, мътните го взели!

— Застани при въжето! — извика сега Бил на лодкарите, без да обръща повече внимание на своя другар, щом изведнъж пред тях изплуваха сенките на крайбрежните дървета. Еджуърт беше застанал отпред на самия край на носа и се опитваше да прониже с поглед тъмнината, понеже с право се страхуваше от дънерите и коренищата, които често се срещаха в близост до брега. Внезапно под тях се

появиха широко разперените клони на една сикомора, рухнала наскоро в реката, и веднага след нея, това можеше ясно да се различи, реката отново извиваше рязко на запад. Подминеха ли веднъж дървото, щяха да се доберат до брега само с усилено гребане, а може би даже и тогава нямаше да успеят, тъй като оттук течението се втурваше със страшна сила обратно към средата на реката.

— Ура — заликува Блекфут със сподавен глас, — нещата се развиват по-добре, отколкото си мислех, и през ум не ми минаваше, че сме били толкова близо до този завой. Сега сигурно ще се откажат от спирането на брега, а озовем ли се веднъж толкоз далеч от него, та мъглата да ни обгърне отвсякъде, ще е необходимо само мъничко да поизвиеш носа на лодката към средата и ще улучим западния нанос на нашия остров!

Бил също разбра, че сега брегът и течението съвсем неочаквано благоприятствуваха техния план, и тъкмо се канеше пак да смени посоката, за да преминат покрай сухите клони на сикомората, когато Боб-Рой, застанал с въжето за завързване на лодката отпред на носа, забеляза навреме неговото намерение и гневно му кресна:

— Към брега, сър, дръж към брега, дяволите да те вземат! Да не искаш да провалиш целия ни труд?

— Върви в пъкъла! — запроклина Бил и изви кормилото в обратна посока, обаче Еджурт се втурна бързо към него и светкавично го обърна наляво. Изглежда, Бил имаше голямо желание да му се възпротиви, обаче Блекфут беше отишъл напред, вероятно за да види какво всъщност искаше да прави Боб-Рой с въжето, а всички лодкари бяха отнесли веслата си към задната част на лодката, отново готови за работа, което бе приближило последния от тях съвсем до стареца. Численото превъзходство бе изцяло срещу Бил и той се подчини. Впрочем в този миг и неговото внимание бе привлечено към носа, понеже звучният глас на Боб-Рой извика:

— Помагайте, момчета, помагайте, поемете въжето — ахой! — и преди някой да успее да разбере какво всъщност иска да каже, защото извика така, сякаш на брега се намираше някой, на когото се канеше да хвърли въжето, той го запрати с мощен замах върху дънера на старата сикомора и го последва със светкавична бързина.

Всички се стекоха напред, за да видят резултата от този рискован номер, понеже лодката продължаваше бързо да се носи и не успееше

ли Боб-Рой в няколко секунди да закрепил въжето така, че да може да устои на огромната тяга на тежката лодка, беше стопроцентово сигурно, че то щеше да го повлече във водата. Но Боб-Рой съвсем не бе рискувал да скочи, без да се чувства доста сигурен в успеха си. Едва сграбчил един от стърчащите нагоре по-тънки клони, той веднага омота въжето около друг дебел клон, провря веднъж отдолу късия му край и го затегна със сръчност, присъща на опитния в подобни неща моряк. Не бе намерил още време да подсигури дебелото въже втори път, когато то изведнъж се изпъна, плъзна се на около половин метър по мократа хлъзгава кора и после, срещайки съпротивата на други клони, се опна със страшен тласък от тежестта на цялата лодка и заплаши да изкорени потреперващия дънер.

Ала старото дърво бе заседнало здраво в тинестото си легло. Не отстъпи. Но оголелият му връх бе повлечен от тласъка дълбоко в реката и от устата на лодкарите, които не бяха иначе особено чувствителни хора, се изтръгна вик на ужас, когато в решителния миг цялата широко разклонена корона изведнъж изчезна в жълтите води заедно със здраво вкопчилият се в клоните техен другар.

Но това стана само за миг. Отделните клони се появиха веднага след това от разпенилата се река и докато бясното кипене на водата около широкия нос на голямата лодка, както и бързото обръщане на кърмата ѝ издадоха, че тя наистина бе задържана от толкова дръзко завързаното въже, от водата изплува и мократа глава на лодкаря. Той отвори очи, колкото да види мястото, където бе завързано въжето, сграбчи го бързо, за да подсили започнатия възел с повторно увиване и затягане, а след това се изкатери колкото може по-бързо по здраво изпънатото въже обратно на лодката. Защото той с право се опасяваше, че ако се опита да я достигне с плуване, щеше да бъде повлечен под нея от водата, която образуваше тук водовъртежи и се носеше с бясна бързина.

Множество ръце се протегнаха към него и докато неколцина му помагаха да се прехвърли в лодката, други се мъчеха да закрепят въжето на борда както трябва. Цялото произшествие обаче едва ли бе траяло толкова секунди, колкото минути ми бяха необходими да го разкажа, и мъжете все още стояха събрани накуп, обсъждайки безумната смелост на другаря си, когато той отново се появи на палубата в сухи дрехи и се излегна удобно на постланото там одеяло.

Сега привършиха вечерята си, прекъсната преди това от бързата заповед за гребане, при което чашата с уиски усърдно обикаляше в кръг и изобщо, изглежда, екипажът се беше отдал на спокойно веселие с типичната за подобни хора безгрижност — та нали за момента се бяха отървали от всякаква опасност и несигурност, а лодката им беше в безопасност, вързана за дебело въже. Щом се разнесе мъглата на зазоряване, можеха удобно да се понесат надолу по течението и да завършат пътуването си.

В това време Блекфут крачеше намръщен по палубата, докато пък Бил се присъедини към пиенето и с доброто си настроение изглеждаше напълно съгласен със спирането на брега. Еджуърт се държеше малко настрана от своите хора и само веднъж размени няколко думи с Боб-Рой, докато минаваше покрай него. Мисис Евърет се беше оттеглила в палатката си.

Лека-полека на палубата ставаше все по-тихо. Хората бяха слезли да спят долу в койките си. Блекфут и кормчията останаха да лежат горе — първият близо до носа на лодката, където беше завързано въжето за борда, а вторият — при кормилото. Еджуърт също така се беше настанил повече към носа, но съвсем близо до струпания там багаж, където, свит на кълбо, спеше и сънуваше Вълчо.

Въпреки че Еджуърт лежеше безмълвно и неподвижно, той съвсем не спеше, а с изострените си от вътрешното вълнение сетива се вслушваше напрегнато и в най-тихия шум, разнесъл се наоколо. Преживяното днес не му даваше покой и той едва ли можеше повече да се съмнява, че онези двама мъже, неговият кормчия и непознатият търговец, бяха в съюз, и то с нечисти, може би дори с престъпни цели. Той наистина бе намерил в барутното гнездо на пушката си пъхната клечка и непознатият сигурно е имал някаква причина, за да направи негодно оръжието му. Но каквато и да беше тя, той не се страхуваше и сега за него бе почти еднакво важно както да разкрие и осуети плановете им, така и да залови виновниците и да ги предаде на правосъдието за наказание.

Няколко часа изминаха така и над реката се беше спуснала катраненочерна нощ. Цареше дълбоко мълчание, само водата шумеше и се пенеше около стърчащите клони на сикомората и в широкия нос на тежката лодка. От небето заблещукаха тук-там звезди, сякаш през някакъв полупрозрачен воал, но само точно над главите им, защото

малко по-ниско, мъглата не позволяваше на никаква светлинка да проникне през нейните мрачни и непрогледни маси, а откъм близкия бряг вятърът донасяше от време на време квакането на жабите и самотния вик на козодоя. Нощта над огромната река беше тиха, но неприветлива. Нездравословните изпарения от низините извираха на все по-гъсти талази, смесваха се с жилавата мъгла на Мисисипи и неприятните пари се стелеха ниско над земята.

Бил, който от няколко минути многократно повдигаше глава и се заслушваше над смълчалата се лодка, отметна сега одеялото си настрани и тихо се изправи. Нищо не се помръдваше и единственото, което можа да различи, бяха излегналите се тела на Блекфут и на Стария. Безшумно и предпазливо той се запромъква към носа и там остана няколко минути, внимателно заслушан в някакъв далечен шум. Разпозна го достатъчно добре, това бе шумът от разбиващата се вода в брега на острова, който не беше вече далеч. Тръгнеше ли лодката оттук, течението щеше да я понесе безвъзвратно към изкуствения вал на Номер 61, където положително щеше да заседне, ако мъжете не започнеха да гребат с всички сили, за да го избегнат.

Оставаше да се бои само от едно: тласъкът, който щеше да разтърси лодката, щом се освободеше в това силно течение от въжето си при внезапното му прерязване, сигурно щеше да разбуди спящите, които при по-дълги пътешествия започваха, изглежда, да водят нещо като общ живот със своя плавателен съд и усещаха толкова безпогрешно всеки удар и всяко неравномерно движение на лодката, сякаш това оказваше непосредствено въздействие върху самите тях. А намереха ли въжето прерязано, събуждането на подозрението им бе неизбежно и последиците можеха да бъдат опасни за двамата. Освен това си оставаше и доста вероятно, че в подобен случай гребците ще се заловят с всички сили за веслата, за да задържат лодката в течението, докато все още знаеха къде се намира брегът.

— Време ли е? — попита Блекфут и повдигна предпазливо глава.

— Да — каза тихо Бил, — само че не знам... — Той погледна надолу към своя другар и забеляза как той, без да дава някакво обяснение за намерението си, протегна ръка така, че дланта му допря здраво опънатото въже. В следващия миг острият слух на кормчията долови разкъсването на отделните конопени влакна.

— Добре — промърмори той и се усмихна сам на себе си, — много добре, но ако ти...

Блекфут му направи нетърпеливо знак с ръка да се отдалечи, за да не привлече към него ненужно вниманието на някого, който евентуално би се разбудил, и след като хвърли още един бегъл поглед наоколо, Бил се отдръпна, тъй като и сам разбираше, че така е най-разумно. Също тъй тихо, както беше и дошъл, той се върна на мястото си и отново легна, увит в одеялото си, но този път с лице към кормилото, за да може да наблюдава посоката, която щеше да поеме лодката веднага щом изгуби опората си. Така той щеше да успее да пресметне оставащото разстояние до острова.

Когато кормчията отиде към носа, Еджуърт посегна предпазливо към карабината си и повдигна глава, за да види какво правеха онези двамата. Тихата нощ позволяваше да долови тихото им шушукане, но не и смисъла на отделните думи и когато скоро след това старецът видя кормчията да се завръща на предишното си място и го чу как си легна на палубата, и той отпусна глава на твърдата си постеля. Слабото мъждукане на звездите над него, меланхоличното монотонно ромолене на водата, шумоленето и плясъкът на бързо течащата река скоро започнаха да го унасят и дрямката натежа на уморените му клепачи.

Не след дълго заобикалящите го действителни картини се смесиха с неговите съновидения.

А дебелото въже, което задържаше застрашената лодка на сигурния пристан, потръпваше под лекия, но остър нож. Влакната отстъпваха едно подир друго и скоро едва една трета от въжето задържаше все още увисналата на него огромна тежест. Тогава Блекфут също замря и търпеливо и неподвижно зачака резултата от направения разрез. Но, изглежда, като че ли въжето в последната си част бе обединило най-жилавата си сила. Останало дебело едва колкото палец, то все още храбро се съпротивляваше на връхлитащите водни маси, подгонени от течението и покачването на реката. Но ето че тънкото острие се плъзна още веднъж по влакната, изпънати и без това вече до скъсване. Блекфут чу как те бързо започнаха да се късат едно след друго и ето че — самият изплашен, той повдигна боязливо глава — сега се разкъса и последната слаба опора и с внезапен тласък, ала безшумно, в следващия миг лодката бързо изостави старата сикомора,

чиято корона, освободена от огромния си товар, се разлюля, потапяйки се и изскачайки от разпенената вода.

26.

РЕШИТЕЛНИТЕ МИГОВЕ. СИГНАЛЪТ И ПОСЛЕДСТВИЯТА

Решителната крачка бе направена — лодката беше понесена бързо от буйното течение към острова и към сигурната си гибел. А лодкарите продължаваха да спят спокойно, забравили, изглежда, всичко, което ги бе изпълвало с тревога през изминалата вечер. Дори и мисис Евърет, изтощена от вълненията през последните часове, лежеше в лека дрямка на постланото в палатката одеяло.

Сега Бил стана и се запромъква напред към своя другар и когато последният по-скоро почувства стъпките му по потреперването на дъските, отколкото ги чу, повдигна глава.

— Намираме се съвсем близо до острова — прошепна Бил, когато двамата застанаха един до друг. — Чувам вече шума на водата в короните на дърветата, нахвърляни край брега на горния му нос.

— И аз го чух — отвърна Блекфут с предпазливо приглушен глас, — но ми се струва, сякаш се разнася доста по-надясно. Не е изключено течението да ни е отнесло малко по-настрани, отколкото очаквахме. В крайна сметка ще е по-добре да отидеш на кормилото и да дадеш носа мъничко по-надясно, в никакъв случай няма да го подминем, ако сме откъм дясната му страна.

— Не става — каза Бил, — скърцането на тежкото кормило ще разбуди спящите или най-малкото Стария... псст, кучето вече ръмжи. Де да бях изхвърлил в реката този проклет звяр!

— Чувам шумове ей от тази страна! — прошепна трескаво Блекфут. — Бога ми, сигурно е островът, и то в дясно... хиляди дяволи, колко настрани ни е отнесла реката. А какво ще кажеш, ако извикаме бързо екипажа на палубата да се захваща за веслата? Тези негодници ще са сега полусънени и щом видят скъсаното въже, ще загребат с всички сили и — право в наноса.

— Може би — каза Бил колебливо, — ако бяхме сигурни в това, планът щеше да е отличен, но ако не пожелаят да гребат, тогава губим играта. Не, нека ги събуди изстрелът ми, щом изминем още една миля, но преди това да избутаме върху люка онзи тежък сандък, който стои до самия люк. После сам ще се погрижа никой от затворените долу хора да не се измъкне през него. В това време ти ще се справиш набързо със Стария, изстрелът ти ще бъде едновременно и нашият сигнал, докато ти няма защо да се боиш ни най-малко от неговата карабина, така ще ударим с един куршум два заека. И ако после застанеш да охраняваш с приклада си малкото кухненско прозорче, поставено ей тук, от лявата страна на лодката, за да не може никой да се покатери оттам на борда, ще уловим цялата компания в миши капан. След това можем да ги пускаме поединично и да ги ликвидираме. Но момчетата отсреща ще внимават, нали?

— Е, разбира се! — прошепна Блекфут. — Абордажната лодка сигурно е готова още от вчера вечерта, когато е пристигнало писмото ти. На нея се сменят непрекъснато дежурни екипажи и в мига, когато чуят изстрела, ще я отблъснат от сушата. Втората лодка ще ги последва веднага. Впрочем нищо няма да ни навреди, ако подминем малко острова. Щом нашите се качат на борда, ще хванем веслата и с малко усилия ще сме в състояние да се доберем до „Резервната бърлога“. И без това така Кели ще бъде по-доволен, отколкото, ако накараме лодката да заседне още в горния край на острова.

— Толкоз по-добре — каза Бил, — но нека не губим време сега, сигурно сме се спуснали вече доста надолу покрай острова. Мътните го взели, сандъкът е тежък, внимавай да не стърже толкова.

— Така сигурно ще свърши работа — прошепна Блекфут, — малкото ъгълче...

— Не, не бива да оставяме никакъв процеп... дай го повече на тази страна — прекъсна го бързо кормчията и забравяйки всичко друго около себе си, двамата забутаха с рамо тежкия сандък.

В това време обаче старият човек, задрямал за малко, надвит от умора, не спеше достатъчно здраво, за да проспие всичко, което се вършеше около него съвсем не безшумно. Бяха го събудили тихото ръмжене на кучето му и стъпките на кормчията, който, промъквайки се покрай него, се видя принуден да стъпи на същата дъска, където лежеше и Еджуърт (тъй като дъските на палубата на подобни лодки

минават през целия плавателен съд от левия борт до десния). И макар да не промени неподвижното си положение, той се заслуша с най-напрегнато внимание в тихото шептене на двамата мъже. Но той все още мислеше, че лодката е завързана на предишното си място. Ето че погледът му случайно падна върху някаква тъмна сянка. Надигна се изплашен — та сянката се намираше зад десния борт, а лодката му, задържана от въжето с носа срещу течението, трябваше да е с лявата си страна към брега...

— Нима сънувам? — прошепна той на себе си. — Бога ми, „Костенурката“ плава!

Той грабна бързо пушката си, скочи на крака и видя как двамата мъже, които му бяха сега повече от подозрителни, се мъчеха усилено да изтикат един от сандъците към края на лодката.

— Ей, вие! — извика той неволно и тропна с крак по палубата, уговореният знак Боб-Рой бързо да се изкачи на палубата. — Бога ми, отвързали сме се!...

— На ти сега — изръмжа Бил, — танцът започва, побързай сега и го ликвидирай!

— Е, ще ми отговорите ли? Какво означава това? Лодката ми плава, а вие какво правите с онзи сандък?

— Веднага ще ти обясня — изръмжа Блекфут под носа си и с един скок се озова при своята пушка, която бе оставил наблизо, за да може да хване по-удобно сандъка. Еджурт стоеше полузакрит от един голям куфар, но пиратът взе пушката си в положение за стрелба и направи бързо няколко крачки напред, за да се открият гърдите на неприятеля му пред неговото дуло и така да има по-сигурна цел.

— Хиляди дяволи! — изкрещя в този миг Боб-Рой отдолу. — Кой е препречил изхода? Дайте път, мерзавци, или ще ви... — Думите му се задавиха от страшните, макар и безплодни усилия да отмести голямата тежест. Дървеното стъпало, на което беше застанал, не можа да устои на прекалено големия товар и се счупи под краката му.

Но този опит бе достатъчен, за да убеди Бил, че сандъкът навярно нямаше да може да противостои на някоя нова атака, проведена от няколко души. Хвърляйки бегъл поглед към стария Еджурт, той извика бързо на своя спътник:

— Стреляй, в името на сатаната, и дай сигнала, ще ни трябва помощ! — Не бе изговорил още последните думи, когато в тихата нощ

проехтя изстрел от карабина.

Той извърна бързо глава, за да види резултата, но веднага се изправи с дивашка ругатня, щом забеляза как другарят му се олюля с високо вдигната карабина в ръката, направи няколко крачки напред и после рухна тежко на палубата. Едва-що старият ловец, с готово за стрелба оръжие, видя как неприятелят му насочва към него карабината си за смъртоносен изстрел, и той също тъй бързо вдигна приклада си на рамо и улучи предателя с непогрешима точност.

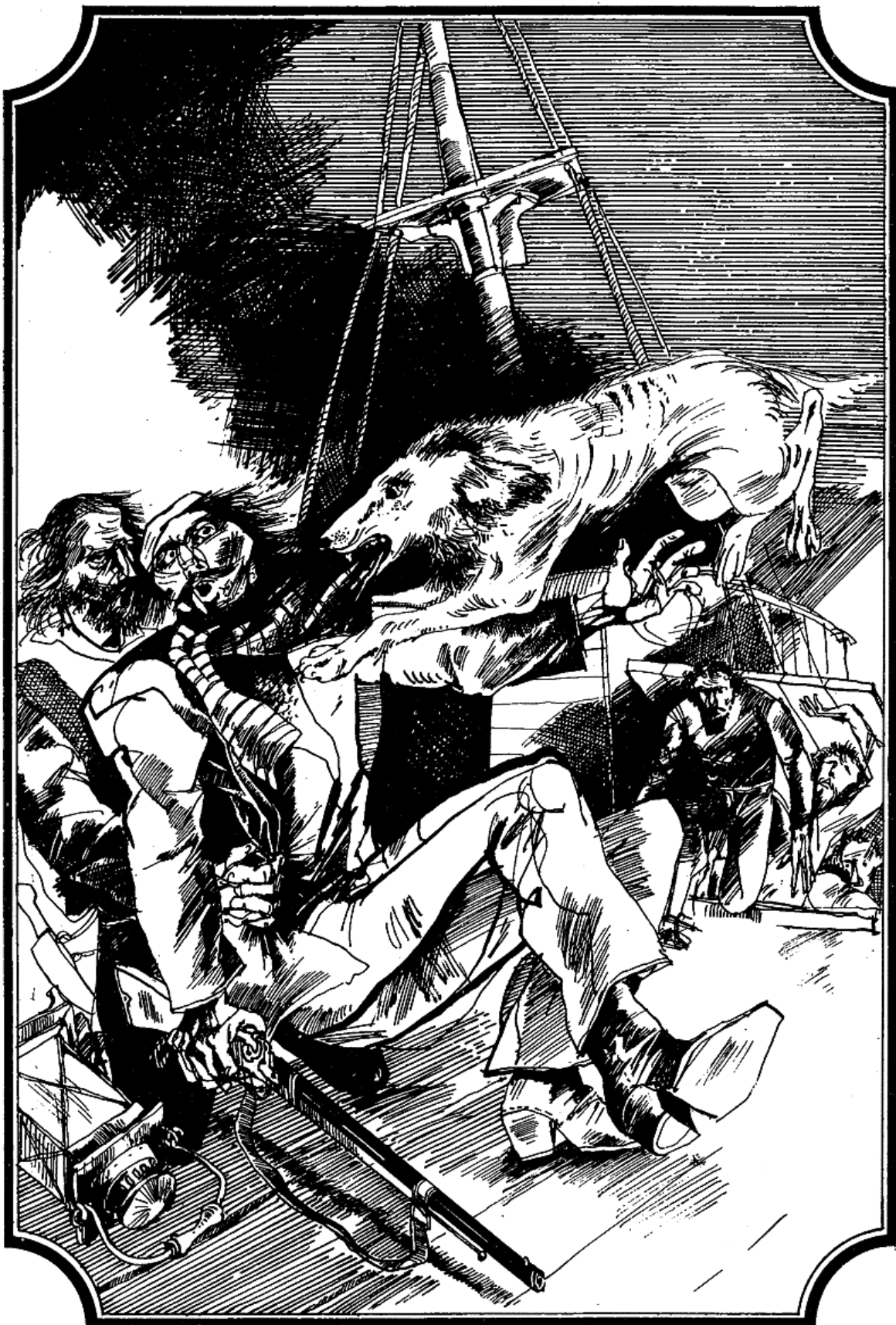
Ала недоволен от това, понеже сега, разбира се, вече бе убеден, че кормчията е не по-малко опасен противник, Еджуърт скочи незабавно напред, за да завладее все още зареденото оръжие. Бил от своя страна знаеше не по-зле от него, че ако другият действително осъществеше намерението си, самият той щеше да му бъде изцяло в ръцете. И тъй Бил се затича бързо към полесражението, сграбчи пушката едновременно със стареца и изкрещя със задавен от гняв глас:

— Почакай, негоднико... почакай... помогнах на сина ти да отиде на онзи свят, сега ще изпратя подире му и неговия старец... Пази се, старче! — И той изтръгна оръжието с великанска сила, на която старческите ръце на Еджуърт не можаха да устоят. За щастие в същия миг карабината изгърмя сама и куршумът отлетя безобидно във въздуха. Но кой знае как щеше да свърши схватката за стария човек, понеже описаните събития последваха бързо едно след друго, а тежкият приклад на американската карабина си остава едва ли не още по-смъртоносно оръжие в ръцете на един такъв мъж, отколкото нейният куршум. Обаче произнесените от Бил думи подеждуваха мобилизиращо върху вече отпадащите сили на стареца.

— Ха... убиец... убиец! — завика той и с пълно презрение към смъртта се нахвърли към гърлото на пирата с такъв бесен скок, че Бил едва съумя да посрещне бързото и неочаквано нападение. Пиратът успя да докопа ръката на фермера, същевременно вдигна във въздуха с десницата си карабината и тъкмо се канеше да я стовари върху главата на Еджуърт, когато на полесражението се появи един друг противник.

Вълчо, който до този момент бе обърнал внимание на шума дотолкова, че подскочи при първия изстрел и изтича бързо от единия край на лодката до другия, за да открие убития дивеч (та нали господарят му понякога бе стрелял от борда по диви патици и други водни птици), едва-що съзрял борбата и чул задавения от гняв глас на

своя господар, той скочи на врата на кормчията, който му беше и без това омразен, и го принуди да пусне карабината. Еджуърт сграбчи престъпника през кръста и тримата се търколиха на палубата.

В това време затворените с тежкия сандък хора в долното помещение не стояха бездейни. Покачиха се на набързо дотъркаляни бурета, запънаха под тежестта собствените си гърбове и с обединени усилия я отместиха поне дотолкова, че един-единствен човек да успее да се промъкне навън. Бил бе предвидил това още отпреди и планът му беше съвсем правилен. Ако можеше да остане на своя пост, той щеше да защитава този тесен проход успешно без никаква опасност за самия себе си. Всеки, който приближеше главата си до обсега на ръцете му, щеше да бъде безнадеждно загубен. Но чрез осуетяването на плана му — да се обезвреди бързо Стария — той се видя принуден да напусне това място.

Боб-Рой пръв се измъкна с мъка през тесния отвор и се хвърли да помогне на своя капитан, както обикновено наричаха стареца. Скоро изходът от борбата бе решен. Макар че Боб изтръгна от поваления предател вече извадения нож и го обезвреди, въпреки че пиратът се съпротивляваше с бясно отчаяние срещу превъзхождащите го противници, той не можа да накара стареца да пусне престъпника. В безумна ярост старият човек бе вкопчил здраво пръстите на едната си ръка в дрехите на убиеца на своя син, докато другата, треперейки, търсеше ножа, паднал нейде по време на схватката.

Вълчо, който виждаше господаря си все още счепкан с противника, също нямаше никакво намерение да го пусне и държеше със зъбите си кърпата на врата и яката на престъпника така здраво, сякаш изобщо никога нямаше да го освободи.

Другите лодкари се изкатериха също подир Боб, вързаха отчаяно съпротивляващия се кормчия с няколко въжета, пръснати наоколо по палубата, и се опитаха да накарат Стария да го повери на тяхната бдителност.

Но ето че изведнъж Боб-Рой се изправи и извика, послушвайки се към реката:

— Тихо... чувам шум от гребла... ей там насреща.

— Хей, лодката! — изкрещя внезапно вързаният кормчия и се опита с върховно напрежение да докопа една малка свирка, висяща свободно на шнурче около врата му. — Хе-е-е-й! — Последният вик проехтя пронизително над притихналата река. Но в следващата секунда дланта на Боб-Рой притисна здраво устата му, а на другите прошепна:

— Чакайте, за бога, работата започва да ми става ясна. Дайте кърпа да му запушим устата... бързо, а вие, хора, нито звук, ако ви е мил животът!

Сякаш за да потвърди подозренията на лодкаря, в отговор се разнесе остър вик, приличен на вика на нощния сокол, когато търси плячка в бурна нощ. Боб повтори шепнешком:

— Тихо, никой да не мърда, този подлец е човек на хората в онази лодка. Ако не вдигаме шум, може би ще им се изплъзнем в мъглата и в тази тъмна нощ. Дръжте му краката, този звяр мисли сега само как да причини някакъв шум. Мистър Еджуърт, вземи кучето при себе си, ако лавне, може да докара гибел за всички ни... пет...

— Хе-е-е-й! — извика в този миг гласът от лодката. — Хе-е-е-й, Бил! Да те вземат дяволите, отговори де!

Еджуърт се заслуша внимателно в тази посока, пускайки сега за пръв път пленника си, докато мъжете едва съумяваха с върховни, усилия да задържат кормчията.

Но ето че кормилото скръцна и Боб-Рой бързо изтича при него, опитвайки се да го измъкне от водата, за да предотврати и най-малкия шум. Но то беше необичайно тежко, сигурно на него се бе закачило нещо, и с наведено напред тяло кормчията се опита да издири причината. Ала нощта бе така тъмна, а дългото кормило се спускаше толкова ниско, че това му беше невъзможно. Наистина той различи върху малко по-светлата дъска някакъв тъмен предмет, но не успя да установи какво имаше там. Лодкарят притисна кормилото към лодката, доколкото му позволяваше тежестта, и така предотврати скърцането, което можеше да стане много опасно за тях.

— Хе-е-е-й! — извикаха мъжете от гребната лодка, която сега бе очевидно поизостанала повече от преди. — Хе-е-е-й, Бил... къде си по дяволите?

Бил направи нов отчаян опит да даде някакъв знак, но върху него лежаха четирима яки мъже и осем ръце го държаха здраво. Дори не успя да си удари главата в дъските, макар че направи подобен опит.

По ударите на греблата можаха ясно да доловят, че лодката отново бе сменила посоката си и се приближаваше. Почти им се струваше, че тя плава след тях... последвалите минути на най-страшно напрежение накараха мъжете да затаят дъх... всеки миг очакваха вика, известяващ откриването им. Но ето че ударите на веслата престанаха

за известно време. Онези правеха вероятно кратко съвещание накъде да поемат. Намираха се толкова близо до товарната лодка, с която сега течението ги носеше заедно надолу по реката, че Еджуърт и неговите хора можаха да чуят гласовете им и дори да разберат няколко думи и ругатни. Най-сетне неизвестните лодкари отново взеха греблата — сигурно се опасяваха, че ще бъдат отнесени много далеч и после ще объркат пътя за връщане. Завиха близо зад лодката от Индиана, и то в посоката, в която Еджуърт предполагаше, че има суша, веднага след това викът им проехтя още веднъж над реката, но никой не му отговори. Докато ударите от греблата постепенно заглъхнаха в далечината, „Костенурката“ продължи да се плъзга безшумно надолу, носена от течението.

27.

ПОДОЗРЕНИЯТА НА ДЖОРДЖИНА. КЕЛИ СПАСЯВА БОЛИВАР

През същата вечер, когато в „Сивата мечка“ Кели вземаше онези предпазни мерки, които, макар и да не можеха да предотвратят напълно удара, поне щяха да го позабавят, докато бандата се измъкнеше на безопасно място, Джорджина се разхождаше насам-натам с бързи нетърпеливи крачки из своята малка, разкошно обзаведена стая. Само от време на време се спираше до прозореца, за да погледне навън, сякаш очакваше някого, който все не идваше и не идваше.

Очите на младата жена искряха от гняв. Устните ѝ бяха стиснати здраво, нежно извитите ѝ вежди се бяха почти събрали, а изящното ѝ краче вече неколkokратно удряше покрития с килим под в изблик на негодувание. Кели беше напуснал острова в четвъртък сутринта още призори и оттогава не се бе завръщал. Нейният пратеник, младият метис, също не се беше мяркал, а пленницата ѝ бе избягала. Само един господ знаеше накъде. Тези причини бяха достатъчни, за да докарат до крайна възбуда всеки човек с нейния характер. Беше изпратила вече неколцина мъже подир метиса, ала напразно — никой не успя да ѝ донесе някакво известие за него, никой не го беше видял. Само един не се беше върнал още — Питър. От дълги часове и с растящо нетърпение тя го очакваше да се завърне.

Най-сетне Джорджина не можа повече да издържи на това бездейно чакане. Отвори бързо и енергично вратата и тъкмо се намери да отиде до „Бачълърс Хол“, когато тясната входна порта изскърца и веднага след това от гъстата мъгла, спуснала се над острова, изплува широкоплещестата фигура на Питър. Щом забеляза знака с ръка на своята господарка, той се отправи към нея и бе накаран веднага да я последва в къщата. Обаче сериозното изражение на лицето му не предвещаваше нищо добро и отначало хич не му се започваше да

говори. Но Джорджина, след като го гледа няколко секунди остро и изпитателно, изведнъж го хвана за ръката, притегли го до лампата, хвърляща из малкото помещение мека успокояваща светлина, и сякаш надявайки се с тихия си глас да смекчи отговора, от който се, боеше, най-сетне зададе шепнешком въпроса:

— Къде е Олайо?

— Не знам — гласеше полубоязливият и полунавъсен отговор на Белязания, който извърна глава и със свободната си ръка усърдно затърси из джоба си тютюн за дъвкане.

— Къде е Олайо? — повтори Джорджина с още по-настойчив и сериозен тон. — Човече, погледни ме в очите и отговори на въпроса ми — къде е Олайо?

— Не знам... нали ти казах вече — изръмжа пиратът и изплю тютюна си доста безцеремонно върху излъсканите месингови украшения на камината, — пълзях из цялата гора наоколо, но не можах да го намеря.

— В гората ли? Защо в гората? — попита младата жена недоверчиво. — Трябваше да е в града, а не в гората, защо си го търсил в гората?

— Защото не беше в града... дявол да го вземе, не може да е хвъркнал из въздуха. Помислих си, че сигурно ще го намеря или в града, или в гората, или... нейде другаде. Все трябва да е някъде. Ала напразно... не е в града, не е и в гората...

— А във водата, Питър? Във водата? — прошепна Джорджина с едва доловим глас.

— Във водата? — повтори пиратът изплашено и вдигна плахо поглед към нея. — Откъде пък ти дойде тази мисъл?

Джорджина посрещна погледа му с ням ужас и най-сетне простена:

— Значи във водата... във водата ли го намери? Човече, говори... ще ме доведеш до отчаяние!

— Не... и там не! — каза Питър и отхапа голямо парче тютюн.

— Значи все пак си го търсил във водата? Сигурно си заподозрял нещо... помислил си, че ще го намериш там. Говори и ме изтръгни от една несигурност, която е по-ужасна дори и от най-страшната истина.

— Търсил съм го във водата ли? Аз? Глупости! Защо ще го търся във водата? Харис каза...

— Какво каза Харис, Питър? — прекъсна го сега Джорджина, като положи усилия да остане спокойна, понеже забеляза, че Белязания най-сетне започваше да разказва, а тя се боеше да не го разколебае, ако не се овладее колкото може по-добре.

— Е, ами каза, че метисът не бил стъпвал на брега — продължи Питър, като се закашля няколко пъти, сякаш думите му излизаха трудно от гърлото. — Харис видял лодката да се приближава до сушата и много му се искало да поговори с Олайо. Но момчето не се появило на единствения възможен път, водещ от мястото, където спряла лодката, към рядката гора. А и когато извикал после името му във всички посоки, никой не му отговорил.

— Сигурно Олайо се е бил скрил — прошепна Джорджина с едва доловим глас, — той... той положително не се е доверил на вика му и е пожелал да остане незабелязан.

— Да, тъй каза и Харис — продължи Питър, който бе станал сега по-уверен и спокоен благодарение на мнимото самообладание на жената, — тъй каза и Харис, само... само му се сторило странно, че Боливар се върнал с лодката толкова бързо, тъй като всъщност би трябвало да придружи момчето поне на такова разстояние, та да не може вече да се заблуди. Освен това Боливар оставил лодката на течението да я носи доста надолу по реката, преди да започне отново да гребе, а в туй време бил зает трескаво с нещо, което Харис не могъл да различи поради голямото разстояние. После много му се приискало да види къде е била спирала лодката в заливчето, в което била навлязла — но никъде по брега не успял да открие някаква следа, а по меката почва положително е трябвало да си личи дори и най-слабият отпечатък.

— Е? И после? — попита Джорджина, когато той замълча за миг, а след това погледна към нея нерешително. Ала той не забеляза лекото, почти незабележимо потръпване на устните ѝ, не забеляза как пръстите на едната ѝ ръка се бяха впили конвулсивно в страничното облегалo на стола, където я беше подпряла. Забеляза само бледите ѝ страни и студения спокоен поглед. След кратко колебание той продължи:

— По брега не се виждало нищо... но по водата...

— По водата? — повтори Джорджина беззвучно.

— Ама, по дяволите, може и да се е заблудил! — прекъсна изведнъж пиратът разказа си. Знаеше много добре колко силно бе привързана Джорджина към момчето. Стана му мъчително да изтръгват от него по такъв начин една история, която бе неприятна и за него самия, и то когато и без това се боеше да говори открито.

Но Джорджина нямаше намерение да го остави да се измъкне току-така, тъй като сега добре разбра, че той знаеше повече, отколкото искаше да си признае.

— Видял е нещо да плува по водата, нали, Питър? — попита тя почти тъй тихо, както и преди. — Какво е било то? Не крий от мен... даже и да е само някакво предположение.

— Хмм, глупости — измърмори Питър и погледна с копнеж към вратата. Но накъдето и да обърнеше поглед, очите на младата жена, впили се в него, не му даваха покой. Най-сетне, като мачкаше упорито в ръце старата си черна филцова шапка, той изръмжа. — По дяволите, щом непременно искаш да го знаеш, нямам нищо против — кръв каза, че е било, кървави петна, които се носели по водата в малкия залив, а имало и няколко жълти мехура, но по-различни от онези, които прави дъждът в реката. Каза, че цялата околност изглеждала зловещо.

— Намерил ли е трупа? — прошепна Джорджина, ала толкова тихо, че трябваше да повтори въпроса, за да я разбере Питър.

— Трупа ли? Не, опазил ме бог... ами всичко това е все още само негово предположение. Може би Олайо ще се върне днес или утре и после всички тези тревоги ще се окажат напразни.

— Питър — каза жената след кратко, замисляне, — ще ми донесеш ли сигурни сведения по този въпрос? Ще ми...

— Най-добре би могъл да ти ги даде негърът — отвърна Питър навъсено, — откровено казано, не искам да се занимавам много с цялата история. Може би... може би това няма да се хареса на капитана.

— Тъй ли? И ти ли предполагаш така? — попита бързо Джорджина.

— Ами... да, той не се интересуваше особено много от момчето, а, и знаеше, че то е натоварено да го следи.

— Знаеше ли го? И ти си мислиш може би, че навярно се е зарадвал да се отърве от момчето по такъв начин... или дори може би е наредил да...

— Моля за извинение — извика Питър бързо и изплашено, — но докато имам в главата си капчица мозък, устата ми никога няма да изрече подобно твърдение. Освен това за подобни неща аз никога не се интересувам. Върша си работата и оставям другите на спокойствие, докато и те ми отвръщат със същото.

— Е, добре, Питър, постъпваш правилно, но... ще ми откажеш ли една голяма услуга, ако те помоля много настоятелно за нея? Услуга, за която ще ти се отплатя царски.

— Да ти откажа услуга ли? Опазил ме бог! Всъщност услугата би била само мой дълг, особено пък към една лейди!

— Добре, значи обещавааш да изпълниш молбата ми?

— С най-голямо удоволствие, но стига да мога.

— Обещай ми твърдо и ми дай ръката си.

Питър се поколеба, започна да се чувства неловко и кажи-речи се разкая, че ѝ даде така обвързващо думата си. Но Джорджина му подаде ръка тъй умолително, че той не можа да ѝ откаже и се съгласи. Грубите му пръсти бяха стиснати леко за миг от нежната ѝ десница.

— Ти ми даде думата си — прошепна сега жената — и като мъж няма да я нарушиш. Вземи куки и въжета... онзи залив, за който спомена, сигурно не ще да е много дълбок... и ми донеси трупа. Можеш да вземеш някоя от абордажните куки... ако я провлачиш по дъното, сигурно ще се закачи в дрехите — тя млъкна за миг и скри лице в дланите си, но веднага след това продължи с предишното спокойствие и твърдост — ... в дрехите на нещастното момче. Щом извадиш трупа, ще ми го донесеш тук. Олайо трябва поне да бъде погребан на сухо. Ще го сториш ли?

— Но ако капитан Кели се завърне в това време и ме потърси?

— Остави на мен да извиня отсъствието ти... ще ми донесеш ли момчето?

— Е, нямам нищо против, добре — измърмори Питър, — заливът е дълбок най-много два-три метра, а може би няма и толкова. Ами къде да докарам трупа?

— Тук, у дома, ей в онази работна стая, за другото ще се погрижа аз. И още нещо — къде отведохте негъра?

— Лежи отсреща в конюшната, която превърнаха във временен затвор — каза Питър. — Корни умря днес от раната на неговите зъби, изглежда, е имало прегризана някаква вена, която не е била

пристегната както трябва, и сега ще изчакаме само връщането на капитана, за да реши той какво да правим с този подлец. Ако не беше негър, нямаше да се занимаваме толкова с тази работа, защото и Корни го разлюти здравата и двамата можеха да уредят всичко помежду си. Но не бива да допускаме да остане ненаказан негър, който е посегнал на бял, пък макар и само за да не дадем лош пример. Затова нека капитан Кели нареди какво да го правим. Не бива обаче да го освободи току-така, хората са побеснели.

— Доведи го тук! — каза Джорджина, като се стресна сякаш от дълбок размисъл.

— Кого? Негърът ли?

— Боливар, вързан, както си е, и ми изпрати с него двама от мъжете, избири от приятелите на Корни!

— Хмм — каза Питър, — това не означава нищо добро за чернокожия. Впрочем, ако мислиш, че ще го принудиш да признае нещо, се лъжеш, упорит е като магаре. Но нямам нищо против, в туй време ще отида да изпълня обещанието си. Ако искаш да ми направиш услуга, не споменавай нищо за това на капитана, когато се завърне.

С тези думи той излезе от стаята, а Джорджина, освободила се току-що от присъствието му, веднага се хвърли върху отоманката и даде отдушник на насила потисканата си душевна болка, като се разрида неудържимо. Но мъката на такава пламенна жена не можеше да се разсее по толкова нежен начин. Нейният характер не искаше тя да страда и търпи, а искаше да се бори и да отмъсти на онзи, който се бе осмелил да се държи враждебно към нея. Тя беше способна на безгранична любов, но и на безгранична омраза, а сега и двете страсти се бяха разпалили още по-силно, тъй като у нея се бяха събудили съмнения и ревност. Тя бе обичала Ричард Кели с такава сила, от която потреперваше цялата. Всичко, всичко бе пожертвала заради него, бе споделяла с него опасности, бе понасяла лишения и преследване, беше го последвала в последното му убежище, живееше с него сред измета на човечеството... живееше за него, всякакви пътища за завръщане към живота в обществото ѝ бяха отрязани, единствената ѝ надежда на този свят бе той, към когото бе обръщала досега поглед с доверие и любов. А сега се беше появило за пръв път ужасното подозрение... не, вече почти пълната увереност, че я е мамил. Той беше виновен, иначе защо му е трябвало да се страхува от нейния пратеник, защо би

накарал... велики боже, просто ѝ се завиваше свят, щом си помислеше за това... да убият детето!

— Искам да се уверя! — простена тя. — Господи, искам да се уверя, само да се уверя, а всичко останало предостави на мене... Ричард, Ричард, ако си си играл с мен...

Пред вратата се вдигна глъчка и когато тя я отвори, видя, че пред нея бяха застанали около половин дузина мъже, някои от които носеха факли, а другите водеха помежду си вързания негър. Боливар крачеше между тях предизвикателно, главата му беше превързана, а едното му око се беше подуло от сбиването. Ножът му беше взет, за да не направи с него нови поразии.

Джорджина пристъпи към негъра, погледа го първо няколко секунди втренчено в очите, отправени към нея полудръзко-полубоязливо, и като насочи към него малък терцерол, украсен със сребро, каза:

— Боливар, престъплението ти е разкрито, ти си ми в ръцете и никакъв бог не би могъл да те спаси от заслуженото наказание, ако тук не бе заплетено и нещо друго, разкриването на което ми е по-важно от твоя живот! Убил си момчето, поверено на твоята закрила, и си потопил трупа във водата на онзи залив отсреща. Както виждаш, знам всичко, но сега, ако животът ти е поне малко мил, признай какво си извършил и кой те е накарал. Момчето никога не ти е сторило нищо лошо, понякога бе по момчешки самонадеяно, но беше още почти дете... в ръцете ти е изглеждало сигурно като гълъб в ноктите на лешояд. И така, кой те нае, човече, или на чии заповеди си служил? Говори, защото знам всичко, но искам да се уверя от собствените ти уста — говори!

— Не знам кой ти е вгълпил в главата всички тези щуротии — изръмжа Боливар, — но едно е сигурно — че се отнасяте тук с мен подло и долно без никаква причина. Ако масса Кели беше тук...

— Той би те защитил, вярвам ти — прошепна жената, — но твоите извъртания с нищо няма да ти помогнат... казвам ти, признавай или, бога ми, ще ти изпратя този куршум в главата. Познаваш ме и ти е известно, че удържам думата си, когато става въпрос да се изпълни някоя закана.

— Да, известно ми е! — рече дръзко Боливар. — Познавам те твърде добре в това отношение, но пет пари не давам за заканите ти.

Животът, който вода тук в последно време, едва ли е по-добър от живота на някое куче... стреляй, в името на сатаната, но не си мисли, че ще ме изплашиш с подобни детски играчки, смешно е.

— Освободете му ръцете и то вържете ей на онова дърво — извика Джорджина, променила решението си. — Нека видим дали няма да го накарам да проговори. Тъск, донеси камшика и го бичувай дотогава, докато признае, пък ако ще и да му смъкнеш черната кожа от гърба.

— Това беше и моят съвет — възкликна Тъск^[1], получил името си от един силно издаден зъб, който придаваше на физиономията му ужасяващ изглед. — Ето на бича, нося го със себе си, я да видим сега дали кръвта му е също тъй черна, като дебелата кожа, която е навлякъл. Смъквай дрешката, мавърски принце, и ми направи услугата, да не започваш веднага да крещиш така, че да ни развалиш набързо удоволствието.

Боливар му хвърли гневен, предизвикателен поглед, но от устните му не се отрони нито дума. Мълчаливо понесе болките, когато якият мъжага зашиба с такава сила с тежкия бич за роби по гърба му, облечен само с тънка памучна риза, че скоро от нея останаха само парцали и кръвта рухна. Негърът само скърцаше мълчаливо със зъби, когато му се подиграваха заради цвета на кожата или пък го заплюваха в лицето с надменно озлобление. Мълчаливо слушаше той и заканите за още по-ужасни наказания, отправени му от Джорджина, която бе застанала пред него с искрящи от гняв очи. Но Боливар оставаше непоколебим. Бичът разкъсваше все повече и повече месата по плещите му, колената му трепереха, едва се държеше на крака. Но той по-скоро би си отхапал езика, отколкото да издаде на мъчителите си онова, което тъй много желаеха да научат. Със здраво стиснати зъби той беше впил в жената свирепия си заплашителен поглед. Но ето че пред очите му всичко започна да се върти, обзе го непреодолима слабост. Със сетни сили се опита да се задържи изправен, опря рамене на дървото, за което бе вързан, но напразно: наобиколилите го човешки фигури започнаха да се въртят пред очите му... последва обагрен в пурпур мрак и с подвити колене той се отпусна на дървото в безсъзнание.

— Този звяр да не иска да се моли? — извика Тъск. — Ставай, негоднико, призови идолите си, когато те бесим, сега е още твърде

рано!

— Спрете! — извика зад тях един толкова студен и властен глас, че изненаданите палачи преустановиха кървавата си работа, а също и Джорджина се извърна изплашена към добре познатия ѝ глас. Беше Кели, наметнал пъстрата мексиканска дреха на раменете си, нахлупил ниско над очи черната си широкопола филцова шапка, протегнал ръка към мъжете. — Кой се е заел тук да изпълнява присъда, която не е произнесена от мен?

— Аз я произнесох! — каза Джорджина, поглеждайки го твърдо в очите. — Аз го осъдих, защото... е убил момчето. Детето, възпитано и отгледано от мен, е удушено от неговите ръце и ти нямаш право да ми попречиш да го накажа... нямаш право — тя изсъска последните думи с тих глас, почти задушен от вътрешно вълнение — ... освен ако ти самият не искаш да бъдеш заподозрян като съучастник в това убийство.

— Развържете негъра — гласеше спокойната заповед на капитана, който не обърна внимание на този протест, — казах да развържете негъра, простъпката му ще бъде разследвана.

— Човече, тя е разследвана! — извика Джорджина, изправяйки енергично снага. — Аз, аз го обвинявам и призовавам бог като свидетел, че той е извършил убийството. Все още ли искаш да го закриляш и освободиш?

— Развържете го, казах! — повтори Кели с мрачен, заплашителен глас. — Махни се, Джорджина, мястото ти не е тук, нима искаш да нарушиш всички мои заповеди?

Пребледнявайки, Джорджина му обърна гръб, ала Тъск извика дръзко на капитана:

— По дяволите, сър, този тип се нахвърли върху един бял с юмруци и зъби и проклет да бъда, ако не го обесим за това. Хубаво нещо е подчинението, но не бива да се прекалява с него. Ние сме свободни американци и мнозинството е за наказание. Не ми се сърди, но няма да развържа негъра.

Едва ли светкавицата от буреносния облак пада върху смълчаната гора по-бързо, отколкото тежкият нож на Кели проблесна в ръката му, когато замахна, и в следващия миг острието прониза с ужасяваща непогрешимост сърцето на дръзкия негодник. Той се

строполи на земята като отсечено дърво. Другите се нахвърлиха върху Кели като подивели, но той им извика гневно.

— Безумци, сами ли искате да се погубите? Предателство ви грози от всички страни... островът ни е открит... шпиони от Хелена претърсват реката във всички посоки, животът ни и всичко, придобито с кървава пот, е заложено на карта. Глупци и мерзавци, това сте вие. А сега всеки да заеме поста си! Неизвестна лодка е спряла на нашия бряг, собственикът ѝ се е скрил може би само на няколко крачки от нас, за да наблюдава действията ни. Той не бива да напусне острова. Вървете в Бачълърс Хол и чакайте заповедите ми, след няколко минути съм при вас. Казах да развържете негъра, а вие двамата отнесете трупа извън оградата и го погребете. Този тип може само да се радва, че бе отпратен от този свят по такъв начин — беше заслужил нещо много по-лошо. В Хелена си беше създал вече една връзка, за да ни предаде. Само алчността му да спечели още повече пари го спираше да го стори досега. Махнете го, а ти, Боливар, ще ме чакаш тук, докато се върна!

Мъжете се подчиниха мълчаливо на заповедите му, а Кели последва Джорджина в жилището ѝ, където тя го посрещна със студено навъсено упорство.

— Къде е болната? — попита той, спирайки се на прага. — Къде е момичето, което искаше да задържиш и да пазиш при себе си?

— Къде е момчето? — извика Джорджина, невъздържано и озлобено, като кипна, раздразнена може би още повече от съзнанието за собствената си вина. — Къде е момчето, убито от Боливар по твоя заповед? Къде е момчето, което отгледах, единственото същество, привързано към мен с истинска пожертвователна любов, чиято единствена вина би могла да бъде само неговата вяност към мен? Кели, ти си играл ужасна игра с мен и аз се опасявам, че съм станала жертва на някаква чудовищна злоба.

— Фантазираш — отвърна спокойно Кели, като свали широкополата си шапка и я хвърли на масата, — откъде да знам къде е момчето. Защо го изпрати? Винаги съм те съветвал да не го правиш. Освен това може днес или утре да се върне. Кой го знае дали с безумната си самоувереност не се скита из Хелена, радостен от новоспечелената си свобода, а животът на всички ни зависи сега от детинската му бърливост. Къде е момичето? Извикай го!

— Да се върне ли? — извика Джорджина с горчива болка в гласа. — Да, но само трупът му. Питър го вади сега от залива, където го е потопил негърът. „Безумната му самоувереност“ е била, охладена в

ненаситната река, а „детинската му бърливост“ не заплашва вече живота на никого.

От дълго време потисканата болка намери сега най-сетне отдушник в неудържимо избликналите сълзи. Джорджина скри лице в дланите си и силно зариде.

Кели се изправи пред нея смаян, без да отмества поглед от треперещата ѝ фигура.

— Какво представляваше за теб това момче? — попита той най-после с тих, рязък глас. — Какво е това съчувствие към един хлапак, издънка на кръвосмешение, който би могъл да ти е мил само като твой слуга? Джорджина, никога не съм те питал откъде е момчето, ала сега искам да знам какъв е произходът му.

— От най-благородната кръв на семинолските^[2] вождове — извика жената и се изправи гордо, потискайки с усилие мъката си. — Името на баща му беше бойният зов на една цяла нация. То е останало безсмъртно в историята на онзи народ.

— А майка му?

Джорджина се стресна, сякаш бе ударена внезапно, и почти несъзнателно посегна към стола, стоящ до нея, за да намери някаква опора. По лицето на Кели пробягна подигравателна усмивка, но той се извърна бързо към малката работна стая, определена за спалня на Мари, сякаш не бе забелязал вълнението на Джорджина или пък не искаше да го забележи.

— Къде е болната? — попита той спокойно. — В стаята си ли е?

— Спи! — отвърна изненаданата Джорджина, но скоро се овладя и каза: — Не я буди, има нужда от почивка!

— Искам да я видя! — отвърна капитанът и се приближи към завесата, отделяща малката стаичка от дневната стая.

— Ще я разбудиш — замоли се Джорджина, — послушай ме и не я смущавай.

Кели се извърна към жена си и се взря в очите ѝ с такъв остър и изпитателен поглед, сякаш искаше да разгадае най-съкровените ѝ мисли. Но лицето ѝ остана непроменено, тя издържа погледа му, без да мигне. Той отметна завесата мълчаливо. Леглото се намираше точно насреща, а на него с гръб към Кели лежеше някаква жена. Стройната ѝ фигура бе завита с меко одеяло, тъй че бяха останали да се виждат само разпилените къдри около малката ѝ главица, една част от белия ѝ

врат и дясната нежна ръка, извадена върху одеялото. Външните ѝ очертания имаха прилика с избягалото момиче, ала острият поглед на Кели бързо откри измамата.

В първия миг той наистина направи неволно движение, сякаш се канеше да пристъпи напред, ала изведнъж се спря, погледът му се плъзна първо по легналата спяща фигура, а после по красивото, но бледо лице на жена му, след което излезе от стаята и от къщата.

Мина покрай негъра, сгушен до дървото, където го бяха измъчвали, и влезе между насъбралите се мъже в Бачълърс Хол. Нямаше време, не биваше да губят нито минута, защото следващият миг можеше да им донесе гибел. С кратки ясни заповеди той разпредели хората си по острова. Неколцина от тях трябваше да претърсят брега за някоя спряла лодка, други пък да преровят гъсталаците. Откриеха ли лодката, не беше необходимо нищо друго, освен да се скрият и да я наблюдават — така ирландецът сигурно щеше да им падне в ръцете. Ако пък той беше заподозрял, че са открили присъствието му и се криеше, е, тогава нямаше да може да напусне острова и за момента не беше опасен. Призори преследвачите му положително щяха да го открият. За да предотвратят и всяка друга опасност, бяха изпратени също така постове навсякъде, където изобщо бе възможно да спре лодка. Освен това жителите на острова получиха заповед да съберат вещите си и всеки миг да бъдат готови за тръгване. За тази цел техните лодки трябваше да бъдат охранявани добре и изобщо бе необходимо да се стори всичко, за да се забави, доколкото бе възможно, връхлитането на заплашващото ги нещастие. Все още не бе толкова сигурно, че свърталището им непременно ще бъде разкрито, защото двамата мъже, тръгнали да го дирят, можеха и трябваше да бъдат обезвредени.

Ако жителите на Хелена и особено хората от околността отново се успокояха, тогава би било глупаво с прибързаното си бягство да напуснат такова място, каквото може би нямаше да намерят другаде из Съединените щати. Във всеки случай трябваше да го задържат дотогава, докато съумееха да пренесат цялото си имущество още по на юг, особено в Тексас или Мексико, така че, ако някой път съседите им започнеха издирване, да откриеха най-много празното гнездо, напуснато от лешоядите. Но за тази цел Кели трябваше незабавно да

поеме обратно за Хелена и да се върне веднага при тях само в случай, че бързото им бягство станеше неотложно.

Всички тези мерки бяха разпоредени с такава съобразителност, че наистина бе необходимо свършено точното познаване на обстоятелствата и противника, за да се изчаква с подобна сигурност последния момент, когато един-единствен пропилян час можеше безвъзвратно да погуби всички. Но дали защото обитателите на острова не бяха осведомени съвсем точно за приближаващата опасност, тъй като Кели им съобщи само онова, което трябваше непременно да знаят, или пък защото имаха толкова голямо доверие в него и неговата разсъдливост, накратко, повечето от тях като че гледаха на цялата работа твърде леко, осланяйки се на собствената си сила и щастие. Бяха станали дръзки и самоуверени, защото досега не им беше потърсена отговорност за престъпленията, и някои от тях казаха дори съвсем откровено, че им било все едно дали са разкрити, или не. Искали да видят онзи, който би ги нападнал тук, на техния остров.

Кели, разбира се, мислеше иначе по въпроса. Той познаваше много добре застрашаващата ги опасност, както и средствата, които имаха на разположение, за да я посрещнат. Но него сега го безпокоеше и забавянето на лодката от Индиана, очаквана отдавна, защото според изминалото време и при условие, че не беше прекъсвала плаването си, тя отдавна трябваше да е достигнала острова.

Вярно, че мъглата обясняваше донейде това забавяне. Или старият Еджуърт се е страхувал за сигурността на лодката си, или пък Бил не е искал да рискува да заседне някъде или може би даже да подмине острова и по този начин да заложи на карта скъпоценната плячка. Междувременно изглеждаше, че мъглата започва да се разкъсва, поне вятърът задуха отново и следователно бе възможно лодката да пристигне веднага след разсъмване.

Докато мъжете се разпръсваха из острова, за да изпълнят дадените им заповеди, Кели се върна бавно при Боливар и сложи ръка на рамото му. Щом почувства лекия допир на пръстите му, негърът потрепери, защото те се бяха докоснали до една от раните, отворени от бича. Но той разпозна своя господар и се изправи мълчаливо.

— Боливар — прошепна капитанът, и погледна мрачно негъра, — измъчвали са те и са те унижавали, защото си ми останал верен, нали?

Негърът изскърца със зъби и хвърли искрящ поглед към осветения прозорец на господарката си.

— Всичко знам — каза Кели и повдигна успокоително ръка, — но може би е по-добре, че стана тъй, ти в никой случай няма да загубиш от цялата работа... Обаче не бива да оставаш повече тук — продължи той след кратко мълчание. — Джорджина знае какво си направил и в това отношение отмъщението ѝ не знае граници. И двамата трябва да се пазим от нея. Събери каквото мислиш да вземаш със себе си и тръгвай с мен!

Боливар погледна учудено капитана. Думите му бяха прозвучали някак мрачно. Нима се канеше да изостави острова... да изостави Джорджина?

— Няма ли да се върнем? — попита го той.

— Ти не, поне в близко бъдеще не... а аз може би още утре — отвърна Кели, — но побързай, побързай, имаме броени минути, а ще трябва да гребем дълго срещу течението на Мисисипи.

— Не мога да гребя — промърмори недоволно негърът, — ръцете ми са схванати... бичът ми отне силата.

— Ти ще държиш кормилото — каза капитанът, — неведнъж си ме пренасял с лодката до брега, нека днес твоите ръце почиват. Боливар, я ми кажи ще ме следваш ли и занапред, ще ми бъдеш ли все тъй верен? Ще ми се подчиняваш ли, каквито и да са моите заповеди?

— Ти отмъсти днес заради мен, масса — прошепна негърът и тъмните му искрящи очи се извърнаха към мъжете, които тъкмо мъкнеха трупа на убития извън оградено място. — Кръвта на онзи мерзавец, пролята от ръката ти, ме изпръска и всяка капка беше като балсам върху парещите ми рани. Мислиш ли, че мога някога да го забравя?

Изпитателният поглед на Кели се спря за няколко секунди на лицето му, а после той каза тихо:

— Това ми е достатъчно, вярвам ти, а сега върви и се приготви. Лодката ми се намира на обичайното място. — И той бързо му обърна гръб. Обаче гласът на негъра отново го спря:

— Маса! — каза Боливар и бръкна в джоба на дрехата си. — Ето две писма, които... червенокожият носеше у себе си. Но, изглежда, не са за теб.

— Добре, добре — промълви Кели и ги взе, — благодаря ти. — И с бързи крачки той излезе от двора през малката северозападна порта. А Боливар се промъкна в колибата си, събра набързо най-ценното от имуществото си и без да размени с някого нито дума, напусна поселището, като тръгна по добре познатата му пътека. Скоро той изчезна във влажната мъгла, за да се срещне със своя предводител на определеното от него място.

---

[1] Тъск (англ.) — бивен зъб на слон или глиган. — Б.пр. ↑

[2] Семиноли — индианско племе, водило няколко войни срещу американците, предвождано от легендарния Оцеола. В наши дни са оцелели около 3500 души в щатите Оклахома и Флорида. — Б.пр. ↑

28.

ПРИКЛЮЧЕНИЕТО НА ПАТРИК О'ТУЛ

След като остави мъжете, Патрик О'Тул се заизкачва бързо към жилището на съдията. Но той не искаше да го уведомява за намеренията си, защото все още нямаше желание да иска помощ от закона, а само да измоли компаса, тъй като, изглежда, мъглата ставаше все по-гъста и упорита. Както вече видяхме, той не завари съдията у дома и понеже неговите хора не можаха да му кажат със сигурност, кога ще се върне, ирландецът реши да потегли без компас и да си опита щастието. Без да се колебае повече, той се върна при малката си лодка, отвърза я и загреба бавно покрай западния бряг в посока към къщата на Бредшо, където можеше да пристигне с помощта на течението след около час. Докато се придържаше близо до брега, така че да може да различава тъмните сенки на дърветата, всичко вървеше доста добре. Нямаше защо да се бои от заседнали коренища — лодката му беше твърде лека, за да бъде сериозно застрашавана от тях — и да го захвърлеше реката към тях, пак щеше бързо да се освободи. Той се залови здравата за веслата, като само от време на време извърщаше глава, за да види дали няма пред него някое по-голямо препятствие. Така леката лодка летеше бързо по запенената река, докато отдысно се появи заливът, където се беше заселил Бредшо. Ирландецът навлезе в този залив и научи от младия човек същите неща, само че с още по-големи подробности от дадените на лодкаря Том Барнуел. Сега и той беше вече убеден, че подозренията му са били не само основателни, но и че има доста сигурни изгледи да попадне на дирите на тази сбирщина от негодници, към които хранеше непреодолима ненавист.

Обаче Бредшо започна да го разубеждава да не предприема това разузнаване толкова неподготвен и съвсем сам, както и при такава мъгла, в която изобщо нямало да му бъде възможно да намери острова. Но преследвайки упорито веднъж набелязаната цел, О'Тул заяви, че искал на всяка цена да направи поне един опит, като правилно отбеляза, че подобно време било всъщност направо най-подходящото,

понеже онова място, разбира се, ако действително престъпниците имаха там свое свърталище, сигурно днес нямало да бъде тъй зорко охранявано както обикновено. За да не губи ценно време, той не се бави много при Бредшо, който му тиква в ръцете почти насила още едно вълнено одеяло, в случай че пътуването му непредвидено се проточи. После той отвърза лодката си в бодро настроение, подвиквайки на младия човек, че скоро пак щял да му се обади, а на престъпниците щял да даде да се разберат.

Бредшо остана изправен на брега и гледа подир него, докато лодката изчезна от очите му. Известно време той все още долавяше равномерните удари от веслата на храбрия ирландец, но после и те престанаха да се чуват.

О'Тул се впусна сърцато и уверено в своето приключение като истински син на Зеления остров^[1]. Но и никой в Арканзас не би повярвал, че посред цивилизованите щати, сред широкия път на цялата търговия със Запада, достъпен за всяка лодка, може да пусне корени и да укрепи позициите си една толкова добре организирана и страшна банда, каквато тя бе наистина в случая. О'Тул дори не беше въоръжен, с изключение на един обикновен къс ловджийски нож, който носеше под жилетката си на връвчица, закрепена за кончето на тирантите му, и който му служеше всъщност повече у дома и при работа на нивата, отколкото като оръжие за отбрана.

Вечерта не можеше да бъде вече далеч. Но колкото и благоприятно да бе това обстоятелство за нашия разузнавач, тъй като то би го предпазило от евентуално разкриване, толкова по-съмнително беше дали наистина щеше да намери онзи остров в непрогледната мъгла. В никакъв случай той не можеше да бъде вече далеч. Разстоянието по вода между Острова на върбите и Номер 61 възлизаше едва на около осем мили, а при сегашното ниво на реката дори само течението сигурно го придвижваше напред със скорост от около пет мили в час. Следователно, ако започнеше да гребе по малко, много лесно щеше да измине цялото разстояние. Докато се придържаше близо до брега, всичко бе горе-долу наред — той виждаше брега на реката край себе си и така запазваше вярната посока. Ала недалеч след Острова на върбите Мисисипи правеше силен завой навътре в Арканзас и това го принуждаваше да се отдалечи от брега, ако не искаше да заобикаля твърде много.

Обаче О'Тул никога досега не беше плавал по Мисисипи в толкова гъста мъгла, иначе едва ли би се осмелил на това пътуване без компас. Напротив, той гребеше все още с твърдото убеждение, че течението във всички случаи сигурно ще му покаже посоката, като многобройните плаващи клони и други дървени парчета щяха великолепно да му служат за пътепоказатели. Освен това Номер 61 бе доста дълъг и широк и той можеше да се надява да се добере до него, ако успееше само да се задържи в средата на течението. Но едно-единствено нещо беше забравил в иначе може би отличните си пресмятания: определянето на речното течение е съвсем невъзможно, ако окото е лишено от сигурна опорна точка.

О'Тул продължи да гребе спокойно още доста време, след като не можеше вече да различи брега, и то в онази посока, която смяташе за правилна, но скоро отделните плаващи дървеса го объркаха и той спря за миг, за да види накъде се носеха те. След като престана да гребе обаче и предостави лодката си също на течението, те си останаха на местата тъй спокойно, както и самият той. Започна да гребе отново, но имаше чувството, че се върти из някакво спокойно езеро, а къде беше изток, север, юг или запад, това си оставаше за него загадка. Реката се разстиляше кротко наоколо и само мъглата се носеше над нея на гъсти, здраво сплетени валма, без да се вдигне или разрежи. Какво ли не би дал сега той само за един-единствен поглед към брега, за да получи някакъв ориентир за мястото, където се намираше. Но, изглежда, желанието му нямаше да бъде изпълнено сега, когато и тъмнината започна да си казва думата, и той бе обхванат от съмнения не само дали ще намери острова, но и дали изобщо ще може да се добере до някакъв бряг.

Разбира се, и без компас има средство да се придържаш в права посока дори и при такива условия. Ако човек се съмнява в направлението на течението, необходимо е само да гребе в кръг, докато чуе, че водата започне да шуми под носа на лодката. Тогава може да е сигурен, че се намира срещу течението и е в състояние да определи желаната посока. Обаче даже и тогава са необходими само няколко удара с веслата, за да се озове гребецът в предишното си положение, защото водните маси, напирани от страни върху плавателния съд, влияят ту по-силно, ту по-слабо и на носа, щом той се отклони мъничко вляво или вдясно, така че би било невъзможно да имаш точно

чувство за вярната посока. Понеже в лодката с две весла човек седи с гръб към движението, единственото средство в този случай е да не отделяш очи от дирята на лодката си, тоест от онази ивица, която тя оставя след себе си при бързото порене на водата. Докато тази диря образува права линия (а дори и при най-силната мъгла се вижда на едно късо разстояние зад лодката), значи и плавателният съд се движи в поетата посока, понеже и най-малкото отклонение ще бъде издадено от кривата линия зад кърмата. Но, разбира се, през това време не бива да се прекъсва или забавя гребането нито за миг, тъй като равномерното движение напред е свършено необходимо условие за подобно ориентиране.

Обаче О'Тул, който иначе се занимаваше много малко с плаване по реката, нямаше никакво понятие от всичко това. Знаеше само, че все още не можеше да бъде на такова разстояние от сушата, та да се намира вече над острова. Следователно, ако сега се оставеше на течението да го влече надолу, то щеше да го отнесе покрай целта му и ето защо той отново грабна бързо веслата. Само огледа още веднъж изпитателно забулената в мъгла водна площ около себе си, после извъртя плавателния съд в посоката, накъдето мислеше, че е средата на реката. Водата около носа на лодката се разпени шумно и нагоре полетяха водни пръски. Продължи да гребе в продължение на около час толкова усилено, че челото му се покри с едри капки пот. При правилно водене на лодката той би трябвало да прекоси Мисисипи вече два пъти, ала не му се мяркаше никаква суша нито отдясно, нито отляво, ни отпред, ни отзад и О'Тул разбра, че е пътувал в погрешна посока.

Той отпусна веслата за миг, изтри си потта от челото, но после ги хвана отново и загреба с всички сили и голяма воля, докато най-сетне проумя, че всичките му усилия са напразни. Най-умното, което можеше да стори сега, бе да се завърне в Арканзас, за да повтори опита си друг път при по-благоприятни условия. Но да се насочи към Арканзас се оказа не по-малко трудно, отколкото към щата Мисисипи. Скоро нощта и мъглата го обгърнаха като с непрогледна пелена, не се чуваше нищо, даже и квакането на жаби, което би му издало близостта на някакъв бряг. Сигурно се намираше в средата на огромната река.

Най-сетне, след като още доста дълго се беше трепал с това гребане до пълна изнемога, той спря, захвърли веслата в лодката и се

излегна на кърмата ѝ, безразличен към всичко, което можеше да се случи. Все някога трябваше да спре някъде или пък поне да чуе шумове от някоя лодка или бряг. Беше разбрал, че той самият не е в състояние да стори каквото и да било. Беше се изгубил и действително вече не знаеше къде се намира.

Той лежеше умислено в лодката си и гледаше мълчаливо нагоре към сивата стена на мъглата, която го притискаше с почти осезаема тежест и влага... но ето че изведнъж му се стори, сякаш дочува квакането на жаба. Почти в същия миг той долови и глухо шумолене и преди да успее да се ориентира откъде всъщност се разнасяха тези звуци, поклащащата се лодка се вряза в изсъхналите клонаци на някакъв повален във водата дъб.

Но не му беше възможно да определи къде се намира сега — дали в Арканзас, или в Мисисипи, или пък на някой от островите, разположени по-надолу по реката. Единственото, в което мислеше, че може да е сигурен, беше, че се е отдалечил от Хелена най-малкото на петдесет-шестдесет мили.

Но къде се намираше? Вече се нахрани да извика, защото не бе изключено наблизко да има хора, които да го чуят. Но не беше ли също така възможно да е попаднал тъкмо в бърлогата, която търсеше? Ами какъв прием можеше да очаква от онези, които неотдавна му бяха дали толкова недвусмислени доказателства за омразата си към него? Не, тъй като за днес не можеше и да мисли да се добере до Номер 61, а мъглата положително щеше да отстъпи пред утринния вятър, той реши да завърже лодката си на някое сигурно място и да дочака деня, легнал спокойно в нея.

Това се оказа недотам лесно, както си го беше представял отначало. Навсякъде достъпът до брега се препречваше от хаоса на голям брой навлечени и повалени дървета, но пък още по-малко можеше да остане там, където се намираше. Не беше изключено течението, докарало го дотук, да довлече нови дървета, които да смачкат леката му лодка. И така той загреба с всички сили покрай брега, докато стигна до някакво заливче. Без колебание вкара лодката в него и защитен от външни опасности, той си направи постеля, доколкото това му се удаде, та да може да поспи поне няколко часа.

Не лежа дълго така и въпреки твърдата постеля, монотонното ромолене на водата започна да го унася, когато вече в полусън му се

стори, че чува гласове. Отначало той долавяше неразбираемите звуци само подсъзнателно, сънуваше, че течението го е понесло отново и хората от брега викат подир него и го предупреждават. Но постепенно, разсънвайки се, той най-напред се учуди, че се намира на това място, а после само с големи усилия можа да си спомни случилото се.

Вярно, че О'Тул нямаше навиците на ловците, за да предпочете подобно ложе сред влажната речна мъгла пред топлия креват, но въпреки това някакъв неопределен страх го възпря да извика на разговарящите хора, защото самото му намерение, подтикнало го да тръгне на път, го караше във всеки срещнат човек да вижда разбойник, убиец и мошеник. И тъй той изпъзля от лодката, добра се до брега по няколко повалени дървета и се запромъква напред по посока на гласовете толкова безшумно, колкото му позволяваха тъмнината и дивата природа. Искаше да установи преди всичко къде се намира всъщност и какви хора имаше наблизо.

Гласовете не се отдалечаваха и естествено О'Тул не можеше да предположи нищо друго, освен че наблизо се намира някой фермерски дом, а той не беше намерил водещата към него пътека. Макар че се придвижваше изключително трудно, той се беше проврял вече доста напред из гъсталака, когато изведнъж всичко пак утихна и сега тишината бе нарушавана единствено от монотонното квакане на жабите. Въпреки това продължи в същата посока, откъдето бе дочул преди това гласовете, и тъкмо се добра до някакво малко открито място, когато съвсем близо пред него от мъглата изплуваха две човешки фигури, така че той едва свари да се сгуши зад някакъв храст.

— А аз ти казвам, Джонс, че не можеш да напуснеш острова, преди да си положил клетвата — разнесе се изведнъж с уверяващ тон гласът на един от двамата. Той се спря и се обърна към придружителя си: — Всички ние получихме строга заповед да не те пускаме току-така.

— Но нали исках да положа клетвата — възкликна другият ядосано, — мътните го взели, мога ли да направя нещо повече, освен да ти кажа, че ще се закълна във всичко каквото пожелаете? Позорно е да ме задържате сега тук насила, когато бих могъл да направя великолепни сделки отвъд в Мисисипи.

— Ти също знаеш защо това не е възможно сега — отвърна му първият, — една такава клетва трябва да бъде тържествена и да бъде

чута от всички, за да няма после измислени оправдания. Но събранието е едва утре вечерта и ще трябва да потърпиш дотогава.

— Тъй ли? Ами ако до утре вечерта се забърка онази хубава каша, за която капитанът смънка нещо — измърмори Джонс, — каква файда ще имам тогава и аз да рискувам кожата си, а? Нима съм вече във вашите редици, няма ли да си изпатя, макар и невинен, ако ме пипнат?

— Невинен ли? — подигра му се другият.

— Да, невинен — каза Джонс навъсено, — поне що се отнася до тази работа. И което в крайна сметка би било още по-неприятно — със съзнанието, че онези негодници по погрешка са спипали когото трябва. Не, Бен, длъжен си да ми намериш лодка. Ще ти се закълна и смятам, че това ще ти е достатъчно.

— На мене? Проклет да бъда, ако имам намерение да пхна в примката собствената си глава вместо твоята — промърмори Бен и се обърна да си върви, но се насочи точно към ирландеца, който лежеше неподвижно, плътно прилепен към земята. — Щом си обещал веднъж, че ще положиш клетва, тогава си и... змии и гущери! — извика той изведнъж, отскачайки назад от тялото, до което се беше допрял кракът му.

— Какво има? — попита изплашен Джонс и се огледа страхливо наоколо.

Ирландецът не се помръдна. От разговора на двамата мъже той скоро разбра, че бе достигнал целта си, и донейде страхът скова крайниците му, а донейде още не беше решил как да постъпи. Побегнеше ли, престъпниците сигурно бързо щяха да го настигнат, понеже бяха запознати с околността. Не можеше и да се съпротивлява, защото беше почти невъоръжен, а враговете му положително имаха ножове и пистолети. Най-сетне той реши да се престори на заспал. Тогава сигурно щяха да повярват, най-малкото, че не е чул нито дума от разговора им, и може би в такъв случай сами щяха да се опитат да го отпратят от острова колкото можеше по-бързо.

Такива мисли му преминаха светкавично през главата. Но следващите думи на Бен му отредиха не само друга роля, ами го накараха и доста ясно да прозре опасността, в която бе изпаднал.

— Змии и гущери! — повтори мъжът, като се наведе и хвана ръката на неподвижно лежащия човек. — Да ме вземат дяволите, ако

онези проклети негодници не са довлекли дотук Тъск и не са го зарязали. Мътните да я вземат тази ленива сган! Дори не са го отнесли до мястото, където искахме да го заровим! Е, по дяволите, ами нека си остане тук. Достатъчно далече е от оградата, а той ще спи тук също тъй добре, както и на стотина крачки по-нагоре. — С тези думи той захвърли инструментите, които носеше, до мнимия труп и започна да разкопава земята с тежката кирка.

— Тогава ще отида междуременно да видя дали няма нейде по горния бряг спряла лодка — каза Джонс, — нали Кели ни нареди така.

— Да, та после да седнеш в нея, а? И да загребеш спокойно надолу по реката? — каза другият подигравателно. — Ах, по дяволите, сър, трябва да ни мислиш всички тук за страшно глупави, щом смяташ да ни метнеш по толкова плитко скроен начин. Оставаш тук! Причината, поради която ти наредиха да ме придружаваш, е да ми помогнеш да изкопаем гроба, а после да издирим лодката на ирландеца, както и да заловим този обесник, ако можем, разбира се. И тъй, бъди така любезен да си плюеш на ръцете и не мисли, че ще успееш да ми кръшнеш с някакъв номер.

С тези думи той подхвърли на дребния човечец лопатата и му нареди да не изхвърля пръстта много надалеч, та да им бъде подръка при зариването на ямата.

О'Тул трепереше като лист. Съвсем близо до него се копаеше гроб, където щеше да бъде хвърлен жив, ако продължаваше да лежи неподвижно. А покажеше ли, че не е умрял, тогава смъртта му също бе неминуема. Едно му стана ясно — че е издаден, но от кого? И как е възможно тази вест да е достигнала вече до това място, толкова отдалечено от Хелена? Нима не греба през цялото време с всички сили и не сподели ли решението си да предприеме това разузнаване само с неколцина приятели, и то едва броени минути преди тръгването си? Но той нямаше време за дълги размишления, опасността бе тъй близка, всяка изхвърлена лопата пръст го приближаваше до гибелта му.

Единственото, което можеше да го спаси, бе бързото взимане на някакво решение. Имаше намерение да скочи, мъжете, които го смятаха сега за нечий труп, в първите мигове навярно щяха да бъдат толкова изненадани, че преди да се съвземат, той можеше да стигне до своята лодка. Освен това единият от тези типове изглеждаше дребен и слаб, доколкото можеше да се разпознае в тъмнината, а пък в най-

лошия случай един удар с нож щеше да обезвреди другия, преди да стане опасен за самия него. И така, за да не се издаде с движенията си, той посегна предпазливо към острия си нож, измъкна го тихо от ножницата и бавно се обърна на лявата си страна. Беше запомнил доста точно посоката, откъдето бе дошъл — немислимо беше да го преследват натам бързо. Озовеше ли се веднъж отново в реката, обвит в мъглата, единствено някаква случайност можеше да го издаде на преследвачите му. Само че сега един от мъжете бе застанал точно между него и дънера, през който трябваше да се прехвърли най-напред. О'Тул искаше това място да се освободи, преди да рискува да се втурне да бяга. Този човек беше Бен, който, захвърлил кирката настрани, беше взел втората лопата, лежала до този момент на земята. Но той се върна обратно на старото си място и ето че сега настъпи единственият и може би последен изгоден миг.

— Бен? — подвижна изведнъж някакъв тих приглушен глас, идващ тъкмо откъм посоката, където се намираше лодката на О'Тул, и сред гъстите храсти и трънаци нещо се раздвижи и зашумоля.

— Е — отвърна Бен и преустанови работата си, — какво има? Кой вика?

— Чуждата лодка е тук — прошепна пак гласът, — я по-добре оставете сега вашата яма и елате насам, може би след това ще има наведнъж двама за заравяне.

Кръвта на О'Тул замръзна в жилите му. Не само че му беше отрязан пътят за отстъпление, ами и лодката му бе открита. В случай, че действително се намираше на някой остров, той не можеше вече да го напусне. Сега му остана единствено надеждата, че гробарите щяха да последват подканата и щяха да го оставят сам.

— Къде е спряла? — попита Бен.

— Съвсем наблизко, до най-външния нос под старата сикомора.

— Тогава направи каквото ти заповяда Кели и си дръж устата затворена — промърмори Бен. — Кой знае дали оня не пълзи тъкмо тук из близката околност. Заемете местата си и се дръжете спокойно, завърне ли се, очистете го... ама без изстрели.

— Ами какво да правим, ако пристигне Дяволския Бил с товарната лодка и даде сигнала? — попита другият.

— Това не ви засяга. Ще си останете на поста, а ние ще претърсим острова от долу на горе, след като се справим с товарната

лодка. Не го ли намерим ние, ще падне във вашите ръце.

Бен започна отново да копае и сигурно гробът щеше скоро да бъде достатъчно дълбок, защото отстрани се издигаше вече доста значителна купчина пръст. Сърцето на ирландеца биеше толкова силно, че той се страхуваше да не би туптенето му да го издаде. Той бе разпознал и гласа на човека при брега — беше онзи негодник, когото бе проснал на земята в Хелена. Не можеше да се надява на никаква милост. Откриеха ли го, нищо не бе в състояние да го спаси. Сега го прониза една мисъл: ами ако пропълзеше тихо в храстите, докато онези двамата се занимаваха усърдно с работата си, и после потърсеше убежище в тръстиката, или пък, щом достигнеше реката, се впуснеше да плува в мъглата? Реката носеше толкова много дървета, че нямаше защо да се страхува, че неминуемо ще се удави — а и това бе все пак за предпочитане, отколкото да се остави да го убият тук като куче.

Той протегна бавно лявата си ръка настрани, за да се подпре на нея и да изтегли тялото си, но шумолящите листа изискваха най-голяма предпазливост. Двамата мъже продължаваха да копаят усърдно и стърженето на лопатата в пръстта заглушаваше другите леки шумове, причинени от него. По този начин той се добра вече може би на две крачки от един трънлив храст, зад който откритото пространство, покрито с мек мъх, щеше да направи възможно побързото му придвижване. Обаче тъкмо когато понечи малко да се поизправи, той натисна с дланта си някакъв изсъхнал и прогнил клон, който се счупи с доста силен пукот.

О'Тул се стресна изплашено и замря на мястото си. А Бен се подаде от ямата и се огледа изпитателно на всички страни из мъгливата нощ.

— Не чу ли нещо, Джонс? — попита той след кратко мълчание. — Стори ми се, сякаш някой настъпи някакъв клон.

— Нищо не чух — измърмори другият и като изхвърли сърдито лопатата от ямата, се изкатери навън. — Тъй, сега дупката е достатъчно дълбока, по дяволите този къртичи занаят! Ако си мислиш, че съм дошъл на острова, за да стана гробар, се лъжеш страшно много. Хвърляй вътре онзи тип и да свършваме. И без това дяволски зловеща работа е да стоиш тъй посред нощ в мъглата и да закопаваш трупове. Сигурно от време на време се занимавате тук с подобна работа, а?

— Ама как не можеш да си държиш устата затворена и не спираш да плешиш твоите глупости — изръмжа Бен. — Стори ми се, сякаш някой стъпи върху клонка... ха, виж ти! Гръм и мълния... ами къде е трупът? Ах, ето го мислех, че лежи по-насам. Хайде, Джонс, този юнак е тежък, помогни ми да го извлечем през натрупаната пръст. По дяволите, не се страхувай да го пипнеш, сигурно не помагаш за пръв път при погребването на труп.

— Но той е още съвсем топъл — каза Джонс, като се подчини на заповедта, потръпвайки от ужас, — а може би в края на краищата да е още жив?

— Глупости — засмя се Бен, — който опита веднъж ножа на Кели, не се нуждае повече от лечение. Ами защо пък да е вече изстинал, като е мъртъв едва от един час.

Те уловиха мнимия труп и го понесоха към ямата. Джонс, който бе хванал ирландеца под мишниците, се подхлъзна и падна в току-що натрупаната пръст, тъй че се видя принуден да пусне ирландеца, и горната част от тялото на О'Тул се изтърколи в гроба.

Сега вече за него бе настъпил мигът, когато трябваше или да действа, или да загине, понеже все още не беше разкрит. Вярно, че той потръпна, когато Джонс го изпусна, и почти неволно протегна ръце, за да се предпази от удара, ала тъмната нощ попречи на Бен да забележи това. Наистина той почувства потръпването на О'Тул, но го отдаде на нарушеното равновесие на тежкото тяло и ето че сега спусна вътре и краката му, та да нахвърлят след това обратно изкопаната земя и да приключат работата си.

Първата лопата пръст падна върху ужасения ирландец. Но ако скочеше и побегнеше, гибелта му бе сигурна — мъжете никога нямаше да го оставят да се измъкне, а разкриеха ли го веднъж, той знаеше много добре, че нямаше на какво да се надява. Останеше ли обаче да лежи, след няколко минути щеше да бъде жив погребан. О'Тул виждаше само една възможност за спасение — думите на Джонс бяха породили у него една нова мисъл. Знаеха ли, че не е умрял, нямаше и да го погребат, а при тази тъмнина едва ли имаше нужда да се страхува, че веднага ще разберат кой е. Във всеки случай така щеше да спечели време, а това бе най-важното за него сега, когато виждаше пред себе си своята сигурна гибел.

Върху него се изсипа втора лопата пръст и той високо простена.

— Исусе! — извика Джонс, като отскочи изплашено. — Не ти ли казах? Още е жив... за малко щяхме да го заровим жив.

— Хмм — измърмори Бен и остави лопатата, — нямаше да бъде кой знае каква загуба. Но какво ще правим, по дяволите, ако...

Далечен изстрел прекъсна думите му. Щом долови гърмежа, той се изправи бързо и се послуша внимателно. В същия миг се разнесе и остро изсвирване, добре познатият сигнал на бандата, който, изглежда, със светкавична бързина се предаваше от човек на човек по целия бряг.

— Това е Дяволския Бил! — извика пиратът и размахва ликуващо шапката си. — Ура, идва нова плячка! А сега... хиляди дяволи! Насмалко щях да забравя трупа. Джонс, я го извади и виж какво ще го правиш, веднага ще се върна. Ще отскоча за малко горе до лодката, за да видя дали момчетата си вършат задълженията.

— Но, сър — възкликна страховито Джонс, — да не би да трябва да...

— В името на сатаната, прави каквото ти се казва и не мърдай от това място — викна му Бен заплашително, — след две минути съм пак тук. — И без да обръща повече внимание на възраженията на Джонс, той захвърли лопатата, прескочи дънера, лежащ наблизко, и се отправи към мястото, където бе завързана лодката на ирландеца.

Сега обаче О'Тул разбра, че за него бе настъпил единственият благоприятен и може би последен миг за действие, а той не беше човекът, който би го пропуснал неизползван.

— Помощ! — простена той тихо и жално със сподавен глас. — Помощ... за... задушavam се!

— Ах, де да беше тъй — промърмори Джонс под носа си, скочи в ямата, хвана ирландеца под мишниците и го повдигна с върховни усилия, — дано го вземат дяволите тоя проклетник... остави ме така с... такъв тежък нехранимайко... боже мой! Ама че тежи този човек... остави ме съвсем сам. Тъй, еър, можеш ли да си повдигнеш крака? Засега само ще те... бре, да се не види, колко здраво си стоиш на краката... ами какво...

Той имаше всички основания да бъде изплашен, защото мнимият тежко ранен, когото измъкна от ямата, изведнъж се изправи на крака, и то очевидно с голяма лекота, улови с лявата си ръка изплашения до смърт човек, преди да успее да извика за помощ, а в следващия миг го удари между очите с десния си юмрук толкова силно, че пред

вътрешния взор на Джонс с шеметна бързина се превъртя цялата звездна карта и той рухна до гроба в безсъзнание.

О'Тул не се забави да се възползва от така получената свобода, прескочи бързо сплетените клони и храсталаци и побягна към реката, тъкмо когато Бен отново се връщаше при гроба.

— Джонс — подвикна той подир беглеца. — Джонс, накъде хукна, по дяволите? Е, ама чумата да го тръшне този подлец! — изруга той под носа си. — Лъже се, ако мисли, че ще се затичам подир него из този гъсталак, а и доколкото знам, изобщо не може да напусне острова, понеже е много зле с плуването, пък и лодките се охраняват. Пак ще се върне. Но, взели го мътните — промърмори той, когато се спъна в неподвижното тяло, — наистина е мъртъв, дали не е изпуснал онази въздишка, преди да издъхне? Е, хайде, Тъск, да не се церемоним повече с теб. Благодари на капитана, който ти спести въжето. — При тези думи той блъсна тялото в ямата, затърси пипнешком наоколо лопатата и в следващия миг се залови усърдно да погребва жив зашеметения си съучастник.

---

[1] Зеления остров — Ирландия. — Б.пр. ↑

29.

ПЪТНИКЪТ БЕЗ БИЛЕТ. „ЧЕРНИЯТ ЯСТРЕБ“

„Костенурката“ се носеше безшумно надолу по реката, Боб-Рой държеше здраво кормилото да не мърда, а мъжете, все още скупчени около Бил, не му позволяваха да даде на съучастниците си абсолютно никакъв сигнал. Измина може би около час в това неспокойно очакване. Отдавна вече бяха заглъхнали ударите на веслата на лодката и мястото, което за малко щеше да стане гибелно за тях, оставаше все по-далеч и по-далеч. Но те все още не знаеха къде се намират и дали опасността действително бе преминала.

Междувременно Еджуърт зареди двете карабини, колкото можеше по-бързо и безшумно, но без да изпуска из очи убиеца на сина си, който лежеше вързан на палубата, изпълнен с гневно упорство, ала без да прави други и без това безполезни опити за съпротива. Боб-Рой пък от своя страна наблюдаваше с не по-малко внимание и все още подозрително кормилото, където без съмнение се бе закачило нещо. Но му беше невъзможно да установи какво бе то и той възлагаше надежди единствено на приближаващото се зазоряване. Ала все пак не му било писано чак дотогава да остане в неведение относно предмета на своето любопитство и загриженост. Докато още размисляше, той изведнъж долови тихо стенание. Нямаше вече място за съмнение — за кормилото се беше заловил човек.

Впрочем, ако бе някой неприятел, той сигурно отдавна щеше да направи онова, което вързаният Бил се беше опитвал да стори напразно с отчаяни усилия: да даде сигнал на другарите си, които се намираха толкова близо. Но щом не бе неприятел, защо се беше уловил скришом за лодката им? За да се отърве от неизвестността, Боб-Рой направи знак с ръка на стария Еджуърт да се приближи. Но дори и да можеше да забележи движенията му в тъмната нощ, вниманието на

стареца не бе насочено към него, а и останалите бяха също толкова много заети със себе си, че най-сетне Боб реши сам да се справи.

— Хей! — подвижна той със сподавен глас и се наведе през борда, доколкото му бе възможно. Не последва отговор. Беше очевидно, че „пътникът“ желаше да продължи плаването инкогнито.

— Хей! — повтори Боб-Рой и раздруса кормилото, за да му покаже, че подвижването се отнася до него. Всичко това привлече вниманието на останалите мъже и те обърнаха глави, а Еджуърт се приближи тихо, пригответил карабината си за стрелба. — Хмм — каза Боб, след като пак не получи отговор, — изглежда, инат човек, дяволски е мълчалив, ще се наложи малко да го понамокрим. — И той потопи под водата широкото кормило, за което се беше заловил тайнственият посетител. После отново го извади, надвеси се през борда и подвижна пак, сякаш междувременно не се беше случило нищо особено: — Хей!

Резултатът от експеримента беше силно пръхтене и шумно поемане на въздух, но все още отговор не последва, след което Боб-Рой повтори „кръщавката“ без много церемонии, ала този път задържа кормилото малко по-дълго под водата, отколкото преди.

— Така, приятелче — каза той след това, — ако и сега не проговориш, ще те потопя отново, здраво ще закрепя в това положение кормилото и после ти ще...

— Изтеглете ме... изтеглете ме... на... борда! — простена някакъв глас и Еджуърт, който, изглежда, разбра, че от страна на непознатия не ги заплашваше никаква опасност, остави карабината си на палубата.

— Да, изтеглете ме на борда! — промърмори Боб-Рой тихо под носа си. — Лесно се казва, ама как? Йолата не е тук... не можеш ли да се изкатериш по кормилото, приятелче?

— Не... не мога... не! — гласеше отговорът и още начинът на говорене показва колко изтощен беше непознатият и че едва бе в състояние да се държи все още за кормилото, камо ли пък да се изкачи нагоре по хлъзгавото дърво.

— Да му подхвърлим въже — прошепна Еджуърт.

— Няма да ни помогне много — каза лодкарят, — изглежда, че е накрая на силите си, сигурно ще трябва аз да се спусна.

— Ами ако е някой от онези злодеи?

— Не ми се вярва — каза Боб-Рой и захвърли палтото и панталона си на палубата, — но и такъв да е, той е изтощен, а и... не ми се иска да го оставя да умре по такъв начин. Неколцина от вас ще държат въжето здраво, аз ще се спусна долу, ще го вържа около тялото му и после ще можете лесно да го изтеглите на палубата. — Хванал в ръката си края на въжето, той започна да се спуска бързо по кормилото, докато напипа някаква ръка, която се бе вкопчила здраво в мокрото дърво. Той се потопи бързо във водата до непознатия, уви въжето около тялото му, стегна го на възел и уловил сам с десницата си клупа на въжето, извика: — Тегли на борда!

След две-три минути спасеният човек лежеше на палубата, но му беше необходимо доста време, докато се съвземе дотолкова, че да отговаря смислено на въпросите. Студът и страхът го бяха довели почти до безсъзнание и трябваше да го увият във вълнени одеяла и здравата да го разтрият. След всички тези приготовления неговата първа дума беше „Уиски!“ и лодкарите, които сами таяха най-превъзходни впечатления от подобно лекарство, донесоха бързо еликсир. Но след като се съвзе дотолкова, че бе в състояние да разкаже по-подробно за себе си, и същевременно разбра, че се намира сред добри и честни хора, непознатият разкри на стария Еджурт кой е и какво му се бе случило.

Беше О'Тул, който без колебание бе скочил в реката, щом се добра до брега на Мисисипи. Беше плувал навътре, докъдето бе могъл, за да направи невъзможно всяко преследване в мъглата. Тъй като Мисисипи се покачваше, той знаеше, че щом достигне течението, щеше да намери достатъчно плаващи дървета и да си отпочине на някое от тях. За тази цел, доколкото му бе възможно, той се стремеше да се добере до средата на реката, докато изведнъж забеляза пред себе си товарната лодка и налетя върху кормилото ѝ. Той го сграбчи веднага, ала шумът на борда го разколеба дали все пак не беше по-добре да я пусне и да се опита да се докопа до някой плаващ дънер. В същия миг обаче той долови близо зад себе си шума от веслата на другата лодка и помисли, че това са неговите преследвачи. Страхът и ужасът го накараха да се вкопчи още по-здраво в кормилото, което бе сега единствената му опора и може би само то бе в състояние да го спаси. Но пък точно туй здраво вкопчване накара кормилото, което бе оставено свободно, да изскърца и принуди Боб-Рой да го хване здраво

с ръце. В същото време ирландецът все още се страхуваше, да не би да попадне в ръцете на престъпниците, ако подвижнеше на онези на борда, и едва насилственото потапяне на кормилото във водата от Боб-Рой, при което О'Тул сигурно щеше да се удави, ако лодкарят изпълнеше закана си, го принуди да се предаде безусловно. Силите му се бяха изчерпали — беше безпомощен.

Мъжете слушаха внимателно разказа на ирландеца за неговите преживелици и Еджуърт потръпна от ужас, щом си помисли за опасността, от която се бяха отървали тъй щастливо. Колко ли надалеч трябваше да достигат пипалата на бандата, щом самият той, идващ чак от Индиана, може да попадне чрез тяхната хитрост в ръцете на един от помагачите им! Но как ли трябваше да постъпи сега? Дали да направеше донесение в най-близкия град и да призовеше жителите му да разрушат убежището на престъпниците? Но щяха ли да успеят веднага да се съберат достатъчен брой мъже, за да атакуват успешно такова добре защитено място? И нямаше ли един неуспех да предупреди пиратите, тъй че да имат възможност да избягат? А дали след всичко случило се това не бе вече станало и какви ли нещастия и страдания щяха да сполетят страната, ако подобна престъпническа банда се разпръснеше във всички посоки?

В това време тежката лодка продължаваше да се носи надолу. Откакто бе оставила зад себе си опасния остров, тя бе изминала може би десет-единадесет английски мили. Но ето че човекът, застанал на пост на носа, извика, че плавали покрай някаква светлина, която, както скоро се оказа, идваше от спрелия на това място параход. Вратата на пещта стоеше отворена, а те минаваха толкова наблизко, че на фона на догарящия под котлите огън успяха ясно да различат двете фигури на легналите там негри.

— Грабвайте веслата, юнаци мои! — извика Еджуърт. — Бързо, момчета, брегът не може да е на повече от петдесетина крачки. Хайде, Боб-Рой, обърни носа по направлението на вятъра... стой... оставете на мира все още левите весла... така, хайде сега всички заедно, Боб, малко по-нагоре, иначе ще се отклоним много от парахода... тъй, така е добре!

С бързи мощни удари на веслата хората подкараха тежката лодка към сушата, хвърлиха и обвиха въжето около първото попаднало им дърво и скоро тя застана спокойно и сигурно закотвена близо до

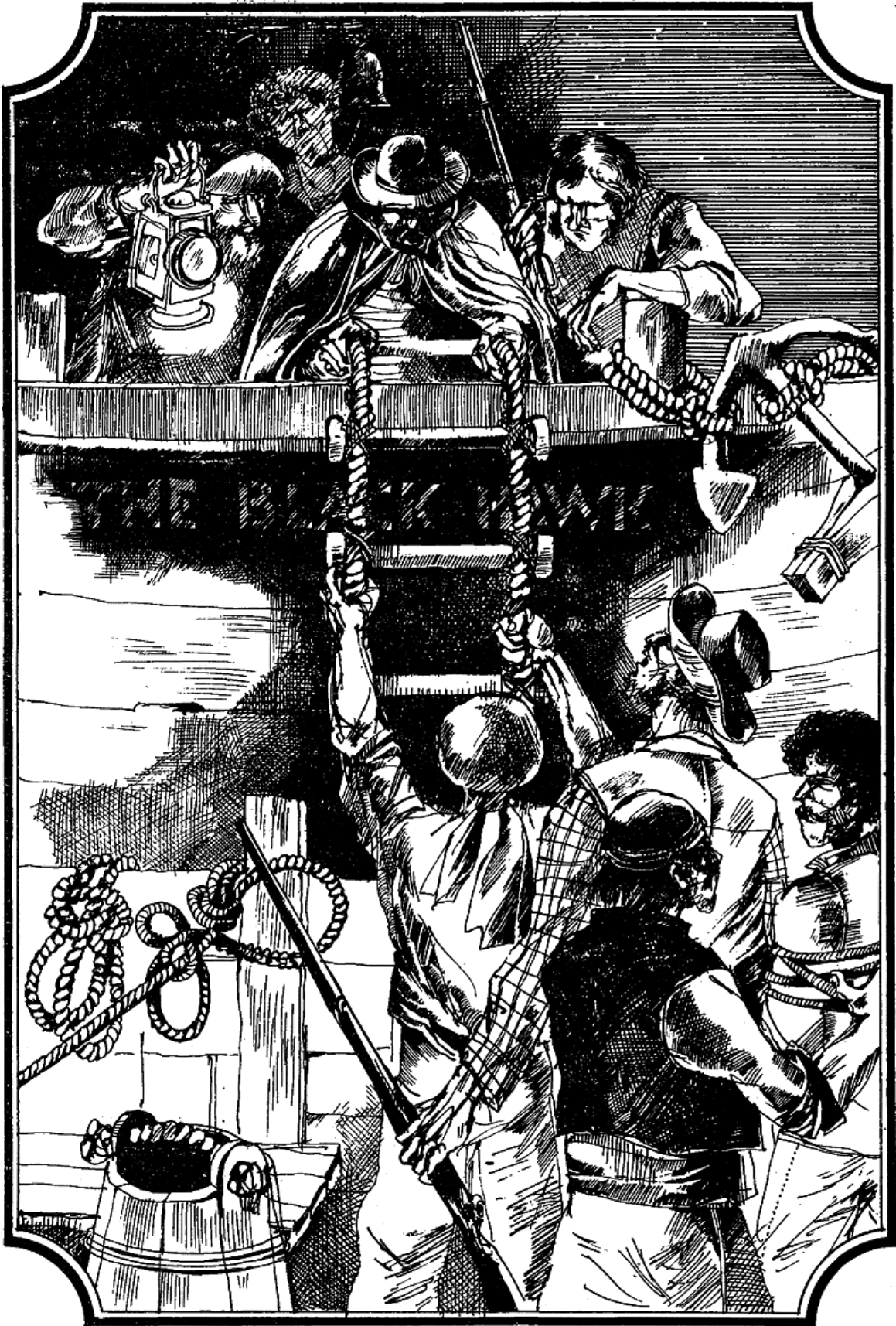
парахода. О'Тул, който се беше вече напълно съвзел и стоплил, скочи с Еджуърт на сушата, за да отидат по сухия речен бряг до парахода и да осведомят капитана му за събитията, станали през последната нощ.

Параходът носеше името „Черният ястреб“, идваше от форт Джоунсбъро на Ред ривър и отиваше до Сент Луис. Пренасяше нагоре към гарнизона в Мисури поделения войници, сменени от индианската граница. Предишната вечер мъглата принуди и него да спре на брега. И без това старият и вече доста разнебитен параход трябвало да се щади и много да се внимава да не би при някакво случайно сблъскване да бъде изложен на опасност.

Едва-що О'Тул разказа на капитана на „Черният ястреб“ мистър Коулбърн подробностите около свърталището на престъпниците, когато той заяви, че на всяка цена ще спре на брега на острова и ще претърси околността. Ако всичко се окажеше някаква грешка, заселниците можеха само да му бъдат благодарни, че поне е проявил добра воля да им помогне, но ако цялата работа излезеше основателна, може би чрез взимането на незабавни и енергични мерки щеше да им се удаде да изненадат и пленят речните пирати.

О'Тул подхвърли, че не знаел къде се подслонява онази банда, нито пък къде се намирал сега в момента, тъй като пътувал из мъглата буквално като слепец. Ала Еджуърт описа на капитан Коулбърн доста точно мястото, където бяха вързали лодката си през последната вечер, и тъй като оттам течението се отправяше точно към Номер 61, то не оставаше вече място за съмнение, че на този остров, считан дотогава за пуст, е убежището на престъпниците.

Преди всичко изпратиха неколцина моряци с една йола до товарната лодка, за да докарат кормчията Бил на борда на „Черният ястреб“. Въпреки обещанията и заплахите Бил мълчеше упорито и само когато видя пред себе си непознатите моряци, той ги огледа бегло един подир друг, за да види дали няма да открие между тях някое лице с дружелюбно изражение. Но мъжете го наблюдаваха с мрачна строгост, не предвещаваща нищо добро.

Впрочем преди вдигането на мъглата започването на действия срещу пиратите беше невъзможно, защото, първо, тръгвайки нагоре срещу течението, съвсем нямаше да им се удаде да налучкат острова ей тъй, наслуки, и, второ, не биваше да се излагат на опасността да заседнат в пясъка, понеже тогава престъпниците мажеха необезпокоявано да избягат с лодките си.

Еджуърт искаше, разбира се, да си остане в лодката не само за да продължи с товара надолу, но и за да изпълни своето обещание, дадено на мисис Евърет. Но намерението му бе скоро осуетено от две обстоятелства: капитан Коулбърн настояваше непременно за неговото присъствие, защото искаше да го представи като свидетел пред най-близките власти за произвола на пиратите, а освен това и собствените му лодкари твърдо заявиха, че по-скоро предпочитат да зарежат и последния цент от възнаграждението си, отколкото да се откажат от участие в унищожаването на разбойническото свърталище. Еджуърт не можеше самичък да управлява лодката надолу по реката. Но най-сетне капитанът разсея и последните му колебания. След като научи какъв товар караше Стария, той заяви, че иска да закупи стоките му за гарнизона на Мисури. С Еджуърт се споразумяха лесно за цената и тъй като на борда на парахода почти нямаше товар, капитанът остави течението да го отнесе леко надолу и спря до самата товарна лодка. Двамата мъже сключиха сделката си спокойно в каютата, докато екипажите на двата плавателни съда, подпомагани здравата от войниците, работеха с такова усърдие, сякаш бъдещото им щастие зависеше от бързото прехвърляне на стоките от единия борт на другия и като че ли не ставаше въпрос да влязат в битка с отчаяни хора. Даденото обещание на младата жена също престана да бъде пречка за стареца, понеже тя заяви, че след случилото се през последната нощ предпочита много повече да се завърне в Хелена с „Черният ястреб“ и да вземе следващия параход надолу по реката, отколкото отново да се изложи на подобна опасност. Освен това никой не можеше да каже дали престъпниците не бяха вече побягнали с лодките си, или пък дали нямаше тепърва да избягат, а в такъв случай през следващите дни реката сигурно щеше да бъде твърде опасна.

Сега трябваше само да се изчака вдигането на мъглата. Свежият утринен ветрец, появил се към изгрев-слънце, даваше най-добри надежди в това отношение. Междувременно те не стояха бездейни.

Направиха всички приготовления за посрещането на един опасен неприятел, оръжията бяха поставени в порядък, а хората строени. Отначало капитанът искаше доброволци да поемат риска първи да слязат на брега, но скоро се видя принуден сам да подбере хората, защото всички направиха крачка напред и поискаха разрешение да бъдат от първите, които ще стъпят на острова. Освен обичайните си оръжия хората получиха още брадви, секири и тежки ножове, колкото можеха да съберат, за да могат да си проправят път през гъсталака, описан им от О'Тул. Първата им атака щеше да бъде насочена към онова място, за което бяха говорили двамата мъже на острова в присъствието на ирландеца — към долния нос, където по всяка вероятност бяха скрити техните лодки. Успееха ли да ги завладеят, пътят за бягство на пиратите щеше да бъде отрязан и в такъв случай се предоставяше единствено на храбростта на нападателите да доведат до победен край това справедливо дело.

30.

МИСИС БРИЙДЪЛФОРД И НЕЙНИТЕ ГОСТИ

Читателят трябва да се върне с мен още веднъж до онзи момент, когато Том Барнуел бе арестуван тъй неочаквано и бе отведен от полиция в затвора, докато съдията се отправи към дома си заедно със Сандър. Но този затвор се намираше малко косо срещу жилището на мисис Брийдълфорд, на отсрещната, страна на вече споменатия малък площад, така че, щом двамата мъже свиха в лявата пресечка, те изгубиха от очи човешката тълпа, заблъскала се подир арестувания. Том пък се видя скоро настанен в малка килия с прозорец към площада, предоставен на твърде неприятните си размисли.

Той закрачи неспокойно нагоре-надолу из тясното помещение, опитвайки се, доколкото му бе възможно, да си обясни странните случки от тази вечер, но напразно. И поведението на съдията си оставаше за него загадка. Вече не се съмняваше нито за миг, че Хос е негодник. Дали го бяха арестували, за да попречат на разкриването на някое злодеяние? Когато тази мисъл му хрумна за пръв път, той се спря смаян и се загледа втренчено пред себе си. Дали бе възможно? Не, не, беше го арестувал истински полицай, нали присъстваше и съдията, значи не можеше да бъде иначе. Та дори човекът, който го обвини, му бе напълно непознат. Том беше сигурен, че през целия си живот не го бе виждал. Следователно сигурно имаше някаква грешка, която скоро щеше да се изясни. Но нима трябваше през това време да бъде затворен тук? Еджуърт в никой случай не можеше да го чака толкова дълго... ами Мари? Какво щеше да стане с бедното нещастно създание?

Той отново закрачи възбудено насам-натам и се опита с бързо движение да обуздае онези бурни чувства, които изгаряха сърцето и душата му. Когато най-сетне донейде се поуспокои, той се приближи до малкото прозорче, преградено с тежки железни пръчки, и погледна

навън към изпълнената с мъгла улица, осветена само тук-там от някой слабо мъждукащ фенер.

Площадът пред Каунти Джейл, затвора, беше безлюден. Хората, последвали го дотук, бяха видели как тежката дъбова врата се затвори зад гърба му, после бяха позяпали още малко същата тази врата и се бяха отправили бавно към домовете си. Сега само един-единствен човек се спускаше по улицата и се спря точно пред същата къща (Том Барнуел беше запомнил мястото добре), пред чиято врата бе изненадал Хос. Дали беше пак той? Дали се връщаше от болната си жена? И пак ли щеше да се опита да влезе там, където преди това му бяха отказали да го пуснат? Беше се смрачило твърде много. Том не можеше вече да разпознае човека, обаче долови ясно неколкочкратното почукване, станало накрая нетърпеливо. Най-сетне в къщата се появиха признаци на живот. Долните прозорци светнаха, а скоро след това и вратата се отвори. На улицата падна светъл лъч и човешката фигура веднага влезе вътре.

Лека-полека замряха и последните шумове. Изгаснаха и последните светлини, които той бе наблюдавал и в двете посоки на улицата. Само прозорците на една къща останаха осветени.

Час след час минаваха, а Том стоеше до малкото прозорче с железните пръчки и гледаше навън във влажната безутешна нощ. Час след час минаваха, а той все се вслушваше в далечното монотонно квакане на жабите и в странните крясъци на прелитащите над градчето нощни птици, които от време на време нарушаваха тишината. Погледът му се беше впил замечтано в мъглата и той си спомни за отминалите дни и за отминалата любов. Понякога по загорелите му страни се търкулваше по някоя сълза, но той дори не си правеше труда да я изтрие, а може би даже и не я усещаше.

Сам... съвсем сам бе той на този свят, нямаше никой, който да го обича, нито някое сърце, което да е привързано към него. С дълбока въздишка младият човек скри лице в дланите си.

По едно време се стресна, стори му се, че дочу някакъв слаб вик откъм другата страна на улицата. Погледът му се спря на все още блещукащата светлина в тайнствената къща, но всичко остана спокойно, никакъв звук не нарушаваше дълбоката тишина и най-сетне той се хвърли изтощен върху твърдия нар, за да поспи няколко часа.

А в това време в къщата, отстояща на не повече от двеста крачки, където се намираше „скромното и непретенциозно жилище“ на мисис Брийдълфорд, както често се изразяваше тя, бе доста оживено. Том Барнуел действително бе видял добре, или поне предположението му беше правилно — човекът, който се бе върнал скоро след арестуването му, бе наистина мнимият Хос. Той трябваше пак дълго да чука, преди да го пуснат да влезе. Но човек не можеше да се отърве толкова лесно от младия престъпник. Той бе твърде хитър, за да бъде подлъган от тишината в къщата. Познаваше хората си много добре и с право предполагаше, че мисис Брийдълфорд стои зад вратата и дебне всяко негово движение. Тъй като тропането му по вратата все още оставаше безрезултатно, той се наведе към ключалката и прошепна:

— Уважаема мисис Брийдълфорд, страшно съжалявам, че както изглежда, моята компания не ви е чак дотам желана, но въпреки това ще трябва да ме пуснете и ако не отворите вратата, ще чукам дотогава, докато всичките ви съседи се възбунтуват... ей отдолу се чуват вече стъпките на идващи хора. — И той отново започна да барабани по вратата с двата си юмрука. Но този път не измина и половин минута, когато отвътре се разнесе шумът от дърпането на някакво тежко резе... и веднага след това на още едно. Той се опита сега да отвори вратата, обаче тя сигурно бе все още заключена. Без да се смути ни най-малко, престъпникът веднага поднови своето тропане.

— Господи, мили боже! — обади се възмутеният глас на достопочтената мисис Брийдълфорд, като все пак тя завъртя ключа в ключалката и откряхна леко вратата. — Спасителят да се смили над нас... но кой ли, за бога...

Сандър прекъсна словесния ѝ поток, защото, щом вратата се отвори дотолкова, че можеше да си провери крака, той се хвърли бързо с цялата си тежест върху нея и в следващия миг се озова в къщата. Без да обръща внимание на изплашения вик на жената, който беше далечен признак на незабавно настъпващата ѝ театрална афектираност, той веднага затръшна вратата зад гърба си и от своя страна отново я заключи и залости грижливо с резетата.

— Но моля ви, за бога! — възкликна смаяната жена.

— Спокойно, моя сладка лейди! — помоли я Сандър усмихнато. — Спокойно, прелестна Луиз, невинността ти е в безопасност, милите

ти очи не са застрашени, само трябва да затвориш очарователните си устни.

— Върви по дяволите с твоето „ти“! — прекъсна го въпреки това Луиз Брийдълфорд по не съвсем любезен начин. — В името на сатаната, какъв е този шум, който вдигаш пред вратата на една самотна вдовица, сякаш занаятът ти е да разбиваш хорските порти. Човече, да не си полудял, или искаш да докараш и на двама ни нещастие?

— Нито едното, нито другото, прелестна Луиз — отвърна Сандър и направи опит да прегърне талията ѝ с дясната си ръка, но това движение бе парирано от нея гневно и с голяма сръчност, — нито едното, нито другото, имам само да обсъдя нещо важно с вас, а тъй като времето ми е малко ограничено... но нима искате вие, най-прелестната от всички търговки на Хелена, да ме накарате цяла нощ да стоя в коридора? Аз съм мокър, гладен, жаден, обран, влюбен и в опасност — това са все качества, от които само едно-единствено би трябвало да е достатъчно, за да събуди у една толкова очарователна жена най-жив интерес. Най-напред ще помоля за отстраняване на първото от тях, а после ще си поговорим и за останалите. Мисис Брийдълфорд, името ми е Сандър и още преди време имах удоволствието...

— Ах, нека господ бог да ни е на помощ! — възкликна жената, учудена в крайна степен. — На този устата му не спират да мелят също като парната мелница край Уайттривър. Какво искаш от мен, сър? Защо влизаш в късна доба в дома на една самотна жена, а преди това вдигаш такъв шум пред вратата ѝ, че неизбежно да привлечеш вниманието на всички съседни? Да не би да съм тук в Хелена само за да давам квартира на скитащи негодници, да не би да трябва да прибирам у дома си всеки довтасал лодкар и да спасявам от справедливо наказание всеки безделен обесник? Ама така ми се пада. Моят покоен съпруг — ако ме гледа сега от небето, знае, че говоря истината, — моят покоен съпруг ми е повтарял хиляди пъти... не, хиляди пъти е малко... „Луиз“ — казваше той... Чакай, какво правиш? Тази врата е заключена, какво искаш?

— Само да вляза, прелестна Луиз — отвърна Сандър усмихнато, — ако не тук, тогава горе. Страшно обичам да слушам тези морални забележки на стария покоен Брийдълфорд, но трябва да имам пред

себе си чаша горещ грог или „стю“^[1], а под мен — нещо меко и удобно за сядане. И така бъдете любезна да...

— Тази врата е заключена ти казах — извика мисис Брийдълфорд сега вече наистина разядосано, — взели те рогатите, човече, какво искаш? Защо си дошъл тук?

— За да пренощувам, скъпа Луиз — отвърна Сандър с непоклатимо спокойствие. — За да пренощувам, уважаема вдовичке, и да получа нещо хубаво и топло за ядене, при което ще може да поговорим по някои делови въпроси.

— Тая няма да стане, никому не давам подслон — каза бързо мисис Брийдълфорд, — ела пак утре през деня, щом имаш да уреждаш с мен делови въпроси.

— Мисис Брийдълфорд!

— Върви по дяволите с твоите глупости, не искам да слушам повече нищо. Хайде, тръгвай си, иначе ще извикам полица, кълна се в спасението на душата си!

— Мисис Брийдълфорд — каза Сандър с нежен, разтапящ се глас, — скъпа мисис Брийдълфорд, нима искате да пропъдите коравосърдечно от дома си мен, един нещастник, в тази влажна мъгла, когато е почти сигурно, че ще си навлека някоя опасна за живота хрема или пък катар?

— Сър, върви си доброволно, иначе наистина ще повикам полица — извика жената и отново дръпна двете резета.

Но Сандър, разбрал, че го беше вече попрекалил с шегите, прошепна сериозно и заплашително:

— Чакайте, мадам, спрете! Не искате да ме изслушате доброволно, молбите ми не можах да ви трогнат, тогава нека страхът ви принуди!

— Страхът ли, сър? — възкликна мисис Брийдълфорд, като здравата се стресна.

— Нима трябва да ви назова едно име, което само ако се пошушне по-високо, ще изпрати главата ви в ръцете на палача? — каза Сандър с все по-засилващ се глас. — Нима трябва да ви назова едно име, което би могло да се превърне в гвоздей на ковчегата ви? Нима трябва да ви... но не — прекъсна той внезапно и продължи по-тихо, — няма да го сторя, моля ви само за нощувка, храна и питие, останалото

ще обсъдим вътре. Аз съм приятел — разберате какво искам да кажа. Мога ли да остана тук?

Мисис Брийдълфорд го погледна объркано. Около устните му играеше лека усмивка, а очите му говореха твърде ясно: „Знам повече, отколкото искам да ти кажа сега, пази се.“ Сърцето ѝ се разтуптя страхливо и тя отговори с треперещ глас, който се опитваше да прикрие само с престорена навъсеност:

— Ах, по дяволите, сър! Използваш чудновати думи, за да помолиш някого за услуга, но... качвай се горе... вечерта отвън е отвратителна и... горе има още един човек, когото може би познаваш. Всъщност ми е даже приятно, че няма да остана съвсем сама с... с господина... Не, стълбите са тук... ах, боже мили, дали моят покоен съпруг не беше прав, когато казваше: „Луиз...“ това са неговите собствени думи...

— Моля, мадам, кого ще заваря горе, ако мога да ви попитам? — прекъсна я Сандър. — Сигурно ще разберете, че не всяка компания...

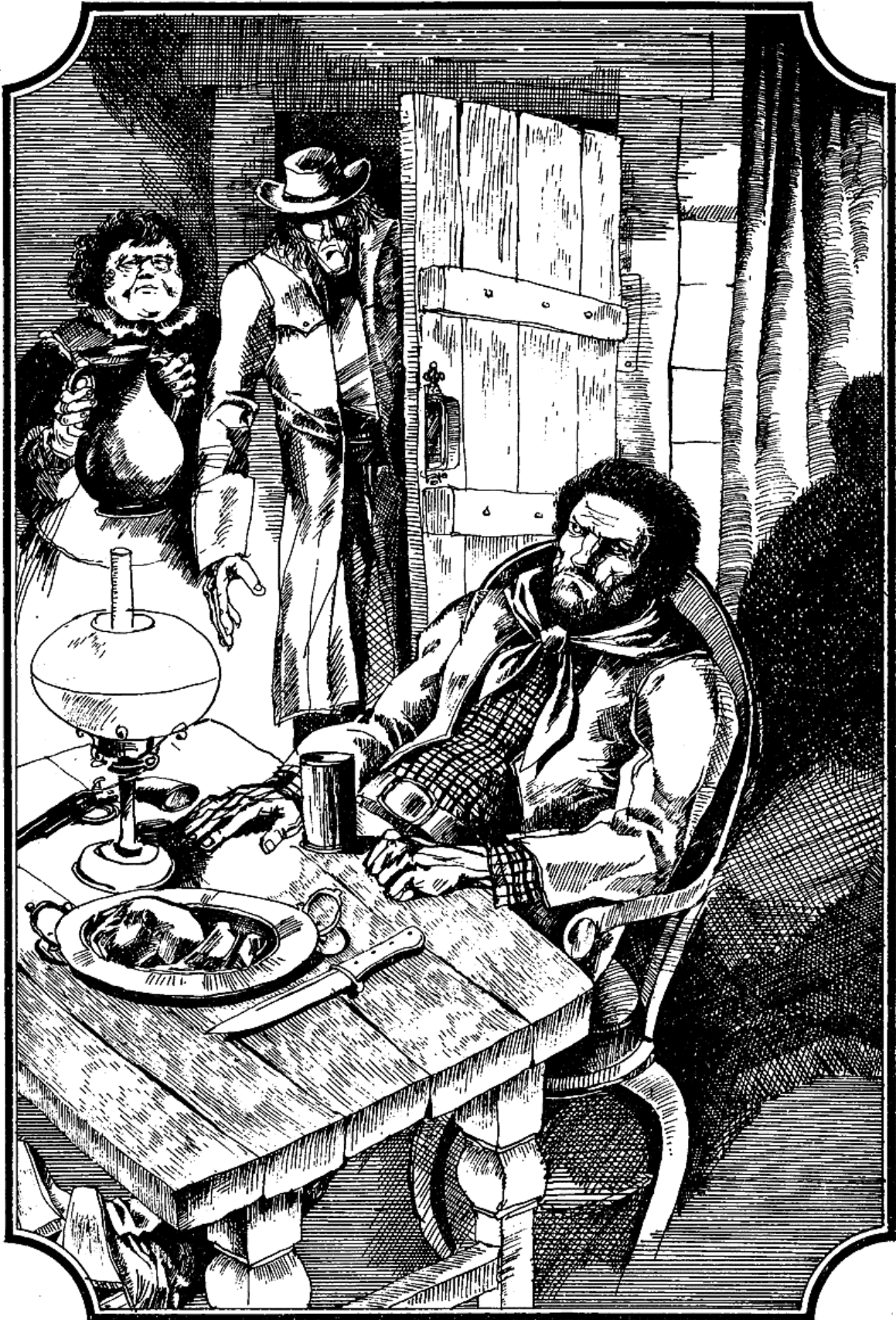
Луиз Брийдълфорд се огледа бързо наоколо, сякаш самата тя се опасяваше да не бъде чула тук от други хора, и като мина покрай него и се заизкачва по стъпалата с лампата в ръка прошепна:

— Хенри Котън. Нали разбираш, че имах причина да бъда предпазлива, преди да приема някой гост.

— Хмм, странно — каза Сандър и хващайки грубите перила на стълбите с едната си ръка, се спря за миг долу пред стъпалата. — Хенри Котън е тук, а утре сутринта... но какво значение има? Дори може би е по-добре, че го срещам сега. — И с няколко скока той последва тръгналата вече пред него жена, която отвори някаква странична стая и освети пътя на своя твърде малко желан гост.

Стаичката беше малка и мрачна. На прозореца висяха дебели пердета, стените не бяха тапицирани, но цепнатините между дървесните стволоче, от които бяха направени, бяха добре закрити с налепена хартия и целите варосани. Подът бе доста чист и добре поддържан. Макар и обикновени, мебелите изглеждаха удобни, а пламтящият в камината огън, над който шушнеш тумбесто медно котле, придаваше на цялата обстановка топлота и уют. Изглежда, всичко това се отразяваше особено добре на госта, пристигнал тук доста преди Сандър. Беше се настанил удобно облегнат в голям стол, със скръстени на гърдите ръце и сигурно бе толкова вдълбочен в

съзерцаване на поставената пред него полупразна чаша, чието пурпурночервено искрящо съдържание се озаряваше от ярко светеща лампа, че не удостои влизащия даже с поглед. Наистина се държеше така, сякаш бе господар на дома, а не беглец и престъпник, обявен въвн от законите, за чието залавяне бяха определени вече значителни премии. Впрочем той знаеше много добре, че хазайката му няма да доведе човек, който може да бъде опасен за него, й дори се радваше, че ще има компания, тъй като се опасяваше, и то с право, че в присъствието само на мисис Брийдълфорд го очаква извънредно скучна вечер. Вдовицата, за да не изложи самата себе си на опасност, ако слугинчето й заподозре кой е нейният гост, още днес следобед, преди да влезе Котън у дома й, беше отпратила под някакъв предлог момичето при родителите му, откъдето то в никой случай нямаше, да се завърне преди разсъмване.

Сандър се отправи към масата, където седеше беглецът, и каза засмяно:

— Е, как си, сър? Добре ли ти понесе раздвижването? Котън вдигна учудено поглед към него и трябваше да измине известно време, за да разпознае някогашния си другар. Но после бързо и радостно му подаде ръка и каза припряно:

— Ах, Сандър, бога ми, добре, че те срещам тук, дяволски дълго не сме се виждали.

— Е, всъщност не е чак толкоз дяволски дълго — отвърна младият престъпник, стискайки подадената му ръка, — освен ако нямаш толкова разтеглива представа за десет или единадесет часа.

— Десет или единадесет часа? — попита Котън смаяно и Сандър му разказа през смях по какъв начин е станал един от неговите преследвачи и как, макар и неволно, изглежда, бе спасил живота на Кук, когато фермерът беше паднал с коня си.

— Ха, по дяволите, де да знаех! — възкликна учудено Котън и удари с юмрук по масата. — Чумата да го тръшне, как щях да разваля удоволствието от ездата на онзи проклет мерзавец! Но може би тъй е по-добре, иначе цялата област щеше само да се развълнува още повече, а и без друго имам достатъчно преследвачи по петите си.

Сега двамата мъже заговориха за бягството на Котън и за разигралите се събития край Фурш ла фав, за които Сандър знаеше много малко, а през това време мисис Брийдълфорд поднасяше пъргаво изобилната и вкусна вечеря, която бе приготвила за гостите си. Те и не чакаха да ги канят дълго. Котън, макар че още на обяд бе погълнал наистина фантастични количества храна, започна отново да яде така, сякаш беше постил в продължение на седмици, а Сандър, който също бе гладувал от сутринта, започна да го подпомага в това занимание с такова усърдие, че скоро достойната вдовица се разтревожи за хранителните си припаси. По американски обичай мъжете почти не размениха нито дума по време на ядене. Всеки бе зает с някакви други мисли и езиците им се развързаха отново едва когато се нахраниха и чашите пред тях бяха напълнени с димящото питие. Котън започна да говори за острова, една тема, която бяха избягвали досега.

— По дяволите — извика той, — виждам, че в крайна сметка не ми остава нищо друго. Чумата да ги тръшне тези мерзавци, ама са ме

погнали като някой вълк и сякаш нарочно са ми оставили открит само пътя към онова убежище на острова. Е, добре, щом ме принуждават на крайности, тогава ще ги имат. Който соли много, не бива да се чуди после, че е пресолил гозбата, а не е изключено пак да им се видя твърде солен на тези изчадия. Сандър, ваш човек съм... вземи ме със себе си на острова утре или може още и тази нощ. Но не, днес и утре трябва първо да си отпочина порядъчно, от това преследване съм съсипан до смърт, а не ми се иска да се представя на острова толкова отпаднал. Я ми кажи какво е положението, какви са условията, при които мога да бъда приет, и какво трябва да върша в замяна? Не ми е до угризенията на съвестта, но все пак, преди да вляза в подобен капан, много ми се иска да науча поне малко нещо за онова, което се изисква от хората. Е? Защо мълчиш? Да не би да те е страх, че бих могъл да ви предам?

Сандър поклати глава и известно време гледа замислено пред себе си. Дали да кажеше сега на този човек за опасността, надвиснала над главите им? И че всичко бе заложено на карта и сигурността на всички висеше само на косъм? Не, мисис Брийдълфорд бе все още в стаята, а ако тя научеше всичко, за него не оставаше, разбира се, никаква надежда, че ще получи от нея дори и един цент.

— Няма такава опасност, Котън — каза той най-сетне, — значи искаш да дойдеш при нас? А знаеш ли вече нещо за острова?

— Е, ами Раусън ми разказа веднъж накратко за него. Имало и някакво определено условие, при което сте приемали хората.

— Разбира се. А знаеш ли и клетвата, която трябва да положиш?

— Поне мога да си я представя доста добре — измърмори Котън, — но хайде, говори, не бъди тъй дяволски тайнствен. По дяволите, човече, бога ми, няма защо да се страхувате от мен, защото, ако по целия божий свят някой човек има причина да търси закрила, то този човек съм аз.

В този момент мисис Брийдълфорд изнесе от стаята съдовете от вечерята и Сандър се наведе бързо към Котън и прошепна:

— Нека първо дъртата си легне да спи. Имам да ти съобщавам важни новини, но не е необходимо да ги научи и тя.

— Тъй ли? Нещо за острова?

— Тихо... връща се, по-добре да говорим за нещо друго.

В този миг достопочтената жена отново влезе в стаята и Сандър разказа през смях на другаря си, как неотдавна долу пред нейната врата арестували един съвсем невинен човек, защото се опасявали, че можел да стане опасен за тях.

— Е, какво? — попита сега мисис Брийдълфорд и се приближи до масата. — Какво стана? Уговорихте ли се? Котън ще върви ли на острова? Човече, туй е най-доброто, което можеш да сториш, и аз бих използвала още тази нощ за подобна цел. „Луиз — казваше винаги моят покойник, — бързото решение е добро решение, не бъди колеблива, макар и да си жена.“ Забележителен човек беше мистър Брийдълфорд, джентълмени, а...

— ... трябваше да свърши тъй нещастно — прекъсна я Сандър, хвърляйки на Котън скрит поглед.

— Да свърши нещастно ли, сър? — възкликна вдовицата и очите ѝ зашариха бързо между двамата мъже. — Да свърши нещастно? О, знам много добре какво искаш да кажеш, сър. Пфу, засрами се, мистър Сандър, че устата ти разпространяват такива недостойни слухове и че езикът ти служи на такива недостойни клевети. Аз обаче виждам нещата каквито са. Моят покойник, тази мила добра душа, бе свършено прав. „Луиз“ — казваше винаги той...

— Не се сърдете, скъпа мисис Брийдълфорд — каза Сандър бързо и се опита да хване ръката ѝ, но тя я дръпна разгневено. — Наистина не исках да кажа нищо лошо. Не бива винаги да схващате думите на хората в най-лошия им смисъл. Не ме ли уверявахте веднъж вие самата, че вашият покоен съпруг бил казал: „Луиз — рекъл добрият човек, който сега лежи в гроба, — не си мисли за всеки веднага най-лошото, светът е по-добър, отколкото го изкарват“, а?

— Да, мистър Сандър, казвал го е, казвал го е повече от хиляда пъти — обади се пак жената, успокоена набързо — и аз следвах примера му. „Брийдълфорд — казвах често, — знам, прав си, всички ние сме грешни хора, но аз познавам слабостите си и макар понякога да проявявам слабост или да греша, зачитам и уважавам другите хора и по-скоро бих си отхапала езика, отколкото да изрека една лоша дума против тях.“

— Ето виждате ли, любезна госпожо намеси се сега Котън успокояващо, с подигравателно потръпване на ъгълчетата на устата си, — някои неща не са толкова лоши, колкото изглеждат. Но... исках да

ви помоля за още нещо. Споменахте ми нещо за пури. Представете си, от три седмици не съм пушил никаква сваятна пура и умирам от желание за нещо такова. Ще ми направите тази услуга, нали?

— А после най-хубавата ми стая ще бъде одимена дотам, че ще кашлям до скъсване. Миризмата тъй се пропива в леглата, че няма да могат да я изкарат и пет килограма сапун! — отвърна мисис Брийдълфорд.

— Всеки от нас ще изпуши само по една — увери я тържествено Сандър, — не бъдете толкова коравосърдечна. Ах, мисис Брийдълфорд, имам отгатык цяло сандъче с панделки и цветя.

— Колко учтиви и благовъзпитани могат да бъдат господата, когато искат да получат нещо от някоя бедна жена — каза мисис Брийдълфорд, но вече в значително по-милостиво настроение, — значи кордели и парижки цветя? Ах, боже мили, какво ли ще прави една стара жена като мен с кордели и цветя? Впрочем все пак бих искала да ги видя някой път, не е изключено да...

— Стара жена? — повтори Сандър учудено. — Стара жена? Ах, мисис Брийдълфорд, нямам желание да ви противореча, но все пак в едно съм сигурен, че в някои неща и най-младите не могат да се...

— О, ласкател! — каза жената и посегна да го плесне простодушие — Но вече виждам, че ще трябва да ви донеса пурите. Не, благодаря, нямам нужда от светлина, ей сегичка ще се върна. — И с бързи стъпки тя излезе от стаята и се спусна надолу по стъпалата.

— Не можеш да отидеш на острова! — прошепна бързо Сандър, когато вратата се затвори зад гърба на жената. — Мулатът, избягал с теб, е заловен и издаде всичко. Предадени сме и трябва да бягаме колкото може по-скоро.

— Какво? Островът е разкрит? — извика Котън изплашено. — Значи ми е отрязан пътят към последното убежище. Пъкъл и геена! Само туй ми липсваше... а какво мислиш да правиш?

— Мисис Брийдълфорд трябва да ни даде пари на заем. Тя още нищо не знае за застрашаващата ни опасност, а и все още не бива да разбере.

— Има ли пари?

— Вярно, че винаги го отрича, но съм твърдо убеден, че е натрупала хиляди. Твърде е хитра и не е била напразно толкова дълги години укривателка при сделки като нашите.

— И ти вярваш, че ще ти даде доброволно пари? — попита бързо Котън.

— Тихо... не говори тъй високо... поне се надявам, това е единствената ми надежда, защото сега всички трябва да бягаме, а разпространи ли се веднъж слухът, че бърлогата ни е унищожена, а хората разпръснати, тогава всеки, който се опита да избяга без пари, ще бъде направо загубен. Всеки жалък фермер ще се превърне в шпионин на полицията и ще съобщи на съдилищата всичко, което му се стори подозрително.

— И кога мислиш да бягаш? — попита Котън.

— Бих го сторил веднага — отвърна Сандър навъсено, — но все още се надявам, че до утре вечерта ще бъдем необезпокоявани. Тогава е насрочено най-важното ни събрание на острова и подялбата на пляката. Но за всеки случай трябва да се приготвя за най-лошото и затова ще ми помогнат парите на нашата добра хазайка.

— Ами ако — каза Котън замислено и се загледа втренчено пред себе си, — ами ако... ако ние... се нуждаехме още тази нощ от сигурно убежище... дали бихме могли да го намерим тук в Хелена?

Сандър го погледна въпросително и после му отвърна с полуподигравателна усмивка:

— Най-сигурното се намира малко по диагонал срещу нас, един мой добър познат е настанен там на квартира.

— Глупости — изръмжа Котън, — не знаеш ли някое място... шшшт... струва ми се, че жената се връща. Не знаеш ли някое място, където утре през деня човек би могъл да бъде в безопасност от всякакви издирвания?

— Такова има тъкмо горе над града, попитай само за „Сивата мечка“ — прошепна Сандър бързо в отговор. — Ха... струва ми се, че мадам подслушва!

Двамата мъже седяха няколко минути мълчаливо, докато вратата се отвори, без преди това да се чуят никакви стъпки, и мисис Брийдълфорд влезе с пурите в ръка. Сега Сандър се превърна в олицетворение на самата любезност. Помоли жената да седне при тях на масата и тя да опита чашка от извънредно приятното на вкус „стю“, а в това време потъналият в мисли Котън се приближи до лампата, за да запали пурата си на пламъка ѝ. Но мисис Брийдълфорд благодари, гребна си само малко „стю“ в една неголяма чашка, отнесе я в най-

тъмния ъгъл на стаята, където придърпа един стол с облегалo, и съвсем в разрез с обичайната си привичка, показва пълна незаинтересованост към разговора на мъжете в далечния ъгъл. Дори след като двамата побъбриха още около половин час, приведеното ѝ напред тяло, както и неравномерното клюмане на главата с голямото боне, доказваха, че вдовицата бе попаднала в обятията на Морфей^[2] и за тази вечер със сигурност отпаднаше от разговора.

Но това съвсем не беше така, вдовицата бе не по-малко бодра от двамата мъже, ала у нея се бяха събудили подозрения. Отвън пред вратата бе доловила как двамата си шушукат. Доста време бе подслушвала, но не беше успяла да разбере нито дума и затова бе решила на всяка цена да научи какво толкова тайно имаха да обсъждат. Чрез питане тя никога нямаше да узнае нещо, това ѝ бе добре известно. Само хитрост можеше да ѝ помогне и нейното клюмане, както и доста сполучливо наподобяваното тежко дишане заблудиха двамата престъпници дотам, че Котън, за когото сега преди всичко бе от значение да научи нещо повече за заплашващата ги опасност, се обърна отново шепнешком към другаря си, след като първо нададе ухо за известно време към задрямалата жена.

Със също тъй тих глас Сандър му разказа случилото се във фермата на Лайвли (при което, разбира се, премълча какво бе отвело там него самия) и след това го посъветва да се обърне към Кели и от него да поиска подкрепа. Той в никой случай нямало да му откаже.

— Но дали ще срещна капитана? — попита Котън несигурно. — Не забравяй, че в случая животът ми може да зависи и от някоя секунда. Намерят ли ме, можеш да бъдеш сигурен, че хич няма да се церемонят — ще ме окачат на първото срещнато дърво. Ако нямах острова зад гърба си, никога нямаше да предизвикам тъй дръзко почти целия щат. А сега съм без пукната пара в джоба и бог ми е свидетел, че не знам как ще се измъкна. Ами какво ще кажеш, няма ли да е по-добре да тръгнем веднага и да се изкачим до „Сивата мечка“? Улиците са притихнали и няма защо да се опасяваме, че ще ни види някой.

— Първо трябва да поговоря с жената — каза Сандър.

— И ти мислиш, че ще ти даде доброволно пари? — попита го Котън дебнешком.

— Да — каза младият престъпник, — знам една вълшебна дума, която вероятно ще я склони.

— Хмм... може би е същата, която я накара да ми отвори вратата си. Но ще трябва да се примири. Мътните я взели! Парите са у нея, а ние... — като засенчи очи с лявата си ръка срещу светлината на лампата и хвърли поглед към вдовицата, Котън силно извика от изненада и скочи на крака, щом забеляза отправените към него с израз на ням ужас големи сиви очи на жената, която смяташе за заспала. Веднага след това той възкликна: — Проклятие, тя не спи!

— Е какво пък, сър — каза вдовицата, като запази присъствие на духа въпреки смразяващия страх, заплашващ в този миг да ѝ пресече дъха, — в случая наистина нямам никаква вина. Щом разказваш такива страшно скучни истории, не можеш да искаш от хората да си държат очите отворени... господи, та лампата почти угасва. Колко ли е часът?

Погледите на двамата мъже се срещнаха, какво ли трябваше да направят сега?

— Сигурно минава десет — отвърна най-после Сандър, — вече чух край ъгъла шума от прътите на нощните пазачи.

— Тогава ще донеса още малко газ за лампата — каза тя, като се изправи и се обърна към вратата, — после ще ви покажа леглата. Утре и двамата трябва да тръгнете преди изгрев-слънце, а преди това сигурно ще искате малко да поспите.

Тя посегна към дръжката на вратата и се наклони да я отвори, докато сърцето ѝ заплашваше да се пръсне от страх и ужас. Погледът на убиеца, който бе уловила, ѝ беше издал най-страшното: животът ѝ висеше на косъм. Още само две крачки и тя щеше да затвори отвън вратата с резето и да се измъкне от къщата... още само една секунда и щеше да бъде спасена. Бе застанала вече на прага, а Сандър, който едва ли кроеше някакво насилие, гледаше подир нея нерешително. Но ето че Котън, прозрял намеренията ѝ, се завтече бързо към нея и я хвана за ръката тъкмо когато се канеше да затвори вратата зад себе си.

— Убиец! — изкрещя жената в смъртен страх и викът ѝ проехтя пронизително и зловещо из празната къща. — Уби...

Това беше последната ѝ дума. С един-единствен удар юмрукът на Котън я запрати на земята, а Сандър скочи на крака, обхванат от ужас. В продължение на няколко минути никакъв звук не наруши тишината. Проснатото тяло на жената лежеше на прага на стаята.

— Котън — прошепна най-сетне Сандър и се огледа изплашено, — какво направи! Мъртва ли е?

— Не знам — изръмжа убиецът и се извърна боязливо настрани, — нека побързаме сега да намерим онова, което ни е необходимо. Ами къде ли държи парите си? Мътните го взели, човече, не стой така, сякаш са те ударили с мокър парцал, нямаме излишно време за зяпане. Станалото станало и сега зависи само от нас да се възползваме от случая колкото можем по-добре.

— Откъде да знам къде са й парите? — рече Сандър. — Може би са там, където спи.

— Тогава ела — отвърна Котън, — спалнята й е сигурно до тази стая, когато влизах тук, видях онази врата отворена... Хайде де! Да не би да те е страх? Или още не си виждал труп?

Котън взе лампата и прекрачи тялото, а Сандър го последва, но вратата на спалнята беше заключена. Убиецът се извърна още веднъж към жертвата си:

— Ах, любезна мисис Брийдълфорд — каза той подигравателно, — мога ли да ви помоля най-учтиво за вашите ключове?

Той се наведе бързо над тялото и откачи връзката с ключове. Сандър беше взел лампата от ръката му и сега двамата влязоха в спалнята на вдовицата. Ала напразно претършуваха всички кърпачета и кутии, напразно преровиха даже леглото и обърнаха наопаки всяко чекмедже. Всичко остана безрезултатно, не намериха нито цент, само някои бижута, които напъхаха в джобовете си, макар че в момента им бяха съвсем безполезни. Кой ли в този див край знаеше стойността на подобни предмети и нямаше ли само фактът, че ги притежават, да насочи още повече подозренията към самите тях?

— Ама че глупава история — изскърца със зъби Сандър накрая, като запокити до себе си на земята цял куп непотребни вехтории и изруга невъздържано, — но до това ни доведоха твоите проклети юмруци. Ако ме беше оставил да действам аз...

— ... тогава мадам щеше да е вече на улицата и да пищи за помощ до небесата! — прекъсна го Котън навъсено. — Беше забелязала какви са намеренията ни и положително щеше да избяга.

— Ами сега?

— Поне няма да предаде онзи, на когото е дала подслон — изръмжа убиецът. — Но мисля, че трябва да побързаме. Къде ли може да е скрила съкровищата си старата вещица? Дявол да го вземе, тук започва да ми става зловещо, а преди да се озовем отвъд Мисисипи...

Гръмко тропане по вратата го накара да подскочи ужасен и да сграбчи конвулсивно ръката на своя другар.

— Сатана — просъска той и се огледа безумно на всички страни, — загубени сме! Не можем ли да избягаме от задната страна?

— Не знам — прошепна Сандър, — околността ми е напълно непозната, а пък и ако скочим в някой чужд двор, където могат да ни нападнат кучетата и да ни преградят пътя, тогава с нас е свършено.

— Хей, я отворете! — извика сега отвън някакъв груб глас и тежка тояга от хикория заблъска по вратата. — Мисис Брийдълфорд, какво става? Будна ли сте още?

Котън стоеше, сякаш ударен от гръм, но Сандър, възвърнал си цялата дръзка самоувереност пред изникналата близка опасност, грабна бързо от земята едно от многото бонета на убитата, пръснати наоколо из стаята, сложи го на главата си и се завтече към прозореца.

— Какво ще правиш? — попита Котън изплашено.

Сандър не му отговори, дръпна пердетата, отвори леко прозореца, така че отдолу можеше да се види само малка част от главата му, и имитирайки кресливия глас на мисис Брийдълфорд по най-великолепен начин, попита привидно ядосано и припряно:

— Е, какво има пак? Нима в този проклет загубен град няма покой дори и през нощта, та една бедна самотна жена...

— Хей, не се сърдете — извика отдолу грубият глас, който, Сандър разбра това веднага, беше на един от нощните пазачи по улиците, — стори ми се, като че чух от тази къща някакъв вик и понеже видях през цепнатините на прозореца, че още свети...

— Вик... цепнатини на прозореца! — възкликна сърдито мнимата мисис Брийдълфорд и се отдръпна от прозореца. — Кой знае къде са ти били ушите. Върви по дяволите и остави бедните самотни жени... — шумното затваряне на прозореца попречи на нощния пазач да разбере останалите думи.

— Е, е — засмя се мъжът, като чу с какъв изблик на гняв се оттегли жената, — дали пак нещо не е мръднала? Сигурно тази вечер прекалено ѝ се е усладило нейното „стю“ — ха-ха-ха-ха — моят покоен съпруг ми е казвал хиляди пъти: „Луиз — казваше той винаги, — знам, че спиртните напитки те отвращават, и то с право — те съвсем не са за нежния пол. Но и с това не бива да се прекалява — казваше той, ах, още го виждам пред мен, милата добра душа, която лежи сега в

студения си гроб, — има случаи, когато глътчица ром, изпита с умереност, може да се превърне в лекарство, а ти си една твърде разумна жена, Луиз — това бяха неговите собствени думи, — за да не знаеш кога една глътчица ще ти бъде полезна и кога би могла да ти навреди“ — ха-ха-ха-ха!

И човекът си тръгна бавно надолу по улицата, цитирайки полугласно фразите на достопочтената дама, които бяха известни из цялото градче. Щом стигна до ъгъла, той удари тежката си тояга в камъните — един сигнал, на който му бе отговорено откъм другите части на градчето. Той служеше на пазачите главно за да разберат, че другарите им не спят и в случай на нужда могат да разчитат на тяхната помощ.

Стъпките на пазача бяха заглъхнали отдавна, а двамата престъпници стояха все още неподвижно един до друг. Но ето че Сандър, който бе захвърлил бонето веднага след затварянето на прозореца, пръв наруши мълчанието и прошепна:

— Спасени сме, на пазачите няма да им хрумне пак да питат тук какво става. Разполагаме с цялата нощ, за да потърсим скритите пари. Не е възможно да ги е заровила нейде.

— А няма ли да е по-добре да избягаме сега, докато все още имаме време? — попита страхливо убиецът. — Тръпки ме побиват в тази къща.

— Да не би да са ти се разтреперили гащите, понеже чу долу тропота на онази вълшебна пръчица — подигра му се Сандър, който получи нов прилив на смелост както от неочаквания страх на своя спътник, тъй и от своята успешна хитрост, — не, нека видим сега дали нашият кървав посев ще ни даде златни плодове. Има пари в тази къща, убеден съм в това, остава само да ги намерим.

И той отново взе бързо лампата, оставена преди това на масата, и подпомаган от Котън, поднови търсенето. Но всичко бе напразно. Макар че отвориха с ключовете всички врати и сандъчета и преровиха всяко ъгълче, не успяха да открият и следа от пари.

Сумракът на настъпващия ден им напомни да преустановят безсмислените си усилия и да помислят за бягството си. Завареха ли ги в тази къща, тогава и Дейтън нямаше да може да ги спаси. И тъй те заключиха набързо всички врати, за да не се появят подозрения веднага, при самото влизане в къщата, после отнесоха трупа на жената

в леглото ѝ, послушаха се и се огледаха от тъмната сега стая към улицата, за да разберат дали някой от пазачите не е наблизо и да не би да ги види, че излизат от къщата на вдовицата, после се измъкнаха по стъпалата навън и с големи крачки забързаха към кръчмата, където се надяваха да намерят капитана и да получат от него помощ и закрила.

---

[1] Стю (англ.) — Много обичано питие в новозаселените западни райони на САЩ, състоящо се от уиски, гореща вода, подправки, захар и масло. — Б.пр. ↑

[2] Морфей — бог на съня. — Б.пр. ↑

31.

КУК ПРИСТИГА В ХЕЛЕНА

Зазоряваше се — тъмнината на нощта отстъпи на неясните сиви сенки, надвиснали над цялата мрачна околност, обвита все още в гъста мъгла, както и над тихо бълбукащата река. Сивите изпарения, останали дотогава невидими в нощта, изглежда, че започнаха да се сгъстяват все повече и повече. Но, залязло вчера бледо и безсилно, слънцето бодро започна тази сутрин своя път. А още хладният ветрец, изпратен от него като предвестник, разкъса плътната мъгла и откри път за първите блестящи лъчи.

Адел стоеше до ъгловия прозорец в стаята на мисис Дейтън и замислено наблюдаваше как настъпва денят.

— Виж, Хедвиг — каза внезапно тя и се извърна към сестра си, — виж само как слънцето преодолява последната съпротива и се измъква свободно и чисто от отвратителните сенки. Направо може да се види как, след като изплува, си отдъхва с облекчение и здравата се радва, че е превъзмогнало съпротивата на мъглите. Ах, и аз се чувствам също така, когато изляза от града и кракът ми стъпи в свободната прекрасна гора с нейните цветя и цветове.

Мисис Дейтън се приближи до нея и погледна нагоре към небето, по което не се мяркаше нито едно облаче. Но в клепките ѝ се бяха спрели две сълзи и тя се обърна, за да ги скрие.

— Хедвиг — каза тихо Адел и улови младата жена за ръката, — какво ти е? От снощи си станала толкова сериозна... да не би състоянието на Мари да...

Мисис Дейтън поклати леко глава и каза с въздишка:

— Нима знам и аз самата какво ме гнети? Да, от снощи, откакто се върнахме от семейство Лайвли, ми е толкова тежко на душата, че ми се иска да плача, да плача... и все пак не мога да кажа защо.

— Онази случка във фермата те е разтърсила — успокои я момичето, — и аз самата оттогава още не мога да се съвзема от страх. Страшно неприятно, че решихме точно тогава да отидем във фермата.

— Ах, не... не е само това — отвърна мисис Дейтън неспокойно, — и тук... целият живот в Хелена ми се струва от ден на ден все потискащ. Сега Дейтън остава извън дома повече, отколкото е сред нас, а отскоро се е променил напълно.

— Да, дано бог му помага — потвърди Адел, — обикновено той беше радостен и забавен, а често — невъздържан във веселостта си. Спомняш ли си как ти ми се смя, че с това той понякога чак ме плашеше, а сега е станал сериозен като някой методист^[1], малко говори, много пуши и скача от стола само щом долу някой мине покрай вратата ни.

— Той спомена, че ще напускаме Хелена — каза мисис Дейтън, — де да можеше да даде бог това да стане още днес! С всеки изминал ден Хелена ми става толкова по-омразна, колкото по-диви и груби стават и жителите на града.

— Но това не са тукашните жители — отвърна Адел, — те се държат доста спокойно. Причина за вечните раздори и свадни са само многобройните чужди лодкари, които непрекъснато пристигат в градчето или го напускат. Ах, как бих се радвала и аз, ако можех да се махна от Хелена! Ами мистър Дейтън не се ли е връщал през нощта у дома? Чух, че вратата се отвори.

— Да, дойде си малко след два, изморен до смърт. Това непрекъснато яздене, и то в късна доба и сред влажните изпарения от тресавищата, сигурно ще го погуби. Но скоро ще трябва да го събудя, искаше да стане в осем.

— Кой беше онзи непознат негър, когото срещнах тази сутрин на долния етаж у нас? — попита Адел. — Лицето му имаше страшно свирепо и объркано изражение. Здравата се изплаших, когато ме погледна.

— Дейтън ми спомена бегло, че го е купил вчера евтино от някакви преселници, които са минали оттук. Сигурно се е разболял по пътя. Утре или в другиден ще го изпрати на някаква плантация в щата Мисисипи. А какво е състоянието на Мари?

— Надявам се, че е по-добре. Тази сутрин хвърлих един поглед в стаята ѝ, но тя спеше спокойно. Нанси ще ме повика, когато се събуди. Преди това обаче ще трябва да отскоча за малко до мисис Сمارт. Тя ме помоли да я уведомя за състоянието на болната.

— Полегни си и ти самата след това — каза мисис Дейтън, — почивката ще ти се отрази добре, почти цяла нощ не си мигнала.

— Не ми се спи — отвърна Адел меланхолично, — ах, с каква радост бих седяла нощ след нощ край леглото на нещастното момиче само ако това би й помогнало поне малко. Но къде ли може да е мистър Хос? Негърът на мисис Лайвли каза, че е тръгнал оттам още вчера следобед.

— Да не би, като е получил известието за състоянието на жена си и не е знаел къде се намира, да се е отправил към дома си?... Но я виж, ето го, че се спуска по улицата, и то препуска в пълен галоп право към нашата къща. Нещастният човек!

— Това не е мистър Хос! — възкликна Адел, която се обърна чевръсто и хвърли поглед през прозореца. — Това е човекът, чиито дрехи носеше вчера мистър Кук... какво ли го води насам?

В този миг ездачът дръпна юздите на пръхтящия си кон съвсем близо пред тяхната къща, скочи от седлото и дори не си направи труда да завърже нейде запененото животно. Окачи юздите на предната издадена част на седлото и прекрачи прага, докато конят разтърси стройния си грациозен врат, отхвърли назад главата си така, че бялата пяна се разхвърча наоколо, а после започна да рови и удря земята с предния си десен крак, сякаш очакваше господаря си, едва сдържайки своето нетърпение, и желаше час по-скоро да продължи бясната езда.

В следващия миг бързите стъпки на Кук се разнесоха по стълбите и той попита за съдията Дейтън. Мисис Дейтън отвори вратата и помоли младия фермер да влезе в стаята. Той, разбира се, веднага последва поканата, но и същевременно се извини с неотложността на работата, че се появява пред тях неканен и в толкова раздърпано облекло.

— Лейдис, трябва да говоря със съдията и ви моля да ме отведете при него колкото може по-бързо. Отнася се до много спешни и важни неща — каза той припряно.

— Веднага ще го извикам, сър — отвърна мисис Дейтън, — той спи още, изтощен от голямо пренапрежение...

— Много съжалявам, че се налага веднага пак да му създам работа — подхвърли Кук, — обаче въпросът, по който съм дошъл тук, засяга живота и собствеността може би на хиляди хора и както се опасявам, ще е необходима цялата ни енергия и нашите здраво

сплотени усилия, за да го разрешим успешно. Но вероятно мистър Хос още вчера е разказал накратко на съдията онова, което открихме.

— Мистър Хос ли? — извикаха двете жени учудени, а мисис Дейтън, уловила вече дръжката на вратата, се спря.

— Мистър Хос не е идвал тук, макар че го очаквахме с голямо нетърпение — увери го Адел, — негърът върна обратно писмото, изпратено до него.

— Добре, но... какво ли означава това? — попита Кук озадачено. — Наистина не е възможно да се е заблудил по широкия и равен път, а вчера следобед препусна за Хелена не само за да посети съдията Дейтън, ами и за да му съобщи нещо важно по наше поръчение, та съдията да може да предприеме необходимите стъпки.

— Не е идвал тук.

Кук се загледа замислено пред себе си и най-накрая, унесен в мислите си, удари нетърпеливо крак в килима така, че чашите по масата звъннаха. Той се стресна изплашено и се изчерви. Ала други мисли изместиха скоро тази дреболия от съзнанието му. Той прекара бавно лявата длан по челото си и повтори шепнешком още веднъж, но сякаш повече на самия себе си:

— Значи мистър Хос не е бил тук?

— Не, разбира се, че не е бил!

— Ах, моля ви, мисис Дейтън, извикайте съдията! — каза настоятелно младият фермер. — Наистина трябва да говоря с него, понеже се опасявам, че...

— От какво се опасявате? — попита жената разтревожено. — Нима се е случило нещо толкова ужасно... засяга ли лично и моя мъж?

— Не, не — успокои я Кук, — съвсем не, всъщност в негово лице не ми трябва мистър Дейтън, а само съдията Дейтън. Дори все още изобщо не съм имал удоволствието да се запозная с него лично.

— Тогава ще го повикам. Моля, почакайте за миг тук при Адел, веднага се връщам.

Тя излезе бързо от стаята, а Кук започна да се разхожда насам-натам със скръстени ръце, без да обръща внимание на младата жена.

— Вие смятате поведението на мистър Хос за странно, нали? — попита най-сетне Адел. — Изглежда, то дори ви е обезпокоило.

Кук се спря пред нея и я загледа кратко време, все още потънал в дълбок размисъл.

— Да, мис — каза той после и кимна, — да, поведението му е загадъчно и... подозрително. Но това са неща, за които предпочитам да разговарям със съдията и се надявам, че ще доведем всичко до добър край.

— А как се чувства раненият мулат? — попита сега Адел. — Помогнаха ли му лекарствата на мистър Хос?

— Лекарствата на мистър Хос? Но Хос не е лекар!

— Е, да, но ни каза, че се налагало да остане заради него.

— Хмм... значи само заради него... може и да е така. Да, раненият се чувства по-добре, вероятно силният му организъм ще се съвземе. Значи мистър Хос е искал да го лекува? А пък тъкмо той щеше да бъде онзи, който щеше да го убие, ако не се бяха намесили другите. Проклет да бъ... ах... моля за извинение, мис, но... ха, струва ми се, че съдията идва, чувам стъпки.

Действително беше съдията Дейтън, който, уведомен от мисис Дейтън за посещението, бе навлякъл набързо дрехите си и тъкмо сега влизаше в стаята. Той се отправи към младия фермер и като му подаде ръка, каза:

— Сърдечно добре дошли в Хелена и в моя дом, сър. Сигурно са много важни въпросите, на които дължа вашето приятно посещение в толкова ранен час.

Той имаше бледен и изморен вид. Косата му се спускаше все още невчесана над челото, а под очите си имаше тъмни сенки.

— Скуайър Дейтън — отвърна Кук, втренчвайки учудено поглед в съдията, сякаш се бе изправил пред човек, когото бе виждал вече някъде по-рано, но съвсем не можеше да си спомни къде и кога е било това, — скуайър Дейтън, не знам... мътните го взели... сигурно... сигурно съм ви виждал вече някъде... ха... мистър Уортън... край Фурш ла фав. Не присъствахте ли преди две седмици на съда на регулаторите край Фурш ла фав?

— Аз ли? Не, наистина не съм — каза съдията усмихнато, поглеждайки не принудено младия човек. — А и съдът на какви си регулатори не би подхождал особено много на длъжността ми на мирови съдия. Откъде ви дойде подобно хрумване?

— Тогава имате забележителна прилика с един друг човек, който се представи за някой си мистър Уортън от Литъл Рок... поне край Фурш ла фав се представи така — каза Кук, като продължи обаче да

гледа съдията втренчено и както изглеждаше — недоверчиво. — Не съм виждал още подобна прилика.

— Уортън... Уортън — повтори замислено съдията, — чух наскоро това име... Уортън, Уортън... кой ли ми спомена нещо за някакъв Уортън... адвокат, точно така. Е, все ще се сетя. Впрочем можете да се утешите, вече няколко пъти са ме взимали за някой друг. Сигурно лицето ми има твърде обикновени черти и си прилича с много други лица.

— Не бих казал подобно нещо — отвърна Кук, — скуайър... да ме вземат дяволите, ако не ми се струва... не, ако не съм почти сигурен, че сте онзи Уортън. Твърде ясно ми се запечатаха в паметта чертите на адвоката.

— Мистър Кук — засмя се съдията, — ето имам удоволствието да ви представя жена си, мисис Дейтън. Поне на нея ще повярвате, че не съм адвокатът Уортън, а Джордж Дейтън, мирови съдия на Хелена и областта.

Кук направи малко посмутен поклон към жената, която също се усмихваше, а после, все още не превъзмогнал напълно съмненията си, каза:

— Но приликата си остава чудновата и забележителна, една прилика, каквато изобщо не съм виждал. Онзи Уортън имаше дори същия малък белег на челото.

— А каква е причината, на която дължа честта на вашето посещение?

— Мога ли да разменя с вас няколко думи насаме? — каза Кук, върнат бързо от този пряк въпрос към същината на посещението си. — Става въпрос за нещо извънредно важно, засягащо не само сигурността на Хелена, но и сигурността на целия щат Мисисипи.

Дейтън се обърна към вратата, като че се канеше да излезе от стаята заедно с госта си. В същия миг на прага се появи Нанси. Обаче мисис Дейтън каза бързо:

— Да вървим, Адел! Мари сигурно се е събудила. Мистър Кук, ще останете при нас за обяд, нали?

— Мадам, наистина не знам дали ще мога да приема вашата любезна покана — отвърна фермерът, — ще зависи изцяло от това, какви стъпки ще трябва да предприемем.

— Е добре, не се обвързвайте. Ако по това време сте все още в Хелена, тогава заповядайте направо у нас — храним се в един часа. — И без да изчака никакъв отговор, тя излезе бързо от стаята, последвана от Адел.

---

[1] Духовник, привърженик на методизма. — Б.пр. ↑

32.

ИСКАНЕТО НА КУК. ОТКРИВАНЕ НА УБИЙСТВОТО

— Скуайър Дейтън — каза Кук, щом вратата се затвори след двете жени, — мистър Хос тръгна от нашата ферма вчера следобед, и то с единствената цел и дори със специалното поръчение да говори с вас и да ви предаде важни вести. Но както току-що чух, той дори не се е мярнал в Хелена. Мисис Дейтън...

— Лъжете се — прекъсна го съдията спокойно, — той беше тук и ако вие идвате със същите намерения като него, тогава аз наистина не разбирам, че вашата припряност и вълнение са оправдани.

— Бил е тук? — попита Кук учудено. — Но мисис Дейтън каза...

— Срецнах го долу в града — прекъсна го съдията — и понеже работата ми се стори твърде важна, за да губим дори и минута, изпратих го моментално в Синквил, защото иначе щеше да пропилее ценно време само за някакво си посещение на учтивост у дома. В същото време аз се заех с онова, което оставаше да се върши тук. Както ми каза той, вие сте искали да свикате от околността всички мъже, които успеете да съберете набързо, та да можем да нанесем решаващия удар веднага щом той се върне. Изпълнихте ли намерението си?

— Струва ми се да — каза бързо Кук, — старецът и Бил се придвижват насам със значителен отряд.

Добре, тогава поне засега ще изчакаме спокойно, докато получим известия от Синквил. Мистър Хос бе напълно прав, като ми внушаваше особено настоятелно, че трябва да внимаваме да не предупредим по някакъв начин престъпниците преди решителния удар. Във всеки случай не би било уместно да довеждаме фермерите в Хелена, преди да сме в състояние незабавно да предприемем действия срещу неприятеля.

— Мистър Хос може да е бил прав тогава — прекъсна го Кук, — но нещата се промениха. Вярно, че отначало и ние мислехме да не навлизаме всички наведнъж в града, понеже онази банда положително си има шпиони в Хелена. Ето защо аз и Джеймс избързахме на коне напред, а другите останаха да лагеруват на около миля оттук в „Прерията на скалповете“ — сигурно знаете това място, скуайър, където преди две години бяха ограбени и скалпирани двама мъже. Налага се решителният удар да бъде отложен, докато съберем достатъчно големи сили. Но междувременно други приготовления станаха необходими, и то тук, в самия град.

— Тук, в Хелена?

— Да. Хос сигурно ви е казал, че Котън избяга, нали?

Съдията кимна.

— Добре — продължи Кук, — отначало си помислихме, че той ще се опита да се измъкне през блатата или пък ще се прехвърли отвъд Мисисипи. Но не стана така, положително е избягал в посока към Хелена, моят тъст и Дросли проследиха дирите му и така ние двамата, Джеймс и аз, се качихме на конете вчера вечерта и тръгнахме от нашата ферма, за да можем да започнем нашите издирвания още днес сутринта. Искрахме пътем да спрем да лагеруваме за няколко часа и да оставим конете да си отпочинат, обаче размислихме и понеже не се знаеше дали в скоро време на животните ни нямаше да се наложи да си напрегнат силите прекомерно много, решихме да препуснем здравата, да потропаме на вратата на хотел „Юниън“ и да събудим негъра. Тъй стана, че малко преди зазоряване се добрахме до горната част на града, и то, както каза Джеймс, до странноприемницата „Сивата мечка“, където все още светеше и се вдигаше голям шум. Там Джеймс усети странното желание да пийне чашка горещо кафе и тъй като и аз няхах нищо против, похлопахме на портата. Ако обикновеното ни почукване беше гръм, ударил и разтърсил малката постройка до основи, едва ли въздействието му можеше да има толкова вълшебна сила. В един миг целият шум затихна, а Джеймс, който бе изостанал няколко крачки зад мен и можеше да наблюдава осветените странични прозорци, каза, че светлината изгаснала, преди да успее да си отвори устата.

— И никой ли не отвори на тропането ви? — запита съдията с напрегнато внимание.

— Ха, отвориха, разбира се — продължи Кук, — нямаше как да си играят съвсем на опосум^[1]. Най-сетне се появи някакъв възрастен тип и ни попита какво искаме. Джеймс, застанал междувременно до мен, му каза нашето желание, но старият не го остави дори да довърши и ни увери, че нямал нито царица, нито кафе, пожела ни „на добър път“ и тръгна вратата под носа ни.

— Е, та какво подозрително има тук? — попита съдията.

— Ха, струва ми се, че това може да е достатъчно подозрително — отвърна Кук, — ама ние все още не си помислихме нищо лошо, а се върнахме отново при конете си, които ни чакаха завързани край пътя, и изминахме известно неголямо разстояние по посока към Хелена. И ето ти на, тъкмо когато достигнахме онова открито място, където близо до папавите гъсталаци се издига самотно каучуково дърво, обрасло с дива лоза, видяхме как над реката се издигнаха няколко ракети, на които след кратко време бе отговорено от „Сивата мечка“. Разбира се, ние се спряхме на мястото, където се намирахме, и зачакахме да видим какво ще се случи. Не измина и половин час и дочухме равномерните удари от веслата на лодка, която се приближаваше откъм другия бряг. Възможно е да беше тръгнала от същото място, откъдето бяха изстреляли ракетите.

— И тя спря при „Сивата мечка“?

— Разбира се, че тъй стана — отвърна Кук, — поне спря до товарната лодка, намираща се на брега под кръчмата. Нямахме възможност да разберем нищо повече в дадения момент.

Дълго време съдията гледа замислено пред себе си. Най-сетне той се обърна към фермера и го попита:

— А колко бяха ракетите и какъв беше техният цвят?

— Какъв цвят ли? — повтори учудено фермерът, който бе виждал вече ракети и бе чувал да се говори за тях, но не знаеше, че могат да бъдат с различни цветове. — Колко са били на брой? Да не би да знаете техния сигнал?

— Аз ли? Не — усмихна се съдията, — искам да кажа, че ако е била само една, и то обикновена ракета, е възможно да е било и случайност. Често лодкарите си правят подобно удоволствие или понякога си дават сигнал, ако, да речем, от някоя товарна лодка са избързали напред работници с лека лодка и чакайки на брега, дават знак на своя плавателен съд.

— Да, да, известно ми е — каза Кук, — същото бихме си помислили и ние, но защо бе тогава онова толкова явно криене на хората в странноприемницата? Защо не ни пуснаха да влезем, а отвориха вратата на другите, които дойдоха по-късно?

— Не знам — обади се съдията Дейтън, — все пак не е изключено да сте се излъгали.

— Да, скуайър — каза фермерът малко по-припряно, — може и да се заблуждаваме, но сега не му е времето да се гледа лекомислено на подобни неща. Знаем, че на онзи остров в Мисисипи съществува опасна банда, и повече от вероятно е и в Хелена да има някое свърталище, където се укриват тези мерзавци. Освен това Джеймс ме увери, че онази „Сива мечка“ отдавна си е създала повече от съмнително име, а близо около нас са извършвани също и други престъпления. Предполага се, че виновниците трябва да се търсят в Хелена. Фермерът Хауит, тръгнал от Хелена в сряда вечерта, е намерен вчера убит в гората недалеч оттук. Един друг нещастник е ограбен и пречукан зад Стронгс Постофис. Котън също е избягал в Хелена и ние трябва да вземем сериозни мерки, за да се сложи край на всичко това.

— Ами къде се намира в момента Джеймс Лайвли? — попита съдията, гледайки замислено пред себе си. — Не дойде ли с вас в Хелена?

Вратата се отвори и в стаята надникна Адел.

— Ще ми разрешите ли да си взема шапката? — попита младото момиче усмихнато. — Искам да отида при мисис Смарт, а съм си оставила тук шапката. Или си имате някакви тайни и ви преча? Веднага ще изляза.

Съдията я погледна разсеяно, но Кук ѝ отговори:

— О, опазил бог, мис, може да имаме тайни за други хора, но не и за вас!... Джеймс Лайвли ли, сър? — обърна се той после пак към съдията, за да му отвърне на въпроса, докато Адел, която бе вече взела шапката си и тъкмо се канеше да излезе, се стресна почти незабележимо и почувства, че се изчервява. Мъжете не биваше да го забележат, а ако се опиташе да излезе от стаята сега, тя трябваше да премине близо покрай тях. Ето защо се приближи бързо до масичката за шев, където можеше да стои с гръб към двамата, отвори едно чекмедже и се престори, че търси нещо в него. Кук продължи: — След като бяхме свидетели на описаните събития, Джеймс Лайвли се

усъмни и каза, че зад това потайничене се криело нещо повече. И тъй, помоли ме да дойда тук и да ви уведомя за случилото се, докато той самият завърза коня си между папаовите дървета, където бяхме спрели, и се нареди да се промъкне обратно до странноприемницата. Надява се, че с помощта на мъглата и тъмнината ще успее да разбере какво се върши вътре. Когато тръгнах, ми прошепна само, че ако самите ние се отправим натам или пък изпратим някой да го извика, сме можели да го намерим горе в гъстата борова гора непосредствено над „Сивата мечка“.

Междувременно Адел си сложи лятната шапка, нахлупи я доста ниско над очите и веднага след това се измъкна бързо от стаята с едно полугласно промърморено „Довиждане, джентълмени“.

— Моят съвет е — продължи Кук, без да ѝ отговори, а може би и без да чуе думите ѝ — сега преди всичко да обградим горе онзи вертеп, да отрежем пътя за бягство на хората в него и по суша, и по вода и после да видим каква ядка има орехът. Кой знае дали там няма да открием и унищожим корените на цялото зло, тъй че след това да се разправим с останалите съвсем лесно.

— Драги мистър Кук — каза съдията сериозно, — не мога току-така само по някакви си голи подозрения да нахълтам в частния дом на един гражданин на Съединените щати. Е, ако имахте някакво доказателство!

— Ах, по дяволите с вашите доказателства, сър — извика предизвикателно фермерът, — ако ги имах, нямаше да се нуждаем от вас. Законът трябва да ни помогне да намерим именно доказателства. Получим ли ги, после ще знаем и как да действаме.

— Добри ми сър — отвърна съдията, повдигайки рамене, — изглежда, си мислите, че се намирате все още край Фурш ла фав и че ви е необходим само един призив, за да намерите всички ваши съседи готови да упражнят закона на Линч. Вие също сте от регулаторите, нали?

— Да — каза навъсено младият човек.

— Е, разберете ме добре, ще останете излъган. Тук живеем в цивилизован град. Колкото и аз самият да съм склонен да видя всеки престъпник да получи заслуженото си наказание, от друга страна, положително ще се противопоставя на всякаква самовластна съдебна процедура.

— Значи не можем да разчитаме на вашата помощ? — попита остро Кук.

— Разбира се, че можете — отвърна съдията, — дори смятам за свой дълг да ви подпомагам във всяко справедливо дело, но също така и да попреча на всяка несправедливост. Впрочем наистина ми се струва — прекъсна той мисълта си, като се усмихна, — че обрисувате цялата работа с твърде черни краски. И аз самият от доста време подозирам онази странноприемница, но съм убеден в доста голяма степен, че тя не представлява нищо друго, освен един комарджийски вертеп, което, ако е вярно, разбира се, е незаконно и ще трябва в най-скоро време да се ликвидира. Само че все още ми липсват доказателства. Получа ли ги, ще бъде приложен и законът с най-голямата му строгост.

— Да, видяхме го как става във Виксбърг — каза Кук раздразнено, — какво можа да направи общинската управа? Нищо! Гражданите бяха принудени да си помогнат сами и ако не бяха обесили тогава престъпниците без много церемонии, те щяха и досега да се шляят наоколо за позор на човечеството и срам на града. Но, скуайър Дейтън, губим ценно време, затова сега право на моето поръчение: посредством дадените ми пълномощия ви призовавам още веднъж от името на моите съседи преди всичко и неотложно да ни окажете помощ да обградим и претърсим онази кръчма, наречена „Сивата мечка“. Обещавам ви, че ние, фермерите, няма да се намесваме в цялата работа с груба сила, а ще образуваме вашата лична охрана. Нека всичко останало зависи от това, какво ще открием там.

— Сър — отвърна строго съдията, — помислете само какво вършите. Искате да накажете хора, нарушили закона, а в същото време вие самият се поставяте на едно ниво с тях. Вие ще...

Той млъкна изведнъж и се послуша внимателно, а и Кук нададе ухо към прозореца, накланяйки глава. Почти като пенливото бучене на морето преди разразяването на буря се разнасяше сега глух и заканителен тътен на далечни гласове и само от време на време от хаоса на все по-засилващите се шум и бъркотия проехтяваше рязък вик от гърлото на някой разгневен човек. От прозореца, до който бяха застанали, двамата можеха да наблюдават водещата навътре в града улица. Тъкмо сега по нея начело с полиция се носеше човешка тълпа

право към дома на съдията, като надаваше викове, искайки да се покаже скуайър Дейтън.

— Охо, вече ври и кипи! — възкликна радостно Кук. — Е, сър, я да видим сега дали мъжете на Хелена не са замесени от същото тесто, от което са и мъжете край Фурш ла фав.

Той разтвори бързо прозореца и извика към улицата със силен и весел глас:

— Какво има, мои храбри юнаци? Каква беля е станала? Къде гори?

В отговор избухнаха гневни крясъци, сред които от време на време се долавяха думите „Брийдълфорд... убиец... разбойник“. Кук, обърнал се бързо към съдията, забеляза, че той отстъпи назад от прозореца и пребледня като платно.

— Гръм и мълния, сър — възкликна фермерът и го погледна учудено, — побеляхте като тебешир... да не сте болен?

— Болен? Аз? Не... действително не — каза припряно съдията Дейтън, — но това известие ме изненада. Не съм сигурен дали слухът ми не ме лъже... би било ужасно.

— Онова, което успях да разбера от крясъците, е — каза Кук и посегна бързо да вземе шапката си, — че са убили някой си Брийдълфорд... не го познавам. — И с няколко скока той слезе по стълбите, като за малко щеше да събори полицая, на когото Цезар току-що отваряше вратата, и се вряза сред насъбралите се пред къщата хора.

— Хей, момчета! — извика той, след като забеляза неколцина познати от околните ферми. — За какво сте дошли — да повикате съдията, или има нещо друго? Не намерихте ли следи от убийците?

— Още не, Кук — каза един висок вирджинец, който пристъпи напред и подаде ръка на приятеля си. — Но вярвам, че ще ги намерим, все още изобщо не сме ги търсили, понеже ей тези типове искат непременно да повикат първо съдията, та преди всичко градската управа да си тикнела носа в цялата работа. Е, на мен все ми е тая, но ми се струва, че е вече време да се направят някои издирвания и тук, в Хелена.

— Позор! — извика друг от тълпата. — Да нападнеш една нещастна самотна жена. Къщата трябва да се запечата докато пристигнат роднините й... толкова добра и мила душа беше тя.

— Е, добротата ѝ все още можеше да се понася — измърмори някой друг, — особено в последно време тя общуваше често със съмнителни типове... Но, дявол да го вземе, щом подобно нещо може да се случи в самия град, тогава вече никой не може да е сигурен за живота си и ние все пак трябва да видим дали няма да успеем да открием убиеца.

— Хей, съдията! — изкрещя сега четвърти глас от тълпата. — Побързай да слезеш, времето тече и с всяка изминала минута мерзавците печелят все по-голяма преднина.

— Джентълмени — каза с почти беззвучен глас съдията, който се появи на прага заедно с полицаия и огледа насъбралите се внимателно и изпитателно, — както чувам току-що, извършено е ужасно убийство. Незабавно ще бъдат взети необходимите...

— Вече сме се погрижили за всичко — прекъсна го вирджинецът без много церемонии, — полицаят се погрижи веднага за всичко, което беше необходимо в момента. Преди всичко поставихме хора по брега на реката, та да не може да ни се изплъзне нито една лодка. Сега ни остава само още претърсването на самата къща, за да видим дали няма да открием някаква следа от убийците. Искаме да ви вземем с нас, сър, та цялата работа да изглежда малко по-законна и после да си нямаме ядове.

Дълбоко замислен, съдията огледа улицата в двете посоки. Лицето му бе придобило зловеща бледност, а очите му бяха изгубили блясъка си. Пътищата, които можеше да обхване с поглед, бяха безлюдни, изглежда, всичко живо се беше стекло към сцената на убийството. Ето че до слуха му достигна шумът от скърцащи весла. Погледът му се плъзна бързо над реката и той забеляза една от онези големи и яки килови лодки^[2], които обикновено плават по онези реки в западните райони на Америка, където не е възможно използването на параходи. Понякога, натоварени със стоки, те се спускат и по Мисисипи или се използват за най-различни други цели. Очевидно широкият плавателен съд се носеше право към града, а четиримата лодкари го придвижваха бавно към брега с помощта на тежките весла. По устните на Дейтън заигра победоносна усмивка, понеже на кърмата на лодката се развяваше червено-зелено флагче.

— Свика ли вече съдебните заседатели? — попита той полицаия.

— Да, сър — каза човекът, — сигурно са вече горе.

— Тогава да тръгваме, джентълмени — отвърна съдията и последван от другите, закричи, към къщата на вдовицата.

Кук беше отминал вече малко напред и вирджинецът се канеше тъкмо да го догони, когато усети, че го спря ръката на някакъв младеж, заговорил го стеснително, с почти недоловимо произнесеното „сър“.

Беше облечен като заселниците от дивите области, но всичко, което носеше, не изглеждаше направено за него, а бе твърде голямо и широко. Синята груба върхна дреха бе буквално провиснала от раменете му, а ръкавите й кажи-речи закриваха и пръстите на ръцете му. Старата черна филцова шапка се бе смъкнала особено ниско над очите му. Щом го погледна, вирджинецът веднага се разсмя.

— Сър — каза дребосъкът и се поизвърна, за да може да проследи с поглед бързо отдалечаващите се хора, — наистина ли онзи... с филцовата шапка е... съдията на Хелена?

— Разбира се, момчето ми — потвърди дългучът, — защо?

— И се казва... как се казва всъщност?

— Дейтън, скуайър Дейтън го наричат обикновено. А другият, който върви до него, е полицаят.

— В града ли живее?

— Кой? Полицаят ли?

— Не, съдията.

— Ами това се разбира от само себе си, че къде иначе ще живее? Но аз трябва да вървя. Е, какво има още?

— А познавате ли го иначе... не е ли може би... не знаете ли, дали...

— Не, не го познавам по-отблизо — каза вирджинецът и се освободи от ръката, която го държеше, — сега нямам повече време, защото хич не ми се иска да изоставам много. Ако искаш да научиш още нещо за него, ей горе, на прозореца, е застанала жена му, тя ще ти даде по-точни сведения. — И той забърза, но веднага се спря неволно и се огледа за момчето. Дланта, която бе държал току-що, бе необичайно мека и топла, а периферията на шапката му беше попречила да види лицето на дребосъка. Но в това време момчето сигурно се беше извърнало бързо, защото сега то стоеше с гръб към него и зяпаше нагоре към отворения прозорец, от който мисис Дейтън гледаше изплашено подир бързо отдалечаващата се тълпа.

— Хей, Милс! — подвикна Кук на вирджинеца. — Идвай, не бива да оставаме последни.

— Добре, добре — гласеше отговорът и той последва бързо подканата, — веднага идвам... ама що за нежно момченце беше това — промърмори той под носа си, като положи усилия с по-бърз ход да догони останалите, — дланта му бе на пипане, също като кожата на катеричка... после ще трябва да го поразгледам малко по-подробно.

Момчето беше застанало пред портата на съдията, а погледът му не се отделяше от бледото лице на жената, надвесила се от прозореца.

Изглежда, кратко време то води борба със самия себе си, направи няколко бързи крачки, после пак се спря, обърна се, сякаш искаше да избяга от това място, но въпреки това, като че ли подтикнато от някакво бързо решение, изведнъж влезе в къщата. Вратата веднага се затвори зад гърба му.

В дома на мисис Брийдълфорд, която иначе обичаше реда, цареше див безпорядък. Винаги здраво затворената врата беше днес широко отворена и тълпи от любопитни хора влизаха и излизаха, като се качваха и слизаха по стълбите на малката постройка. Но те можеха да влязат само в една-единствена стая, останалите бяха затворени вече от полица с огромни кофари и само тук-там тълпата младежи се опитваше, макар и в повечето случаи безуспешно, да хвърли някой поглед в тайнствените помещения през ключалките и пролуките.

А горе в стаята, където бяха намерили убитата, стояха в сериозно и тържествено мълчание хората, натоварени с огледа на трупа — съдебните заседатели на Хелена, — свели погледи към бледото лице на умрялата, разкривено от предсмъртните гърчове. Не бяха открили други рани по нея, освен на главата. Там кожата ѝ се бе разцепила и отделни капки съсирена кръв показваха мястото, където я беше улучил силният удар. Съдията, приближил се сега до съдебните заседатели, държеше в ръката си пакет книжа, няколко ключа и портмоне, които бяха намерили у жената, и му ги бяха предали.

Полицаят докладва как днес сутринта е било разкрито убийството: според показанията на пазачите, те били чули през нощта някакъв вик, но като видели малко по-късно самата жена, се успокоили и си тръгнали по работата, но на зазоряване забелязали двама мъже,

които излезли от същата улица и започнали да се изкачват нагоре по брега на реката. Тогава си спомнили за чутия вик и тръгнали бързо подир двамата, ала скоро ги изгубили от очи в тъмнината и мъглата. Междувременно, но чак при изгрев-слънце, се завърнало момичето, което мисис Брийдълфорд била изпратила вечерта да отиде при родителите си, живеещи извън града. За свое учудване то заварило входната врата само притворена, а в приземния етаж на къщата безредие, което силно биело на очи. Изтичало бързо нагоре по стълбата и виковете му за помощ при откриването на трупа скоро събрали съседите. Не можеше да има никакво съмнение, че е извършено убийство, а освен това страхотният безпорядък от разпръснати из стаята предмети потвърждаваше, че причината е била грабеж. Мнението на съдебните заседатели гласеше: „Насилствено убийство чрез силен удар в главата!“

Сега мъжете насочиха вниманието си към самата стая, за да открият може би нещо, което би ги навело на следите на убийците. Особено важни изглеждаха няколко предмета, намерени на масата, заедно с празно джезве от „стю“ и догорялата лампа. Между тях имаше малък кожен портфейл, един обикновен, но нов и малко употребяван ловджийски нож с дървена дръжка, както и две угаснали пури, изпушени наполовина. Самата мисис Брийдълфорд не беше пушила никога, макар че това не би било нещо необичайно за западните райони на Америка. Следователно бе съвсем сигурно, че вътре в къщата е имало мъже, и то доста дълго време, и ако показанията на нощния пазач се приемеха за верни, то мъжете са пребивавали там със съгласието на жената. Но кои ли можеха да са те?

Кук го побиха тръпки на ужас при вида на проснатия труп на жената с окървавеното лице сред трескавата и шумна суетня на съдебните служители, той слезе пак с вирджинеца долу пред вратата, докато в същото време горе в стаята намерените вещи минаваха от ръка на ръка и биваха оглеждани внимателно от всички страни.

Между хората, които напиреха, за да ги видят, се намираше и един немец, дребен търговец, който продаваше в Хелена най-различни предмети, чието наименование и стойност нямат в случая никакво значение. Но едва-що зърнал ножа, той го грабна бързо, заобръща го чевръсто насам-натам, разглеждайки го внимателно отвсякъде. Погледите на стоящите наоколо хора се втренчиха в него, сякаш

очакваха някакво разяснение. И ето че дребният човечец вдигна високо ножа и като сложи дясната ръка на сърцето си, каза:

— Господ да ми е на помощ... знам на кого е ножлето.

— Чия собственост е, бамбергецо? — подвижна полицаят и хвана дребосъка за рамото. — Казвай, човече! Вярно, че жената не е убита с този нож, но може убиецът да го е забравил тук.

— Заплюйте ме — започна да се вери и кълне бамбергецът, обръщайки се към изпитателно наблюдаващия го съдия, — заплюйте ме трижди, ако ножлето не е на един млад момък от една ферма... Джеймс Лайвли му викат. Амчи едва миналия четвъртък ми даде за него цял лъскав сребърен долар.

— Джеймс Лайвли — промърмори полицаят, — е, той не може да е убил жената... но един дявол знае как ножът е попаднал тук.

— Джеймс Лайвли? — повтори бързо съдията. — Би било странно. Къде е мистър Кук? Според неговите думи самият той заедно със същия Джеймс Лайвли са били вече рано тази сутрин, още преди зазоряване, в Хелена. Пазачо! Видял си рано сутринта двама мъже да бързат нагоре по речния бряг, нали?

— Да, тъй беше — отвърна мъжът, — но, разбира се, не мога да твърдя със сигурност, че са били убийците.

— Джентълмени — каза съдията сериозно, — работата заслужава по-внимателно обмисляне, отколкото може би си представяте в момента. Кук пристигна тук съвсем ненадейно, и то веднага след като свърши онзи съд на регулаторите край Фурш ла фав.

— Наистина това не говори особено много в полза на Кук — отвърна полицаят, — но Джеймс Лайвли е добър и честен човек. Всички знаят достатъчно добре тези негови качества.

— Но ножът му е намерен тук — каза спокойно съдията.

— Да... е какво, по дяволите... нека първо поговорим с него — намеси се сега един от стоящите наоколо. — Във всеки случай доказателствата са достатъчно силни, за да събудят подозрения. Освен това ми се иска да отбележа, че завчера бе намерен един човек, убит и ограбен едва на миля от дома на същия този Лайвли. И даже да е приятел на полицая...

— Чакай, сър — прекъсна го полицаят, — никой не бива да говори, че облагодетелствам приятелите си. Готов съм веднага да

арестувам Джеймс Лайвли — толкоз по-бързо ще може да докаже невинността си.

— Хей, кой говори тук нещо против Джеймс Лайвли или Бил Кук? — извика в този миг самият Кук, като влезе бързо в стаята. Един негов приятел го беше извикал веднага, за да може да се защити срещу обвинението. — Кук е тука, а и Лайвли не е далеч, който ще има достатъчно кураж или достатъчно безсрамие, за да каже в лицето на сина на майка ми, че го подозира в убийство?

— Чакай, сър — обърна се към него съдията заповеднически и строго, — подобна работа не се урежда с големи приказки. Ето този нож е намерен на масата до убитата.

Кук се провря към съдията между мъжете, които с готовност му сториха път, но веднага щом съзря ножа, удари по масата с юмрук и извика:

— Света дево! Нима и тук има пръст пак този сатанински мерзавец? Нима този окървавен звяр е навсякъде? Но почакай, няма да се подиграваш дълго с нас, все някога ще ни паднеш в ръцете, а тогава...

— Сър? — прекъсна го нетърпеливо съдията.

— Този нож — обърна се Кук към нето — не е възможно да е бил донесен тук от някой друг, освен от зловещия Котън. Завчера вечерта го открадна от дома ми заедно с два патронташа. Но сега не бива да губим повече и минута, ако искаме да догоним този подъл негодник. Хора, елате, в случая става въпрос да отървем щата от една истинска напасть!

Обаче по знак на съдията полицаят бързо му препречи пътя. Без да обръща внимание на възмущението на младия човек, съдията го попита:

— Сър, по кое време пристигнахте днес в Хелена?

— Аз ли? Защо? — възкликна Кук гневно.

— Настоявам за отговор на въпроса си — гласяха думите на съдията.

— Е, добре, днес сутринта.

— А в колко часа?

— Ах, по дяволите, нямам часовник — каза Кук навъсено, — беше все още тъмно, сигурно това ще ви задоволи!

— А къде се намира сега младежът, който, както казвате, бил дошъл с вас и комуто принадлежи този нож?

— Скуайър Дейтън, още тази сутрин ви...

— Сър, налага се да ви помоля да отговорите ясно на въпроса ми. Къде се намира в този момент Джеймс Лайвли?

— Скуайър — каза Кук и сериозният му поглед се прикова в съдията, — струва ми се, че тук се каните да ми погодите някой номер. Мътните го взели, не съм вече дете! Какво означават тези въпроси?

— На един въпрос се полага и отговор — разнесе се в този миг някакъв рязък остър глас и към младия фермер се приближи висок слаб мъж, последван от още четирима или петима, които също никога не познаваше. Почти всички погледи се спряха учудено на тъй внезапно появилите се хора, но съдията се сепна, изпусна едно радостно и изненадано „ах!“ и като подаде ръка на дългуча, радостно учуден извика:

— Мистър Поръл от Синквил! Идвате, сякаш съм ви викал, за да вземете участие в работата на нашия съд, която, както започвам да се опасявам, придобива много сериозен характер.

— Добро утро, скуайър — каза мистър Поръл, — извършено е някакво убийство, както чувам.

— Поискайте да ви разкажат историята някой друг път — намеси се недоволено Кук и се отправи към вратата, — сега няма време нито за приказки, нито за празни съдебни формалности, ако не искаме междувременно виновниците да ни избягат. Хей, момчета, кой ще дойде с мен?

— Е, ами струва ми се мнозина от нас — отвърна вирджинецът и се огледа наоколо, — преди всичко трябва да разчистим онази кръчма горе.

— Стой, сър! Ти си задържан! — извика в този миг полицаят и сложи ръка на рамото на фермера. — В името на закона!

— По дяволите закона! — изкрещя заселникът, който нямаше никакво намерение да понесе спокойно подобен произвол. — Назад, човече... Милс, насам! Насам, юнаци мои на Хелена! Това е насилие!

— Спазвайте закона! — завикаха обаче от всички страни и макар че младият и як заселник отблъсна полицаия като перце и подпомогнат от вирджинеца и още двама-трима души, започна да си пробива път към вратата, все пак съпротивата им бе скоро сломена. Въпреки че се

отбраняваше като побеснял, Кук бе вързан с набързо донесените въжета.

— Чумата да ви тръшне! — изкрещя фермерът и се опита, макар и напразно, да освободи ръцете си. — Задържете честните хора, за да се измъкнат вашите негодници — това ли наричате закон? А ти... проклет съдебен буквоедец... Дейтън или Уортън, както и да се казваш, ще ми дадеш сметка за това!... Ей, Милс, нима няма никакви мъже тук?

— Я се дръпнете! — изкрещя в този миг дългият като върлина вирджинец и с няколко набързо събрани приятели се хвърли отново сред мъжете, които държаха Кук.

— Спазвайте закона! — разнесоха се обаче отвсякъде викове и той срещна съпротива дори и там, откъдето бе очаквал подкрепа. За кратко време изглеждаше, че наистина щеше да се стигне до сериозна схватка, но мнозинството беше на страната на пазителите на закона. Останалите не бяха в състояние да освободят арестувания и Дейтън, който бе наблюдавал страшната бъркотия със студена усмивка, даде спокойно заповед да отведат арестувания в затвора.

— Милс! — извика Кук, когато бе вече долу при входната врата и забеляза вирджинеца, който, макар и напразно, все още се мъчеше да се добере до него. — Ще ми направиш ли една услуга?

— Мълчи, сър! — подвикна полицаят. — Нито дума повече, иначе...

— Слушам! — извика дългучът през главите на хората.

— Никакво уговаряне, сър, полицаят да не допуска да се уговорят! — изкрещя мистър Поръл и се приближи бързо. — Хора, разделете ги!

— Предупреди Джеймс Лайвли! — извика фермерът, колкото можеше по-силно и в следващия миг се видя сграбчен и повлечен от пазачите си.

— Хубаво, но къде да го намеря? — обади се гръмогласно вирджинецът.

— Тръгвайте, отведете го този обесник... внимавайте... повалете го на земята — беснееха хората от всички страни и докато едни от тях повлякоха фермера по улицата, други попречиха на вирджинеца да го последва, тъй че, преди той да успее да си пробие път, вратата на областния затвор се затръшна зад гърба на младия човек.

Щом разбра безплодността на всеки по-нататъшен подобен, опит, вирджинецът закри надолу по улицата, докато една част от хората се скупчиха пред къщата на вдовицата, която полицаят току-що заключваше, а други пък се събраха на малкия площад пред затвора и започнаха да обсъждат случилото се. Милс обаче хич не беше доволен от полученото поръчение.

— Хмм — промърмори си той под носа и тикна ръце в джобовете, — сега ще трябва да предупредя Джеймс Лайвли, ще се наложи да ходя чак до фермата им. По дяволите, дали не би могло да се вземе един кон от някого? Ей, Боб! — подвикна той на един свой познат, който тъкмо в този момент бързаше от другата страна на улицата към мястото на току-що описаните събития, — кой в този град би заел кон на някой човек, който няма такова животно?

— Сمارт — гласеше лаконичният отговор и човекът продължи бързия си ход.

— Сمارт? Тъй — промърмори вирджинецът и се загледа подир тичащия мъж, — дяволски много бърза... все ще стигне навреме... Смарт, трябва да отскоча до Смарт и да видя какво ще ми каже. Впрочем да върви по дяволите язденето... през живота си не съм се качвал на гърба на подобно четириногло същество, с изключение на един път, когато ме хвърли на земята още преди да бях седнал както трябва.

Ругаейки тихо под носа си, дългучът се отправи към хотел „Юниън“, за да си опита там щастието.

---

[1] Оподумът, американският торбест плъх, се преструва на умрял, щом бъде нападнат или дори само докоснат, и се предоставя на съдбата си. Затова заселниците използват често поговорката „играе си на опосум“ за човек, който се преструва. Б.а. ↑

[2] Тежък и голям плавателен съд с продължен кил, напълнен с олово. — Б.пр. ↑

33.

СКУАЙЪР ДЕЙТЪН РЕШАВА ДА БЯГА ОТ ХЕЛЕНА

Докато останалите хора се разпръснаха, скуайър Дейтън заедно с Поръл и неколцина от приятелите му беше изостанал назад и скръстил ръце, стоеше сред площада, който отделяше жилището на мисис Брийдълфорд от затвора. Той разбираше много добре, че сега, може би дори още днес, щеше да се реши не само неговата съдба, но и участието на цялата му банда. В този миг през главата му минаваха безумно смели планове. Трябваше ли да остане тук, изложен на опасността да бъде предаден, а може би и изненадан и заловен? Погледът му се плъзна неспокойно над разлюляното човешко множество. Или, доверявайки се на силите, които бе събрал сега около себе си, трябваше да се хвърли срещу неприятеля за последен решителен удар? Все още имаше време да отнесе на сигурно място съкровищата, натрупани от него. Може би още следващия миг щеше да унищожи всичките му планове и надежди. Поръл, току-що пристигналият от Синквил негов съучастник, изглежда, подозираше, какви мисли му минаваха през главата. Той се приближи до него, постоя така минута-две и после, като докосна рамото му, прошепна:

— Е, сър, решавай бързо какво мислиш да правиш, нашите минути са преброени.

— Знаеш ли всичко? — попита Дейтън.

— Да, знам — отвърна навъсено адвокатът. — Сандър, който те очаква с копнеж горе в „Сивата мечка“, ми съобщи поне най-важното.

— Къде е Симроу? — попита нетърпеливо съдията. — Не ти ли се е мяркало някъде?

— Мътните го взели този негодник — възкликна Поръл, — никога не съм му имал доверие!

Дейтън го погледна изненадано и недоверчиво.

— Вероятно е искал да ни изиграе — продължи Поръл, без да обръща внимание на погледа на Дейтън, — едно е сигурно, че веднага след като старият Бенуик бе погребан, той присвои значителни суми, нарушавайки напълно възложеното му поръчение, и се опита да избяга с тях. Неколцина тръгнаха да го преследват, настигнаха го и... за щастие го застреляха на място.

— Ами завещанието? — попита Дейтън, скърцайки със зъби.

— За него се носят най-различни слухове — избоботи човекът от Синквил, — но ми се струва, че ще е най-добре да не се занимаваме повече с тази работа.

— Нима днес ще ни се струпат на главите всички неприятности наведнъж? — възкликна съдията и тропна с крак. — Хиляди бесове! Като че ли самата съдба иска да ни тласне към последната решителна крачка.

— Отлагай я поне докато е възможно — предупреди го Поръл, — защото, ако се провали, ще бъдем естествено загубени, тъй като друга няма да има.

— Не се тревожи — отвърна мрачно съдията, — досега сме градили твърде добре, за да съборим сами покрива над главите си като някои малоумни. Нахвърлях един план, който ни гарантира не само свобода, но и отмъщение. Обаче преди това трябва да отведем в безопасност нашите хора, които се намират все още горе в „Сивата мечка“. Подозирам кой е бил онзи безумец, който изложи всички ни на толкова голяма опасност с това убийство в такъв решителен ден, но не бива да оставим другарите ни да загинат, а точно към кръчмата ще се насочи най-напред отмъщението на народа, възпирано досега с толкова много усилия. И така, иди бързо горе и незабавно ми изпрати тук всички, които са непознати в Хелена. Нека Сандър и Торби заедно с неколцина от другите, които предполагам, че са там, вземат определената за тях лодка, намираща се непосредствено до „Сивата мечка“, и колкото е възможно по-бързо да се спуснат по течението и да спрат под Хелена.

— Но какво си замислил, по дяволите? — попита ядосано Поръл. — Не бъди толкова дяволски потаен, ами започвай да разказваш. Откъде мога иначе да знам как да действам?

— Цялата работа няма да бъде повече тайна за всички вас — отвърна предводителят им. — Ако речем веднага да превземем с

открито нападение парахода, хвърлил тъкмо сега котва на пристана, естествено и цялото население на Хелена не би могло да ни попречи. Аз самият умея да водя параход, а и „Ван Бурен“ е достатъчно бърз, за да се боим от каквото и да било преследване.

— Ами защо тогава не започнем да действаме? — попита Поръл.
— Кога ще ни се предложи по-изгоден случай?

— Може би ще съумеем да спасим самите себе си — продължи Дейтън, без да обръща внимание на тази забележка, — но не бива да поемаме риска да спираме на острова. Целият щат ще се вдигне незабавно на крак, а и ти знаеш много добре, че при сегашното ниво на реката почти не минава час, без да премине оттук някой параход, който в такъв случай веднага ще ни подгони. Тогава не само ще изгубим цялата си плячка, събрана с толкова усилия, но и животът ни ще бъде изложен на голяма опасност. Затова се налага да действаме по-сигурно.

— Но как? — попита Поръл с напрегнато внимание.

— Много просто — отвърна Дейтън. — Съществуването на острова е известно на фермерите. Сега тази новина, която все още им се струва като някоя басня, се разнася от уста на уста с невероятна бързина. Не можем да я отричаме повече, а пък още по-малко да спрем надигащата се буря, която още днес ще се насочи натам. Остава едно-единствено средство — не само да отразим смъртоносния удар, който ни застрашава, но и да го обърнем срещу нашите врагове. За няколко часа тук, в града, ще пристигнат на коне стотици фермери и ловци, Котън е вдигнал на крак целия щат срещу нас и само в краен случай можем да рискуваме една открита битка тук, в Хелена. Сега те ще искат незабавно да тръгнат срещу острова. Останем ли в града, не само ще събудим подозрение, но и същевременно ще разделим силите си. Следователно ще се наложила ги придружаваме и привидно да ги подпомагаме. Вече изпратих преди около четвърт час вестоносец, той ще уведоми обитателите на острова за нашия план. А ние самите, заедно с всички боеспособни мъже от областта, ще потеглим към острова с пощенския параход на Съединените щати. След около два часа той ще спре тук по своя маршрут от Мемфис до Наполиън и като на съдия ще трябва да ми бъде предоставен на разположение за тази цел, защото става въпрос за сигурността на целия щат. А и без това моите храбри ловци и фермери не биха се поколебали да употребят

насилие, ако капитанът на пощенския параход реши да прави някакви въртели.

Поръл кимна усмихнато.

— С парахода ще стигнем бързо до острова — продължи Дейтън развеселено, обхванат вече от въодушевлението на битката. — Там ще подреда редиците. Нашите хора ще се смесят с фермерите и ще се движат зад гърбовете им, докато пред очите ни се появят укрепленията ни, зад които нашите приятели ще очакват търпеливо сигнала. Заселниците не обичат дълго да се колебаят и със своята безумна храброст ще се хвърлят слепешката в атака. Но тогава хората от острова ще изскочат от всички страни, ние ще се нахвърлим върху изненадания противник откъм фланга и в гъстия храсталак на нашите изкуствени прегради, нападнати и от онези, които са смятали дотогава за свои, те вече даже няма да знаят срещу кого да се защитават и с кого да се бият. Победим ли ги, а при тези обстоятелства победата ни сигурно ще бъде лесна, ще отнесем съкровищата си на спрелия край острова параход, на нашия параход, и ще отплаваме към Мексиканския залив.

— Великолепен план! — възкликна Поръл. — Ловците и фермерите, тези буйни глави, ще влязат непременно в клопката, но... защо държиш тогава Кук и онзи другия, лодкаря, още в затвора? Това може да възбуди недоволство.

— Със своята разпаленост щяха да ми провалят целия план — каза Дейтън, — върви сега бързо в „Сивата мечка“, та нашите да могат да се оттеглят, преди да е станало късно, а после все ще има време да освободим арестуваните, ако това изобщо е необходимо. Може би ще успеем да тръгнем, преди да са дошли тук и останалите. Тогава работата ни ще е толкоз по-лесна. Но трябва да опитаме на всяка цена да докараме тук един от тях — младия Джеймс Лайвли, — преди да е насъскал цялата дивашка сган по петите ни, а може би и преди да види повече, отколкото е необходимо. Той се крие в малката борова горичка срещу „Сивата мечка“, за да наблюдава тази съмнителна кръчма. Доведи го тук, ако е възможно с добро, ако ли не, тогава насила. Той е същият човек, чийто нож бе намерен тук, в дома на убитата.

— Добре! — каза Поръл и потри радостно ръце. — Великолепно, значи най-сетне пак ще се хвърлим в истински бой, щом вече не е необходимо да си играем на дружелюбност. Хиляди дяволи, този

живот ми беше омръзнал... сега поне сме наясно и повече няма нужда да живеем във вечен страх и грижи. И тъй, гуд бай, ще изпълня своята задача, а ти се погрижи при пристигането на пощенския параход всички наши хора да са се събрали.

И той се спусна бързо надолу по улицата, извика неколцина от приятелите си и скоро изчезна с тях зад ъгъла на първата пресечка.

В това време съдията се връщаше към дома си бавно и замислено.

— Кое беше онова момче, което току-що излезе от къщи? — попита скуайър Дейтън, когато отвори входната врата и застанал на прага, погледна назад към един младеж, който се спускаше по улицата с бързи крачки. — Какво искаше и кой го беше изпратил?

— Не знам, масса — каза Нанси, като същевременно му подаде някакво адресирано до него писмо, пристигнало току-що, — преди малко влезе у нас, изкачи се горе при мисус, остана няколко минути и после щеше за малко да се пребие надолу по стъпалата. Седна на долното стъпало и така заплака, че да ти се скъса сърцето. Понеже ме беше страх от него, изпратих да го види новият негър, когото масса доведе вчера. Но момчето хич не искаше и да го знае, то скри глава между ръцете си, вероятно се срамуваше, че плаче, и не се помръдна. Едва когато Боливар се отдалечи, то се изправи, нахлупи шапка почти до очите си и излезе бързо от къщата. Не минаха и две минути, когато масса се завърна.

— Жените горе ли са? — попита скуайър Дейтън, без да мисли повече за момчето.

— Мис Адел отиде при мисис Сمارт — отвърна Нанси, — но мисус е горе, трябва ли...

— Остави — каза съдията и бавно се заизкачва нагоре по стъпалата. — Ако дойде някои и попита за мене, нека почака в тази стая. Веднага ще сляза.

Мировият съдия на Хелена, кървавият главатар на пиратите по Мисисипи, влезе в стаята на своята добра и невинна жена, която нямаше никаква представа какви престъпления бе извършил мъжът, измамил любовта ѝ, съумял да я привърже към себе си.

Стаята беше празна. Докато Адел отсъстваше, Хедвиг седеше горе до леглото на нещастната Мари. Но Дейтън се спря на прага и погледът му замислено обходи малкото тихо помещение, където той

притежаваше всичко, всичко, което можеше да го направи най-щастливия измежду хората, всичко, което трябваше да преизпълни с гордост сърцето на всеки честен и благороден човек. Ала честолюбие бе отровило съзнанието му и действията му се ръководеха само от безсърдечна пресметливост. Сигурно като него има хиляди хора, които също така безчувствено и по ужасен начин биха посегнали на чуждия живот и безогледно биха потъпкали всичко с крака, само и само да могат да постигнат за себе си всяко удоволствие и да задоволят всичките си желания. Но на тях им липсва дръзката безумна смелост, притежавана от пиратския главатар, те протягат предпазливо напред ръцете си с поставени на тях ръкавици, за да не би да се ударят някъде, и показват истинския си лик само тогава, когато са сигурни, че никой не им обръща внимание. И светът ги уважава, законът ги закриля, понеже „на обществеността не е станало достояние нищо лошо за тях“, но въпреки това ги проклинат безброй нещастници, опропаствени от тях, клетвите на вдовиците и сираците ги следват по петите, а парите и богатствата, пръснати за благотворителни дарения в някой изпълнен с отчаяние час, не могат да потиснат малодушния страх в последните им мигове.

Но нещата стояха иначе с предводителя на престъпната банда: той бе скъсал със света и си беше направил спокойно своята равностметка. Нито се боеше от смъртта, нито зачиташе живота и именно затова бе станал толкова ужасен, толкова страшен, защото човешките закони не можеха повече да го стреснат и не се чувстваше обвързан нито от някаква вяра, нито от някаква клетва. Неотклонно и твърдо следваше престъпния си път, размествайки и използвайки хората за своите цели и планове също като фигурите по шахматната дъска, загрижен за тях само тогава, когато гибелта им можеше да навреди на самия него.

И сега, застанал неподвижно, той местеше погледа си отначало някак разсеяно из малкото уютно помещение, където се намирал. Но все по-дълго и по-дълго очите му започнаха да се спират на отделните предмети, заобикалящата го действителност с мъка си проправи път до съзнанието му и може би за пръв път от дълго време насам той бе пронизан от мисълта за това, какво би могъл да бъде и какво беше. Тук бе обграден с любов и вяност, тук имаше едно същество, което живееше само за него. А той?

Слънцето грееше в уютната стаичка топло и весело, то беше надвило мрачните мъгливи сенки и сега си играеше в кристалния въздух с пращинките, вдигнати от стъпките на намръщения мъж, докосваше пъстрите шарки на килима, като ги караше да заблестят още по-силно, и проникваше и в най-отдалечените ъгълчета. Светлите отражения се плъзгаха и по меката тапицерия на стола на домакинята, и по малката ѝ изящна махагонова масичка за шев, по кошничката с плетивото и малкия гергеф с опънатия по него плат. Всичко това излъчваше някакво очарование, което не е възможно да бъде описано, а може само да се почувства и преживее.

Мрачният сериозен мъж бе застанал сред това домашно спокойствие и уют. Но погледът му, който се плъзгаше из помещението все по-неспокойно и страхливо, се спря най-сетне почти неволно върху портрета на жена му, окачен отсреща на стената до неговия собствен портрет. Нежното ѝ лице го гледаше с мила усмивка, а очите ѝ, излъчващи вяръност, му се бяха заклели някога в любов и Хедвиг никога не беше нарушила тази клетва... а той?

Дейтън стоеше на мястото си вцепенен и неподвижен, ръцете му се бяха свили конвулсивно в юмруци и изведнъж всичко наоколо започна сякаш да се върти в бесен шеметен кръг заедно с него.

— Хедвиг... Хедвиг! — простена той и обзет от отчаяние, скри лице в дланите си.

Но ето че долови по стълбите леки стъпки. Чертите на лицето му отново придобиха своята твърда сериозност, само очите му останаха без блясък, а страните му бяха бледи и набраздени от дълбоки бръчки.

— Джордж! — извика радостно изненадана младата жена, щом прекрачи прага и забеляза съпруга си, за когото бе смятала, че е все още нейде надалеч. — Джордж, слава богу, че си пак при мен. Ах, Джордж, просто не мога да ти кажа как ми се сви сърцето, когато днес излезе от дома.

— Глупавичката ми — каза съдията и слаба усмивка заигра по устните му, — защо ти трябва да се тревожиш тъй ненужно за мен. По света има достатъчно страдания — нека не си ги докарваме сами насила.

— Нима постъпвам така? — прошепна Хедвиг. — Джордж, погледни само колко блед и отпаднал изглеждаш... нима нямам основание да бъда угрижена?

Тя го дръпна за ръката пред голямото огледало, поставено между двата прозореца, и погледът на Дейтън се плъзна по него. Но той го отмести веднага — твърде страшен бе контрастът между неговото лице и нейното. В този миг по улицата се разнесе бърз конски тропот. Мисис Дейтън извърна неволно глава натам и двамата, изненадани извикаха едновременно: „Адел!“

И наистина имаха основание да бъдат смаяни, защото Адел премина в галоп на пръхтящ жребец, стиснала в лявата си ръка своята шапка, докато с десницата си държеше юздите на буйния кон и го направляваше. Още в следващия миг тя изчезна в най-близката улица, водеща към високата част на речния бряг.

— Я го виж ти това лудо момиче — каза най-после мисис Дейтън, докато в първия миг съдията направи почти неволно една крачка към вратата, сякаш се канеше да задържи Адел, но после пак се приближи до прозореца, — никой кон не ѝ се струва прекалено буен и неукротим, все гледа непременно да го яхне. Какво ли си е наумила пак? И сигурно ще продължава все така, докато някой път наистина си изпати.

Съдията се подпря с ръка на дъската на прозореца и се загледа замислено в посоката, накъдето беше поела ездачката. Какво ли смяташе да прави там Адел? Защо пришпорваше коня в такъв бесен галоп? Дали не се беше случило нещо, което застрашаваше и него самия?

— Дейтън! — възкликна жена му, която се обърна сега към него. — Какво ти е, изглеждаш смъртно блед.

— Аз ли? — попита съдията и се наведе към нея, като се усмихна насила. — Какво ми е на мен? Че какво може да ми има, чудно същество такова! Само главата ми се пръска от този шум и тази дандания в прекрасния ни град. Този нецивилизован и неспокоен живот направо ми опротивя.

— Ах, Джордж! — прошепна младата жена. — Колко пъти съм имала горещото и съкровено желание да се откажеш от този начин на живот. Ето тук те уважават и почитат, ти си най-важната личност в града и аз разбирам, че честолюбието не може да не изпълва една част от сърцето на мъжа, но здравето ти се руши, силите ти се топят. Ядове, тежка работа и задължения ти отнемат всяко спокойствие, по цели нощи не ти дават да мигнеш. Ах, ако можеше да се отървеш от

всичката си работа и от този объркан начин на живот, ако ти бе достатъчна само любовта на твоята жена...

Тя сложи глава на гърдите му и той здраво я прегърна. Обзе го някакво необикновено чувство. Чертите на лицето му изгубиха своята безжизненост и неприветливост, очите му, оживени от нов блясък, се спряха продължително на неговата съпруга и изведнъж във въображението му започнаха да се редят пъстри радостни картини. Все още не беше късно, последната решителна стъпка не бе направена, все още не беше повлечен напълно от злата си участ.

Той се наведе към нея.

— Хедвиг! — промълви той и ръката му я притисна още по-силно.

Но ето че отвън долетяха звуците от камбаната на „Ван Бурен“, параходът се готвеше да отплава. Най-много след четвърт час щеше да напусне пристана. След няколко дни Дейтън можеше да се озове в Луизвил и ако оттам избягаше към някое от източните пристанища под чуждо име, нямаше да е възможно да го преследват. Още през следващия месец в открито море щеше да стане свободен човек, щеше да бъде спасен!

— Хедвиг — промълви той и вълнението му заплаши да го задуши, а устните му потрепераха. — Хедвиг, не съм достоен за теб... трябва да се махна... да се махна оттук, иначе съм загубен. Но сега, сега все още има време, още е възможно да се спася. Чуваш ли ударите на онази камбана? Само след броени минути параходът, на който се намира тя, ще се понесе неудържимо на север. Сега... сега все още ми е възможно да се отскубна от всичко, което ме задържа тук... но може би в следващия час ще е твърде късно. Искаш ли да ме спасиш, Хедвиг... да ме спасиш от самия мене и от този хаос, който заплашва да ме смаже?

— Джордж, искаш да заминеш? — възкликна жена му и учудено повдигна към него очи. — Нима ще изоставим всичко? Да се разделим без „сбогом“ от всички, които ни обичат?

— Всичко, всичко трябва да изоставиш, ако ме обичаш и ако искаш да ме спасиш — настоя нейният съпруг, — участта ми зависи сега от твоите думи... те ще изберат: смърт или живот. Хедвиг, ти нямаш представа колко щастлив... и колко нещастен можеш да ме направиш с твоето решение.

— Ами Адел? — попита мисис Дейтън вече почти примирена.

— Ще остане тук. Нека къщата и всичко, което не вземем с нас, бъде нейна собственост. Аз имам достатъчно за нас и ще те поведем към живот без лишения.

— Но сега веднага ли, Джордж? Как да опаковам нещата и как да се погрижа за всичко, което само... боже мили, съвсем невъзможно е, необходима ми е поне седмица, за да мога да помисля за отпътуване.

— Хедвиг, ще ме последваш ли? — извика мъжът и гласът и цялото му тяло затрепериха от необуздало вътрешно вълнение. — Все още можеш да ми спасиш живота... да, Хедвиг, може би животът ми зависи от теб. Ще ме последваш ли, или... ще ме оставиш да се скитам сам по света?

— Джордж! — възкликна мисис Дейтън изплашено и погледът ѝ, изпълнен със страх, се втренчи в лицето на любимия съпруг. — Джордж, за бога, какво приказваш? Да те оставя да се скиташ сам? Всемогъщи боже, ако ме обичаш, говори какво се е случило?

— Налага се да замина — прошепна съдията и отвърна от нея смутения си поглед, — страшна опасност е надвиснала над главата ми... ти, само ти можеш още да ме спасиш... ще ме последваш ли, Хедвиг?

— Ще те последвам и в смъртта, Джордж, накъдето и да ме поведеш — извика тя и се хвърли на гърдите му, — и в лишения, и в нещастия, само... само да не сме разделени!

Няколко минути те стояха здраво прегърнати, после съдията изправи бавно глава и промълви:

— Благодаря ти, скъпа, благодаря ти, но сега побързай. Скоро ще събереш малкото неща, които трябва да вземеш. Аз пък в това време ще изпратя напред Боливар да помоли от мое име капитана на „Ван Бурен“ да ни почака още няколко минути. Нека Цезар и Нанси отнесат до реката всичко каквото имаш да им даваш и след час ще бъдем далеч оттук, устремени към нов живот и нова свобода.

Той се приближи бързо до писалището си, извади оттам няколко писма и пакети, запечатани с червен восък, и ги хвърли в камината.

— Така — каза той, — нека жарта унищожи тези документи, с това скъсвам с миналото, а ти пази този портфейл, той съдържа цялото ми състояние. Сега се налага да те напусна за няколко минути, остава да дам още някои разпореждания, които не бива да пропусна. А ти

бързо се пригответи и скоро, съвсем скоро ще се върна при теб, за да не се разделим повече никога.

Той я целуна още веднъж по устните, после нежно я отмести настрана и излезе бързо от стаята, а Хедвиг, която едва ли знаеше вече със сигурност дали всичко това бе действителност, или някакъв объркан сън, събра в едно куфарче малкото вещи, необходими ѝ за пътуването, и после, със замъглен от сълзи поглед, започна да пише кратко прощално писмо до Адел. След това с разтуптяно от страх сърце тя зачака завръщането на съпруга си, за да напусне завинаги Хелена и всичко, което иначе ѝ бе станало мило след толкова продължително пребиваване в града.

В това време непознатият негър излезе от къщата с малко, добре заключено махагоново ковчеже под мишница и се отправи към парахода, чиято камбана вече за втори път даваше сигнал, че скоро щеше да отплава.

34.

АДЕЛ ПРЕДУПРЕЖДАВА ДЖЕЙМС ЛАЙВЛИ

По улицата пред хотел „Юниън“ в градчето Хелена тази сутрин нямаше жива душа. Наистина няколко коня стояха завързани за кола с провесени глави, недоволни от дългото чакане, и от време на време поглеждаха сънливо встрани към лястовичките, които кръжаха около тях, за да ловят москити или някакви други насекоми, прелитащи наблизо. От ограденото място, което обикновено служеше за подслон на конете на ханджията или пък на неговите гости, се зададе Сципион, водейки за юздата врания жребец на мистър Сمارт към къщата, откъдето току-що излизаха Смарт и един мъж, когото вече познаваме — вирджинецът.

— Сложи му бързо седлото, Сип — подвижна Джонатан на негъра, — хиляди проклетия, вървиш така, сякаш краката ти са пълни с олово! А-а, мис Адел, добро утро, е, ще вземете ли моята старица? Да, тази сутрин нямаме тук особено много работа, заради мисис Брийдълфорд всичките ми клиенти...

— Пфу, засрами се бе, човек, как можеш да говориш такива отвратителни неща — сръза го мисис Смарт, която току-що се появи на верандата до Адел с голяма слънчева шапка и огромна чанта за ръкоделие и започна да слиза по левите стъпала. — И аз не давах пет пари за нея, но такъв ужасен край...

— Мистър Смарт не го каза със зла умисъл — успокои я Адел, — ах, спомняте ли си, сър, каква шега си направихте с нея една вечер преди няколко дни? Кой би си помислил, че я очаква такава ужасна участ? Сигурно са я нападнали изневиделица.

— Не, мис — каза вирджинецът, като слезе по средните стъпала и се отправи към коня, — аз бях там. Негодниците, които са я убили, са се били разположили у дома ѝ най-удобно доста преди това. Вероятно са някои от нейните приятели, познаващи къщата много добре. Но,

Смарт, вече наистина трябва да тръгвам, иначе ще закъснея. А всъщност колко път има до фермата на Лайвли и в каква посока се намира тя?

— Ако побързаш, за два часа сигурно ще стигнеш до нея — отговори ханджията, — намира се на северозапад.

— С кого от семейство Лайвли искате да говорите? — попита Адел, понеже се сети за чутото от днешния разговор между съдията и Уилям Кук. — Не вярвам да заварите някого от тях у дома.

— Е, само това ми липсваше — измърмори вирджинецът, — първо тази езда, а после всичко напразно. Искам да се видя с Джеймс Лайвли, работата е спешна... той се намира в опасност.

— В опасност ли? — попитаха Смарт и Адел едновременно. — От къде на къде? Кой го заплашва?

— Ами арестуваха Кук!

— Арестували Кук? — възкликна ханджията и от силно смайване за пръв път извади ръцете си от джобовете. — Уилям Кук?

— Ами да, а сега искат да спипат и Джеймс. Намерили са неговия нож в къщата на убитата.

— Не е възможно! — извика Адел ужасена. — Всемогъщи боже, не могат да имат такова страшно подозрение... но съдията Дейтън много добре знае, че Джеймс е дошъл в града едва тази сутрин, а знае и защо.

— Съдията ли? Хмм, едва ли, той бе тъкмо онзи, който, както ми се струва, настояваше най-много за арестуването на Лайвли. Да знаех само къде се намира сега Джеймс!

— Горے съвсем близо над града, недалеч от брега на реката — каза припряно Адел, — няма и четвърт час път оттук... точно зад малката кръчма, където е гъстата борова горичка.

— Толкова близо? Хмм, тогава, изглежда, ще пристигна твърде късно — обади се вирджинецът и нахлупи здраво с двете си ръце филцовата си шапка, — по дяволите, щом е толкова наблизко, те вече отдавна са стигнали горе.

— Добре де, ами какво търси той в боровата гора? — попита озадачено Смарт.

Вероятно не чула въпроса му, Адел наблюдаваше почти с трескава възбуда странните движения и приготовления за езда на дългия вирджинец. А той, застанал от лявата страна на коня, повдигна

извънредно внимателно десния си крак нагоре и пхна стъпалото си в стремето. Доволно ухилената физиономия на негъра му обърна внимание на това, че би трябвало да повдигне първо „лявото си гребло“, за да може да заплува във фарватера с носа напред.

— Май че не умеете да яздите, сър? — попита Адел боязливо, докато Сمارт с високо вдигнати вежди се забавляваше, изглежда, страшно много да гледа опитите за езда на дългуча.

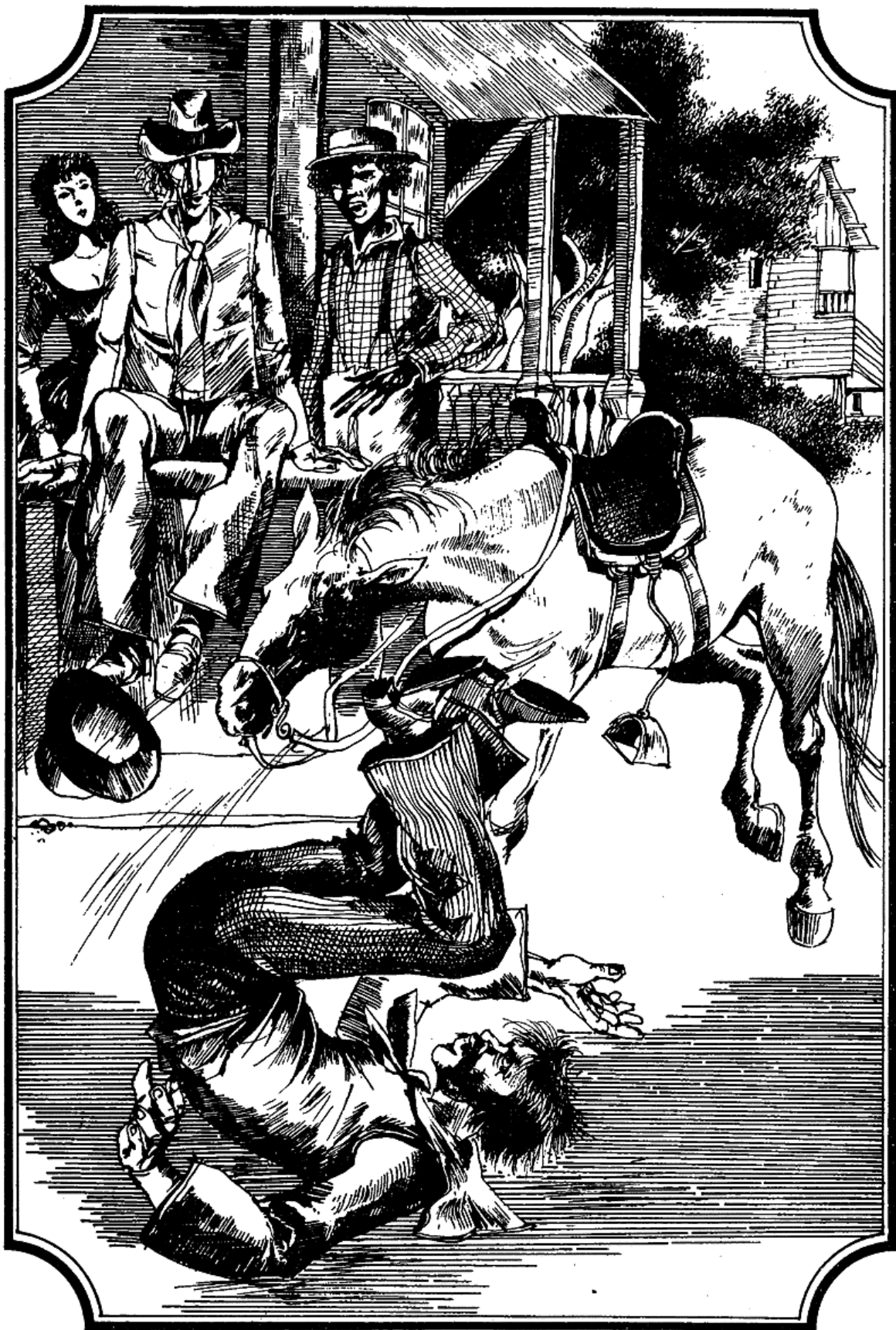
— Бих предпочел някоя лодка — обади се Милс, — има нещо страшно неудобно в това краката ти да висят тъй от двете страни.

Сега той постави в стремето лявото си стъпало, както и беше правилно, после метна десния си крак на седлото и с един внезапен тласък, при който пъргавото животно се постресна, той се озова „на борда“, както сам се изрази.

— Велики боже, ама че са къси стремената! — каза той, като погледна изплашено към колената си, които се бяха свили кажи-речи до гърдите му. — Ами къде ли е всъщност другото стреме?

Той се наведе малко надясно и се опита предпазливо да налучка със стъпалото си стремето, което висеше доста нависоко. Но конят, обезпокоен вече от нестабилната стойка на лодкаря, отчетна подплашен главата си в страни.

— Тпру-у! — извика Милс. — Тпру, животинчето ми — и продължи да търси напразно с десния си крак люлеещото се насамнатам стреме. Ето че то се озова под корема на коня, който бързо направи малък скок встрани, дългите крака на Милс веднага се притиснаха инстинктивно към тялото на жребеца и се срещнаха под него. А той, несвикнал на такова отношение, хвърли силен къч, наведе рязко глава между предните си крака и вирджинецът прелетя точно над ушите на подплашеното животно, просвайки се наскоро двора в цялата си дължина.

— Е-хей! — извика Сمارт засмяно. — Голяма работа беше това — най-продължителното летене от кон, което съм виждал през живота си.

— Сип, седлото на мисис Сمارт! — извика Адел разтреперана от страх и вълнение. — Седлото на мисис Сمارт!

— Моето седло? — възкликна поучудена Розали Сمارт, докато Сципион незабавно изпълни заповедта. — Моето седло ли, дете? Но аз нямам никакво намерение да яздя.

— Ще ми го заемете за няколко часа, нали? — замоли се Адел и улови юздите на жребеца, който охотно ѝ се подчини. — Мистър Сمارт, моля, другото седло...

— Но, добра ми мис Адел...

— Мистър Сمارт — каза красивото момиче и тонът, с който бяха изговорени тези думи беше толкова нежен и боязлив, че Джонатан Сمارт трябваше да не е никакъв янки, ако можеше да му противостои. С едно рязко дръпване той откопча колана на седлото, свали го, Сципион постави другото седло и преди още мисис Смарт да успее да зададе какъвто и да било въпрос, Адел сложи дясната си ръка на седлото и се метна на коня.

Смарт ѝ подаде от едната страна малкото стреме, предвидено за лявото стъпало, а пък Сципион — една къса върбова пръчка, която се намираше наблизо, и още в следващия миг, преди още Милс да се съвземе от падането си, по твърдата земя прокътят бързият тропот на конските копита, които вдигнаха след себе си прах, а мъжете и най-вече мисис Смарт останаха смаяни по местата си.

Щом Кук остави Джеймс Лайвли сам, той предпазливо смени мястото си и съвсем по индиански се промъкна близо до къщата. Но тя бе отвсякъде твърде добре затворена, за да му издаде каквото и да било. Той долови само приглушени гласове, сякаш много хора разговаряха едновременно помежду си, а няколко пъти се отвориха и затвориха врати. Ето че откъм реката отново се разнесоха удари от весла, които се приближаваха все повече и повече. Той се промъкна колкото можеше по-безшумно и бързо към брега, откъдето беше възможно да се наблюдава пространството между лодката и кръчмата. Това бяха около тринадесет-четиринадесет метра, тъй като реката още

не бе достигнала най-високото си ниво. Но не успя да намери никакво друго място, за да се скрие, освен довлечения от водата дънер на един кипарис, зад който залегна и с напрегнато внимание зачака приближаващата се лодка.

Най-сетне тя спря до брега ѝ от нея слязоха осем мъже, някои от които бяха облечени като лодкари, други пък носеха градски дрехи.

— Ей, Торби — обади се един висок едрококалест дангалак, когато съдържателят на кръчмата ги пресрещна. — Кели беше ли вече тук? Какво става всъщност? Уотърфорд не ни съобщи никакви подробности.

— И аз не знам твърде добре — промърмори кръчмарят, — все ще научите каквото трябва. Дявол да го вземе, в града е нещо много напечено. Доведохте ли Тоби?

— Тоби ли? Не, той ще дойде с една килова лодка, скоро трябва да бъде тук. Кели свиква всичките си хора, сигурно ни заплашва някаква опасност! Какво е положението на острова?

— Добро — каза Торби, — току-що пристигна една лодка оттам. Но хайде, влизайте, вътре ще обсъдим всичко много по-добре. Ще идват ли и други?

— Да, Уотърфорд ще доведе всички хора от блатата. Както ни каза, после сме щели веднага да се спуснем по реката до Номер 61, където още тази вечер щяло да има събрание. — След тези думи мъжете изчезнаха в къщата, чиято врата веднага се затвори зад тях.

Джеймс Лайвли остана още известно време да лежи зад прикритието си, докато се увери, че в лодката няма никой, а после запълзя обратно към кръчмата безшумно и предпазливо, както и беше дошъл. Макар да успя да чуе достатъчно ясно, че вътре се водеха оживени разговори и хората, изглежда, в никакъв случай не се бяха събрали само за да играят хазарт и да пият, все пак не му се удаде да научи никакви подробности. Впрочем предположението му от сутринта, че „Сивата мечка“ е във връзка с онзи остров, свърталището на пиратите, се бяха превърнали в твърдо убеждение и той зачака нетърпеливо завръщането на Кук.

Най-после започна да се разсъмва. Най-близките предмети около фермата се различаваха все по-ясно и лекият ветреца, появил между шумнатите клони на дърветата в низината, постепенно раздвижи тежките пелени на мъглата. Джеймс сметна, че е по-разумно да се

оттегли, защото при бързо настъпващата дневна светлина можеше да бъде изненадан, или пък забелязан от кръчмата. Ето защо той се запромъква колкото бе възможно по-тихо покрай стената на малката постройка, докато достигна предната ѝ част, а по този начин и пътя. Но не искаше веднага да го пресече, защото някой можеше да го види през прозорчето до вратата. Близо край пътя растяха няколко млади хикории, които той се опита да използва като параван между себе си и къщата, криейки се в сенките им. Може би вече бе пропълзъл около десетина метра бавно напред, когато по пътя се разнесоха човешки стъпки, които бързо се приближаваха. Отначало помисли, че хората ще го подминат, и се прилепи плътно към земята. Но щом стигнаха до къщата, те се спряха и той можа ясно да различи как един от тях почука предпазливо четири пъти и после се послуша внимателно.

Изглежда, отвътре някой попита кой е, защото се разнесе отговорът:

— Сандър! Отвори!

Гласът му беше познат — това беше Хос, Джеймс го бе запомнил твърде добре. Но какво ли търсеше той тук в толкова ранен час? В какви ли отношения беше с тези мъже? И какво означаваше този сигнал? Той напрегна зрението си, за да различи и фигурата на другия, ала все още бе твърде тъмно, а и в този миг предпазливо отворената врата се затвори бързо зад двамата мъже.

Ами сега? Дали трябваше да последва Кук и да го уведоми за случилото се? Но по този начин с нищо нямаше да му помогне, защото и без това Кук бе тръгнал с намерението да поиска от съдията да бъде претърсена тази подозрителна кръчма. И той реши да продължи наблюдението си и да изчака завръщането на Кук. Но за тази цел и за да не го открият, се нуждаеше от по-добро скривалище. Продължи да се промъква покрай хикориите, докато точно пред себе си видя младата борова горичка, за която бе споменал на Кук. Тя започваше на около шестдесет крачки от „Сивата мечка“ и продължаваше до устието на същия поток, по горното течение на който се намираха фермите на семействата Лайвли и Кук. Тук той прекоси пътя и търпеливо остана да лежи в гъстата горичка.

В това време по пътя за Хелена се зададоха няколко конници, по-голямата част от които също спряха пред тайнствената къща, скочиха от седлата и след кратък престой продължиха ездата си. Даже и след

като настъпи денят, Джеймс видя как в кръчмата се отбиват и други хора, съвършено непознати за него, които после продължаваха да яздят към града. А откъм Хелена пристигнаха само двамина: единият беше търговец от „Фронт стрийт“, а другият — фермер от близката околност. Обаче те не се отбиха в кръчмата, а след като минаха покрай притаилия се млад човек, търговецът продължи между хълмовете, а фермерът тръгна по тясна пътечка нагоре по речния бряг.

И тъй бе станало вече може би към десет часа и междувременно в самата Хелена се бяха разиграли гореописаните събития. Тъкмо когато бе започнал да става нетърпелив и размисляше дали все пак въпреки уговорката си с Кук нямаше да е по-добре да го потърси и да му разкаже случилото се, Джеймс видя, че откъм града се задават четирима мъже, които, изглежда, щателно търсеха нещо и даже двама от тях влизаха между храсталаците от двете страни на пътя. Бяха започнали търсенето, си непосредствено от един папаов гъсталак, срещу който също имаше борова горичка, макар и значително по-малка, и не след дълго, намериха коня му, завързан за едно дърво.

„Мътните го взели — помисли си Джеймс, щом видя от скривалището си как конят му беше изведен и предаден на един от мъжете. — Какво ли са си наумили тези негодници? Какво ги засяга моят кон и кои ли са всъщност те?“

Той се поизправи малко и ясно видя как двамата отново излязоха от малката борова горичка на пътя. Сега се състоя кратко съвещание и предводителят, или поне онзи, когото той смяташе за техен предводител, посочи нагоре по пътя към мястото, където се намираше Джеймс. Веднага след това четиримата тръгнаха към скривалището му. Но ето че острият му слух долови силен конски тропот и той забеляза, че мъжете също започнаха да се оглеждат. После те незабавно навлязоха в гъсталака отстрани на пътя и в същия миг се появи в галоп запенен вран жребец, а на гърба му... нима можеше да повярва на очите си? С развени къдрици и разгорещени, пламнали от бързата езда страни, на гърба му седеше Адел Дънмор и без да поглежда ни в ляво, ни в дясно, с припрени удари на жилавата пръчка тя подтикваше буйното животно към все по-бясна бързина.

Но макар че много му се искаше да й извика и да я попита за причината за тази необикновена езда, все пак някакво чувство, за което и сам не можеше да си даде сметка, го накара да се скрие от момичето.

Той пристъпи бързо зад един нисък бор с гъсти клони и зачака да види как в следващия миг тя щеше да прелети покрай него. Но ето че с внезапно дръпване на юздите, което почти изправи буйния жребец на задните му крака, Адел спря коня и за своя голяма изненада Джеймс чу как тя с разтревожен глас извика неговото име:

— Мистър Лайвли... мистър Лайвли! Къде сте, за бога, сър?

Ако в този миг на Джеймс се наложеше да скочи в някаква зейнала падина, дълбока седем-осем метра, за да се отзове на нейния повик, той не би се колебал нито секунда. И какво чудно има тогава, че той светкавично се измъкна от гъсталака и се изправи пред коня толкова ненадейно и изненадващо, че ужасеното животно отскочи назад и се приготви с все сила да се изправи на задните си крака. Но Джеймс захвърли карабината си и с бързо движение сграбчи юздите, а Адел се спусна от седлото на земята, измърморвайки тихо „слава богу“. Обаче, без да губи нито мит, тя хвърли боязлив поглед назад към мъжете, които бързо се приближаваха, и със задавен от уплаха глас, извика:

— Бягайте, сър, за бога, бягайте, вземете коня ми и препускайте!

— Мис Адел! — възкликна Джеймс съвсем изненадан.

— Бягайте — замоли го тя, — ако... ако мислите поне малко за спокойствието ми... бягайте! Мистър Кук е задържан... в Хелена има вълнения... онези мъже идват, за да ви заловят.

— Мене ли? А защо?

— Коня ми... света богородице, ще стане късно!

Макар че в този миг Джеймс наистина не знаеше дали е буден, или сънува, не му беше трудно да схване, че тук сигурно става нещо съвсем необикновено и вероятно опасно за него. Макар и напълно съзнавайки своята невинност, все пак арестуването на Кук го изплаши. През главата му светкавично премина злокобно подозрение и докато непознатите бързаха към него с враждебни намерения, в което вече не можеше да се съмнява, той почувства, че наистина е изложен на опасност. Междувременно Адел бе вече действувала вместо него. Тя разкопча бързо колана на седлото и захвърли на земята дамското седло. Сега преследвачите не бяха на повече от петдесетина крачки.

— Ами вие, мис Адел, нима трябва да ви оставя тук сама? — възкликна Джеймс нерешително. — Бога ми, не мога.

— Не ме заплашва никаква опасност! — извика момичето. — Няма защо да се боя от нищо, абсолютно от нищо... но вие... всемогъщи боже, вече е твърде късно!

— Не, още не е — отвърна засмяно младият фермер, който мигом разбра, че забързаните към него мъже не бяха въоръжени, и вдигна чевръсто карабината си от земята, — искам да видя онзи, който...

— Ако ме обичате, Джеймс — каза сега Адел умолително с безумно отчаяние в гласа, — ако ме обичате, бягайте!

О, защо с тези думи не го беше призовала да се хвърли срещу неприятеля, тогава Джеймс с радост би се втурнал срещу смъртта... но да бяга? Ала умолителният ѝ поглед го порази. Като държеше карабината с лявата ръка, той се метна на коня, а с десницата сграбчи юздите.

— Стой, сър! — извика Поръл, който бе отдалечен от него най-много на десетина крачки. — Стой, идваме като приятели, няма защо да се страхуваш!

— Та аз не се страхувам — изръмжа Джеймс, задържайки все още коня с опънати юзди, — само ако...

— Не им вярвайте! — замоли се Адел в смъртен страх. — Бягайте при вашите... бягайте!

— Изпраща ме съдията Дейтън! — извика Поръл, хвърли се към него и посегна за юздата. Адел, която помисли, че младежът е загубен, втренчи в него обезумелия си от отчаяние поглед.

— Джеймс! — промълви тя и се видя принудена да се улови здраво за дървото, до което стоеше.

— Подчинявам се — извика Джеймс и отблъсна ръката на адвоката с приклада на пушката си, — назад, сър! Било като приятел, било като враг, след един час съм в Хелена! — И като отпусна юздите, той заби пети в хълбоците на коня, който направи бърз скок напред, а в следващия миг, направляван от спокойната ръка на ездача, полетя между храсталаците и веднага след това изчезна в ниската гъста гора, покрила крайбрежието на реката.

— Мис Дънмор — каза Поръл, обръщайки се сега към момичето, което все още трепереше от вълнение и умора, — наистина не разбирам какво ви даде повод толкова настоятелно да накарате този младеж да избяга. Не го застрашаваше никаква опасност.

— Искахте да го арестувате, сър — извика Адел все още силно възбудена, — обвиниха го в убийство!

— А да не би, като бяга от съдията, вместо да се предаде доброволно, да доказва невинността си? — попита човекът от Синквил и по устните му заигра подигравателна усмивка. Адел мълчеше смаяно. — Но все едно — продължи той накрая, — както ме увери съдията, той е попаднал вече по следите на истинския убиец, а мен ме изпрати да съобща това на младия човек и да разсея тревогите му. А сега съдете самата вие, мис, дали с подобно предупреждение сте му направили услуга, ако наистина сте му желаели доброто.

— Мистър Поръл — каза Адел и силно се изчерви, — категоричната вест, донесена ни от онзи лодкар, който също искаше да дойде тук, за да потърси мистър Лайвли...

— Госпожице, ако желаете да се убедите, че съм ви казал истината — прекъсна я Поръл, — попитайте самия съдия Дейтън. Кук, който, както чух, наистина е бил задържан тази сутрин, но само заради нарушаване на спокойствието в града, вероятно сега е пак свободен. Поне вече няма никакви подозрения срещу него... Джим, моля те, я постави седлото на младата дама на онзи кон. Сигурно ще предпочете да язди сама, отколкото да върви пеша до града в нашата компания.

Човекът бързо изпълни заповедта и скоро доведе пред момичето коня на Джеймс Лайвли. Отначало Адел се извърна смутена към адвоката, сякаш искаше да му се извини, но после се качи чевръсто на дънера, до който бе застанало животното и нетърпеливо ровеше земята, метна се на седлото и се понесе в галоп обратно към града, ядосана и на себе си, и на целия свят.

Поръл я проследи с поглед, мърморейки под носа си проклетия, а после, след като отпрати придружителите си с някакво поръчение, той се отправи към малката странноприемница и скоро вратата ѝ се затвори зад гърба му.

35.

БЯГСТВОТО НА МЪЖЕТЕ ОТ „СИВАТА МЕЧКА“. ГНЕВЪТ НА СМАРТ

Ако мистър и мисис Дейтън останаха смаяни от бясната езда на Адел, то и хората, намиращи се в момента в „Сивата мечка“, проследиха с не по-малък интерес събитията, разигрвали се в непосредствена близост. Преследван ли беше този самотен човек, когото не можаха да разпознаят между клонаците, и дали всичко това имаше някаква връзка с тяхната работа, или срещата на толкова много хора по пътя за града се бе състояла напълно случайно? Нечистата им съвест ги караше да треперят, и то най-много Сандър, който, след като забеляза сред мъжете Адел, пребледня и с разтуптяно от страх сърце остана неподвижно до малкото прозорче на горния етаж.

Какво бе довело тук Адел Дънмор? И кой беше онзи човек, който препусна толкова бясно през гората? Няколко хикории с гъсти корони не му позволиха да обхване с поглед цялата сцена на това действие, но толкоз по-силно бе безпокойството му, тъй като и малкото, което успя да види, му се стори достатъчно загадъчно.

Ето че вниманието му бе отклонено от пътя, понеже един от непознатите мъже се приближаваше към къщата. Сандър все още бе в неизвестност, кой ли можеше да е той, защото почти всички мъже носеха сламени шапки, а широката периферия скриваше лицата им. В този момент входната врата се отвори, значи човекът положително беше от доверените лица, иначе Торби нямаше да го пусне да влезе. Младият престъпник се втурна бързо надолу по стълбите, за да чуе какви известия носеше непознатият.

Той беше самият Поръл, който бе дошъл, за да предаде поръчението на предводителя и да съобщи накратко на другарите си какво се беше случило в Хелена, каква опасност ги заплашваше, какви контрамерки трябваше да бъдат взети и преди всичко какъв план бе

съставил Кели, и то не само за да осигури бягството им, но същевременно и да си отмъсти на враговете.

— Но по дяволите — извика Сандър ядосано, — защо самият капитан дойде тук! Знае какво ми е обещал и защо не бива да се мяркам сега из града. Ако цялата работа се провали, нещо, което може да стане всеки миг, тогава ние ще останем на сухо, докато той най-спокойно ще лови риба в мътна вода, или във всеки случай ще се погрижи за собствената си безопасност.

— Не се бой — успокои го смеейки се Поръл или Тоби, както обикновено го наричаха другарите му, — не си мисли, че ако наистина се започне, ще липсваш при последния танц. Ти, който засега все още трябва да се криеш, ще останеш спокойно в лодката, която току-що наредих да докарат, и с нея ще се спуснеш колкото може по-бързо до пристана на Хелена. Успее ли планът ни и ако действително се качим на парахода заедно с въоръжените си другари от Хелена, тогава опъваш платната и ако не за битката, то поне със сигурност ще можеш да пристигнеш за качването на парахода. Но ако планът ни не успее, което впрочем не си пожелавам, ще бъдем принудени да се развъртим още в самата Хелена. В такъв случай уговореният сигнал ще бъде четири бързи последователни изстрела. Тогава всичко ще бъде разкрито и само употребата на сила ще е в състояние да ни избави. Но в подобен случай не бива да се колебаеш. Тогава и бездруго ще захвърлим маската и ти няма защо повече да се страхуваш да се покажеш пред хората.

— Що се отнася до мен, кажи-речи желая да се е стигнало вече дотам — измърмори Сандър, — не е възможно повече да стоя тук. Цяло щастие е, че онези в Хелена задържаха проклетия лодкар. Иначе той можеше да ме вкара в голяма беда. А какво искахте от онзи тип, дето препусна тъй забележително бързо през гората?

— Това бе Джеймс Лайвли — отвърна Поръл, — беше залегнал в боровата горичка и сигурно е наблюдавал тази кръчма.

— Ето на — извика Сандър изплашено, — туй са то последиците от проклетото изчакване, а ние, които бяхме принудени да си навлечем подозрения върху собствените си физиономии заради всеобщото благо, вероятно на всичкото отгоре ще свършим на някое въже от добре усукан коноп, докато вие, другите, спокойно ще офейкате. Дявол да го вземе, какво проклятие е да си изцяло в ръцете на този Кели!

— Е, няма да трае още много дълго — успокои го Поръл, — ето че вече пристига лодката, а сега хайде, господа, да тръгваме. Ако Джеймс Лайвли се завърне тъй бързо, както и потегли, ще доведе тук твърде скоро събраните фермери и ловци. Нека намери гнездото празно, а междувременно ние ще съсредоточим нашите хора в Хелена. Торби, пренесе ли твоите неща още вчера вечерта на острова?

— Не, вчера вечерта не стана, кой, по дяволите, можеше да пътува по реката в онази мъгла? — отвърна запитаният. — Но ги изпратих тази сутрин и сигурно ще ги намерим там, когато самите ние слезем на острова.

— Но нима трябва да се качим на лодката така открито? — попита Сандър. — Ами ако нейде наоколо се е скрил още някой негодник и после издаде в Хелена новото ни скривалище?

— Ето, наметнете се с тези одеяла — каза Торби, — нека ви помислят за индианци, а сега бързо, все ми се струва, че дочувам конски тропот.

Без да се бавят повече, мъжете се качиха в малкия платноход, спрял съвсем близо до товарната лодка, а Поръл, придружен от още неколцина мъже от „Сивата мечка“, с бързи крачки се отправи обратно към Хелена.

В същото време Джонатан Сمارт, разпитал набързо вирджинеца за подробностите около задържането на Кук, без да се бави, тръгна заедно с него, за да поиска сам обяснения от съдията. Но Дейтън не се виждаше никъде, а полицаят заяви, че в никой случай не можел да приеме предлаганата му гаранция без съгласието на съдията.

Смарт знаеше твърде добре, че едва ли можеше да му се възрази нещо, и макар че страшно възмутеният вирджинец се кълнеше, че имал голямо желание да направи на кайма почитаемото правосъдие в Хелена, той самият бе видял през същото утро, че съмишлениците му са малцинство и ето защо засега намери отдушник за натежалото си сърце само в изригването на няколко цветисти ругатни и проклетия.

Междувременно двамата мъже бяха продължили надолу по улицата към затвора, срещу който пред жилището на покойната мисис Брийдълфорд, се шляеха все още живеещи наблизко лодкари и деца, макар че здраво заключените врати възпрепятстваха всяко влизане в къщата. Но ето че най-ненадейно двамата бяха посрещнати от едно от горните прозорчета на затвора с поздрава „Лодка, ахой!“ и Смарт,

помислил отначало, че е гласът на Кук, се учуди не по-малко да види тук своя вчерашен приятел, младия лодкар от Индиана. Това беше същият човек, който му бе довел младото момиче и за когото предполагаше, че се намира отдавна нейде надолу по реката, понеже изобщо не го бе виждал оттогава.

— Хей, сър! — извика той смаяно. — По дяволите, какво правиш тук зад решетките? Взели го всички опашати, какво ли изведнъж го е прихванало съдията, иначе той не окошарва хората току-така.

— Един господ знае по обвинението на кой мерзавец седя сега тук — извика Том Барнуел, — негодникът не се мярна повече и както изглежда, никой не го е грижа за нас. Каква е тази свободна страна, където без много церемонии можеш да хвърлиш гражданите в подобни дупки, а после да ги оставяш спокойно да киснат там?

— Но защо са те затворили? — попита Сمارт учудено.

— Джентълмени — намеси се в разговора им някакъв непознат човек, когото поне Сمارт не беше виждал досега в Хелена, — тук не е разрешено да се водят подобни разговори. Един мой приятел обвини този мъж и полицаят забрани да се допускат хора при него.

— Сمارт, цапардосай го поне веднъж по главата — извика отгоре Том, — а после и аз все ще ти направя някаква услуга.

— Драги сър — каза спокойно ханджията на непознатия, но без да извърши услугата, за която бе помолен от затворника, — за вас наистина би било далеч по-изгодно, ако си гледате вашата работа. Поне аз от своя страна не съм склонен в никакъв случай...

— Но точно това е работата ми, сър — прекъсна го другият дръзко, а от насрещната страна на улицата постепенно започнаха да прииждат един по един и други мъже, — поставен съм тук специално, за да не допускам подобни разговори, и затова вिति забранявам веднъж завинаги.

— ... да позволя на някакъв си непознат да ми дава разпореждания — продължи Смарт, А вирджинецът пристъпи напред, свали си палтото, запретна ръкави и помоли Смарт спокойно да си продължи разговора, защото, проклет да бъдел, ако не запушел устата на това „плямпало“, както се изрази той, щом само се опитало да си навре носа в техните работи.

— Тишина, джентълмени, отсреща лежи мъртвец! — завикаха сега неколцина от приближилите се хора. — Пфу, кой ще започне

побой пред дома на покойник!

— Аз, щом искаш да знаеш — извика упорито вирджинецът, — аз, стига само да имам някаква причина, а към онази отсреща няма защо да изпитвам никакво страхопочитание. Намери си каквото си беше заслужила, и то стократно. Мене например ме измами така, че свят ми се зави.

— Ха, я му извийте врата на този подъл лъжец! — извика в този момент един глас от тълпата, която ставаше все по-гъста и по-гъста. Когато вирджинецът се извърна бързо към него, погледът му срещна само лица с войнствено изражение и той не успя да различи човека, подхвърлил това предизвикателство.

— Света богородице, защо не съм сега долу! — извика Том от прозореца. А Сمارт, възмутен до дъното на душата си от подобна низост на цял куп хора срещу един-единствен човек, вдигна свитата си в доста едър юмрук ръка към тълпата и извика:

— Приятелчета, понеже с „джентълмени“ не мога да се обърна повече към такава пропаднала сган, страхлива и жалка сбирщина, която не се срамува да се опълчи срещу един човек! И това ми било американци? Проклети недоносчета сте вие, които в Ню Ингланд биха избесили...

— Ура за Сمارт! — избухна възторжено тълпата, която бе повече възхитена, отколкото раздразнена от грубите обиди на иначе толкова спокойния и хладнокръвен ханджия. — Ура за този янки! Донесете стол и маса! Нека Смарт се качи на масата и държи реч! Нека Смарт говори! Ура за Смартчо!

— ... с главите надолу! — надвика Смарт тълпата, разгневил се не на шега. — Проклетата банда! Пиратска сган, смучеща речна вода — това сте вие! Вашите бащи са проливали кръвта си за независимостта на отечеството ви, а вие, безобразници такива, го покривате с позор и срам, вие сте извън закона! Водни плъхове, които би трябвало да бъдат унищожени с отрова, та земята да се освободи от подобни изчадия.

— Браво, Смарт, браво! — разнесоха се ликуващи викове от всички страни, а вирджинецът стоеше с полувдигнати юмруци и сега, изглежда, само си избираше някое лице, в което най-напред да ги стовари.

В края на краищата сигурно пак щеше да се стигне до сбиване и кой знае докъде щеше да доведе след това разюздаността на тази

сбирщина, ако в същия миг сред мъжете не се беше появил полицаят, който заповяда строго и настойчиво да се запази спокойствие и ред. Сمارт сигурно все още не изпитваше никакво желание да се подчини на този призив, понеже външният му вид говореше, че се кани всеки миг още по-яростно да се нахвърли срещу заобикалящите го ухилени физиономии с нови ругатни и проклетия. Но ето че вероятно той промени намерението си, защото хвърли презрителен поглед към тълпата от грубияни, тикна изведнъж и двете си ръце почти до лактите в дълбоките джобове на панталона си и като започна да си подсвирква, пое надолу по улицата. Впрочем всички му направиха път на драго сърце, понеже още отпреди познаваха този янки като решителен, а също и опасен човек, особено ако бъдеше раздразнен. Поне никой не мислеше на своя глава да започва кавга с него.

Полицаят, който междувременно се опитваше със сериозни, но дружелюбни думи да укроти буйните глави, съобщи на вирджинеца, че бил говорил вече с някакъв тукашен търговец, който щял да поръчителства както за Кук, тъй и за Джеймс Лайвли. Милс се закле във всичко най-свято, че това бил единственият разумен човек в цяла Хелена. Да бъде проклет, ако отсега нататък купувал тютюна си при някой друг, освен при него.

Когато Поръл отново стигна в града, на пристана за параходи намери съдията, който, изглежда, вече го очакваше нетърпеливо.

— Всичко е уредено! — извика му адвокатът от Синквил и посочи към реката, по чиято повърхност тъкмо в този момент се приближаваше плавно малката изящна платноходка с издути от вятъра снежнобели ветрила. — В онзи плавателен съд са скрити нашите най-редки екземпляри, за които сигурно цял Арканзас би платил солидна входна такса само за да има възможност да ги види. Сега можем всеки миг да се хвърлим в бой.

— Да — каза съдията, загледан мрачно пред себе си, — ще спасим себе си и всички други от близката околност, а хората, които изоставяме, са загубени. Не можем да тръгваме!

— По дяволите! — извика Поръл изплашено. — Ще стане много забавно. Младият Лайвли избяга, предупрежден от твоята роднина, и за

по-малко от час върху нас ще се нахвърли цялата банда от горяни. Затова, бога ми, не е възможно никакво отлагане. Кой липсва още?

— Току-що получих писмо от Мемфис — каза съдията, — донесе го пратеник на кон, минал през блатата. Трима от нашите другари се намират там в най-голяма опасност, само моето появяване може да ги спаси.

— Заради тези трима не бива да загинат всички! — възкликна Поръл раздразнено.

— Не — отвърна съдията, — но наш дълг е да направим поне един опит да им се притечем на помощ, докато е все още възможно.

— А как?

— Поръл, известни са ти планове и знаеш, че успехът им зависи изцяло от нас. Мога ли да разчитам на теб? Ще поведеш ли хората ни сега в тази лека битка, а после и по пътя към свободата? Ще натовариш ли на борда на парахода плячката, парите, които ще ти предаде Джорджина при показването на този пръстен, ще ги пазиш ли, докато се срещнем в Тексас на уговореното място, и ще ги разделиш ли между хората... ако загина?

— Какво си намислил? — попита Поръл смаяно. — Няма ли да дойдеш с нас?

— Все още мога да спася онези, за чиято безопасност бях задължен да се грижа досега — продължи съдията Дейтън, без да даде пряк отговор на въпроса му, — все още никой не подозира кой съм всъщност и с кого съм свързан. След няколко минути този параход потегля нагоре по реката, още тази вечер ще съм в Мемфис, а утре останалите ни хора ще могат да бъдат вече на път за Тексас.

— И каква ни е ползата? — обади се Поръл. — Стотици се намират все още пръснати на север из различни градове по реките, всички те ще трябва да останат.

— Не видя ли как тази сутрин беше отсечено ей онова старо дърво на брега? — попита Дейтън.

— Видях, какво общо има това с въпроса ми?

— За всички, спускащи се по реката лодки, то е предупредителният знак за съществуването на острова — отвърна съдията. — Щом забележат, че го няма, ще знаят, че колонията на острова е загинала или в момента не е възможно да спират на брега му, и ще отминат.

— Хмм... дяволски предвидливо — измърмори Поръл и погледна съучастника си все още с известно недоверие. В него се беше породило определено подозрение. Дали капитанът нямаше да ги изостави в решителния миг? Външният вид на съдията потвърждаваше това и ето защо той каза: — Слушай, Дейтън, ако хората ме попитат къде си, да им разкажа ли каквото ми съобщи току-що и ще ми кажеш ли откровено какво си намислил да правиш, или... цялата история е съчинена и за мен?

Изпаднал в нерешителност, съдията го гледа известно време, после бързо подаде ръка на приятеля си.

— Не — възкликна той, — не е за теб, Поръл, на тебе ще кажа истината. Искам да се махна... да зарежа този живот, както и тази банда. Нека ти, Поръл, бъдеш изпълнител на последната ми воля и мой наследник!

— И жена си ли ще вземеш? — попита адвокатът от Синквил.

Съдията кимна мълчаливо.

— Ами Джорджина?

— Прочети това писмо! — каза глухо съдията. Поръл взе хартията и погледът му зашари бързо по нея.

— Ревност! — каза той усмихнат. — Сляпа ревност! — той обърна писмото, за да прочете адреса. — Ха, кървави петна... размазани с някаква кърпа. Кой му е сложил такъв червен печат?

— Приносителят — отвърна мрачно Дейтън, — както и да е, повече не искам да я виждам. Но тя няма да живее в нищета. Ето, предай ѝ от мен този пакет.

— Значи твърдо си решил...

— Твърдо, Поръл, съвсем твърдо, а ако изпълниш молбата ми — да отведеш хората в безопасност и да поделиш честно плячката помежду им, — тогава нека моят дял бъде за теб. Стига ли ти това?

— Целият твой дял? — попита учудено адвокатът. — Човече, а знаеш ли какви богатства сме натрупали особено в последно време?

— Знам много добре — прошепна с извърнато лице съдията, — моят дял ще ти принадлежи. Ако някой от нашите попита за мен, кажи му защо съм взел парахода и накъде съм отпътувал. Но сега върви да успокоиш там онези хора, все още чувам страшен шум и разпавии. Тези типове са непоправими и не могат да бъдат обуздани, независимо дали виждат вече пред себе си смъртта, или палача. Гуд бай, Поръл, ще

се кача горе, за да взема жена си. Бъди щастлив... най-Доброто, което мога да ти пожелаая, е да оставиш зад гърба си Тексас и Мексиканския залив!

В това време Адел измина в бърз тръс краткото разстояние до хотел „Юниън“, за да върне седлото на мисис Сمارт. Но завари цялата странноприемница обезлюдена. Човекът от тезгяха бе останал сам и се люлееше на верандата на задните крака на един стол. Както каза Сципион, мадам била отишла у съдията Дейтън, самият мистър Сمارт бил тръгнал нанякъде с вирджинеца, а той, Сципион, не знаел от скука какво да прави: дали да си върши обикновената работа, или и той да последва другите.

— Отдавна ли излезе мисис Смарт? — попита Адел, докато негърът сваляше седлото и както обикновено връзваше юздата на коня за кола.

— Не, мис — гласеше отговорът, — неотдавна. Исусе! Ами мис е объркала коня! Нанси беше тук... та това е жребецът на мистър Лайвли... непозната мисус се била много разболяла.

— Мари? — възкликна Адел изплашено. — Нещастното създание! Ах, Сципионе, а не знаеш ли дали скуайър Дейтън си е у дома? Трябва незабавно да говоря с него.

— Стои долу при реката, мис — каза Сципион, — щом слезете по улицата, веднага ще го видите... не можете да се разминете, освен ако вече не си е отишъл.

— Сципионе — каза Адел, — ще ми направиш ли услугата да изтичаш до долу и да го помолиш да... или не, предпочитам да отида аз самата. Сципионе, ще ме придружиш до реката, нали? Днес из града има толкова много чужди лодкари, страх ме е да вървя сама.

— О, голи, голи^[1] — каза Сципион и поклати замислено къдравата си глава, — днес е забележително неспокойно в Хелена. А ей туй дете — когато говореше за себе си, Сципион обичаше винаги да се нарича с това прозвище, наистина твърде младенческо за него, — туй дете не е виждало тук досега подобна бъркотия.

— Ще дойдеш ли с мен, Сципионе?

— Но, разбира се, мис, Сципион придружава винаги! — И негърът нахлупи още по-здро̀во старата си разръфана сламена шапка,

протегна първо десния си крак, а после и левия и тогава с лек поклон към младата дама и даде да разбере, че е завършил тоалета си и е готов да я последва накъдето и да го поведе.

---

[1] Golly (англ.-ам.) — Боже, боже! (възклицание, употребявано от негрите в САЩ) — Б.пр. ↑

36.

РАЗВРЪЗКАТА

Адел закрачи припряно пред черния си придружител и двамата стигнаха до „Фронт стрийт“ в същия миг, когато съдията се беше сбогувал с Поръл и се канеше да се втурне нагоре по „Елмстрийт“, за да отиде у дома си. Въпреки че той предпочиташе да избегне младата жена, все пак това нямаше как да стане. Тя го беше вече забелязала и бързо се приближаваше към него. Но ето че изведнъж се спря и се загледа надолу по улицата в посока към реката. Сципион също се зазяпа натам и от удивление плесна с ръце, а когато съдията проследи с очи погледа му, успя тъкмо да види как близо до брега някакъв кон се строполи на земята заедно с ездача си, като последният отхвъркна надалеч. От всички страни се стекоха хора, за да му помогнат, но човекът, макар и позашеметен от страхотното падане, все пак бързо се съвзе и се изправи, хвърляйки наоколо боязлив поглед. Но сигурно видя около себе си познати лица, защото Дейтън забеляза как подаде ръка на един от тях и размени с него няколко думи и как след това човекът му посочи мястото, където се намираше самият той.

Дейтън се изплаши. Имаше нещо зловещо в поведението на ездача, който изобщо не се обърна да погледне падналото животно, а продължи пътя си, сякаш бе оставил зад гърба си нещо ужасно, от което трябваше на всяка цена да избяга.

Съдията направи няколко крачки по посока към него, но щом го разпозна, се спря на мястото си като закован. Беше Питър, бледен и опръскан с кръв, с разкъсани и мръсни дрехи, без шапка, а косата му се спускаше в безпорядък на всички страни. Белегът от наскоро заздравялата му рана пламтеше огненочервен. Дейтън едва успя да го познае.

— Кептън Кели — простена човекът, когато стигна до него, хвърляйки боязлив поглед назад, за да се увери, че думите му ще бъдат чути само от онзи, за когото бяха предназначени, — спасявай се... островът е превзет!

— Полудя ли? — извика съдията и отстъпи ужасен. — Луд ли си, или пъян?

— Хиляди проклетия! — изсъска Белязания през здраво стиснатите си зъби. — Как ми се иска да е така и казаното от мен да е лъжа, но днес сутринта на острова спря параход. Дяволи проклети, ей го на долу се показва зад носа. Уморих твоя червен жребец и въпреки това са тъй близо по петите ми.

— Всичко ли е загубено? — извика Дейтън, втренчил поглед във вестоносеца на това нещастие.

— Всичко! — простена Питър.

— А Джорджина? — попита капитанът.

— Напусна острова днес преди зазоряване с твоята йола!

— Всемогъщи боже, Дейтън, какво ти е? Пребледня като платно — извика в този миг притичалата Адел. — Целият град изглежда обхванат от вълнение. Мистър Кук и Том Барнуел били арестувани... тълпи въоръжени непознати хора ходят из улиците...

— Върви си, Адел — каза съдията, като се мъчеше да остане спокоен, — върви си... тук не е място за теб... Сципионе, придружи я до дома. Ами това какво е?

Изведнъж земята сякаш потрепери от приближаващия се гърмящ тропот на препускащи коне. Те се зададоха като вихър отгоре по улицата. Конник след конник летяха надолу по „Фронт стрийт“, пресякоха площада и се насочиха към затвора. Бяха ловците и фермерите, в ловни ризи и мокасини, праметнали през рамо дългите карабини, затъкнали ножове в поясите.

Носеха се неудържимо като някоя страшна буря. Пронизителен ловен вик, остър и ехтящ надалеч също като боен вик на индианци, ги събра на площада пред къщите и тогава сякаш цяла Хелена си постави за цел да се стече около тях.

Изплашената Адел се притисна в съдията. Предводител на отряда беше Джеймс и по негова заповед една част от ездачите се отправи нагоре из града, а друга — надолу.

Съдията стоеше безмълвен, връхлитан от какви ли не натрапчиви чувства. Ей там, почти до него, се намираше параходът, който можеше да го спаси. Комините му пушеха, отварянето на вентилите, изпускащи парата със силно свистене, доказваше ясно нетърпението на механика,

а бързите удари на камбаната подканяха за тръгване. В този миг Боливар си проби път до него.

— Масса — прошепна тихо той, — капитанът на парахода ме накара да ти кажа, че трябвало да тръгва... не можел да чака повече.

— Ха, съдията Дейтън! — извика Джеймс Лайвли, чийто поглед, привлечен от светлата рокля на младото момиче, бе разпознал съдията. Той яздеше все още коня, докаран от Адел. С едно стисване на бедрата го подкара бързо към мястото, където стоеше Дейтън. — Скуайър! — каза той, като скочи чевръсто от пръхтящото животно и изчервявайки се силно, поздрави младото момиче. — Скуайър, днес сутринта са се случили странни неща в Хелена. Бяхме свикали съседите, за да подкрепят закона, който се нуждае от помощ. За тази цел Кук избърза напред, а както чух сега, той бил арестуван.

— Мистър Лайвли — каза съдията и сърцето му заби, сякаш искаше да се пръсне в гърдите му. Сега се налагаше да спечели време, само няколко минути... — Това се дължи само на буйната глава на Кук, бях принуден да наредя да го задържат, и то повече заради неговата собствена безопасност, отколкото по някаква друга причина. Но всичко се уреди и ако няма други обвинения срещу него, сам ще се изкача до горе, за да го пусна на свобода.

— Едва ли ще е необходимо, сър — усмихна се младият фермер, — баща ми се отпрати натам и сигурно ще го доведе със себе си... а, наистина, струва ми се, че вече се задават — той бързо протегна врат. Действително в този момент откъм площада няколко ездачи се приближаваха в галоп и сред тях се намираха Кук и Том Барнуел. Изведнъж съдията се наведе към своя негр.

— Боливар — прошепна той, — бягай горе и отведи мисис Дейтън на парахода! Животът и свободата ни зависят от твоята бързина.

— Скуайър, току-що атакувахме „Сивата мечка“ — обърна се отново Джеймс към него, — ала свърталището беше празно! Тайната ни е била издадена, бандата е...

Прекъсна го силен вик на ужас, нададен от изплашения и смаян Боливар. Но негрът, накарал се тъкмо да изпълни дадената му заповед, имаше всички основания да се втрещи от уплаха, защото близо пред него, захвърлило старата черна филцова шапка, с разпилени

черни къдрици около бледото лице, бе застанало някакво момче, което вдигна бавно ръка към съдията.

— Джорджина! — изстена главатарят на пиратите и лицето му се обезкърви.

— Дейтън — каза Адел умолително, обхваната от смъртен страх, — защо, за бога, си толкова разтревожен... какво значи всичко това?

— Ха-ха-ха-ха! — изсмя се остро и подигравателно Джорджина, изправяйки гордо снага. В този момент тя считаше Адел за съпругата на съдията, тъй като не я беше виждала досега. — Ричард Кели, убиецът, се страхува да поздрави едната от жените си, понеже другата е застанала до него. Насам, хора, насам!

— Нещастнице! — извика Дейтън и я улови бързо за ръката.

— Не ме докосвай! — изкрещя младата жена като побесняла. — Нещастница? Да, нещастна съм, но ти... ти ме направи такава. Насам, фермери, насам, мъже на Хелена, насам! Този човек, застанал пред вас като съдия, който е живял сред вас дълги години... както змията си избира местенце в някоя тиха къща близо до хората...

— Джорджина! — извика Дейтън ужасен.

— ... е Кели! Главатарят на пиратите! Господарят на онзи разбойнически остров! А аз... аз съм неговата жена!

Слабото тяло не можа да издържи повече това вълнение, тази болка и този гняв. Джорджина изгуби съзнание, политна назад и щеше да рухне на земята, ако ръцете на Джеймс не я бяха подхванали.

Дейтън стоеше на мястото си вцепенен и безмълвен. Беше възприел думите, произнасящи смъртната му присъда, като човек, който е заслушан в някакъв далечен глас. Докато чувстваше върху себе си втренчения поглед на Джорджина, той не беше в състояние да се помръдне, сега обаче мисълта за опасността, в която се намираше, го прониза като с нажежено желязо. Всяко преструване бе вече безполезно, последният миг бе настъпил, маските — свалени.

— Дръжте разбойника! Не го оставяйте да избяга! — завикаха гласове от всички страни и в уплахата си Адел отстъпи неволно от него. Но Джеймс, застанал най-близо, бе възпрепятстван от припадналата Джорджина да се хвърли напред, а и това изненадващо и страшно обвинение го бе зашеметило така, че той едва ли знаеше дали е буден, или сънува. Но докато от всички страни започнаха бързо да се стичат мъже, фермери и лодкари, в ръце с оръжията, които бяха

носили открито или пък бяха крили, Кели измъкна светкавично от джобовете си два малки двуцевни пистолета.

— Загубен съм! — изкрещя той с дрезгав глас. — Загубен и проклет! Тогава насам, пирати, насам! Съберете се около вашия предводител! — И първите, хвърлили се към него, за да го уловят, паднаха, улучени от много точните му изстрели, а последвалите ги хора отскочиха изненадани назад, защото от ляво и от дясно се появиха неприятели, а също и зад гърбовете им затрещяха пистолетни изстрели и засвяткаха ножове. За кратко време те не знаеха кой е враг и кой приятел, нито пък срещу кого трябваше да се бият.

Сигналът беше даден. Отговориха му от всички части на града. По улиците тичешком се появиха човешки фигури с подивял външен вик и дръзко изражение на лицата, въоръжени с карабини, брадви и ножове. Забълваха ги и лодките. Особено голямо оживление настъпи на малкия платноход, спрял близо пред парахода. Котън и Сандър скочиха на брега, последвани от ликуващи пирати.

Капитанът на „Ван Бурен“ видя с учудване как изведнъж от всички страни се появиха отделни групи развилнели се хора и с право започна да се опасява за сигурността на парахода си. Бързо заповяда да прережат въжетата и да изтеглят дъските, докато звънецът на лоцмана предупреждаваше механика да бъде готов. Хората се подчиниха също така бързо на заповедта, моряците се втурнаха към местата си, но вече беше късно.

— На борда, момчета! — разнесе се гръмовният глас на предводителя на пиратите. — Превземете парахода, на борда!

Моряците, навели се, за да хванат и издърпат дъските, бяха изтласкани бързо настрани от намиращите се вече на борда пирати. В следващия миг от всички страни към дъските се втурнаха множество бандити. Други се закатериха по двете страни на парахода от околните лодки и докато една част от престъпниците образуваха на брега фронт срещу атакуващите ги фермери, останалите завладяха целия параход, изтичаха горе на палубата и оттам откриха смъртоносен огън срещу преследвачите си, които затягаха обръча все повече и повече.

Макар да бе изгубила съзнание за известно време поради силното си вълнение и неукротими чувства, Джорджина отново дойде на себе си. Но щом се освободи от нейната тежест, Джеймс се втурна към Адел и я изведе бързо от тази суматоха, където животът и бе

застрашен от всички страни. За щастие той срещна Цезар и Нанси, забързали тъкмо в този момент към „Ван Бурен“ с различни куфари и кутии, и им предаде нещастното момиче, което след всичко преживяно нямаше сили да се съпротивлява срещу каквото и да било.

Но ето че добре познатият остър ловджийски вик събра хората, с които Джеймс се хвърли срещу неприятеля в бясна атака, подкрепян от Кук, Сمارт и вирджинеца. Притиснати от всички страни, пиратите естествено нямаха време отново да заредят изпразнените си пушки, а се опитаха да отблъснат нападателите с ножове и приклади. Същевременно те се изтегляха на парахода. Все по-малко ставаше пространството, което трябваше да защищават, а пушечната стрелба от парахода — все по-унищожителна. Почти всички фермери бяха ранени. Хванал в лявата си ръка широкия нож, а в десницата цевта на строшената карабина, Кели сееше около себе си гибел и смърт.

Горе на палубата бе застанал Сандър и докато стреляше с пушката си в редиците на сражаващите се на брега фермери, ликуваше:

— Ура, момчета! Елате на борда, вдигнете котва, напред към свободата!

От една набързо отделила се от брега лодка някакъв човек скочи върху кормилото на „Ван Бурен“ и се покатери по него.

— На борда! — изкрещя Кели. — На борда, хора, режете въжетата!

— Насам... отмъстителите... насам! — извика женски глас и Джорджина се втурна към биещите се с томахок в десницата, който беше взела от един убит.

Джеймс, който имаше намерение да стигне до спуснатите към брега дъски, за да отреже пътя за отстъпление към парахода на намиращите се на брега престъпници и ако беше възможно да залови жив главатаря на пиратите, скочи във водата и се опита да се добере до парахода с плуване, но в този миг бе улучен от два куршума и потъна в реката. В същото време, подкрепян от Милс и Сمارт, Кук се хвърли в най-гъстите редици на биещите се, където Кели насърчаваше своите да се качат на парахода, докато той самият прикриваше отстъплението им.

Междувременно вирджинецът си беше избрал специално Кели за цел на нападението си.

— Сатана! — изрева той и се изпречи пред него със смел скок. — Часът на възмездието настъпи, върви в пъкъла! — И с такава сила замахна с ножа си към пирата, че участи му положително щеше да бъде решена. Обаче Боливар го сграбчи за ръката и юмрукът му се стовари толкова силно върху челото му, че Милс падна назад в безсъзнание. Кели скочи на дъските, прерязаха въжетата и параходът беше свободен, а колелата му започнаха да се въртят. Един удар от приклад запрати в реката Джонатан Сمارт, който на всичко отгоре се и подхлъзна на подгизналите от кръв дъски. Главатарят на пиратите изглеждаше спасен!

Но в този миг край ухото му се разнесе остър вик:

— Отмъщението е мое! — И върху него се нахвърли Джорджина с искрящи очи и дива ярост, забравила всичко около себе си. Почти неволно ръката на Кели направи бързо движение нагоре и след секунда широкият нож прониза рамото на жената — Джорджина бе смъртно ранена. Но падайки, тя се вкопчи в коляното на изменника и докато той се мъчеше да запази равновесие, напред изскочи Кук, просна с един удар негъра на земята, отби удара на един от престъпниците, сграбчи с лявата си ръка предводителя на пиратите и заби широкия си нож в гърдите му. Един куршум засегна леко рамото му, но той не помръдна и не отстъпи. А когато дъската се изплъзна от отдалечаващия се параход и падна в реката и всички потънаха във високо плисналите води, Кук се вкопчи конвулсивно в Кели и се наложи да го измъкнат на брега заедно с трупа.

Докато параходът се отдалечаваше бързо от брега, изведнъж откъм претъпканата с хора палуба се разнесе силен вик. Очите на всички се насочиха натам и старият Лайвли, получил също две дълбоки кървящи рани и току-що изтеглил сина си Джеймс на брега, извика учудено:

— Боже мой, Хос! — Още в следващия миг две здраво вкопчени човешки тела паднаха в силно развълнуваната река от доста голямата височина на палубата и от много места на брега се отблъснаха лодки, за да приберат бясно счепкалите се хора.

Но едва „Ван Бурен“ бе напуснал пристана и ето че „Блек Хоук“, чиято палуба бе пълна с войници, се приближи под бързите удари на камбаната си.

— Момчета, засилете огъня, нека котлите се зачервят — извика капитан Коулбърн от палубата, — трябва да догоним онези типове пред нас, ура за стария Кентъки!

„Блек Хоук“ премина бързо покрай завързаните по-горе товарни лодки също като птицата, чието име носеше. Огнярите поддържаха жарта с помощта на огромните си железни пръти, войниците и екипажът носеха дърва и въглища, а машината правеше всичко, на което бе способна. Обаче „Блек Хоук“ бе стар параход, а „Ван Бурен“ — нов. Той беше може би най-бързият параход по Мисисипи. Сега, след като измина известно разстояние нагоре по реката с бързината на стрела, носът му се изви по течението. От Хелена можеха да наблюдават претъпканата с хора палуба, откъдето долитаха силни ликуващи викове. Параходът пореше водите с необикновена скорост. Парата караше колелата да се въртят бясно около оста си, пиратите мъкнеха мазнина и я изливаха под котлите, а двама души увиснаха на вентилите, за да попречат и на най-малкото количество пара да излети навън. Ставаше въпрос не само да се измъкнат от неприятеля, а и да спечелят достатъчно преднина, за да не се страхуват от преследването на други параходи.

Но къде беше човекът, който би могъл да внесе порядък сред тази разюздана сган? Кой разбираше от управляването на тези машини, за да определи безопасната граница на тяхната мощ? Пиратите мислеха само за безразборно бягство. Машината работеше, имаше още дърва на борда, котлите бяха нажежени, отпред около носа, съскайки, кипеше жълтата пяна, а преследвачите им бяха изостанали вече далеч назад. Почти бяха достигнали вдадения в реката нос, който щеше да ги скрие от погледите на хората на брега, а пред тях се простираше широката спокойна река, която щеше да ги отведе към свободата. Слънцето все още грееше високо на небето, а когато залезеше и тъмната нощ... В този миг мощен удар разтърси гордия параход! Бяла гореща пара блъвна от двете страни на палубата, из въздуха бяха запокитени части от разкъсани човешки тела ги парчета от разрушения параход и след кратко ужасно летене паднаха тежко върху водната повърхност. Половината параход изчезна в реката, но наоколо, докато „Блек Хоук“ бързо се приближаваше, все още много хора отчаяно се бореха с вълните.

Когато в Хелена забелязаха експлозията на пиратския кораб, от стотици гърла се изтръгна ликуващ вик и се сля със страхливите крясъци и предсмъртното хъркане на престъпниците. Неприятелят беше унищожен, островът бе нападен от „Блек Хоук“ и всички, които не намериха смъртта си в битката, бяха отведени завързани на борда му. Но край пристана на Хелена разплакани жени и момичета търсеха между убитите своите роднини и приятели, а мъже със сериозно изражение на лицата пренасяха ранените си другари до най-близките къщи.

Но кои бяха онези двамата, които и след като ги измъкнаха от водата, бяха все още счепкани един в друг? Народът се насъбра около тях и неколцина понечиха да се намесят, за да разделят неприятелите. Ала единият от тях, Том Барнуел, бе сграбчил много здраво и сигурно жертвата си и макар че тя се съпротивляваше с отчаяна ярост, забивайки зъби и нокти в месата на противника, който я превъзхождаше, изглежда, Том нито чувстваше раните си, нито пък им обръщаше някакво внимание.

— Назад! — извика той. — Равна борба, един срещу един. Този, човек е мой, заклел съм се в десницата си.

— Хей, Том подвижна му един познат, — ще му повдигна малко краката, та да му е по-удобно.

— Назад, Бредшо... назад! — кресна му обаче младият лодкар. — Ако този звяр не може повече да върви, ще го завлека до горе, но не искам никой да го докосва.

Лодкарят помъкна жертвата си нагоре по улицата към дома на съдията. Няколко мъже тръгнаха подир него, но той не ги забеляза, беше се устремил само напред, напред... напред! „Мари, вода ти го... вода ти го“ — процеди той между стиснатите си зъби. Ето че достигна къщата, в преддверието нямаше никой, вратата бе само притворена. Адел, едва намерила сили самата тя да се държи на крака, беше отвела изплашената до смърт от сражението Хедвиг горе в стаята ѝ, тъй като тя не биваше все още да чуе, не биваше все още да разбере най-ужасното. А долу в малката прохладна стаичка, където бяха настанили болната едва днес, край леглото, на което лежеше изпънатото тяло на девойката с восьнобледо лице, стояха две жени — мисис Сمارт и Нанси. Свела поглед, първата от тях бе сключила ръце за молитва и по страните ѝ се стичаха бистри сълзи, а Нанси, свила се в долния край на

леглото, гледаше втренчено и изплашено мъртвата с големите си тъмни очи.

— Водя го, Мари... водя го! — проехтя разяреният глас на побеснелия мъж в стаята на мъртвата. Сграбчил го със сила, на която престъпникът не можеше да устои, въпреки че се съпротивляваше със страха на отчаянието, Том повлече бързо предателя през тесния коридор и го вкара в първата отворена врата, до която се добра.

Мисис Сمارт и Нанси нададоха вик на уплаха и изненада, а Том, който влачеше престъпника, се огледа смаяно наоколо. Погледът му зашари бързо между двете жени, вдигнали изплашено очи към него, после се плъзна из цялата стая, по дебелиите завеси на прозорците, през които само тук-там смогваше да се провери някой слаб лъч светлина. Изглежда, той търсеше някого и все пак се боеше да попита за него. Но ето че забеляза леглото, поставено в тъмния ъгъл.

Лодкарят потрепна, сякаш бе ударен от куршум. Той вече не виждаше нищо друго, освен онази бледа затрогваща фигура, хватката на ръката му почти несъзнателно се разхлаби, а Сандър, възползвайки се от този може би единствен случай да избяга, незабелязан от никого, се измъкна чевръсто през вратата и излезе на улицата.

Том тъй и не погледна към него, приближи се до леглото и дълго време гледа безмълвно и сериозно любимото бледо лице. Дълги, дълги минути стоя така. Устните му не пророниха никакъв звук, гърдите му не издадоха никаква въздишка, а жените едва смееха да дишат — сърце не им даваше да го смутят.

37. ЕПИЛОГ

Когато свирепите и разрушителни еквиноктиални бури^[1] се набушуват, разтърсили порядъчно горите, прогонили с бучене на юг горещите потискащи летни въздушни маси, когато дивите лесове надянат есенната си премяна от най-великолепни ярки цветове, а североамериканските лаврови дървчета се покрият със своите кървавочервени петна, които толкова често мамят ловците, когато листата на хикорията придобият онзи чудесен и блестящ светложълт цвят, докато шумата на останалите дървета се гизди в нова окраска, когато прелетните птици се раздвижат и падащите жълъди и плодове почнат да подплашват дивеча, в цяла Северна Америка започва най-красивото, най-великолепното време — „индианското лято“, — а над покритата с плодове земя небосводът остава в продължение на месеци син и безоблачен.

Тогава настъпва периодът, през който в Далечния Запад търсещата лакомства мечка прави нощни разходки под белите дъбове, избира си най-красивите и най-богатите на плодове, покатерва се горе и с погледа на познавач и тихо доволно ръмжение хваща тежко обкичените клони и започва да ги чупи. Тогава еленът тръгва из гората по следите на кошутата, дивите пуйки се събират на стада и вече даже не си правят труда да отлитат по дърветата, за да се нахранят, понеже най-сладките и чудесни плодове са осеяли земята. Сивата катеричка шумоли в листата и гони падащите орехи, синята сойка крещи и вдига шум в клоните, а дивите гълъби се носят на огромни ята към юг. Цялата природа живее и диша, приготвя и тъче топлата си удобна зимна дреха от меки вехнещи листа, в които вплита класове и плодове, за да се предпази от студения неприятен северен вятър.

Беше един от онези тихи възтопли слънчеви дни в края на октомври, когато в щата Джорджия двама конници яздеха в тръс по широкия хубав път, който водеше от малкото градче Чероки нагоре към една голяма, добре обработена плантация, преминавайки близо до

брега на Апалачикола, понесла бързите си води към Мексиканския залив. Те се спряха за малко пред градинската врата на красива къща, край която светлееха покривите на негърските жилища сред натежалите от плодове портокалови дръвчета, и обгърнаха с поглед откритата се пред очите им чудна гледка.

Къщата бе едноетажна, но заобиколена изцяло от широка веранда. С градинската порта я свързваше алея от стройни хининови дървета, около чиито едрозърнести гроздове пърхаха ята копринарки, похапвайки си от вкусните им плодове. Стълбата, водеща от верандата към градината, бе така обрасла отвсякъде с дива мирта, че почти приличаше на градинска беседка, а наблизо грееха напращели ароматни златисти портокали и презрели нарове.

От двете страни на къщата се издигаха два внушителни пекана^[2], от чиито клони се спускаха дълги полноляващи се бради от сив мъх. Но чудесна гледка предлагаше и група магнолии с високи сиви стебла, по които се виеха нагоре вейките на бялата лианова роза с червени дъна на цветовете, вплела здраво прекрасните си уханни ръце в тъмозелените им клони и между дебелите сочни листа. Те сякаш обкичваха с живи гирлянди този благоуханен храст, а сред тях през нощта със силен и радостен глас присмехулникът извиваше своите сладки разнежващи песни, докато наоколо хиляди светулки озаряваха тихите уютни кътчета с искриците на малките си фенерчета.

— Наистина, Бил — каза сега един от ездачите и същевременно почеса горната част на ходилото си, където го беше ухапал москит. — Джими си живее тук страшно изискано. Я го виж ти момчето ми, стана плантатор и заряза стария си баща в Арканзас да седи и да дъвче сушено еленово месо.

— А не те ли моли тебе Лайвли, а също и свекървата, да отидете при него и да заживеете заедно? — попита другият. — Ами ти съгласи ли се?

— Не съм толкова глупав, Кук — засмя се старецът и се поизправи на стремената, за да погледне над дъсчената ограда, — не съм толкова глупав. Не яздохме ли тази сутрин цели седем мили, без да видим нито една следа от елен? А из цялата гора няма и помен от диви пуйки. Да не говорим за мечки, които можеш да видиш тук вероятно само в менажериите. Не, Били, на нас двамата ни подхожда най-вече Арканзас, освен ако не ни обземе желание да започнем всичко

отново отвъд, в Калифорния. Аз обаче ще съм кажи-речи вече твърде стар за подобно нещо. Но... какво ли е положението вътре, как ли ще влезем? Дали вратата е отворена?

Той приближи коня си до самата градинска порта и настъпи дръжката ѝ. Вратата се отвори и пантите ѝ лениво изскърцаха.

— Е-хей! — извика старецът с гръмовен глас и иззад четириъгълните тухлени колони, подпрели верандата от всички страни, светкавично и безшумно се появи някакъв мулат и се забърза към мъжете.

— У дома ли си е господарят ти, Дан? — попита Кук.

— Моят господар? — повтори мулатът и втренчи погледа си в двамата мъже така смаяно, сякаш току-що ги бе видял да падат от небето. И изведнъж, след като се убеди, че са наистина онези, за които ги беше взел отначало, едва вярвайки на очите си, той подскочи високо и извика ликуващо: — О, голи! Маса Лайвли, маса Кук! О, Исусе, Исусе, как ще се зарадва мисус! — и бързо се завтече към мъжете, грабна им ръцете, започна да ги целува и стиска без и да помисли да поеме конете, които го посрещнаха с нетърпеливо цвилене.

— Хайде, Дан... стига толкова — каза Кук и му подаде юздите на коня си. — Как я карате тук? Всички здрави ли са?

— Всички здрави, маса! — потвърди радостно мулатът, като взе пъргаво юздите и не преставаше да се покланя. — Всички без изключение, Дан също, сам си запази крака, нека Гробаря види откъде ще си намери някой друг крак от мулат.

— Ами господарят ти? — попита старецът.

— И той по-добре! — увери ги Дан. — Само още малко болен. Ей, Нанси, отведи джентълмените при мисус и маса. Исусе, колко ще се зарадва мисус.

Дан бърбореше непрекъснато, но двамата мъже последваха незабавно младото момиче, което бързо изтича нагоре по ниската стълба и отвори входната врата на къщата. Но ето че старият Лайвли изведнъж се спря.

— Мътните го взели! За малко щях да забравя, Дан... ей, Дан, я ми докарай бързо пак коня за минутка!

— Какво има? — попита Кук учудено. — Дан ще го отведе в обора и после ще ни донесе нещата горе.

— Добре дошли, хиляди пъти добре дошли! — извика радостен глас и Адел, ала не Адел Дънмор, а прелестната съпруга на Джеймс Лайвли, се спусна бързо по стъпалата срещу тях. — Скъпи татко Лайвли, сърдечно добре дошли, зетко Кук, колко хубаво, че най-сетне изпълнихте обещанието си.

Тя се хвърли на врата на свекъра си и подаде ръка на младия фермер. Макар че старият човек сигурно бе напълно съгласен със сърдечната целувка, той остана на мястото си някак смутен и се огледа боязливо за мулата, който, спокойно влачейки крака, отвеждаше коня му. Дори още веднъж силно му подвикна.

— Но, татко, хайде, ела горе — помоли го Адел. — И Джеймс ще дойде веднага. Нека Нанси ти донесе по-късно каквото ти е необходимо.

Старият Лайвли стоеше на един крак, а другият криеше зад себе си. Адел погледна случайно надолу и се разсмя на висок глас:

— Ха-ха-ха... пак без обувки. О, мистър Лайвли, мистър Лайвли, все си си същият!

— Но те са наистина в кобурите на седлото — увери я тържествено старият човек и погледна с копнеж назад, където Дан току-що бе изчезнал зад ъгъла.

— Обаче по пътя изгуби вълнените си чорапи — каза Кук през смях. — Когато излизахме от Чероки, той ти тикна в шапката си, за да ги obuе по-късно, но вероятно са изпаднали някъде.

Старият Лайвли го заплаши с юмрук, но Адел го хвана под ръка и му даде тържествено обещание да не казва и думичка на по-възрастната мисис Лайвли и след това бързо поведе своите скъпи гости към входа на къщата.

Впрочем Дан сигурно бе вдигнал вече „тревога“, защото откъм градината дотича Джеймс, все още с превързана лява ръка, но иначе здрав и силен, а горе в стаята гостите бяха поздравени от мисис Дейтън със сърдечни думи и ръкостискане. Тя бе облечена цялата в траур, а около малката ѝ красиво изваяна уста се бе образувала меланхолично тъжна бръчка, придаваща на бледото нежно лице нещо безкрайно трогателно. Но радостта от пристигането на скъпите дългоочаквани гости позачерви леко страните ѝ и придаде на нежните ѝ очи по-силен блясък.

Кук и Лайвли трябваше да разкажат как са всички техни близки, какво правят майката и децата, как се чувства Боус заедно с останалите кучета, дали тази или онази крава още дава много мляко, дали теленцето все още обръща кофата с мляко и още хиляди други подробности за фермата и къщата, за нивите и гората. Но винаги когато някой от двамата се опитаеше да се върне към онези ужасни събития в Хелена, Адел веднага сменяше темата и изведнъж се оказваше, че има да показва толкова дреболии и да кара всички да им се възхищават, че най-сетне Кук разбра нежеланието ѝ да се засяга този въпрос и вече сам от своя страна започна да парира опитите на стария Лайвли да заговори за онази драма. Но последният, без да обръща внимание нито на погледи, нито на знаци, непрекъснато се стремеше към тази тема, като вече започваше най-малкото за десети път да разказва за Хелена, и изглежда, имаше още куп неща, които му тежаха на сърцето, а той страшно много искаше да се облекчи от тях.

Най-после мисис Дейтън се изправи, прошепна на ухото на Адел няколко думи, целуна я и излезе от стаята.

— Тъй, е хайде, говори! — каза сега Кук на стареца, който го погледна учудено. — Виждал ли е някой през живота си такъв упорит старец!

— Но, Кук — възкликна смаяно бащата на Лайвли, — нека цял живот нося чорапи и обувки, ако знам за какво става въпрос!

— Драги татко! — каза Джеймс и улови ръката му. — Не говори за Хелена, докато мисис Дейтън е в стаята. Ние винаги избягваме подобни разговори, защото те само ѝ причиняват нова болка.

— Но нали — отвърна старият човек — тя знае, че...

— Не знае нито дума за нещата, които биха ѝ сломили сърцето само ако започнеше да ги подозира.

— Какво? — възкликна смаяният Кук. — Тя все още не знае, че Дейтън беше главатар на онези пирати и че беше престъпник, какъвто трудно ще намериш по целия свят?

— Не и никога не бива да го узнае — каза Джеймс. — Нали все още си спомняте, че в онзи злощастен ден тя веднага бе отведена във фермата и след като научи за смъртта на мъжа си, паднал уж в битката срещу пиратите, лежа болна дълги седмици?

— Разбира се — отвърна Кук, — вие и двамата бяхте тогава толкова зле, че лекарят насила ви накара да напуснете Арканзас. Но

ние все си мислехме, че тя в края на краищата ще трябва да узнае истината.

— Няма да я преживее — увери го Джеймс — и затова Адел бди старателно тя да не говори с никого, който от незнание или бързина би могъл да ѝ издаде страшната истина. Ето защо засега гледаме най-строго у дома да не попадне никакъв вестник, тъй че всъщност и самият аз не знам никакви подробности за тогавашните събития, макар че поначало врях и кипях в тях. Ще запазя сигурно за известно време ей този спомен, но пък се радвам, че навремето не разреших на доктор Мънроув да се прояви. Той едва ли не падна на колене да ме моли да му позволя да ми отреже ръката.

— По онова време Гробаря игра значителна роля — каза Кук, потрепервайки от ужас. — В добро състояние ли пристигна тук трупът на Дейтън, който той трябваше да балсамира?

— Да — отвърна Джеймс, — погребяхме го в нашата градина и всяка сутрин мисис Дейтън прекарва на гроба му онзи час, когато той се е сбoguвал с нея в Хелена. Тя и сега отиде там. В отдаването на тази почит към умрелия тя намира спокойствие и утеха.

— Тогава другите, може би по-малко виновни от него, не получиха такова хубаво погребение — каза мрачно Кук. — Дейтън умря поне в битката, гърди срещу гърди с противника, с оръжие в ръка, а неговите съучастници...

— Значи приказките на хората са верни? — попита тихо Джеймс.

Кук кимна мълчаливо, а старият Лайвли прошепна:

— Да, Джими... това бе страшен ден и ти можеш да бъдеш доволен, че беше на легло и нищо не разбра. Оттогава изобщо не мога да пийна вода от Мисисипи, защото винаги ми се струва, че все още виждам пред очите си широката кървава водна площ. Представи си само, шестдесет и четирима души...

— Татко, моля те, престани! — извика Кук. — Остави мъртвите на мира, те са изкупили греховете си. Не, предпочитам къде-къде откритата борба. А точно в нея Том Барнуел, когото измъкнахте от затвора заедно с мен, извърши най-смелата, най-дръзката постъпка. Откри своя неприятел на палубата на „Ван Бурен“, сам-самичък се изкатери сред пиратите на борда, които сигурно са го взели за някой от своите именно благодарение на тази безкрайно безумна смелост,

измъкна измежду бандата своя човек и повлече със себе си зад борда ужасения престъпник.

— Но по-късно той все пак се е откопчил от него — каза старият Лайвли, — поне кратко време след това той пак беше на пътя и се канеше да хукне право в гората.

— Е, нали не успя — отвърна Кук, — скоро след това Бредшо отново го залови. С очите си видях как го водеше към реката. Събраха го с останалите.

— Ами какво стана с Том Барнуел? — попита Джеймс. — Той трябва да е голям смелчага.

— Не знам — каза старият Лайвли. — Еджуърт, фермерът от Индиана, който всъщност бе причината островът да бъде превзет тъй бързо и благополучно, се повъртя още няколко дни в Хелена, а след това взе първия параход нагоре по реката. Обаче Том, който е бил от неговия екипаж, остана в града и като че ли по-късно отпътува за Ню Орлиънс. Струва ми се, че искаше да отиде в Тексас. Но я слушай, Джими, Дан, изглежда, е свикнал много добре с тукашния живот, дали е забравил старите си номера?

— Този урок вероятно му се е отразил много добре — отвърна Джеймс, — сега Дан е един работлив младеж и Адел вече писа на Аткинс в Тексас, съобщавайки му, че неговият мулат е при нас и желаем да го задържим. Изпратих писмото на Смарт, той сигурно се е погрижил за него.

— А впрочем — каза старият Лайвли, — къде ли се е запилял Смарт? От две седмици е изчезнал от Хелена, където разпродаде всичко. Жена му твърди, че отпътувал заедно с О'Тул за Ню Орлиънс, за да закупи мебелировка за ново заведение, което смята да открие тук, в Джорджия. Вярно ли е това?

— Разбира се — засмя се Джеймс, — тук, в Чероки, купих от негово име хотела „Бънкър Хил“ и го очаквам още от вчера сутринта, за да уредим заедно всичко останало.

— И той наистина ли ще дойде у вас? — попита Кук.

— Е-хей — изкрещя в този миг отдолу един познат на всички глас, а Кук, отворил бързо прозореца, извика радостно към двора:

— Здравей, Смарт! Как се чувстваш в Джорджия?

— Добре — отвърна Смарт, смъкна се от врания си кон и поглеждайки нагоре към прозореца, потри доволно ръце, — разкошна

е тази местност... неவிжданo разкошна местност. — С тези думи той изкачи с два скока малките стъпала, водещи от градината в къщата, и в следващия миг се озова в стаята сред приятелите си, като започна така да им разтърсва ръцете, сякаш бе дошъл в Джорджия с единственото намерение при първа възможност да изкълчи ставите на всички.

— Е, Сمارт — каза Джеймс, след като размяната на поздравите приключи, — огледа ли вече новата си собственост? Хареса ли ти, доволен ли си от сделката?

— Безкрайно — отговори Сمارт, — безкрайно, след месец съм тук заедно с цялото си домокадие. Тази вечер пристига и О'Тул. Ами... къде е малката женичка? — попита той, оглеждайки се из стаята. — Преди всичко искам да поздравя мисис Адел Лайвли.

— Ей сега ще се върне, Смарт — отговори му Джеймс. — Но какво носиш в джоба си? Какво си задърпал тъй с все сила? Заклешило ли се е?

— И аз не знам — промърмори Смарт, като с големи усилия се опитваше да измъкне от левия джоб на фрака си някакво силно сплескано пакетче, — като идвах насам, намерих туй нещо на пътя, сигурно го е изгубил някой странник или пък човек от Чероки.

— Ура, тъсте, какво щастие! — извика ликуващо Кук, когато Смарт измъкна на бял свят чифт вълнени чорапи. — Пак са тук!

— Можеха да си останат и на пътя, Бил — изръмжа старецът, — дяволите да ги вземат... бях си изгубил и тютюна за дъвкане, ама никой не се сети да ми го върне... а от тези чорапи няма отърване.

Той ги напъха бързо в джоба си, понеже в този миг вратата отново се отвори и в стаята влязоха жените.

— Ах, мистър Смарт! — възкликна Адел и се завтече към него с протегната ръка. — Добре дошли в Джорджия, сърдечно добре дошли. Сега ще станете наш съсед както по-рано в Хелена, нали?

— Напускам „Юниън“ — каза Смарт усмихнато — и се местя в „Бънкър Хил“. Жалко, че мисис Брийдълфорд няма да може също...

— А и вашата мила съпруга ще ви последва скоро, нали? — прекъсна го бързо Адел, която много искаше да се избегне всяко напомняне за онова време. Но верен на своята стара привычка, Джонатан Смарт не можеше да бъде отклонен лесно от веднъж започнатата мисъл.

— ... да се установи тук в своето „скромно жилище“ — продължи той най-безгрижно, — щяхме да пием заедно от време на време по чашка чай. Виждате ли, мисис Лайвли, отново излязох прав: тази жена, която непрекъснато хвалеше и себе си, и своя „покоен съпруг“, както сама обичаше да го нарича, също бе от...

— Ах, драги мистър Сمارт, да можехте да накарате поне мистър Кук и татко Лайвли да се преселят при нас, колко щеше да е хубаво, ако живеехме всички заедно...

— ... онази позорна разбойническа банда — продължи Джонатан, без засега да обърне каквото и да било внимание на думите ѝ. — В къщата ѝ намериха огромни количества стоки, както и много писма, които даваха пълно обяснение за цялата работа. Но едно друго нещо хвърли още по-ужасна светлина върху дейността на тези отвратителни престъпници — намерена бе част от вещите на Хоулк, когото мислехме за удавен. Сега вече няма никакво съмнение, че и той е бил убит. Негодникът, който се беше представил за син на Хоулк, се намираше също между пленените. Както се разбра от няколко документа, скрити под дъсчения под, мисис Брийдълфорд е имала порано друго име, казвала се е Долинг, но е убила първия си мъж, след което пък Брийдълфорд е бил обесен в Мисури от регулатори, а тя самата едва успяла да избяга в Арканзас.

— Но, добри ми мистър Смарт, сърдечно ви моля да оставите на мира всички стари ужасни истории — подхвърли Адел, — бъдете така любезен и ни разкажете по-добре нещо радостно.

— Хмм — обади се Смарт, — и подобно нещо имам на разположение. Според едно почти единодушно решение мисис Евърет получи като обезщетение една голяма част от намерените стоки и сега в Хелена цари мир и спокойствие. Но за да се върна на вашия предишен въпрос, мисис Лайвли, то и аз съм за това, щото фирмата Кук и Лайвли да направи по най-бързия възможен начин необходимите приготовления да напусне скватерския^[3] щат Арканзас, за да започне тук нов живот сред хининови дървета и трева „коко“. Какво, джентълмени, нямате ли желание да продадете фермите си и да се преселите при нас? Тази земя е великолепна, а и цялото семейство ще бъде заедно!

— Хмм — обади се Кук, — и аз не знам, с удоволствие бих живял тук... жена ми също би искала...

— Не, деца! — каза Лайвли старши и поклати глава. — Обичам ви много, обичам и моята старица и с удоволствие бих... бих живял заедно с вас, но на изток не отивам! Тук няма гори, а само плантации и негритоси. Най-дивите животни са зайчетата, а най-големите птици — питомните гъски. Дори и кучетата не разбират от мечи следи повече, отколкото Сمارт, а ми се струва, че той изобщо не е виждал досега такава следа. Не можеш да направиш и десет крачки встрани от широкия път, без да не бъдеш принуден да се прехвърляш през единадесет огради. Джими се е изродил вече, какво да се прави, но моето място не е тук и понеже речните пирати са...

— Мистър Лайвли, Дан ви носи обувките — прошепна Адел усмихнато и посочи към ухиления мулат.

— Деца — каза Лайвли, поглеждайки младата жена изплашено и с комично отчаяние, — утре... утре наистина ще си обуя и обувките, и чорапите и ще ги нося докато съм тук, но днес... нека днес се повеселим както му се полага.

---

[1] Бури, появяващи се между тропиците в периодите на равноденствие. — Б.пр. ↑

[2] Пекан — дърво от рода на орехите, разпространено в южните американски щати и Мексико. — Б.пр. ↑

[3] Скватери (лат., фр., англ.) — колонисти, заграбили незаконно земи. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.